

༣།

༡༡། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་ཆོས་ཕྱོགས་
ཟླ་ཚང་ལྷེ་བ་དག་འདུན་འདུས་སྒེའི་ཕྱག་སྒྲིལ་ཆ་གས་
བསྟན་འཛིན་གཞོན་ནུའི་དགའ་ཚལ་ལས། ཀུན་
སྤྱོད་སྦྱིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲོང་།
དུམ་ཚན་དང་པ།

དག་འདུན་འདུས་ཆོགས།
འབྲུག་གཞུང་ཟླ་ཚང་ལྷེ་བ་སྤྱངས་ཐིམ་ཆོས་སྒེ།

- ༡) ཕྱག་སྲོལ་ཞིབ་འཇོལ་དང་ཚུམ་སྒྲིག་པ་མཚན་སྲོབ་རྟ་མགིན་ཚེ་དབང་།
- ༢) ལྷུ་དག་དང་དོན་གསལ་གཙོད་མཚམས་བྱེད་མཁན་ཡིག་འབྲུ་ཆེ་ཆུང་
སྒྲིག་བཀོད་ཀྱང་མཚན་སྲོབ་རྟ་མགིན་ཚེ་དབང་།
- ༣) སྒྲིག་རིག་མཛུབ་གཞིན་པ་གཙོ་བོ་མཚན་སྲོབ་ལས་བྱང་ཅང་པལ་དོ་ཤེ།
- ༤) དེབ་ཀྱི་ཕྱི་ལོག་དང་ནང་གི་རྩོད་སྒྲུ་དཔར་བཅོ་བཀོད་པ་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་འགོ་
དཔོན་ཤར་རིན་ཆེན་ཚས་བཟང་(དཔལ་ལ།)
- ༥) དཔར་བསྐྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་དགོ་འདུན་འདུས་དམང་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ལས་དེབ་ཐེར་བཅུ་
གསུམ་སྡེ་ཚན་གྲངས་ཆིག་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ཡོན་སྦྱར་མཛད་གནང་ཡོད།
- ༦) ཡང་གྲ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་དེབ་ཐེར་བཅུ་གསུམ་སྡེ་ཚན་གྲངས་ཉིས་བརྒྱ་
ཐམ་པའི་ཡོན་སྦྱར་མཛད་གནང་ཡོད།
- ༧) དཔར་དབང་རྩིས་པོ་དགོ་འདུན་འདུས་ཚོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཡིག་ཐོག་གི་གནང་བ་མེད་
པར་གི་དེབ་འདིའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཀྱང་འདྲ་བཤུས་རྒྱབ་མི་ཆོག།

Copy Right

A Zhung Dratshang Sungrab Publication
Published by Dratshang Lhentshog
Tashichhodzong, Thimphu, Bhutan

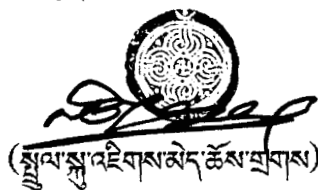
Printed for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
 11F, No. 55, Sec. 1, Hang Chow South Road, Taipei, Taiwan, R.O.C.
 Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
 Email: overseas@budaedu.org
 Website: <http://www.budaedu.org>
 Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྒྲིག་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཆོད་བསྐྱར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

(དཔེ་སྐྱོན་མཁའ་མཁའ་)

[illegible]

རྩེ་ལམ་ན་གྲི་རབས་བདུན་ཅུ་པ།

འདུས་དམང་ལྟན་ཆོག་ལ།

༡༡། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་ཆོས་ཕྱོགས་
 གྲུ་ཚང་ལྷེ་བ་དགོ་འདུན་འདུས་སྡེའི་ཕྱག་སྤྲོལ་ཆ་གས་
 བསྟན་འཛིན་གཞོན་ནུའི་དགའ་ཚལ་ལས། ཀུན་སྦྱོང་
 སློག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར།
 དུམ་ཚན་དང་།

- ཤ ཐོག་མར་སློག་ལམ་རྣམ་གཞག་ཅེས་པའི་གོ་དོན། ༡
 མྱ ཀུན་སྦྱོང་གཞི་མ་གཙོ་བོ་སློག་ལམ་གྱི་ཁྲུངས། ༢

ཀ། ཆོས་པ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཀུན་སྦྱོང་སློག་ལམ་ལས།
 བྱ་བ་ལུས་ཀྱི་སློག་ལམ་ནང་ཚན།

- ༡) སྤྱོད་བཞེངས་ཐངས། ༣
 ༢) རྣ་བཟའ་བཞེས་ཐངས། ༣
 ༣) རྣ་བཟའ་བཞེས་ཐངས་ཀྱི་སྦྱོན་ཆ། ༤
 ༤) ཞལ་ཕྱག་བསིལ་ཐངས། ༥

ལ)	བཤང་གཅི་སོགས་འདོར་ལུགས།	༩
༩)	མིག་གིས་ལྟ་ཐངས།	ཉ
ཁ)	ལམ་བྱོན་ཐངས།	༩
ཁ,༩,	ལམ་བྱོན་དུས་ཀྱི་སྤང་སྤང་གཞན་ཡང་།	༩
༩)	ནམ་རྒྱུན་སར་བཞུགས་ཐངས།	༩
༩)	བྱོན་ལུ་འབུལ་ཐངས།	༡༡
༡༠)	སྐྱ་ཆེན་མོའི་སྐྱ་མདུན་ཕྱག་དབང་བཅར་ཐངས།	༡༩
༡༡)	སྐྱ་སྤོབ་དར་བཏགས་སྐབས་སུ་དར་ལུ་ཐངས།	༡༩
༡༢)	སྐྱ་དོན་དང་རང་དོན་དགོངས་སྒྲིལ།	༡༩
༡༣)	སྐྱ་ཆེན་མོའི་ཞབས་སྐྱལ་ལུ་ཐངས།	༡༩
༡༤)	གསོལ་ཚོགས་གསོལ་ཇ་སྐབས་ཀྱི་སྐྱིག་ལམ།	༡༥
༡༤,༡,	གསོལ་བ་བཟེད་ཐངས།	༡༥
༡༤,༩,	གསོལ་དཀྱུམ་དང་གསོལ་སྐྱེར་དང་མཆོམས།	༡༥
༡༤,༩,	གསོལ་སྐྱེར་བཟེད་ཐངས།	༡༥
༡༤,༩,	གསོལ་ཚོད་བཞེས་ཐངས།	༡༩
༡༤,༩,	གསོལ་ཚོགས་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱ།	༡༩

༡༤,༤, ཟས་སྤྱོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ཡང་།	༢༡
༡༤,༥, གསོལ་ཚོད་ལ་སྟོན་མི་དགོས་ན་བད་སྟོན་ཐངས།	༢༡
༡༤,༦, ཟས་སྟོན་ནང་བཟུང་ཐངས།	༢༢
༡༤,༧, བཞེས་རས་བལྟ་བུ་ཐངས།	༢༣
༡༤,༨, གསོལ་ཇ་བཟུང་བཞེས་ཐངས།	༢༤
༡༤,༩, བཞེས་རྩམ་བཟུང་བཞེས་ཐངས།	༢༥
༡༤,༡༠, བཞེས་རྩམ་གྱི་བཞེས་རས་བལྟ་བུ་ཐངས།	༢༦
༡༥) ཟས་སྤྱོད་སྐབས་སུ་གལ་ཅན་གྱི་སྤང་བྱ་གཞན་ཡང་།	༢༦
༡༦) མནལ་གཟིམ་ཐངས།	༢༠

ལ༽ ཆོས་པ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཀུན་སྤྱོད་སྒྲིག་ལམ་ལས།

སྤྱི་བཏང་གི་སྒྲིག་ལམ་ནང་ཚན།

༡) སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱོད་ཆ་ཤོད་སྤངས།	༢༧
༢) དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཆེན་མོ་འི་སྤྱི་མདུན་ཁྱུ་སྤངས།	༢༧
༣) སྤྱི་བཏང་གི་དག་གཙང་དགོས་པ།	༢༧
༤) བརྒྱད་འཕྲིན་འགྲུལ་འཕྲིན་ནང་སྤྱོད་ཆ་ལ་བཟུང་ཐངས།	༢༨

- ལ) སྐད་ཆ་ཉན་དུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར། ༤༥
- ཆ) སྤྲོ་བ་ཚེད་ངག་གི་སྤྲིག་ལམ་ཞེ་སའི་སྤེབ་བསྐྱིགས་ནང་ཆན། ༤༦
- ཆ, ༡, རང་རེའི་གྲ་ཚང་ས་གོར་ཕྱགས་གས་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་
པའི་ཞེ་སའི་སྤེབ་བསྐྱིགས། ༤༦
- ཆ, ༢, གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་རྣམ་གངས་
དང་དེ་ཚོའི་ཞེ་ས། ༤༧
- ཆ, ༣, སྐད་ཆ་འམ་སྒྲོའི་ཞེ་ས་པའི་རྣམ་གངས་དང་ཞེ་ས། ༥༠
- ཆ, ༤, སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་དང་ཞེ་ས། ༥༡
- ཆ, ༥, གཉེན་ཉེ་ཆན་གྱི་རྣམ་གངས་ཞེ་ས། ༥༢
- ཆ, ༦, རྒྱན་ཆ་དང་གོས་ལྷམ་གྱི་རྣམ་གངས་ཞེ་ས། ༥༣
- ཆ, ༧, ཅ་ཆས་ཀྱི་རྣམ་གངས་དང་ཞེ་ས། ༥༤
- ཆ, ༨, ཟ་འཐུང་གི་རྣམ་གངས་དང་ཞེ་ས། ༥༥
- ཆ, ༩, མིང་རྒྱུང་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་ཞེ་ས། ༥༥
- ཆ, ༡༠, ཡང་ཞེ་ས་ཡོད་པའི་སྐད་ཆའི་རིགས་ཁ་ཤས། ༥༦

ག༽ ཆོས་པ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཀུན་སྤྱོད་སྤྲིག་ལམ་ལས།

བསམ་པ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་ནང་ཚན།

༡)	དགོན་མཆོག་གསུམ་ངོ་ཤེས་དགོས་པ།	༥༥
༢)	དད་པ་མོས་གུས་གསུམ་བསྐྱེད་ལུགས་ཤེས་དགོས་པ།	༤༠
༣)	ལྷ་ཆོས་དག་བ་བཅུ་ཤེས་དགོས་པ།	༤༥
༤)	མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ཤེས་དགོས་པ།	༤༧
༥)	གོང་མ་དང་འོག་མའི་གོ་རིམ་ཤེས་དགོས་པ།	༧༠
༦)	ཆས་གཞིན་གྱི་གོ་རིམ་ཤེས་དགོས་པ།	༧༤
༧)	ཀུན་དང་མཐུན་ལམ།	༧༥
༨)	ངོ་ཚད་ངམ་ཁྲེལ་ཤེས་དགོས་པ།	༧༧
༩)	ལས་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་དགོས་པ།	༧༩
༡༠)	ཐ་དམ་ཆོག་བསྟེན་དགོས་པ།	༧༩
༡༠,༡,	དང་པ་རང་ཐ་དམ་ཆོག་གི་ངོ་སྟོན།	༧༩
༡༠,༢,	གོང་མ་དཔོན་གཡོག་གི་ཐ་དམ་ཆོག།	༨༠
༡༠,༣,	སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་ཕྱག་གི་ཐ་དམ་ཆོག།	༨༣
༡༠,༤,	ཕ་མ་དང་བུ་གཞིའི་ཐ་དམ་ཆོག།	༨༤
༡༡)	ཆོས་ཕྱོགས་ཚད་མེད་བཞིའི་སྟོ་སྟོང་ཤེས་དགོས་པ།	༨༦

- ༡༢) བཅས་སྐྱོང་དང་བཅེ་གདུང་བསྐྱེད་དགོས་པ་སྤྱིར་བཏང་། ༩༥
 ༡༣) བཅེ་སེམས་དང་བཅས་སེམས་ཡིད་དགོས་པ། ༩༩
 ༡༤) ཆོས་ཕྱོགས་གཞན་པམ་གྱི་དོན་ལ་བསམ་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཤེས་དགོས་པ། ༡༠༣
 ༡༥) ཡིད་གྱི་བསམ་ཐངས་གཞན་ཡང་། ༡༡༠
 ༡༦) བསམ་པ་ཡིད་གྱི་སྒྲིག་ལམ་མཐར་སྐྱད་རང་དོན་གཞན་དོན། ༡༡༡

ང་། ཆོས་པ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཀུན་སྐྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ལས་
 སྐྱོད་ལམ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། ༡༡༢

ཅ་། ག་ཚང་རང་དུ་ཉི་མ་བསྟར་ཆགས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་སྒྲིག་ལམ།

- ༡) དེ་ལྟར་ཉི་མ་སོགས། ༡༡༩
 ༡,༡, སྐྱེ་དུང་ལྷ་སྐྱོར་པ། ༡༡༩
 ༡,༢, སྐྱེ་དུང་འགན་ཅན། ༡༡༩
 ༡,༣, སྐྱེ་དུང་འགན་མེད། ༡༢༠
 ༡,༤, ཆོས་ཁྲིམས་གསུམ་ཀ་མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལས། ༡༢༠
 ༢) ཐོ་རེངས་ཀྱི་སྐབས། ༡༢༡

༤,༢,	ཁྱུས་གལ་བཙར་བའི་གོ་རིམ།	༡༣༤
༤,༣,	ཁྱུས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་སྒྲིལ།	༡༣༥
༤,༤,	ཡང་ཁྱུས་ཀྱི་ཁ་སྒྲོན་ཅུང་ཟད་ཅུ་བ།	༡༣༦
༤,༥,	ཁྱུས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་གཞན་ཡང་།	༡༣༧
༥)	ཕྱག་སྒྲིལ་བཤལ་ལུགས།	༡༣༨
༡)	ཉིམ་གྲང་ཇའི་དུས།	༡༣༩
༡,༡,	གྲང་ཇ་དངས་ལུགས།	༡༣༩
༡,༢,	བསྐྱོ་ཅུ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ།	༡༤༠
༡,༣,	བསྐྱོ་བ་ཅུ་ཐངས།	༡༤༡
༢)	ཕྱི་ངོ་ཚྭས་ཀྱི་དུས།	༡༤༢
༢,༡,	ཚྭས་དངས་ལུགས།	༡༤༢
༢,༢,	དུས་ཚྭ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚྭས་དངས་ཐངས།	༡༤༣
༢,༣,	ཕྱི་ངོ་ཚྭས་བཟེད་ཐངས།	༡༤༤
༡༠)	ཕྱི་ངོ་སྔོན་ཕྱག་སྒྲིལ་བྱང་བ་ནས་བཟུང་མེ་བཤལ་ གནང་ཚར་བར་གྱི་ལམ་རིམ།	༡༤༥
༡༠,༡,	ཕྱག་སྒྲིལ་བྱང་ཐངས།	༡༤༥

- ༡༠,༢, ཆོས་ཁྲིམས་མེ་བཤལ་གནང་བྱངས། ༡༤༩
 ༡༡) ཞོར་དུ་ཆོས་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་པའི་མཛད་སྒོ་རིགས་མཐུན་
 གཅིག་དུ་བསྐྱེབས་ཏེ་ཁྱེད་ལ། ཆོས་ཁྲིམས་གསར་བཞེས་
 བར་གྱི་མཛད་རིམ། ༡༥༠
 ༡༡,༡, ཆོས་ཁྲིམས་གསར་པ་བསྐྱོད་སྟངས། ༡༥༠
 ༡༡,༢, ཆོས་ཁྲིམས་རྙིང་པ་དགོངས་ཁུས་རན་པའི་དུས། ༡༥༡
 ༡༡,༣, ཕྱག་སྦྱིས་རྒྱས་པ་བཤལ་བ། ༡༥༢
 ༡༡,༤, ཕྱག་སྦྱིས་རྒྱས་པ་བཏང་བ། ༡༥༢
 ༡༡,༥, མེ་བཤལ་རྒྱས་པ་བརྒྱབ་པ། ༡༥༢
 ༡༡,༦, བཞེངས་བདུན་རྒྱས་པ་ཕུལ་བ། ༡༥༣
 ༡༡,༧, ཆོས་ཁྲིམས་གསར་བཞེས་དང་ཆབ་སྒྲུགས་གསར་
 བཞེས་ཀྱི་ཁྲུས། ༡༥༤
 ༡༡,༨, ལས་ཚན་གསར་པ་སྐྱབས་མགོན་སྐྱེ་མཁུན་ཕྱག་
 དབང་བཅར་བ། ༡༥༥
 ༡༡,༩, ལས་ཚན་གསར་བཞེས་ཀྱི་ཕྱིས་སྒྲོན་ལེན། ༡༥༥
 ༡༡,༡༠, སྦྱིག་པའི་གྲ་སྒྲོན་ཆོས་ལས་ཚན་བཞེས་པའི་

སྒྲིན་མཚང་སྒྲིང་བ།	༡༥༤
༡༡,༡༡, ལས་ཚན་བགྲམ་པས་གསར་པར་གྱས་ཞབས་ཐོག་ ཕན་ཚུན་སྒྲུལ་ འདྲེན་བྱེད་པ།	༡༥༧
༡༡,༡༢, ལས་ཚན་ན་བཟའ་བཞེས་པ།	༡༥༨
༡༡,༡༣, ལས་ཚན་རྣམ་གསུམ་སྐྱབས་མགོན་སྐྱ་མཁུན་ལས་ ལེགས་དར་ལྷ་བ།	༡༥༩
༡༡,༡༤, སྐྱབས་མགོན་བཞུགས་འབྲེལ་ནང་ལྷ་བ།	༡༦༠
༡༡,༡༥, ལས་ཚན་གསར་པ་བཞུགས་འབྲེལ་ནང་བཞུགས་སྐྱངས།	༡༦༠
༡༡,༡༦, བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་བཟླག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཆོགས་གཏམ།	༡༦༠
༡༡,༡༧, གསོལ་བའི་དགོངས་བསྐྱར་བྱེད་པ།	༡༦༡
༡༡,༡༨, ཆོས་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ཉིན་གཅིག་གི་ལས་རིམ།	༡༦༢
༡༡,༡༩, མ་ཆེན་སྒོ་ཁར་སྐྱ་རྩེ་ཆོགས་འཁོར།	༡༦༣
༡༡,༢༠, ཆོས་ཁྲིམས་སྟག་མོའི་ཆང་ལས་འཐོན་ཏེ་བསྟན་པའི་ ཞབས་འདེགས་ཀྱི་སྒྲོབས་པ་རྟེན་པའི་སྒོ་ལས་རྩས་ རྒྱན་གྱི་ལས་འགོ་འཛུགས་པ།	༡༦༤

༡༢)	སློབ་མ་ཆེན་གཟིམ་དཔོན་གྱི་ཉིན་བསྟར་ཕྱག་འགན།	༡༤༩
༡༣)	སློབ་ཅེ་གཟིམ་དཔོན་གྱི་ཉིན་བསྟར་ཕྱག་འགན།	༡༥༡
༡༤)	གཏོར་གྱུར་གྱི་སླླིག་ལས།	༡༥༢
༡༥)	མེ་གཉེར་གྱི་སླླིག་ལས།	༡༥༣
༡༥,༡,	མེ་གཉེར་གོང་མའི་སླླིག་ལས།	༡༥༣
༡༥,༢,	མེ་གཉེར་བར་མའི་སླླིག་ལས།	༡༥༤
༡༥,༣,	མེ་གཉེར་འོག་མའི་སླླིག་ལས།	༡༥༤

ཆ༽ གསུང་མཆོག་སྐུ་རིམ་འབྱམ་སྡེ་སྐབས་གྱི་སླླིག་ལས།

༡)	ཕྱག་དབང་དང་ལྷན་ཅིག་ཐང་ཤམ་བྱེད་དགོངས་སྐོར་ ཁུ་ཐངས།	༡༥༥
༢)	གསུང་ཆོག་སྐུ་རིམ་འབྱམ་སྡེ་སྐབས་གྱི་སླླིག་ལས་གཙོ་ ཆེར་གོང་དུ་སོང་།	༡༥༦
༣)	ཆབ་བྱངས་བཞེས།	༡༥༧
༣,༡,	སྤྱིར་བཏང་ཆབ་བྱངས་ཐངས།	༡༥༧
༣,༢,	གསོལ་བ་ནང་གི་ཆབ་བྱངས་ཐངས།	༡༥༧
༣,༣,	གྲལ་ཁར་ཆབ་བཞེས་ཐངས་གོང་དུ་སོང་།	༡༥༧

༤) ཞོར་དུ་ཆབ་སྐྱུགས་བྱང་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་ཕྱན།	༡༧༧
༤,༡, ཆབ་སྐྱུགས་པ་བརྟེན་ཐངས།	༡༧༧
༤,༢, ཆབ་བྱངས་འགོ་འཇུགས་ཆོས།	༡༧༩
༤,༣, སྤྱོས་པོར་བྱེར་འགོ་འཇུགས་དུས།	༡༨༠
༤,༤, ན་བཟའ་སོར་དུས།	༡༨༠
༤,༥, འབུམ་སྤེ་ཆེན་མོར་ཆབ་བྱངས་འགོ་འཇུགས་པ།	༡༨༠
༤,༦, ཆབ་སྐྱུགས་པའི་ལས་འགན་གཞན།	༡༨༡

༤༽ ལྷ་གྲངས་ཆོས་གྲངས་སྤྱེད་སྟེག་བྱ་དགོས་པའི་སྐྱིག་ལམ།

༡) འདུས་དམང་ངམ་སྐྱུག་གྲལ་པས་གསུང་ཆོག་ གཙམ་རྒྱ་དང་དབྱངས་པའི་ཕྱག་སྤྱིས་སྒོར།	༡༨༢
༡,༡, གདན་ས་སྤྱངས་རྫོང་གི་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་ སྤྱིས་སྐྱིག་ལམ།	༡༨༢
༡,༢, གདན་ས་ཐིམ་རྫོང་གི་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་སྤྱིས་སྐྱིག་ལམ།	༡༨༥
༢) གཟུངས་པའི་ནང་གི་སྐྱིག་ལམ།	༢༡༣
༢,༡, གདན་ས་སྤྱངས་རྫོང་གི་གཟུངས་པའི་སྐྱིག་ལམ།	༢༡༣
༢,༢, དབྱར་གདན་ས་ཐིམ་རྫོང་གི་གཟུངས་པའི་སྐྱིག་ལམ།	༢༡༧

༣)	མཚན་ཉིད་སྡེ་ཚན་གྱི་འབྲུམ་སྡེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལས།	༢༢༢
༣,༢,	ཡང་མཚན་སྡེར་སྒྲིག་ལས་ཀྱི་སྒྲོར།	༢༢༣
༤)	སྒྲ་པའི་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒྲིག་ལས།	༢༢༤
༥)	འཆམ་པའི་གས་ཀྱི་སྒྲིག་ལས།	༢༢༥
༥,༡,	གདན་ས་སྤྱངས་ཚྗང་དུ་འཆམ་པའི་གས་ཀྱི་སྒྲིག་ལས།	༢༢༥
༥,༢,	གདན་ས་ཐིམ་ཚྗང་དུ་འཆམ་པའི་གས་ཀྱི་སྒྲིག་ལས།	༢༥༥
༦)	གཏོར་སྡེའི་སྒྲིག་ལས།	༢༢༩
༦,༡,	སྤྱངས་ཚྗང་དུ་གཏོར་སྡེ་ལས་མཛད་དགོས་པ།	༢༢༩
༦,༢,	ཐིམ་ཚྗང་དུ་གཏོར་སྡེ་ལས་མཛད་དགོས་པ།	༢༢༩
༦,༣,	གསུང་ཆོག་གཏོར་མ།	༢༢༩
༦,༤,	གཏོར་སྡེའི་སྒྲིག་གི་དགོངས་སྒྲོར།	༢༣༠
༦,༥,	ཞོར་དུ་གཏོར་གས་ནང་འཁོད་ཕོག་ལས།	༢༣༡
༧)	དཀྱིལ་འཁོར་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒྲིག་ལས།	༢༣༣
༧,༡,	སྤྱངས་ཚྗང་དུ་དཀྱིལ་སྡེ་ལས་མཛད་དགོས་པ།	༢༣༣
༧,༢,	ཐིམ་ཚྗང་དུ་དཀྱིལ་སྡེ་ལས་མཛད་དགོས་པ།	༢༣༤
༧,༣,	དཀྱིལ་འཁོར་པ་སྤྱིར་གྱི་སྒྲིག་ལས།	༣༠༡

ཧ,ལ, དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་འགན་འཕྲོག་ལས།	303
ཧ,ལ, དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་འགན་གོ་རིམ།	303
༤) ཕྱིས་སྒྲུབ་སྒྲིག་ལས།	
༤.༡, སྤངས་ཚོང་དུ་མཇུག་དགོས་པ།	303
༤.༢, ཐིམ་ཚོང་དུ་མཇུག་དགོས་པ།	304
༥) དུང་པའི་སྒྲིག་ལས།	
༥.༡, སྤངས་ཚོང་དུ་མཇུག་དགོས་པ།	306
༥.༢, མཇུག་སྒྲོ་གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱིང་སྒྲུབ་དང་རིགས་བསྐྱེད་པ།	310
༦) རྒྱ་སྤྱིང་པའི་སྒྲིག་ལས།	
༦.༡, སྤངས་ཚོང་དུ་མཇུག་དགོས་པ།	311
༦.༢, ཐིམ་ཚོང་གི་སྒྲིག་ལས་སྤངས་ཚོང་དང་མཚུངས་ཚུལ།	314
༧) དཀར་དུང་པའི་སྒྲིག་ལས།	
༧.༡, དཀར་དུང་ཕྱག་སྒྲིལ་དུས་ཚོད།	314
༧.༢, ཉིན་གཅིག་ནང་གི་དུས་ཚོད།	316
༧.༣, རྒྱགས་འབུལ་དུས་ཚོད།	316
༧.༤, དཀར་དུང་འབུད་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་གཞན་ཡང་།	320

༡༢) གྲ་ཚང་ཚེམས་དཔོན་གྱི་སྒྲིག་ལས།

༡༢.༡, སྤངས་ཚྱང་དུ་མཛད་དགོས་པ། ༣༢༡

༡༢.༢, ཐིམ་ཚྱང་དུ་མཛད་དགོས་པ། ༣༢༣

༩༽ ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་སྒྲ་གངས་ཚེས་གངས་སུ་ངས་ཉིག་
བྱ་དགོས་པའི་སྒྲིག་ལས།

༡) རོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་མཆོག་གི་སྒྲིག་བསྟན་ཕྱག་འགན། ༣༢༧

༢) སྒྲ་པའི་ཞུས་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་ལས། ༣༣༠

༣) དབྱར་བཞུགས་པ་དམང་གིས་མཛད་དགོས་པའི་
སྒྲིག་ལས། ༣༣༤

༤) གདན་ས་པན་ཚུན་གཉིས་སུ་ཚྱང་གོང་མོའི་དཔོན་ཁག་
ངས་ནས་ལོ་སྒྲ་རེ་བཞིན་མཛད་དགོས་པའི་སྒྲིག་ལས། ༣༣༩

༥༽ སྒྲིག་ལས་གྱི་སྒྲོར་གཞན་ཡང་།

༡) སོ་སོའི་འགན་འཁུར་དང་བསྟན་དང་བླང་མཛད་དགོས་
པ་གོང་མའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིག་ལས། ༣༤༣

༢) སྒྲིག་ལས་ཁ་འཐོར་གཅིག་བསྟུས། ༣༤༤

༡། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་ཆོས་ཕྱོགས་གྲྭ་ཚང་ལྟེ་བ་
 དགེ་འདུན་འདུས་སྡེའི་ཕྱག་སྟོན་ཆ་ཤས་བསྟན་འཛིན་གཞིན་ནུའི་
 དགའ་ཚལ་ལས། ཀུན་སྨྱོད་སྦྱིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་སྒོར།
 རུམ་ཚན་དང་པ།

ཕྱ། སྦྱིག་ལམ་རྣམ་གཞག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནི།

དེ་ལ་སྦྱིག་ལམ་རྣམ་གཞག་ཅེས་བརྗོད་པའང་། ཆོས་དང་འཛིན་རྟེན་གང་
 ཅིའི་ཐེད་ལས་ཀྱང་སྟོན་བྱོན་ཡ་རབས་ཅན་གྱི་སྐལ་ལྷན་སྦྱེས་ཆེན་གང་ཡང་
 མཐུན་ལམ་དམ་ཆོག་གཅིག་སྦྱིལ་གྱི་ཐོག་ལས། སྦྱོ་གསུམ་གྱི་བཟང་པོའི་
 སྨྱོད་པ་ཀུན་གཅིག་མཚུངས་སུ་སྦྱིག་སྟེ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ལག་ལེན་བསྟར་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་སྦྱིག་ཅེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་བྱོན་ཡ་རབས་ཅན་རྣམས་
 ཀྱིས་མཛད་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་ཉམས་ཆག་དང་ཉེས་སྦྱོན་མེད་པར་བདག་བཟུང་
 དང་འཛིན་སྦྱོང་ལེགས་པར་འཐབ་པའི་སྦྱོ་ལས། ཕྱིས་བྱོན་སྟོ་ལྷན་རྣམས་
 ཀྱིས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ཀྱི་བར་དུ་བརྒྱུད་དེ་བཟོད་ས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལམ་
 ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བཟང་པོའི་ཀུན་སྨྱོད་ལག་
 ལེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟར་བའི་རིམ་པ་རྣམས་གཤམ་འབྲུག་དང་ནོར་འབྲུལ་མེད་
 པ་མ་འོངས་མི་རབས་ཀྱི་མིག་དཔེར་འདི་དང་འདི་ཡིན་ཞེས་མ་འདྲེས་པ་སོ་
 སོར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ་དངས་གསལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྣམ་གཞག་
 ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྩྭ་༡ ཀུན་སྦྱོང་གཞི་མ་གཙུག་པོ་སྤྲིག་ལམ་གྱི་ཁྲུངས།

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས། སྤྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང། །
 དགོ་བ་ཐུན་སྲུམ་ཆོགས་པར་སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །
 འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན། །ཞེས་ཅི་ལྟར་བཀའ་བསྩལ་པ་བཞིན།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱང་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་བློས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བབྱང་སྟེ། སྒོ་གསུམ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་བསམ་སྦྱོར་
 གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་གཞིར་བཅས་སྤྱོད་བ་སོ་ཐར། དགོ་
 བའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་
 བའི་རིགས་བཅས་སྦྱབ་པ་བྱང་སེམས། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་རང་རྒྱུད་གྲོང་པོ་
 འདི་ཉིད་དྲན་ཤེས་བཀའ་ཡོད་བརྟན་པོས་ཐབས་ཀྱིས་འདུལ་ཞིང་སྤྲོད་སྤྱོད་དག་
 པ་རབ་འབྱམས་སུ་སྦྱོང་བ་གསང་སྤྲུགས་ཏེ། སྒོ་མ་པ་གསུམ་གྱི་གནད་
 འགག་གཅིག་ཏུ་སྤྲིལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང། མདོར་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 སྒོར་ཞུགས། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ནང་གི་
 བསམ་པ་དང་ཕྱི་སྦྱོང་པ་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་ལས་རིང་དུ་
 འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཐོས་རྟགས་ཞི་ཞིང་དུལ་བ། སྒོ་མ་རྟགས་
 ཉན་མོངས་མེད་པ། ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག །

ཀ། ཆོས་པ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཀུན་སྤྱོད་སྒྲུང་དོར་བསྐབ་བྱ་ལས།
ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ནང་ཆོན།

༡) ལྷ་རྩོ་བཞེངས་ཐངས།

ཀྲ་རི་ཀ་ལྷ་བརྩུ་པ་ལས། ཉམ་གྱི་ཆ་སྦྱང་མལ་ནས་ལངས། །ནམ་ལང་བར་
 ཏུ་ཁ་ཏོན་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་གཅིག་ཐུན་གསུམ་ཏུ་བཤོས་
 པའི་ནམ་གྱི་ཆ་སྦྱང་ཐོ་རངས་ལ་མལ་ནས་ལང་བྱས་ཏུ་དཔྱད་འགྲོ་སེམས་ཅན་ལྟ་
 བྱ་ལྟར་གྱིས་ལང་ནི་དང་། གཞུགས་ཁར་མདའ་ཤོག་པ་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བྱར་ཏུ་ལང་
 རྒྱ་མིན་པ་ག་ལེར་བྱས་ཁོག་སྟོད་ཡར་ལང་ནས་དོ་རྩེ་རྣམ་འཛུམས་ལ་སོགས་
 པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཅིང་།

१) ན་བཟའ་བཞེས་ཐངས།

དེ་ནས་ཡར་བཞེངས་ཏེ་དང་པར་སྒྲིད་གཡོགས་བཞེས། དེ་ལས་སྟོད་ཙེ་
 གཡས་ཀྱི་གོང་གཡོན་གྱི་གོང་གི་ནང་དུ་བཙུགས་ནས་ཕོ་ཆེངས་བཅིངས། དེ་
 ནས་སྐྱུ་འདབ་བམ་ཤམ་ཐབས་བཞེས་དགོས། དེ་ཡང་མདུན་ལས་བལྟ་བ་
 གཉིས་བཏང་། དེ་ལས་བལྟ་བ་གཅིག་གཡས་ཁ་ཐུག་ལས་སྐྱུར་ཏེ་གཡོན་གྱི་
 དམི་མགོའི་ཟུར་དུ་བཀལ། སྐྱུ་འདབ་ཁ་ཕྱིར་སྟོག་རྒྱུ་ལག་གང་གི་ཆོད་
 བཞག །དེ་བཞིན་སྐྱུ་འདབ་ཤམ་གྱི་སོ་དང་རྒྱུ་དང་ལོང་ཆོག་གི་བར་ལག་
 གང་གི་ཆོད་བཞག་ནས་དུམ་འབྲིལ་ལེ་བྱེད། སྐྱུ་ཆེངས་བཅིངས། སྐྱུ་འདབ་
 ཀྱི་ཁ་སོ་ཕྱིར་སྟོག །དེའི་ཕྱི་ནས་གཟན་བཞེས་ཐང་འདི་ཡང་། གཟན་

གཡས་ཀྱི་མཐའ་གཡོན་གྱི་ཕྱག་པའི་སྟེང་དུ་བཀའ། དེ་ལས་གཡོན་གྱི་
 མཐའ་འདི་དུམ་ཀེ་བཙོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མཐའ་ལས་ཚུར་བལྟ་བ་
 གསུམ་བཏང་དགོས། དེའི་རྒྱ་ཞེང་འགྱིད་གང་ཡིན། སྐབས་འགར་དུམ་ཀེ་
 གཉའ་བར་བཀའ་དགོས་པའི་དུས་སུ་སྟོད་ཅེའི་སོ་དང་ན་བཟའི་བར་མཐེབ་
 སོར་བརྒྱབ་དགོས། ན་བཟའ་དུམ་ཀེ་གཉའ་བར་བཀའ་བའི་མདུན་སོ་བཏང་
 ས་ཅུ་མའི་རྩ་བར་ཡིན། ན་བཟའ་བཞེས་ལུགས་ནར་ཅུར་མིན་པ་ལྷུས་ཁྱེར་
 དང་། རས་གཟན་བཀའ་སྟེ་དུམ་ཀེ་ཕབ་ནས་མ་གཏོགས། གཉའ་བར་
 བཀའ་བ་དང་དགྱིས་པ། དཔུང་པར་གཟེངས་པ། ཤམ་ཐབ་ཐུང་བ། སྟོད་
 ཅེ་སྟོབས་ལུགས་སོགས་བཞེས་མི་ཚོགས། །

༣) ན་བཟའ་བཞེས་ཐངས་ཀྱི་སྟོན་ཆ།

ལུས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་སྟོར་ལས། ཡང་དུ་ཁ་སྟོང་ཅུང་ཟད་ལྷ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་འང་
 རང་ཅག་ཆོས་པ་གྲྭ་ཚང་ནང་མཆན་ཐོ་ཡོད་མཁན་དང་། མཆན་ཐོ་མེད་པའི་
 རིགས་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ། མ་གཞི་ཆོས་པའི་གཙའ་མར་གཏོགས་ཏེ་
 སངས་རྒྱུས་བསྟན་པའི་སྟོར་ལུགས་ཆར་བ་ལས། ཆོས་པའི་སྒྲིག་ལམ་ཁར་
 གནས་དགོས་པ་འདི་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཟེར་ལབ་རྒྱུ་ཡིན། དེར་བརྟེན།
 ཆོས་པ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་ཆོས་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལྷངས། དགོ་སྟོང་ཡིན་
 ཟེར་ལབ། རྣམ་པ་ཆ་ལུགས་ལ་བལྟས་དུས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་
 ཀ་མིན་པའི་ལུགས་སྟོལ་ཞིག་སྒྲིག་སྟེ། ཤམ་ཐབས་ནང་ལས་དོར་མ་བཀྲག་
 མེད་མདངས་མེད་རྒྱུད་པ་རིང་པོ་རེ་མར་བཏང་གྱོན། དེའི་ཕྱི་ལས་ཤམ་

ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་འདྲ་པོ་དམར་པོ་ཡང་མིན་པ། སྔོན་པོ་ཡང་མིན་པའི་དུམ་རེ་
 སྤར་དགེས་བརྒྱབ། ཁོག་སྟོད་ལས་སྟོད་ཅེའི་བཟོ་འདྲ་པོ་རེ་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་
 ཕྱི་ལས་མར་བཏང། ནང་ན་ཁིན་འཇར་བྱིའི་ན་འདྲ་བ་ཞིག་གྱོན། ཕྱི་ལས་
 རས་གཟན་སྔོན་གྱི་ལྷུ་ཕྱེད་པ་ཞིག་ཁོག་སྟོད་ལས་པར་གཡོགས། ཀླང་
 པར་རྒྱལ་ཏྲ་དཀར་པོ་དང། ཡང་ན་སྐྱ་མིན་སེར་མིན་ཡུ་བ་རིང་པོ་ཞིག་
 བཅུགས་ནས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཞབས་འདྲེན་མཁན་གྱི་རིགས་ཞིག་
 འཐོན་གྱི་འདུག། །འདི་ནི་རྩ་བ་ལས་ཚོས་པའི་གངས་སུ་མིན་པ་ལྟ་ཞོག་མི་
 སྐྱའི་གཡ་དུ་འང་མི་ཚུད་པས། ཁྱེད་རང་སྐལ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེས་ཆེན་དམ་
 པའི་རིགས་ཅན་རྣམས། ཆ་ལུགས་དེ་འདྲ་མ་རབས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་མ་
 གཟིགས་པ་ཡ་རབས་ཀྱི་སྟོད་པ་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཆ་ལུགས། གོས་ཏུར་སྐྱིག་རྒྱལ་མཚན་འཆང་བའི་
 སྟོན་ནས། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་སྐྱུའི་མཆོད་གནས་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་
 མཇོང་བྱུང་པའི་དམ་བཅའ་ད་ལྟ་བཅུན་རྒྱུང་གི་དུས་ལས་སེམས་ལ་ནན་ཏན་
 མཇོང་གནང་བྱུང་ཞུ།

༤) ཞལ་ཕྱག་བསིལ་ཐངས།

ཀྲ་རི་ཀ་ལས། གདོང་དང་སོ་ཡི་རི་བཀྲས་ནས། །ཞེས་དང། སྟོད་འཇུག་
 ལས། ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མལ་ནས་ལང་
 ཚར་བའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་གཞན་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་སྔ་གོང་ཞལ་ཕྱག་བསིལ་
 དགོས། རྒྱ་མཚན་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་དང་སྒྲ་སྟོབ་སོགས་གོང་མ་སྐྱ་

བསོད་ཅན་ནམས་ལ་འབག་བཙོག་གི་དྲི་ངན་མི་གོས་པའི་དོན་ལས་དང་།
ལག་པ་བཟུ་དུས་ཀྱང་གོགས་མཆེད་འཛོམས་ས་ལྟ་བུ་ལག་མགོ་གཉིས་ཀ་
ལྟན་ཅིག་དུ་བཟུ་ན། ལག་གི་བཙོག་དྲི་གཞན་ལ་འཐོར་བ་མ་བཟང་ཆུས་ཀྱང་
གཞན་ལུས་ཀྱི་གོས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་ལག་གཉིས་རེ་མོས་
སུ་བཟུ་དགོས་པ་གཤམ་ཆེ་ཞིང་།

ལ) བཤང་གཅི་སོགས་འདོར་ལུགས།

བཤང་གཅི་ལ་འགོ་དུས་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལས། འགེང་བཞིན་པ་དང་ཆུ་དང་
ཅ་སྟོན་ལ། །བཤང་གཅི་མི་འདོར་ཆུ་ལ་མཆིལ་སྒྲུབས་དང་། །སྒྲུག་རྒྱབས་
སོགས་ཀྱང་འདོར་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་མཚན་ཕོ་མོ་
གཞན་དག་གིས་མཐོང་ཉེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཤང་གཅི་འགེང་སྟེ་འདོར་བ་
མི་རུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བཤང་གཅིར་ཡོད་པའི་ནད་འབྱབ་དང་། དྲི་ངན་
གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྲད་དུ་འབྱུང་ཆུང་ལྟ་བུ་བ་དང་། རྒྱུ་
གི་ནད་དུ་བཤང་གཅི་མཆིལ་སྒྲུབས་སྒྲུག་པ་སོགས་འདོར་མི་རུང་བ་དང་། དེ་
ཁར་གཞན་གྱིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་ཁ་ཟེར་བ་འགྱུར་བའི་རྒྱ། སྟོད་ཉམས་
སྟོ་བའི་ཅ་སྟོན་དང་མེ་ཏྲོག་སྟེས་པའི་སྤངས་སྤྲངས་སུ་འང་བཤང་གཅི་མཆིལ་
སྒྲུབས་སྒྲུག་པ་སོགས་འདོར་བ་མི་རིགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྒྲུག་སྤངས་
ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་དང་། གོང་མ་སྒྲུ་ཆེན་མོ། མི་མང་སྤངས་འཛོམས། ཟས་སྟོན་
གྱི་ཁྲོད་དུ་འོག་རྒྱུང་གཏོང་བ། སྒྲུབས་འཆོར་བ། སྟོ་ལུད་པ། མཆིལ་སྒྲུབས་
དོར་བ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྟན་པའི་སྟོ་ལས་སྤང་དགོས་
སོ། །

༤) མིག་གིས་ལྟ་ཐངས།

སྤྱད་པ་ལས། གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་བཟླ་ཞིང་འགོ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་མེད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་འགོ་བ། མི་དང་འཕྲད་པ། གཤམ་ཁར་སྤྲོད་པ་
 སོགས་ནམ་ དང་ནམ་ཡང་མིག་གིས་ལྟ་ཐངས་ནི་མོས་གྲང་གི་གཉའ་ཤིང་
 གང་ཙམ་གྱི་ཐད་ནས་བཟླ་རྒྱུ་མ་གཏོགས། ཡར་མར་པར་རྒྱུར། གཤམ་
 གཡོན་གང་དུ་འང་ལྟ་མི་ཆོག་པ་དང་། མི་དང་འཕྲད་དུས་ཐད་ཀར་དཔལ་
 བར་ལྟ་མི་ཆོག་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་མི་གཞན་གྱི་ཁང་བྱིས་ནང་སྤྱོད་པ་དུས་ཅ་
 ཆས་གར་ཡོད་ལྟ་བ་ལྟ་བུའི་ལྟ་རྒྱུ་ཡང་དང་། གཞན་སེམས་འཁྲུགས་པའི་རྒྱུ་
 མིག་ངན་དང་མིག་ལོག་ལྟ་བ་སོགས་སྤང་དགོས་ཤིང་།

དེ་བཞིན་གོང་མ་སྐྱེ་ཆེ་བ་ཆོའི་ཞབས་སར་བཅར་དུས་ཀྱང་། དང་པར་ཞབས་
 གྱི་ཐེད་ནས་ཡར་ཞལ་ཆར་གཅིག་མཇལ་ནས། དེ་འཕྲོར་ཞབས་གྱི་ཐད་ཀར་
 བབ་སྟེ་ལྟ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཡར་ཞལ་ལ་ཅེ་རེར་བཟླ་བ་མི་རུང་བ་ཡིན། དེ་
 ལྟར་མིག་གིས་ལྟ་བའི་ནམ་འགྱུར་ལ་འང་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་ལྟ་སྤངས།
 བརྩེ་ཞིང་བྱམས་པའི་ལྟ་སྤངས། ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ལྟ་སྤངས། ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་ལྟ་སྤངས། ཞི་ཞིང་དུལ་བའི་ལྟ་སྤངས། སྤང་ཞིང་ཁྲོ་བའི་ལྟ་སྤངས།
 རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་སྤངས་སོགས་ཡོད་པ་ལས། གཙོ་བོ་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས།
 མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང་། །དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག །
 སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་གྱུར་རོ་ཞེས། །དང་ཞིང་བྱམས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཟླ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། དུས་ནམ་ཡང་གཞན་ལ་བཟླ་དུས། ཁྲོ་བའི་ལྟ་

སྤངས་མིན་པ། བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན།

ཤ) ལམ་བྱོན་ཐངས།

༡, ཆོས་གྲལ་གཏོགས་མཁན་ནམ་པས་ལྟག་པ་མར་བཀྲག། །སྤྱན་
ཤངས་ལ་གཟིགས། དུམ་གེ་སར་ཕབ། ཕྱག་ཕྱག་ཁྲག་ནང་བཅུགས།
གོམ་པ་མགྱོགས་མ་དྲགས་ལྟོད་མ་དྲགས་པ་མགྱོགས་ལྟོད་རན་པར་བྱེད།
ཞི་དུལ་གྱིས་བྱོན་རྒྱུ་མ་གཏོགས། ཅེད་མོ་ཅེ་བ། ཞིབ་ཅིང་ཆ་མ་སྟོམས་པ་
སོགས་བྱོན་མི་རུང། གཏམ་དཔེ་ལའང། ལོ་གསུམ་མ་སོང་བར་དུ་ཀུན་
རུའི་བྱུར་གྱི་སེངྒེ་མི་མཐོང་བེར་བའི་དཔེ་བཞིན་མཛད་དགོས།

ཤ,ན, ལམ་བྱོན་དུས་ཀྱི་སྤང་བ།

འདུལ་བ་ལས། མཆོངས་དང་གོམ་བརྒྱུངས་རྐང་པའི་རྟིང་པ་དང། །བྲང་ཁ་
ཁོ་ན་བཅུགས་ནས་མི་འགོ་ཞིང། །ལག་པ་དཀྱར་བརྟེན་གྱུ་རྒྱུངས་བཅས་མི་
འགོ། །ལུས་ཉིད་ཀྱོག་པོར་མི་འགྱུར་ལག་མི་གཡོབ། །མགོ་བོ་མི་བརྒྱུར་
གཞན་དང་ཕྲག་མི་སྤྲད། །ཕན་རྒྱུན་ལག་པ་སྤེལ་ནས་མི་འགོའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་བྱོན་དུས་སུ་སྤང་བ་གང་ཤར་ཐོག་མཆོངས་འགོ་བ་
དང། ཆོད་ལས་བརྒྱལ་བའི་གོམ་པ་སྟོ་བ་དང། རྐང་པའི་བྲང་ཁ་ཡར་
བསྐང་ནས་རྟིང་པ་བཅུགས་ཏེ་འགོ་བ་དང། རྐང་པའི་རྟིང་པ་འབྲུ་ནས་བྲང་
ཁ་གཏད་དེ་འགོ་བ་དང། ལག་པ་དམྱི་འགོར་བརྟེན་གྱུ་མོ་རྒྱུངས་ཏེ་འགོ་བ་
དང། ལུས་པོ་ཕན་རྒྱུན་གཡོ་སྤེལ་འགོ་བ་དང། ཆོད་ལས་བརྒྱལ་བའི་ལག་པ་

གཡུག་སྟེ་འགྲོ་བ་དང་། ལག་པ་རྒྱབ་ཏུ་བཀལ་ནས་འགྲོ་བ་དང་། མི་
གཞན་དང་འཕྲད་དུས། ཕྱག་པ་སྤྲད་དེ་འགྲོ་བ་དང་། གྲོགས་མཆེད་གཞན་
དང་ལག་པ་མཐུད་དེ་འགྲོ་བ་དང་། ལག་པས་མདུན་གྱི་གོས་ཡར་བཏྲེས་ཏེ་
འགྲོ་བ་སོགས་ཚུལ་མིན་གྱི་འགྲོ་ལུགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་སྤངསྟེ་འགྲོ་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷས། རྒྱ་རྒྱུ་ཕྱི་ལ་ཆོམ་རྒྱན་དག། རྒྱ་
མེད་འཇམ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་ལ་
ཆོམ་རྒྱན་པ་རྣམས་ཁོང་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྤྱབ་དུས་གྱི་འགྲོ་
སྤངས་དང་མཚུངས་པར། རྒྱ་རྒྱུ་ཕྱི་ལ་སྤྲོ་མེད་པར་དལ་བྱས་
འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན།

༥) ཉམ་རྒྱལ་སར་བཞུགས་ཐངས།

སར་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ། སྟོད་ས་གང་དུ་ཡིན་ཡང་ཐད་ཀར་གྲལ་
 འགོ་དང་མཐོ་སར་མ་བཟུང་བར་དམའ་ས་གྲལ་མཚུག་དུ་སྟོད་དགོས། དེ་
 མཐོ་འདོད་ན་དམའ་སར་འགྲིམ་ཞེས་པའི་དཔེ་བཞིན། དེ་ལྟར་དུ་མི་ཡང་
 འོག་ས་མ་དང་འཕྲད་དུས། ལམ་བབས་དགོས་ཀྱང་ལམ་འོག་དང་དམར་
 སར་བབས་དགོས། གཞན་ཡང་འདྲལ་བ་ལས། བྱིས་བདག་སོགས་ཀྱིས་
 བསྐད་པར་མ་བགོས་དང་། །སྟན་ལ་སྟོག་ཆགས་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་
 དང་། །ལུས་ཀྱི་མྱིད་བསྐྱར་རྒྱུ་ལ་བསྟོལ་ཏེ་བརྒྱུད་། །བརྒྱ་གཉིས་དང་ནི་
 འོང་བུ་བརྟེགས་པ་དང་། །ཁྲི་འོག་རྒྱུ་ལ་བརྟེགས་རྒྱུ་ལ་བརྟེགས་ཏེ་
 བཟད་། །མདོམས་བར་བསྟན་པའི་སྟོན་དགུ་སྟངས་ལ་འདྲུག་ །ཅེས་དང་།

ཞར་བྱུང་བསྐྱབ་བྱ་ལག་པས་འགྲམ་མི་བརྟེན། ཁྲུབ་ཏུ་འདུག་སྟན་ཁྲུབ་
 ནས་མི་འགོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གོང་མ་སྐྱ་ཆེན་མོ་དང་བླ་སྟོབ་
 སོགས་ཀྱི་སྐྱ་མདུན་དུ་སར་སྟོད་ཅེས་མ་གསུངས་པར་ཉིད་རང་གིས་བསྟན་པ་
 དང་། སྟན་ལ་སོག་ཆགས་ཡོད་མེད་མ་བཟུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་
 རྩིད་ཡོད་ཆད་བསྐྱར་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཀླུང་པ་བརྒྱུད་ནས་བསྟོལ་ཏེ་བསྟན་
 པ་དང་། བསྐྱ་གཉིས་དང་ལོང་བྱའི་ཆོགས་གོང་བཅེགས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་།
 ཀླུང་ཁྲི་ཁར་སྟོད་དུས་ཀླུང་པ་གཉིས་ཀླུང་ཁྲིའི་ཁྲུབ་ནས་ཕར་བསྟན་ཏེ་བསྟན་
 པ་དང་། ཀླུང་ཁྲིའི་སྟོད་དུ་ཀླུང་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གདངས་ནས་བཟུང་དེ་
 བསྟན་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་མཆན་མ་མ་སྐྱ་བར་བསྟན་པའི་ཚུལ་མིན་སྟོད་ཐང་
 དགུ་དང་། དེ་ཁར་ལག་པའི་ལག་མགོ་གཉིས་འགྲམ་པ་གཡས་གཡོན་ལ་
 བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཀླུང་ཁྲི་ཁར་བསྟན་དུས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀླུང་
 ཁྲིའི་ཁྲུབ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྲི་སྟན་ཁྲུབ་ཀྱིན་བསྟན་པ་སོགས་དང་། སྐྱོན་གཞན་
 ཡང་གོང་མ་སྐྱ་ཆེན་མོའི་སྐྱ་མདུན་དུ་བསྟན་ཆར་བའི་རྩེས་སུ། ཀླུང་པ་འགྲང་
 ཞིང་མགོ་ཁྲུབ་ཏུ་བཀའ་བསྟན་པ་དང་། ཀླུང་པ་ཤིན་ཏུ་མར་སྐྱར་ནས་བསྟན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཆ་ནམས་སྤངས་ནས། དེ་ལྟར་སར་བསྟན་དུས། གོང་
 མའི་སྐྱ་མདུན། ཆོགས་གཡལ། ཐུན་གྱི་སྐྱབས། ཐ་མལ་དུ་འདུག་སྟངས་སོ་
 སོར་ཡོད་པ་ལས། གོང་མ་སྐྱ་ཆེན་མོ་ཆོའི་སྐྱ་མདུན་དུ་བསྟན་ན། གཟུགས་
 དང་ཕོར་གནས་པའི་ཀླུང་པ་ཕྱང་ཟད་གྲུག་ནས་མགོ་སར་ཕབ། ལག་གཉིས་
 ཕང་ཕར་དུ་མ་ཀེ་ནང་ན་བཅུགས་ཏེ་བསྟན་དགོས། དེ་མིན་པའི་ལག་པ་མ་
 ལེར་གཏད་པ་དང་། ཡང་ན་སྐྱུས་མོར་སྐྱབས་ཏེ་བསྟན་པ་སོགས་མི་ཆོག །

ཐ་མལ་པའི་འདུག་སྤངས་ལའང་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལས། གཙོ་བོ་
བཟང་བོའི་འདུག་ཚུལ་ནི། རྟེན་པ་ཡ་ཡོ་དང་དགེ་སྤྱོད་མེད་པར་བྱང་བོར་
སྤང་ནིང་། ལག་པ་ཕང་པར་བཞག་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

༧) ཐོན་ལྷུ་འབྲུལ་ཐངས།

ཐོན་ལྷུ་འབྲུལ་སའི་ཡུལ་སློབ་ལྷན་རྒྱས་སམ་སློབ་གང་ཡིན་ཡང་། དུས་
རྒྱུན་བཞུགས་སའི་གནས་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱོད་དེ་སྤྱོད་པེབས་པའམ། ཡང་
ན་སློབ་དེ་ཉིད་བཞུགས་སར་རང་སྤྱོད་པའམ། ཡང་ན་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་
གི་སློབ་ཅིག་གསར་དུ་བསྐྱོད་པའམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་སློབ་ཚོ་དང་ཁ་
བྲལ་ནས་སྤྱོད་འཁོར་བ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་གཅིག་ཁར་མ་འཕྲད་པར་ཞག་
གསུམ་བཞུལ་ཚར་ནས་ཐོན་ལྷུ་འབྲུལ་དགོས་པ་ཡིན། ཐོན་ལྷུ་འབྲུལ་ཚུལ་
ནི། ཐོན་ལྷུ་འབྲུལ་རན་པའི་སྤྱི་མ་ནས་དུམ་ཀེ་བདེ་བཅས། ཐོན་ལྷུ་འབྲུལ་
ཡུལ་དེ་དང་མཇལ་མ་ཐག་ཞལ་ཐེངས་ཤིག་མཇལ་བ་དང་གཅིག་ཁར།
ལག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལག་མགོ་གན་བསྐྱལ་འཕྲེད་ཅམ་ཞིག་ཁ་ནང་
བསྟན་བརྒྱུད་ནས་མགོ་དང་རྟེན་པ་མར་སྤྱོད་པུས་མའི་ཚད་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་ཐོན་
ལྷུ་ཕུལ། དེ་ཡང་ཡུལ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱེད་པར་ལས་ཀྱང་མགོ་དང་རྟེན་པ་
མར་ཏ་ཅང་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་བས་འབྲུས་པ་ཡོད། སྤྱོད་ལག་
པ་སྤྱོད་དེ་ལྷུ་རྒྱུ་ཡོད་ན་ལག་གཡས་པའི་སྤྱོད་མོས་ཁ་བསུབ་ནས་ལྷུ་དགོས།
དེ་ལྟར་ཐོན་ལྷུ་འབྲུལ་དུས་ལག་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་འབྲེད་གང་དང་། རྟེན་
པ་གཡས་གཡོན་གྱི་བར་ལག་གང་བཞག་དགོས། དེ་ནས་ཐོན་ལྷུ་ཕུལ་ལྷུ་

དགོས་པ་དང་གསུང་དགོས་པའི་རིགས་ཚར་དུས། མགོ་དང་ཆེད་པ་ཅུང་
 ཟད་སྐྱར་བཞིན་པར་དང་པར་རྒྱུ་ལས་པ་རྒྱབ་ཏུ་བཤུད། དེ་ནས་རྒྱུ་
 པ་གཡོན་བཤུད་དེ་འཐོན་འགོ་དགོས།

༡༠) སྐྱེ་ཆེན་མོའི་སྐྱེ་མདུན་ཕྱག་དབང་བཅར་ཐངས།

རང་ཉིད་ཕྱག་དབང་བཅར་བའི་དོན་ལས། དང་པ་རང་ཉིད་སྐྱོ་ཁར་གཟིམ་
 དཔོན་དང་ཕྱག་ལྷ་མི་གང་ཡོད་གཅིག་ལ། རང་ཉིད་ཕྱག་དབང་བཅར་རྒྱུའི་
 ལོ་རྒྱུས་ལ་བཞགས། ཁོས་ནང་དུ་སྐྱེ་མདུན་ཕྱག་དབང་བཅར་མཁན་ཡོད་པའི་
 དགོངས་སྒྲིལ་ལྟ། དེ་ནས་བཀའ་དང་བསྐྱུན་ཤོག་ཟེར་གསུངས་པའི་ལྷ་
 ཕྱག་མཇལ་དེ་ཕྱག་ལྷ་མཁན་དེའི་ལག་པར་སྤྲོད་ནས། དགོངས་སྒྲིལ་ལྟ་
 མཁན་དེའི་ལྷ་དུ་རང་ཉིད་བདེ་གཟུང་ནས་སྐྱོ་ནང་འཇུག་ཏེ་ཞལ་ཐེངས་
 ཤིག་མར་ལས་མཇལ་བ་དང་གཅིག་ཁར་ཕྱག་གསུམ་ལྷལ་ནས། མདུན་སོ་
 རང་མ་ཡར་བཀའ་མ་ཐག་ལག་གཡས་པའི་སྤར་མོ་རང་ཁ་ཐུག་འགོར།
 དུམ་ཀའི་ཕྱི་ནས་ཅུང་ཟད་འཛིང་མཚམས་བཞག་པ་དང་ཅིག་ཁར་མགོ་དང་
 ཆེད་པ་མར་སྐྱར་ནས་སྤར་ཡང་ཕྱང་སྟེ་མགོ་སྐྱར་ཙམ་བྱས་བསྐྱེད་ནས། ལྷ་
 རྒྱུ་ཡོད་ན་མཚམས་འདིར་ལྷ་དགོས། དེ་ལྟར་ལྷ་དུས་ཀྱང་ཁ་རྩེན་པར་མ་
 ཡིན་པར་ལག་གཡས་པས་ཁ་བསྐྱབ་ལྷ་དགོས། ལྷ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་བཀའ་སྤྲོབ་
 ཡོད་ན་ཉན། བཀའ་སྤྲོབ་ཀྱང་མེད་ན། ལག་པ་གཉིས་ཀ་གོང་བཞིན་བསྐྱེད་
 ཡོད་ཡོད་པར་སྤར་མགོ་དང་ཆེད་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱར་ནས་རྒྱབ་བཤུད་གོམ་ཐེང་
 གསུམ་ཙམ་བརྒྱབ་ནས་འཐོན་འགོ་དགོས། དེ་ལྟར་ཕྱག་དབང་བཅར་ཆར་

ཏེ་ཕྱག་དབང་མ་ལྷ་བའི་མཚམས་འདིར་གསུང་བཤོས་མང་ཙམ་ཡོད་ནའང་
 གྲུ་ཞབས་འབྲེངས་འདུད་ཀྱི་རྩལ་དུ་རང་བསྐྱད་དགོས། ཡར་ལས་གནང་
 བ་མེད་པར་སར་སྡོད་མི་ཚོག། །སར་བསྐྱད་རྒྱ་ཡང་གོང་མའི་གནང་བ་དང་
 བསྐྱད་དགོས། དེ་བཞིན་སྐྱེ་ཆེན་མོ་རང་གནས་སུ་ཕེབས་ནས་ཞབས་བསྐྱར་
 བཅར་སྐབས་ཐོག་མར་ཕྱག་དབང་བཅར་ལུགས་གོང་བཞིན་ལས། དར་
 འབྲུལ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཕྱག་དབང་ལྷ་ཚར་མ་ཐག་དར་རྩེ་ལག་གཡོན་པའི་དུམ་
 ཀའི་ལྷག་ལས་ཕར་བརྒྱུད་བཏང་ནས་དར་གྱི་མཇུག་གཟིམ་དཔོན་ནམ་ཕྱག་
 ལྷ་མཁན་གྱི་ལག་པར་སྡོད་དེ། དུམ་ཀའ་ཕར་བཏང་བཞིན་པར་མགོ་དང་ཞེད་
 པ་སྐྱར་ཙམ་བྱེད་ཕྱག་ལྷས་འགོ་རྒྱ་ཡིན།

༡༡) སྐྱོན་དར་བཏགས་སྐབས་སུ་དར་ལྷ་ཐངས།

དང་པར་སྐབས་མགོན་གྱི་གཟིམ་རྩ་ནང་འཇུལ་མ་ཐག། །སྐྱེ་མདུན་ལ་ཕྱག་
 གསུམ་ཕུལ། དར་རྩེ་ལག་གཡོན་གྱི་ཟུར་དུ་བཏང་ནས་ལག་གཡས་སུ་ཡོད་
 པའི་དར་རྩེ་ཕར་འཐེན་སྐྱེ་གཟིམ་བརྒྱུད་སྐབས་མགོན་གྱི་ཕྱག་ལ་ཕུལ་ནས་
 ཕྱག་ཐང་གསུམ་ཕུལ་ཞིང། སྐྱར་སྐབས་མགོན་གྱི་ཕྱག་ལས་ཐུགས་སྡོན་
 དང་བཅས་དར་ལྷ་མཁན་ཁོ་རའི་སྐྱེ་ལ་བཙུགས་ཏེ་གནང་ཚར་བ་དང། སྐྱར་
 སྐྱེ་མདུན་ལས་ཕྱག་ཐངས་གསུམ་འཚལ། ཕྱག་དབང་གོང་བཞིན་ལྷས་ཏེ།
 ལྷ་ཁང་རྩ་ཆེན་སོ་སོར་ཡང་སྐྱར་དར་གནང་བར་བྱོན་ཇེས། བཞུགས་འབྲེལ་
 བཅའ་སྒྲིག་ཡོད་པའི་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་འབྲེལ་མཇེད་དེ་རང་ཕྱོགས་སུ་འགོ་
 བ་ཡིན་ནོ།

༡༣) སྤྱི་དོན་དང་རང་དོན་དགོངས་སྒྲུབ།

དེ་བཞིན་སྤྱི་དོན་དུ་ལས་བྱེད་པས། སློབ་ཆོས་ཁྲིམས་ནམས་ལ་དགོངས་
སློབ་ལྷུ་དགོས་ཀྱང་། ལས་འགན་ཅན་དེས་ལས་ཀ་དགོངས་ལུ་འཛི་ཆེད་དུ།
ཆོས་ཁྲིམས་བཞུགས་སར་སླེབ་མ་ཐག། །ཕྱག་གཡལས་པ་དུམ་ཀེ་ཕྱི་ནས་མར་
བཤུད་དེ་མདུན་སོ་ནང་མ་མར་བཏང་ཡར་བཀལ་བ་དང་ཞལ་ལས་ལྷུ་དོན་
དཔེར་ན་དངུང་གི་ཕྱག་སྒྲིམ་བཅུགས་པའི་དོན་ལས་ཐུན་ལས་ཕྱིར་སྤྲོད་ཆོག་
པ་ཞིག་ཟེར་ལྷུ་དགོས། ད་དུང་དེ་དང་གཅིག་ཁར་ལྷུ་དོན་གཞན་ཡོད་ན་ལག་
གཡལས་པ་དུམ་ཀེ་ཕྱི་ནས་བཤུད་ཅིག་བཤུད་ཅིག་རང་ལྷུ་དགོས། དེ་མིན་པ་
རང་དོན་ནམ་སློབ་དོན་ལས་ཆོས་ཁྲིམས་དང་ལྟེ་ཆང་གཉེར་བ། སྐྱགས་ཀྱི་
སློབ་དཔོན། དོད་མ་པ་སོགས་ལ་དགོངས་སློབ་ལྷུ་ན། དུམ་ཀེ་མར་ཕབ།
མདུན་སོ་ནང་མ་ཡར་བཀལ་བཞིན་པར་ལག་གཡལས་པ་ཁར་སྐྱབས་ཆེད་པ་
ཅུང་ཟད་སྐྱར་ནས་གནད་དོན་ལྷུ་དགོས་པ་ཡིན།

༡༣) ལྷ་ཆེན་མོའི་ཞབས་སྐྱེལ་ཁུ་ཐངས།

དེ་ནས་སྐྱེ་ཆེན་མོ་བཞུགས་གནས་གང་ཏུ་སྤྱར་ཐེབས་དུས་ཞབས་སྐྱེལ་ཁུ་
 ཐངས་ཡང་། བླ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བ་ཐེབས་འགྲུལ་དང་ཆིབས་རྟ་གང་ཡིན་གྱི་
 ར་བར་ཐེབས་ཐེབས་བར་བྱག་ཁྱུས་འགོ་ནས། བླ་སྟེ་ཐེབས་འགྲུལ་ནང་
 ཞབས་མོར་བསྐྱོད་པའམ་ཆིབས་རྟ་ཁར་སྐྱོན་སྐྱོན་བར་ཉེ་ལོགས་སུ་མགོ་མར་
 སྤྱར་ཙམ་བྱེད་ལང་བསྟན་ནས། བླ་སྟེ་དངོས་སུ་ཐེབས་པ་འགོ་འཇུགས་མ་
 ཐག །ལག་པ་གཡས་པ་དུམ་ཀའི་ཕྱི་ནས་མར་འཛོང་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་

ཞལ་ཚར་གཅིག་མཇལ་ནས་མགོ་ཆེད་པ་མར་སྐྱར་ཙམ་གྱི་ཐོག་རང་རྒྱུ་
བཟུང་བྱེད་ཕྱག་དབང་ཞུ་ནས་ལོག་རྒྱུ་ཡིན།

༡༤) གསོལ་ཚོགས་གསོལ་ཇ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ།

༡༤.༡, གསོལ་བ་བཟེད་ཐངས།

གསོལ་བ་བཞེས་པའི་དུས་སུ་ན་བཟའ་དུམ་ཀེ་བཟོས་ཏེ་རང་བཞུགས་
དགོས། གྲལ་ཁ་གསོལ་བ་དང་མཁན་འཇུལ་ཏེ་གསོལ་བ་ཡར་གོང་ལས་
མར་བརྒྱབ་རང་གི་ལྷག་གྲལ་རོགས་མི་གསུམ་གྱི་ཐད་ཀར་བསྐྱེབས་པ་དང་
བཞེས་རས་བརྒྱད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བཞེས་རས་རང་ངོས་ཀྱི་མཐའ་
གཉིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲུ་མོའི་འོག་ཏུ་བཅུག། །ཕྱིའི་མཐའ་གཉིས་ལག་
གཉིས་ཀྱི་མཐའ་མཇུབ་བར་དུ་བབྱང་ནས་བཟེད་དགོས།

དེ་ལས་གསོལ་སྒྲེར་ཡོད་དེ་གསོལ་བ་གྲལ་ཁ་རང་བཞེས་ན། ནང་དུ་ལྟོ་ཡོད་
པའི་བཞེས་རས་འདི། གཡས་གཡོན་གྱི་མཐའ་ཕུས་མོ་གཡས་གཡོན་ཁ་
ཐུག་བསྐྱལ། རང་ངོས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལྟོ་ཡོད་སའི་སྤྱང་དུ་བཀག། དེ་ལས་
གདོང་ཐད་ཀྱི་མཐའ་འདི་ནང་ངོས་སུ་བལྟ་། གཡས་ཀྱི་མཐའ་གཡོན་ཁ་
ཐུག་བལྟ་། གཡོན་གྱི་མཐའ་གཡས་སུ་བལྟ་། དེ་ལས་གདོང་ཐད་ཀྱི་
མཐའ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་བལྟ་བའི་འོག་ཏུ་རང་ངོས་སུ་ཡོད་པ་
དེ་ཕྱི་ཁར་སྒྲོག་སྟེ་ཡང་དེའི་མཐའ་འདི་ཕན་ཚུན་གྱི་བལྟ་བའི་གཉིས་ཀྱི་འོག་

བཅུགས་པའི་མཐའ་ཕྱིར་བཏོན་བཞག། དེ་ལྟར་བལྟ་བ་ཚའི་ཚད་གཞི་འདི།
 དང་པ་བལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པའི་མཐའ་འདི་མཐེབ་སོར་
 གང་། གཡོན་ཁ་ཐུག་གི་བལྟ་བ་ཀྱི་མཐའ་ཕྱི་ཁར་འཐོན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མཐེབ་
 སོར་གང་། ལྟག་གི་བལྟ་བ་འདི་ལག་གང་དང་ཕར་ཚུར་འབྱིད་གང་གི་ཚད་དུ་
 བཞག་དགོས་པ་ཡིན། ལྟོ་མཚད་འགོ་ནས་མར་གནང་བའི་དུས་སྟེ། ཕྱག་
 གཉིས་ལྟོ་བཞེས་རས་ཀྱིས་སྤྲུང་བཞག་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་མཉམ་བཞག་བྱེད་
 བཞག་དགོས།

༡༤.༡. གསོལ་དགུམ་དང་གསོལ་སྐྱེར་དང་མཚམས།

གསོལ་བ་གྲལ་འགོ་ལས་མར་དངས་ཏེ། མི་གསུམ་བཞི་ཞིག་དངས་ཚར་བ་
 དང་གསོལ་དགུམ་གྱི་རིགས་དང་ནི་དང་། དེ་ལས་གསོལ་སྐྱེར་ལྟམ་སྐྱིག་
 ཡོད་པ་ཚོ་གོ་རིམ་བཞིན་དངས་དགོས། གསོལ་སྐྱེར་རིམ་པ་དང་པ་དེ་གྲལ་
 འགོ་ལས་དང་འགོ་བཅུགས་པ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ལྟོ་མཚད་འགོ་འཛུགས་རྒྱ་ཡིན།

༡༤.༢. གསོལ་སྐྱེར་བཟེད་ཐངས།

དེ་ནས་གསོལ་སྐྱེར་བཟེད་ཐང་འདི་ཡང་། གསོལ་སྐྱེར་དང་མི་རང་གི་ལྟག་མི་
 གསུམ་གྱི་ཐད་ཀར་སྐྱེབས་དུས་བཞེས་ཆས་བཏོན་ནས། ཕྱག་གཡས་པས་
 གསོལ་སྐྱེར་བཟེད། ཕྱག་གཡོན་པས་བཞེས་ཆས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་སྐྱེར་ཏེ་བཟེད་
 དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་དང་གསོལ་སྐྱེར་བཟེད་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བ་
 ཡང་། འདུལ་བ་ལས། ཟས་རྣམས་སྤྲུང་བཟེད་ཁ་ལས་མཐོར་མི་ལེན། །
 འབྲས་ཆན་ཚོད་མ་མང་ཉུང་མཉམ་པར་ལེན། །གྲལ་རིམ་མཐར་ཆགས་སྤྱི་

མེད་པར་ལེན། །སྤངས་ཆེ་མི་གཡེང་ལྷུང་བཟེད་མིག་གིས་བཟླ། །ཟས་མ་
 བྱུང་བར་ལྷུང་བཟེད་མི་བཟེད་ཅིང་། །ཆོད་མ་འདོད་ནས་འབྲས་ཆེན་འགོབས་
 པ་དང་། །འབྲས་ཆེན་འདོད་ནས་ལྷུང་བཟེད་འགོབས་མི་བྱ། །བཟའ་
 བཅའི་སྤྲོད་དུ་སྤོད་གཞན་མི་བཟེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཟའ་བཏུང་
 སྤངས་དུས་ཀྱི་སྦྱོན་ཆ་ནམས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སྦྱོན་ས་ལག་ལེན་འཐབ་
 དགོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟན་དང་ཆོད་མ་ཇ་དང་རྩ་སྟགས་གང་ཞིག་བཟེད་རུང་།
 རང་གི་བཟེད་པའི་སྦྱོད་འདྲིའི་ཁ་ལས་ཡར་མཐོ་བར་མིན་པ་མང་ཉུང་མཉམ་
 པར་བཟེད་དགོས་ཤིང་། བཟའ་བཏུང་སྤངས་དུས་ཀྱང་གྲུལ་རོགས་གོང་མའི་
 གོང་མ་སྟགས་ནས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྤང་རྩུ་མ་གཏོགས་རང་གི་གྲུལ་
 རོགས་གོང་མ་མ་སྤང་བའི་གོང་ནས་རང་གི་བཞེས་རས་སྟགས་བརྒྱུད་སྟེ་
 བཟེད་མི་རུང་བ་དང་། གྲུལ་དུ་མིན་ཡང་གོ་གནས་དང་སྦྱོལ་ཆུན་གཞན་གཞོན་
 ཀྱི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ཏེ་བཞེས་རྩུ་མ་གཏོགས་གང་བྱུང་དུ་བཟེད་མི་རུང་བ་
 དང་། ཡང་གྲུལ་དུ་བཟའ་བཏུང་བྲིམ་པར་འོང་དུས་རང་ལ་སྟོ་ཆོད་མང་ཉུང་
 མཉམ་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཟན་ལྷག་པོར་འདོད་ནས་ཆོད་མས་ཟན་འགོབས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཆོད་མ་ལྷག་པོར་འདོད་ནས་ཟན་གྱིས་ཆོད་མ་འགོབས་ཤིང་།
 ཇ་ཆོད་སྟགས་བཟེད་དུས་ཀྱང་གྲུལ་དུ་བྲིམ་པའི་སྦྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་རང་གི་ཕོར་
 པ་བཀལ་ཏེ་བཟེད་མི་རུང་དོ། །དེ་ལས་གསལ་བ་བཞེས་པའི་དོན་དུ་སྟོ་
 མཆོད་ཀྱི་ཆོག་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་བ་ཅེས་སྟགས་བཞེད་པ་དང་
 བསྟུན། སྟོ་རས་གཡས་གཡོན་དང་ནང་ལས་བཟུབ་བཞག་ཡོད་པ་འདི་ཕྱི་
 ཁར་ཆར་གསུམ་འདྲིལ། རང་ངོས་ཀྱི་མཐའ་གདོང་ཐད་དུ་བཟུབ་ཡོད་པ་

གཡས་པ་ག་སྤྱབས་བརྒྱབ་ནས་ལྟོ་གཙུག་ཏེ་ཚར་གསུམ་གཙམ། དེ་ལས་
 ལྟོའི་ཁམ་དྲི་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ཁར་བཙུགས་དགོས། དེ་ནས་
 གསོལ་སྦྱར་ནི། གསོལ་སྦྱར་བཞེས་ཆས་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཇུབ་
 གུང་མོ་གསུམ་གཙོ་བོ་དང་སྤྲིན་ལག་གིས་རོགས་བྱེད་པའི་སྤྱག་ཏུ་བཀལ་
 བཟུང་ནས། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མཇུབ་མོ་གཉིས་བྱ་རོག་ཁ་
 བལྟ་བ་གྱིས་ཚོད་དྲི་གཙུ་བཞེས་རྒྱུ་ཡིན། རོར་ཤའི་གསོལ་ཀླུ་ཡིན་ན།
 དང་པ་རང་བཞེས་རས་ནང་ལག་གཉིས་གྱིས་བཟུང་སྟེ། སན་ཚུན་ཆེལ་བ་
 དང་། སེན་མོས་བཅད་དེ་ཁ་ལ་ཤོང་བའི་དུམ་བུར་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་མ་གཏོགས།
 གསོལ་ཀླུ་འཛིན་པའི་མཐའ་ཁར་བཙུགས་ནས། མཐའ་གཅིག་ལས་སོས་
 བཟུང་། མཐའ་གཅིག་ལས་ལག་པས་འཐེན་ཏེ་བཟུང་མི་རུང་ངོ་། །

༡༤.༥ གསོལ་ཚོགས་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་སྤྲང་བྱ།

དེ་ལྟར་གསོལ་ཚོགས་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་སྤྲང་བྱ་ཡང་། འདུལ་བ་ལས། སྦྱོད་
 ལམ་མི་མཛོས་པ་ཡིས་བཟུང་མི་བྱ། །ཁམ་ཚད་ཏེ་ཅང་ཆེ་དང་ཆུང་བས་
 མིན། །འཛིག་ཏེན་དང་མཐུན་རན་པར་བཟུང་བར་བྱ། །ཁ་སྦྱོར་མ་སྦྱོབ་བར་
 དུ་ཁ་མི་གདངས། །ཁ་ནང་བས་གྱིས་བཀའ་ནས་གཏམ་མི་སྦྱ། །མི་ཞིམ་
 ཚུག་ཚུག་ཞིམ་ལ་ཅག་ཅག་དང་། །གང་ལ་དུ་དུ་ཚ་མོར་ཕུ་ཕུ་དང་། །བས་
 ལ་འཕྱ་སྦོད་ཁུར་བ་གཡས་གཡོན་སྟེ། །རྒྱ་སྤྱོད་གཏོག་ཅིང་ཁམ་འཕྲོ་སོ་
 ཡིས་གཙོད། །ལག་པ་སྦོད་དུ་འགོས་པ་ལྟེ་ཡིས་ལྟག །ལག་པ་བས་གྱིས་
 བགོས་པ་སྤྱག་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱབ་ལྟན་ནམས་གྱིས་

བཟའ་བདུང་ལ་སྟོད་དུས། སྟོད་ལམ་མི་མཛེས་པས་བཟའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་།
 འཇིག་རྟེན་པ་དང་སྟོད་ལམ་མཐུན་པར་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས།
 ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཟན་གྱི་ཁམ་ཚད་ཉ་ཅང་གིས་ཆེ་བ་དང་། ཉ་ཅང་ཆུང་བ་མིན་
 པ་ཁམ་རན་པར་བཟའ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁ་སྐོར་མ་སྟེབ་བར་དུ་ཁ་གདངས་མི་
 རུང་ལ། དེ་བཞིན་ཁ་ནང་ཟས་ཀྱིས་ལྟུང་མེར་བཀའ་ནས་གཞན་ལ་གཏམ་སྟེ་
 བ། བཟའ་བདུང་གི་བློ་བ་མི་ཞིམ་པ་ལ་ཚུག་ཚུག་ཟེར་བ་དང་། བློ་བ་ཞིམ་
 པ་ལ་ཅག་ཅག་ཟེར་བ། རྫོད་གང་མོ་རྒྱུར་པ་ལ་རུ་རུ། རྫོད་ཆ་བ་ལ་ཕུ་ཕུ་
 ཟེར་བ་རྟན་སྟེ་བཏོགས་པ་སོགས་ཁ་སོ་རྟན་གྱི་སྟེ་དང་། བཟའ་བདུང་ལ་རྒྱ་
 རྒྱར་དེ་བློ་སོགས་ཀྱི་འཕྲ་སྟོད་བྱེད་ཅིང་། ཟན་ཁམ་ཁུར་ཆོས་ཀྱི་ནང་གཡས་
 གཡོན་སྟོ་བ་དང་སོས་གཅོད་ཅིང་གཅོད་ཅིང་ཁམ་འཕྲོ་བཟོས་ནས་ཟ་བ།
 ཁམ་ཚད་མགོ་མཐུག་སྟོག་སྟེ་ཟ་བ། མགོ་རྒྱབ་དུ་དགྱེན་ས་ཟ་བ། ཁ་ཆེ་རུ་
 གདངས་ཏེ་ཟ་བ། ལག་པ་ཟན་དང་ཆོད་མ་སྟགས་པ་ལྟེས་ལྟག་ཅིང་། གང་
 དགར་སྟུག་པ་དང་། བཞེས་ཆས་ཀྱི་ནང་དུ་ཇ་ཐུག་སོགས་ཡོམ་ཡོམ་བྱེད་
 ཅིང་། ཟན་ཁམ་བཛེས་ནས་དངོས་གཟུགས་འདྲ་མིན་བཟོས་ནས་ཟ་བ། ལྟེ་
 ཕུང་སྟེ་ཟ་བ། ཟ་འཕྲོ་འདོར་བ་སོགས་མི་རུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཟན་བཟས་
 ཏེ་འཕྲོ་བའི་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་དང་ཤིང་འབྲས་པགས་པ་གད་སྟེགས་སོགས་
 རྒྱས་ཏེ་འཁུར་དགོས་སོ།། རྒྱར་གསོལ་བ་བཞེས་ཚར་བའི་རྗེས་ལྟག་མའི་
 ཆོག་བཟོད་པ་དང་བསྟུན། ད་གོང་ཕུས་སྟེད་དུ་བཞག་པའི་ཆང་བུ་དེ་ལག་པ་
 གཡོན་པས་འཐུ་ནས་གོང་ནས་བཀྲམ་པའི་ཆང་བུ་ཆོད་མཐར་བཞག་ནས་སེ་
 གེལ་གཏོགས། གོང་བཞིན་ཆང་བུའི་བར་གྱི་ཆད་ཀྱང་མཐེབ་སོར་གང་རེ་

དང་། ཆང་བྱ་སྤྱིར་བཏང་བཀའ་ས་ནི། ཆོག་མཆོག་གདན་དང་ཆང་བྱ་འཛིན་པར་དུ་
ལག་གང་དང་། སྤྱིལ་གདན་ཡོད་ན་མཐེབ་སོར་གང་གི་ཐེད་དུ་བཀའ་དགོས།

༡༤,༤, ཟས་སྤྱོད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ཡང་།

དུས་སྐབས་ནམ་དུ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་གོང་མ་དང་རང་ལས་མཐོ་བའི་རིགས་
གལ་མགོར་བཞུགས་མཁན་ཆོ། བཞེས་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་གོང་དུ་རང་
ཉིད་ཟ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཟ་བ་ཆར་ཡང་། གོང་དུ་བཞུགས་
མཁན་བཞེས་མ་ཆར་ན་རང་ཉིད་ཟ་བར་བརྟུན་ཕྱེད་བཞིན་སྤྱི་གོང་མ་བཞེས་ཆར་
བ་དང་མཉམ་དུ་མཚུགས་བསྐྱེད་གོས་པ་མ་གཏོགས། རང་ཉིད་ཟོས་ཆར་སོང་
སྟམ་སྟེ་ཡར་ལངས་གལ་ཆེད་པར་བཏོག་སྟེ་ཐལ་བ་གསེག་པ་སོགས་མ་
རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟོན་མི་ཆོག། གོང་མ་ཆེས་འཛིན་སྤྱི་མཐུན་དུ་ཟ་བ་ཟོས་སྐབས།
སྤྱི་བྱར་གསུང་བཀོས་རེ་ཐེབས་སྤྱི་མཐུན་དུ་ཐད་ཀར་ལན་ལྷན་ཐུབ་པའི་ཐབས་
ཕྱེད་ཟ་བ་ཟོས་སྤྱི་མ་གཏོགས། ཟན་ཁ་གང་ལྟེ་མས་མེར་བཅུགས་ཏེ་བཀའ་
བཀོས་རེ་གསུངས་ན་ལན་ལྷན་མ་ཐུབ་པར་བསྐྱེད་པ་སོགས་མི་རུང་ངོ་།

༡༤,༥, གསོལ་ཆོད་ཁ་སྟོན་མི་དགོས་ན་བདེ་སྟོན་ཐངས།

ཟན་དང་ཆོད་མ་སྟོན་པའི་གདུང་སེལ་གང་ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་མི་དགོས་ན་
མགོ་བོ་གཡུག་རྒྱུ་དང་། མི་ལྷན་ཟེར་ཁས་ལབ་པ་ཆོ་མ་ཕྱེད་པར་ལག་པ་
གཡས་པའི་མཚུབ་མོ་ཡར་སྤོང་སྟེ་མི་ལྷན་ཟེར་བའི་བདེ་ལག་པས་མཛེས་པར་
ཕྱེད་དགོས།

༡༤.༡. ཟས་སྟོན་ནང་བཟངས།

དང་སང་ཞལ་འཛོམས་དང་། གོ་གནས་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ། བྱིས་ཀྱི་གྲུབ།
གཉེན་གྱི་སྟོན་མོ་ཚོ་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལུགས་སྟོལ་ལས་གཤམ་སྟེ། ཟས་སྟེགས་
ཀླང་ཁྲི་རིང་པོ་རྒྱ་ཞེང་ཆེ་བ་ཁེབས་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཁ་ལས་པར། ཐུགས་སྟོ་
ཟས་རིགས་ཁག་མ་འདྲ་བ་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་བཞག་སྟེ་ཡོད་ས་ལས། ཐོག་མར་
ཟས་རིགས་གཙུག་པར་འགོ་དུས། སྤྱི་གོང་མ་དང་ཀླས་ཤོས་ཚོ་མ་བྱོན་པའི་
སྟོན་ནས། ཉལ་ཐོབ་ཀྱིས་འགོ་རྒྱ་མིན་པ་གྲལ་རིམ་དང་བསྟུན་འགོ་དགོས་
ཤིང་། དེ་ལས་རང་གྲལ་རིམ་གྱི་ཐེད་དུ་སྟེབས་ཏེ་བཞུགས་ཏེ་ཟན་ཚོད་སོགས་གཙུག་
དུས། དོམ་སྟོགས་པ་ཤ་སྟེ་དང་འཕྲད་པ་ལྟ་བུ་ག་ཐོབ་སྟེགས་ནི་མི་འོང་། དེ་
འདྲ་སྟེགས་ན་གཞན་མི་ཚོས་མཐོང་དུས། མི་དེ་ཟས་རིགས་དེ་ལྟ་བུ་དང་སྟེ་
གོང་འཕྲད་རང་མ་སྟོང་བ་འདྲ་བསམ་སྟེ་གོད་བྱ་འོང་།

ཡང་ན་མི་དེ་སྟོ་ལེ་ཅན་དང་ཕུ་གེ་ཅན་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཅེས་བསམ་རྒྱུ་དང་།
དེ་ལྟར་བཞུགས་ཏེ་སོགས་གང་འདྲ་གཙུག་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པ་རང་
སྟོ་དཀར་དམར་གང་དགའ་བ་ལས་གཟར་སྟོགས་རྒྱུར་བ་གང་ཅམ་ཞིག་
སྟེགས། དེ་ལས་གསོལ་དཀྱུ་སྟེ་ཁ་མ་འདྲ་བ་ཚོ་ལས་རང་དགའ་བའི་
རིགས་མི་སྟེགས་གཅིག་གཉིས་ཤིག་འབྱ། ཚོད་མ་ཡང་རང་གང་དགའ་ས་
ལས་ཉུང་ཟད་རེ་སྟེགས་ཏེ་ཐ་ལི་ཅུང་ཟད་མ་གང་བ་ཞིག་བསམ་ཁྱེར་རྒྱ་མ་
གཏོགས། ཐ་ལི་བྱར་བྱ་སྟེམ་མེར་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ན། མི་དེ་ན་འཐན་སྟོ་བ་
བཀའ་འདུག་ཟེར་མི་གཞན་གྱིས་དེ་འདྲ་བསམ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་

རང་སྤྱོད་བཅོང་བའི་ཚོང་དཔོན་ཟེར་མཁན་འདི་ཐོག་ལ་ཁེལ་རྒྱུ་ལགས། ད་
 ཏུང་ཚོགས་འཛོམས་ས་དང་། མི་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་ནང་ལ་བསྐྱེད་བས་ཟིན་པ་
 དང་། གནས་པོ་འདིས་རྩ་དང་ཤིང་མངར་གྱི་རྒྱ་སོགས་འཐུང་ཕོར་ནང་
 ལྷགས་ཏེ་བསྐྱེད་འོང་། དེ་འཐུང་བ་དང་ཕོར་པ་དཔལ་བར་བསྐྱེད་ཏེ་ག་མ་
 བཏང་བར། དེང་སང་གི་འགྲོ་ལྷགས་དང་བསྐྱེད། ཕོར་པའི་གཤམ་ཏུ་ལྷག་
 ཏུང་ཟད་ཅིག་བཞག་དགོས་པ་ཡིན།

༡༤,༩, བཞེས་རས་བལྟ་བ་ཐངས།

བཞེས་རས་བལྟ་བ་སྟེ་བཞག་ཐངས་ཀྱང་། བཞེས་རས་ཁ་གང་གྲུ་བཞི་ཡོད་
 པའི་རང་ཕོས་ཀྱི་མཐའ་དང་གཞོང་ཐང་ཏུ་ཡོད་པའི་མཐའ་གཉིས་གཅིག་ཁར་
 བལྟ་བ། ཡང་དེ་གཉིས་བཅེགས་ཏེ་གཅིག་ཁར་ཡོད་པའི་མཐའ་དེ་སྤྲུལ་སྤྲུག་
 གྲང་ཐང་གི་བལྟ་བ་འདི་ཁར་གཉིས་བལྟ་བ་བྱེད་དེ་དེའི་མཐའ་སོར་གང་ཕྱི་ཁར་
 འཐོན་པར་བཅེགས། ཡང་གཉིས་བལྟ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྤྲུག་གྲང་ཐང་ནས་
 བལྟ་བ་སྟེ་མཐའ་ཡོད་སའི་བྱེད་ཀར་བཀལ་བལྟ་བ། ད་ཏུང་དེ་ཡང་རྒྱར་
 བལྟ་བ་སྟེ་སྤྲུལ་མའི་བལྟ་བ་ཆེ་བ་དེ་དང་མཉམ་པར་བཀལ། དེ་ལས་གཡས་
 གཡོན་གྱི་མཐའ་གཉིས་གཡས་ལས་རྒྱར་གཡོན་ཁ་ཐུག་བལྟ་བ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་
 མའི་མཐའ་མཐེབ་སོར་གང་ལྷག་ཡོད་པ་འདི་ལས་རྒྱར་བལྟ་བ། དེ་ལས་
 གཡོན་གྱི་མཐའ་འདི་རྒྱུ་སྤྲུག་སྟེ་བལྟ་བ། སྤྲུལ་རྒྱར་བལྟ་བ་ཡོད་པ་དེའི་
 མཐའ་འདི་བལྟ་བ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ཏེ་དེ་རང་གི་བལྟ་བ་ནང་ཏུ་བཅུགས་དགོས།
 བལྟ་བ་མཚམས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ནི། བལྟ་བ་ཀྱི་སྤྲུག་ལས་ཡར་འཐོན་ཡོད་པའི་

མཐའ་འདི་མཐེབ་སོར་གང་། བཏྟལ་གྱི་ནང་དུ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་མཐའ་འདི་
 དང་། ཕྱི་ལས་སྐྱོར་ཏེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཞེང་འདི་ཡང་མཐེབ་སོར་གང་། བཏྟལ་
 ལྷག་གི་རྒྱ་ཞེང་སོར་གསུམ་དང་། བཏྟལ་འོག་མའི་རྒྱ་ཞེང་ལག་གང་དང་
 བཏྟལ་ཡོངས་བསྟོམ་གྱི་ཕན་ཚུན་འབྲིད་གང་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༤, ༡༥, གསེལ་ཇ་བཟེད་བཞེས་ཐང།

གྲལ་ཁར་གསོལ་ཇ་དང་མི་འཇུག། གྲལ་ལྟག་ལས་མར་གསོལ་ཇ་དང་འོང་
སྟེ་རང་གི་གྲལ་རོགས་མི་གསུམ་ཙམ་གྱི་ཐེང་ལ་བསྐྱེབས་དུས། རང་ཚོགས་
གྲལ་ལ་དང་པ་ཞལ་སྤྱར་ཏེ་ཡོད་པ་འདི་ཞལ་མར་ཕྱེས་ཏེ་བཞེས་རས་ནང་
ལས་བཞེས་ཆས་བཏོན། བཞེས་ཆས་ཀྱི་སྟེ་ལས་པར་མཐེབ་མཇུབ་གཉིས་
ཀྱིས་བབྱང་སྟེ་ཕྱག་པར་བརྒྱང་བཞེས་པ་དང་ཅིག་ཁར། ཕྱག་གཡོན་པའི་
ཕྱག་མཇུབ་བཞི་ཀ་གཞིབ་སྟེ་ཕྱག་གཡས་པའི་སྤར་མོའི་ཐད་དུ་ལག་གང་གི་
མཚམས་སུ་བྱུར་བསྐྱོན་བརྒྱང་སྟེ་བཞག །

དེ་ལས་ཇ་སྒྱགས་ཏེ་བཞེས་ཆ་གང་རན་པ་དང་ཇ་སྒྱང་སོང་བའི་བན་མཚོན་དུ་
སྲ་མ་ཕྱག་གཡོན་པའི་ཕྱག་མཇུབ་བྱུང་བསྟན་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དེ་ནང་དུ་བསྐྱུམ་
སྟེ་བན་སྟོན་ནས་བཞེས་ཆས་སར་བཞག །སར་བཞེས་ཆས་བཞག་
མཚམས་ཀྱང་། ཚོགས་གདན་དང་བཞེས་ཆས་ཀྱི་བར་ཡིན་ན་ལག་གང་
དང་། ཇི་ལ་གདན་དང་བཞེས་ཆས་ཀྱི་བར་ཡིན་ན་མཐེབ་སོར་གང་བཞག་
དགོས། དེ་ནས་ཇ་མཚོན་གནང་བའི་དུས་སྟེ་ཞལ་ཡར་སྐྱར། ཇ་མཚོན་

གནང་ཚར་སྟེ་ཇ་བཞེས་རན་དུས། ཞལ་མར་ཕྱེས་ན་བཟའི་མཐའ་ཤུས་མོ་
གཡོན་པའི་སོ་དང་བསྟན་ཕྱིར་སྟོག་སྟེ་བརྒྱུད། ཤུས་མོ་གཡམས་གཡོན་
གཉིས་ཀྱི་བར་བརྒྱུད་ཁྲུ་གང་བཞག། །དེ་ལས་བཞེས་ཆས་ཡར་འབྱ། ལྷག་
གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་དང་མཚུབ་མོ་གྲང་མོ་སྤྱན་ལག་གསུམ་འགྲེང་བའི་བར་
དུ་བཅུགས་ཏེ་བཟུང། ཇ་རུབ་གསུམ་བཞེས་ནས་བཞེས་ཆས་ལྷག་གཡམས་
པས་འབྱ་ནས་སར་བཞག །

༡༩,༡༡, བཞེས་རྩམ་བཟེད་བཞེས་ཐངས།

དེ་ལས་ཇ་རྩམ་བཟེད་བཞེས་པའི་དོན་ལ་བཞེས་རས་བརྒྱུད་ཞིང་དེའི་མཐའ་
གཡོན་པ་དང་གཟན་གྱི་མཐའ་ཤུས་མོ་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་སྟེག་ཇ་རྩམ་
བཟེད་ཚར་བ་དང་གཟན་དང་བཅུགས་ཡོད་པའི་བཞེས་རས་ཀྱི་གདོང་སོ་
ལག་གང་ནང་དུ་བཟུབ་བཞག། །དེ་ལས་བཞེས་རས་ཡར་འབྱ་རུབ་ཐེང་
གསུམ་བཞེས། ལྷག་གཡམས་པའི་སྤར་མོས་སྟོ་ཚར་གསུམ་སྟུགས། ལྷག་
གཡམས་པའི་མཐེ་བོང་མཚུབ་ཀྱིས་ཚར་གསུམ་ཚོབ་སྟེ་མཐེ་བོང་དེ་རང་གིས་
བསྐྱལ་ཏེ་ཞལ་ལ་བཞེས། དེ་ལས་གསོལ་ཇ་བཞེས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་འང་
མཐེ་བོང་དེ་རང་གིས་ཚར་གསུམ་ཕྱིས་ཏེ་བཞེས། དེ་ལྟར་གསོལ་ཇ་བཞེས་
པའི་དུས་ན། གསོལ་ཇའི་སྟོན་བྱང་བ་འོང་དུས་མི་དགོས་ན། ལྷག་གཡམས་
པའི་ལག་མགོའི་མཚུབ་མོ་ལྷ་རྩུང་བཟུང་འཕྲེད་དུ་འགྲེང་བ་དང་བཅས་ལག་
རྒྱབ་བསྟན་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་ཚར་བ་དང་བཞེས་ཙམ་ལྷག་
ཡོད་ན་བཞེས་རས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་ཀ་གཅིག་ཁར་ཁ་གསུམ་སྟེ་པད་ཀོར་
འགྱིར་བསྐམས་ནས་ཁྱེར་དགོས།

གུན་སྤྱོད་སྒྲིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་སྒོར།

གྲུད་པའི་དྲུད་འགོ་སེམས་ཅན་ཉམས་ཆུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་སློག་ལ་རང་
 དབང་མེད་པ་འདི་འདྲ་མཉམ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་ང་ཚོ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་བྱམས་སྦྱིང་
 རྗེ་དང་རྒྱལ་འགལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གོང་མའི་གསུངས་ལས། སྤྱག་
 བསྐལ་མི་ལས་དྲུ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། །ཕུལ་བྱང་བདེ་ལ་ཆོག་ཤེས་མེད་པ་
 བློ། །འགོ་བ་འདི་ཀྱན་ལྷན་པར་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་བདེ་ཡལ་བར་འདོར་
 རྣམས་ཆེས་འཁྲལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེང་སང་མི་ལ་ལའི་
 སེམས་ལ་བསད་དེ་ཤི་བྱིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཤ་བོས་ན་སྤྲིག་པ་མེད་པའམ་
 ཡང་ན་སྤྲིག་པ་ཉུང་དུ་ལས་མེད་པ་འདྲ་སྦྱོར་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་ས་པཌ་གྱིས།
 སྤྱན་པོ་གཤམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པར་མི་གཞན་གྱི་འཆལ་གཏམ་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་ཆེས་ལོ་རྒྱུ་འཁྲལ་ཞིག་ཡིན། རང་གིས་ཤ་མ་བཟས་ན།
 བཤན་པས་ཤ་ཆོང་གི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་གསོད་རྒྱུ་མིན་པ་འདི་ལ་དོགས་པ་
 ཅི་ཡང་བྱེད་དགོས་མེད། མི་ཆོས་ནམ་རྒྱུན་གྱི་བཟའ་ཆས་ལ་ཤ་མེད་ན་བོ་བ་
 མི་འདུག་ཟེར་ནས་ཤ་མངགས་ཉོ་བྱས་སྟབས། ཤ་ཆོང་པས་ཉིན་རེ་སེམས་
 ཅན་དེ་བས་མང་པོ་གསོད་དེ་ཤ་བཅོང་བ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཚོས་བཤན་པ་ལ་
 གྲྭ་རྒྱ་སྤྱོད་དེ་སེམས་ཅན་གསོད་བཅུག་པ་དང་ལྷན་པར་ཅི་འདུག་སེམས་
 ཤིག །རང་ཅག་ལས་འབྲས་དང་དགེ་སྤྲིག་ཡོད་པར་བརྩི་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 ན། སྤྲིག་པ་སེམས་ཅན་གསོད་མཁན་དང་། ཤ་བ་མཁན་གཉིས་ཀ་ལ་
 གཅིག་མཆུངས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་

བ་སྒྲིམ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ང་ཚོས་དེ་རིང་བཟའ་བའི་ཤ་འདི་
 རང་གི་ཨ་ཀས་དང་ཨང་ཀས་སོགས་གྲོང་ཚར་བའི་རྒྱུ་བ་ལང་སོགས་
 ལྷགས་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་སྒྲངས་ཏེ་ཤ་ཚོང་པའི་ལག་ཏུ་བྲེབས་ནས་ང་ཚོར་ཤ་
 བཟའ་རྒྱ་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན་པ་འདྲ། འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ནས། ས་ཤ་བ་ཞིང་མ་
 ལ་རྟེན། །ལས་ངན་དག་པོ་པང་ན་བཟུང་། །ཁྱུང་མས་ཁྱོ་ཡི་རུས་པ་འཆའ།
 འཁོར་བའི་ཚོས་ལ་གད་མོ་བྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་སྒྲིམ་བ་ཕྱི་
 དང་ལས་འབྲས་བསྐྱེ་མེད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ང་རང་ཚོ་ཡང་སེམས་
 ཅན་གྱི་སློག་བཅད་དེ་ཤ་བཟས་པ་ལ་བརྟེན་ཆེ་བྱི་མར་སེམས་ཅན་གྱི་སློག་
 ལན་འཇལ་ཆེད་རང་ཅག་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སྒྲངས་ཏེ་བཤམ་པའི་གྱི་དང་སྒྲ་
 རེའི་འོག་ཏུ་མ་འགོ་ཀ་མེད་ཡིན།

དེར་མ་བཟད་ཤ་བ་མཁན་རྣམས་ཤི་ནས་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་སྒྲིམ་བར་
 གསུངས་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། ཁེ་ཡི་ཕྱིར་ནི་སེམས་ཅན་
 གསོད། །ཤ་ཡི་ཕྱིར་ནི་མོར་སྦྱིན་བྱེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྤྲིག་པ་ཅན། །ཅ་
 འབོད་བྱེད་ལ་སོགས་པར་བཅོ། །གང་གིས་སྐབ་པའི་ཆོག་འདས་ཏེ། །
 བསམ་པ་ངན་པས་ཤ་བ་ན། །ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དཔྱལ་བར་ཡང་། །སྤྲིག་པའི་
 ལས་ཅན་དེ་དག་འདོང་། །མ་ལུས་ཅུ་འབོད་ལ་སོགས་སུ། །ཤ་བ་དེ་དག་
 བཅོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྗེ་མི་ལས། སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་འཆོ་བར་
 འདོད། །ཤ་དང་ཁྲག་ལ་བ་འདོད་པས། །གསོད་གཅོད་དབྱགས་ལེན་ཤིན་
 ཏུ་བྱོད། །ལུས་ངན་ཡི་དྲགས་ནང་དུ་སྒྲིམ། །ལས་ངན་སྦྱད་ཅིང་དཔྱལ་བར་

སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རིགས་ངན་གཞན་དང་གཞན་དུ་འང་སྟེ།
 བར་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ། །ཤ་ཟ་དག་གི་
 རིགས་སུ་སྟེ། །དྲི་མི་ཞིམ་ཞིང་སྤྲད་པ་དང་། །སྟོན་པ་ནམས་སུ་སྟེ། བར་
 འབྱུང་། །གདོས་པ་སྟེ། ཤ་ཅན་རིགས་དང་། །བཙོ་བྲག་མཁན་དུ་ཡང་ཡང་
 སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཤ་ཟོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ནད་རིགས་འདྲ་
 མིན་པོག་སྟེ་ཆེ་ཐུང་དུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་ཆན་རིག་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་གི་
 འབྲས་བུ་ནས་འཆར་འཕྲོས་འདུག་སྟེ། སེམས་ཅན་དུད་འགོ་ནི་གཞན་ཙྴ་
 དང་སྟེ་རིགས་གང་བྱུང་ཟ་བ་ལ་བརྟེན། ཆན་རིག་པས་སེམས་ཅན་བསད་
 པའི་ཤ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་ཤ་དང་གཤེར་ཁུའི་གསེབ་ན་གཉེན་
 འབྱུར་གྱི་ནད་དང་རྒྱ་མའི་ནད་ན་འབྱུ་མང་པོ་ཡོད་པ། གཞན་ཡང་རྒྱན་ནད་
 དང་འགོ་ནད་སོགས་ནད་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤ་དེ་
 བཟས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། མཁྲིས་པའི་ནད་དང་། ཁྲག་ཤེད་ཀྱི་ནད། སྤྱིང་ནད།
 སྟོ་བྱར་ཆ་བ་འཕར་བ། ཁྲག་ལོང་གི་རྒྱན་ནད་སོགས་ནད་རིགས་མང་པོ་
 ཞིག་འབྱུང་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་འདུག །དེ་ལྟར་རང་ཅག་ཐར་པ་དོན་གཉེར་
 ཅན་གྱི་སྐལ་ལྷན་སྟེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་བདེ་ཡལ་བར་འདོར་ཞིང་སྤྲུག་
 ལ་སྦྱར་བ་དང་། རང་ལ་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གཞོད་པའི་ཤ་ཟ་སྤོང་པོའི་
 བྱེད་སྤངས་དང་འདྲ་བའི་ཤ་ཁྲག་གི་ཟས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་སྟོང་ན་འདི་དུག་
 བཞིན་དུ་རྒྱུང་རིང་དུ་སྟོང་བ་ལ་ཅི་ནས་འབད་པར་བྱ། ཡང་རང་ཉིད་ཆེ་ཕྱི་
 མར་དུད་འགོ་སེམས་ཅན་ར་ལུག་སོགས་ཀྱི་སྟེ་བ་བྲུང་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད།
 རང་གི་སྟེ་ལ་ཚོ་རང་ཅན་གྱི་གྱི་བསྐྱུན་ན། བ་བྲུག་དང་འཇིགས་སྤང་ཅི་འདྲ་

ཡོང་རང་གི་ཉམས་སྒྲུབ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བྱོངས། གནས་སྐབས་དེ་ལ་བབ་དུས་
 གྱིའི་འོག་ནས་བྱོས་ཏེ་ཐར་ས་དང་ཡིབ་ས་མེད་ཅིང་མགོན་སྐབས་དང་དཔུང་
 གཉེན་མེད་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གྱིའི་འོག་དུ་སྤྱག་བསྐལ་མྱོང་དགོས་པ་ད་
 རེས་བསད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དང་གཅིག་དུ་མཚུངས་པའི་གནས་ཚུལ་
 བསམ་སྒྲོ་ཡང་ཡང་བཏང་ན་རིམ་པས་ཤ་བཤེད་ཀྱི་སྒོ་རེས་པར་སྤོང་བྱུང་
 བོ།

༡༥. ཆང་གི་ཉེས་དམིགས།

སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ལ་
 སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་འཐུང་མི་ཆོག་པར་མདོ་སྤྱད་སྤྱད་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་པ་མ་ཟད། བྱིས་པ་ལ་འདྲེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ལྷ་སྐྱབ། ཐོགས་མེད་སོགས་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་
 ནས་ཆང་གི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་
 བྱིར་མི་ལངས་ཤིང་། ལུང་བཤད་སྒྲོས་ན་ཆང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིམ་རྒྱུ་འདི་ནི། སྟོན་
 རྒྱུ་མཆོ་བསྐྱབས་པ་ལས་ལྷ་མོ་མཛེས་སྤྱག་མཐོང་ཆད་ཆགས་པས་སྒྲིམ་ནས་
 བརྒྱལ་འགོ་བཞེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཆངས་པའི་དུག་ཟེར་དུག་ཆང་དུ་ལངས་པར་བྱེད་
 པ་འདི་ཡིན།

དེ་ལ་ཆང་རྩི་ཟེར་བའི་ཕབས་འདི་འཆོས་པ་ཡིན་པས་ཆང་འཐུང་ན་ཉེས་པ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པའི་ལྷ་མོས་ངན་
 སོང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས།

ཆང་ནི་དུག་གི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། ཆང་འཕྱང་བ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འདྲེ་བའི་
 ཆོས་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར། གང་ཞིག་ཏྲ་ཏྲ་ཆང་བསྟན་པ། འདྲེ་སྒོ་
 བྱི་མི་བརྟན་ཞིང་། སྒོ་གཡོ་བ་ལ་ཆོས་མེད་དེ། འདྲེ་ལྟ་བུ་ཆང་སྒྲིངས་
 ཤིག། ཉམས་བྱེད་ནང་ན་ཉམས་མཚོག་ནི། ཆང་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་
 གྱིས་བཤད། འདྲེ་ལྟ་བུ་ཆང་དུག་ལྟ་བུ། ཆང་འཕྱང་བ་ནི་རྣམ་པར་
 སྒྲིངས། ཆང་གིས་འདོད་ཆགས་སྦྱེད་བྱེད་ཅིང་། འདྲེ་བཞིན་ཁོ་དང་གཉི་ཕྱག་
 དག ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱེད་བྱེད་པས། འདྲེ་ལྟ་བུ་ཆང་སྒྲིངས་ཤིག རྒྱུད་
 རྩོམ་ཅེ་ཅེ་མོ་ལས། སྤང་ཁོལ་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ནི། ཆང་ནི་རྣམ་པར་སྤང་བར་
 ཅུ། ཞེས་དང་། རྩོམ་མས་ཀྱང་། ཆང་འཕྱང་བ་སྤང་ཁོལ་ཏེ་ཉམས་དམིགས་
 ཀྱན་གྱི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི་སྒོ་མེད་དང་
 སྤང་ཁོལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཆད་ལྟན་དུ་མར་རྒྱུད་རྩོམ་ཅེ་
 ཅེ་མོ་ནས་འཕྱང་བ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདྲེ་ལྟ་བུ་ཆང་ལས། ཆང་འཕྱང་
 དཔུལ་བ་དུ་འབོད་སྟེ། སྦྱིན་མཁན་དེ་ཡི་འཁོར་དུ་སྟེ། ཞེས་དང་། མདོ་
 ལས། ཆང་འཕྱང་བ་ནི་ཆ་བའི་དཔུལ་བར་ལྟར་ཞིང་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། འདྲེ་
 ལྟར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོར་འཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་ཕྱིར་ཕྱང་ནས་རྒྱལ་བོ་རབ་མེད་ཀྱི་དོགས་སུ་རྒྱག་པར་བྱེད་དོ། གང་དུ་
 ཡང་འགོ་ས་མེད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། འདྲེ་དཔུལ་བའི་སྤང་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་མཆིལ་པས་ཉ་འདོན་པ་ལྟར། ལྷགས་བསྟེན་གས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་
 ལྷེབས་པར་བྱེད་དོ། འདྲེ་ནས་འདི་ལྟར་སྒྲོག་སྟེ། གྱེ་སྟེས་བྱ་ཁྱོད་ཅི་འདོད་

ཟེར་བས། ཇོ་བོ་སྒྲོམ་འདོད་བྱས་པས། དཔྱལ་བའི་སྤངས་མ་དེས་མེ་འབར་
བའི་ལྷགས་ཀྱས་ཁ་ཕྱེ་སྟེ་ལྷགས་ལྷ་བའི་ཁྲ་བ་ཁ་ནས་སྤྱགས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་དེས་མཆུ་སྟེག་གོ། མགིན་པ་ཡང་སྟེག་གོ། བྲང་སྟེག་གོ། རྒྱུ་མ་སྟེག་
གོ། སྒྲིང་སྟེག་གོ། བཤང་ལམ་ནས་ལྷགས་ལྷ་དུ་མེར་འཐོན་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་མྱོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དུས་སྤངས་འཆི་བ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་
སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་སྲིད་དུ་དེ་
ནམས་ཀྱི་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཚོར་བར་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་
དེད་ག་ལས་ཐར་ན་ཡང་། ཡི་དྲགས་དང་དུད་འགོ་དག་ཏུ་སྒྲེ་ལ། མིར་སྒྲེས་
ནའང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་དེས་ཤིན་ཏུ་དབྱལ་བ་དང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་བཞི་
མདོ་སོགས་སྤྲེའིང་། མདོ་ག་ངན་པ་དང་། སོ་འབའ་ཞིག་སྤང་བ་དང་།
ཀངས་དོལ་བ་དང་། ལུས་ཏྲག་ཏུ་བཀྲེས་པ་དང་། སྒྲོམ་པས་གཏུང་བ་དང་།
བྱ་དང་རྩང་མ་པ་དང་མ་དང་། གཉེན་ནམས་ཀྱིས་བཏང་བར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་གསུངས།

ཡང་མདོ་ལས། དོན་མེད་གཞི་ནི་ཆང་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་
བཞད་གད་པ། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ནམས་ཉམས་ཤིང་། །དོན་མེད་པ་ཡི་
རྒྱར་རྒྱར་ཏོ། །ཆོག་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་། །ཆགས་པ་དང་ནི་འཇིགས་པ་
དང་། །ངག་གི་སྒྲོན་དང་སྒྲོམ་པ་དང་། །ཆོག་རྩལ་གཞི་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆང་ནི་
ཀུན་ཏུ་གཡེང་བའི་ཡིད། །བྱ་དང་མི་བྱ་མི་ཤེས་པས། །མི་དེ་ལྷགས་དང་

མཚུངས་པ་ཡིན། རྟེན་པས་ན་ཆང་སྤྱོད་པ་ཤིག ཆང་གིས་གཡེངས་པ་འི་
 མི་དག་ནི། གསོན་ཡང་ཤི་བ་དག་དང་མཚུངས། གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་གསོན་
 འདོད་པས། རྟག་པར་ཆང་ནི་ནམ་པར་སྤྱོད་ས། ཆང་ནི་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་
 གཞི། རྟག་པར་དོན་ཀུན་མེད་པར་བྱེད། རང་སོང་གསུམ་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་
 ཏེ། ལུས་ནག་གནས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན། ཆང་གིས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་
 འགོ། རྟེན་པའི་དྲགས་འཇིག་རྟེན་དང་། ཆང་གི་སྦྱོན་གྱིས་བསྐྱས་པ་
 ཡི། ཡི་དྲགས་དུང་འགོ་ནམས་སུ་འགོ། རྟག་གི་ནང་དུ་དྲག་ནི་ཆང་། རྟེ་
 བཞིན་དཔུལ་བའི་ནང་ནས་དཔུལ། བད་ཀྱི་ནང་ན་ནང་མཚྭ་ནི། ཆང་
 ཞེས་མཁས་པ་ནམས་གྱིས་བཤད། སྤྱོད་དང་བར་པོ་ཉམས་བྱེད་ཅིང་། འི་
 རིན་ཆེན་ཆོས་ནི་བྱེད་པ། མི་བཟད་ཆང་ནི་སྦྱོ་གནས་གཅིག ཆང་ལ་
 བརྟེན་པའི་མི་དག་ནི། ཆོས་ནམས་ཀུན་གྱི་སྟེ་རེ་ཡིན། རྟེ་ཆ་མེད་པར་བྱེད་
 པའི་མཚྭ ཡང་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་བསྟན། ཆང་གིས་འཕྲོག་པར་གྱུར་པའི་
 སེམས། བྱ་བ་དང་ནི་མི་བྱ་བ། མི་ཤེས་ནམ་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། ཐམས་
 ཅད་མི་ཡིས་མི་ཤེས་སོ། གང་ཞིག་ཆང་ལ་བསྟེན་བྱེད་པ། སྦྱོ་བོ་རེས་
 འགའ་དགའ་བྱེད་ཅིང་། རེས་འགའ་ཡོངས་སུ་གདུང་བྱེད་ལ། རེས་འགའ་
 སྤིག་པ་བྱེད་པ་ཡིན། སྦྱོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་བྱེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གཉིས་ནི་
 ནམ་འཇིག་བྱེད། ཐར་པའི་ཆོས་ལ་མེ་ལྷ་བྱུང་། སྤིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཆང་ཡིན་
 བོ། ཆང་འཕུང་བ་ཡིས་བསྐྱས་པ་དང་། རྟེ་ནི་བྱེད་པ་དམན་པ་ཡིན། མི་
 བཟད་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ལྟུང་། རྟེ་མེད་ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་གདུངས།
 འཕུང་བའི་ཆོ་ན་ཆང་ཞིས་སྟེ། ནམ་སྤིན་ཆོ་ན་མཚྭ་ཏུ་ཆ། ཆང་ནི་དཔུལ་

བར་འགྲོ་བར་བྱེད། །སྤྲིག་པའི་ཆོས་རྣམས་བྱེད་པ་ལ། །སེམས་གཡེངས་བ་
 དག་དགའ་བར་བྱེད། །ཕྱི་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཆ་བ་རྒྱ། །སློང་ན་ཡོངས་སུ་གདུང་
 བར་འགྱུར། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་སློ་མི་གཏོང། །འདོད་པ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་བ་
 ཡིན། །འཁོར་བའི་འཆིང་བ་དྲག་པོ་སྟེ། །སེམས་ཅད་དཔྱུལ་བ་ཀུན་གྱི་
 རྒྱ། །གང་ཞིག་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དགའ། །དེ་ཡི་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐའ་མེད་
 རོ། །འདོད་པའི་སྤྱུལ་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། །བདེ་བ་རྣམས་ལྟ་གཤམ་ཡོད། །ཅེས་
 དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངའི་ཉ་ན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་
 པའི་གཞི་འདི་ལྟར་འདོན་པར་བྱ་སྟེ། འབྱུང་ཆང་དང། བཅོམ་པའི་ཆང་ཚུས་
 པར་འགྱུར་བ་འཁྱུང་ན་ལྟར་བྱེད་དེ། འབྱུང་ཆང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆན་གྱི་བདུང་
 བ་དང། བྱེད་བདུང་བ་དང་ཕབས་ཀྱི་བདུང་བའོ། །བཅོམ་པའི་ཆང་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་རྩ་བའི་བདུང་བ་དང། སྤོང་བྱེད་བདུང་བ་དང། འདབ་མའི་བདུང་བ་
 དང། མེ་རྟོག་གི་བདུང་བ་དང། འབྲས་བྱེད་བདུང་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་
 བསྐྱེད་པ་ནི་འབྱུང་ཆང་དང་བཅོམ་པའི་ཆང་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་འཁྱུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁུལ་ཏུ་མིད་ནའོ། །ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྲགས་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་
 ལྟར་བ་དེ། དེ་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་ན་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་སྤྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྟར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲོན་བྱེད་མེད་
 ཞིག་གིས་ཆང་བྱམ་པ་གང་ལག་ན་ཁྱེར་ར་གཅིག་ཁྲིད་ནས་བཙུན་པ་ཞིག་ལ་
 ཁྲོད་ཀྱིས་ཆང་འདི་འཁྱུང་ཞིག །ཡང་ན་ར་འདི་གསོད་ཅིག །ཡང་ན་ང་ལ་

ལོག་པར་སྤྱད་ཅིག། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཁོ་མོ་ཤི་འོ་ཟེར་སྐད། བཙུན་པ་དེའི་
བསམ་པ་ལ་ཁོ་མོ་ལ་སྤྱད་ན་སྒྲིམ་པ་ཤོར་ཡོང། ར་འདི་གསོད་ན་སྒྲིག་གཙོད་
ཀྱི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་བས་ཆང་འདི་འཐུང་ན་ཐུང་བྲགས་བསམ་ནས་ཆང་
བུམ་པ་གང་པོ་དེ་འཐུང་པས་ཁོ་བོར་བཟི་ནས་བྱད་མེད་དེ་ལ་ལོག་པར་སྤྱད།
ར་དེ་ཡང་གསལ་དཔས་ཉེས་པ་གསུམ་ཀ་བྱུང་ཞིང།

ཆང་འདིས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཆང་འཐུང་ནས་
ངོ་ཚ་སྒྲིབ་སྟེ་རང་གི་ཆོ་འདིའི་མ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་སྤྱད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་
ཅིང། བྱད་པར་བཙུན་པ་རྣམས་ཆོས་མགོ་མི་འཐོན་པ་པལ་ཆར་ཆང་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ནི་རང་སོའི་ཡུལ་གྱི་བཙུན་པ་པལ་ཆར་ལ་
བལྟས་ན་ཤེས་པར་འདུག་གོ།

དེར་མ་ཟད་ཆང་འདིས་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ནས་མཐུ་ཆེ་སྟེ། སྒོན་
བྱད་མེད་ཞིག་སྐྱེས་པ་གཞན་ཞིག་དང་ཇ་ཆང་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་མོའི་སྤར་གྱི་སྐྱེས་
པ་དེ་ཆང་གིས་བཟི་ནས་ཡོང་བས་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་ནས་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་
གཉིས་ཀ་བསད། རང་གི་བྱིས་ཡང་མེ་ལ་བསྟེན་པར་བྱས་ཟེར་བ་དང།
བརྒྱ་བྱིན་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་སོགས་གཏམ་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་མང་བས་
ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཆང་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་དགོས་པ་གལ་ཆེ་འོ།

དེ་ལྟར་ཁྲུང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་བྱན་ཤེས་བག་ཡོད་བརྟན་པོའི་སྒོ་ནས་

ལེགས་པར་བསྐྱུང་ན་ཕན་ཡོན་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་འབྱུང་ཞིང། མ་བསྐྱུང་ན་ཉེས་
 དམིགས་ཆེས་སྡི་བ་འབྱུང་བ། སྤར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲ་གཅིག་ཉིན་ཞག་ཕྱིད་
 ཅམ་བསྐྱུངས་དང་མ་བསྐྱུངས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་སྤྱད་གི་འབྲས་བྱ་མ་འཆོལ་
 བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱོ་བཞིན་སྦྱིས་དང། དགོ་འདུན་སྤྱང་གི་རྟོགས་བརྗོད་
 སོགས་འདུལ་བ་ལུང་དང། མདོ་སྤེལ་ས་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་
 བ་རྣམས་རིག་པར་བྱས་ལ། འོ་སྒྲོལ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟོན་
 བཟང་པོ་ནི་ཐོབ། མཇལ་བར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 དང་ནི་མཇལ། ཡང་དག་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་གྱིས་ནི་ཟེན།
 སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཕན་བྱ་ཤེས། ལུས་སེམས་ལ་རྟེན་ངན་གྱིས་མ་ཟེན།
 རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་གང་ཡང་བསྐྱབ་ཅུས་པའི་གནས་སྐབས་ཡུད་ཅམ་
 ལན་གཅིག་ཅམ་ཞིག་རྟེན་པ་འདིར་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་
 ཉིན་མཆན་འདའ་བ་ནི་མོར་བྱའི་གླིང་ནས་ལག་སྟོང་དུ་ལོག་པའི་དབུལ་པོའི་
 ངང་ཚུལ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱ་སྤྱོད་དོན་ཆེ་བའི་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟ་བུ་
 ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་བརྩོན་པར་རིགས་སོ། །

༡༥. ཐ་མ་ཁའི་ཉེས་དམིགས།

རྒྱས་ངན་ཐ་མ་ཁ་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤོན་སངས་རྒྱུས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
 བརྒྱ་ཅམ་སོང་བ་ན་བདུད་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཞིག་གི་ཟླ་མཆན་ས་ལ་འཇག་
 ནས་དེ་ལས་སྤོ་ཞིག་སྦྱིས་པས་བདུད་རིགས་དེས་འདི་ནི་མ་འོངས་པ་ན་སྦྱོ་བོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང། བྱད་པར་འདིའི་དུ་བ་ནམ་མཁའ་སོང་

ནས་ལྟེ་གོང་ཁྱེར་འབྲུག་ཚོ་མང་པོ་སྤྲོད་ས་པར་འགྱུར་ཅིག །དུ་བ་ས་འོག་
 དུ་སོང་ནས་ལྟེ་གོང་ཁྱེར་མང་པོ་སྤྲོད་ས་པར་འགྱུར་ཅིག །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 བད་མུག་འབྲུག་ཅོད་སད་སེར་རྣམས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་
 འོག་པར་བཏབ་པའི་བདེན་མཐུ་ལས། ད་ལྟེ་སྐྱ་སེར་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་
 སྟོང་པའི་སྒྲིག་རྒྱས་ངན་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྟོན་སྟོབ་
 དཔོན་པ་ལྟ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱ་གྲིང་པའི་གཏེར་མ་ལས།
 སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པ་ལྟ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། །དམ་སྲི་སྟུན་དགུ་དམ་ལ་
 བཞག་པའི་ཆོ། །སྟུན་དགུའི་ཐ་ཆུང་ཉིད་ཀྱིས་འདི་སྟུས་སོ། །སྟུན་རྣམས་ལྷ་
 ངན་མ་བྱེད་གཏམ་ལ་ཉོན། །ངན་ཆུ་ཡུལ་ཐ་མ་ཁ་རུ་སྟུལ། །དུག་གི་མིང་ནི་
 ཏ་ལ་ནག་པོ་བཟུ། །བོད་ཀྱི་མཐའ་འཁོབ་རྣམས་སུ་སྟེས་ནས་ཡོང། །ཐ་མི་
 རྣམས་ཀྱིས་དབུས་སུ་ཁྱེར་ནས་ཡོང། །བོད་འབངས་བདེ་སྦྱིད་ལོངས་སྟོང་དེ་
 ལ་བྱེད། །དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་དུག་ལྷ་རགས་ཤིང་རྒྱས། །དགེ་བཅུ་སྟོངས་
 རས་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སྟོང། །བསྟན་འཛིན་སྐྱ་ཆོ་མི་བརྟན་ཞིང་དུ་གཤེགས། །
 དུག་གི་དུ་བ་ས་ཡི་འོག་དུ་སོང། །ལྷ་ཡི་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་འབྲུག་ཚོ་འཇིག །
 ཆར་རྒྱ་མི་འབེབས་ལོ་ཕུགས་མི་ལེགས་ཤིང། །ནད་འབྲུགས་རིམས་ནད་མི་
 འདོད་སྤྱ་ཚོགས་འབྱུང། །དུག་གི་དུ་བ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་སོང། །དེ་
 ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་གོང་ཁྱེར་འཇིག །གཟའ་འཛིན་དུས་ལོག་སྐར་མ་
 ཏྲགས་ཅན་ཤར། །འབྱུང་བས་ཤི་ཚད་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེ། །ཞེས་
 གསུངས།

དེར་མ་ཟད་མ་གཅིག་ལ་བ་གི་སྒྲོན་མའི་ལུང་བསྟན་ལས། ཡང་ཅིག་ཉོན་དང་
 བུ་སྒྲོབ་ཀྱི། །དུས་གི་ཐ་མ་ཅོད་ལྟན་དུས། །དུག་ལྷ་ཚང་བའི་ཁ་ཟས་
 གཅིག །འབྱུང་ནི་ནག་པོ་རྒྱ་ནས་འབྱུང་། །དར་ནི་རྟོར་གི་ཡུལ་དུ་དར། །
 ཟས་ནི་བོད་ཁམས་འགོ་བའི་ཟས། །དེ་ཡི་དབང་གིས་འཇམ་གླིང་འདིར། །
 ཆར་རྒྱ་མི་སྒྲོམས་སད་སེར་ལྷང་། །སྒྲོམ་སྒྱབ་བྱེད་པས་འདི་བོས་ན། །བསྐྱལ་
 པ་བརྒྱར་ཡང་ལྷ་མི་འགྲུབ། །ཕྱི་མར་དན་འགོར་གཏན་འཁུམས་བྱེད། །
 མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེས་སྒྲོབ་མི་རུས། །ཞེས་སོགས་དང་། པཎ་ཆེན་སྒོ་
 བཟང་ཆོས་རྒྱན་གི་གསུང་ལས། མི་གཙང་བཙོག་གིས་མཉོལ་བས་སད་སེར་
 དང་། །མི་འདོད་འབྲས་བུ་སྒྲོལ་ཆོགས་འགོ་ལ་འབྱུང་། །རྣམ་སྒྲིན་རང་ཉིད་མི་
 ཟད་དྲི་པོག་པའི། །འགོ་རྣམས་དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་སོགས། །
 གནས་དན་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྒྲེ་བས་ན། །རིག་ལྟན་སུ་ཞིག་དེ་འབྲེལ་མི་
 འཇོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་འཐེན་ན་ཨ་ཙང་ཆེ་སྟེ་གཞན་གྱིས་
 འཐེན་པའི་དུ་བ་པོག་ན་ཡང་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞིང་དག་སྒྲུབ་ལ་ཤིན་དུ་
 གཞོད་པས། དམ་སྒྲི་བདུད་སྒྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དངས་ཏེ་ནག་ཕྱོགས་གཞོན་
 བགལས་ལོག་འདྲེན་ཐམས་ཅད་ཤ་རུལ་ལ་སྒྲུབ་བྱ་འཁོར་བ་བཞིན་དུ་འདུས་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས། ནད་རིམས་ཚད་པ་སོགས་ཐ་ན་ལུས་ལ་ཤུ་འཐོར་གི་རིགས་
 སྒྲོལ་ཆོགས་འབྱུང་ཞིང་། ཡུལ་ཁམས་སུ་ཡང་སད་སེར་ལོ་ཉེས་མི་ནད་ལྷགས་
 ནད་སྒྲུ་གེ་དམག་འཁྲུགས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་འབྱུང་ཞིང་། དུ་བ་
 འདི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དམ་སྒྲི་བདུད་སྒྲུལ་བྱད་མེད་གི་མངལ་ཁག་ལས་
 བྱུང་བས་དག་སྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་སྒྲིང་

སྤྱང་མ་རྣམས་ཐུགས་ཁེལ་ཞིང་མཚན་བསྟོད་འཕྲིན་བཅོལ་བྱས་ཀྱང་འདོད་
 འོན་མི་འགྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་མེ་ལྟར་འབར་ཞིང་ཆེ་འདི་ལ་ཡང་
 མིང་ངན་གཏམ་ངན་རྒྱུན་ངན་འབའ་ཞིག་གིས་འཆི་དགོས་ཤིང་།

ཤི་མ་ཐག་ཏུ་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཚུང་དགོས་
 པ་ནི་གོང་གི་ལུང་བསྟན་དང་། སྤྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མགོ་གཅིག་ཏུ་
 གསུངས་པས། བཀའ་སྒྲིམ་གང་ལའང་མི་ཕན་པའི་སྤྱ་ཐག་དང་། ཐ་མ་
 ཁའི་བྱི་ངན་གྱི་རིགས་འདི་དག་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་སྟོད་པར་སྤང་བར་བྱས་ན་
 བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་། ཡུལ་
 རྩོགས་རྣམས་སུ་བདེ་སྤྱིད་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་ཤིང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་ཡོད་པ་ལགས་ཕྱིར། འོན་འདི་ལ་
 དགོངས་ནས་ཤེས་ལྡན་སོ་སོས་རྩལ་ཅན་ཐ་མི་ཁའི་རིགས་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་
 རྒྱུ་ལྟ་ཞོག་མིག་གིས་ལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་མཛད་
 གནང་བྱུང་འཆལ།

༡༤) མནལ་གཟིམས་ཐངས།

མཚན་མོ་མནལ་བའི་དུས་སུ། སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། སྤྱ་མ་གོང་མ་
 ཚོ་བཅུགས་སའི་རྩོགས་ལ་མགོ་བསྟན་ནས་ཉལ་ཞིང་། རྩོགས་ལས་ཡིན་ན་
 རྩོ་རྩོགས་མིན་པའི་རྩོགས་གསུམ་གང་བདེ་མགོ་བསྟན་ཉལ་རུང་བ་ཡིན། དེ་
 ལྟར་ཉལ་དུས་དུད་འགོ་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་མགོ་མཚུག་ཙམ་གྱི་རྣམ་འབྱེད་

མེད་པར་དེ་འཕམ་ནས་མལ་གོས་ཀྱིས་མགོ་གཏུམས་ནས་ཉལ་རྒྱ་མིན་པ།
 དགོ་ཚུལ་ཀླ་རི་ཀ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། རམ་གྱི་ཆ་སྟོང་ཆ་སྟོང་ལ། །འགྲིམ་སྟེ་
 མི་ཉལ་བར་བྱེད། །ཞེས་དང་། ལྷང་དང་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །སེའྲེ་
 ཉལ་ཐབས་བཞིན་དུ་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྟས། མགོན་པོ་
 ཟུང་ན་འདས་གཟིམ་ལྟར། །འདོད་པའི་ཚྭ་གས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རམ་གྱི་ཆ་སྟོང་དང་ཆ་སྟོང་གཉིས་སུ་ཞལ་འདོན་གྱིས་
 དུས་འདའ་བར་བྱེད་དེ། རམ་གྱི་ཆ་བར་པ་དེར་ཉལ་བའི་ཆོ་ནའང་བསམ་པ་
 མེད་པར་ཉལ་བར་མི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱུང་ན་པ་དང་
 བཅས་སངས་ལྷུང་དུ་ལྷང་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་ལྷང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚྭ་གས་
 ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས། སེའྲེའི་ཉལ་
 ཐབས་བཞིན་དང་། མགོན་པོ་ཚྭ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
 རི་བཞིན་ལོགས་གཡས་པ་འོག་དང་། ལོགས་གཡོན་པ་ལྟག་ལ་བསྟན་ཅིང་།
 ལག་པ་གཡས་འགྲམ་པའི་འོག་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་སྟོན་ལག་གིས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 རྟོག་པ་བཀག་པའི་ཐབས་སུ། སྤང་དོང་གཡས་པ་བསུབ་ཅིང་ལག་གཡོན་པ་
 དཔྱི་འགོ་གཡོན་པ་ནས་བརྒྱུད་འཕོང་ཁར་བཀག་སྟེ་གཟིམ་དགོས་པ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་གཟིམ་དུས་ཀྱང་སྤྱོད་འདབ་རྒྱུ་འདབ་ཀྱིས་མ་སྤྱད་པར་མགོ་ལས་སྤྱད་
 དགོས། དེའང་དམ་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་གོས། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་
 ཞེས་ཟེར་དུས་གཅིག་ནི་ཤམ་ཐབས་འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཆོས་
 ལ་གྱས་ཞབས་ཡོད་པའི་བརྟེན་ཆ་ཆོས་དུ་གོང་ཞུས་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་དེའང་
 ལགས་སོ། །གཟིམ་ཆས་ཀྱང་ནང་ནས་གནས་མལ་གང་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་ནས་

ཀུན་སྤྱོད་སྤྱི་ལམ་རྣམ་པའི་གཞུང་གི་སྐོར།

ཀུན་སྤྱོད་སྤྱི་ལ་ལམ་རྒྱུ་གཞུག་གི་སྒོར།

གཏན་ཁྲིམ་ཁྲིམ་ཉེན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། སྤྲོ་
བའི་ངག་ལ་མཁས་པ་ཡི། །མི་བདག་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ནང་། །ཉི་མ་བཞིན་དུ་
གསལ་གྱུར་ཏེ། །དགོས་པའི་དོན་ཀྱན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ། ཡུལ་མཆོག་དམན་འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་བསྟན་པའི་ཁ་
ལབ་ཐངས་དང་ཞེ་སའི་ཐོབ་ལམ། གྲུས་ཞབས་འབྲུལ་ས་ཡང་། རང་གི་
པ་མ་ལས་འགོ་བཟུང་། སློབ་དཔོན་དང་གོང་མ་རྒྱུ་ཤོས་མ་ཚོ་ལ་ཞེ་སའི་
ཐོག་ལས་གྲུས་ཞབས་དང་བཅས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་རང་ལས་ཆེ་བ་ལ་ཨུ་དང་རྒྱུ་ཤོས་མ་ཟེར་བོས་ཏེ་ལབ་རྒྱུ་དང་།
རང་ལས་རྒྱུ་བ་ལ་གཞོན་ཤོས་མ་དང་རྒྱུ་ཤོས་མ་ཟེར་ལབ་རྒྱུ་དང་། རང་
མཉམ་དང་རང་ལས་དམའ་བའི་རིགས་ལ་ཡང་། ཐ་ན་མིང་བཏོན་ཏེ་བོས་
དགོས་ཀྱང་། གོང་མས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་སྤྲིག་མེད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ལྟ་བུ་མིན་པ་སེམས་ཁར་བབ་པའི་གདུང་ཚིག་གིས་མིང་ཕྱེད་ཀ་
དང་། ཡང་ན་གོ་སའམ་ཉེ་ཆོན་གྱི་མིང་ཞེ་སའི་ཤན་སྒྲུར་ཏེ་བོས་དགོས།
མིང་ལས་བཏོན་ཏེ་བོས་ནི་འདི་ཡང་། ཡུལ་གོང་མ་དང་མི་ཆེན་ཆོས། ཡུལ་
འོག་མ་མི་རྒྱུ་ཆོ་ལ་བཅུ་གདུང་གི་བརྟེན་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཡང་མར་རྒྱུང་
ལས་ཡར་གོང་མ་དང་ཆེ་བ་ཆོ་ལ་མིང་བཏོན་ཏེ་ཁྱེ་མི་རུང་།

༤) བརྒྱུད་འཕྲིན་ནང་སྐད་ཆ་ལབ་ཐངས།

སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་མཉུན་ལ་ལ་སོ་ཟེར་ལབ་མཆོག་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱོད་ཆེས་ལས་

བརྒྱུད་འཕྲིན་ནང་བཀའ་གནང་བ་དང་ལ་སོ་བའི་ཕྱི་ལོ་ཞེས་དང་གྲུས་
 ཞབས་བྱེད་པའི་བརྒྱ་མཚོན་ཡིན། དེ་འདྲ་མ་ཞུ་བ་ཡིན་ན། གསུང་བ་འདི་
 ནས་གོ་མ་གོ་གོང་མས་མཁུན་མི་ཚུགས། དེ་ལས་ཐོག་ཡིག་ཞུ་དགོས་པ་རེ་
 འཕྲོན་ཏེ་ཤོག་གུ་དང་ཡི་གེ་རེ་འཛོལ་དགོས་ན། ཅུང་ཟད་ཅིག་སྒྲུག་
 བཞུགས་ཟེར་ཞུ་མི་ཚོག། །ངས་ཡི་གེ་བཟླ་སྟེ་ཞུ་གེ་ལགས་ཟེར་ཞུ་དགོས་
 པ་དང་། རང་མཉམ་མམ་མི་གཞན་ལས་བརྒྱུད་འཕྲིན་འོང་དུས་ཀྱང་། དེ་
 འཕྲུལ་ཁ་གདུག་དང་ཚིག་ངན། བརྒྱས་བཅོས་ཀྱི་ལན་མ་བརྒྱབ་པར་ན་བར་
 འཕྲུལ་བའི་ལན་འཇལ་ཏེ་ཕར་ལོགས་མ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཐུབ་བཅོ་དགོས་པ་
 གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

ལ) སྐད་ཆ་ཉན་དུས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར།

དེ་ཡང་སྐད་ཆ་ན་བར་འཕྲུལ་མ་འཕྲུལ་དང་། སེམས་ལ་བབ་མ་བབ་ཀྱི་ནམ་
 འགྱུར་ལས། སྐད་ཆ་ན་བར་འཕྲུལ་སེམས་ལ་བབ་ན་མགོ་ཀྱོག་ཀྱོག་དང་།
 ན་བར་མ་འཕྲུལ་སེམས་ལ་མ་བབ་ན་གདོང་གཉེར་བ་དང་མགོ་གསེག་བྱེད་
 རྒྱ་ཚོར་། གོང་མའི་སྒྲུ་མདུན་ཐག་ཉེ་སར་དང་མི་ཁ་ཤས་ཡོད་ས་ཚོ་ནང་
 བྱེད་མི་ཚོག། །ཚོགས་འཛེམས་ས་ཚུ་ནང་འོས་བབ་དང་བསྐྱེད་བྱེད་ཚོག། །དེ་
 བཞིན་དུ་གོང་མས་གསུང་བཤད་རེ་གནང་བ་དང་ལེགས་སེའི་བརྒྱུད་ལ། ལག་
 པ་ཐལ་ཅེད་བརྒྱབ་ནི་འདི་ཡང་སྤར་སྟོལ་ལ་སྒྲིག་མེད་ཡིན་པར་བརྟེན་བའི་ན་
 ཡང་། དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་བསྐྱེད་། འཛམ་གླིང་གཞན་དང་ཤོ་མཚུངས་མི་
 མང་འཛེམས་ས་དང་། ཕྱི་མི་ཚོ་ཡོད་སར་ཐལ་ཅེད་བརྒྱབ་པ་འགལ་བ་མེད་

པ་ཡིན། ཡང་སྐྱེ་ཆེན་མོའི་སྐྱེ་མདུན་དུ་གསུང་བཞུགས་འབུལ་སྐབས་མི་
གཞན་ལ་ཞེས་ཁྱུ་འདི་ཡང་། དཔེར་ན་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་མདུན་
ལ་ཡིན་ན། རྗེ་མཁན་པོ་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་མི་གཞན་
ལ་ཞེས་ཁྱུ་མི་ཆོག །

དེ་ལྟར་དུ། རྩེ་རྩ་པོ་ཆེ་འི་སྐུ་མདུན་ལ། མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་
ཡུལ་ལ་མ་གཏོགས་མ་ཐོབ་པ་ལས། གཞན་ལ་མིང་དེ་རང་བཏོན་ཏེ་ལབ་ནི་
མ་གཏོགས། ཐ་ན་དྲག་ཤོས་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གོ་སའི་མིང་
ཡང་སྟོན་མི་ཆོག །ཡིན་ཡང་སྟོན་པོ་དང་དྲག་ཤོས་ཆོ་ལ་རང་ས་གཞུང་གི་གོ་
སའི་མིང། དཔེར་ན་རྩེ་སྟོན། ཡུང་ཆེ། མདོ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་བཏོན་ཏེ་
ཞུ་བ་འགལ་ཆབ་མེད། དེ་ལས་གཞན་གང་ཅི་ཞུ་དགོས་ཀྱང། ལག་པ་རྒྱ་བུ་
སྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང། ལག་སྟབས་བསྐྱར་ཏེ་ཞུ་བ་ཆོ་མཆོག་པ་ཡིན།

6) ལྷ་བརྗོད་དག་གི་སྒྲིག་ལམ་ཞེས་འདྲེས་བཤེས་བསྒྲིགས་ནང་ཚན།

༡, རང་རྩེའི་གྲ་ཚང་ས་གོར་ཕུག་ས་གྲས་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཞེ་
སའི་རྩེ་བ་བསྒྲིག་པ།

- ༡) དབྱ། ༢) དབྱ་ལྷ། ༣) དབྱ་ཐོད། ༤) སྤྱུ། ༥) སྤྱུན་ཇི། ༦) ལྷུ།
 ༧) ཤངས། ༨) ཤངས་མཆོལ། ༩) ཞལ། ༡༠) ཆོམས། ༡༡) ལྷགས།
 ༡༢) ལྷགས་མཆོལ། ༡༣) མགྱེན་པ། ༡༤) སྤྱིང་ག། ༡༥) ལྷེ་བ།
 ༡༦) རྫོ་ཇི། ༡༧) གསང་གནས། ༡༨) ཕྱག། ༡༩) ཕྱག་དཔྱད།

- ༡༠) དུག་མཚུབ། ༡༡) དུག་སེན། ༡༢) ཞབས། ༡༣) ཞབས་མུས།
 ༡༤) ཞབས་མཚུབ། ༡༥) ཞབས་སེན། ༡༦) སྐྱ་སྒྲོད།
 ༡༧) རྩ་བཟའ་དམར་པོ། ༡༨) སྐྱ་བཅིང། ༡༩) ཐོ་བཅིང།
 ༢༠) སྐྱ་འདབ་དམར་པོ། ༢༡) རྩམ་སྦྱར་དཀར་པོ། ༢༢) བཞེས་རས།
 ༢༣) བཞེས་ཕྱིས། ༢༤) ཐུགས་དམ། ༢༥) དུག་ཤོན།
 ༢༦) ཐུན་སྒྲིལ། ༢༧) སྐྱ་ཏང། ༢༨) བཞུགས་གདན།
 ༢༩) ཤ་ལྷིབས་དཀར་པོ། ༣༠) ཚོགས་རས། ༣༡) སྐྱ་ཚོས།
 ༣༢) གདིང་བ། ༣༣) ལྷང་བཟེད། ༣༤) ལྷང་ཕྱི། ༣༥) ཅུར་ལི།

༢. གཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་རྣམ་གྲངས་དང་དེ་ ཚོའི་ཞེས།

ཨང་ ཡན་ལག་	ཞེས།
༡) གཞུགས།	སྐྱ་གཞུགས།
༢) གཞུགས་ཁམས།	སྐྱ་ཁམས།
༣) མགྱུ་ཏོ།	དབྱ།
༤) གདོང།	ཞལ།
༥) བཞེན་རས།	ཞལ་རས།
༦) དཔལ་ཤ།	དབྱ་ཐོད།
༧) དཔལ་སྒྱ།	ཞལ་མཚོད།
༨) མིག་ཏོ།	སྒྱན།

ཀུན་སྤྱོད་སྒྲིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིང་།

༢༩)	ཨ་འབྲུ།	སྐྱུ་འཕོང་།
༣༠)	ཀང་མ།	ཞབས།
༣༡)	ཤུས་མོ།	ཞབས་ཤུས།
༣༢)	ཁྱིན་མ་ཐག །	སྐྱུ་ཁྱིན་པ།
༣༣)	ཀང་པའི་མཚུབ་མོ།	ཞབས་མོང་།
༣༤)	ཀང་ཆོག་ས།	ཞབས་ཀྱི་ལོང་བ།
༣༥)	ཀང་པའི་སེན་མོ།	ཞབས་སེན།
༣༦)	ཀང་པའི་རྟིང་མ།	ཞབས་རྟིང་།
༣༧)	ཀང་མཐེལ།	ཞབས་མཐེལ།
༣༨)	ཀང་རྩེས།	ཞབས་རྩེས།
༣༩)	ལུས་ཚད།	སྐྱུ་ཚད།
༤༠)	གཟུགས་བརྟན།	སྐྱུ་བརྟན།
༤༡)	ཉམས།	སྐྱུ་ཉམས།
༤༢)	ཐག །	སྐྱུ་ཐག །
༤༣)	ཤ།	སྐྱུ་ཤ།
༤༤)	རུ་རྟོ།	སྐྱུ་རུས།
༤༥)	ཆོ།	སྐྱུ་ཆོ་
༤༦)	མདོག །	སྐྱུ་མདོག །
༤༧)	རྒྱང་མ་གཅིག །	སྐྱུ་རྒྱང་།
༤༨)	མི་ཆོ་རིང་།	སྐྱུ་ཐོག །

༤༩)	མཚམས།	སྐྱུ་མཚམས།
༥༠)	ཁྱོད།	བཤགས།
༥༡)	རྩོ།	སྐྱུ་ཕུར།
༥༢)	རྩོ་ཁང།	ཕུར་ཁང།
༥༣)	ཕུངས།	སྐྱུ་ཕུངས། སྐྱུ་གཏུང།

༣. སྐད་ཆའི་ནམ་གངས་དང་ཞེ་ས།

ཨང་	ཕལ་སྐད་	ཞེ་ས།
༡)	ཐོའོ།	གསུང་བཟོས།
༢)	སྐད།	གསུང་སྐད།
༣)	བཤད་པ།	གསུང་བཤད།
༤)	གདངས།	གསུང་དབྱངས།
༥)	ལ་ཐུན།	ཞལ་འདོན།
༦)	གདམས་ངག །	ཞལ་གདམས།
༧)	ལ་ཟེད།	ཞལ་བཞེས།
༨)	ལ་ཆེམས།	ཞལ་ཆེམས།
༩)	ཤོབ།	ཞལ་ཇུན།

༤. ཐེམས་དང་ཐེམས་ཀྱི་བྱད་ཚས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་ཞེ་ས།

ཨང་	ཕལ་སྐད།	ཞེ་ས།
༡)	ཐེམས།	བྱགས།
༢)	ཐེམས་རྒྱད།	བྱགས་རྒྱད།
༣)	ཐེམས་བསྐྱེད།	བྱགས་བསྐྱེད།
༤)	སྙིང་རུས།	བྱགས་རུས།
༥)	འདོད་པ།	བྱགས་འདོད།
༦)	བསམ་པ།	བྱགས་བསམ།
༧)	དགོངས་པ།	བྱགས་དགོངས།
༨)	བསམ་སྒྲོ།	བྱགས་བསམ།
༩)	ཐེམས་ཁྲེལ།	བྱགས་ཁྲེལ།
༡༠)	སྙིང་རྩེ།	བྱགས་རྩེ།
༡༡)	བརྩེ་བ།	བྱགས་བརྩེ།
༡༢)	ཡིད་ལྷག །	བྱགས་ལྷག །
༡༣)	ཐེམས་སྒྲོ།	བྱགས་སྒྲོ།
༡༤)	ཐེམས་རྒྱང་།	བྱགས་རྒྱང་།
༡༥)	ཐེམས་དགའ།	བྱགས་དབྱེས། བྱགས་མཉེས།
༡༦)	ཡོན་ཏན།	སྐྱུ་ཡོན།
༡༧)	སྒོག །	སྐྱུ་སྒོག །
༡༨)	བསོད་ནམས།	སྐྱུ་བསོད།

༡༩)	འགན་ཁུར།	ཐུགས་འགན།
༢༠)	སློན་ལམ།	ཐུགས་སློན།

ལ. གཉེན་ཉེ་ཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཞེས།

ཨང་	པལ་སྐད།	ཞེས།
༡)	ཨ་པ།	ཡབ།
༢)	ཨ་འི།	ཡུམ།
༣)	བྲ།	སྲས།
༤)	བུ་མོ།	སྲས་མོ།
༥)	ཨམ་ཚུ།	གསང་ཡུམ།
༦)	སྤུན་ཆ།	སྤྱི་མཆེད།
༧)	ཨ་ཞང།	སྤྱི་ཞང།
༨)	ཚ་བོ།	སྤྱི་ཚ་བོ།
༩)	ཉེ་བྲ།	སྤྱི་ཉེ། སྤྱི་འཁོར།
༡༠)	གཡོག་པོ།	ཐུག་གཡོག །
༡༡)	འངར་རོགས།	ཞབས་ཕྱིད།

༡༧) སྐུལ་འཁོར། ཆིབས་འཁོར།

གུན་ཕྱོད་སྤྱི་ལ་ལམ་རྒྱུ་གཞུག་གི་སྒྲིང་།

པ)	མི་ངོ།	སྐྱ་ངོ།
ཕ)	ཡི་གྲ།	ཕྱག་བྲི།
མ)	གདོང་ཁར།	སྐྱ་མདུན།
ཎ)	ཡང་སྤིད།	སྐྱ་སྤྱེས།
ཉ)	བྱེམ།	བྱེམ་སྤྱེལ།
ཏ)	ངོ་ཚབ།	སྐྱ་ཚབ།
ད)	བ།	གསོལ་བམ།
ཏ)	རིམ་གྲོ།	སྐྱ་རིམ།
ཏ)	སྤྱེས་ནི།	སྐྱ་བལྟམས།
ཏ)	ཐབ་ཚང།	གསོལ་ཐབ།
ཏ)	ཐབ་དཔོན།	གསོལ་དཔོན།
ཏ)	ཐབ་གཡོག །	གསོལ་གཡོག །
ཏ)	ཉེན་སྤྱང།	སྐྱ་སྤྱང།

ཏ, ཡང་ཞེ་ས་ཡོད་པའི་སྐད་ཆའི་རིགས་ཁ་ཤས།

ཨ་	ཕལ་སྐད།	ཞེ་ས།
ཏ)	ལྷ།	ལྷ།
ཏ)	ཨིན།	ཨིན་ལགས།
ཏ)	མིན།	མིན་པས་ལགས།
ཏ)	ཡོང།	ལགས་སོ།

ལ)	འབད་ནི།	ཕྱག་ལུ་ནི།
཮)	འབད་དོ།	ཕྱག་ལུ་དོ།
མ)	འབྱེ་གོ།	བྱོན་གོ།
ཎ)	སྒྲོད་གོ།	བལྟགས་གོ།
ཏ)	གོ་ཡི།	གསལ་ཡི།
༡༠)	མི་དགོ།	མི་ལྟ།
༡༡)	སྒྲོད།	བལྟགས།
༡༢)	སྒྲོད་ལུག།	བལྟགས་ལུག།
༡༣)	ལོང་ཆི།	བཞེངས་ཆི།
༡༤)	ཉལ།	གཟིམ།
༡༥)	མཐོང་ལུག།	གཟིགས་ལུག།
༡༦)	ཉོད་ཅིག།	ཐེབས་ཅིག །
༡༧)	རྒྱང་ཐང།	ཞབས་ཐང།
༡༨)	སྒྲུབ་དེ།	གསུང་དེ།
༡༩)	ཟ་དེ།	བཞེས་དེ།
༢༠)	བལྟ་དེ།	གཟིགས་དེ།
༢༡)	བྱིན་དེ།	གནང་དེ།
༢༢)	བྱིན་ཡི།	གནང་ཡི།
༢༣)	བྱིན་ནི།	གནང་ནི།
༢༤)	གོ་བྱོན་དེ།	ན་བཟའ་བཞེས་དེ།

༢༥)	འགྱོ་དེ།	བྱོན་དེ།
༢༦)	འབད་མི་ཚུགས།	ཕྱག་ཕྱིད་མི་འབྱོར།
༢༧)	ཕྱིག་པ་མ་བཟ།	དགོང་མ་མ་ཁེལ།
༢༨)	ཨིན་པས།	སྤྱགས་བདེན།
༢༩)	བདུབ་པེ།	བདུབ་པེ་ལགས།
༣༠)	ཡར་སོང་ཡི།	བྱོན་སོང་ཡི།
༣༡)	ཉོད་ཅི།	ཐེབས་ཅི།

ག༽ ཆོས་པ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཀུན་སྦྱོང་སྒྲུང་དོར་བསྐྱབ་བྱ་ལས། བསམ་པ་
ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོང་ནང་ཆན།

༡) དཀོན་མཆོག་གསུམ་ངོ་ཤེས་དགོས་པ།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་པ་འདི། སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ |ཆོས་དཀོན་
མཆོག། དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་གསུམ་ཡིན། དེ་ལས་དང་པ་སངས་
རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ཅེས་པ་ནི། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ཆར་
ནས། རང་དོན་ཆོས་སྤྱི་ངང་དུ་སངས་རྒྱུ། ཐབས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆད་
མེད་པ་ལ་བརྟེན་གཟུགས་སྤྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ལས། གཞན་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་མཛད་གནང་མཁན་ཞིག་ལ་ཁུ་བ་ཡིན། གཉིས་
པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཅེས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་
ལ་མངའ་བའི་འགོག་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་དང་།

སངས་རྒྱལ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱའི་ཞལ་ལས་གསུངས། རྗེས་སུ་གནང། ཕྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ལས། རང་རེ་སེམས་ཅན་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་དང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་བརྒྱུད་ཁྱི་
 བཞི་སྒྲོང་ཚོའི་ཁ་གཏོན་དུ་རང་ཅག་གི་སེམས་བཅོས་ཁ་བརྒྱབ་པའི་དོན་ལ་
 གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྒྲོང་ཚོ་ལ་ཞུ་བ་ཡིན། གསུམ་པ་
 དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཅེས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་
 ལ་བརྟེན། རིག་གོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཚོ་གོང་ལས་གོང་
 འཕེལ་དུ་མཐར་འཁྱོལ་བྱོན་པའི་ས་བཅུ་དང་ལམ་ལྷ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཚོ་ལ་ཞུ་བ་ཡིན། དེ་དང་འབྲེལ་བར་དཔེ་རྒྱུ་ཆོང་གཞིས་དང་ལྷ་
 ཁང་ཚོ་ནས་ཡར། རྟེན་དུ་མཇུག་ས་ཡོད་པའི་སྐྱེ་རྟེན་ཚོ་དང་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི།
 གྲྭ་ཚང་དགོན་སྡེ་ཚོ་ནང་གི་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་མཁན་པོ།
 ལྷ་མ། སྒོ་བ་དཔོན། དགེ་སྒྲོང་ཚོ་དང་། དེ་ཁར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་ལས་
 བཀའ་བློན་ཆེ་བའི་སྤྱི་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚོ་དང་བཅས་པ་ལ་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ཞེས་ཞུ་བ་ཡིན།

དེ་འབྲེལ་སྐྱེ་རྟེན་ཚོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི། དགེ་སྒྲོང་ཚོ་ལ་དཀོན་མཆོག་ཅེས་
 ཅི་ཕྱིར་ཞུ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རང་རེ་ཚོས་སེམས་དྲང་བའི་སྒོ་ལས་
 ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ། ཞབས་ཏྱིག་བསྟེན་བཀྱར་ཞུ་ན། དཀོན་མཆོག་
 དངོས་ཀྱི་ཕྱིན་ལྷབས་བྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན། དེ་ལྟར་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་ལ་དཀོན་མཆོག་ཅེས་ཞུ་དགོས་པ་འདི་ཅི་

ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ནང་ཉ་ཅང་གིས་
འབྱུང་བ་དཀོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དཀོན་མཆོག་ཅེས་ཞུ་དགོས་པ་འདི་ཡིན་
ནོ།།

༡) དད་པ་མོས་གྲུས་གསུམ་བསྐྱེད་ལུགས་ཤེས་དགོས་པ།

དད་མོས་གྲུས་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ས་
གནི་བཟང་པོ་དང་འབྲ་བར་རྣམ་དཀར་དགོ་ཆོག་གས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་མངོན་
མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བའི་གནི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
འདིར་དད་པའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཅིག་འགོད་པ་ལ། དད་པ་བསྐྱེད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན། དད་པའི་ངོ་བོ། དད་པའི་རྣམ་གྲངས། དད་པ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱལ། དད་པའི་བྱང་ཆོས། དད་པ་མེད་པའི་སྐྱོན། དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་
ཡོན་དང་བདུན་ལས།

དང་པོ་དད་པ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བ་ནི་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ལ་
སློབ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་
བསྟན། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་ཡང་དག་རིག །འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་
སྟེ། །དེ་ཡི་སྒྲོན་འགོ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ་འི་
མཛོད་ལས། དད་པའི་རང་བཞིན་ས་གནི་བཟང་པོ་འདྲ། །ཆོས་ཀྱན་གཞིར་
རྒྱར་དགོ་ཆོག་ས་རྣམ་འཕེལ་བྱེད། །དད་པ་གཟིངས་འདྲ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་
སྟེ། །སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་སྐྱོབ། །བཞེན་པ་དང་འདྲ་

ཐར་པའི་གླིང་དུ་འབྲེན། །ཁོར་བུའི་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་སྟེ། །
 དཔའ་བོ་དང་འབྲེན་པའི་ཕྱི་ཁོ་ཞིན་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་སྟེ། །ཚོགས་བསམ་པ་དམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཁོར་མཆོག་ལགས། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྦྱོན་མེ་ལས། ས་
 བོན་མ་རུལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །དད་པས་བྱང་རྒྱལ་ཞིང་མཆོག་རྣམ་
 པར་སྟེ། །དད་པས་རང་བྱུང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འཛོལ། ། ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

གཉིས་པ་དད་པའི་ངོ་བོ་ནི། སྤངས་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྷོག་གི་དམིགས་པ་
 སྒོ་རབ་དུ་དངས་ཞིང་མ་འཇུགས་པའོ། །

གསུམ་པ་དད་པའི་རྣམ་གངས་ལ། དྲང་བའི་དད་པ། འདོད་པའི་དད་པ།
 ཡིད་ཆེད་ཀྱི་དད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་དྲང་བའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་གོང་མ་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའམ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་
 སྐྱུའི་ངི་མ་མེད་པར་དད་པའི་ཡིད་དགའ་བས་དྲངས་སིང་ངེ་བར་གནས་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ལོ་རྒྱུ་དྲངས་ཀྱིས་རྒྱུའི་རྣམས་སེལ་བ་ལྟར་སྒོའི་ཉེས་སྦྱོད་ཐམས་
 ཅད་དྲངས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་འདོད་པའི་དད་པ་ནི། འཁོར་བའི་
 སྤྱུག་བསྐལ་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་། ཐར་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
 དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པར་འདོད་པ་སྟེ། དཔེར་
 ན་ལོ་རྒྱུ་འདོད་ཅན་ལོ་རྒྱུ་གཉེར་བ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་དང་རྣམ་དཀར་
 དགོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་

དད་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་སྤང་བྱར་ཡིད་ཆེས་པ། འདས་པའི་རྒྱ་
འབྲས་སྤང་བྱར་ཡིད་ཆེས་པ། ལུང་མ་བསྟན་དགོས་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་ལོ་ཉླག་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་སོ་ནམ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་
ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ཡིད་ཆེས་ནས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་ཐོབ་
པའོ། །

བཞི་པ་དད་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དད་པ་མེད་ན་ཡོན་ཏན་གཞན་རྩི་ཙམ་མང་
ཡང་ཕན་པ་མེད་དེ། གཟུགས་མངོས་ཀྱང་མིག་མེད་པ་དང་འབྲ་བས་དད་པ་
བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཞིང་དད་པ་
བསྐྱེད་པར་བྱ། ལས་འབྲས་ལྷ་མོ་ནས་བསམ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། དུས་
བཞིར་མི་ཉླག་པ་བསྐྱོམ་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། གཞན་གང་ལ་འང་མཐོ་
དམན་དང་ཕྱོགས་ངོས་མེད་པར་དད་པ་བསྐྱོམ་ཞིང་རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་གཅེས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྒྱུས། བཙལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དད་པ་མ་
བསྐྱེད་ན། །དགོ་ལེགས་མི་འགྲུབ་གཏན་དུ་སྤིང་པར་འབྱུངས། །དེ་ཕྱིར་
གང་དང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། །དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གིས་བསྟན་བྱའི་ཡུལ་འདི་མི་གཡོ་བ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་དཔེ། ཡུལ་འདི་རྟོན་ནས་འཇུར་ལྷོག་མེད་པའི་དད་པ་
དི་རྒྱལ་ལྟ་བུ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ཉིམ་ལྟ་བུ། ཁ་གཏིང་མེད་པ་རྒྱ་མཚོ་
ལྟ་བུ། བྱས་ཡུས་མེད་པ་མ་ལྟ་བུ། མཐའ་དབུས་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ།
ཐང་ལྗོད་མེད་པ་གཞུ་བདུང་བའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ། སྒྲིང་ལ་མེད་པ་གྲུ་ཟམ་ལྟ་བུ།
རྒྱ་ཆད་མེད་པ་རྒྱ་བོའི་གཞུང་ལྟ་བུ། གཞན་གྱིས་བསྐྱར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་

འཕྲིག་པ་དོན་མེད་ལྟ་བུ། གྲུས་ཤིང་མཉེན་ལྷུག་དང་ཞེས་ས་བརྒྱན་པ་དར་ཐག་
ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྷན་པས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་དད་པའི་བྱང་ཆོས་ནི། གང་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆོས་རི་ལྟར་ཡོད་
ཅེན། དད་པ་ཡོད་ན་ཞིང་ས་གཤེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་རྒྱས་
པར་འབྱུངས། དད་པ་རྒྱ་མཚོའི་གཟིངས་དང་འདྲ་སྟེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་བོ་ལས་
སྒྲོལ། དད་པ་སྒྲེལ་མ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་སྒྲོབ།
དད་པ་གཞོན་པ་བཟང་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་ཐར་པའི་སྤྱིང་དུ་འདྲེན། དད་པ་ཡོད་
བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་དང་འདྲ་སྟེ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། དད་པ་སྟོབས་
ལྷན་དཔའ་བོ་དང་འདྲ་སྟེ་མི་དགེ་བ་ཀུན་ཚར་གཅོད་པར་བྱེད་ཅུས་པའོ།
དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས། དད་པས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་རབ་དགའ་
སྟེ། །དད་པ་བདེ་ལེགས་གྲོང་ཁྱེར་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་པ་དད་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་ནི། རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་གི་པ་མང་སྟེང་དུ་མི་
འབྱུང་བ་ལྟར་དད་པ་མེད་ན་ཐར་པའི་སྐྱམ་སར་ཕྱིན་མི་སྲིད། མཉེན་པ་མེད་
པའི་གྲུས་པ་རོལ་དུ་མི་ཕྱིན་པ་ལྟར་དད་པ་མེད་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བོ་ལས་
སྒྲོལ་མི་སྲིད། ས་བོན་མེས་འཆོག་པ་ལས་སྤྱུག་ཀྱི་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་དད་པ་མེད་
ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་འབྱུངས་མི་སྲིད། ཡོང་བ་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་
དད་པ་མེད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་མཐོང་མི་སྲིད། སྤྱང་པོ་འཁོར་དོང་དུ་རྒྱུད་པ་
ལྟར་དད་པ་མེད་ན་ཅི་བྱས་འཁོར་བའི་ལས་སུ་ཐུར་ནས་ནམ་ཡང་ཐར་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་མྱོང་པ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་
རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་འཆོག་
པ་ལས།། ཟུ་གུ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟར་དད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤེལ་བ་
ལ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་
རྒྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟག་
ཏུ་དགོངས་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། ཐར་
པའི་ལམ་སྤྱི་བཞུགས་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་
དང་ལྷན་པ་དང་། དཀར་པོ་ལ་དགའ་བའི་ལྟས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཅི་བསམ་པ་
འགྲུབ་པ་དང་། བདེ་བར་ཆེད་ཏུ་སྤྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སྤྱི་འབྲེན་པ་དང་། བར་དོའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་
མེད་པ་དང་། གང་ཏུ་སྟོན་པའི་གནས་སྤྱི་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གི་གདུང་
འཆོབ་པ་དང་། ལྷ་མ་དམ་པ་དང་། ཆོས་དམ་པ་དང་། རྟོགས་དམ་པ་
རྣམས་དང་སྤྱི་མ་ཐག་ནས་མཇུག་ཞིང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཟུར་ཏུ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམིགས་ཡུལ་སྤྱར་ངེས་པ་དང་སྤྱི་བཞུགས་པའི་
ཡུལ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཛིན་
པའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་སེམས་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྤྱར་མི་རུས་པའི་

སེམས་བྱུང་ཞིག་ཡིན། ཀྱན་བརྟུས་ལས། མོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་དེས་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་
 ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རང་ཡུལ་དེས་པའི་དོན་རང་སྟོབས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ལྟར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལས་
 གཞན་དུ་གཡོ་མི་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ཡོད་པར་
 བྱེད་པ་ལྟར་ན་དེས་པ་ལྟར་སྒྲ་བྲངས་ཟིན་པའི་ཡུལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཛིན་
 པའི་མོས་པ་འདྲ་ཡོད་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྟོན་པའི་སྒྲ་བརྟན་སྐྱབས་
 གནས་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཆེད་ཟིན་པའི་སྟོན་པའི་སྒྲ་བརྟན་སྐྱབས་གནས་
 འདི་ལ་དམིགས་ནས། རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དེས་པར་སྐྱབས་གནས་
 ཡིན་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ་གུས་པ་ནི། དྲང་བའི་དད་པས་ཡུལ་ཞིག་དམིགས་ཡུལ་དུ་དེས་
 ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། སེམས་བྱུང་དེས་བྲངས་ཏེ་རང་ཉིད་ཁོངས་བྲེགས་ཀྱི་སྒོ་
 ཉམས་དམས་ནས་མགོ་བོ་སྒྱར་བ་དང་སྐྱད་གདངས་འཇུག་བ་སོགས་ལུས་
 ངག་གི་རྣམ་འཇུག་དམའ་བར་བཞོས་པའི་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

༣) ལྟ་ཆོས་དགེ་བ་བརྩུགས་དགོས་པ།

དེའང་ལྟ་ཆོས་དགེ་བ་བརྩུན། གསོད་དེས་སློག་བསྐྱབ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་
 དང་། ལོག་གཡེམ་སྒྲུབ་བ་ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ། །བྲང་བ་དེན་སྒྲ་ཞིང་མི་
 མཐུན་དབྱེན་པ་བཟླུམ། །སྟོན་པར་བརྗོད་ལ་ཁ་ཏྲོན་ངག་དགེ་བཞི། །གཏོང་

སེམས་འཆང་ཞིང་ཕན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིད་ཀྱི་དགོ་
གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །གསོད་པར་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
སྟོག་བསྐྱབ་པའམ་སྟོག་བསྐྱུ་བ། །དབུལ་ཕོངས་ལ་བས་གོས་ལྟོས་རྩལ་
སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་གཏོང་བ། །གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བབྱུང་བའི་ཆུང་མ་ལ་
ལོག་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱོང་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དགོ་བ་གསུམ།

གཞན་དང་སྐད་ཆ་བྱེད་པའི་སྐབས་ན་ལབ་ཆོག་དང་ཞིང་བདེན་པར་སྦྱ་བ་
དང་། །ཕ་རོལ་པོ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མི་མཐུན་པ་གྱུར་པ་ཐབས་སྣ་
ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ལས་མཐུན་པར་བཅོས་པའི་དབྱེན་བསྐྱེམ་པ་དང་། །དུས་ནམ་
ཡང་སྐད་ཆ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་དུ་འཐད་ཅིང་ན་བར་སིམ་པའི་གཏམ་
སྟན་པོར་སྦྱ་བ་དང་། །ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ལམ་སྟོང་དང་བྱི་མའི་ལམ་ལ་ཕན་པའི་
ལ་ཏོན་བསྐྱེམ་བཅོད་བྱ་བ་སྟེ་དག་གི་དགོ་བ་ཞི།

གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བའི་རང་ལ་བདོག་པ་ཅི་ཡོད་འཛིན་ཆགས་སེར་སྣ་
མེད་པར་གཏོང་བའི་གཏོང་སེམས་འཆང་བ་དང་། །གཞན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ན་
ལོངས་སྟོན་མཐར་ཐུག་རང་སྟོག་གྲང་པངས་སེམས་མེད་པར་སྦྱོས་
གཏོང་བུས་པའི་ཕན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་
བདེན་པར་ངེས་པའི་སྟོ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་གསུམ་མོ། །

༤) མི་ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ཤེས་དགོས་པ།

མི་ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། མཚོག་གསུམ་སྒྲ་མར་བྱེད་པ་ཡི། །སྒྲོ་
གསུམ་ཚོས་དང་མཐུན་པར་བྱ། །དྲིན་ཅན་པ་མར་གྱས་ཤིང་བཀྱར། །ཡོན་
ཏན་ཅན་རྣམས་གོང་དུ་ཁྱུར། །རིགས་མཐོ་ཆུན་རབས་རྣམས་ལ་བཏུད། །
མཇེའ་བཤེས་ཀྱན་ལ་གཞུང་བཟང་བྱ། །ཡུལ་གྱི་མི་ལ་པན་འདོགས་ཤིང་། །
རང་གི་སྒོ་མིག་གུན་ལ་བཏུ། །ཟས་ལོ་སྤྱོད་མཁས་དྲིན་ལ་ལན། །བྲེ་སང་
སོགས་ལ་གཡོ་སྤྱོད་སྤྱད། །སྤྱི་སྤྱོམས་ཕྱག་དོག་མེད་པ་དང་། །བྱད་མེད་ངན་
པའི་ཁར་མི་ཉན། །ངག་འཇམ་ཀྱན་ལ་སྟན་པར་སྤྱ། །སྒོ་ཁོག་ཐེག་ཆེན་བཅུ་
དྲུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྩ་ཚིག་འདི་དང་བསྟུན་ཏེ་གྲངས་རེ་རེ་བཞིན་
གྱི་འགྲེལ་བཤད།

༡, མཚོག་གསུམ་སྒྲ་མར་བྱེད་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་ །
ཚོས་དཀོན་མཚོག་ །དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ། ཚེ་འདི་དང་བྱི་
མའི་སྐྱབས་གནས་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་དད་པའི་སྒོ་ནས་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་
བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན།

༢, སྒོ་གསུམ་ཚོས་དང་མཐུན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་ཞེས་རང་གི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ལས། དམ་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ལས་ཀ་ཚུལ་
བཞིན་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན།

- ༣, དྲིན་ཅན་པ་མར་གྲུས་ཤིང་བཀྲར། །ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ལུས་རྟེན་སྦྱེས། རང་
ལ་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་དྲིན་ཅན་པ་མ་དག་དང་། གཞན་ཡང་དྲིན་ཅན་
གྱི་པ་བརྒྱད་མ་བརྒྱད་ཨ་ཁུ་ཞང་པོ་སྤྲོན་མཆེད་སོགས་ལ་དྲིན་ལན་ལོག་པར་
མ་འཇུག་པར་གྲུས་ཞབས་ཀྱི་སྒྲོ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཞབས་ཏྲོག་ལྷ་ཞིང་བརྩི་
བཀྲར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།
- ༤, ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་གོང་དུ་ཁྱུར། །ཞེས་པ་ནི་མི་ཡོན་ཏན་མཁས་པ་ཆོ་
མནང་རྒྱུད་དང་བདག་མེད་དུ་མ་བཞག་པར་ཆ་བཞག་བརྩི་མཐོང་གི་སྒྲོ་ལས་
གོང་དུ་འཁྱུར་དགོས།
- ༥, རིགས་མཐོ་རྒྱ་རབས་རྣམས་ལ་བརྟུང། །ཞེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་
འགོ་ལུགས་རྩལ་མཐུན་ཤེས་པར་བྱ་ཆེད་རིགས་མཐོ་ཤོས་དང་། པོ་མོ་རྒྱ་
པ། དེ་ལས་རང་ལས་རྒྱས་པ་ཆོ་ལ་གྲུས་པས་བརྟུང་དགོས་པ་ཡིན།
- ༦, མཇའ་བཤེས་ཀྱན་ལ་གཞུང་བཟང་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ཉི་མོ་དང་གྲོགས་
མཇའ་བཤེས་ཆོ་ལ་གདོང་རྒྱབ་མཐུན་པའི་ལས་ཀྱི་དང་ཐང་བྱེད་ཐ་དམ་ཆོག་
བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན།
- ༧, ཡུལ་གྱི་མི་ལ་ཕན་འདོགས་ཤིང་། །ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ཡུལ་མི་དང་བྱིམ་ཚང་
ཆོ་ལ་ཕན་ཐོགས་གང་དག་བྱེད་དགོས།

- ༤, རང་གི་སློ་མིག་གྱེན་ལ་བཟུ། །ཞེས་པ་ནི་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློ་མིག་སླེ་བོ་
ཡ་རབས་ལ་དཔེ་བལྟ་སྟེ་བཟང་པོའི་སྟོན་པ་བསྟེན་ཤེས་དགོས།
- ༥, ཟས་ཤོར་སྟོན་མཁས། །ཞེས་པ་ནི་ཁའི་ཟས་དང་བཀའ་པའི་གོས་ཚོ་ཡོད་
པའི་དུས་སུ་ཉལ་ཐོབ་བཏང་སྟེ་ཆུད་ཟོས་མ་བཏང་བ་ཡོད་པ་བདག་འཛིན་
འཐབ་སྟེ་བཏང་སྟོན་སྟོམས་པར་བྱེད་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༠, ཇིན་ལ་ལན། །ཞེས་པ་ནི་བརྩེ་གདུང་ཅན་གྱི་ཇིན་ཅན་པ་མ་དང་མགོ་གཏང་
ཀྱི་གོང་མ་སྐྱེ་ཇིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྟོབ་སོགས་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ལེགས་སྤྱད་བྱེད་
པའི་ཇིན་ལ། བཟང་པོའི་ཇིན་ལན་ཅིས་ཀྱང་འཇལ་ཤེས་དགོས།
- ༡༡, བྲེ་སྤང་སོགས་ལ་གཡོ་སྐྱེ་སྤང་། །ཞེས་པ་ནི་བྲིམ་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་ནས་
འབྱུ་སོགས་བྲེས་འཇལ་རྒྱ་དང་། ཤ་དང་མར་སྤང་ཁར་བཏབ་པའི་ལས་ཀ་
བྲེ་ཁ་མ་གང་། རྒྱུད་ཁར་མ་ལྡང་བ་བྱེད་པའི་གཡོ་སྐྱེ་དང་། རང་རེ་ཆོས་པས་
ཀྱང་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་གི་ཐེད་ནས་གཡོ་ཁམ་གྱི་བྱ་ངན་ཚོ་སྤང་དགོས།
- ༡༢, སྤྱི་སྟོམས། །ཞེས་པ་ནི་མི་སྤུ་ལ་ཡང་ལས་ཀ་གང་ཞིག་བྱེད་རུང་ཆགས་སྤང་
ཚུགས་རིས་མེད་པ་དང་སྟོང་འཁར་བ་མདུན་བརྩུགས་ཀྱི་དང་བདེན་བྱེད་
དགོས།

༡༣, ཕྱག་དོག་མེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི་གཞན་དག་གོ་ས་མཐོན་པོ་རྒྱ་ཕྱག་པོ་
ཡོན་ཏན་ཡོད་མཁན་ཚོ་ལ་མ་རངས་པའི་ཕྱག་དོག་བསྐྱེད་མི་འོས་པ་དང་།

༡༤, བུད་མེད་ངན་པའི་ཁར་མི་ཉན། །ཞེས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་ཡིན་ན་གྲོགས་ཚུང་མ་ངན་
པའི་ཁར་མི་ཉན་ནི་དང་། རང་ཚོས་པ་ཡིན་དུས་སྒྲི་རྩེས་ཆང་དང་ཐ་མ་ཁ་ལ་
སྒྲིད་མཁན་བཤལ་འབྲུམས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བའི་གྲོགས་མཆེད་ངན་པའི་ཁ་
ལ་མི་ཉན་པར་རང་ཚུགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས།

༡༥, ངག་འཇམ་ཀྱུན་ལ་སྟན་པར་སྤྲ། །ཞེས་པ་ནི་མི་གང་ཞིག་དང་གཅིག་ཁར་
སྐད་ཆ་བྱེད་ཀྱང་ཁ་འཇམ་པའི་སྒྲོ་ལས་གཏམ་སྟན་དང་བྲང་བདེན་ལབ་
དགོས།

༡༦, སློ་ཁོག་ཐེག་ཆེན། །ཞེས་པ་ནི་རང་ལ་སྐྱིད་སྤྱག་ཆེ་ཆུང་གང་ཞིག་བྱུང་ཡང་
སྤྱག་ཐེག་ཚུགས་པ་འི་སློ་ཁོག་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ལ) �གོང་མ་དང་འོག་མའི་གོ་རིམ་ཤེས་དགོས་པ།

གོང་འོག་གི་རྣམ་གཞག་བརྩི་ཐངས་འདི། རྣམ་གྲངས་མང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ད་
ལྟ་འདིར་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཀོད་པ་ལ། ལྟོ་བདག་སྐལ་དང་ཡོན་ཏན་སློབ་
སྦྱང་བྱིན་མཁན་གྱི་ངོ་ལས་བརྩི་བ་ཡིན།

དེ་ལས་དང་པ་སྟོ་བདག་སྐལ་གྱི་གོང་འོག་འདི། རང་དཀྲུས་མ་ཞིག་ལ་ཆ་
 བཞག་ན། གོང་མ་སྐྱ་ཆེན་མོ་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱོད་མ་མཁན་པོ།
 སྟོན་པོ་ལྷན་རྒྱས་དང་སྟོབ་དཔོན་ལྷན་རྒྱས་ཚོ་ནི་ལོས་གོང་མ་ཡིན། ཐ་ན་
 རང་གི་གྲོགས་པོ་གཅིག་ལ། གོང་མ་སྐྱ་ཆེན་མོ་གཅིག་གིས་སྤྲུགས་གཏད་དེ་
 ལས་འགན་གཅིག་གི་ཁ་དར་ཞིག་རང་གནང་རུང་གྲོགས་པོ་འདི་ཡང་གོང་
 མར་བཅི་འཛིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་སྟོབ་སྟོང་བྱིན་མཁན་
 གྱི་གོང་འོག་འདི། རང་ལ་ཆོས་ཡོན་ཏན་ག་ཅིའི་ཐད་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་
 བྱིན་མཁན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཚོ་འདི་ལོས་རང་གི་གོང་མ་ཡིན། ཐ་ན་ཡང་ཉོ་པ་
 གྲ་ཆང་ནང་ཕྱག་མཇལ་བཏང་བའི་གསར་པ་དགེ་ལྷན་གཅིག་ལ། ཀ་ཁ་སྟོར་
 གྲོག་གི་ཡོན་ཏན་ཞིག་སྟོན་བྱིན་མཁན་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཡང་དགེ་ལྷན་འདིའི་
 གོང་མར་བཅི་འཛིག་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲའི་གོང་འོག་གི་གོ་རིམ་ཤེས་ཏེ་ཅི་
 ཞིག་བྱ་སྟམ་ན། རང་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིགས་ལམ་རྣམ་གཞག་དང་མ་འགལ་བ་
 སྟོད་ལམ་ཚུལ་མཐུན་འོང་དགོས་པའི་དོན་ལས་ཡིན། དེ་ལྟར་སྟོད་ལམ་ཚུལ་
 མཐུན་བྱ་དགོས་པའི་སྐོར་མང་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ལས། ད་ལྟ་འདིར་ཟུར་
 ཙམ་ཞིག་ཁུ་ན། ལམ་འགོ་དུས་སྐྱ་གོང་མའི་སྟོན་དུ་ཏ་ཐོབ་བརྒྱབ་སྟེ་འགོ་
 མི་རུང་། སར་སྟོད་པ་དང་ལྷག་ལས་སྟོད་མི་རུང་། གསོལ་ཆོགས་ལ་སྟོད་
 དུས་སྟེ་མར་བཟུང་མི་རུང་། མིག་ལྷག་ལས་ལྟ་ནི་དང་ཁ་ལྷག་ལས་འགྱིར་མི་
 རུང་། ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་སྟམ་ན། ལམ་འགོ་བ་དང་གོང་མའི་གཡོན་
 ཁ་སྤྲུག་ལྷལ་འཆམས་ཅིག་ཁར་འགོ་དགོས། སར་སྟོད་ན་མཇུག་དུ་སྟོད་།
 ཟས་ལ་སྟོད་སྐབས། གོང་མ་བཞེས་རྒྱ་འགོ་བཅུགས་ཆར་བ་དང་བཟུང་དགོས།

མིག་གིས་ལྟ་བ་དང་ལྟག་པ་ས་ལ་སྤྱབས་ནས་མས་ནས་ཡར་ལྟ་དགོས།
 སྐད་ཆ་ལབ་པ་དང་ཁ་སྟན་ས་དང་ཞེ་སའི་ཐོག་ལས་ཁྱུ་དགོས། དེ་གོང་འོག་
 སྒྱར་བཏང་གི་སྒྲིག་ལམ་ཡིན། དམིགས་བསལ་གྱིས་གོང་མའི་ཐུགས་ཀྱི་
 བདེ་དོག་དང་བསྐྱུན་དཔེར་མཚོན་ན། ལམ་འགོ་བ་དང་གོང་མས་ཁྱོད་སྤྱི་
 མར་འགོ་ཟེར་གསུངས་ན། སྒྲིག་ལམ་དང་བསྐྱུན་དགོས་ཟེར་བྱུལ་དུ་སྒྲིད་མི་
 རུང་། གོང་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བ་ཡིན། དེ་ལས་གཟིམ་ཅུ་ནང་གོང་མའི་
 སྤྱི་མཐུན་སྒྲིབ་པ་དང་བཀའི་གནང་བ་མེད་པར་ཐག་བཅད་དེ་རྩ་བར་སྒྲིད་མི་
 རུང་། དེ་ལས་སྒྲིག་གིས་བཅད་ས་མིན་པའི་ས་གོ་ཅིག་ནང་གོང་མ་དང་སྒྲོ་
 བུར་མཇལ་ན། དེ་འཕྲོས་ལས་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་འདྲེ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་
 བོས་བྱོལ་བྱས་མི་རུང་།

དེའི་སྐབས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ནམ་ཡང་མཇལ་བར་དཀའ་བའི་གོང་མ་
 དང་གཅིག་ཁར་མཇལ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་འདི་སྐལ་བ་བཟང་མཚོ། དུང་
 སྤང་སེམས་ཀྱིས་གཟན་གྱི་དུམ་ཀེ་དང་ལྟག་གོ་ས་ལ་ཕབ་ནས་གྲུས་ཞབས་
 ཀྱི་ཐོག་དུ་ལོང་སྟེ་བཀའ་ག་ཅི་གནང་ཡང་ལན་ཁྱུ་ཚོག་ཚོག་དང་ཕྱག་ཕྱི་ཁྱུ་
 ཚོག་ཚོག་དུ་སྒྲིད་དགོས།

དེ་འདྲའི་གོང་འོག་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་འཐབ་ཐང་མང་རབས་ཤིག་ཡོད་པ་ཡིན་
 རུང་། གཙོ་བོ་གོང་མའི་ཐུགས་དང་མ་འགལ་བ་ཞིག་དང་བཀའ་མ་བཅག་
 པ་ཞིག་བཞི་ཐུབ་བྱས་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། དེ་ལས་རང་རེ་ཆོ་

དང་པ་གོང་འོག་གི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པར་སྤྲུང་ལང་ལང་བྱས་སྟོན་པ་མ་ཟད།
བརྩི་མཐོང་དང་ཆ་བཞག་ཟེར་བ་བསྐྱེད་མ་ཤེས་ན། དང་པར་གོང་མ་ལས་
རང་ལ་དགོས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་གོགས་རམ་ཡོན་ཏན་སོགས་མི་ཐོབ།

སྟབས་ལེགས་སྟེས་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་རེ་ཤེས་ཀྱང། རང་དང་
འབྲེལ་བའི་གོང་མས་བརྩི་ཁྱུངས་མཛད་མི་བདུབ། དེ་ལྟར་བརྩི་ཁྱུངས་མེད་
ན་མི་གས་མི་ཚུད།

དེར་བརྟེན་རང་གི་གནས་སྟབས་ཆོ་འདིའི་རྒྱུ་མེད་ནི་གི་ལྟོ་བདག་སྐལ་དང་
གོ་ས་སོགས་གང་ཡང་མི་ཐོབ། དེ་ལས་རང་མིའི་མཐའ་མར་འཐོན་ཏེ། རང་
ལག་ཆེན་དོག་སར་སྐྱབས་རོགས་འབྱུངས་རོགས་བྱེད་མཁན་ཡང་མི་
འཐོན། ཆོ་འདི་ལ་རང་དང་རང་གི་ཡ་མ་སྤྲོད་ཆ་གང་ཞིག་གི་དོན་ཡང་མཐོང་
མི་ཚུགས། གོང་མ་ཆོ་ལས་ཆོས་ཡང་དག་ཅིག་མ་ཐོབ་པར་བརྟེན་ཆོ་ཕྱི་མའི་
ལམ་ཡང་ཕྱེས་མ་ཚུགས་པར་མི་ཆོ་འདི་དེ་ཙམ་གྱི་རང་དུ་འཕྲོ་བཞུག་ཐལ་
ཆར་བ་ཡིན། དེ་བས་འདི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲ་མར། ཁྱོད་གོས་ཆོས་
གསུམ་སྒྲ་ལས། ཟེར་བའི་དཔེ་དང་གོང་མ་གྱི་ལ་འགྱུར་རུང་། བྱི་མུག་
གཉའ་བར་བཀལ་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་དུ་གོང་མ་ལ་གོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ།
གོང་མ་ལ་ཞབས་ཕྱི་བསྟེན་བཀྱར་ལེགས་པོར་ལྷན་རང་གི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་
རྒྱུ་ཡང་ཅིས་ཀྱང་མེད་ཚུགས་ཟེར་ལྷན་ལྷན་ཡིན།

ཁ) ཀླུ་མ་གཞོན་གྱི་གོ་རིམ་ཤེས་དགོས་པ།

ཀླུ་མ་གཞོན་གྱི་གོ་རིམ་བརྩི་ཐངས་འདི། སྤྱིར་བཏང་གིས་རང་བས་ལོ་ཉ་
ལམ་གྱིས་ཕར་ལོགས་མ་འདི་ཀླུ་མ་ན་འདི་ལོས་ཀླུ་མ་ཤོས་ཡིན། སྤྱི་བའི་སྤྱི་
ཕྱི་ལས་རང་བས་ཉིན་གཅིག་གིས་ཕར་ལོགས་མ་འདི་སྤྱི་བ་མཐོགས་རུང་
ཀླུ་མ་ཤོས་སུ་བརྩི་དགོས། དེ་ལྟར་ཀླུ་མ་གཞོན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་ཡང་།
རང་བས་ལོ་ཉ་ཉར་ཕར་ལོགས་མ་འདི་མཁས་ན་དེ་ཀླུ་མ་ཤོས་དང་། དེ་ལྟར་
དུ་རང་བས་གཡོག་ན་འཇུག་བ་རོགས་སྤྱི་བ་དེ་ཀླུ་མ་ཤོས་སུ་བརྩི་དགོས།
དེ་ལས་གྲྭ་ཚང་ས་གོར་ཡིན་ན། རང་བས་ཉིན་གཅིག་གིས་ཕར་ལོགས་མ་
འདི་གྲྭ་པ་ཀླུ་མ་ཤོས་སུ་བརྩི་ནི་དང་།

སྤྱི་བ་པ་ཁྱུ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། རང་ལས་སྤྱི་བ་པ་ཁྱུ་བ་ཚུ་ཆོད་གཅིག་
གིས་ཕར་ལོགས་མ་འདི་མཐོགས་རུང་དེ་ཀླུ་མ་ཤོས་སུ་བརྩི་བ་ཡིན་པས། དེ་
འདྲ་བའི་ཀླུ་མ་གཞོན་གྱི་གོང་འོག་ཤེས་ཚར་བ་ལས། ཀླུ་མ་ཤོས་མས་མཇུག་
པའི་ལས་ཀ་ལ་ཡིད་ཆེས། ཀླུ་མ་ཤོས་མས་ལབ་པའི་སྐད་ཆ་ལ་ཆ་བཞག །
ཕན་པའི་བསྐྱབ་བྱར་ཉན། ཀླུ་མ་ཤོས་མ་འདི་ལ་ལས་ཀའི་འགན་ཁུར་བབ་
སྤྱི་མ་དལ་མ་ཆར་བ་ཡོད་ན། ལྟ་མོ་ལྟ་ནས་མ་སྤོད་པར་ཆ་བཟུང་གི་སྤྱི་བས་
རོགས་རམ་ཅི་དག་གང་དག་བཞི་དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་ཀླུ་མ་པ་ཆ་
བཞག་བསྐྱེད་ན། ཀླུ་མ་པ་བསོད་ནམས་བསགས། ཁྱེད་ལབ་པ་ལྟར་དུ་
འབྱུང་བུ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཀླས་གཞིན་གོ་རིམ་མ་ཤེས་ན། ཀླས་ཤོས་མ་དང་རང་འདྲ་མཉམ་
 ཏུ་མཐོང་སྟེ་རང་གིས་ཀླས་ཤོས་མར་བརྟན་བཅོས་བྱེད་འོང། ཀླས་ཤོས་མར་
 ཚོད་ལྟ་འོང། ཀླས་ཤོས་མའི་ལད་སྟོལ་སད་འོང། རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རང་གི་
 བྱ་སྤྱོད་ཀླས་ཤོས་མའི་སེམས་དང་འགལ། རྒྱུན་དེས་རང་ལ་ཕན་པའི་བསྐྱབ་
 བྱ་མི་བྱིན། རང་ནང་དོག་སར་གྲོགས་མི་བྱས། ལག་ཆེས་ར་ལྟ་མོ་ལྟ་འོང།
 རང་གི་བྱ་བ་ལམ་འགྲོས་ལ་ཐོག་པོག། །འཇིག་རྟེན་དཔེ་གཏམ་ལས་ཡང་།
 གདོང་གིས་སྟོ་མ་ཐོབ་ས། དཔུལ་བ་གྱིས་སྟོ་གདུ་སི་སི་ཟེར་ལབ་པ་ལྟར་དུ།
 ཀླས་ཤོས་མ་ལས་གསོལ་རས་ཐོབ་ནི་ཕར་བཞག། །སྟོ་དང་ཡང་འཕྲད་པའི་
 ཉེན་ལག་ཡོད། དེ་བས་འདི་ཀླས་གཞིན་གྱི་གོ་རིམ་ཤེས་ཏེ་ཆ་བཞག་བསྐྱེད་
 བཅི་མཐོང་བྱེད་ན། གནག་དུང་ནང་མེ་བཏེག་པ་དེས་ཟེར། ཉམས་དགའ་
 སར་སྤྲ་སྤྲ་བ་མི་འདི། ནང་དོག་སར་ཤེད་རེས་བརྒྱབ་ནི་ཨིན་ཟེར་ལབ་སྟོལ་
 ཡོད་པ་ལྟར། རང་ནམ་ཞིག་ནང་དོག་པ་དང་ཆ་རོགས་ཅི་དག་བགྱི་བྱིན་འོང་
 ཟེར་ལབ་རྒྱུ་ཡིན།

ཡ) ཀླན་དང་མཐུན་ལམ།

རང་རེ་ཚོ་མི་གང་ཞིག་དང་ཡང་མཐུན་ལམ་དགོས། གྲག་ཞན་ཆེ་ཆུང་གང་
 ཞིག་ཡིན་རུང་མི་གཞན་དང་མཐུན་ལམ་མེད་ན། རང་རྒྱུང་གཅིག་གིས་མགོ་
 འཐོན་ཚུགས་པ་དཀའ་ལས་ཡོད། མཐུན་ལམ་འདི་ཕ་མ་དང་བྱ་གཞི།
 གཉེན་དང་ཉེ་བ། གོང་མ་དཔོན་གཡོག། གྲོགས་བཤེས་དང་བྱིམ་ཚང་དྲ་
 ར་སོགས་གང་ཞིག་དང་གཅིག་ཁར་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། མཐུན་ལམ་འདི་

དང་པ་རང་པ་མ་དང་བྱ་གཞི། གཉེན་དང་ཉེ་བ་ཚོའི་བར་དུ་ཡོད་ན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱམས་པ་དང་བརྟེན་གཏུང་ཆེ། བྱམས་པ་དང་བརྟེན་གཏུང་ཡོད་ན་པ་མའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བྱ་ཚས་ཉན། གཉེན་ཉེ་བ་དང་ནང་མི་ཚོ་ཡང་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་གྲོས་གཅིག་ལ་ཤོང་སྟེ། ཁྱིམ་ནང་བཟའ་ཚང་མང་སྟེ་ཡིན་རུང་འགྲིགས་པ་དང་མ་འགྲིགས་པའི་དཀའ་ངལ་མེད་པར་ལས་དང་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་རུང་མཐུན་ལམ་གྱི་ཐོག་ལས་འགྲུབ་ཚུགས་ཏེ་བཟའ་ཚང་བདེ་སྦྱིད་གྱི་ངང་ལ་གནས་ཐུབ། དེ་ལྟར་དུ་གོང་མ་དཔོན་གཡོག་གི་བར་ན་ཡིན་རུང་། གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་བར་ན་ཡིན་རུང་མཐུན་ལམ་འདི་ལེགས་པོར་ཡོད་ན། གཞན་ཚྭ་གས་གྱི་མིས་སྤྱད་ཀྱང་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་མ་ཐུབ་པར་སློ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་ཏན་ཁེལ་དུ་གནས་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་ནང་བདེ་སྦྱིད་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་ཚུགས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་མཐུན་ལམ་འདི། སྤྱིང་མཐུན་གྲོགས་བཤེས་དང་འཆམ་མཐུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་ན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སེམས་མཐུན་ནས་དག་སྦྱང་ཆེ་རུ་གྱུར་པ་ལས། སྟབས་བདེན་བདེ་བའི་གྲོགས་དང་། སྟབས་མ་བདེ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཐོག་རུང་། གཅིག་གི་སྦྱོར་གས་གཅིག་གིས་བྱེད་དེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར། རྒྱ་དང་སྤྱང་ས་གཉིས་ཀའི་ཁ་ཐུག་ལས། ཕན་པའི་གྲོགས་རམ་ཐོབ་སྟེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཕན་འོང་རྒྱ་ཡིན། ཁྱིམ་ཚང་དྲང་རྩེ་དང་གཅིག་ཁར་མཐུན་ལམ་ཡོད་ན། ལས་ཀའི་བདེ་དོག་དང་སྦྱིད་སྤྱད་ཐོག་པ་དང་རང་ལ་གྲོགས་རམ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ནི་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཡུལ་ཚན་འདི་

ནང་གི་གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་ཀ་ཚོ་ཡང་མཐུན་ལམ་གྱི་ཐོག་ལས་ལེགས་པོར་
འགྲུབ་ཚུགས། དེ་ལྟར་དུ་རང་ཅེས་ཚོང་གཞིས་དང་དགོན་སྡེའི་ཁག་རང་
ཡིན་རུང་གོང་མ་དང་འོག་མ། སྤྱི་མ་དང་སྒྲོབ་མ། སྒྲོབ་དཔོན་དང་སྒྲོབ་
ཕུག། །མཆེད་གོགས་དང་ཆ་རོགས་ཚོའི་བར་ན་ཡང་མཐུན་ལམ་བཞག་
དགོས་པ་འདི་ཅིས་ནས་ཀྱང་ཁག་ཆེ། ཅི་ཕྱིར་སྒྲུལ་ན། རང་གི་འདོད་དོན་
འགྲུབ་དགོས་པ་ཚོ། མཐུན་ལམ་མེད་ན་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཡིན།

༡) རོ་ཆ་དང་ཨ་བྲེལ་ཤེས་དགོས་པ།

༤,༡, རོ་ཆ་ཞེས་པ་ནི།

ལུང་ཕྱན་ཆོག་གས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས། རོ་ཆ་བ་ནི་ལྷུ་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་
མོངས་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས། སེམས་ལྷུ་ནས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་
དུ་གྱུར་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆོར་སྒྲུང་ཞིག་ལ་གོ་བ་དང་།

༡,༢, རོ་ཆ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི།

མངོན་པ་ཀུན་བདུས་ལས། རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་
འཛེམ་པས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །བྱེད་ལས་ནི། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་
སྒྱུད་སྒོམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་
ཞེས་པ་ནི། ང་མི་བཟང་གི་བརྒྱུད་པ་ཡིན། ང་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན། ང་དག་
སྒོང་ཞིག་ཡིན་ངས་སྒྱུད་ངན་དེ་འདྲ་བྱས་ན་མི་རུང་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་ཉེས་
སྒྱུད་ལ་འཛེམ་པ་འོ།།

༤.༤. ཨ་ཁེལ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི།

གཞན་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁེལ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ལྟར། རས་བྱ་བ་མ་རུངས་པ་
དེ་འདྲ་བྱས་ན་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་པ་མ་དང་སྤྱན་ཆ་སྒྲོ་མ་མཐུན་སེམས་མ་མཐུན་
གྱི་ཐོགས་པོ་སོགས་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ཞེ་ཁེལ་ཡོད་མི་རུང་སྟེ་མ་དུ་
བསམས་ནས་ཉེས་སྦྱོད་ལས་ཐོག་པ་དེ་ཡིན་ནོ།

༥) ལས་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་དགོས་པ།

ལས་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་པ་འདི། རྒྱ་དགེ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་ན། འབྲས་བྱ་བ་དེ་བ་
མྱོང་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་ན། འབྲས་བྱ་སྤྱད་བསྐྱེད་མྱོང་
དགོས་པ་ཆོ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཆོ་རབས་སྤྲ་མར་རང་གིས་བསགས་བསགས་
པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ། ཆོ་དཔེས་རང་གིས་མྱོང་རྒྱ་དང་། ཆོ་དཔེས་
བསགས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ། ཆོ་ཕྱི་མར་རང་ལ་མྱོང་རྒྱ་ཡོད་པ་
འདི་ལ་ལབ་པ་ཡིན། དཔེར་མཆོན་ན། ད་ལྟོ་མྱོང་གི་གཟུགས་ལ་རྒྱ་ལབ་ལྟ་
བྱ་ཞིག་བསྐྱེད་ན། འབྲས་བྱ་ཆ་ཟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་། རྒྱ་སྤྱན་ལྟ་བྱ་ཞིག་
བྱུགས་ན། འབྲས་བྱ་བ་དེ་ཆམ་མེར་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བྱ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་འདི་ལ་ལེགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་།
ཉེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལས། དཔེར་ན་ཆོ་དཔེས་
ལེགས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱན་པ་ལས་ཀ་བཏང་བ་དང་། རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཀ་
སྤང་བ་ལྟ་བྱ་བྱེད་ན། ཆོ་ཕྱི་མ་ལེགས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཐོ་རིས་ལ་སྦྱོས་

ཏེ་རྒྱ་མོ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་འོང་ནི་དང་། དེ་བཞིན་ཆེ་དེས་
 ཉེས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ལས་ཀ་བསད་པའི་ལས་བྱེད། རྒྱ་གཞན་གྱི་
 ཅ་ཆས་ལས་ཀ་རྒྱུ་མ་བྱེད་ན། ཆེ་ཕྱི་མར་ཉེས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བླ། རན་སོང་
 ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་
 བུའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལེགས་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ལས་རྒྱ་འབྲས་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ན། རང་ལ་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་སུ་བདེ་
 སྐྱིད་དང་ལྷན་ཏེ་སྤྱོད་ཚུགས་ནི་ཡིན།

༡༠) ཐ་དམ་ཚིག་བསྟན་ཤེས་དགོས་པ།

༡༠.༡, དང་པ་རང་ཐ་དམ་ཚིག་གི་ངོ་སྤྱོད།

ཐ་དམ་ཚིག་ཟེར་བའི་གོ་དོན་འདི། རང་དང་འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་མི་ཚོ་ལ་
 རང་གིས་ཕན་བདེགས་བྱིན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ལབ་ལབ་པའི་ཁ་ཚིག་དང་། གཞན་
 གྱིས་སྤར་ནས་རང་ལ་ལེགས་པོ་བྱེད་ཟིན་པའི་ལེགས་སྐྱིན་ཏུ་ལེགས་བྱེད་
 སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡོད་པ་འདི་གཉིས། ཕྱིན་ཆད་རྒྱུན་བཟང་ངན་དང་
 ལེགས་ཉེས་ཅི་ཞིག་གིས་གཡོས་རུང་། དེའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བར་དོ་ཁར་
 སྤར་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ། སེམས་ཁར་ན་འཐན་བཀལ་བཞག་ནས། ཁོང་གི་
 འདོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལག་ལེན་འཐབ། དེ་ལས་ཁོང་ལ་སྦྲབས་མ་བདེ་བ་
 རེ་འཐོན་པ་ན་མནང་མེད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར་ཏེ་མ་བཞག་པར། ཤ་སྐྱར་ཁར་མེ་
 འདག་རེག་པ་ལྟ་བུ་ཆ་རྒྱུ་བྱེད།

རང་གི་ལས་ཀ་གཤམ་ཆེ་བ་གང་ཅི་ཡོད་རུང་། གཤམ་བཞག་གཡོན་བཞག་
བྱེད་དེ་གོགས་རིལ་པོ་བགྱི་བྱིན། དེ་ལས་རང་ལ་སློ་གཏང་པའི་མི་ལ་མགོ་
སྒྲོར་མ་རྒྱབ། ཁ་ལས་བརྒྱན་མ་བཤད། ལག་པས་རྒྱན་མ་མ་བྱེད། སྤྱིང་མ་
རྒྱ། ཁ་ལས་གཅིག་ལབ། ཁོག་པའི་ནང་གཅིག་མཚོ། གདོང་ཁར་གཅིག་
དང་རྒྱབ་ཁར་གཅིག་མིན་པ། ལས་དང་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་དང་སྟེ་ཡིན་
པ་ཡིན་དང་མིན་པ་མིན་དང་བདེན་ཁར་བསྐྱལ་ཁ་ལས་ལབ་པ་དང་། ལས་
བྱ་གཉིས་ཀ་རྟགས་མཐུན་པར་བྱས། སེམས་འཇུར་བ་མེད་པ་བརྟན་བརྩིང་
གི་སྒོ་ལས་པན་རྒྱན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དོགས་པ་མེད་པར་སློ་གཏང་བྱབ་
པར་བགྱིས་པ་འདི་ལ་ཐ་དམ་ཚིག་ཟེར་ལབ་པ་ཡིན།

༡༠,༥, གོང་མ་དཔོན་གཡོག་གི་ཐ་དམ་ཚིག་།

སྤྱི་གོང་མ་མི་དབང་མངའ་བདག་འཇིགས་མེད་སེངྒེ་དབང་ཕྱག་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་
ཆ་བཞག་ན། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མང་གི་མཐའ་དོན་དུ་གཟིམ་པ་མནལ་གྱི་
ནང་རྒྱན་བྱགས་ཐོང་བཞེས་ཏེ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙན་ཐབས་དང་མི་མང་གི་
བདེ་ཐབས། ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལས་ཚོ་བྱགས་འགན་ཉིལ་པོར་
བཞེས་ཏེ། མི་སེར་རྩལ་རང་གི་སྤྱན་འབྲས་ལས་ལྷག་པའི་བཙེ་བ་གནང་སྟེ་
འཕལ་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དོན་སྐྱབ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་ཁར།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་མི་སེར་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ལ་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ལས་མ་
རངས་པ་ གཞོད་པའི་ཐོ་བཙམ་མཁན། གོ་མཚོན་དང་དམག་སྤྱོད་མི་འབོར་

གང་ཅིའི་ཐེད་ལས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གཞན་སྡེའི་དམག་གིས་སྒྲོར་
 བའི་དཀྱིལ་དུ། གཅེས་ཤིང་ཡངས་པའི་སྐྱོ་སྒྲོག་ལུ་ཡང་མ་གཟིགས་པ་བྱོན་
 ཏེ། ངག་པོའི་དམག་འཛིངས་ཀྱི་ཐོག་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཚུར་བཞེས་ཏེ། འབངས་
 མི་སེར་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་བཀོད་གནང་བའི་བཀའ་ངོན་ལ་བསམ་སྟེ་
 ལེགས་བསྐྱེན་འཇལ་དགོས་ན། འཇམ་གླིང་ཞོར་བྱས་བཀའ་སྟེ་ཕུལ་ཡང་
 ཡོན་ཏུ་རྒྱང་ཞིང་། ཡིན་རུང་རང་རེ་མི་སེར་ཚོའི་ཁ་ཐུག་ལས་དགའ་ཚོར་ངོན་
 ཚོར་བསམ་ཤེས་པའི་ཐོག་ལས། ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་འགྲུབ་ཕྱག་ཕྱིད་
 ཅི་འབྱོར་ཞུ་བའི་མཛོ་བསམ་བཏང་ཤེས་པ་འདི་གོང་མ་དཔོན་གཡོག་གི་ཐ་
 དམ་ཚིག་ཟེར་ལབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ། མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁྲ་པ་དཔལ་
 འཛིགས་གེ་སར་རྒྱལ་དབང་ཕྱག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་བསམ་ནའང་། མི་དབང་
 འདི་ཉིད་འབངས་མིའི་མགོན་སྐྱབས་དཔུང་གཉིས་ཀྱི་གསེར་ཁྲི་སྟེང་དུ་ཕེབས་
 ཏེ་ད་བར་ལོ་ངོ་ཉིང་ཉིང་ཞིག་ལས་མ་འཁོར་རུང་།
 རང་རེའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་སྟེ་མི་སྟེ་གཉིས་ཀར་ཕན་ལྷབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
 མཛེད་འཕྲིན་བསམ་བཞེད་ལས་འདས་པ་དཔེར་ན། དཔུལ་སྤྱང་འབངས་མི་
 ཐ་ཆད་གཅིག་ལས་བབྱང་སྟེ་ངག་ཞན་བར་མ་ཡོངས་ཀྱི་སྦྱིད་སྐྱུག་གཟིགས་
 ཕྱིར། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ལུང་ཕྱོགས་སོ་སོར་སྐྱོ་ཆབ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་སྦྱོང་
 ཡིག་ཚང་བཙུགས་ནས། ཡིག་ཚང་དེ་དག་ནམས་ལས། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་
 སོགས་འབྱུང་བཞི་འབྲུགས་པའི་རྒྱུན་དན། སྟོན་གནས་དང་ས་ཆའི་དཀའ་
 ངལ། སྟོ་གོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་ཉམ་ཐག །མཁའ་འགྲུལ་དང་འགྲུལ་འཁོར་
 ཐུག་རྒྱེན་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ། ཐ་ན་ཁལ་པ་འོ་སྐྱུག་བྱ་ཕྱག་སྟོབ་ལྷར་གཏོང་བའི་

ཟད་དུལ་གྲོགས་རམ་གནང་བ་ལས་བཟུང་། དཀའ་ངལ་ཚབས་གང་ཆེ་
 སར་གོང་ས་རང་ཉིད་སྐྱོད་ལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་སྤྱག་
 བསྐལ་གྱི་དབྱུགས་འབྱེན་པར་མཛད་དེ་དཀའ་སྤྱག་ཕྱག་ཚད་སེལ་བ་སོགས་
 འབངས་མི་རང་སོའི་སྐྱེས་པའི་བྱིན་ཅན་པ་མ་ལས་ལྷག་པའི་བཀའ་བྱིན་ཚད་
 མེད་མཛད་པ་སོགས་དང་། དེ་མཚུངས་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱབས་རྒྱུ་ལ་མཁུ་སྤྱོད་ཅིན་པོ་
 ཆེ་སྤྱལ་སྐྱོད་ཀྱི་མཛུགས་མེད་ཆོས་གྲགས་ལ་ཆ་བཞག་ཀྱང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞི་བདེ་
 དང་མི་སེར་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཉམས་མ་བཅུག་སྤྱི་པའི་ཐུགས་བཞེད་ཀྱིས། སྤྱི་
 ཚང་ས་གོ་ནང་བསྟན་སྤྱིའི་སྐྱོད་ཅིན་དང་དུས་མཚེད་འབྲུག་སྤེལ་མང་རབས་ཤིག་
 གཟིམ་པ་གནས་རང་མེད་པ་ཉིན་མཚན་མདའ་སྤེལ་གནང་རུང་ཐུགས་མ་
 ཆོས་པར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོང་ཁག་མཐའ་དབྱུག་ཀྱན་ན། སྐྱོད་པ་རྒྱལ་བ་
 དང་ཐུགས་འཆར་བ་མ་གཟིགས་པར། སྐྱོད་དོས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་
 ཏེ། དབང་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་སྐྱབས་དང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷགས་
 ལུང་གནང་། མ་ཉི་དུང་སྐྱབ་དང་བཟོ་གུ་དུང་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་
 དབྱ་མཛད་གནང་བ་མ་ཟད།

ཆོས་ཡོན་དུ་བྱུང་བའི་ཐུག་དུལ་ཡང་སྐྱོད་ཉིད་རང་ལ་ལེབ་གཅིག་རང་མ་
 བཞག་པར། རྒྱལ་ཁབ་དང་བསྟན་སྤྱིའི་སྐྱོད་ཅིན་གྱི་དོན་ལས། ལྷ་ཁང་དང་
 སྐྱོད་གསུང་ཐུགས་ཏེན་བཞེད་མི། ཅིན་གྱོ་བསགས་རྒྱུའི་རྒྱུར་གནང་།
 མི་སེར་སྟོམས་རྒྱུད་གི་བྱ་ཆ་མང་རབས་ཞིག་གསོ་སྐྱོང་མཛད། རྒྱལ་ཁབ་
 མཐའ་དབྱུག་ལས་ཁྱེར་འོང་བའི་ཕུང་པོའི་མེ་སྐྱུང་གི་ཡོན་ཡང་དགུང་ཡངས་

གནང་བ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་མཛད་པ་ཚད་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་གོང་མ་ཚོའི་
བཀའ་ངོན་ལ་བསམ་སྟེ་ལེགས་སྦྱོན་ཕུལ་ན། རང་རེ་འབྲུག་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྦྱི་
བའི་སྤངས་བར་བསགས་པའི་རྒྱ་དབུལ་ཡོད་ཚད་ཕུལ་རུང་ཡོན་དུ་རྒྱུང་། ཡིན་
རུང་བཀའ་ངོན་དགའ་ཚོར་བསམ་བཞིན་དུ་དད་དམ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཐོག་
ལས་ཕྱག་ཕྱིད་ཅི་འབྱོར་ལྷ་དགོས་ཤེས་པ་ནི་གོང་མ་དཔོན་གཡོག་གི་ཐ་དམ་
ཚིག་ཡིན།

༡༠.༩, སློབ་དཔོན་སློབ་ཕྱག་གི་ཐ་དམ་ཚིག་།

སློབ་དཔོན་སློབ་ཕྱག་གི་ཐ་དམ་ཚིག་གི་སྐོར་ལས། སློབ་དཔོན་ཟེར་བ་འདི།
རང་གི་མི་ཚེ་འདི་ནང་སེམས་ཁར་བཞག་དགོས་པ་ཁག་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན།
ཅི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། སློབ་དཔོན་འདིས་རང་ལ། ཉིན་ལྟར་ཚོས་འགོ་བཙུགས་ས་
ལས་མཐུག་བསྐྱུ་བསྐྱུའི་བར་ལ། ཁ་ངལ་ངལ། སོ་ཆག་ཆག །མཚོལ་མ་
དར་བ་འགྱུར་འགྱུར་གྱི་དཀའ་ངལ་བཏང་སྟེ། ཚོས་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
ཡང་རང་ལ་ཆེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་སུ་ཕན་པའི་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་
ཡིན་ན། རང་ཆེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལས་མ་ཤེས་མ་རིག་པའི་
དབང་གིས་འཁོར་བ་འབྱུངས་ཏེ་ལུས་ས་ལས། ད་རེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་
ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་ཏེ། མཐར་ཐུག་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་བཙུག་པ་འདི་
སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་ངོན་ཡིན།

དེ་མིན་པ་འཇིག་རྟེན་ཆེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཞིག་ཡིན་རུང་

རང་གང་ཡང་མ་ཤེས་པ་འདི་ཤེས་པ་བཟོ་སྟེ། མཁས་པའི་གྲལ་ཁར་
 བཙུགས། རང་གི་ཁོག་པའི་ནང་ལ་ཟད་མེད་གསེར་གྱི་གཏེར་ཁ་བཙུགས་
 གནང་བ་ལས། མི་ཚེ་གཅིག་ནང་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་མི་འཕོངས་པར་
 རང་མགོ་རང་འཕྲོངས་འོང་ཐུབ་པ་འདི། སློབ་དཔོན་ཚོའི་བཀའ་ངིན་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཚེ་འདི་རྩ་མི་གཞན་པ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་
 མཉམ་པ། རོགས་སྟོད་སར་རང་སྟོད་རྒྱ་ཡོད། རོགས་འགོ་སར་རང་འགོ་རྒྱ་
 ཡོད། རོགས་སྟོད་སར་རང་སྟོད་རྒྱ་ཡོད། ལྷགས་ཉེས་སྤང་དོར་གྱི་གནད་
 ཤེས་ཏེ། དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལ་འཇུག་ལྟོག་མ་ཞོར་བར་བྱས་ཤེས་པ་ལས།
 ཆེ་ཕྱི་མར་སྤིད་པ་བར་དོ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་མྱོང་མི་དགོས་པ།

བདེ་འགོ་ལྟ་མའི་ལུས་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་རྟེན་དེ་རྣམ་དཀར་དགོ་བ་ལྟ་མཐུད་
 ཏུ་བྱས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་ཞི་བདེ་བསིལ་བའི་བདུད་རྩི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གོ་
 འཕང་མཚོག་ལ་བཀྱི་བར་མཇུག་པ་ནི་བཀའ་ངིན་ཅན་གྱི་སྒྲ་སློབ་ཚོའི་བཀའ་
 ངིན་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་ངིན་གྱི་ལན་འཇལ་དགོས་ན་མི་ཚེ་མང་པོའི་བར་
 ཏུ་ལྟ་མཐུད་དེ་འཇལ་རུང་ངིན་ལན་འཁོར་ཐབས་མེད་པ་ཡིན། ཡིན་རུང་རང་
 སེམས་ཀྱི་གཏོང་ལས་གྲུས་པའི་ཞབས་ཏྲོག་ཅི་ལྟོགས་གང་ལྟོགས་ཞུ་དགོས་
 ཤེས་པ་འདི། སློབ་དཔོན་སློབ་ཡུག་གི་ཐ་དམ་ཚིག་ཡིན།

༡༠.༤, ཡ་མ་དང་བྱ་གཞིའི་ཐ་དམ་ཚིག།

དང་པར་ངིན་ཆེ་བའི་མ་ལ་ཆ་བཞག་ན། རང་མའི་མངལ་ནང་དང་པར་

ཆགས་པ་དང་། བར་དོའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མ་བདུབ་པ་ཞིག་ཟླ་བ་དགུ་
དང་ངོ་བཅུ་འེ་བར་དུ། སྐྱེས་མ་དེས་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་གཞི་དཔལ་མ་
བཟླ་བ་དཀའ་ཆོགས་དང་ཆ་གང་འཁྱར་བ་མ་ཆད། བྱ་ཆ་སྐྱེ་དུས་ཤི་མ་
གསོན་གྱི་ས་མཚམས་ཚུན་ཆོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཚུང་བའི་ཁར། དེ་ལས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་འབྲུ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་བཟུལ་ཏེ་མེད་པ་འདི། རྒྱུ་ས་ལས་
རྒྱུ་ཐང་འདྲོངས་ཚུགས་ཀྱི་བར།

ཏ་ཅང་གིས་དཀའ་སྤྱད་བཏང་སྟེ། བདེ་བ་དང་དགའ་བ་བརྟུབ་པ་ཅི་ཡོད་སྟེ།
 ལ་བྱིན། མ་བདེ་བ་མ་དགའ་བ་མ་བརྟུབ་པ་ཡོད་ཆད། གང་ཡང་མས་སྲོང་
 རྒྱད་འཁྲུང་བའི་བཀའ་ངིན་དང། རྟོན་དུ་མ་ཆུན་གྱིས་ལྷ་དགྲུང་བཙུ་ཁོག་
 བར་འཁྲུང་ཞིང་ཕྱིར་བཅས་ནས་བཤང་གཅི་འདམ་ཁྲོད་ལས་བཏོན་ཏེ། ཟ་
 མ་ཤེས་ཟ་བ་བསྐྱབ། སྟོན་མ་ཤེས་སྟོན་པ་བསྐྱབ། ལབ་མ་ཤེས་པ་ལབ་པ་
 བསྐྱབ། ཐ་ན་བྱ་ཕྱག་གིས་འདོད་ན་རང་གི་ཁ་ལ་བཙུགས་ཆར་བའི་ཟས་
 ཀྱང་བཏོན་ཏེ་བྱ་ཆའི་ཁར་བཙུགས། ན་དོག་ཤི་དོག་མགོ་མི་འཐོན་དོག་པའི་
 སེམས་སྤང་ཉིན་མཆན་འཁོར་ཡུག་ཏུ་རྒྱད་ལ་འཆང་བའི་ངིན་ཆེན་པོ་ཞིག་
 བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལས་ངིན་ཆེ་བའི་པ་ལ་ཆ་བཞག་རྩད།

རྒྱུད་རྒྱུད་ཨ་མས་སྐྱེས་ཚར་བ་ལས་བཟུང་། སྒོམ་མི་གལ་ཚུད་ཚུད་ཀྱི་བར་ན།
 ཁའི་བཟ། རྒྱུད་ཀྱི་གོས། ལག་གི་ཞོར། ཁོག་པའི་ཡོན་ཏན། གང་ཅིག་
 ཐེད་ལས། ད་གིས་སྐྱབ་སྟེ་རང་ལ་བྱིན་པའི་དྲིན་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་

འིན་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་འིན་བསམ་ན་འིན་ལན་འབྱོར་བའི་ཐབས་མེད།
 ཡིན་རྒྱུ་རང་གཅིག་གོ་ཚད་པ་དང་པ་མའི་སེམས་མ་བསད། པ་མའི་ངག་མ་
 བཅག་པར། པ་མས་གང་ལབ་པ་འདི་སེམས་ཁར་བཞག་ཏེ་ཁ་ཞེ་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱིད་ཆེ་འབྱོར་ཆུང་འབྱོར་གང་ལྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ལས། ཞབས་ཏྲོག་ཞུ་
 ཤེས་པ་འདི་ལ་པ་མ་དང་བྱ་གཞིའི་ཐ་དམ་ཆོག་ཟེར་ལབ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
 སྤྱན་སྤྱན་ཆའི་ཐ་དམ་ཆོག །གཉིན་དང་གོགས་ཀྱི་ཐ་དམ་ཆོག །མཆེད་
 གོགས་མཉམ་གོགས་ཀྱི་ཐ་དམ་ཆོག་སོགས་དམ་ཆོག་སྤྱད་དགོས་པ་དེ་ལྟར་
 ཡོད་དོ། །

༡༡ ་ ཆོས་ཕྱོགས་ཚད་མེད་བཞིའི་སྒྲོ་སྤྱང་ཤེས་དགོས་པ།

ཆོས་ཕྱོགས་ཚད་མེད་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་སྤྱང་བ་ལ། སྤྱིར་བཏངས་པ་དང་སྤྱིར་
 རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྒྲོམས་བཞི་ལས། ཐོག་མར་བཏངས་པ་ནས་སྒྲོས་ཀྱང།
 འདིར་ཉམས་སུ་བྱངས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲོ་སྤྱང་བའི་ཆོ། དང་པོ་བཏང་
 སྒྲོམས་ནས་མ་སྤྱངས་ན། བཏངས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་སོགས་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་
 ཤོར་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་མི་འོང་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་དང་པོ་བཏང་
 སྒྲོམས་ནས་སྒྲོ་སྤྱང་བ་ཡིན།

༡༡.༡. བཏང་སྒྲོམས་ལ་སྒྲོ་སྤྱང་བ།

བཏང་སྒྲོམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དག་ལ་ཞེ་སྤང་བཏང་། གཉེན་ལ་དགའ་གཏུང་
 བཏང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཆགས་སྤང་མེད་པར་སྒྲོམས་

པ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཞེས་བྲ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ན་པ་མ་དང་གཉིན་འདུན་
ལ་སོགས་རང་སྤྱོད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས། ད་ལྟ་དང་དེའི་སྤྱོད་ལ་སྤང་ཞིང་
མི་བཟད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་མ་བརྟགས་པའི་སྟོན་ཡིན།

ཆོ་རབས་སྤྲ་མ་རྣམས་སུ་ད་ལྟའི་ད་ལྟ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་གཉེན་
བྱས་ནས་བརྩེ་བས་འགྲོགས། མཐུན་པས་བསྐྱེདས། ཕན་བཏགས་པ་ཡང་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། ད་ལྟ་གཉིན་དུ་བརྩེ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་རབས་སྤྲ་མ་
ལ་རང་གི་ད་ལྟར་ཁྱུར་ཏེ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པ་སྤྲ་བཤད་པ་
ལྟར། འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ནས། པ་ཤ་བཟུང་ཞིང་མ་ལ་རྟེན། ལས་ངན་ད་ལྟ་བོ་
པང་ན་བཟུང་། རྒྱུ་མས་ཁྱོ་ཡི་རུས་པ་འཆའ། འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་གད་མོ་
ཐོ། །དེས་ན་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་པ་དང་སྤང་གི་མགོན་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་
ཞེས་བྲ། དཔེར་ན་དང་སྤང་རྣམས་མགོན་ནས་སྟོན་མོ་འབྱེད་པའི་ཆོ་མཐོ་
དམན་དག་ཞན་བཟང་ངན་རབ་འབྱིང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་མེད་པར་འབྱེད་པ་
དང་མཚུངས་པར། རྣམ་མཁས་གར་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོང་རྩེ་
ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་མཉམ་ཞིང་སྟོམས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མ་
བྱུང་གི་བར་དུ་སྟོང་བྱུང་།

༡༡.༩, བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་པར་བསྐྱོམས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་སྟོམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས། དཔེར་ན་ བྱ་ཚ་རྒྱུ་རྩལ་མས་སྦྱོང་བ་ན།
བྱ་དེས་རྒྱུ་ལ་ལོག་སྐྱབ་བྱས་པ་དང་རང་གི་དཀའ་ཆོག་མས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་
རྩུ་བསད་དེ། བྱ་དེ་བདེ་ཐབས་སྦྱིད་ཐབས་འཇམ་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་ལྷུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཙོན་པ་ལྟར་དུ།

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མར་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཐབས་སྒྲ་
ཆོག་མ་ལ་རང་གི་ལྷུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་འབད་པ་འདོན། སེམས་ཅན་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བདེ་ན་སྦྱིད་ན་སྦྱུ་རྩུ་རང་གི་བདེ་སྦྱིད་ཁོ་ན་དོན་རྩུ་
གཉེར་བ་ལས། མི་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་འདོད་པ་ནི་སྐྱུ་ཡང་མེད། འོན་
ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་དགོ་བ་སྐྱབ་མི་ཤེས་པར། མི་དགོ་བ་བརྩུ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་
པས་ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩུ་གྱུར་ནས་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་
ཀྱང་འོང་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་འོང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད། རང་
རང་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་བདེ་བ་དང་སྦྱིད་པ་ཁོ་ན་བྱུང་ན་ཅི་མ་རྩུང་སྦྱུ་རྩུ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་ཞིང། མཐར་རང་ལ་བདེ་བ་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད་པ་རང་དང་ཁྱད་མེད་རྩུ་མ་
བྱུང་གི་བར་དུ་བསྒྲོམ། དེ་བཞིན་རྩུ་མདོ་སྤེད་དག་ལས། བྱམས་པའི་ལྷུས་གྱི་
ལས་དང་། བྱམས་པའི་ངག་གི་ལས་དང་། བྱམས་པའི་ཡིད་གྱི་ལས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར།

ཁ་ཡིས་ཆོག་བཤད་ཀྱང་། ལག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་

གཞོན་པ་མེད་པར་བྲངས་ཤིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་ཁོ་ན་བྱ། སྟོན་འཇུག་ལས།
 མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང་། །བྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་ན་མིག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་ན་ཡང་།
 འཇུག་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་ལས། སྤང་མིག་སོགས་ཁྲོ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་མི་བལྟ་སྟེ། སྟོན་མི་དཔོན་བཅན་པོ་གཞན་ལ་མིག་ལོག་ཁོ་ན་ལྟ་
 བ་ཞིག་ཡོད་པ། ཕྱིས་དུད་གཅིག་གི་མ་སྟེད་འོག་དུ་ལྟག་མ་བཟ་བའི་ཡི་
 དྲགས་སུ་སྟེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་བྱད་པར་ཅན་ལ་མིག་ལོག་
 བལྟས་པས། དཔུལ་བར་སྟེས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་པས།

ལུས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྟོན་གཞན་
 ལ་མི་གཞོན་ཅིང་ཕན་གདགས་པ་ལྟར་ལེན། ངག་གིས་ཆོག་གཅིག་སྟོ་ཡང་།
 དེ་གཞན་ལ་བྱད་གསོད་སུན་འབྱིན་ཟུར་བ་སོགས་མི་བྱ་བར། བདེན་པ་དང་
 སྟན་པར་སྟ། ཡིད་ཀྱི་སྟོན་གྱང་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱས་ན། དེའི་བཟང་
 ལན་འོང་དུ་རེ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་ངག་འཇམ་སྟོ་བ་སོགས་ཀྱིས།
 གཞན་གྱིས་རང་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔར་མཐོང་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས་བྱེད་
 པ་སོགས་མ་ཡིན་པར། སྟོང་ཐག་པ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་དང་།
 བདེ་བ་འདོད་པ་ཁོ་ན་བྱ། བདག་སྟེ་བ་ནས་སྟེ་བ། ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཐ་ན་བ་སྟེ་ཁྲུང་བྱ་གཅིག་ཙམ་ལ་
 གཞོན་པ་བྱེད་པ་མ་གྱུར་ཅིག །ཕན་འདོགས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་ཡང་ནས་
 ཡང་དུ་སྟོན་ལམ་གདབ།

བྱད་པར་རང་ལ་བསྟེན་པའི་དུད་འགོ་དང་འཁོར་གཡོག་ཐ་ན་སྒོ་བྱི་ཡན་ཆད་
ལ་བརྟུང་དེག་དང་བཀོལ་སྟོད་ཀྱིས་ཉ་ཅང་མནར་བ་སོགས་མི་བྱ་བར། དུས་
དང་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱམས་པར་བྱ།
ད་ལྟ་བུ་ཁོལ་དང་སྒོ་བྱི་སོགས་སུ་སྦྱེས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྟུས་བཅས་
དང་སྤང་བ་སོཌ་བྱེད་པ་འདི་ནུམས་ཀྱང་སྟོན་དབང་ཡོད་རེར་སྦྱེས་སྐབས་
གཞན་ལ་བྱད་གསོད་དང་། བརྟུས་བཅས་སོགས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་སྤྲིན་
པ་དང་ལན་ཆགས་འཁོར་བ་ཡིན།

ད་ལྟ་རང་ལ་ཐོབ་ཐང་དང་ལོངས་སྟོད་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་
ལ་བརྟུས་པར་བྱས་ན། སྦྱོང་བ་བྱི་མ་ལ་དེའི་ལན་ཆགས་འཁོར་ནས་རང་ཡང་
གཞན་གྱི་བུ་ཁོལ་སོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རང་ལས་དམན་པ་
ལ་ལྟག་པར་ཡང་བྱམས་པར་བྱ། བྱད་པར་རང་གི་ཕ་མ་དང་གཞན་ཡུན་རིང་
གི་ནད་པ་སོགས་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཕན་པར་བྱས་ཆད་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་
མི་བྱལ་སྟེ། རྩ་བོ་རྩེ་ལྟ་གཅིག་གི་ཞལ་ནས། ཐག་རིང་གི་མགོན་པོ། ཡུན་
རིང་གི་ནད་པ། ཕ་ན་ཀས་འཁོགས་སོགས་ལ་བྱམས་པར་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་
སྟོང་རྩེའི་སྟོང་པོ་ཅན་བསྒྲུབ་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས། བྱད་པར་ཕ་མ་ནི་བྱ་
ལ་ལྟག་པར་བཅེ་ཞིང་དྲིན་ཆེ་བས་ཀས་པའི་དུས་ཕ་མའི་ཞེ་གཙོད་པ་ནི་སྤྲིག་
པ་ལྟག་པར་དུ་སྦྱི་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་དྲིན་ལན་
བསབ་བྱིར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་གསུངས། བྱས་
ཕྱག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཕ་མ་གཉིས་ཁྱར་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བསྐོར་བ་

བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཞབས་ཏྲིག་བསྐྱབས་ཀྱང་པ་མའི་དྲིན་ལན་མི་འཁོར་ཞིང་པ་མ་
 ཆོས་ལ་བཅུད་ན་དྲིན་ལན་འཁོར་བར་གསུངས་པས།
 རུས་ཏྲིག་ཏུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་པ་མའི་ཞབས་ཏྲིག་བསྐྱབ།
 སྒོ་ཆོས་ལ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལ་འབད། གཞན་ཡང་ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོས།
 ཀས་པ་ཡི་ཐུག་མ་འཇུག་བཀྱར་སྒྲིམ་སྒྲོངས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་ལས་ཀན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་ངག་གི་བྱམས་པ་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ལ་ཅི་
 འཐད་ཀྱིས་སྒྲོངས་དགོས་པ་ཡིན། དེའང་བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་བྱམས་བྱེད་
 གསོ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱམས་བྱེད་གསོ་བའི་ཆེ། དང་པོ་ཆང་འཇམ་ཞིང་
 བདེ་བར་བཅས་དེ་ནས་ཀྱང་གཤོག་པས་བཀའ། རྟོད་ལ་བཅར། སྦྱོད་ལམ་
 ཐམས་ཅད་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་བྱེད་དེ་འཕུར་མ་སོང་གི་བར་དུ་སྦྱོང་བ་དང་
 འདྲ་བར། ལམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱམས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

༡༡.༤. སྦྱོང་རྒྱུ་བསྒྲོམ་པ་ནི།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་པོས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཡིན། གང་ཞིག་ནས་ཅན་བཙོན་
 རྟོད་དུ་བཅུག་པ་དེ་ཉིད་མཐར་གསོད་དུ་ཉེ་བའོ། ཤན་པའི་མདུན་སར་དུང་
 འགོ་འཆི་ལ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་པོས་གདུང་བ་ཞིག་སྒོ་
 ཡུལ་དུ་བསམས་ལ། དེ་ལ་བརྟེ་བའི་ཡུལ་མ་དང་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད།
 ཅེས་གསུངས་པས།

དཔེར་ན་ནག་ཅན་གྱི་བཙོན་པ་ཞིག་རྒྱལ་པོས་གསོད་སར་ཁྲིད་པ་འཕམ།
 བཤའ་ལུག་ཤན་པས་བབྱང་སྟེ་བཀྲིག་བཞིན་པ་སོགས་ལ་བལྟས་ནས།
 སེམས་ཅན་གཞན་དེ་དང་དེ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྒོ་དེ་བོར་ནས། དེ་རང་ཡིན་ན་
 ཇི་ལྟར་བྱེད་སྟམ་དུ་པ་རོལ་སྤྱད་བསྐྱེད་མཉམ་ཅན་དེ་ལ་རང་ཉིད་
 ཡིན་པའི་སྒོ་བཞག་ ད་ཅི་བྱེད་བློས་ས་དང་གཤམ་ས། སྐྱབས་དང་སྐྱོབ་པ་ནི་
 མེད། འབྲོས་ནི་མི་ལུས། འཕུར་ནི་མི་ཤེས། ཤེད་དང་དཔུང་གིས་ཆོལ་ནི་མི་
 ཐུབ། ད་ལྟ་སྐད་ཅིག་མ་འདིའི་བར་ལ་ཆོ་འདིའི་སྤངས་བ་ཐམས་ཅད་དང་
 འབྲལ། ཐ་ན་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ཀྱང་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས། ཆོ་
 བྱི་མའི་ལམ་པོ་ཆེར་འགོ་དགོས་པ་འདི་ཡ་རེ་རྟམ་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་གི་
 སྤྱད་བསྐྱེད་རང་ཐོག་དུ་སྤངས་ནས་སྒོ་སྒྲིང་།

ཡང་ན་བཤའ་ལུག་གསོད་སར་ཁྲིད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བལྟས་ནས། འདི་རའི་ཨ་མ་
 ཀན་མོ་དེ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་སྟམ་དུ་དེ་ལ་ལུག་ཡིན་པའི་སྒོ་དེ་བོར་ནས།
 སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་རང་གི་མ་ཀན་དེ་ཡིན་པར་བསྒྲུམ། རའི་མ་ཀན་མོ་དེ་ཉེས་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་འདི་ལྟར་གསོད་ན་ད་ཅི་བྱེད། རའི་མ་
 ཀན་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་སྟམ་དུ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་
 སྤང་། དེ་མ་ཀན་མོ་དེ་འཕྲལ་དུ་ཤན་པས་གསོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཐར་
 འདོད་དང་སྤྱིང་བཅེ་དུང་དུང་པ་སྤྱིས་ཅ་ན་འདི་སྟམ་དུ། ད་ལྟ་སྤྱད་བསྐྱེད་
 མཉམ་པ་འདི་རང་གི་ད་ལྟའི་པ་མ་མིན་ཀྱང་། སྐྱོབ་ནས་ཆོ་རབས་ཀྱི་པ་མ་ནི་
 དེས་པར་ཡིན།

ཕ་མར་རྒྱུར་ནས་ད་ལྟའི་ཕ་མ་བཞིན་དུ་བྱིན་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་སྦྱངས་པ་ཤིས་ལྟག་
 ཡིན་པས་ད་ལྟའི་ཕ་མ་དང་བྱུང་མི་འདུག །འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་
 བོས་མནར་བའི་ཕ་མ་འདི་སྤྱིང་རེ་ཆེ། འདི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་སྐད་
 ཅིག་ཉིད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་ལས་ཐར་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་རེ་ཆེ་པ་
 ཤས་མི་བཟོད་པ་མཆིམ་ཐོན་ཐོན་དུ་བསྐྱོམ། དེར་སྤྱིང་རེ་སྤྱིང་བར་འདུག་ན།
 སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་བ་ནི། སྤོན་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་ཡིན།
 ད་ལྟ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱང་བྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 མྱོང་བར་ངས་པས་སྤྱིང་རེ་ཆེ་སྤྱིང་དུ། སྤོག་གཙོད་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ནམས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་རེ་སྤྱིང་།

དེ་ནས་ད་ལྟའི་བ་དང་ཡི་དྲུགས་སོགས་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ནས། དེ་དག་རང་ཡིན་པ་དང་། ཕ་མ་ཡིན་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞག་སྤྱིང་རེ་ཆེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད། མཐར་ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད། རྣམ་མཁས་གར་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱིས་
 བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱིས་གར་བྱེད་ལས་ངན་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱེད་
 པས། ལས་ངན་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ནམས་
 སྤྱིང་རེ་ཆེ། འདི་ཐམས་ཅད་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་ལས་སྤྱིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བག་
 ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་འཕྲལ་ནས། གཏན་གྱི་བདེ་བ་རྒྱུ་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་
 སྤྱིང་རེ་ཆེ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་ལས་དང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་

ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་གང་རུང་རེ་རེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཁོ་ན་
ལ་བསྐྱོམ།

དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གློ་སྦྱང་སྟེ། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱི་
བྱབ་དུ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་མ་བྱས་ན། སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡང་སྦྱི་འབྱམས་གོ་
ཡུལ་ལྟ་བུར་ཤོར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་པ་མི་འོང། བྱད་པར་རང་ལ་བསྐྱེན་པའི་
ཕྱགས་ལུག་དང་བྱེར་རྟ་སོགས་ཀྱི་སྦྱུག་བསྐྱེད་དང་དཀའ་ལས་ལ་བལྟས་
ནས་སྙིང་རྩེ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་རེ་རྣམས་ནས་རང་གི་སྦྱི་ཕྱགས་ཀྱི་
དུད་འགོ་རྣམས་ལ་སྦྱ་འབྲིགས་པ་དང་། བྱ་གཙོན་པ། སྦྱ་བཏོག་པ།
གསོན་ཁྲག་འབྱིན་པ་སོགས་དཔུལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱུག་བསྐྱེད་དུ་མ་གཏང་
ནས། དེ་དག་ལ་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་སྦྱང་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་
འདུག་པ་འདྲི། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྙིང་རྩེ་མ་བསྐྱོམས་པའི་སྦྱོན་ཡིན།

ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ད་ལྟ་རང་གི་སྦྱི་ཉག་མ་གཅིག་འཐེན་ནས་བཏོག་ན་
ཨ་ཆ་ཆ་ཟེར་ཞིང་བཟོད་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའི་བྱག་རྩུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་གནག་
ཕྱགས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་རྩིད་པ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་གཙུག་ཕྱུར་བརྒྱབ་ནས་ཤེད་
ཀྱིས་འཐེན། བྱུལ་དམར་རྩེན་དུ་ཕྱད། སྦྱི་ཉག་མ་རེ་རེའི་བྱུལ་ནས་ཁྲག་
ཐིགས་པ་རེ་འབབས། བ་ཆ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་པར་འཁུན་བྱ་བྱེད་
ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་བྱེད་པར། རང་གི་ལག་རྩེར་རྩུབ་དུ་
སོང་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་སྦྱོ།

དེ་བཞིན་དུ་རྟ་ཁལ་སོགས་ཞོན་ནས་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཡང་རང་གི་འཕོང་ན་ནས་
སྐྱོ་ཐོག་དུ་སྡོད་མི་རུས་པར་བཟུང་ཏེ་སྡོད་དགོས་སྐབས་ཀྱང་། རྟ་ཁལ་དེ་ལ་
ནི་དཀའ་ལས་སམ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་སྟེ་པ་མི་བྱེད། ཅིས་ཀྱང་
འགྲོ་མི་རུས་པར་དུ་བྱུག་གོམ་རྟུགས་པའི་སྐབས། ད་རུང་ཡང་འདིས་ངན་
གཤེས་བྱས་ནས་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་སྟེ་ཞེ་སྤང་ལངས་ནས་རྟེན་བཙོག་
བྱེད་པ་ལས་དེ་ལ་ཤ་ཆ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟེ། ཟུང་པར་བཤའ་ལུག་སོགས་
གསོད་པའི་སྐབས། དང་པོ་མང་པོའི་བྱ་ནས་བཟུང་བའི་ཆོ། དེ་ལ་འཇིགས་
སྐྱག་གི་སྤང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་པས།

དང་པོ་གང་དུ་བཟུངས་དེར་ཤ་ལ་ཁྲག་ཚུལ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་ལུས་གནས་ས་
བསྐྱར་ཡན་ལག་འབྲེང་པས་བཀྲིག་ །མཚུ་ཐ་གུས་དཀྲིས། དབུགས་ཕྱི་ནང་
གི་རྩ་འབྲུལ་བཅད་དེ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དོས་དྲག་པོ་མུང་བའི་
སྐབས་སུ་ཡང་ད་དུང་ཅུང་ཟད་འཆི་བ་འགོར་ན་ཤན་པ་ལས་ངན་པལ་ཆར་ཞེ་
སྤང་ལངས་ནས་འདི་ལ་འཆི་རྩ་མི་འདུག་ཟེར་ཏེ་བརྟུང་རྟེན་སོགས་བྱེད། ཤི་
མ་ཐག་དེའི་པགས་པ་བཤུས་ནང་ལྟོ་ཕུང་། དེ་མ་ཐག་གནག་ཕུགས་གཞན་
ཞིག་ལ་ཁོང་ཁྲག་བརྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་གོམ་རྩུགས་མི་བྱུང་པར་འཁྱུར་རོ་
རོ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱས། ཤི་ཤ་དང་གསོན་ཁྲག་གཉིས་བསྐྱེས་ནས་སྤར་བསད་
པ་དེའི་ནང་ལྟོ་གཡོས་ནས་ཟ་ཕོད་པ་འདི་ལས་ཀྱི་སྤྱན་པོ་དངོས་སུ་འདུག།

ད་ལེགས་པར་བསམ་ན་དུང་འགྲོ་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་བལྟས་

ནས། དེ་རང་ཡིན་པར་བསྐྱོམས་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག། །རང་གི་མཆུ་ལག་
 པས་བཀའ་ནས་དབྱགས་བགགས་ཏེ་ཅུང་ཟད་སྔོན་དང་། དེ་ལ་ན་ཚ་དང་
 འཇིགས་སྐྱག་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་དེ་ལྟ་
 བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་པོ་ལ་ཁོར་མོར་སྦྱོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་
 རེ་ཇེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་གངས་དེ་དག་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྩས་
 པ་བདག་ལ་ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་དགོས་
 གོ། །

༡༡.༤ དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི།

གང་ཞིག་རིགས་རུས་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་མཐོ་
 རིས་གྱི་ཡུལ་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱོད་པ། ཆེ་རིང་བ། འཁོར་མང་བ། ལོངས་སྦྱོད་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་དམིགས་ཡུལ་དུ་བསམས་ནས། དེ་ལ་འགྲན་སེམས་དང་
 ཐུག་དོག་མེད་པར། ད་རུང་འདི་བས་ཀྱང་མངོན་མཐོའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་
 ཞིང་། འཆོ་བ་མེད་པ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཆོགས་
 པ་དུ་མས་འབྱོར་པར་ཤོག་ཅིག། །སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་
 གོ་འཕང་ལ་གནས་ན་ང་རེ་དགའ་སྟམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་
 དང་པོ་གང་ལ་སྦྱོས་བའི་ཡུལ་རང་གི་ཉེ་བ་དང་མཇེའ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 ཡོན་ཏན་དང་བདེ་སྦྱོད་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་བསྐྱོམ། དེ་རྒྱུད་ལ་
 སྦྱོས་ནས་བར་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱོམ། དེ་ནས་རང་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་དགྲ་དང་
 བྱད་པར་ཐུག་དོག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གཞན་འབྱོར་སུན་

ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་རན་གྱི་ཚ་བ་རྩུངས་ནས་ཕྱང་སྟེ། བདེ་བ་དང་
 ལྷན་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་བསྒྲིམ་ཞིང་མཐར་
 དམིགས་པ་མེད་པའི་རང་ལ་བཞག། །དེ་ཡང་དགའ་བ་ནི་ཕྱག་དོག་མེད་པའི་
 སྒོ་ཡིན་པས་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་པས་སྒོ་སྤྱངས་ཏེ་ཕྱག་དོག་གི་སྒོ་རན་འདི་རྒྱད་
 ལ་མི་སྟེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས།

ཁྱད་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 གཏན་ཏུ་བདེ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་། འཕྲལ་ཏུ་བདེ་བ་
 མངོན་མཐོ་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། སེམས་ཅན་
 རང་རང་གི་ལས་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་ནམ་འབྱོར་པ་ཕྲ་མོ་རེ་ཐོབ་པ་ལ། མི་
 དགའ་བ་སྟེ་བའི་ཐབས་ཅི་ལ་ཡོད། རང་རྒྱུད་ཕྱག་དོག་གིས་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་
 གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང་། རང་གི་སྤྲིག་ཆབ་པོ་ཆེ་གསོག་པ་ཡིན་
 བོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱག་དོག་དང་འབྲུན་སེམས་སོགས་རྟག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དེ་རང་ལ་མི་ཕན་
 གཞན་ལ་མི་གཞོད། དོན་མེད་ཏུ་རང་གི་སྤྲིག་གསོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
 བསམ་པ་རན་པ་དེ་སྤྱངས་ཏེ། ཏུས་རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་རིགས་དང་གཟུགས་
 དང་ལོ་རྒྱུ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་མཐུན་རྒྱུ་ཅི་ཙམ་འབྱོར་པ་ལ་
 སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་བསྒྲིམ་ཞིང་། འདི་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་

འབྱོར་པ་སོགས་ཡོད་པ་ང་རེ་དགའ། ད་དུང་འདི་ལ་འདི་དག་ལས་ལྷག་པའི་
 སྟོབས་དང་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་ཞིང་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོམ།
 དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་ར་མོས་རེའུ་སྟོར་ནས་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ར་མོ་དེ་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལས་ཀྱང་བུ་ལ་ལྷག་པར་བརྟེ་པ་ཡིན་པས། དེའི་རེའུ་དེ་
 སྟོར་ན་དེ་ཅམ་གྱི་མུ་ངན་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་རྟེན་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་
 དགའ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུར་བསྐྱབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ཚད་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་རང་རྒྱད་
 ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ལོར་བ་ཡིན་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་
 བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༢) བྱམས་སྐྱོང་དང་བརྟེ་གདུང་བསྐྱེད་དགོས་པ་སྦྱིར་བཏང་།

དང་པ་བྱམས་སྐྱོང་ཟེར་བ་འདི། རང་གིས་བལྟ་དགོས་ཡོད་པའི་རིགས་ཚོའི་
 ཕྱི་ལས་ནམ་རྒྱུན་གཞོན་འཆོ་འོང་དང་མི་འོང་གི་བྱ་ར་བྱེད། ནང་ལས་སྦྱིར་བ་
 གདུག་རྒྱུབ་རྒྱང་དུ་ཞིག་རང་མ་བྱེད་པར། ཞི་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོ་ལས་སྐྱོང་བཞག་
 ལེགས་པར་འཐབ་པ་འདི་ལ་ལབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་བརྟེ་གདུང་ཟེར་བ་འདི།
 རང་གིས་བལྟ་དགོས་ཡོད་པའི་རིགས་ཚོའི་ ཕྱི་ལས་ནམ་རྒྱུན་གཞོན་འཆོ་
 འོང་དང་མི་འོང་གི་བྱ་ར་བྱེད་ཐངས་འདི་བྱམས་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་ནང་ལས།
 ནང་ན་སྦྱིང་ཁོང་གཉིད་ལས་ཤ་ཆ་སྦྱིང་ཆའི་སེམས་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱེད། རེས་

སྤྱི་ཆགས་པའི་སེམས་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱེད། སྤྱི་རྒྱུ་བའི་སེམས་ཤུགས་ཆེར་
བསྐྱེད། སེམས་སྤྱད་དང་སེམས་སྤང་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ལས་སྦྱོར་བ་གཏུག་
རྩལ་བྱེད་མ་བྱེད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ལས། བདག་འཛིན་འཐབ་པ་འདི་ལ་བཅུ་
གཏུང་བཅེར་ལབ་པ་ཡིན། དེའི་དཔེ་མ་དོག་གཅིག་ལ་བྱ་དོག་གཅིག་ལས་
མེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན།

བྱ་འདི་ཞེ་དྲག་ན་ན་མས་བྱམས་སྦྱོང་ཅི་ལྟར་བྱེད་འོང། སྦྱོར་བ་གཏུག་རྩལ་
ཡོད་དམ། དེ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་བྱམས་སྦྱོང་བཅེར་ལབ་རྒྱ་དང། དེ་ལས་ད་རྒྱུང་མ་
དོག་གཅིག་ལ་བྱ་དོག་གཅིག་ལས་མེད་དུས། བྱ་འདི་མཐོ་རྒྱ་མ་བཏགས་
པར། མེ་ནང་ལྷེབ་རྒྱ་ལྟ་བུ། རྒྱ་ནང་མཆོངས་རྒྱ་ལྟ་བུ། མཐོ་ས་ལས་བྱལ་
རྒྱ་ལྟ་བུར་སོང་བ་ཡིན་ན། མ་དེས་ལག་པ་འཁར་བ་བཟུང་ནས། སེམས་
སྤང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལང་སྟེ་བྱ་འདིའི་མདུན་འཕྲོན་འོང། དེ་དུས་སྦྱོར་བ་ཞི་
ཐབས་འདུག་གམ། དེ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་བཅུ་གཏུང་བཅེར་ལབ་རྒྱ་ཡིན།

༡༣) བཅུ་སེམས་དང་བྱམས་སེམས་ཡོད་དགོས་པ།

དང་པར་བཅུ་སེམས་བཅེར་བ་འདི། མི་གཞན་པར་ལོགས་མ་ཟ་རྒྱུ་འབྱུང་རྒྱུ་
མེད། རྒྱུ་རྒྱུ་དང་སྤྱོད་ས་མེད། ལུས་ལ་ནད་ཀྱིས་གཏུངས། འོ་བརྒྱལ་
སྤྱད་བསྐྱེད། ཉམས་ཐག་སྤྱོད་མཁན་མཐོང་ན། སྤང་བཏགས་མེད་པ་
བདག་མེད་དུ་གཡུགས་མ་བཞག་པར། རང་གི་ལུས་དང་རྒྱུ་འབྱུངས་གང་
ཅིའི་ཐེད་ལས་བྱེད་ཐུབ་ཐུབ་པའི་པན་བཏགས་བྱིན་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་

མི་པོ་མོ་རྒྱས་འཁོགས་ཤིག་གཟུགས་འཛོམས་བྱལ་པར་ལམ་ཁར་འབྱེལ་སྟོན་
 སར་མཐོང་ན་ལག་པ་ལས་བཟུང་སྟེ་ཡར་བསྐྱང་བྱིན་དགོས། ཁོང་གང་དུ་
 སྟོན་སར་འཁྱུར་ཏེ་བསྐྱལ་བྱིན་དགོས། ད་དུང་དེ་ལྟ་བུ། མི་སྤངས་ལོ་སྟོང་མོ་
 རྒྱབ་མཁན་གཅིག་རང་སྟོན་སར་བསྐྱེབ་ཡོད་ན། ཁ་གདུག་མ་ལབ་པར་ཁོ་
 རང་གིས་གང་ཞིག་སྟོང་བའི་རྒྱ་དངོས་འདི་བྱིན་དགོས།

དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོ་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྟ་དང་ཞོར། རོ་བྱི་དང་བྱི་ལི། བྱ་
 དང་བྱི་ཅུང་། ཐ་ན་བྱི་ཅི་ཡན་ཆད་ལའང་སྟིག་ཆེ་སྟིང་རྩེ་བསྐྱེད་དེ། ལྟོ་བ་
 བཀའ་ཁ་སྟོམ་ཡོད་པའི་རིགས་ལ། ཁོང་རང་ཚོས་ཟ་བདུབ་དང་འཐུང་
 བདུབ་པའི་རིགས་བྱིན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མ་ཟད་མི་སྤྱི་འཁྱེད་ཁྱི་ལྟེ་ཆབ་
 གསང་ཞིག་རང་འགྲོ་རུང་། གསང་སྟོན་ནང་ན་འཐན་བལྟས་ནས། སྤང་ནག་
 གི་ཁྱར་འཐབ། འབྲུ་སྟིན་མཚོ་འཁོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ས་མཐོང་ན། དེ་འཕྲོས་
 ལས་ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་བཏང་ནི་མི་འོང་། དེ་སྤང་མེད་དུ་བཏང་ན། སྤང་
 ནག་དང་འབྲུ་སྟིན་ཚོ་འབྲུངས་ནང་སྟིམ་བརྒྱབ་སྟུག་བསྐྱེད་ཏེ་འཆི་བའི་ཉེས་
 པ་རང་ལ་འཁྲིལ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ལྟར་དུ་བྱི་ལྟོ་ནང་གི་ཟན་དུམ་དང་གཟུགས་ཁར་ཚང་བཅའ་ཡོད་པའི་བྱི་ཤི་
 དང་ཤིག་སོ་ཡན་ཆད་ལའང་གཞོད་པ་མ་སྐྱེལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཁག་ཆེ།
 གཉིས་པ་བྱམས་སེམས་ཟེར་བ་འདི། མཐོ་ཅན་ལ་མ་ཟད་མཐོ་མེད་ཀྱི་
 དངོས་པོ་དང་བཅའ་ཆས་ལའང་ཡང་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དཔེ་བཞག་ན།

ད་རེས་རང་ཅག་དགེ་འདུན་པ་ཚོ་བཞུགས་སའི་རྫོང་གཞིས་འདི། སྤོན་བྱོན་
གོང་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དང་བསོད་ནམས་ཅན་ཚོས། འབངས་མི་ཚོའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་རྒྱ་འབྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བཏང་ཐོག་ལས། དཀའ་
བ་ཚད་མེད་སྤྱད་དེ་བཞེངས་བཞག་བཞག་པ་ཡིན་ཆོ། དེ་ལ་ད་རེས་རང་རེ་
སྤོད་པའི་སྐབས་བྱམས་སེམས་དང་ཕངས་སེམས་ཕྱན་ཅམ་མེད་པར། སྒོ་
སྒྲིག་གི་རྒྱལ་མིང་དང་འཐིང་གཞི་ཨེན་ཏ་ཁར།

དོན་མེད་ཀྱི་གི་རྒྱུད་དང་ལྷགས་གཟེར་གྱིས་གཙབ། ཕྱིག་པའི་བྱིས་ཀྱི་ཤམ་
དང་རས་སྒྱར་གྱི་སྒྲ་མཐོང་ན། ལག་པའི་མཚུབ་མོ་བཙུགས་ཏེ་གཤག་བཏང་།
ལྷ་ཁང་ནང་གི་ལྷེབ་རིས་དང་པ་ཏུ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་མཛེས་ཆའི་ཚོན་བཏང་
ཡོད་པའི་ཁར་སྐལ་པའི་གོས་དང་ལག་པའི་བྱིད་པ་དབྱར། དེ་དང་འབྲེལ་བ་
གྱུང་ལོགས་སུ་ཀ་ར་དང་ཡོལ་ཚོན་བཏང་བཞག་བཞག་ཡོད་པའི་ཁར། སྒྲ་
ཚ་སྐབས་དང་ཆོལ་མ་སྒོ་མཆོལ་གོབ་ཏའི་ཨམ་སྐྱལ་གཏོར།

དེ་ལས་གལ་སྲིད་ཀྱིས་རྒྱ་ལམ་རེ་ཨེན་ཏ་ཕན་བྱ་རེ་རྒྱ་འབྲུ་བྱང་། རས་རྒྱར་
སྤངས་ནས་བཙོར་ཏེ་མ་དབྱར་བར། ཐད་ཀར་རྒྱ་ལྷགས་རྩོམ་གྱིས་འཇལ་
ཨེན་ཏ་ཁར་སྐྱལ་པ་འདིས། འོག་ཐོག་གི་གནམ་པ་ཨེན་ཏ་དང་། ལྷམ་གྱི་
ཤིང་ཆ་ཟམ་འགོ་བཙུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱམས་སེམས་དང་ཕངས་སེམས་
མེད་པའི་བྱ་ངན་རིགས་ཀྱི་བྱེད་སྤྲངས་རྣམས། རང་གི་བསོད་དེལ་སྐམ་པའི་
ལྷས་མཚན་ངོ་མ་ཡིན་པ་ལས། རང་གིས་རང་ལ་ཤ་ཚ་མཁན་ཚོ་དང་གཞུང་

དང་མི་སེར་ལ་ཤ་ཚ་མཁན་ཚོས། བྱ་ངན་དེའི་རིགས་སྤངས་ཏེ་ཀུན་སྨྱོད་
 ཟབ་ཟབ་མཛད་གནང་ཞེས་གསོལ་བཏབ་ཅུ་རྒྱ་ཡིན། ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
 ལྷ་ཁང་ནང་གི་ཅ་ཆས་སྐྱུ་ཐང་དང་མཚོད་ཇུས་མཚོད་ཆས་ཚོ་རང་ཡིན་རུང་།
 རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཚོས་རྒྱ་དཔུལ་མང་རབས་བཏང་བསྐྱབས་བཞག་པ་ལས།
 དཀོན་པ་ཅིག་ཡིན་མཐོ་བ་རང་མེད་པ། སྐྱུ་ཐང་དང་། སྤྲ་བེས། སྤུན་
 གཟིགས། བྱེ་འཕུར་རྒྱལ་མཚན། སྤྲེགས་ཁབས། ཡོལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོ་
 དཔུངས་བཞག་ས་ལས་བསྐྱུ་བའི་སྐབས། སྐྱུ་ཐང་ཡིན་ན་འཐག་འཐག་ཏུ་
 མ་སྤྱིལ། སྤྲ་བེས། སྤུན་གཟིགས། བྱེ་འཕུར་རྒྱལ་མཚན་ཚོ། རྒྱལ་མཐུན་
 ཏུ་མ་བལྟ་བ་ལས། གསམ་གསུམ་བཏང་སྒྲོང་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་ནང་བཙུགས།

མཚོད་ཆས་ཀྱི་སྒྲོར་ལས། རོལ་མོ་ཡིན་ན་ཁ་སྤྲོག། འིལ་བུ་སྤྲོ་བའོལ་བྱེ་
 བཏོག། འུང་དང་རྒྱ་སྤྲོང་ཐོར་ཅུ་ཁ་གཡོ་ཅི་བའོལ། མཚོད་ཏིང་དང་བུམ་པ་
 སྤྲོ་དང་ཞམ་བསྐྱེམ་ཁ་གཡོ། མཚན་སྤར་སྤྲོ་བའོལ། ཚོ་མདའ་སྤྲོ་དང་
 མདའ་ལྷགས་འབལ། ཚོ་གཏོར་དང་སྤྲེགས་ཁྲི་སྤྲིག་ཁ་འཕལ། དར་གྱིས་
 སྤྲེགས་དང་ལག་པ་འཕྱག་པ་ལ་ཁ་རས་བརྒྱབ་པ་སོགས་པ་མ་རབས་པའི་
 གཏུག་སྨྱོད་བྱེད་པ་ཚོ། འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གཞི་མ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་
 གནས་པའི་བར་ཆད་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཅུ་བའི་གཞོན་སྨྱོན་གྱི་
 ལས་ཀ་ངན་པ་ཐ་ཆད་ཚོ་སྤོ་གསར་ན་གཞོན་ནམས་ཀྱིས་ན་འཐན་ངོ་ཤེས་
 པར་མཛད་ནས་སྤྲོ་གོང་ལས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཟབ་ཀྱི་སྤྲོ་ལས་སྤྲད་གོས་པ་ཏ་
 ཅང་གིས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།

༡༤) ཚོས་ཕྱོགས་གཞན་པན་གྱི་དོན་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཤེས་ དགོས་པ།

དེའང་སེམས་བསྐྱེད་རང་གི་ངོ་བོས་དབྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་ནང་
གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། སྒོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་གཉིས། དེ་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་
ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་
གྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

དཔེར་ན་ཉིམ་ལྟ་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ། དང་པོ་ང་ལྟ་སར་གཅིག་འགྲོ་
སྟམ་པ་ལྟར་བྱ། དང་པོ་ངས་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཞིག་བྱ་སྟམ་པ་འགྲོ་བ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྒོན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད། ལྟ་སར་འགྲོ་བ་དངོས་ཀྱི་འགྲོ་ཆས་དང་ཁལ་རྟ་སོགས་
ལྟ་གོན་བྱས་ནས་དངོས་སུ་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྟར། གཞན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
སྦྱོན་པ་གཏོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་། བཟོད་པ་བསྐྱོམ། བཙོན་འགྲུས་
བརྩམ། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཛིག །

ཤེས་རབ་ལ་སློ་སྦྱང་སྟམ་ནས་ལམ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་དངོས་སུ་སློབ་
པ་ནི། འགྲོ་བ་དངོས་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་

སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ལགས་ཤིང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཚེགས་
 སྒྱུར་གྱི་ལམ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བསྟེན་ནས་ཡུན་རིང་
 བོར་སྒོ་སྦྱངས་པའི་མཐུ་ལས། མཐར་མཐོང་ལམ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན།

དེས་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་བསྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་དགོས་
 པས་ཚེགས་ལ་མི་ལྟོས། ཀྱན་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚེགས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་
 མ་ལས་ལེན་ཚུལ་སེམས་བསྐྱེད་འབོག་ཚེགས་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དུས་
 དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒོ་སྦྱངས་དགོས། དེ་
 ཡང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོར་སྦྱབས་འགྲོའི་ཚེགས་ཞིང་རི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་གསལ་གདབ་པའི་སྒྱུན་སྒྲུབ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐས་བྱུང་བའི་
 སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་རྩུན་ཆད་དུ་རང་གི་པ་
 མར་མ་གྱུར་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད།

པ་མར་གྱུར་པའི་ཆེ་དུ་ལྟའི་པ་མ་བཞིན་དུ་གཅེས་སྤྲས་སྤྲ་ཚེགས་ཀྱིས་
 བསྐྱངས། ཟས་སུ་ཕུད་བྱིན། གོས་ཀྱི་ཅེས་གཞུགས། ཤིན་དུ་བྱམས་པའི་

སྒོ་ནས་བསྐྱེད་བསྐྱངས་པའི་བྱིན་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་ངེས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་
པ་མ་བྱིན་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་
བ་ལ་བྱིང། གཉི་མུག་གི་མུན་པ་འབྲུག་པོས་བསྐྱིབས། ལམ་དང་ལམ་མ་
ཡིན་པའི་བྲང་དོར་ནི་མི་ཤེས། ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་བཤེས་གཉེན་དང་
ནི་བྲལ། སྐྱབས་དང་སྐྱོབ་པ། མགོན་དང་དཔུང་གཉེན། རེ་སྟོས་དང་སྐྱབས་
གནས་སུ་ཡང་མེད་པར་ལོང་བ་བཤེས་བྲལ་ཐང་སྟོང་དུ་འབྱུངས་པ་ལྟ་བུའི་
མ་རྒྱན་དེ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ངང་དུ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་
བདེ་བར་འདུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་
སྟོན་ལྟུང་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང། གཞན་དག་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
གནས་ལས་འབྲེན་ཏེ་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་དེ་ཅུ་དུ་བཙོན་འགྲུས་བཅུ་མ་
སྟུང་པས། ཆོགས་ཞིང་གི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལ་མོས་གྲས་དྲུང་དྲུང་པ་བྱས་
མཐར་ལྟ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་འོད་དུ་ལྷ་སྟེ་དབྱས་ཀྱི་
སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་རྩ་བའི་བྲ་མ་ལ་ཐིམ། བྲ་མ་ཡང་འོད་དུ་ལྷ་ནས་
རང་ལ་ཐིམ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱབས་ཡུལ་ལྟ་ཆོགས་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་
བཞུགས་པའི་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྟག་གིས་སྐྱེས་པར་
བསམ་མོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་ཚས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་
 བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོ་དེའི་དེའི་བ། ཡོད་ན་
 དེས་ཚོགས། ཁེད་ན་ཐབས་ཆག་གི་གདམས་པ། ཅན་བརྒྱ་སྟེན་གཅིག་སྟེན་
 དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་ཚོགས་བསགས་པ། སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བ།
 ལྟ་བུ་སྒྲོ་མོ་པ། སྤྲུགས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་ཚས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཞོར་བུ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཅམ་
 ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མ་བསྟེན་པར་རང་རང་
 སོ་སོའི་ལམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་རུས།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཚས་གང་བསྐྱབ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། ཏུས་དང་ནམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉག་མ་རེ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་
 སྒྲོ་བུ་མ་ནས་བསྐྱབ།

རང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པའི་བླ་མ་དེ་ཡང་ཚས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་ཏུ་འཛུགས་པ་པོ་ཡིན་པས། གདམས་ངག་གཞན་སྟོན་པ་ལས་
 བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་།
 སེམས་མཚོགས་བསྐྱེད་པ་མི་གཙོ་སྐྱེས་པ་གཙོ། ཞེས་པ་ཡིན་པས། བྱམས་པ་
 དང་སྟིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི།
 རོན་སེམས་ཐོག་ཏུ་མ་བླངས་པར་སེམས་བསྐྱེད་འབྲུམ་ཕྲག་མང་པོ་བཏོན་
 ཀྱང་སྟིང་པོ་ཉིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་མེད་དེ། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་

སྒྲུང་བྱུང་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཁས་སྒྲུང་སྐུ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་མི་བྱེད་ན།
 རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ལྷི་བ་ལས་མེད་པས།
 དུས་རྟག་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྒྱུ་སྤངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་སྒྲུང་སྐུ་ཟིན་པའི་འོག་དུ་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་བསྟན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་
 པའི་བསྐྱེད་བྱ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྒྲོམ་པ། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་
 བསྒྲོམ་པ། བདག་བས་གཞན་གཅེས་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་གསུམ། འཇུག་པའི་
 བསྐྱེད་བྱ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་ལས།

དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་
 འབྱུངས་པའི་རྒྱ་ང་མེད་ལ་ང་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་དུ་བབྱུང་ནས་
 བདག་ཁོ་ན་གཅེས་པར་བབྱུང་བས་ལན་པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལྟར་བརྟག་
 དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་རང་གི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་བདེ་བ་ཁོ་ན་
 འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲུག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདོད། ཐ་ན་ལུས་ལ་
 ཆོར་མ་བྱུག་པ་དང་། མེ་སྤྲུག་སྤྱང་བ་ཅམ་ཡང་འཕྲལ་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་
 བཟོད་པ་སྐྱེས་ནས་ཨ་ཆ་ཆ་བཟེ་ཞིང་བསྐྱེད་མི་བཟོད། རྒྱལ་ནས་ཤིག་གིས་
 ཟོས་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་དག་པོ་ཞིག་སྒྲོ་བྱུང་དུ་ལངས་ཏེ་བསྐྱེད་བས་
 རྣམ་ཤིག་དེ་བབྱུང་།

སེན་མོ་གཅིག་གི་སྤྲོད་དུ་བཞག་ནས་གཅིག་གིས་ཤེད་ཀྱིས་གཙུར། ཤིག་
བསད་ཟེན་ཀྱང་ད་དུང་ཡང་ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་སེན་མོ་ཡང་ཡང་བདར་བར་
བྱེད། ལར་ད་ལྟ་ཕལ་ཆེར་ཤིག་བསད་པ་ལ་སྤིག་པ་མེད་སྤྲུམ་པ་འདུག་ཀྱང་།
ཤིག་གསོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སྦྲོང་ཞེ་སྤང་གིས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་པས་
དཔུལ་བ་བསྐྱས་འཛམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ་མ་ལོར་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་ལ་སྤྱག་
བསྐྱལ་རྒྱུ་དེ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པར། དེའི་ལན་དུ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་འདི་དོ་རེ་ཆ། གཞན་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རང་ལ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འདོད།

སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདོད་པ་རང་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ལྟར་
བདེ་བ་ནི་འདོད། སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་། བདེ་བའི་རྒྱུ་ཆོས་དགེ་བ་
བཅུ་སྟུང་མི་ཤེས་པར། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པས་ཞེ་
འདོད་དང་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་གིས་
གདུང་བ་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བདག་གི་ཕ་མ་
མ་བྱས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། བདག་ད་རེས་མཚན་ལྷན་གྱི་བླ་མ་དམ་པས་
རྗེས་སུ་བཟུང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྲོར་ལྷགས། ཁེ་ཉན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་
ཡིན་པས། མྱོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་རང་དང་ཁྱད་པར་
མེད་པར་བརྩེ་བས་སྦྱོང་།

ལོག་སྟུང་དང་ཕྱོགས་རིས་བཟོད་པར་བྱས་ཏེ། དགྲ་གཉེན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་

བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ། དུས་དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
རང་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་
འདོད་པས། རང་གི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འབད་ཚོལ་དང་བཙོན་འགྲུས་
བྱེད་པ་ལྟར། གཞན་གྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཙོན། རང་ལ་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ནམ་པ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་ཡང་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ལྟར། གཞན་ལ་
ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྲོ་མོ་ཚུན་ཆད་སྤོང་བ་ལ་བཙོན། རང་ལ་བདེ་སྤྱིད་དང་
ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཡོད་པ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་བསྐྱོམ། མདོར་ན་
ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་དང་བྱེད་མེད་དུ་བལྟས་ནས།
འཕྲལ་དང་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་ནི། དངོས་སུ་ན་ཚ་དང་
བཀྲེས་སྐྱོམ་ལ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུང་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ཚོས་
སུ་ཡོད་པའམ། མིན་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུང་བའི་པ་རོལ་པོ་གཞན་ཞིག་
མདུན་དུ་བསམས་ནས། རང་གི་དབུགས་ཕྱིར་རྒྱ་བའི་ཆོ། བདག་གི་བདེ་བ་
དང་ལེགས་པ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་གོས་སུ་དེ་
གཡོགས་པ་ལྟར་ཁོང་ལ་སྤྱིན།

ཁོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱི་དང་དུ་སྤང་བར་
བསམ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དབུགས་ནང་དུ་རྩྭ་བས་པས། དེ་ཉིད་བདེ་བ་དང་ལྟན་

སྤྱི་བསྐལ་དང་བཟལ་བར་བསམ་པའི་གཏོང་ལེན་པ་རོལ་པོ་གཅིག་ནས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ལ་རིམ་པར་བསྐྱོམ། དངོས་སུ་རང་ལ་མི་འདོད་པ་དང་
 སྤྱི་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་ཡང་། ལམས་གསུམ་འཁོར་བའི་
 གནས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱི་བསྐལ་སྤྱིང་བའི་གཞན་དག་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་སྤྱིང་རེ་རྩེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བསྐལ་གྱི་སྐལ་པ་བདག་ལ་
 སྤྲོད་ཞིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བསྐལ་དང་བཟལ། བདེ་དང་ལྷན་པར་
 ཤོག་ཅིག་སྤྲོམ་དུ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོམ། རང་ལ་བདེ་བ་དང་སྤྱིད་པ་ལ་
 སོགས་པ་བྱུང་ན། བདག་གི་བདེ་བ་འདིས་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་
 གྱུར་ཅིག་སྤྲོམ་དུ་བསྐྱོམ་ལོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་འདི་ནི། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བསྐྱོམ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱིང་པོ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལན་ཅིག་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱིས་པས་ཀྱང་བསྐལ་པ་མང་པོའི་སྤྱིག་སྤྱིབ་འདག །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས། རན་སོང་དང་རན་འགོ་ལོག་པར་སྤྱུང་བའི་
 སྤྱི་གནས་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

༡༥) ཡིད་ཀྱི་བསམ་ཐངས་གཞན་ཡང་།

རང་གི་རྒྱ་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་ཉེ་འབྲེལ་འཁོར་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ། གཞན་གྱི་
 འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དཔལ་ལ་རེ་ཞིང་འབྲུ་བ།
 རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དངོས་ནམས་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྲོམ་དུ་
 རེ་བའི་བསམ་པ། གཞན་དག་འབྱོར་པ་ལྷན་ཞིང་བདེ་སྤྱིད་དང་དག་སྤྱོད་

ངང་དུ་གནས་པ་ལ་སྤྱིར་ནས་མི་བཟོད་པའི་ཕྱག་དོག །གཞན་པ་རྩོལ་པོ་ལ་
གཞོད་ཅིང་འཆོ་བ། དཀོན་མཆོག་དང་ཡུལ་གོང་མ་ལ་དད་གུས་མེད་པ།
ལས་འབྲས་ལ་གཅིགས་སྤྱོད་མེད་ཅིང་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སྒྲོ་ངན་རྣམས་དུག་
བཞིན་དུ་སྤངས་ནས། རང་ལ་བདོག་པ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་སེར་སྤྲོས་མ་
བཅིངས་པ། ཡར་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། མར་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་
དཀའ་ངལ་སེལ་བ་སོགས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཚུགས་སྤྱོད་གཏོང་བ་དང་།
རང་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་རུང་བའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། གཞན་དག་ལ་ཕན་
པར་འགྱུར་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡང་ཆགས་ཞེན་སྤྱོད་ཅམ་མེད་པར་སྤྱིར་
ཁོང་གཏོང་ནས་གཏོང་བ་ལ་གོམས་ཆ་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༤) བསམ་པ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་མཐའ་སྤྱད་རང་དོན་དང་གཞན་དོན།

རང་དོན་ལ་ཆེ་འདིར་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པ། བར་དོར་འཁྲུལ་པའི་སྤྱུག་
བསྐལ་ལ་མ་འཆོར་བ། ཆེ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་མྱོང་མི་དགོས་པ།
གནས་སྐབས་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་
རྣམ་མཁུན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པའི་བརྩོན་ཤུགས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་།
གཞན་དོན་དུ་ཕན་སེམས་དང་བསམ་པ་བཟང་པོའི་སྒྲོ་ལས། རྒྱལ་ཁབ་དང་
རང་གི་གྲྭ་ཚང་རང་གི་སྤྱི་ཚོན་གྱི་ཤ་ཞེན་བསྐྱེད་ཤེས་དགོས་པ་རྣམས་གལ་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་དང་རང་གི་གྲྭ་ཚང་གི་ཤ་ཞེན་བསྐྱེད་ལུགས་མདོ་ཙམ་ཞིག་

བཟོད་ན། རང་རེ་དགའ་སྤྱོད་ཀྱི་རང་ལ་གནས་སའི་རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི།
 རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་འཕྲོར་སྤོབས་ལས་ལྷག་ཚུགས་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ན་
 རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མངའ་འོག་ཏུ་དུས་ནམ་ཡང་མ་ཚུད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་
 བསམ། རང་གི་སློ་གསུམ་ཅི་སྤྱོད་ཀྱི་སློ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱིད་ཞུ་
 དགོས་མཁོ་བ་ཞིག་དང་། རེད་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་འདི། རྒྱུ་མོར་དང་མི་འབོར་མི་
 སྤོབས། སློབ་སྦྱང་གང་ཅིའི་ཐེད་ལས་བཅད་རུང་། རོགས་གཞན་གྱི་གྲྭ་ཚང་
 ལས་ལྷག་མ་ཚུགས་རུང་། མར་ཞན་མ་འགོ་བ་ཞིག་དང་། ད་དུང་གཞན་
 གང་བྱུང་མ་བྱུང་ལམ་ལུགས་ཀྱིས། རང་སྡེ་དགྲུགས་མ་བཅུག་པ་ཞིག་དང་།
 རང་ལུགས་ག་དེ་དག་དག་གོང་འཕེལ་བཏང་ཚུགས་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་མཁོ་
 བསམ་བཏང་ཤེས་དགོས། གལ་སྲིད་གཞན་གྱི་དབང་ཤུགས་ཀྱིས། རང་གི་
 གྲྭ་ཚང་ལུ་གཞོན་དེ་འཐོན་འོང་རུང་། དེ་ཕར་བསྐྱོག་མ་ཚུགས་ཀྱི་བར་དུ་གྲྭ་
 ཚང་གི་དོན་ལས་རིན་ཆེན་སྟོག་དང་བྲལ་རུང་ཁྱད་མེད་མཁོ་བའི་སེམས་
 ཤུགས་བསྐྱེད་སྤུལ་པ་འདི་ལ་རྒྱལ་ཁབ་དང་གྲྭ་ཚང་གི་ཤ་ཞེན་ཡོད་པ་ཟེར་
 ལབ་པ་ཡིན་ནོ།

ང་། ཆོས་པ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཀུན་སྤྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ལས་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ།

སློ་གསུམ་ཆོས་དང་མཐུན་དགོས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་སློར་བཅུད་སྤྱི་ན། རང་
 རེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སློར་ཞུགས། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་
 ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ནང་གི་བསམ་པ་དང་ཕྱིའི་སྤྱོད་པ་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་

གྲོག་ཡིན་པས་སྤྱང་བཙོན་གནད་དུ་བསྐྱོན་པ་དང་། དེ་ནས་བསྐྱོན་འཛིན་
 དགེ་འདུན་འདུས་སྡེའི་ཚོགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད། བླ་མ་དང་བསྐྱོན་
 པའི་ཞབས་ཏྲིག། རང་རང་གི་ཚོགས་གསོག་སྤྱི་བ་སྤྱོད་། ཕྱི་རབས་བསྐྱོན་
 པའི་མིག་རྒྱན་དུ་ཡུར་པའི་བསམ་སྦྱོར་ཀྱན་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དད་ལྡན་དང་བ་འདྲེན་པའི་མིག་རྒྱན།
 འབྱོར་ལྡན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ས་ཞེས་གྲགས། དེ་འདྲ་རྒྱན་གྱི་
 ཚོས་སྤྱོད་དག་འདོན་སྤོར་འཛིན་གྱི་རིགས་དང་། དུང་རྒྱ་གླིང་། གདངས་
 དབྱངས་རོལ་མོ། གཏོར་མ་དཀྱིལ་འཁོར། ཕྱིས་དང་གར་འཆམ་སོགས་
 མཐོང་བརྒྱད་ལག་ལེན་ནམས་སྤྱང་བཙོན་མཐིལ་ཕྱིན་གནད་དགོས་པ་དང་།
 འཕྲལ་གྱི་ཀྱན་སྤྱོད་ཀྱང་། རྒྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྦྱོབ་ལྟན་རྒྱས་ཀྱིས་
 དབུ་གཙོས། རང་བས་མཐོ་བའི་གོ་གནས་ཅན་དང་། བསྐྱབ་ཡོན་ཆུན་རིམ་
 རྣམས་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་། ལོ་ན་གཞོན་རིགས་ལ་བྱམས་སེམས་བརྩེ་
 གཏུང་། གྲོགས་མཆེད་ཀྱན་ལ་འགྲོགས་བདེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་
 ཅིང་། བསྐྱབ་སྡོམ་མིག་འབྲས་བཞིན་དུ་གཙུག་པར་སྤྱང་བ་དང་། དེ་མིན་
 གོང་མ་ལ་སྐྱར་འདེབས་དང་འཕྲུ་ལ། འོག་མ་ལ་སྤང་སེམས་དང་བརྟན་
 བཙོས། རང་མཉམ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས། སྦྱོན་འདོགས་དང་
 དམའ་འབེབས། གོང་འོག་དང་གྲོགས་མཆེད་བར་དུ་སྤྲ་མ་བྱེད་པ་སོགས་
 དགེ་འདུན་ནང་མི་མཐུན་པའི་གཏམ་བཟོད་རིགས་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་།

མི་མང་ཚོགས་སར་ལོང་གཏམ་དང་འདུ་འཛིན་གཏམ་སྤྲོ་བ། གཞན་གྱི་སྦྱོན་

བཅོད་ཅིང་མཚང་ནས་འབྲུ་བ། སྡེ་པན་ཚུན་གྱི་ཕྱོགས་རིས་བབྱང་བའི་ངན་
 ཤགས། ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་ལ་བསྟན་བཅགས་ཏེ་གཞན་དག་དམའ་འབེབས་
 བྱེད་པའི་བཞད་གད་ཆོག་ངན་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གྲོགས་ཚངས་པར་མཚུངས་
 པར་སྦྱོད་པ་ནམས་སུན་དབྱུང་བ། ཐང་ཤམ་དང་བཀའ་གཟན་མེད་པར་ལམ་
 སྲང་དང་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱུངས་པའམ་སྒྲིག་གཤམ་ལས་བབྱར་ཏེ་མི་མང་འདུ་
 འཛོམས་ཀྱི་ཁྲོམ་དུ་བཤལ་འབྱུངས་བྱེད་པ། མགོའི་སྒྲི་རིང་པོར་བཞག་
 པའམ་ཕྱི་མའི་སྒྲི་ལྟར་རིང་བྱང་སྒྲི་ཆོགས་སུ་བྲེགས་པ། མི་སྒྲིའི་གོས་དང་ཞུ་
 ལྷམ་བདག་ཉར་བྱེད་དེ་ཕྱི་རོལ་འགོ་དུས་ལོངས་སུ་སྦྱོད་པ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་
 པའི་བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་འགོ་འདུག་བྱེད་པ། སྒྲ་འཁོར་དང་སྒྲེལ་འདྲན་
 བྱང་འགོ་དུས་སྒྲ་ཆས་སྦྱོད་བརྒྱས་བྱེད་པའམ་བྲོས་བབྱར་བྱེད་པ། ཆོང་ཁང་
 དང་བཟུང་ཉལ་ཁང་ནམས་སུ་འགོ་དུས་ཆོང་རིན་དང་ཁང་སྒྲ་སྦྱོད་བརྒྱས་
 བྱེད་པ། ཁྲོམ་གསེབ་དང་གོང་གསེབ་དུ་ཁྱི་ཕག་བཞིན་དུ་ཉལ་ཏེ། ཤོ་ལྷ་
 ཅེད། ལུ་རུ་མདའ་ཅེད། ཀླུ་རིལ་སྒྲོར་ཅེད་སོགས་ཅེ་བའམ་བལྟས་པ།
 འདྲ་མ་སྒྲོག་བརྟན། རྒྱུས་གར་འཁྲབ་ཅེད། འདོད་སྦྱོས་ལུས་ཅེད་སོགས་
 སུ་བལྟས་ཤིང་ཁང་བྱར་བཟུང་ཉལ་བྱེད་པ།

སྒྲི་ཆང་སྒྲི་རྩས་ཀྱི་ཁ་བས་ལོངས་སུ་སྦྱོད་པ། འདུས་མང་གི་དོན་མ་ཡིན་པའི་
 ཤིང་བཟོ་དང་ཆོམས་དུབས་ཅད་ངོས་ཆོང་སྒྱུར་བྱེད་པ་སོགས་དང་། རང་
 གནས་ལྷ་ཆང་གི་ནང་དུ་འདུག་བཞད་གད་ཀྱ་ཙཱ། སྐད་རྒྱུང་འབོད་པ། ཁ་
 ཤགས་འཐབ་འཛིངས། ཡམ་ཤོ་ལྷག་ཅེད། ཐམ་རྩབ་སྦྱོ་འབྱུང་། ངག་

འབྲུལ་གཏེར་སྒོ་འབྱེད་པ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་། གུན་ར། ལྷ་
ཁང་ཀ་གསེབ། ཕྱིག་ཁུང་། རྡོ་གཅུལ། བྲ་ཤགས་བྱར་བྱང་སོགས་སུ་
མཆིལ་སྒྲབས་ལུད་པ་འདོར་བ་སོགས་དང་། རང་སྤྱིའི་གོང་མར་ངོ་མྱོལ་བྱེད་
ཅིང་། གོང་མ་དང་གྲོགས་མཆེད། གྲོགས་མཆེད་དང་གྲོགས་མཆེད་བར་དུ།
ཕྱང་ད་གྲུགས་བྱེད་པ་སོགས་ཚུལ་མིན་གྱི་བྱ་ངན་དེ་འདྲའི་རིགས་ནྟམ་པ་གུན་
དུ་བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་བསྟན་པའི་སྒོལ་འཛིན་དབུ་མཛད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ལྷན་ཀྲས་ཆོས་
 ཁྲིམས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དཔང་བཙུགས་ཀྱི་སྒོ་ལས། གཞན་གྱི་དོ་སྙུང་
 དང་རང་འདོད་ཁོངས་བཙུག་མེད་པར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ལས་
 བསྟན་པའི་ཆག་སྒོ་མཐར་དབྱུང་དང་ལེགས་མཛད་རྣམས་ཀྱི་དབུ་འཕང་
 དགུང་དུ་བཏེག་པའི་ཐུགས་འགན་རིལ་པོ་གནང་དགོས་པ་དང་། མཁྱེན་
 པའི་སྤྱན་རས་མཆོག་དུ་བཀྲ་བའི་བླ་སྟོན་དང་ཀན་རིམ་སྤྱི་དོན་བྱས་ཆེས་
 བཟང་ཆེ་བ་རྣམས་ནས།

ངས་བྱས་ངས་བཏང་གི་དིན་ཡུས་འདྲེན་པར་མི་མཛད། གཞོན་རིགས་
 དམངས་ནས་ཁོང་བཞུགས་བགེས་པོ་རྣམས་ལས་མཛད་རྗེས་བཟང་བ་དེ་ལ་
 བཀའ་དིན་ཤེས་པའི་བཙུང་བཀུར་སྤྱིང་ཁོང་ནས་བྱ། དེ་བཞིན་དག་མཆད་ནད་
 པ་བྱུང་རིགས་རྣམས་ལ་ནད་གཡོག་སྤྱོད་པ་འཕྲོད་བསྟེན་སྟགས་གང་དགོས་
 གང་ཕན་སྐྱབས་དང་སྤྱུང། ཡང་ཟླ་གཞོན་རྣམས་ལས་རང་གཞན་དྲང་བ་

འདྲེན་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་། གྲ་ཤག་ཕྱི་ནང་གང་དུ་གད་
བདར་ལེགས་པར་བྱ།

ཚོགས་སུ་བསྐྱབ་བའི་ཚེ། དུང་དང་གཞི་འཁར་རྩ་ལྟགས་སོགས་ཀྱི་བར་
ནམས་བྱང་བ་དང་བསྐྱུན། རབ་དུ་བྱང་བའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་མཛེས་
ཤིང་། སྦྱོད་ལམ་བག་དང་ལྷན་པས་ལེགས་པར་ཐེབས་ནས་བསྐྱབ་སྒྲོམ་གྱི་
གལ་རིམ་མི་འབྲུགས་པ་རིམ་པར་བཞུགས་ནས། ཞལ་འདོན་དང་གསུང་
ཚོག་གང་ཡང་རུང་བ་གནང་བའི་སྐབས་སུ། གཞོག་བསྟེས། ལུས་བསྐྱར།
མགོ་བསྐྱེལ། གཉིད་ཡུར། གལ་ཡོ། ཁ་ཡེངས། མིག་ཡེངས། གཏམ་
སྟེང་། ཚོགས་ལང་སོགས་དང་། ཚོགས་འདོན་གནང་དུས། འདུར་
གདངས། དབྱངས་གདངས། བཙུར་སྐད། ལྷུ་པོ་སོགས་གསུང་ཚོག་གི་
སྒྲ་གདངས་གང་ཡང་ཚོགས་འདོན་གྱི་འགོ་འདྲེན་གལ་འགོར་བཞུགས་པའི་
དབུ་མཛད་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ཞལ་འདོན་མགྱོག་དབྱངས་གཅིག་དུ་གསུང་དགོས་
པ་ལ། དེའི་གསུང་སྐད་ན་བར་མ་ཉན་པར། ཚོགས་གལ་ཡོད་པའི་ཚོས་པ་
རང་སོའི་འདོད་སྟོང་ལྟར་དུ། སྒྲ་གདངས་ནི་ཡར་སང་མར་གཞོལ། བ་བ་སྟོམ་
པ། གཙུར་བ་ཞུམ་པ། གཡས་འཐེན་གཡོན་འཐེན། ར་སྐད་ལུག་སྐད། བྱ་
སྐད་བྱི་སྐད། སྟོན་ཐལ་རྩེས་ལུས་སོགས་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་
ཐབས་སྐྱོ་པོ་འདོན་པ་ནམས་སོ་སོའི་ཤག་དུ་བཞག་ནས། འདིར་ཚོགས་སུ་
ཚོག་གི་འགོ་བསྐྱེལ་སྟོབ་དབུ་མཛད་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ཚོགས་
པ་ཐམས་ཅད་མགྱོག་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་དུ་ཚངས་དབྱངས་ཡན་

ལག་དྲུག་ཅུའི་སྒོ་ལས་རྒྱལ་ནམས་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་
ཆེད་ཐུགས་མཐུན་ཅི་དག་མཛད་གལ་ཆེ།

དེ་བཞིན་ལས་རྩོམ་རམ་མཆོད་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གའི་གཞུང་ཆོག་དང་
མཐུན་པ་མཆོད་གཏོར་ཆབ་སྒྲོན་ལ་སོགས་པའི་ལག་ལེན་ནམས་སྤྲ་ཐལ་བྱི་
འགྱུངས་སུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་བསྐྱེད་དུས་ཁེལ་མ་ཞོར་གཙང་དག་ཡོང་བ་
དགོས། ཡང་མཆོད་དཔོན་མཆོད་གཡོག་བསྐྱང་རྒྱན་དཀོན་གཉེར་གང་ཐད་
ལས་མཆོད་པའི་བཤམས་བཀོད་དང་མཆོད་ཆས་བྱི་བདར་སོགས་གཙང་སྤྲ་
ལེགས་ཐོན་བྱོས། དེ་ཁར་དཀོན་མཆོག་ལ་བསྔོས་པའི་དཀོར་རྩེས་རང་སོས་
གང་དགར་སྤྱོད་པ་སོགས་ནམ་སྤྱིན་རྩལ་གྱུར་གྱི་རིགས་ནམས་སྒོ་ཡུལ་ནས་
འགྱུངས་སྤང་གིས་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱ།

དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་འདུས་མང་གི་ཞབས་འདེགས་ཐབ་ཚང་ནང་གི་གཡོག་
དཔོན་དང་གཡོག་བྱེད་འགན་བཟུང་གང་ཐེད་ལས་ཀྱང་། རང་གི་སྤྱིབ་སྤྱོད་
ཆོགས་གསོག་གི་སྤྱད་དུ་གསོལ་སྤྱོད་ཐབ་ཆས་གང་ཡང་གཙང་སྤྲ་སྤྱས་དག་
ཡོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཅ། གྲ་ཚང་རང་དུ་ཉིམ་བསྟར་ཆགས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་སྒྲིག་ལམ་ལ།

- ༡) དེ་ལྟར་ཉིམ་བསྟར་ཆགས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་སྒྲིག་ལམ་གཙོ་བོ་ནི་ཚོས་ཁྲིམས་
དང་སྒྲིག་པ་བྱུང་མོང་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན།
ཐོག་མར་ཚོས་ཁྲིམས་གསུམ་པོ། ལྷ་སྟོར་པ་དང་། འགན་ཅན། འགན་མེད་
གསུམ་དུ་སྟོར་འདེད་གྱི་བྱད་པར་བྱང་བཅད་ལུ་བ་ལ།

༡.༡. སྤྱངས་ལྷ་སྟོར་པ།

གསེལ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་སྟོར་ལྷ་རྒྱུས་གཙོས། སྤྱབས་མགོན་རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་རུ་ནང་གི་ཚོགས་དབྱུང་དང་། གཞུང་དོན། འབྲུས་ཚོགས། མི་
སེར་གྱི་དོན་ལས་ཕྱོགས་གཡས་གཡོན་དུ་བྱོན་དགོས་པའི་རིགས་རྣམས་
དང་། དུར་ཁོད་འགོ་དོན་ལ་ཕེབས་དུས་ལྷ་དགོས། དེ་བཞིན་མི་དབང་
མངའ་བདག་ལ་ཕེབས་དུས་གདན་འདྲེན་ལྷ་དགོས། དེ་ཁར་སྤྲ་སྤྲ་
གཉིས་ལྟན་ཅིག་ལྷ་དགོས་པ་བྱུང་ན། སྤྱངས་ལྷ་སྟོར་པས་སྤྲ་པ་ལྷ།
འགན་ཅན་གྱིས་སྤྲ་མ་ལྷ་དགོས་པ་ཡིན།

༡.༢. སྤྱངས་འགན་ཅན།

འབྲུམ་སྤྲེ་ཞལ་གངས་བརྒྱའི་སྤྱབས་སུ་འདུ་ཁང་ནང་གི་གསུང་ཚོག་པའི་
བཞེངས་བརྟུལ། སྤྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཚོགས་དབྱུང་གདན་འདྲེན་པ།
ཚོགས་པ་ནང་དུ་བཅུག་པ། འབྲུམ་སྤྲེ་ཚོགས་སུ་གཤམ་བཤམ་བ། ར་བྱིལ་

གསེལ་པ། ར་བཅུག་པ། ཚོགས་གྲལ་བཏང་བཞག་བྱེད་བཅུག་པ། ཆབ་
བསྐྱལ་བ། ཆབ་བྱང་བཅུག་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

༡.༣, སྐྱུ་བྱང་འགན་མེད་ནི།

འབྲུག་སྡེ་ཞལ་གྲངས་བརྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྩ་ནང་གི་བཞེངས་བན་ཕུལ་
བ། དེ་འགན་མེད་ཁར་ཁྱ་སྐོར་པས་མཉམ་རུབ་ཏུ་ཕུལ། ཀུན་རྩ་ནང་གི་
དུས་ཚོག་དང་གསེལ་ཚོགས་གཉིས་ཁར་མི་སེར་གྱི་ར་ཞབས་ཏྲོག་ལྗོག་ཚེ་
སྐབ་ཏྲོ་བྱིན་སྟོན་ལམ་ཡན་ཆད་གྲལ་ཁར་ཚོགས་པའི་བདག་བབྱང་བྱེད་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཁར་སྐྱུ་བྱང་ཁྱ་སྐོར་པས་ཞལ་གྲ་གྲངས་ཁ་མི་ཆང་མི་ཆང་
བལྟས་ནས་བོས་པ་སོགས་ཀྱི་གོགས་རམ་གནང་ནས་དངོས་གཞི་འི་ཚོགས་
མ་བཞུགས་ཀྱང་འབྲུག་པ་ཡིན་འདུག །

༡.༤, ཚོས་ཁྲིམས་གསུམ་ཀ་མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལས།

འབྲུག་སྡེ་ཞལ་གྲངས་དམངས་ཁར་ཡིན་དུས། ཚོགས་འཕེལ་འགན་གཙོ་ཆེ་བ་
དེ་སྐྱུ་བྱང་འགན་ཅན་དང་། དེའི་གོགས་སུ་སྐྱུ་བྱང་འགན་མེད་གྲལ་བཤལ་ཏེ་
གསུང་ཚོག་གོལ་གོལ་བཞུགས་དགོས། སྐྱུ་བྱང་ཁྱ་སྐོར་པ་ནི། གསུང་ཚོག་
གྲལ་ཁར་མི་ཆང་ག་མི་ཆང་གི་ལྟ་ཏྲོག་བྱེད་ནས། མི་མ་ཆང་ན་བོས་བསྐྱལ་བ་
སོགས་བྱེད་ཆར་རྩིས་གཟིམ་རྩུང་ནང་བྱོན་ཚོག །ཡིན་ཡང་ཚོག་བར་མ་གྲོལ་
ནས་སྤར་བསྐྱུ་དུས་གོང་བཞིན་མཛད་པར་བྱོན་དགོས། སྐྱུ་བྱང་འགན་ཅན་
གྱི་ཕྱག་ལས་གཅིག་ཚོག་གོལ་བའི་བན་མཚན་དུ་འདུ་ཁང་སྤེ་སྤེ་ཁར་ཐག་
གཉིས་གནང་དགོས་པ་ཡིན།

དོང་དོང་དོང་ཟེར་ཐེང་གསུམ་གསུམ་གཅིག་ཁར་བརྟུང་བཞིན་པར། འགན་
 ཅན་གཡས་གྲལ་དང་འགན་མེད་གཡོན་གྲལ་གྱི་མཐའ་ལས་གྲལ་རྒྱུ་
 བཤལ་རྒྱལ་པ་བྱོན་འགོ་བཙུགས་ཏེ། སྐྱེ་བྱུང་གཉིས་ཀ་རང་སོའི་གྲལ་བྱུག་
 པ་ལས་མར་ལོག། །ལྷ་པ་ནས་ཡར་བྱོན། གྲལ་བཞི་པ་ནས་ལོག། །གསུམ་
 པ་ནས་ཡར་བྱོན། ཅུ་གྲལ་ལས་མར་ལོག་ཚར་བ་དང་། དེ་ནས་ཁོང་རང་སྐྱེ་
 བྱུང་གཉིས་གཡས་གཡོན་གྱི་གྲལ་སྟེལ་ཏེ་སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་གཡོན་གྱི་ཅུ་
 གྲལ་ལས་བྱོན། སྐྱེ་བྱུང་འགན་མེད་གཡས་གྱི་ཅུ་གྲལ་ལས་བྱོན། དེ་བཞིན་
 རང་སོའི་གསུམ་པ་ནས་ལོག། །བཞི་པ་ལས་ཡར་འཛུལ། །ལྷ་པ་ལས་མར་
 ལོག། །བྱུག་པ་ལས་འཛུལ། མཐའ་ལས་ལོག་སྟེ། གཉིས་ཀ་མེ་སྟེགས་ཀ་
 བའི་ཅུ་བར་སྟེབས་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་ཐེང་གསུམ་གསུམ་གཅིག་ཁར་བརྟུང་
 རྒྱུ་བཞག་སྟེ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་དོང་དོང་ཟེར་རེ་རེ་བྱེད་གནང་ནས་གྲལ་གཉིས་
 བཤལ་རྒྱལ་རྒྱུ་ཡིན།

༡.༤, ཚོས་ཁྲིམས་འགན་ཅན་འགན་མེད་གྲལ་གཉིས་བཤལ་གནང་

སྤྱངས།

དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་སོའི་གོང་ལས་མར་བྱོན་པའི་གྲལ་གཡས་གཡོན་གང་ཡིན་
 དེའི་བྱུག་པ་བཞག་སྟེ་ལྷ་པ་ལས་ཡར་འཛུལ། གསུམ་པ་ནས་མར་
 ལོག། །སྤྱུག་གྲལ་ལས་ཡར་འཛུལ། དེ་དུས་གྲལ་འགོ་ནས་ཁོང་རང་སྐྱེ་བྱུང་
 གཉིས་སྟེལ་ཏེ། སོ་སོས་གསུམ་པ་ནས་ལོག། །ལྷ་པ་ལས་འཛུལ། གཡས་
 གྱི་མཐའ་ལས་ལོག་ནས་གཉིས་ཀ་སྤྱུག་གྲལ་གྲལ་མཐུག་བྱོན། དེ་ནང་སྐྱེ་

བྱུང་འགན་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་སྤྲོས་བཅའ་ལྟར་ཕབ་དགོས། དེ་དུས་སྐུ་བྱུང་འགན་
མེད་ནི་སྤྲོས་སྤྲོས་བཅའ་ལྟར་ཕབ་དང་ཕབ་པ་གང་ཡང་གནང་མི་དགོས།

༩.༤. སྐུ་བྱུང་ལྷན་པས་ཀྱན་རུ་སྒྲོ་ཁར་གཞི་བཏང་ཐངས།

དེ་ལྟར་སྐུ་བྱུང་འགན་ཅན་དང་འགན་མེད་གཉིས་ཀྱི་གྲུ་ལ་བཤལ་བྱེད་ཏེ་སྤྲོས་
སྤྲོས་བཅའ་དུས། སྐུ་བྱུང་ལྷན་པས་ཀྱན་རུ་སྒྲོ་ཁར་གཞི་བཏང་དགོས།
གཞི་བཏང་ཐངས་ནི། གསོ་སྦྱང་གི་སྐབས་བཞིན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དག་
ལས་བཞེད་ཆོག །ལྷ་དང་སྐུ་དང་ལྷ་མིན་གྱིས་མཆོད་པའི། །དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་གཞི་འདི་བརྟུངས་པས། །ལྷ་སྟེགས་ཕྱི་པའི་མགོ་བོ་འགེམས་པ་
དང་། །སངས་རྒྱུ་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཆོག་ཤོ་ལོ་
ཀྱི་གཅིག་པོ་དེ་ཐེངས་གསུམ་བསྐྱར་ནས་བརྟུང་དགོས། ཤོ་ལོ་ཀྱི་གཅིག་པོ་དེ་
ལ། ཆོག་འབྲུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། སྤྲོ་གདངས་ཆེ་ཆུང་ནི། ཆོག་འབྲུ་རེ་ལ་
གཞི་ཐངས་རེ་བྱེད་ཆོག་འབྲུ་བཙོ་བརྟུང་བར་ཆུང་རིམ་ནས་ཆེ་རིམ་དུ་སངས་སྟེ་
བརྟུང་།

དེ་བཞིན་ཆོག་འབྲུ་བཙོ་བརྟུང་བར་ཆེ་རིམ་ནས་ཆུང་དུ་རེ་ཕབ་སྟེ་བརྟུང་ཐངས་
གསུམ་གྱི་མཐར་ཏྲོག་ཆེ་བ་གཅིག་བརྟུང་ཆར་ཏེ། མཐུག་རང་ཀྱན་རུ་ནང་ཁ་
སྒྲོར་ཏྲོག་གཉིས་དང་། མ་ཆེན་ཁ་ཐུག་སྒྲོར་ཏྲོག་ཆེ་བ་གཉིས་བརྟུང་ནས་
གཞི་བཞག་སྟེ། དང་པ་ཀྱན་རུ་ནང་ཁ་ཐུག་སྒྲོར་ཐུག་ཐངས་གསུམ། མ་
ཆེན་ཁ་ཐུག་སྒྲོར་ཐུག་ཐངས་གསུམ་འཆལ་དགོས། དེ་ནས་སྐུ་བྱུང་ལྷན་པས་

གྲུན་ཕྱོད་སྤྱི་ལ་ལམ་རྒྱུ་གཞུག་གི་སྒྲིང་།

མཐའ་ལས་འཇུག་སྟེ། གྲལ་བཞི་པ་ལས་འཐོན་ཐད་ཀར་ཀུན་རུ་སྟོ་ཁར་
 ཐོན། སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་གྱིས་ཏིང་ཤག་ཐེངས་བདུན་བཏང་། དེ་དང་ལྗན་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བྱུང་འགན་མེད་གྱིས། ཀུན་རུ་སྟོ་ཁར་ཐག་བརྒྱབ་པས་
 བཞེངས་བདེའི་ལས་ཀ་ཚར་བ་ཡིན། ཏིང་ཤག་བཏང་མཚམས་ཀྱི་བྱད་པར།
 ཀུན་རུ་ནང་འབྱམས་སྟེ་ཡོད་པ་དང་། ཞབས་ཏྱིག་གི་རིགས་གང་ཡོད་ཀྱང་གོང་
 བཞིན་བཏང་རྒྱ་དང་། དུས་ཚོག་ཡིན་ན། རྣམ་འཛུལ་གྱོལ་ཏེ་ཏིང་ཤག་
 བཏང་རྗེས། གྲལ་བཞི་སྟོར་བརྒྱབ། སྤྱིར་རྒྱ་བཏང་། གྲལ་སར་བཞུགས་
 བས་དུས་ཚོག་འགོ་འཇུགས་པ་ཡིན།

༤) སྤྱིར་གསལ་བ་བྱངས་ལུགས།

༤.༡, ཚོས་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ལས། སྐྱེ་བྱུང་ལྷ་སྟོར་གང་ཡིན་པ་དེས་
 གསལ་བའི་ཐག་མ་བརྒྱབ་པའི་སྤྱི་རོལ་དུ། སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་
 ཞབས་སར་གསལ་བ་བྱང་རྒྱུ་དེ་གོངས་སྟོར་ལྷ་བར་འགོ་དགོས། དེ་དང་
 ཅིག་ཁར་དགོངས་སྟོར་ལྷ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་དཔེར་ན་གསལ་བའི་གྲལ་
 ཁར་བསྐྱོག་ཆེ་སྐྱབ་ཡོད་ན་དེ་དང་། དེ་བཞིན་ལྟོ་བྱིན། ཉི་མར་ཇའི་ཞབས་
 ཏྱིག་ །དེ་མཚུངས་གསལ་བ་གྱོལ་ཏེ་ཉི་མར་ལྷས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དགོངས་སྟོར་
 གསལ་བའི་དགོངས་སྟོར་ལྷ་དུས་སྤྱག་སྟེ་ལྷ་དགོས།

༤.༢, གསལ་བའི་དགོངས་སྟོར་ལྷ་ལུགས།

དེ་ལྟར་དགོངས་སྟོར་ལྷ་བ་འགོ་ཐངས་ཀྱང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བྱུང་ལྷ་སྟོར་པས་

ཀུན་རྩིས་ལྟོ་ལས། ཚས་ཁྲིམས་པའི་ཕྱག་མཚན་བ་བསོ་ལག་འཁོར་དང་ཕྱེད་
 བ་རང་འཇགས་བསྐྱམས་ནས་ཕྱག་སྦྱིས་སྦྱིས་མགོར་བརྒྱགས་ཕྱག་སྦྱིས་
 གྱི་འདབ་གྱི་མགོ་སྦྱིས་དང་སྦྱག་བཟུང་ནས་སྦྱིས་སར་བརྟེན་གྱིན་ཕྱོན་
 ཏེ། སྦྱབས་ཆེའི་གཟིམ་ཅུང་སྟོ་ཁར་སྦྱབས་པ་དང་། དེ་ཁར་སྦྱབས་ཆེའི་ཕྱག་
 ལུ་མི་གཅིག་སྦྱུང་གི་ཕྱག་སྦྱིས་དང་སྦྱིས་ལུ་ཆེད། སྦྱར་ནས་གྲྭ་ཁད་ཁད་
 སྦྱོད་དེ། སྦྱུང་སྟོ་སྦྱང་ཕེབས་མ་ཐག །ཕྱག་སྦྱིས་དང་སྦྱིས་ལུ་སྟོ་རས་
 བཟུང་ནས་སྦྱུང་ནང་ན་ཕྱོན་བརྒྱག་དགོས། དེ་ནས་སྦྱུང་གིས་དང་པ་
 རང་སྦྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱུ་མདུན་དུ་ཕྱག་ཐེངས་གསུམ་ལུ་ཕྱག་
 དབང་ལྷ།

ཐང་ཤད་ཕྱེད་ནས་ཞལ་ལས་གསོལ་བ་དྲང་ཚོག་པ་ཞིག་ཟེར་དགོངས་སྟོར་
 ལྷ། དེ་དང་གཅིག་ཁར་གནད་དོན་གཞན་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་སྟོ་
 ཕྱིན་འབད་ཚོག་པ་ཞིག་ཟེར་དགོངས་སྟོར་ལུ་ཚར་ཏེ་རྒྱབ་བཤུགས་བརྒྱབ་ནས་
 སྦྱར་སྦྱུང་གཟིམ་ཅུང་སྟོ་ཁར་འཐོན་པ་དང་། ཆེའི་ཕྱག་གཡོག་དེས་ཕྱག་
 སྦྱིས་དང་སྦྱིས་གཉིས་པོ་ཕྱག་ལ་ལུལ། སྦྱུང་གིས་དེ་ལྟར་ཆེའི་སྟོ་ཁ་
 ལས་ལོག་དུས་ཀྱང་གོང་བཞིན་སྦྱིས་བརྟེན་གྱིན་ཕྱོན་ཏེ་ཀུན་རྩིས་ལྟོ་ཁར་
 སྦྱབས་ཚར་བ་དང་།

ཀུན་རྩིས་ལྟོ་ཁར་གསོལ་བ་དྲང་རན་པའི་བརྟེན་མཚན་གྱི་ཐག་ཐེངས་གཉིས་
 བརྒྱབ། དེ་ཁར་སྦྱར་མ་བཅོལ་ཙམ་ཞིག་གསོལ་བ་བཞེས་མཁན་གྱི་སྦྱིག་པ་

ཆོ་སྤྱངས་ཚར་ཚར་སྐྱུག་པ་དང་གཅིག་ཁར། ཆོས་ཁྲིམས་ནུས་གསུམ་སྐྱུ་
 ཆོས་བཞེས། དེ་ནས་སྐྱུ་རྒྱ་ལྷོ་ར་པས་རྒྱ་ར་གནང། རྒྱ་ར་གཏོང་མཁན་
 དེ་ཡང་། རྩོ་བྱིན་མེད་ན་སྐྱུ་རྒྱ་ལྷོ་ར་པས་བཏང། རྩོ་བྱིན་ཡོད་ན་སྐྱུ་རྒྱ་
 འགན་མེད་ཀྱིས་གཏོང་དགོས། སྐྱུ་རྒྱ་གཞན་དག་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་སྒྲེལ་
 གནང་བ་དང་གསོལ་བ་བཞེས་མཁན་ཆོ་ཀྱན་རུ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་
 ནས་སྐྱུ་རྒྱ་ལྷོ་ར་པས་ཀྱན་རུ་འཛིན་སྐྱུག་གཤམ་གཤམ་མཇུག་ལས་ཕྱག་ཐེངས་
 གསུམ་འབྲུལ་དགོས། དེ་ནས་ཞལ་མར་སྒྲོར་བ་དང་གཅིག་ཁར་ཕྱེང་བ་
 གསིག་སྟེ་གསོལ་བ་དང་མཁན་བཅུགས་པ་ཡིན།

ལ) གསོལ་བ་དངས་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ།

ལ.༡, ཕྱགས་མི་གས་ཀྱི་སྐྱིག་ལམ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀ་དངོས་སུ་ལག་
 ལེན་བསྟར་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱོད་ཀྱི་གསོལ་བ་ཐག་བརྒྱབ་བྱིན་པ་དང་།
 ཕྱི་དྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱང་ར་བཏང་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ། གསོལ་ཆོགས་བཞེས་མཁན་
 རྣམས་འཛོམས་ཚར་ཚར་གྱི་བར་དུ། ཕྱགས་མི་གས་ཀྱི་ཆོ་ཀྱན་རུ་འཛིན་ལུ་
 གཤམ་བཅད་ནས་ཕྱག་སྐྱིག་སྟེ་ལང་བསྟན་དགོས། དེ་ནས་གསོལ་བ་དངས་
 ནས་ཆོགས་པ་གྲེས་ཚར་བའི་ཤུལ་དུ་ཁོང་རང་ཕྱགས་མའི་གས་ཀྱི་ཆོ་ལྷན་
 ཅིག་གཤམ་མཇུག་ལས་ཡར་འཇུག་ནས་རང་སོའི་གཤམ་ཁར་སྟོད། དེ་ཡང་
 ཕྱགས་མི་གས་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱི་དང་བསྟུན། སྐྱུག་གཤམ། ཅ་གཤམ།
 གསུམ་པ། བཞི་པ། མཐའ་གཤམ་སོགས། གཤམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཅམ་དང་
 བསྟུན་པའི་གཤམ་གོང་མས་གཙོས་པའི་གཤམ་ན་གནས་པ་བཅས་ཐམས་ཅད་

ཕྱག་སྒྲིག་སྟེ་སྟོད་དགོས་ཤིང་། དེ་དུས་མེ་སྟེགས་ཀ་བའི་རྩ་བ་ལས་དོ་དམ་
 པས་ཏག་ཐང་གཉིས་བརྒྱབ། དེ་སྐབས་གྲལ་གོང་མ་གཞན་ཚོ་ཡར་ལོང་།
 དབུ་མཇེད་སོགས་མི་ངོམ་བཞིས་ཚིག་སྐྱོར་དགོས། དེ་ཡང་མ་ནམ་མཁའ་
 དང་ཞེས་པའི་སྐབས་འགྲོ་བཞི་སྐྱོར་འདི་ཚར་གསུམ་གདངས་ཅུང་ཟད་མནར་
 ཏེ་འཐེན། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག །སྤྲེལ་སྐྱེལ་ལས་བཟང་པོ། སྐྱེ་
 བ་ཀུན་ཏུ། སངས་རྒྱལ་སྐྱེལ་གསུམ་སོགས་ཐང་གསུམ་གསུམ་གདངས་ཅུང་
 ཟད་མནར་ཏེ་འཐེན།

དེ་ནས་སངས་རྒྱལ་སྐྱེལ་གསུམ་ཚར་གཉིས་འཐེན་ཚར་ཏེ་གསུམ་པའི་ཇི་ལྟར་
 བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་ཟེར་བའི་ཚིག་ཀླང་གཅིག་གི་འགོ་ལས་དོ་དམ་གྱིས་ཐག་
 གཉིས་བརྒྱབ་པ་དང་བསྟུན་ཇི་ལྟར་བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཟེར་
 རྒྱད་མེད་སྒྲིག་སྟེ་བཟོད། ད་ལྟ་གོང་གི་གདངས་ཀྱི་རིགས་འཐེན་པའི་སྐབས་
 ལ། གྲལ་གོང་མ་ཚོ་ལས་མི་རེ་ཕྱགས་མ་ལེན་པའི་དོན་ལས་གྲལ་མཇུག་
 འོང་ཞིང་། ཕྱག་མའི་གཉེར་པས་སྟོམ་ནང་ལས། ཕྱགས་མ་བཏོན། ཁོ་རང་
 གི་གདོང་ཁར་སྤངས་བཞག་ཡོད་པ་འདི། ཕྱགས་མ་རྩིས་སྟོད་པ་དང་ཕྱག་
 མ་སྟེལ་བ་ཟེར། གྲལ་གྱི་མིང་དཔེར་ན་གཡས་ཀྱི་སྐྱུག་གྲལ་ཟེར་བ་དང་།
 གྲལ་དེ་ཁར་གྱི་མི་གཅིག་གིས་ཕྱགས་མ་གཅིག་འཐུ་ཁྱེར།

དེ་ལས་གཡོན་གྱི་སྐྱུག་གྲལ་ཟེར་བ་དང་གྲལ་དེ་ཁར་གྱི་མི་གཅིག་གིས་ཕྱག་
 མ་གཅིག་འཐུ་ཁྱེར། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་ཀྱི་རྩ་གྲལ། གཡོན་གྱི་རྩ་གྲལ།

གཡས་གྱི་གསུམ་པ། གཡོན་གྱི་གསུམ་པ། གཡས་གྱི་བཞི་པ། གཡོན་གྱི་
བཞི་པ། གཡས་གྱི་ལྔ་པ། གཡོན་གྱི་ལྔ་པ། གཡས་གྱི་དྲུག་པ། གཡོན་གྱི་
དྲུག་པ། གཡས་གྱི་མཐའ། གཡོན་གྱི་མཐའ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་དང་
བསྟན་དེ་ཆོས་ལྷན་མ་རིམ་བཞིན་འབྲུ་བྱེད། དེ་ལྟར་ལྷན་མ་འབྲུ་མཁན་
ཆོ་གཡེལ་འགོར་བསྐྱེད་པ་དང་དུམ་གེ་བཟོ་གཉའ་བར་བསྐྱེད། ལྷན་མ་
ལྷན་རྒྱ་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ལྷན་མ་ལྷན་པའི་བར་ན། རོ་དམ་གྱིས་ཐག་
གཉིས་བརྒྱབ་དུས་ཆོག་སྐྱོར་མི་བཞི་པོས། གོང་ལས་ཁྱུ་བ་ལྟར་རི་ལྟར་བསྐྱོ་
བ་སྐྱོན་ལམ་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅེས་བརྗོད།

ད་རུང་རོ་དམ་གྱིས་ཐག་གཉིས་བརྒྱབ། ཆོག་སྐྱོར་མི་གཡེལ་གྱི་དབུ་མཇེད་རོ་
སྐལ་འདིས་གཡེལ་ཡར་བཞེངས་ཟེར་སྐྱད་རྒྱབ་ལབ། ཡང་ཐག་གཉིས་བརྒྱབ་
ད་རུང་དབུ་མཇེད་དེས་ཁ་ལས་ཞབས་སེན་གདན་སོ་དང་འབྲེལ་དུམ་གེ་བཟོ་
ཟེར་ལབ། ཡང་རོ་དམ་གྱིས་ཐག་གཉིས་བརྒྱབ་པ་དང་ལྷན་སྐྱིག་ཟེར་ལབ།
དེ་འདྲ་ལབ་པ་དང་ཆོག་སྐྱོར་མཁན་བཞི་པོ་འདི་ལྷན་སྐྱིག་སྟེ་གཡེལ་མཇུག་
ཐུག་འགོ་ནས། ལྷན་སྐྱིག་བཞིན་པར་ཁ་རྟེན་ཁ་ཐུག་སྐྱོར་སྟོད། ད་གོང་
ཡས་ནས་མར་ལྷན་མ་ལྷན་འོང་མི་ཆོ་མེ་སྟེགས་ཀ་བའི་རྩ་བར་མ་སྐྱེབ་
ཅིག་ཁར། རོ་དམ་གྱི་ཐག་གཉིས་བརྒྱབ་པ་དང་།

འོང་ཆོག་སྐྱོར་མཁན་བཞི་ཆོས་མས་ནས་ཡར་ལྷན་རྟིགས་འབྲུ་བར་འཇུག།
དེ་བསྐྱང་ལྷན་མ་ལྷན་མཁན་ཆོ་ལྷན་མ་མ་ལྷན་པར། ལྷན་མ་འབྲེད་

བསྟན་ཅིང་སློང་པ་མར་སྐྱར་ཙམ་དུ་བབྱང་སྟེ་སྟོང་། དེ་སྐབས་སྔ་ངོ་ཡིན་ན་
ཞབས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མཐེབ་སོར་བཞག །སྟོང་ཡིན་ན་ཞབས་བར་ན་
ལག་བརྒྱབ།

ཕྱག་རྟེན་སྐྱུག་མཁན་ཚོས་ཀྱང་ལག་པ་གཡས་པས་ཕྱག་རྟེན་འཕུ་སྟེ་
གཡོན་པར་སྐྱུག་ཕྱག་སྒྲིག་སྟེ་སློང་པ་མར་སྐྱུག་སྟོང་། དེ་ལས་ཐག་གཉིས་
བརྒྱབ་ཅིག །ཕྱག་རྟེན་སྐྱུག་མཁན་ཚོ་ཕྱག་རྟེན་མར་ཁྱེར་འགོ། །དེ་
བསྐྱང་ཁྱེར་བབྱང་མཁན་མི་གཉིས་འདི། སྐྱུག་གཡལ་གཡལ་མཇུག་གཡས་ལས་
གཅིག་དང་གཡོན་ལས་གཅིག་སྟོང་འོང། ཕྱག་རྟེན་ཁྱེར་མཁན་ཚོས་རང་
སོའི་ཕྱོགས་ཁ་ཐུག་གི་ཁྱེར་ནང་སྐྱུགས།

དེ་ཡང་སྔ་ངོ་ཡིན་ན་ཕྱག་རྟེན་འཕུ་བར་ཆར་གཉིས་འཇུལ་དགོས། ཕྱི་ངོ་
ཡིན་ན་ཆར་གཅིག་རང་ཡིན། ཕྱག་རྟེན་སྐྱུགས་ཆར་བ་ཅིག་ཐག་གཉིས་
བརྒྱབ། དེ་ལས་སྔ་ངོ་ཡིན་ན་ཕྱག་སྒྲིག་ཟེར་མེ་བཏེག་ཀ་བའི་རྩ་བར་
འགོ། དེ་ཁར་མི་བཞི་ཀ་གཡལ་མནར་བསྟན། ད་རུང་ཐག་གཉིས་བརྒྱབ།
ཕྱག་སྒྲིག་ཟེར་འོང་མི་བཞི་པོ་གོང་གཡལ་གྱི་ཀ་བའི་རྩ་བ་ལས་ཡར་འགོ་ཞིང་།
དེ་ལས་རང་སོའི་གཡལ་ཁ་ལས་མར་ཞབས་ཀྱིས་ཕྱིས། ཕྱག་རྟེན་ཡོད་ན་
འཕུ་ཁྱེར་ཏེ་མེ་བཏེག་ཀ་བའི་རྩ་བར་བསྟན་དགོས། ཕྱགས་མ་ཕྱག་མཁན་
ཚོས་ཕྱགས་མ་ཕྱག་ཆར་བ་དང་། སྐྱུག་གཡལ་གྱི་ཕྱགས་མ་ཕྱག་མི་གཅིག་
གིས་ཕྱགས་མ་མར་བཞོལ་ཟེར་ལབ།

དེ་ལས་དོ་དམ་གྱི་ཐག་གཉིས་བརྒྱབ། དེ་ལས་ཡར་ཡོད་པའི་ཚིག་སྐྱོར་མི་
བཞི་ཚོ་ཕྱག་སྒྲིག་སྟེ་མར་འོང་ནས་ཀ་བའི་རྩ་བར་སྤངས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཕྱག་
མའི་གཉེར་པ་འོང། གཡས་ཀྱི་སྤྱུག་གཡེ་ཟེར་གཡོན་གྱི་སྤྱུག་གཡེ་ཟེར་གཡེ་
ཚུ་རིམ་བཞིན་མིང་བཏོན་ནས་ཕྱག་མ་རྒྱགས། དེ་ལས་ཚིག་སྐྱོར་མི་བཞི་པོ་
ཀུན་རྩ་གཡེ་མཇུག་ལ་ཚིག་སྐྱོར་དགོས། དེ་སྐབས་དབུ་མཇུག་དོ་སྐྱེད་དང་
དབུ་མཇུག་འོག་མ་སྐྱོར་རྩ་བ་ལས་ཁ་ཡར་སྐྱོར་ཨོམ་ཚུགས་ཕྱེད་སྟོང་། དེ་
བཞིན་རམ་འཇར་དང་རམ་སྤྱུག་གཉིས་ཀ་བའི་རྩ་བར། གཅིག་སྤྱུག་གཡེ་
ཁ་སྤྱུག་སྐྱོར་སྟོང་།

གཅིག་ཁ་གཡེ་མཇུག་སྐྱོར་ཏེ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ས་སྟོང་བསྐྱེད་བྱ་བརྒྱབ།
ཀ་བ་དང་ཁོ་རང་གི་བར་དུ་འབྱེད་བརྒྱབ་ཨོམ་ཚུགས་ཕྱེད་སྟོང་། གཡེ་འོག་
མ་གཉིས་པོ་འདི་སྤྱུག་གཡེ་མཇུག་སྤྱུག་ཏུ་གདོང་སྐྱོར་ཏེ་སྟོང་། ཟུང་བཞེད་
མི་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་མར་བསྐྱེད་མཁན་ཚོ་ལས་པགས་ཕྱིས་རྩིས་ལྷུ། པགས་
ཕྱིས་དེ་ཡང་ཕྱི་ལས་སྤྱུ་ཕྱི་ཕྱི་དང་ནང་དུ་ཟན་ཡོད་པར་དགོས་པ་ཡིན།

པགས་ཕྱིས་ཚད་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཡིན་ན་མཇུག་མོ་དང་མཐེབ་བོང་གཉིས་ཀྱི་བར་
མཐེབ་སོར་དང་། ཕྱི་རྩོ་ཡིན་ན་ལག་གང་དགོས་པ་ཡིན་འདུག །དེ་ལས་
པགས་ཕྱིས་རྩིས་སྤྱུ་ཚར་བ་དང་དོ་དམ་གྱིས་གཡེ་སྤངས་རྒྱུ་འདི་དོན་ལས་
ཐག་གཅིག་ཡང་པར་བརྒྱབ་སྟེ། ཚིག་སྐྱོར་མི་དབུ་མཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཁ་ལས་
གཡེ་ཡར་བཞེངས་ཟེར་སྐྱེད་རྒྱུ་ཕྱེད་ལའ། ཟུང་བཞེད་མི་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱབ་

ཀ་བར་བསྟེས་ཏེ་པགས་ཕྱིས་རྒྱགས། པགས་ཕྱིས་འཇུགས་མཁན་ནི་གྲལ་
མཇུག་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཡིན།

དེ་ཡང་པགས་ཕྱིས་འཇུགས་དུས་ལག་པ་གཉིས་གན་བཀལ་བར་ན་འབྱིད་
བརྒྱབ། པགས་ཕྱིས་དེ་ལག་པ་གཡས་པའི་ཐལ་མོར་བཀལ་ཁྲར་དགོས།
པགས་ཕྱིས་ཕྱིས་ཕུལ་མི་ཚོ་སྤྲུལ་མའི་གྲལ་ཁར་རྩ་བར་སྟོད། དོ་དམ་གྱིས་མེ་
ཏྲག་ཀ་བའི་རྩ་བ་ལས་ཐག་གཉིས་བརྒྱབ། དེ་ལས་སྤྱོད་དམངས་ཁྲུས་ཡོད་
ཚོ་དབུ་མཇུག་དོ་སྤྲུལ་འདིས་གྲལ་རྒྱབ་ལས་ཟེར་ལྟ། ཁྲུས་མེད་ན་ལྟ་མི་
དགོས། དེ་ལས་གྲལ་སྤྲུག་གྲལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུལ་བྱས་ཕྱག་སྤྲུག་སྤྲུག་
ཀྱན་རུ་ཕྱི་ཁར་དོ་གཅལ་སྤྲུག་སྤྲུག་བར་འཐོན་འགོ། དེ་ལས་མར་ལས་ཡར་
ལོག་པའི་བསྐྱང་ལས་ཕྱག་ཕྱག་ཁྲུག་ནང་ན་བཅུག་ལོག་སྟེ། ཀྱན་རུ་ནང་
བྱོན་སྟོའི་རྒྱབ་སྤྱངས་བསྟན་དགོས།

དེ་ལས་དོ་དམ་གྱིས་བྱོན་ཟེར་ལྟ། དེ་ལས་ཕྱག་ཁྲུག་ནང་ན་བཅུག་སྟེ་དུམ་ཀེ་
མར་ཕབ་ནས་འཐོན་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་དཔྱད་གསལ་ཤིག་ ཚིག་སྟོར་
མཁན་བཞི་པོ་འདི་ཚོའི་འོག་ལས་སྤྲུག་སྤྲུག་མཁན་གསར་པ་རྣམས་ཡིན།
དེ་ཚོ་ལ་མཐའ་གྲལ་གྲལ་འགོ་ལས་མི་གཅིག་གིས་སྤྲུག་སྟོན་པ་ཡིན་འདུག།
༥༩, ཕྱགས་མའི་གྲས་ཁར་ཐོག་མར་སྟོན་པའི་སྤྲུག་ཚིག་ཞེས། ཞེས་དེ་
སྟོར་གོང་དུ་སོང།

༥.༣. ཕྱགས་མའི་གས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་སྒོར།

ཐོག་མར་ཕྱགས་མའི་གས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་ལ། ཕྱགས་མའི་དོ་དམ།
ཕྱག་མའི་གཉེར་པ། དབྱ་མཇུག་དོསྒྲལ། དབྱ་མཇུག་འོག་མ། རམ་འཇར།
རམ་ཕྱག། །

ཁྱུང་བཤེད་མི། གལ་གོང་མ། གལ་མཇུག་འོག་མ། གལ་མཐར། གལ་
མཐའ་ལས་སྒྲིག་སྟོན་མི་བཅས་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལས་དོ་དམ་ཞེས་པ་ནི།
ལས་ཀ་འདིའི་འགོ་འདྲེན་པ་གཙོ་བོ་ཡིན།

ཕྱག་མའི་གཉེར་པ་ནི། ཏུས་རྒྱན་ཁོ་རང་གི་འགན་ཁུར་ནི་ཕྱགས་མ་བདག་
བཟུང་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། སྐབས་འགར་ལྷག་ལས་དོ་དམ་མ་བཞུགས་ན་དེའི་
འགན་བྱེད་དགོས།

དབྱ་མཇུག་དོསྒྲལ་ནི། ཆོག་དང་གདངས་དབྱངས་ཀྱི་འགོ་སྒྲུལ་གཙོ་བོ་དེ་
ཡིན།

དབྱ་མཇུག་འོག་མ་ནི། ཆོག་སྒྲུར་བའི་རོགས་པ་དང་རེས་འགའ་དབྱ་མཇུག་
ཀྱི་ཚབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

རམ་འཇར། རམ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱང་ཆོག་སྒྲུར་རིགས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་མཁན་
ཡིན།

ཁྱུང་བཤེད་མི་ནི། ཕྱག་རྟེན་པ་བཟད་སའི་སྟོན་བཟུང་མཁན་ཞིག་ཡིན།
གལ་གོང་མ། གལ་མཇུག་འོག་མ། གལ་མཐའ་ཞེས་པ་རྣམས། ཕྱགས་
མའི་གས་འཇུག་བའི་སྤྱི་བྱེད་པར་ཞིག་ཡིན། གལ་མཐའ་ལས་སྒྲིག་སྟོན་

དུ་ལྷན་གོང་མོར་བྱོན། དེར་སླེབས་ཚར་ནས་ཀྱང་གང་དགར་མིན་པ་གྲལ་
ཞིག་ནང་རང་གི་ཤམ་ཐབ་འདི་གསུམ་བཟླ་བ་བྱས་ནས་བཟླ་བས་ཏེ་རང་གི་
རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱལ་བཞག་ནས། དེ་རྗེས་འཁྱུ་རྒྱུ་འི་རིགས་གང་ཡང་བྱེར་ཏེ། རང་
གཞུགས་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བརྟུ་བ་སོགས་ལྷན་བྱ་དགོས།

৬,৩, ব্রহ্ম'স্প'ব'শ্ৰী'পু'শ্ৰী

དེ་ནས་ཁྱུས་ལས་སྐྱར་ལོག་སྟེ་ཕྱོན་རན་པ་དང་། སྐྱུ་བྱང་ཕྱག་སྒྲིམ་བཤལ་བ་
 ཕྱོན་རྒྱ་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་ཁྱུས་གནང་མཁུ་ཆོ་གལ་རིང་བཅད་དེ་མིན་པ།
 མི་བརྒྱད་དགུ་རེ་ཆོམས་ཆོམས་སུ་བཟོས་ཏེ་སྐྱུ་སྟོད་དང་སྦྱད་གཡོགས་
 བཞེས་པེ་ཆིངས་བཅིངས་གཟན་བཀའ་ཞལ་མར་བཤུས་ནས་བསྐྱད་དགོས།
 འདི་ནང་སྐྱུ་བྱང་འགན་ཅན་འགན་མེད་གཉིས་ཀ་ཕྱོན་ཏེ། སྐྱུ་གཟུགས་དང་
 ར་བཟང་འཁྱུ་མ་འཁྱུ། དབུ་སྐྱུ་བསིལ་མ་བསིལ་སོགས་ཞིབ་པར་གཟིགས་
 ཚར་ནས། སྐྱུ་བྱང་ཁོང་རང་གི་ཁྱུས་གནང་སར་ལོག་ཕྱོན་པའི་སྐབས་ན། སྐྱུ་
 བྱང་གཉིས་ཀས་ཕྱག་ཏྱག་པག་པག་ཅེས་གནང་རྒྱ་ཡོད། དེ་ལྟར་གནང་ཚར་
 བ་དང་། ཡར་བཞེངས་སྐྱུ་འདབ་བཞེས་པ་ཡིན། དུས་ཆོད་འདི་ནང་གཅིག་
 གིས་གཅིག་གི་སྐྱུ་འདབ་འབལ་རེས་ཅེ་བ་སོགས་སྐྱུ་ཅེད་གནང་བའི་གོ་
 སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད།

དེ་ནས་བྱུང་ལས་སྤྲུང་ཕེབས་པའི་ཆེད་དུ། བྱུང་གནང་མཁན་ཆོ་སྤྲུང་
བཞུགས་སར་འཛོམས་ཏེ། མདུན་ནས་འབངས་ར་ཉིང་ཉིང་རྩེ་མཁན་གྱིས་

གཙོས། སྤར་བཞིན་གྲལ་བཙར་ནས་རྫོང་ནང་ཕེབས་ཏེ་སྤ་མ་ཡིན་ན་ཀ་རྩུང་
སྒྲིལ་དང་། ད་ལྟ་ཀྱན་རའི་བྱར་དུ་རྟོག་ཅལ་ནང་སྤྱངས་ནས། ལྷུས་ཀྱི་གྲལ་
མཚུག་ཡོད་པའི་སྤྱི་དྲུང་འགན་མེད་སླེབ་སླེབ་བར་སྤྱག་སྟོད། སྤྱི་དྲུང་འགན་
མེད་བསླེབས་ཚར་ནས། སྤྱི་དྲུང་འགན་ཅན་གྱིས་སེ་རེ་བ་སེ་རེ་བ་ཅེས་ཕྱེང་བ་
ཤད་པ་དང་། ལ་གྲེས་རང་སོའི་གྲ་ཤག་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན།

༤.༤. ཡང་ལྷུས་ཀྱི་ལ་སྒྲོན་རྩུང་བྱ་བ།

རང་ལྷ་བཙུག་ཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཆའི་ལྷུས་འདི། ལས་ཚན་ནམ་ཆོས་
ཁྲིམས་བགེས་པ་ཆའི་ཐུགས་སྟོའི་ལྷུས་ཤིག་ཡིན་པར་ཕྱིས་ཀྱིན་འདུག །དེ་
ཡང་སྤྱི་དྲོ་ནས་མེ་གཉེར་ཆོ་ལྷུས་རྒྱ་བཀོལ་བ་བཏང་ནས། དམངས་ལྷུས་
གྲལ་བཙར་ཏེ་ལྷུས་གནང་སར་བསླེབས་ཚར་བ་དང་། ལས་ཚན་བགེས་པ་
ཆོས། ཆོས་ཁྲིམས་གསར་པ་གསུམ་དང་། ཆབ་སྲུགས་གསར་བགེས་བཞི།
ཆོར་བཟུང་པ་བཅས་ཞལ་གངས་བརྒྱུད་པོ་མགོན་དུ་བོས་པ་བཏང་ནས་སྤྱི་
ལྷུས་གནང་བཙུག་པ་དང་།

དེའུས་ཆབ་སྲུགས་བགེས་པ་གཉིས་ནས་དགོངས་ཞུའི་གསོལ་ཇ་གར་ག་མ་
བཟོས། ཇ་རྩམ་མཇར་མར་སྒྲིམ་དང་མར་ལུ་ལ་བས་སོགས་བས་སྤྱ་མ་འདྲ་
བ་སྤྱ་ཆོགས་ཤིག་བྱེར་ནས། ཁོང་རང་གཉེར་ལས་ཚན་གསར་བགེས་ཆོ་
སྤྱག་ཏུ་བཙུགས་ཏེ་འཐུང་བ་སོགས་དག་སྤྱང་གི་བཟའ་བཏུང་ལ་རོལ་བའི་
དུས་སྟོན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཐུགས་སྟོའི་ལྷུས་སུ་ཕྱིས་པ་དེ་ལྟར་ལགས།

༤,༥ བྱུས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་གཞན་ཡང་།

ཚོས་ཁྲིམས་གསར་པའི་གཟན་བཅེགས་རྒྱ་འདི་ཡང་། དེ་ཆོ་རང་ལྷ་བཅུ་
གཉིས་པའི་ཚོས་གསུམ་འདི་ན་བྱུས་གྲལ་བཅར་བ་བྱོན་དུས་སུ་འགོ་ཐོག་
འདི་ནས་བཅེགས་དགོས་པ་ཡིན། དུས་རྒྱུན་སྒྲིག་གྲལ་པ་ཚོ་བྱུས་ལ་བྱོན་
དུས་གཟན་བཅེགས་དགོས་ཤིང་། དེ་མིན་པའི་ཞལ་གྲྭ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
བྱུས་འབྲུ་རས་ཞེས་གོས་གཞན་ལས་བཅི་མཐོང་ཆེ་བར་བྱས་བཞག་པའི་
འབྲུ་རས་གསར་པ་བཞེས་དགོས་པ་དང་། འབྲུ་རས་མེད་ཀྱང་རས་གཟན་ངི་
མས་མ་གོས་པ་བཞེས་དགོས་འདུག །

འདི་ནི་སྔོན་གོང་གི་གཙང་སྒྲ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་སྔོན་ཞིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག་
ཡང་བྱུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཁྲིམས་པ་རྣམས་ཕྱག་བསིལ་པར་ཁེབས་
བསྐྱམས་དགོས་འདུག་པ་དང་། དམངས་བྱིངས་དུས་རྒྱུན་སྒྲ་དོར་བཞེས་མ་
ཆོག་པ་མ་ཟད། བྱུས་ལ་ཁེབས་དུས་ཀྱང་སྒྲ་དོར་མ་བཞེས་མི་ཆོག་ཅིང་།
གྲལ་བསྒྲིགས་སུ་བྱོན་སྐབས་ཞལ་གྲངས་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་སྤྲོས་གང་གི་ཆད་
སར་སྟོང་བཞག་དགོས་པར་གསུངས། སྔོན་དུས་ཚུ་རྩལ་དགེ་འདུན་པ་
དམངས་སྒྲིབ་བྱུས་གནང་དུས། གདོང་ཕྱོགས་པ་རྩལ་ལ་ཡར་མར་གྱི་འགྲུལ་
པ་འགོ་མི་ཆོག་ཅིང་། གལ་སྲིད་འགྲུལ་པ་འགོ་ན་ཚུར་བོས་ནས་ཉེས་ཁྲིམས་
བསྐྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་འདུག །

༤.༤) དུག་སྤྱིས་བཤལ་ལུགས།

དུས་རྒྱུན་ཉི་མ་ལག་འཁོར་ཚུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཙམ་དང་། དགོངས་
ཀར་ཚུ་ཚོད་གསུམ་དང་ཕྱེད་ཙམ་ལ། རྒྱ་བྱང་འགན་ཅན་འགན་མེད་གཉིས་
ཀྱིས་དུག་སྤྱིས་བཤལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པ་ཀུན་རྩ་སྒོ་ཁ་ལས་སྤྱེལ་ལྷག་
བདེ་བ་པའམ་ཐག་བརྒྱབ་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ཀུན་རྩ་གཡས་སྒོར་དུ་ཐག་བརྒྱབ་
ཀྱིན་ཐོན། སྤྱིར་ཀུན་རྩ་ནང་འཛུལ་གྲལ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་བཞི་པ་
ལས་ཐག་བརྒྱབ་ཀྱིན་ཐོན་ནས། གྲལ་འགོ་ལས་ཕར་གཡོན་གྱི་བཞི་པ་ལས་
མར་ལོག་ཀུན་རྩ་སྒོ་ཁར་ཐོན། རྒྱ་བྱང་གཉིས་ཀ་ཞལ་ཡར་ཀུན་རྩ་ནང་
སྒོར་ཏེ། ཀུན་རྩ་སྒོ་ཐེམ་ཁར་དུག་སྤྱིས་བཤལ་བ་མཚུག་བསྐྱུ་བའི་དོན་ལས་
སྤྱེལ་ལྷག་ཐེངས་གསུམ་གསུམ་བརྒྱབ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

༥) ཉི་མ་གྲང་ཇའི་དུས།

༥.༡, གྲང་ཇ་བྱངས་ལུགས།

དེ་ཡང་ཉི་མ་རྟག་པ་རང་སྤྱིག་གིས་ཐོབ་པའི་གྲང་ཇ་བྱངས་སྤོལ་མེད། དད་
སྤྱིན་ནམས་ལས་གསོལ་ཇ་ཞབས་རྟོག་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་རང་ཡིན། དེའི་
སྐབས་སུ་སྐབས་མགོན་ལ་ཉི་མ་གསོལ་ཇ་ཞབས་རྟོག་ཡོད་པའི་དགོངས་
སྒོར་ཁྱེད་གོས་པ་ལས། དེའང་ངོ་པའི་གསོལ་བའི་དགོངས་སྒོར་དང་སྐབས་
གཅིག་ཏུ་ཁྱེད་ཚར་ཏེ། ད་ལྟ་ལོགས་སུ་ཁྱེད་མི་དགོས། ཉི་མ་ཇའི་དུས་ཚོད་
དང་བསྐྱུན། ཐད་ཀར་དུ་ཚོགས་དམངས་འགྲུགས་པའི་དོན་ལས་གྲང་མེད་
བསྐྱུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྐྱེ་བུ་ཁྱེད་ལྟ་སྒྲིལ་པས་རྒྱུ་རྩ་གནང་། འགན་ཅན་འགན་མེད་ཀྱིས་ཐག་གནང་སྟེ། ཚོགས་དམངས་ནང་དུ་བཙུགས་ཚར་ནས་ཞལ་འདོན་འགོ་འཛུགས་ཏེ། གསོན་དོན་བསྐྱོག་ཆེ་སྤྱོད་གནང་སྐབས་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་སྤྱི་པོའི་བསྐྱོག་པ་འགོ་བཙུགས་པ་དང་དུས་མཉམ་གསོལ་ཇ་བཙུགས་རྒྱ་ཡིན། གཤིན་དོན་ཡིན་མ་ཉི་བགྲང་ཚར་ཏེ་སྤྱོད་འགྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་དུས་མཉམ་བཙུགས་དགོས། གསོལ་ཇ་བཙུགས་ཐང་དེའང་ཀྱན་རྩ་ནང་དང་འདྲ་ཁང་ནང་གི་བྱེད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཀྱན་རྩ་ནང་གསོལ་ཇ་བཙུགས་དུས་སྐྱེ་བུ་གིས་སྤྱོད་གྲུ་གྲུ་མཐུག་ཞལ་མར་སྒྲིལ་ཐག་པང་པར་རྒྱུ་སྟེ་བཙུགས་རྒྱ་དང་། འདྲ་ཁང་ནང་ཡིན་ན་ཐང་བ་གསིག་སྟེ་བཙུགས་དགོས་པ་ཡིན་འདུག །

སྐབས་མེད་ཀྱིས་གསོལ་ཇ་བཙུགས་ཐང་ཡང་། ཀྱན་རྩ་ནང་དང་འདྲ་ཁང་ནང་གི་དུ་ཡིན་ཡང་དམང་གི་གསོལ་ཇ་བཙུགས་པ་དུས་མཉམ་བཙུགས་རྒྱ་ལས་བྱེད་པར་འབྱེད་རྒྱ་མེད། དེ་ནས་བཞེས་རྩམ་བཙུགས་ཐང་གི་བྱེད་པར་ལ། གསོལ་ཇ་ཀྱན་རྩ་ནང་ཡིན་དུས་སྐབས་མེད་བཞེས་རྩམ་དང་དམང་གི་བཞེས་རྩམ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་པས་གཅིག་དུ། སྐྱེ་བུ་གིས་ཐག་པང་པར་རྒྱུ་སྟེ་བཙུགས་རྒྱ་དང་། གསོལ་ཇ་འདྲ་ཁང་ནང་ཡིན་དུས་དང་པར་སྐབས་མེད་བཞེས་རྩམ་ཐང་བ་གསིག་སྟེ་བཙུགས། དེ་ནས་ཡུད་ཙམ་ན་དམང་གི་མེས་རྩམ་ཡང་ཐང་བ་གསིག་སྟེ་དུས་སྤྱི་རིམ་ཅན་དུ་བཙུགས་པ་ཡིན།

གང་ལྟར་གསོལ་ཇ་པལ་ཆེར་བཞེས་ཆར་བའི་མཚམས་སུ་ཡོན་བདག་ལ་
 ཐུགས་སློན་དང་ཐུགས་བསྐྱེད་དོན་ལས། སྐྱེ་བྱུང་ལྷ་སྐྱོར་པས་སྐྱབས་མགོན་
 ལུ་བར་བྱོན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་པར་ལུ་བར་བྱོན་དུས་སྤྲོ་སྤྲོས་བརྟུང་བ་ཅིང་བརྟུང་བ་
 ཅིང་རང་བྱོན་ཏེ། སྤྱོད་གསོལ་བའི་དགོངས་བསྐྱོར་སྐྱབས་བཞེན་ཕྱག་སྤུལ་
 ཕྱག་དབང་ལུ་ནས་སྐྱབས་མགོན་པེབས་པའི་དོན་ལས་ཕྱག་གཡས་པས་
 གྲུས་ཚུལ་གྱིས་ཚེགས་སུ་བྱོན་དགོས་པའི་བརྟུང་བསྟུན་ལུ། དེ་འཕྱོར་སྐྱབས་
 མགོན་བཞེངས་བྱོན། རྗེ་འཇམ་མཁའ་ལྷ་སྐྱོར་དུང་ལས་སྐྱབས་མགོན་གྱི་མདུན་
 ལས་སྐྱེ་བྱུང་ཐག་གནང་བཞེན་པར་ཀུན་རུའི་སྐྱོ་ཁར་པེབས་པེབས་ལུ་དགོས།

༤.༢. བསྐྱེད་ལྷ་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྲིག་ལས།

སྐྱེ་བྱུང་ལྷ་སྐྱོར་པས་ཀུན་རུ་གྲུལ་མཚུག་ལས་ཕྱེང་བ་གསུག་སྟེ་བསྐྱེད་ལུ་
 མཁན་ལ་བསྐྱེད་ལུ་དགོས་པའི་བརྟུང་བསྟུན། སྐྱེ་བྱུང་གི་རྗེས་སུ་མཚན་གྲ་
 འཁྱར་མི། དེའི་ཤུལ་དུ་ཡོན་བདག་བསྐྱེད་ལུ་མཁན་འོང་ནས། ཀུན་རུ་
 གྲུལ་མཚུག་བསྐྱེད་ལུ་མི་དེས་ཕྱག་ཐེངས་གསུམ་སྤུལ་ཆར་བའི་ཤུལ།
 མཚན་གྲ་འཁྱར་མི་དེས་གྲུལ་གཡས་ཀྱི་གྲུལ་མཚུག་མཚན་གྲ་བརྟུང་། དེ་
 ལས་གཙོ་བོས་དར་བཏང་། སྐྱེ་བྱུང་གིས་དར་ལེན་ཏེ་གསོན་དགེ་ཡིན་ན་
 མཚན་གྲ་འོང་ནས་པར་གྲུལ་ཞེད་པར་བཏོག་སྟེ་ཅུ་གྲུལ་ལས་དར་མནར་ཏེ་
 བསྐྱེད་ལུ་བྱོན་དགོས་ཤིང་། དར་བསྐྱེད་ཐང་ཡང་གསོན་དགེ་ཡིན་ན་ཕྱག་
 མཚུབ་ཀྱི་ལྷག་ལས་པར་བཀལ་ཁྱེར་དགོས།

སྐབས་མགོན་པོ་གསལ་ཆོག་པའི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཏེ་སྐབས་པ་དང་། དར་འདི་
གསུམ་བཟུང་བཟུང་སྟེ་མཐུན་ཅིག་ཁར་བསྐྱེད། གཤིན་དགོ་ཡིན་ན་བསྟོ་
བ་ལྷ་མཁན་དེས་དར་བཏང་སྟེ་སྐབས་སུ་བཞུགས་པའི་ཆར་བ་དང་། བསྟོ་བ་ལྷ་
མཁན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱོར་ཏེ་དར་ལག་པའི་ཕྱག་མཚུབ་འོག་ལས་བཏོན་ཏེ་
ཁྱེད་ནས། ཡར་ཆོག་པའི་སྐབས་སུ་མཐུན་སྐབས་པ་དང་གསུམ་བཟུང་
བཟུང་ཞབས་སྟེགས་འགོར་བསྐྱེད། མཐུན་སྟེགས་རྩ་བ་ལས་ཕྱག་དབང་ལྷ་
སྒར་ལོག་མར་གྲུ་མཚུག་བྱོན། སྤྱི་པའི་གཉེར་པ་ལས། དར་དང་བྱིན་
ལྷུང་སྐབས་སུ་ལེན་ཏེ་བསྟོ་བ་གནང་ཆར་བ་དང་བསྟོ་བ་ལྷ་མཁན་གྱི་སྟེ་ལ་
དར་བཏུགས། བྱིན་ལྷུང་སྐབས་སུ་བྱིན་དགོས། མཚན་གྱི་བཅའ་ལྷགས་
ཀྱང་གསལ་དགོ་ཡིན་ན་ཡར་མེད་བཅའ། གཤིན་དགོ་ཡིན་ན་མར་དམའ་
བར་བཅའ་དགོས་པ་ཡིན།

༤.༩. བསྟོ་བ་ལྷ་ཐངས།

སྒར་ཕྱག་ཐངས་གསུམ་འཛུལ་མཚན་གྱི་བཅའ་བཏུག་སྟེ་དར་བཏང་། སྒར་
ཕྱག་ཐངས་གསུམ་འཛུལ་རྒྱུ་ལས་པས་གོམ་ཐངས་གཅིག་མཐུན་ཏེ་
སྟོ་ཅིག་ཕྱར་བྱེད་སྟེ་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྐྱར། བསྟོ་བ་ལྷུས་ཆར་བ་དང་གོམ་
ཐང་གཅིག་རྒྱུ་བཟུང་བཟུང་ནས་སྒར་ཕྱག་ཐངས་གསུམ་ཕུལ། གོམ་པ་
རྒྱུ་བཟུང་ཐངས་གསུམ་ཅམ་བཟུང་ནས་ལོག་སྟེ་ཕྱིར་འཐོན་འགོ་རྒྱུ་ཡིན།

༥) ཕྱི་ངོ་ཚགས་ཀྱི་དུས།

༥.༡, ཚོགས་བྱངས་ལུགས།

ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་སྐོར་ལྟ་བུ་ཐང་ནི། འབྲུམ་སྡེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ལས། འབྲུམ་སྡེ་ཡོད་པའི་སྐབས་འབྲུམ་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་སྡེ་མ་ནས་གྲོལ་ཚར་ན་སྐྱེ་བྱུང་ལྟ་སྐོར་པ་དང་སྐོབ་དབུ་མཛད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་མགོན་འབྲུམ་སྡེ་གནང་ས་ལས། གཟིམ་ཅུ་ནང་ལྟ་བསྐྱལ་ཚར་བའི་རྩེས་སུ། དབུ་མཛད་དང་སྐྱེ་བྱུང་ལྟ་སྐོར་ཅིག་ཏུ་ཕྱག་དབང་ལྟ། དེ་ནས་དང་པར་སྐོབ་དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཐང་ཤད་བྱེད་བཞིན་ཚོགས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར། གཅིག་གདངས་གཉིས་གདངས་ཐོབ་ཐང། གསུང་ཚོགས་གྲོལ་བའི་སྡེ་ཕྱི་འཁྱེད་ཀྱི་དགོངས་སྐོར་ལྟ།

སྐྱེ་བྱུང་གིས་ཀྱང་ཐང་ཤད་བྱེད་བཞིན་དང་པར་རང་ཚོགས་བྱང་ཚོགས་པ་དང་། དེ་ནས་སྡེ་ངོ་འཁྱེད་ས་བད། གསུང་ཚོགས་གྲལ་ཁར་བྱུང་གྱི་གསོལ་རྩེ་གངས་ཀྱི་དགོངས་བསྐོར་ལྟ། སྐྱེ་བྱུང་སྐར་ལོག་ཀྱན་ར་སྐོར་ལར་ཕེབས་ཚར་བ་དང་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་ཅང་བསྐྱུ་བ་ཡིན། དེ་ནས་འབྲུམ་སྡེ་མེད་དུས་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱུ་སྐྱེ་བྱུང་ལྟ་སྐོར་པས་དགོངས་བསྐོར་ལྟ་བར་བྱོན་ཏེ་སྐར་ཕེབས་ནས་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་ཅང་བསྐྱུ་བ་ཡིན།

གྲངས་ཅང་བསྐྱུ་ཐང་ཡང་སྡེ་བཞིན་སྐྱེ་བྱུང་ལྟ་སྐོར་པས་མཁར་རྩེ་གནང།

འགན་ཅན་འགན་མེད་གྱིས་ཐག་གཅོད་། ཆོགས་བཞེས་མཁན་ནང་ན་
འཇུལ་གྲལ་བཞུགས་ཆར་དུས། སྐྱེ་དྲུང་འགན་ཅན་གྱིས་ཐག་ཕང་པར་
གནང་སྟེ་ཆོགས་བཞུགས་པ་ཡིན།

༩, ༡, རྒྱལ་ཆོག་ཡོད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བྲངས་ཐང་།

དུས་ཚོད་དང་བསྐྱེད་སྐྱུ་བྱུང་ལུ་སྒོར་པས། དུས་ཚོག་གི་གྲུང་སང་བསྐྱུ། དུས་
ཚོག་གི་གྲུང་སང་བསྐྱུ་ཐང་ཡང་། རྒྱུ་རྩ་ཆེ་བ་མཁར་རྩ་ཞེས་པ་འབྲུ་སྟེ་ཡས་
ནས་མར་རིམ་བཞིན་པ་བསྟེ་མཚུག་ཐང་གཉིས་སྟོད་དེ་བརྒྱབ་བཞག་པའི་
བར་བརྒྱུད་དགོས།

དེའི་སྐབས་སུ་དུས་ཚོག་གནང་མཁན་ཀུན་རྒྱུན་འཆོག་པས། དེ་ནས་དུས་
 ཚོག་གནང་བ་འགོ་འཛུགས་ཏེ་ལྷག་གཏོར་གྱི་གོང་ནས། སྐུ་བྱང་ཁྱེ་སྐོར་པས་
 ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུང་རྩ་ཐོང་ལྷ་གནང་དགོས། དེ་འདྲ་དང་པ་གྲུང་སེང་བསྐྱེད་བརྟེན་
 ཞིག་ཁྲེང་ཟེར་ཐོང་ས་གཅིག་བརྒྱབ། དེ་ནས་ཐོང་ཐོང་ཟེར་མཚམས་རྩུང་ཟད་
 རྩུང་ཟད་བཞག་ནས་ཚར་གཉིས་བརྒྱུད། དེ་ཁར་རྒྱུང་རྩ་ཚར་གཅིག་རྒྱབ་ཏུ་
 བསྐྱེད། སྐྱེལ་ལྷག་གིས་ཐག་གཉིས་བརྒྱབ། ཡང་ཁྲེང་ཞེས་བརྟེན་ཐོང་ས་
 ཐོང་ཐོང་ཟེར་ལན་གསུམ་མཚམས་རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་བཞག་སྟེ་བརྒྱུད།
 དེ་སྐབས་ཕྱིར་ལས་ཀ་པའི་རིགས་ཚོགས་བཞེས་པར་འཛུལ།

དེ་ལྟར་སྐྱབས་པ་བཏང་ཚུ་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱད་ཉིད་རང་སྤྱད་གྲལ་གྲལ་མཆུག་

ལས་ཕྱག་ཐངས་གསུམ་ཕུལ། དེ་ཐེས་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་སྐྱོར་ཕེབས་ནས།
 དགོངས་སྐྱོར་ལྷ་དོན་དང་པ་ཚོགས་བྲང་ཚོག་པ། དེ་ནས་ནང་པར་དུས་ཚོག་
 གི་ངོས་འཛིན། དེ་བཞིན་རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཆོད། མི་འཁྲུགས་སྟོང་མཆོད།
 ར་ཞབས་ཏྲིག་གང་ཡོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་ལྷ་ནས། སྤར་ཀྱན་རྩ་ནང་ཕེབས་ཏེ་
 དུས་ཚོག་གི་ཚོགས་ཆང་བྲང་བ་དང་གཅིག་ཁར་ཚོགས་བཙུགས། དེ་ལྟར་
 ཚོགས་བཙུགས་ཐང་ནི། ཀྱན་རྩ་ནང་དང་འདྲུ་ཁང་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་ཐག་
 ཕང་པར་རྒྱབ་ནས་བཙུགས་པ་ཡིན།

༧, ༩, ཕྱི་དྲོའི་ཚོགས་བཟེད་ཐང་།

[illegible]

ཀུན་སྤྱོད་སྤྱི་ལ་ལམ་རྒྱུ་གཞུག་གི་སྒྲིང་།

བཏང་ཐང་ནི་གསེ་སྦྱང་ཇི་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ངག་ནས་བརྗོད་
 ཆོག །ལྷ་དང་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱིས་མཆོད་པའི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 གཞི་འདི་བརྟུང་པས། །ལྷ་སྟེགས་ཕྱི་པའི་མགོ་བོ་འགེམས་པ་དང་། །སངས་
 རྒྱུ་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་ཆོག་ཤོ་ལ་ཀ་གཅིག་པོ་དེ་
 ལ་ཆོག་འབྲུ་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་ཤོ་ལ་ཀ་དེ་ཐང་གསུམ་བསྐྱར་ནས་བརྟུང་
 དགོས།

སྐྱ་གདང་ཆེ་ཆུང་ནི་ཆོག་འབྲུ་རེ་གཞི་ཐངས་རེ་བྱས་ཆོག་འབྲུ་བཙུ་བརྟུང་བར་
 རྒྱང་རིམ་ནས་ཆེ་བའི་བར་བརྟུང་། ཆོག་འབྲུའི་བཙུ་བརྟུང་ཆེ་རིམ་ནས་རྒྱང་
 རྒྱུའི་བར་བརྟུང་བ་ཐང་གསུམ་གྱི་མཐར་ཏྲིག་ཆེ་བ་གཅིག་བརྟུབ་ཚར་ཏེ།
 མཐུག་ཀྱན་རྩ་ནང་བསྟན་ཏྲིག་གཉིས་དང་མ་ཆེན་ལ་ཐུག་སྒྲོར་ཏྲིག་གཉིས་
 བརྟུབ། གཞི་བཞག་ནས་དང་པ་ཀྱན་རྩ་ལ་ཐུག་སྒྲོར་ཕྱག་ཐང་གསུམ། མ་
 ཆེན་ལ་ཐུག་སྒྲོར་ཕྱག་ཐང་གསུམ་འཆལ་དགོས། རྩས་མཆོམས་འདིར་སྐྱ་
 རྩང་ལྷ་སྒྲོར་པ་སྐྱ་ངལ་བཞུགས། སྐྱ་རྩང་འགན་ཅན་དང་འགན་མེད་གཉིས་
 ཀྱིས་ཐུན་བཏང་སར་གལ་བཤལ། དེ་ཡང་ཆོག་ལབ་མ་ལབ་སོགས་ཀྱི་བལྟ་
 ཏྲིག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། དེ་རྩས་འཕགས་པ་སྐྱ་རས་གཟིགས་ལ་གུས་འདུད་གྱི་
 ཆོག །སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་སྐྱ་མདོག་དཀར་སོགས་བརྗོད་རྩས། སྐྱ་རྩང་
 འགན་ཅན་གྱིས་ཀྱན་རྩ་སྒྲོའི་སྒྲོ་ཐེམ་ལར་ཐག་གཉིས་བརྟུབ་སྟེ་རྩ་བཙུགས།
 རྩང་མི་དེ་མང་གཉེར་ཡིན།

ཐུན་དང་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཅེས་བརྗོད་མ་ཐག་སྐྱེ་བྱུང་
 འགན་ཅན་འགན་མེད་གཉིས་གྱིས་གྲལ་བཤལ་དགོས། དེ་ཡང་གྲལ་གྱི་མང་
 ཉུང་བསྟན་དཔེར་ན་སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་གྱིས་གྲལ་གཡས་གྱི་གསུམ་པ་དང་།
 འགན་མེད་དེས་གཡོན་གྱི་གསུམ་པ་ལས་ཡར་བྱོན། དེ་ལས་གཡས་གྱི་
 གསུམ་པ་ལས་ཡར་བྱོན་མི་དེས། གཡས་གྱི་རྩ་གྲལ་ལས་མར་ལོག།
 གཡོན་གྱི་གསུམ་པ་ལས་ཡར་བྱོན་མི་དེས་གཡོན་གྱི་རྩ་གྲལ་མར་ལོག་བྱོན།
 དེ་ལས་འགན་ཅན་དེས་གཡོན་གྱི་རྩ་གྲལ་ལས་ཡར་བྱོན། གཡོན་གྱི་གསུམ་
 པ་ལས་མར་ལོག།

དེ་བཞིན་འགན་མེད་དེས་གཡས་གྱི་རྩ་གྲལ་ལས་ཡར་བྱོན། གཡས་གྱི་
 གསུམ་པ་ལས་མར་ལོག། དེ་ལས་འགན་ཅན་འགན་མེད་གཉིས་ཀས་སྐྱག་
 གྲལ་ལས་ཡར་འདྲ་མཚུངས་སུ་བྱོན། སྐྱག་གྲལ་གྲལ་འགོ་ལས་སྒྲེལ་ཏེ་
 འགན་ཅན་དེ་གཡས་གྱི་གསུམ་པ་ལས་མར་ལོག། འགན་མེད་དེ་གཡོན་གྱི་
 གསུམ་པ་ལས་མར་ལོག། དེ་ལས་འགན་ཅན་དེས་ཕྱག་སྒྲིམ་མེ་གཉེར་གོང་
 མའི་ལག་པར་སྒྲོད་དེ། མེ་གཉེར་གོང་མ་དེས་ཐུན་ནང་ན་བརྩྭ་པའི་དོན་
 ལས་ཀྱན་རྩ་གཡས་སྒྲོར་བརྒྱབ་ཐག་བརྒྱབ་པར་འགོ། ཀྱན་རྩ་སྒྲོ་ཁར་
 སྒྲེབས་པ་དང་། སྐྱེ་བྱུང་ད་བྱུང་གོང་བཞིན་གྲལ་བཤལ་བར་བྱོན། གྲལ་
 བཤལ་ཚར་མ་ཐག། གན་ཅན་དེས་གཡོན་གྱི་རྩ་གྲལ་ལས་བྱོན་གྲལ་བྱེད་
 ཀར་སྒྲེབས་པ་དང་། བྲེང་བ་གསིག་པ་དང་ཆོག་སྒྲོར་མཁན་ཆོ་ཁྲ་སིམ་མེར་
 བཞུགས་དགོས།

སྐྱེ་བྱུང་ཙུང་གྲལ་གྲལ་འགོ་ལས་པར་བྱོན། སྐྱུག་གྲལ་གྲལ་འགོ་ལས་ཞལ་
 ཉེན་ལ་ཐུག་སྒྲོར་ཐང་ཤད་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་ལས་སྐྱུག་གྲལ་ལས་མར་ལོག་
 གྲལ་བྱེད་ཀར་སླེབས་པ་དང་ཞལ་གྲལ་འགོར་སྒྲོར་ཏེ་ཕང་པར་ཐག་གཞན་རྒྱ་
 ཡིན། དེ་དང་བསྐྱུན་བྱུན་བྱི་མའི་མ་ནམ་མཁའ་དང་འགོ་བརྩུགས་དགོས།
 ཐུན་དེ་ཡང་ཏིལ་མར་གཞན་དགོས།

ཐུན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག་ཟེར་བ་དང་སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་
 དེས་ཀྱན་རྩ་སྒྲོའི་ཙུང་བར་ཏིང་ཤག་ཐེང་ལྔ་བཏང་། སྐྱེ་བྱུང་འགན་མེད་དེས་
 ཀྱན་རྩ་སྒྲོ་ཁར་སྤྲ་སྤྲིས་བརྟེན་པ་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་སྐྱེ་བྱུང་ལྟ་སྒྲོར་པ་དེས་ཀྱན་
 རྩ་སྒྲོ་ཁར་སྤྲ་སྤྲིས་བརྟེན་པ་ལ། ཐུན་གཞན་མི་ཞལ་གྲངས་ནམས་བྱི་ཁར་
 གསང་ཆབ་ལ་བྱོན། སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་དེས་དགོང་ཐུན་ཐུག་སྤྲིས་བཏང་
 སྐབས་ལྟར་བྱེད་གྲལ་བཞི་སྒྲོར་བརྒྱབ། དེ་ལས་དང་པ་ཀྱན་རྩ་སྒྲོ་ཁར་སྤྲ་སྤྲིས་
 བརྟེན་པ་ལ། ཞལ་གྲངས་ནང་ན་བྱོན། སྐྱེ་བྱུང་གསུམ་གྱིས་སྤྲ་སྤྲིས་
 བརྟེན་ཐང་འདི་དགོང་ཐུག་སྤྲིས་བཏང་བྱེད་སྐྱེ་བྱུང་ལྟ་སྒྲོར་པ་ལྟར་ཡིན།

༡༠.༡, ཆོས་ཁྲིམས་མེ་བཤལ་གཞན་ཐངས།

དམང་གསང་ཆབ་ལ་བྱོན་སྐྱེད་གྲལ་ཁར་བཞུགས་ཚར་མ་ཐག །སྐྱེ་བྱུང་ལྟ་
 སྒྲོར་པ་དེས་གྲལ་བཤལ་བ་མེ་བཤལ་ལ་ཤ་བསྐྱུམས་ཏེ་སྤྲ་མ་ལྟ་སྒྲོར་པ་ཤུལ་
 དུ་འགན་ཅན་མཛད་ནས་གྲལ་གཡས་གྱི་མཐའ་གྲལ་ལས་བྱོན། གྲལ་དུག་
 པ་ལས་མར་ལོག །ལྔ་པ་ལས་ཡར་འཇུལ། ཙུང་གྲལ་ལས་མར་ལོག །སྐྱུག་

གཡལ་ལས་འཛུལ་དུས་སྐྱེད་ཅུ་སྐྱོར་པ་གཅིག་པུ་བྱོན། སྐྱུག་གཡལ་གཡལ་ཕྱེད་
ཀ་ལས་མར་ལོག། །གཡོན་ཁ་ཐུག་ལས་ཀྱང་སྐྱེད་འགན་མེད་དེ་གཡལ་
བཤལ་བ་གཡལ་གྱི་བཞིན་དུ་བྱོན།

དེ་ལས་སྐྱེད་ཅུ་སྐྱོར་པ་སྐྱུག་གཡལ་གཡལ་ཕྱེད་ཀ་ལས་མར་ལོག་ཚར་བ་
དང་སྐྱེད་ཅུ་འགན་ཅན་དང་གཅིག་ཁར་གཡོན་གྱི་ཅུ་གཡལ་ལས་ཡར་འཛུལ།
གཡོན་གྱི་གསུམ་པ་ལས་མར་ལོག། །གཡོན་གྱི་བཞི་པ་ལས་ཡར་འཛུལ།
གཡོན་གྱི་ལྷ་པ་ལས་མར་ལོག། །གཡོན་གྱི་དུག་པ་ལས་ཡར་འཛུལ།
གཡོན་གྱི་མཐའ་གཡལ་ལས་མར་ལོག། །དེ་ལས་སྐྱེད་ཅུ་སྐྱོར་པའི་ཕྱག་ལས་
མེ་བཤལ་ལ་ཤ་མེ་གཉེར་གྱིས་ལུ་སྟེ། མེ་གཉེར་ཕྱག་ལུ་ཕྱི་ཁར་མེ་བཤལ་
བྱོན་པ་དང་ཀྱན་རུ་སྐྱོ་ཁར་སྟེ་བས་མ་ཐག་སྤྲི་སྤྲིས་བདེ་བ་ལ་སྟེ་ཀྱན་རུ་
གཡལ་སྐྱོར་དུ་བྱོན་ནས་སྤྲར་ཀྱན་རུ་ནང་བྱོན།

སྐྱེད་ཅུ་སྐྱོར་ཕྱི་ཁར་མེ་བཤལ་བྱོན་ཚར་བའི་བྲལ་ཕྱང་སྟེ་རང་སྐྱེད་ཅུ་འགན་
ཅན་འགན་མེད་གཉིས་ཀ་གཡལ་གཉིས་བཤལ་བརྒྱབ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱེད་ཅུ་
འགན་ཅན་དེ་གཡལ་དུག་པ་བཞག་སྟེ་ལྷ་པ་ལས་ཡར་འཛུལ། གཡལ་བཞི་པ་
བཞག་སྟེ་གསུམ་པ་ལས་མར་བྱོན། ཅུ་གཡལ་བཞག་སྟེ་སྐྱུག་གཡལ་ལས་ཡར་
བྱོན། དེ་ལས་གཡལ་གྱི་ཅུ་གཡལ་བཞག་གཡལ་གྱི་གསུམ་པ་ལས་མར་བྱོན།
གཡལ་བཞི་པ་བཞག་ ལྷ་པ་ལས་ཡར་བྱོན། དུག་པ་བཞག་མཐའ་གཡལ་
ལས་མར་ལོག་བྱོན། སྐྱེད་ཅུ་འགན་མེད་དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱོན། དེ་ལས་

གཏུག་ཕྱོད་སྤྱི་ག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིབ།

ཡིན་ཡང་ཆོས་ཁྲིམས་པའི་ འོས་བབ་ལྡན་པའི་མི་ཁ་ཤས་ཤིག །སྤྱབས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐུགས་བབ་གཟིགས་ཏེ། མི་ངོམ་རང་རང་སོ་སོ་སྤྱི་
མདུན་དུ་བཀའ་གནང་སྟེ་སྤྱི་མདུན་དུ་གང་བཅར་བའི་མི་ངོམ་དེ། དཔེར་ན་
ཁང་ཆོ་ཆེན་གྱི་བརྩན་པ་ཡིན་ན་སང་ལོའི་སྤྱི་དྲུང་ཆོ་ཆེན་དེ་ཁྱེད་ཡིན། ཁྱེད་
རང་གི་ངོས་ནས་གཞུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་དེ་འཐུས་ཤོར་མེད་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་
བཀའ་སློབ་གནང། དེ་བཞིན་སྤྱི་དྲུང་གི་མི་ངོམ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་བཀའ་
གནང་བར་མཛད།

༡༡.༡. ཆོས་ཁྲིམས་རྙིང་པ་དགོངས་ཁུ་རན་པའི་དུས།

ཟླ་བ་བརྩ་གཅིག་པའི་ཉེར་གྱི་འབྲུམ་སྟེ་རྒྱ་རྒྱུ་བསྐྱང་བཤམས་འདི། ཁོང་
རང་ལས་ཆོན་ཆོའི་ངོས་ལས། ཁོང་གི་ལོ་གཅིག་ནང་བསྟན་པའི་ཞབས་རྒྱུ་
རྩལ་བཞིན་མ་འབྱུང། འགལ་ཤོར་འཐུས་ཤོར་བྱུང། འཕགས་པའི་དགོ་
འདུན་པའི་སྤྱི་ལ་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱ་ཕྱག་སྤྱིས་སྤུལ་བའི་ཉེས་བཤམས་
སམ་བཤམས་སྤྱང་གི་འབྲུམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཕྱིས་ནས། རྒྱ་རྒྱུ་བསྐྱང་བཤམས་
གྱི་འབྲུམ་སྟེ་ཉིན་གསུམ་འདི་ནང་ཁོང་རང་དགོངས་ཁུ་རན་པའི་ཆོས་
ཁྲིམས་གསུམ་དང་ཆབ་སྲུགས་དགོངས་ཁུ་རན་པ་གཉིས་བཅས་ཁོང་གྲ་
ཚང་གི་ལས་ཆོན་མི་ངོམ་དེ་ཆོ་ན་བཟའ་གསར་པ་བཞེས། ཆོགས་གཤལ་
གསོལ་ཇ་དང། བསྟོ་བ་ལྷ། དུག་འབྱེད་རེ་ཡང་སྤུལ་ཏེ་ཕལ་སྐད་ལས་
(སག་སག་ལྷིག་ལྷིག་)ཡིན་འདུག་ལགས།

༡༡.༣, ཕྱག་སྦྱིས་རྒྱས་པ་བཤལ་བ།དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱ་བསྐྱང་བཤལ་སྒོལ་
 ཚར་བའི་རྩེས་ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་ཕྱག་སྦྱིས་བཤལ་
 བའི་མཇུག་སྤུངས་ལྟ་བུ་ཞིག། ཕྱག་སྦྱིས་རྒྱས་པ་བཟུང་དེ་ཆོ་ལས་ཁོང་ཆོས་
 ཁྲིམས་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱག་སྦྱིས་བཤལ་བ་ཟླ་ཚང་དབུ་མཛད་ཀྱང་བྱོན་ཏེ།
 དགོ་སློང་གི་ཟླ་ཤག་ཡོད་རིགས་སློང་ཏེ་བྱོན་པ་ཡིན་འདུག།

༡༡.༤, ཕྱག་སྦྱིས་རྒྱས་པ་བཏང་བ།

ཕྱི་ངོ་ས་སྟོན་བྱུན་གྱི་ཕྱག་སྦྱིས་བཏང་བཅས་འདི་ཡང་དུས་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བ།
 སྤྱི་སྦྱིས་བཟུང་དུས་ག་ལེར་ག་ལེར་བར་ཐག་རིང་བ་ནས་རྒྱས་པར་ཕབ་དུས་
 ཁོང་ཆོས་ཁྲིམས་དགོངས་ཁྱེ་ཆོ་དང་མཐུན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་ཡང་
 ལས་ཚན་ཚོ་དགོངས་པ་ཁྱེ་བ་ཡིན་མོད་ཅེས་སེམས་ལ་སྒྲི་སྒྲིང་སློང་བ་ཡིན་
 འདུག།

༡༡.༥, མེ་བཤལ་རྒྱས་པ་བརྒྱབ་པ།

དེ་ནས་ཕྱི་ངོ་ས་སྟོན་གྱི་ཕྱག་སྦྱིས་རྒྱས་པ་བཏང་ཚར་བའི་རྩེས་ནས་དུས་རྒྱུན་
 གྱི་མེ་བཤལ་དང་མི་འདྲ་བ། ཆོས་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྟེང་། སློབ་ཟླ་
 ཚང་དབུ་མཛད་དང་བཅས་དགོ་སློང་གི་ཤག་ཚང་མར་མེ་བཤལ་བྱོན་པ་ཡིན་
 པས། དེ་དུས་མཐུན་ལམ་དང་བསྐྱུན་ལ་ལས་རྩི་མ་བྱངས། ལ་ལས་གསོལ་
 ར་བྱངས། ལ་ལས་སློ་བཅས་སམ་ཕལ་སྐྱད་ལས་(མཛར་སྒྲིམ་)བྱངས་མཁན་
 ཡང་འདུག་པ་དང་། དེ་དུས་མེ་གཉེར་གོང་མ་དེ་ཡང་དགོངས་པ་ཁྱེ་བའི་དོན་

ལས་གདོང་ཁར་ཚོན་སྒྲ་བྱུག། ཁ་བཟའ་ཐེར་གཟན་བཅེགས། ཚོགས་ལྷམ་
 བཅུགས། བ་བསོ་ལག་འཁོར་ཞིག་ལག་པར་དགིས་ནས། ཁོ་རང་གིས་
 བྱེད་ཏེ་ཡོད་པའི་དགོངས་ཞུགས་ལ་ཕྱ་འདི་མ་གཏོགས། མེ་གཞན་དག་
 བསད་ནས་ཀྱན་རྩ་ཐུན་ཁྲོད་ནང་། མཐའ་གྲུལ། གྲུལ་བཞི་པ། གྲུལ་
 གསུམ་པ། ཚུ་གྲུལ་སོགས་ཀྱི་གྲུལ་འགོ་ཕན་ཚུན་གཉིས་སུ་རེས་མོས་སུ་
 ཐེངས་རེ་རྒྱུག་སྟེ་ཐང་ཤད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅིང་། དེ་དུས་གྲུལ་ཁར་ཡོད་པའི་
 སྒྲིག་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། མེ་གཉེར་རྒྱུག་པའི་འགོས་དང་བསྐྱུན་ནས་ལག་
 པའི་ཁུར་ཚོས་ལྷན་གཅིག་གིས། འཐིངས་གཞི་སྤངས་ཏེ་ཕྱིར་ཕྱིར་ཕྱིར་
 ཞེས་བརྒྱབ་སྟེ་གདོན་བགེགས་སྒྲག་ཏུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཞིག་བྱེད་དེ་
 ཀྱན་རྩའི་སྒོ་ཁ་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་ཀྱིན་ཕྱི་རོལ་འཐོན་འགོ་སློལ་ཞིག་འདུག།

དེ་དུས་ཚོས་ཁྲིམས་ནམ་བཞི་མེ་བཤལ་རྒྱས་པ་གནང་ས་ལས་སྤར་ཀྱན་རྩ་
 བཤེབས་ཚར་བ་དང་། སྐུ་དྲུང་གིས་སློས་གཅིག་སྤར་ཏེ་རྟེན་གྱི་སྐུ་མདུན་
 སུལ། ཁོང་རང་ཚོས་ཁྲིམས་གསུམ་ཡང་ཞལ་རྟེན་ལ་ཕྱོགས་ཏེ། ཞལ་ལས་
 བླ་མ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འདོན་བཞིན། སྐུ་ཕྱག་སུལ་ཏེ་ཕྱི་ཁར་འཐོན་བྱོན་པ་
 ཡིན།

༡༡,༤, བཞེངས་བད་རྒྱས་པ་སུལ་བ།

དེ་ནས་ཁྲི་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོས་གཅིག་གི་ཚེའི་དྲོ་པའི་བཞེངས་བད་འདི་ཁོང་
 ལས་ཚན་བགེགས་པ་ཚོ་བཞེངས་བད་སུལ་བའི་མཐའ་མཆུག་ཡིན་པར་ཕྱིས་ཏེ།

ཀུན་རྩ་ཐོག་གནས་བརྟན་ལྟ་ཁང་གི་མཆོད་དྲིལ་དང་ཀུན་རྩ་སྒོ་ཁ་གཉིས་ཀྱི་
 མཆོད་དྲིལ་སྟེལ་ཏེ་གསེལ་དགོས་པ་དེ་སྤར་ལས་དུས་ཡུན་རིང་བ་ལག་
 འཁོར་ཚུ་ཆོད་ཕྱེད་ཅམ་གྱི་བར་ག་ལེར་ག་ལེར་སྟེལ་ནས་གསེལ་ཏེ་ཕབ་པ་
 ཡིན་འདུག་ལགས།

༡༡,༢, ཆོས་ཁྲིམས་གསར་བགྲུས་དང་ཆབ་སྲུགས་གསར་བགྲུས་ཀྱི་ཁྲུས།
 དེ་ནས་འདིར་ཆོས་ཁྲིམས་གསར་བསྒྲོས་ལྷན་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་
 ཡིན་པ་ལས། སྐབས་མགོན་གྱི་ཞབས་ལས་སྤྲ་མ་ལས་བཀའ་གནང་བཞག་
 པའི་མི་ངོམ་ཚོ། ད་ལྟ་བཞུགས་ས་ཕྱི་ཁ་དགོན་སྟེ་སོགས་སྤྱ་ས་གོ་གཞན་དུ་
 ཡིན་ན། ལྷན་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉེར་བདུན་བརྒྱད་ཅིག་ལས་འདིར་བྱོན།
 རང་སོའི་ལས་འགན་དང་བཞུགས་ཤག་གི་གྲབས་སྒྲིག་སྟེ་བཞུགས།

དེ་ནས་ལྷན་འདིའི་གནམ་གང་ལ་སྤྱོད་འགོ་ལ་བ་གྲོལ་ཏེ། ཆོས་ཁྲིམས་
 གསར་བགྲུས་དུག་དང་། ཆབ་སྲུགས་གསར་བགྲུས་བཞི་མེ་གཉེར་དང་
 བཅས་གཉེར་ལས་ཚན་གསར་བགྲུས་ནམ་པ་ཚོ་ཁྲུས་སྤང་ལ་བྱོན། མེ་
 གཉེར་གྱིས་རྩོལ་བཅོ། དེ་ཆོས་ཁྲིམས་བགྲུས་པ་གསུམ་དང་ཆབ་སྲུགས་
 བགྲུས་པ་གཉིས་ཆོའི་ཁ་བྱུག་ལས་གསོལ་ཇ་གར་ག་མ་དང་། ཟས་སྒྲི་
 རིགས་སྒྲི་ཚོགས་དང་བཅས་འཇར་མར་སྒྲིས་ཀྱི་ཇ་རྩམ་བསྐྱམས་ཏེ་བྱོན།

དང་པར་སྐྱེ་ཁྲུས་གནང་། དེ་ནས་གསོལ་ཇ་སྤྱུག་དུ་བཅུགས་ཏེ་བྱུགས་བག་

ཐེབས་པ་དང་སྒྲན་ལ་སིམ་པའི་གསུང་བགྲོས་ཅི་ཡང་ཞིག་འཕེར་ཏེ་ཐུགས་སྒྲོ་
གནང་། དུས་ཚོད་དང་བསྒྲན་ཁྲུས་ལས་སྤར་རྒྱུ་ལོག་སྟེ་ཐེབས།

༡༡.༥. ལས་ཚན་གསར་པ་སྐབས་མགོན་སྐུ་མདུན་ཕྱག་དབང་བཙུང་བ།
དེ་ནས་ཕྱི་ངོ་དམངས་གི་ཚོགས་གོལ་ཏེ་ཚོས་ཁྲིམས་བགྲོས་པ་གསུམ་གྱིས་ཁྲིད་
དེ་ཚོས་ཁྲིམས་གསར་པ་རྣམ་གསུམ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཅུང་
སྒྲོ་ཁར་བྱོན། གྲྭ་མའི་གཟིམ་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་དགོངས་སྒྲོར་ཁྲུས་ཏེ་ཕྱག་
དབང་ལ་ཐེབས། དེའི་ཚེ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ལས་ཁོང་ལས་
ཚན་ཚོ་ལ་སྒྲིག་ལམ་གཅིགས་སུ་མཛད་པའི་སྒྲོ་ལས་སྒྲིག་ལམ་ངེས་པར་
འཁུན་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སྒྲོབ་གནང་། དེ་ནས་ཕྱག་དབང་
ཁྲུས་ཏེ་རང་གི་གྲྭ་ཤག་ཏུ་ཐེབས།

༡༡.༦. ལས་ཚན་གསར་བགྲོས་ཀྱི་ཕྱིས་སྒྲོད་ལེན།
དེ་ནས་རང་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོས་གཅིག་གི་ངོ་པ་སྒྲིག་གི་བཞེངས་བར་
ཕུལ་བ་དང་བསྒྲན། གཉེར་ལས་ཚན་སྐུ་བྱུང་རྣམ་གསུམ་རང་རང་སོ་སོ་
བཞུགས་སར་བཞེངས་ཏེ་རྣམ་འཛམས་གནང་ན་བཟའ་བཞེས་པའི་སྐབས་
ལས། རང་ལས་སྐུ་སྒྲོད་སྐུ་འདབ་གང་ཡང་གསར་པ་བཞེས། ཕྱི་ནས་
བདག་རྒྱུན་མ་བཞེས་པའི་བར་མཚན་དུ། ཚོགས་རས་རྩིང་པ་ཞིག་བཞེས་ཏེ་
ཞལ་བསིལ་ནས། ཚོས་ཁྲིམས་གསར་པ་རང་རང་སོ་སོའི་གྲྭ་ཤག་ཏུ། ལས་
ཚན་བགྲོས་པ་ཚོ་ཐེབས་དང་བཞུགས་རྒྱུའི་དོན་ལས། ལས་ཚན་གསར་པ་

རང་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་བཞུགས་གདན་རེ་བཏིང་། གསོལ་ཇ་ཞིག་ཀྱང་
 གཤམ་སྒྲིག་གནང་བཞག་དགོས་པ་དང་།

དེ་ནས་སྐྱུ་རྒྱུང་བགེས་པ་ཚོ་དེ་ཆེའི་རྩོལ་ལས་བདག་རྒྱུན་གྲོལ་བའི་བན་
 མཚོན་དུ་ཕྱི་ནས་ཐེར་གཟན་བཅུགས་ཡོད་པ་དེ་བཤུས། ཁོ་རང་ཚོ་ཚོགས་
 རས་རེ་བཞེས་ཏེ་རང་སོའི་ལས་ཚན་གསར་པའི་གྲ་ཤིང་ཏུ་ཆོས་ཁྲིམས་པའི་
 ཐུགས་འགན་ཅིས་སྤུལ་བར་བྱོན་པ་ཡིན་འདུག། དེ་ཡང་ལས་ཚན་བགེས་པ་
 ཚོ་ལས་ཚན་གསར་པའི་གྲ་ཤིང་ཏུ་ཐེབས་ནས། དེ་ཁར་སྤྲོ་མ་ལས་བཏིང་
 བཞག་ཡོད་པའི་བཞུགས་གདན་དེ་ཁར་བཞུགས། གསོལ་ཇ་བཞེས་ཆས་
 གང་རེ་བཞེས་ནས། ལས་ཚན་གསར་བགེས་གཉིས་ཀ་ཡར་བཞེངས།
 ལས་ཚན་བགེས་པ་དེས་ཅིས་སྤྱོད་ཀྱི་བ་བསོ་ལག་འཁོར་དེ་ཕྱག་ཏུ་བཟུང་
 བས། ལས་ཚན་བགེས་པ་དེའི་ཐུགས་ལ་བབ་པ་དང་སྒྲན་ལ་འཇུལ་བའི་
 ལེགས་བཤད་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཚོགས་ཁ་ཤས་ཞིག་ལྷན་རྒྱས་
 ཏུ་ད་རི་ལས་བསྐྱན་པའི་བདག་རྒྱུན་པར་བཞེས་ཟེར་གསུངས་ཏེ་བདག་
 རྒྱུན་མཚོན་བྱེད་བ་བསོ་ལག་འཁོར་དེ། ལས་ཚན་གསར་པ་དེ་ལ་ཅིས་སྤྱོད་
 སྤུལ་བ་ཡིན་འདུག།

༡༩༩༠, སྒྲིག་པའི་གྲ་ཚོད་ཆོས་ལས་ཚན་བགེས་པའི་སྒྱུན་མཚང་སྤྱོད་བ།
 དེ་ཡང་སྤྱོད་བཞེངས་བན་སྤུལ་བ་ལས་འགོ་བཟུང་ལས་འཛིན་གསར་བགེས་
 ཅིས་སྤྱོད་གནང་ཆར་ཆར་བར་སྤར་གྱི་ལས་ཚན་དགོངས་པ་ལྷན་ཏེ་གསར་པ་

ཕྱིས་སྤོད་བཞེས་པའི་བར་ལག་འཁོར་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གི་ནང་དུ་སློག་ལམ་ཅུང་
 ཟད་བག་ཡངས་ཡོད་པའི་ཁྱདས་སུ་བྱེད་དེ་དགོད་བྲོ་ཅེད་ཚུལ་ཡོད་པ་ཡིན་
 འདུག། །དགོད་བྲོ་ཡང་ཀུན་རུ་སྒྲོ་ཁར་སློག་པའི་གྲ་སྤོད་གསུམ་གྱིས་ཁོང་
 ལས་ཚན་བགྲེས་པ་གསུམ་ཡིན་ཁྱལ་བྱེད་དེ། བཞེངས་བརྟུལ་བའི་ཚུལ་
 དུ་ཀུན་རུ་སྒྲོ་ཁའི་ཚོས་བྲིལ་གསེལ། ཚོགས་པ་བཀུག་པའི་ཚུལ་དུ་འཁར་ར་
 བརྟུང་ཐག་བརྒྱབ་ནས། འདི་ནང་ལྟ་མོར་ཚོགས་ཡོད་པའི་གྲ་བཙུན་ཚོའི་
 སྤྱག་དུ་སྐད་རར་བཏོན་ཏེ་ལས་ཚན་བགྲེས་པ་ཚོའི་མཛད་སྤྱངས་ལ་དཔག་
 པའི་སྒྲོན་མཛང་ནམ་པ་སྤྱ་ཚོགས་ཤིག་བཟོད་ཅིང་མཛད་སྤྱངས་ཀྱི་ནམ་
 འཇུར་སྒྲོན་པས། ཚོགས་པ་འདི་ནང་ཡོད་པའི་མི་ཀུན་གད་མོ་ཤོར་ལག་པ་
 ཐལ་ཅེད་བརྟུང་བ་སོགས་དགོད་བྲོའི་ཉམས་འཇུར་ཅི་ཡང་ཞིག་འཕེལ་བར་
 བྱུར་པའི་དུས་ཤིག་ཀྱང་ཤར་གྱི་འདུག།

༡༡.༡༡. ལས་ཚན་བགྲེས་པས་གསར་པར་གྱུས་ཞབས་ཐོག་ཕན་ཚུན་སྦྱེལ་ འབྲེན་བྱེད་པ།

དེ་ནས་ལས་ཚན་བགྲེས་པས་བདག་ཆེན་དང་འབྲ་བའི་བ་བསོ་ལག་འཁོར་དེ་
 ལས་ཚན་གསར་པ་ལ་ཕྱིས་ཕུལ་ཚར་མ་ཐག། །ལས་ཚན་བགྲེས་པ་དེས་
 ཐོག་མར་ཕར་ཀུན་རུ་ནང་བྱོན་ཟེར་ཁྱུ་བའི་དོན་ལ་རྟེན་པ་ཅུང་ཟད་མར་སྦྱར་
 ཕྱག་གཡས་པ་གན་བསྐྱལ་དུ་བརྒྱུད་ནས་ད་བྱོན་ཟེར་ཁྱུ་བའི་བརྟུང་བསྟན་ཏེ།
 ལས་ཚན་གསར་པ་བགྲེས་པའི་རྗེས་སུ་ཕེབས་པ་དང་ལས་ཚན་བགྲེས་པས་
 ཕྱག་ཏུག་གནང་གིན་གནང་གིན་ཁྱུས་ཏེ་ཀུན་རུ་སྒྲོ་ཁར་བརྒྱབ་ལ་རྩ་བར་

བསྐྱལ། དེ་ཁར་བཞུགས་སྐབས་ཁོ་རང་ལས་ཚན་གསར་པ་གསུམ་པོ་སྐྱེ་
ཡོན་དང་གྲ་པའི་ཆན་གཞོན་ལོ་ན་ཆན་གཞོན་སོགས་ལ་བལྟས་ཏེ་གོ་རིམ་
གྱིས་བཞུགས་དགོས་པ་ཡིན་ཅིང་།

དེ་ལྟར་དུ་ལས་ཚན་བགྲམ་པ་དེས་ཡར་བཞུགས་ཞེས་ཕྱག་བདེ་སྟོན་པ་དང་
གང་དུ་བཞུགས་རྒྱ་རང་གིས་དཔྱད་དེ་བཞུགས་གནང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
བཞུགས་སྐབས་ཀྱང་དུས་རྒྱུན་གང་བྱུང་བཞུགས་པ་དང་མི་འདྲ་བ་གཡས་
སྒོར་གྱིས་བཞུགས་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་དང་པར་རྒྱབ་ལའི་མདུན་
ནས་ཞབས་གཡས་པ་རྒྱབ་ལ་ཁར་གཏད། དེའི་རྗེས་སུ་ཞབས་གཡོན་པ་
གཏད་དེ་ཡར་འཛེགས་ནས་ཞལ་རྒྱབ་ལའི་མདུན་ལ་སྒོར་ཏེ་གཡས་བསྒོར་
གྱིས་བཞུགས་པར་མཛད། དེ་ལྟར་ལས་ཚན་གསར་པ་གསུམ་ག་རྒྱབ་ལ་
ཁར་ཚང་བ་དང་།

༡༡.༡༩, ལས་ཚན་ན་བཟའ་བཞེས་པ།

ན་བཟའ་སོར་བའི་དོན་ལས་ཀྱན་རུའི་ནང་དུ་ཁྱེད་ལས་ཚན་བགྲམ་པ་
གསུམ་གསུམ་གྱིས་ཁྱའི་ཕྱག་བདེ་སྟོན་ནས་རང་སོའི་ལས་ཚན་གསར་པ་རྒྱབ་
ལ་ཁ་ལས་ཁྱེད་ཀྱན་རུའི་ནང་དུ་ཕེབས། ན་བཟའ་སོར་ས་འདིར་ཡིན་ཡང་
མཐའ་འཁོར་མའི་འུར་བེལ་གྱིས་མ་བདེ་བར་བརྟེན་ན་བཟའ་ངོ་མ་སྤྱོད་ལས་
སོར་ཚར་བ་ལས་འདིར་ཚོགས་རས་གཅིག་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་བར་སྤྲུགས་འདི་དུས་
སྐབས་འདིའི་ནང་ལ་བཞེས། དེ་ལྟར་ཁོང་ལས་ཚན་གསར་པ་ཚོ་ན་བཟའ་

སོར་བའི་དུས་སྐབས་འདི་ན། ལས་ཚན་བགྲས་པའི་ཁྱེད་པ་དེས་སྐབས་
མགོན་ཁྱེད་ལ་ཡར་བཀའ་བརྒྱུད་མའི་ནང་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ།

༡༡.༡༣, ལས་ཚན་ནམ་གསུམ་སྐབས་མགོན་གྱི་སྐུ་མདུན་ལས་ལེགས་
དར་ལུ་བ།

དེ་ལྟར་ཁོང་ལས་ཚན་གསར་པ་ཚོ་ན་བཟའ་སོར་ཚར་བ་དང་། སྐབས་མགོན་
 ཇིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ལས་དར་ཁྱབ་པ་ལེ་བས་པའི་ཆེད་དུ། ལས་ཚན་བགྲས་
 པ་གསུམ་པོས་མདུན་ལས་གྲལ་བཙུང་ཏེ་ཏག་བརྒྱབ་ཁྱ། ལས་ཚན་གསར་
 པ་གསུམ་པོ་བར་ན་ཕྱོན། རྗེས་སུ་མི་གཉིས་གོང་མས་བཙའ་ཡིག་ཆེན་མོ་
 འཁྲུང་། མི་གཉིས་བར་མས་རྒྱང་རྩ་འཁྲུང་། མི་གཉིས་འོག་མས་གཞི་འཁྲུང་
 བས་གཉིས་ལས་ཚན་ཞལ་གངས་དགུ་གྲལ་སྒྲིག་སྟེ་ཀ་བརྒྱད་མའི་ནང་རྗེའི་
 སྒོ་ཁར་ཕྱོན། དེར་བླ་གཟིམ་སོགས་ཀྱིས་ལས་ཚན་གསར་བགྲས་དར་ཁྱབ་
 བར་འོང་བའི་དགོངས་སྒོར་ཁྱ། ལས་ཚན་གསར་བགྲས་ཕྱག་དབང་བཙུང་ཏེ་
 ལེགས་དར་དང་གཅིག་ཁར་ལས་ཚན་རྒྱ་མོས་མ་དེ་ལ་བཙའ་ཡིག་ཆེན་མོ་
 གནང་། བར་མ་དེ་ལ་རྒྱང་རྩ་གནང་། གཞོན་པ་དེ་ལ་གཞི་གནང་སྟེ་ཕྱག་
 དབང་ཁྱ་སྒྲུང་ལོག་སྟེ་སྒྲུང་བཞིན་གྲལ་སྒྲིག་པེབས་པའི་ནང་ལས། སྐུ་བྱུང་
 གསར་བགྲས་ཀྱི་ཁྱ་སྒོར་པ་དེ་ཡར་བཞུགས་ནས། ཁོང་ལས་གསར་བགྲས་
 ཚོ་ཀླན་རྩ་ནང་པེབས་ཚར་བ་དང་།

༡༡.༡༤, སྐྱབས་མགོན་བཞུགས་འབྲེལ་ནང་ལྷ་བ།

ཀུན་རྩ་ནང་ལས་ཚན་གསར་པའི་བཞུགས་འབྲེལ་དོན་ལས། ལས་ཚན་
གསར་བཞེས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུང་ལྷ་སྐྱོར་པས་སྐྱབས་མགོན་ཀ་བརྒྱད་མའི་ནང་ལས་
ལྷ་སྟེ་ཀུན་རྩ་ནང་ཕེབས་ཚར་བ་དང་བཞུགས་འབྲེལ་འགོ་བཙུགས།

༡༡.༡༥, ལས་ཚན་གསར་པ་བཞུགས་འབྲེལ་ནང་བཞུགས་སྤངས།

སྟོན་གྱི་ལུགས་སྟོལ་ལྟར་ན། གཤམ་ཁར་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་བཞུགས་
འབྲེལ་གནང་དུས། ལས་ཚན་གསར་པའི་སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་དེ་ཀུན་རྩ་ནང་
གཤམ་གྱི་སྟོལ་ནང་ལོགས་ཡར་འབྱེད་སྟེ་བཞུགས། སྐྱེ་བྱུང་འགན་མེད་དེ་
གཤམ་གྱི་སྟོལ་ནང་ལོགས་ཡར་འབྱེད་སྟེ་བཞུགས། སྐྱེ་བྱུང་ལྷ་སྐྱོར་པ་ཡང་
སྐྱེ་བྱུང་དེའི་ཟུར་དུ་འབྱེད་ནས་སྐྱེ་བྱུང་ཚོ་ཞལ་ཡར་རྟེན་ཁ་ཐུག་སྐྱོར་བཞུགས་
ནས། བཞུགས་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་མ་ནམ་མཁའ་དང་འགོ་བཙུགས་པ་དང་།
ཆོས་ཁྲིམས་གསུམ་ག་སྤྲུག་གཤམ་གཤམ་མཐུག་ཞལ་ཡར་རྟེན་དང་དགོ་འདུན་
པའི་ཁ་ཐུག་འགོར་ནས་ཕྱག་ཐེངས་གསུམ་གནང་ཚར་བ་དང་སྟོན་དར་
གནང་། སྤར་ལོག་སྟེ་དགོང་བཞུགས་སའི་ས་གོ་འདི་ནས་ཞལ་ཡར་སྐྱོར་ཏེ་
སྤར་བཞེན་བཞུགས།

༡༡.༡༦, བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་བཟླག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོགས་གཏམ།

དེ་ལྟར་བཞུགས་འབྲེལ་གྲོལ་ཚར་བ་དང་། སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་
ལས། བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་བཟླག་པ་དང་འབྲེལ་ཆོགས་གཏམ་ཞིག་གསུང་

རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། སྐྱུ་རྩུང་བགེས་པའི་ཁྱུ་སྒོར་པ་དེ་གཡལ་མཚུག་ལས་བྱོན་
ནས་བཅའ་ཡིག་ཤུབ་ལས་བཏོན་ཏེ་ཞལ་བཤུས་སྐྱབས་རྩེ་ལ་གྲོག་གནང་དུ་
བཅུག །

དེ་ལྟར་གྲོག་གནང་སྐབས་ཀྱང་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་འདི་མནངས་ཆེན་ཡིན་
པའི་བདེ་མཆོན་དུ། སྐྱབས་མགོན་གྱིས་ཡི་གེ་འགོ་ནས་མར་མར་གྲོག་
ཐེབས་དུས། སྐྱུ་རྩུང་ཁྱུ་སྒོར་པ་དེས་འགོ་ནས་མར་སྒྲིལ་གྱིན་འོང་སྟེ།
བཅའ་ཡིག་བཟླག་ཚར་བ་དང་སྒྲིལ་ཚར་བ་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་
འདུག །དེ་ལྟར་བཞུགས་འབེལ་གྲོལ་ཚར་ནས་སྐྱུ་རྩུང་བགེས་པ་ཆོས་ལས་
ཆོན་གསར་པ་ཏག་བརྒྱབ་ཁུས་ཏེ་མེ་གཉེར་གྱི་ཁྱིམ་ནང་བསྐྱལ། འདི་ནང་
གསོལ་ཇ་ཞིག་བཞེས། སྤར་ཡང་ལས་ཆོན་བགེས་པ་ཆོ་བྱོན་ཏེ་སྤར་བཞིན་
གུས་བདེའི་ཐོག་ཏག་བརྒྱབ་ཁུ་ནས་ཀུན་རུའི་སྒོ་ཁར་ཐེབས་པ་དང་།

༡༡.༡༢, གསོལ་བའི་དགོངས་སྒོར་བྱོན་པ།

དེ་སྐབས་གསོལ་བའི་དུས་ཆོད་རན་པར་བརྟེན། སྐྱུ་རྩུང་བགེས་པའི་ཁྱུ་སྒོར་
པས་མདུན་ནས་ཏག་བརྒྱབ་བཞིན་པར་སྐྱུ་རྩུང་གསར་པའི་ཁྱུ་སྒོར་པ་ཁུ་སྟེ་
བྱོན་ནས་ཕར་སྐྱབས་མགོན་གྱི་སྒོ་ཁར་བསྐྱེབས་པ་དང་། སྐྱུ་རྩུང་བགེས་པ་
ཕྱི་ཁར་བཞུགས། སྐྱུ་རྩུང་གསར་པ་ནི་གཟིམ་དཔོན་གྱིས་སྐྱབས་མགོན་ལ་
དགོངས་སྒོར་ཁུ་ནས་ཕར་བཅུགས། དེ་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་གསར་པས་རྩེའི་སྐྱུ་
མདུན་ཕྱག་ཕུལ་ཕྱག་དབང་ཁུ་ནས་དགོངས་སྒོར་ཆོས་ཁྲིམས་སྤྱི་མཆོངས་ཁུ།

རུའི་སྒོ་ཁའི་བྱུང་ལྟོག་ལས་མཁར་རྩ་འབྲུ་སྟེ་གནང་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་
 ལས་ཆན་གསར་བསྐྱོས་སྐབས་སུ་མེ་བཤལ་བྱོན་ཐང་ཡང་། ཟླ་བཅུ་གཉིས་
 པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ཆོས་དྲུག་གི་བར་རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་འདི་ལྟར། ཆོས་
 གཅིག་ལ་མེ་བཤལ་ཀྱན་རུའི་དོ་ཁྲི་རྩ་བར་བྱོན་སྒྲར་ལོག། ཆོས་གཉིས་ལ་
 ཀྱན་རུ་ཐོག་གི་ཐེམ་སྐས་རྩ་བར་བྱོན། ཆོས་གསུམ་ལ་ཀྱན་རུ་ཐོག་གི་ཐེམ་
 སྐས་འགོར་བྱོན། ཆོས་བཞི་ལ་ཐེམ་སྐས་གོང་མའི་རྩ་བར་བྱོན། ཆོས་ལྔ་ལ་
 ཐེམ་སྐས་གོང་མའི་འགོར་བྱོན། ཆོས་དྲུག་ལ་ཀྱན་རུ་ཐོག་ཀྱན་རུ་ནང་གི་
 རྟེན་གཙོ་སྟོན་པའི་ཞལ་གྱི་ཐད་ཀར་བྱོན།

དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རུ་གཡས་སྒོར་བརྒྱབ་ནས་སྟོན་པའི་སྐུ་འབག་ཐད་ནས་
 ལོག། ཆོས་བདུན་ལ་ཀྱན་རུ་སྒོར་བ་ཡོངས་རྫོགས་བརྒྱབ་ནས། ཀྱན་རུ་
 ནང་བྱོན་ཏེ་གཡུང་དོས་བཤལ་རྒྱ་འགོ་འཇུགས་པ་ཡིན། གཡུང་བཞི་སྒོར་
 བརྒྱབ་ཆར་བ་དང་། མེ་གཉེར་གྱིས་སྒོས་ཤིག་བཏེག་སྟེ་སྐུ་དྲུང་གི་ཕྱག་དུ་
 ཕུལ། སྐུ་དྲུང་གིས་རྟེན་གྱི་སྐུ་མདུན་ཕུལ། དེ་ནས་གཟིམ་པ་ཡིན།

༡༡.༡༩, མ་ཆེན་སྒོ་ཁར་སྐུ་དྲུང་ཆོགས་འཁོར།

ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་ལ་སྐུ་དྲུང་འབྲུས་ཤོར་འགལ་ཤོར་མི་འབྱུང་བའི་
 འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་དོན་ལས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྤྱི་མ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་
 ཁོ་རང་སྐུ་བའི་གཙུག་དུ་སྒོམ་སྤྱོད་མའི་ཐུགས་དམ་བཀའ་སྤྱང་ཆོ་ལ་གཉེར་ཁ་
 བཅོལ་བའི་དོན་ལས་ཟླ་ཆོས་ལ་མ་ཆེན་སྒོ་ཁར་སྒོར་འབྲུ་བཅིང་བ་བཟུང་བའི་

ཚོག་ཞིག་བདང་རྒྱ་འདུག །དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚོག་པའང་། ཚོགས་འགོ་པ་སློབ་
 ལྷན་རྒྱས་བཞི་ལས་གཅིག་ལྟ། གཞན་གྱ་ཚང་དབྱ་མཛད། ཚོར་གཟུངས་
 པ། ཆབ་སྲུགས་གཉིས་དང་གསར་པའི་ངོས་ལོན་གཉིས་བཅས་མི་ངོམ་
 བདུན་པོ་ནམས་ལྷ་སློབ་འདུག །

དེ་དུས་དར་གྱི་ནང་དུ་འབྲས་ནང་སྟན་དར་བཙུགས་ཏེ་བཅིངས་ནས་ཁོང་རང་
སྐྱེ་བུ་གསར་པ་གསུམ་ཀ་རེས་མོས་སུ་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བྲམ་མ་ཞབས་
བུ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་བསྟན་པ་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་ཕྱི་ཅི་འབྱོར་ལྷ་
རྒྱ། དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱུན་དང་བར་ཆད་འབྱུང་མ་བཙུག་ཟེར་བའི་གཉེར་ལ་
བཅོལ་ཏེ་ནང་དུ་བྲམ་མའི་སྐྱེ་མདུན་ལ་སྦུལ་ཏེ་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒོ་ན་
འབྱུ་འདི་པར་སྐྱེ་མདུན་ལ་སྦུལ་བ་དང་ཅིག་དུ་ཕྱག་སྒྲིམ་གྱི་ལུང་མིག་སྤྲོ་སྒྲིམ་
གྱི་འགོ་ལ་བརྒྱགས་ནས། བྲམ་མ་ལས་ཕྱིན་ལྷབས་ལྷ་བའི་དོན་ལས་གསུང་
ཆོག་གོལ་གོལ་བར་སྐྱེ་མདུན་དུ་སྦུལ་བཞག་སྟོལ་འདུག །

༡༡.༥༠, ཆོས་ཁྲུམས་སྟག་མོའི་ཚང་ལས་འཐོན་ཏེ་བསྟན་པའི་ཞབས་
 འདེགས་ཀྱི་སྟོབས་པ་རྟེན་པའི་སྒོ་ལས་དུས་རྒྱུན་གྱི་ལས་འགན་འགོ་
 འཛུགས། གཉེར་ལས་ཚན་གསར་པ་སྟག་མོའི་ཚང་ལས་འཐོན་ཐང་ཡང་།
 གཉེར་ལས་ཚན་སྟག་མོའི་ཚང་ལས་འཐོན་པའི་དུས་ཚོད་ནི་ལོ་བསྟར་རང་སློབ་
 བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བདུན་ལ་ཁེལ་བ་ལས། སང་ཉིན་སྟག་མོའི་ཚང་ལས་
 འཐོན་རྒྱ་ཡིན་པའི་དེ་རིང་ལུང་མོ་ལག་འཁོར་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་ལ་བཞེངས་
 རྒྱུའི་སྤྱོད་ལ་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ལས།

ལས་ཚན་གསར་པ་གསུམ་པོ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་སྒོ་ལས། ལས་ཚན་བགྲུས་པ་
 གསུམ་གྱིས་གཙོས། སྒོ་བ་གྲ་ཚང་དབྱ་མཛད། གཤམ་འགོ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས།
 ལམ་དཔོན། མི་གཉིས་པ། ཚོར་གཟུང་པ། ཆབ་སྒྲུགས་པ་གཉིས། མཚོད་
 དཔོན་བཅས་ལ་མེ་གཉེར་གྱི་བྱིམ་ནང་དུ་བོས་ཏེ་བས་སྟོན་ནམ་པལ་སྐད་
 ལས་(མཛར་སྒྲོམ) ཞིག་བྱིན་པའི་ལུགས་སྒོལ་ཡོད། དེའི་རྗེས་ནས་ལས་
 ཚན་གསར་པ་ཚོ་ཐེངས་ཤིག་གསང་ཐབས་གྱི་སྒོ་ལས་རང་སོའི་སྒྲོམ་གྱི་ཕ་
 བར་བྱོན། སྤྲར་རྒྱུར་ལོག་པེབས་ཏེ་བཞེངས་བད་རྩུང་བད་སྤུལ་མ་རན་པའི་
 གོང་ལས་སྒྲིག་པ་ཞལ་གངས་གཉིས་གསུམ་ཞིག་ལབ་སྟེ། སྒྲིག་པའི་སྤྲ་བྱུན་
 རྣམ་འཛུམས་ཁྲུས་དག་དུ་བཏང་བར་བཅུགས།

བར་སྐབས་འདི་ནང་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱུན་ལས་ཚན་རྒྱུད་པ་ཚོས་སྤར་བཞིན་
 དམངས་མནལ་སད་དེ་བྱུན་ཚོས་གནང་དུ་བཅུག། །དེ་ལས་བཞེངས་བད་སྤུལ་
 རན་པའི་རྒྱུ་ཚོད་དང་བསྐྱུན་ལས་ཚན་གསར་པ་གསུམ་པོ་ཀྱན་རྩ་སྒོ་ཁའི་རྒྱབ་
 ལ་ཁར་བཞུགས། དེ་དུས་ལས་ཚན་རྒྱུད་པ་གསུམ་པོ་རྒྱབ་ལའི་ཕ་བ་ལས་
 དུམ་ཀེ་སར་པལ། ཕུག་ཕུག་ཁྲུག་ནང་བཅུགས་ནས་གྲུས་པའི་རྒྱལ་དུ་
 བཞེངས་བཞུགས་པའི་ནང་ལས། ལས་ཚན་རྒྱུད་པའི་རྒྱན་ཤོས་མ་དེས་ཐང་
 ཤད་ཅིག་བྱེད་དེ། སྒྲིག་ལམ་གྱི་སྒོར་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ཚོགས་གཏམ་གང་
 འཚམས་ཤིག་སྤུལ། དེའི་འཕྲོར་ལས་ཚན་གསར་པ་རྣམ་པས་བགྲུས་པ་ཚོ་
 ལ་བཞུགས་འབྲེལ་རྟོག་མ་ཁམ་རེ་བཏང།

ཡང་ལས་ཚན་རྒྱུ་ཡི་ཆུ་ཤོས་མ་དེས། ལས་ཚན་གསར་པ་ཚོའི་མདུན་
 ཐང་ཤད་ཅིག་བྱེད་དེ། རྫོང་ནང་གྲྭ་ཤག་ཁག་ཏུ་བྱོན་ཆོག་མི་ཆོག་གི་སྒྲོར་ལ་
 ཟུ་བ་ཕུལ་ཆོག་འདི་ལྟར། སློབ་དཔོན་བཞི་པོའི་གཟིམ་ཅུང་ནང་བྱོན་མི་
 ཆོག། སྒྲི་ཚན་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རྫོང་བྱོན་མི་ཆོག། ལས་ཚན་བགྲུས་པའི་སྤྱི་
 གུར་ནང་ངམ་ཤག་ནང་བྱོན་མི་ཆོག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་གྱི་ལམ་ལུགས་
 ཟུ་བ་ཕུལ་རྒྱུ་ལ། ཕྱག་དུམ་ཀེ་ཕྱི་ནས་བཤུད་དེ་ཕྱག་དབང་ལྷ། ལས་ཚན་
 བགྲུས་པ་རང་སོའི་སྤྱི་གུར་ནང་བྱོན།

དེ་ནས་ལས་ཚན་གསར་པ་ཚོ་སྤྲུག་མོའི་ཚང་ལས་འཐོན་པའི་གྲྭ་སྒྲིག་གི་དོན་
 ལས་སྒྲུ་ཆོས་བཞེས། མེ་གཉེར་གསུམ་གྱི་དགོངས་ཀྱི་གསུམ་ལ་མ་གྲྭ་སྒྲིག་
 བརྒྱབ། དེ་ནས་བཞེངས་བདུ་ཕུལ་བའི་ཆུ་ཚོད་དང་བསྐྱུན། བཞེངས་བདུ་
 འབུལ་ཆེད་ལས་ཚན་གསར་པ་གསུམ་གྱི་རྫོང་ཁོའི་མཆོད་རྗེའི་མདུན་
 ཏུ་བཞེངས་ཏེ་བུམ་གཉེར་གང་བ་ཕོག་སར་ཞལ་སྒོར། ལས་ཚན་གསུམ་
 གཉི་ཕྱག་མཆོད་རྗེའི་ཕྱེད་ཐག་པར་བཟུང། བསྐྱུན་པའི་ཞབས་འདེགས་
 ལེགས་པར་འཕྱོར་བའི་ཐུགས་སྒོན་གང་ཡག་གནང་ཆར་མ་ཐག། སྤྲུག་མོའི་
 ཚང་ལས་འཐོན་པའམ་ཁོ་བོའི་སྤྱིར་བཞེངས་པའི་བདུ་མཆོན་དུ། ལས་ཚན་
 ཟུ་སྒྲོར་པས་མཆོད་རྗེའི་ཐེངས་གསུམ་ཤུགས་བརྟོན་མཁྱེགས་པོར་གསུམ་
 དེ་དང་ལྟན་གཅིག་མེ་གཉེར་གྱིས་ཀུན་རྫོང་ལྷ་ཤུགས་བརྟོན་མ་རག་ཅེས་
 པའི་སྒྲི་བཅས་བྱེད་ནས། སྤྱི་དུང་རྣམ་པ་ལྟན་ཅིག་ཀུན་རྫོང་ལ་ཐུག་རྒྱུག་སྟེ་
 བཞེངས་བདུ་ཡིན་ས་བཞེངས་བདུ་ཡིན་ཟེར་བརྗོད།

དེ་དང་འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་འགན་མེད་གྱིས་གྲལ་བཞི་སྐྱོར་
 འཛབ་འཛབ་གྱི་སྐོ་ལས་བརྒྱབ། སྐྱེ་བྱུང་ལྷ་སྐྱོར་པ་ཀྱན་ར་སྐོ་ཁའི་མཆོད་
 གྱིལ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་མཐོག་ས་པོར་བྱག་ས་ཆར་གསེལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བྱུང་ལྷ་སྐྱོར་
 པ་དེས་མཆོད་གྱིལ་གསེལ་ཏེ་ཕབ་ཚར་མ་ཐག། ཀྱན་ར་ནང་སྐྱག་གྲལ་གྲལ་
 མཐུག་ལས་ཡར་ཉེན་གྱི་ཅར་རྒྱག་སྟེ། ཐག་ཐེངས་གཅིག་སྟོན་པའི་སྐྱེ་
 མདུན་བརྒྱབ་ལུལ།

དེ་ལས་ཀྱན་ར་ནང་ལས་འཕྲོན་ཀྱན་ར་གཡས་སྐྱོར་བརྒྱབ་མི་བདེའ་འགོ་སྟེ།
 སྐྱར་ཀྱན་ར་ནང་བཅུག་ས། སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་དེ་གཡོན་གྱི་ཅར་གྲལ་ལས་
 ཡར་བྱོན། སྟོན་པའི་སྐྱེ་མདུན་ལས་རྣམ་འཛུམས་འགོ་བཅུག་ས་ཆོག་པའི་
 ཐང་ཤད་ལུལ། དེ་ལས་རྣམ་འཛུམས་འགོ་བཅུག་ས་རྒྱུའི་དོན་ལས་སྐྱེ་ཕང་བྱ་
 སྟེལ་ལྷག་གི་ཐག་བརྒྱབ། དེ་ལས་སྐྱིག་རྒྱག་མཁན་ཆོས་རྣམ་འཛུམས་འགོ་
 བཅུག་ས་ཏེ་ཆོག་ལྷ་བྱག་གཅིག་ལབ་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་འཛུམས་ཆར་བའི་བརྒྱ་
 མཆོན་བྱ། ཆོག་སྐད་མེད་བཅད་པ་དང་། སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་གྱིས་ཀྱན་ར་སྐོ་
 ཁར་ཐག་བརྒྱབ། རྣམ་འཛུམས་གོལ་མ་ཐག་སྐྱེ་བྱུང་ལྷ་སྐྱོར་པ་དེས་ཀྱན་ར་
 གྲལ་མཐུག་ལས་ཏིང་ཤག་ཐེངས་བདུན་བཏང་། དེ་ནས་སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་
 འགན་མེད་གྱིས་གྲལ་བཞི་སྐྱོར་བརྒྱབ། སྐྱིག་པ་ཆོ་ཕན་ཚུན་བདེའ་བསྐྱལ།
 མཐུག་ཏུ་འབྱམས་སྟེ་གནང་བའི་དོན་ལས་སྐྱིག་པ་ཆོ་ཀྱན་ར་ནང་ལས་བཏོན་ཏེ་
 འདུ་ཁར་སྐོ་ཁར་སྤྱངས། སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་དེ་ཀྱན་ར་སྐོ་ལས་རྗེ་ལྷ་བར་
 བྱོན། རྗེ་འདུ་ཁར་ནང་ཕེབས་ཁྲི་ཁར་བཞུགས་ཆར་ཏེ་ཕྱག་ལུ་མི་ལོག་འགོ་

བ་དང་། སྐྱེ་བུ་ལྷ་སྐྱོར་པས་འདྲུ་ཁང་སྐྱོར་ཕྱི་ལོགས་ལས་ཏག་ཐང་གཉིས་
བརྒྱབ། སྐྱེ་བུ་འགན་ཅན་གྱིས་རྗེའི་སྐུན་གྱིས་གཟིགས་སར་སྐྱུག་གྲུལ་
གྲུལ་མཚུག་ལས་ཆོག་པ་བཙུགས་ཏེ་གསུང་ཆོག་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་དོན་ལས་
ཐང་ཤད་ཕུལ་ལོག་པ་དང་།

མཆོད་དཔོན་མཆོད་གཡོག་གཉིས་སྤྱིར་རྩ་འབྲུར་བ་འཇུག་ཏེ་སྤྱིར་རྩ་འབྲུར་
དུས། སྐྱེ་བུ་གིས་སྐྱུག་གྲུལ་གཡམས་གཡོན་ཟེར་གསུངས། དེ་དུས་གཡམས་
ཀྱི་སྐྱུག་གྲུལ་པ་རྣམས་ཞབས་གེར་ཅམ་ཕྱོན། དེ་བཞིན་རྩ་གྲུལ་གཡམས་
གཡོན། གསུམ་པ་གཡམས་གཡོན། བཞི་པ་གཡམས་གཡོན། མཐའ་གྲུལ་
གཡམས་གཡོན་ཟེར་གསུངས། གོ་རིམ་བཞིན་རང་སོའི་བཞུགས་གདན་ཁར་
བསྐྱེབས་མ་ཐག །སྐྱེ་བུ་འགན་ཅན་གྱིས་གྲུལ་མཚུག་ལས་ཐང་བ་བཤེད་དེ་
དང་པ་སྐྱུག་གྲུལ་པ་བཞུགས། གྲུལ་ཁར་བཞུགས་ཐང་དེ་ཡང་སྤྲ་མ་དང་མ་
འབྲ་བ། སྐྱེ་བུ་གིས་བརྒྱུང་བསྐྱུལ་ཏེ་རིང་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་དགོས། དེ་
བཞིན་རྩ་གྲུལ་སོགས་རིམ་པར་བཞུགས་ཆར་ཏེ་གསུང་ཆོག་འགོ་བཙུགས་པ་
དང་། སྐྱེ་བུ་ལྷ་སྐྱོར་པས་གྲུལ་ཁར་མི་ཆང་མི་ཆང་བཟླ་སྟེ་མི་མ་ཆང་ན་མེ་
གཉིས་བཏང་སྟེ་བོས་བསྐྱུལ་བཙུག །སྐྱེ་བུ་འགན་ཅན་འགན་མེད་རྣམས་
གཉིས་ཆོགའི་གྲུལ་མཚུག་ལས་ཕྱག་ཕུལ། སྤྱིར་ཞལ་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོར་
ཏེ་སྐྱུ་ཕྱག་དང་ཐུགས་སྒོན་དང་བཅས་པའི་སྐུན་དར་ཕུལ། སྐྱེ་བུ་ལྷ་སྐྱོར་
པའང་མི་ཆང་ཆར་བ་དང་སྐྱེ་བུ་འགན་ཅན་འགན་མེད་གཉིས་པོ་བཞིན་ཕྱག་
དང་སྐུན་དར་ཕུལ། ཡང་སྐྱེ་བུ་ལྷ་སྐྱོར་པས་རྗེའི་བཞུགས་རྣམས་ཚུལ་

མཐུན་ཡོད་མེད་བལྟ་བའི་དོན་ལས། ལྷ་ཁང་དང་གྲྭ་ཤག་ཡོད་རིགས་རྣམས་
སྲུ་བཤལ་ཏེ་གཟིགས་པར་བྱོན།

དེ་ནས་ཆོག་བར་མ་གྲོལ་བ་དང་ཆོག་པ་ཆོ་ལས་ཆན་གསུམ་གས་བདས་
ནས་ཆབ་གསང་ལས་སྒྲོར་ཏེ་ཀུན་རྩའི་ནང་བཅུགས་སྐྱུ་ངལ་བསོ་ཆེད་
གཟིམས་སྲུ་བཅུག། དེ་སྐབས་ལས་ཆན་གསུམ་གྲྭ་ལང་དང་གྲྭ་ཤག་
བཤལ་བར་བྱོན། གྲྭ་ཤག་བཤལ་ཆར་བ་ལས་སྒྲར་ལོག་སྟེ་དུས་ཆོད་དང་
བསྟུན་བར་མ་བསྟུ། ཡང་ཆོག་བར་མ་གྲོལ་བ་དང་མི་ཕན་ཚུན་བདེ་འཛིན་
འཇིགས་ཇམ་བཏོན་པ་སོགས་ཆོས་ཁྲིམས་སྟག་མོའི་ཆང་ལས་འཐོན་པའི་
ཉིན་གཅིག་གི་ལས་ཀ་ཆར་བ་དང་། དེའི་སང་ཉིན་ནས་དཔལ་འབྱུག་པའི་
སྒྲིག་ལམ་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཉམས་གུད་དང་ཉེ་ཞོ་མེད་པ་ལྷ་མཐུད་དུ་
བདག་བབྱང་དང་ཕྱིས་སྲུ་མཇེད་དེ་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༣) སྒོ་བ་མ་ཆན་གཟིམ་དཔོན་གྱི་ཉིན་བསྟར་ཕྱག་འགན།

རྫོ་པ་ལག་འཁོར་ཚུ་ཆོད་གསུམ་ནས་བཞེངས་ཏེ་མ་ཆན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་
མདུན་ཕྱག་ དབང་བཅར། ཕྱག་བསིལ་དང་ཞལ་བསིལ་ཕུལ། སྐབས་
མགོན་གྱི་ཐུགས་དམ་བླ་མ་མཆོད་པ་དང་། པད་སྒྲིང་གི་ཐུགས་དམ་ཕུར་པ།
བདེ་མཆོག་ཏེན་གྱི་སྐྱུ་མདུན་རིལ་བུ་ལྷ་ལྷ་གནང་། རྫོ་པ་ལག་འཁོར་ཚུ་ཆོད་
བདུན་ལ་གསོལ་ཇ་བཞེས་ཆ་ལྷ་མ་བཅད་དེ། ཇ་མཆོད་ཇ་མཆོད་པ་བཀའ་
བརྒྱུད་ཅེས་པ་བཏང་།

དེ་ནས་ལག་འཁོར་ཚུ་ཚོ་དགུ་ལ་གསེལ་བ་གསེལ་སྒྲུར་དང་བཅས་མ་ཆེན་
པད་གླིང་གཉིས་ཀར་དང་། གསེལ་མཆོད་ནི་མ་ནམ་བཞི་སྟོར། དཔལ་ལྷན་
གྲུབ་རིགས། སྟོམ་གསུམ་མཛེས་པའི། འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷུག། །སྒྲ་མ་སྒྲུ་
ཁམས། དགའ་ལྷན་གནས་གསུམ་དང་དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་གཉིས་རེས་
མོས་སྒྲ་བཏང་། རྩས་བཟང་ཆོས་བརྒྱད་ཆོས་བཅོ་ལྔ་གནམ་གང་ཚོ་ལ་
གནས་བརྟན་ལྷུག་མཆོད་བཏང་། དེ་ཁར་ལྷ་དང་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ཆོས་
བཅོ་ལྔ་ཚུན་ཡང་གནས་བརྟན་ལྷུག་མཆོད་བཏང་བ་ཡིན།

དེ་ནས་སྟོན་པ་སྤྱི་མཐོན་སངས་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྟོ་མཆོད་ལུགས་བཞིན་
བཏང་། ཉི་མ་ལག་འཁོར་རྒྱ་ཆོད་བཙུ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ལ་གསོལ་ཇ་མངར་ཇ་
དང་སྤྱར་ཇ་རེ་མོས་སུ་བྱངས། བཞེས་རྩམ་ཡང་ཁ་བཟས་དང་མཇར་བ་རེས་
མོས་སུ་བྱངས། དེ་ནས་ལག་འཁོར་རྒྱ་ཆོད་གསུམ་དང་ཕྱེད་ལ་ཆོགས་
གསོལ་སྦྱར་གསོལ་ཀྱམ་བཅས་སྤྱི་མ་དང་པད་སྤྱི་དག་ཉིས་ཀར་བཅད་དེ་
བྱངས་པ་ཡིན་འདུག ཆོགས་མཆོད་ནི། མ་ནམ་བཞི་སྟོར། འཇིག་རྟེན་
དབང་ཕྱུག སྤྱི་མ་སྤྱི་ཁམས། མདུན་དུ་ཡོ་ལས་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་འཁོར་ནས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་བྱས། ཨོ་ཨུ་ཧྲུ་གི་བར་དང་། ཕྱོགས་བཙུ་འཇིག་རྟེན།
དཀར་བརྒྱད་སྤྱི་མ་གཉིས་རེས་མོས་སུ་བཏང་། རྩ་གསུམ་བདེན་པ། སྤྱི་
མཐོན་སྤྱི་མཐོན། སངས་རྒྱལ་སྤྱི་གསུམ་སོགས་གནང་། ཕྱི་དོའམ་དགོངས་
མོར། ལག་འཁོར་རྒྱ་ཆོད་ལྔ་ནས་མགོན་པོ་གཏོར་བསྟོའི་གསོལ་བསྐྱར་དང་།

ལྷ་ཆེན་དབང་ཕུག་གཉིས། ཡར་ངོ་མར་ངོ་འཁྱབས་སུ་མགོན་པོ་ལྷམ་པུ་ལ་
 ཡོངས་ཚླགས་བཏང་། སྔོན་གྱི་ཐུགས་དམ་ལག་འཁོར་ཚུ་ཚོད་བདུན་ནས།
 མ་ནམ་བཞི་སྟོར། འོད་དཔག་མེད་པའི། སྤྲ་མ་སྦྱུ་ཁམས། སྤང་མཐའ་སྦྱན་
 རས་གཟིགས་སོགས་དྲག་དམར་ལུགས་བཞིན། བསམ་པ་ལྷན་གྲུབ། བར་
 ཆད་ལམ་སེལ། ཆེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ། བཤགས་པ། རྫོག་བསྐྱར། ཤེར་སྦྱིང་
 སྤྱི་བརྫོག་། སྟོན་ལམ་གྲུབ་རྒྱལ། སྤྲ་མེད་སྤྲ་མའི། སངས་རྒྱས་སྦྱུ་གསུམ་
 སོགས་གནང་བས་གྲུབ་པའོ།

༡༣) སྟོན་ཅེ་གཟིམ་དཔོན་གྱི་ཉིན་ལྷར་ཕུག་འགན།

སྤྱི་བཞེངས་ཏེ་ཕུག་བསེལ་སོགས་ཕུལ་བ་ནས། སྔོན་ཐུན་བཟ་ཤིས་པ་བ་
 པའི་བར་གྱི་གསོལ་ཚོགས་གསོལ་ཇ་དང་བ་དང་། ཐུགས་དམ་དང་ཞལ་
 ཐུན་རྣམས་པལ་ཆེར་སྟོན་མ་ཆེན་དང་འདྲ་བ་ལས། དམིགས་བསལ་ནི།
 པད་སྤྱིང་གི་ཐུགས་དམ་དང་གསོལ་ཚོགས་འབུལ་བ། བདེ་མཚོག་སྦྱུ་མདུན་
 གྱི་རྒྱན་སྟེལ་གནང་མི་དགོས་ཤིང་། སྔོན་ཐུན་བསམ་ལྷན་དང་ཆེ་ལྷ་རྣམ་
 གསུམ་གྱི་བར་དུ། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གནང་སྟེ་
 ལས་སྤྱིབ་སྦྱོང་བ་མི་འཇུགས་པའི་ཀློག་ཀློག་དང་། རང་གི་སྤྱི་བོར་པོ་ལས་
 པསྟེ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སོགས་ཉིས་ལྷ་སྦྱོང་བ་རྟོག་སེམས་ཀྱི་ཡིག་བརྒྱ།
 སྟོན་གྱིས་མ་གོས་སྦྱུ་མདོག་དཀར་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གནང་སྟེ་བྱིན་རྒྱབས་
 འཇུག་བྱེད་འཕགས་པའི་སྦྱིང་པོ་མ་ཉི་བཟང་བ། སྦྱབས་མགོན་ངག་དབང་
 རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསོལ་འདེབས་འཇིག་དབང་གངས་གསོག་དང་། སྔོན་ཐུན་གྱི་

སྐབས་ཀྱང་ཐུན་གཉིས་པ་ཞིག །མ་ནམ་བཞི་སྟོར། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་
 རྗེ་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག །སྒྲ་མ་སྒྲུ་ཁམས་བཟང་པོ། ཉིལ་མར་ལན་བདུན།
 དེ་ལྟར་མ་མོ་ལན་གསུམ། ཤེར་སྟོང་བཏང་སྟེ་བསྒྲོག་བརྒྱབ་གྲོལ་བའི་བྱང་
 པར་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༧) གཏོར་བུར་བྱི་ཐྱིག་ལས།

གསོལ་བཏབ་པམ་ཚུན་ཕེབས་ཏེ་གདན་སར་འཇུག་པའི་ཕྱི་ངོ་ནས་གཏོར་
བསྐྱོད་གཏོང་རྒྱུ་འགོ་འཇུགས་དགོས། དེ་ཡང་ཀུན་རྩ་ནང་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་
གོང་གལ་དུ། མཆོད་སྦྱོར་རྒྱུ་དུ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་དུ། གཏོར་སྦྱོབ་ཀྱིས་
མགོན་པོ་ལྷམ་བུལ་གྱིས་རྒྱུན་གཏོར་བཞེངས་བཅུགས་ཡོད་པའི་མདུན་ནས།
མགོན་པོ་ལྷམ་བུལ་གྱི་གཏོར་བསྐྱོད་བཏང་རྒྱུ་འགོ་བཅུགས་ཏེ་དུས་རྒྱུན་གཏོར་
བསྐྱོད་མཚུགས་དུ་ཤེར་སྟོང་བསྒྲིག་པ་སྤྱི་བསྒྲིག་བཅས་བཏང་ནས།
སྟོན་ལམ་གྲུབ་རྒྱལ་བཏང་བཀྲ་ཤིས་པ་དགོས། དེའི་སངས་ཉིན་ནས་ཉིན་
བསྟར་སྤྱི་ངོ་བཞེངས་བཅུ་ལྟལ་ཆར་མ་ཐག་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཆར་བཏང་བ་དང་
དེ་དང་མཉམ་དུ་སྟོན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོར་རྒྱལ་བཏང་དགོས་དུག །
དེ་ལྟར་གཏོར་བྱེར་ནས་གོང་བཞིན་སྤྱི་དགོངས་ཀྱི་ཕུན་སྡིག་ལམ་ཁར་བཏང་
དགོས་པའི་ཁར། ལས་མགོན་ནས་སྟོར་གསོལ་བཏང་སར། བསྐྱེད་རྒྱུན་ནི།
ལས་མགོན། ལྷ་མོ། ཆོ་ངོང་མ། དག་བསྟེན། དགོན་བླག་པ། སྤུས་མའི་
བཅན། སྤྱི་འགོ་བཅས་སྟོར་གསོལ་དཔོན་གཡོག་བདུན་པོ་དུས་རྒྱུན་
བཏང་དགོས།

ལས་ཀ་གཞན་ཡང་དུས་ཚོག་གི་རིགས་དང་ཟླ་དང་པའི་ནང་གི་གསེ་སྦྱང་དང་
 རྒྱན་ཕྱག་འཆལ་རྒྱ་འགོ་འཛུགས་ནས་ང་ཕུད་བཅོ་སྟེ་བསྐྱལ་དགོས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་ངོ་པ་རྣམ་འཛུམས་དང་སྟོན་ཐུན་གཏོར་བསྟོ་སོགས་ཀྱི་དཀར་མེ་
 བཅོ་སྟེ་བསྐྱལ་དགོས་པ་ཡིན་འདུག །དེ་ལྟར་གཏོར་གྱུར་ཞེས་པའི་ལས་
 འགན་དེ་འདྲ་ཅུང་ཟད་སྟེ་བར་སྒྲུང་སྟེ། སྔ་ངོ་སྒྲིག་པ་སྤྱི་མཚུངས་དམངས་གི་
 བཞེངས་བཅུ་ཕུལ་ཏེ་རྣམ་འཛུམས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱུན། ཀྱན་རྩ་སྟོ་ཁར་
 གཏོར་མ་བརྒྱ་ཚར་བཏང་དགོས་པ་དང་།

ཕྱི་ངོ་འམ་དགོངས་ཀ་ཚོགས་ཀྱི་གྲང་ཚོགས་བསྐྱེ་བ་དང་བསྐྱུན་ཀྱན་རྩ་འེ་ནང་
 དུ་ཐུགས་དམ་མཚན་སྟོམ་གྱི་མདུན་ནས་མགོན་པོ་ལྷན་པུལ་གྱི་གཏོར་བསྟོ་
 འབུལ་དགོས་པ་འདི་ནས་རྒྱན་དུས་ཚོད་ལས་སྐར་མ་གཅིག་རང་མ་ཡོལ་
 བར་བཏང་དགོས་ཤིང་། གལ་སྲིད་སྐར་མ་གཅིག་ཀྱང་ཡོལ་རུང་ཆོས་ཁྲིམས་
 རྣམས་ལས་ཉེས་བྱ་ལུས་ཐོག་ཏུ་སྒྲིན་ཏེ་དུས་རྒྱན་འཆར་སྒྲུང་གི་ངང་དུ་
 གནས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

༡༥) མེ་གཏོར་གྱི་སྒྲིག་ལས།

༡༥.༡, མེ་གཏོར་གོང་མའི་སྒྲིག་ལས།

ཆོས་ཁྲིམས་པས་ཐོར་ཐུན་ནས་ཐུན་ཆོས་དང་། སྔ་ངོ་འེ་བཞེངས་བཅུ། སྤྱི་
 རིམ་འབུམ་སྟེ་སྐབས་ཀྱི་བཞེངས་བཅུ་ཕུལ་རྒྱུ་འདོན་ལས། སྔ་མ་ཁོང་རང་

མནལ་སང་རྒྱའི་དུས་ཚོད་ཁོང་རང་གི་ཞལ་བཀོད་དང་བསྐྱེད་མེ་གཉེར་དེས་
མནལ་སང་དགོས། ཀུན་རྩ་ནང་ལྷ་འདྲུག་ཚུལ་གི་ཇ་ཕུད་དང་། ཟྱི་འཕྲུག་
ལྷ་ཕྱུག་སྐབས་ཀྱི་ཇ་ཕུད་ཕུལ་ དགོས། ཐོ་རངས་སྐྱེད་ཚེས་སྐབས་ཀུན་
རུའི་རྒྱབ་དུ་སྤྲོས་བཅུག་པར་འགྲོ་དགོས།

དེ་བཞིན་མཚན་མོ་སྟོན་ཐུན་གྱིས་བའི་རྗེས་སུ། སྐུ་རྩུང་གི་མེ་བཏེག་པ་ལྟ་བུ་
 སྐུ་རྩུང་གི་མདུན་ནས་དགོངས་ཁྱུགས་ལ་མ་ཁྱེར་ཏེ་མེ་བཤལ་ལ་འགོ་དགོས།
 མེ་བཤལ་ལས་སྤྲར་ཕེབས་ནས་སྐུ་རྩུང་གྲལ་བཤལ་ཚར་བ་དང་། མེ་གཉིར་
 བྲིས་སྟོས་ཤིག་སྤར་ཏེ་སྐུ་རྩུང་གི་ཕྱག་ཏུ་ཕྱལ། སྐུ་རྩུང་གིས་རྟེན་གྱི་རྩུང་ཏུ་
 ཕྱལ་ནས། སྐུ་རྩུང་གཟིམ་ཚར་བ་དང་ཀྱུན་རྩི་སྒོ་མར་འཐེན་པའི་བར་བྱེད་
 དགོས།

༡༥༣, མེ་གཉེར་བར་མའི་སྒྲིག་ལས།

དུས་རྒྱུ་སྐྱེ་བུ་ལྷོ་པ་དང་ཁ་བལ་མེད་པ་ཕྱག་ལྷོ་ཕྱོད་ནས། སྐྱེ་བུ་གི་
སྐྱེ་ཆོས་ བདག་འཛིན་དང་། ཆོག་དང་སྒྲིག་ཁར་མ་ཆང་བའི་མི་བོས་དགོས་
པའི་རིགས་བོས། ཞབས་ཏྱིག་དང་སྒྲིག་གི་ཕྱག་འབྱེད་སོགས་སྐྱེ་བུ་གི་
སྐལ་བ་ལེན་རིགས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

༡༥. མེ་གཉེར་འོག་མའི་སྒྲིག་ལས།

སྐྱུང་གི་གཟིམ་རྩུང་ནང་ལས་གསོལ་ཚོགས་བཅད་དེ་མེ་གཉེར་གྱི་ཁྱིམ་ནང་

བསྐྱུལ་དང་དགོས། འབྲུམ་སྡེ་བར་མའི་སྐབས་སེང་དུ་གསོལ་ཇ་བཟོ་དངས་
དགོས། ཉམ་དགུན་ཡིན་ན་སྐྱུ་དུང་གསོལ་ཚོགས་དང་གསོལ་ཇ་བཞེས་པ་
ཐེབས་དུས་མེ་ཇ་བསྐྱུལ་དགོས།

དེ་བཞིན་འབྲུམ་སྡེ་དགུན་ཁྲུའི་སྐབས་གྲལ་ཁར་གསུང་ཚོག་གནང་བཞིན་
པའི་དུས་ན་འང་། འདུ་ཁང་གི་ཉེ་ལོགས་འཆམ་ཁང་ནང་མེ་ཇ་བསྐྱུལ་གསོལ་
ཇ་བཟོ་དང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ཆ༽ གསུང་ཚོག་སྐྱུ་རིམ་འབྲུམ་སྡེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ།

- ༡) ཕྱག་དབང་དང་ལྷན་ཅིག་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་དགོངས་སྒྲོར་ལུ་ཐངས།
སྤར་སྒོལ་བཞིན་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱུ་མདུན་དུ། དབུ་མཇེད། ཚས་
ཁྲིམས། འཆམ་གྱི་དོ་དམ། དུང་སློབ་སོགས་ཕྱག་དབང་བཅར་ཐང་ཤད་
བྱེད་དགོངས་སྒྲོར་ལུ་ ཐངས་དེ་ཡང་། དང་པར་སློབ་དབུ་མཇེད་ཀྱིས་སྐྱ་
འཁྲིད་དེ་གཟིམ་ཅུའི་སྒྲུའི་ནང་དུ་གྲལ་མནར་ནས་འཇུལ། དེ་ལྟར་འཇུལ་
ཚར་བ་དང་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ཅུང་ཟད་མཇལ་མ་ཐག་ཕྱག་
ཐངས་གསུམ་ཕུལ། དེ་ནས་ལས་འགན་ཅན་ཚོས་རང་སོའི་ལས་ཀ་དགོངས་
ལུའི་ཆེད་དུ། དང་པར་སློབ་དབུ་མཇེད་ཀྱིས་ཕྱག་སྤུལ་ས་ནས་ཡར་
བཞེངས་མ་ཐག །ཕྱག་གཡས་པ་དུམ་ཀེ་བྱི་ནས་མར་བཤུད་དེ་མདུན་སོ་
ནང་མ་མར་བཏང་ཡར་བཀལ་བ་དང་ཞལ་ལས་ལུ་དོན་དཔེར་ན་(སང་ཉིན་

འབྲུམ་སྟེ་ལྷ་མོའི་མདོས་ཚོགས་༽ཟེར་དགོངས་སྒྲིབ། ད་དུང་དེ་དང་གཅིག་ཁར་
ཟུངོན་གཞན་ཡོད་ན་ལག་གཡས་པ་དུམ་གེ་ཕྱི་ནས་བཤུད་ཅིག་བཤུད་ཅིག་
རང་ཟུང་གོས།

དཔེར་ན་(གསུང་ཆོག་གཞུང་ལྷ་མོ་འབྲུམ་གནང་ས་)(ཆོག་ས་ཁར་ཚུན་རྒྱས་
པར་གནང་ཆོག་པ)(ཆོག་ས་ལས་མར་བསྐྱས་པ་གནང་ཆོག་པ)(ལྷ་མོའི་
མདོས་གནང་ཆོག་པ)(བཀྲ་ཤིས་བསྐྱས་པ་ཕབ་ཆོག་པ)(ཉིན་ཆོག་སྐྱབས་
འགོ་བཞི་སྟོར་ནས་ཆོག་ས་ཁར་བྱུག་བསྐྱས་པ་གནང་ཆོག་པ)(ཕྱི་ངོ་ཆོག་ས་
ལས་མར་ཇེས་ཆོག་ཚུན་རྒྱས་པ་གནང་ཆོག་པ)(བཀྲ་ཤིས་ཕབ་ཆོག་པ)ཟེར་
གོ་རིམ་བཞིན་ཁྱུ་དོན་ཇོག་ས་ཇོག་ས་ཁྱུ་དགོས། དེ་ལྟར་ཁྱུ་ཆར་བ་དང་སྟོབ་
དབྱ་མཇོད་རྒྱབ་བཤུད་བརྒྱབ་ནས་སྐྱུ་བྱུང་གིས་ཁྱུ་དགོས།

ལག་ལེན་གོང་བཞིན་ཁོ་རང་གི་ཟུ་དོན་ཚྲོགས་ཚྲོགས་ཟུ་དགོས་པ་དང༌།
སློབ་དཔོན་གཞན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་ཀྱང་ལག་ལེན་དང་ཟུ་ཐངས་གང་ཡང་རིགས་
འགེ་ཟུ་དགོས་པ་ལོ།

१) གསུང་ཚོག་སྐྱེ་རིམ་འབྱུང་སྡེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ།

དེའང་ཚོགས་གྲལ་བཞུགས་ཐངས་དང་། སྐྱ་ཚོས་བཞེས་པའི་དུས་ཚོད། སྐྱ་
ཚོས་གཟངས་བརྟུང་ཐངས། ཚོགས་རས་བཞེས་པའི་དུས་ཚོད། ཚོགས་
རས་གཟངས་བརྟུང་ཐངས། སྐྱ་ཚོས་དང་ཚོགས་རས་གང་བྱུང་བཞེས་མི་

ཆོག་པ། གདན་ཏང་ངམ་གདིང་བ་ཁྱེར་ནས་བརྒྱུད་ཐངས། རྗེ་ཐེང་ལ་བུ་
སོགས་གྲལ་ཆས་བཟུམ་ཐང། གྲལ་ཆས་ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས། སྒྲིམ་ཞུ་
བྱང་ཐངས་དང་རྒྱུག་ཐངས་ནི། གྲལ་ཐང་སྒྲིམ། སྒྲིམ་ཐང་འབྲུར་མཁན་དང་
བཟུང་མཁན། ཀྱང་དུང་དང་བྱ་རྒྱུ་དཀར་དུང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རྣམས་གོང་
དུ་ཆོས་པ་སྦྱར་བཏང་གིས་ཉམས་བཞེས་སྒྲིག་ལམ་གྱི་ཁོངས་སུ་སོང་།

༣) ཆབ་བྱངས་བཞེས།

༣.༡, སྦྱར་བཏང་གི་ཆབ་བྱངས་གོང་དུ་སོང་།

༣.༢, གསོལ་བ་ནང་གི་ཆབ་བྱངས་ཐང།

ཆབ་འབྲུ་བར་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཚོ་གོང་བཞེན་ལས། མི་འདྲ་བའི་
བྱང་པར་ནི། ཆབ་བྱང་ཚར་ཏེ་སྦྱག་གྲལ་ལས་ལོག་པ་དང་། མི་བཏེག་ཀ་
བའི་ཕྱ་བ་ནས་དུམ་ཀེ་མར་ཕབ་ལག་པ་གཡས་པས་ཆབ་ཀྱི་མཆོག་ལས་བཟུང་
སྟེ་ཁྱེར་ནས་ཐང་ཆབ་བཞེས་སར་བསྐྱལ་བ་འགོ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

༣.༣, གྲལ་ཁར་ཆབ་བཞེས་ཐངས་གོང་དུ་སོང་།

༤) ཞོར་དུ་ཆབ་སྒྲུགས་བྱུང་ལ་བཏེན་པའི་ལས་ཐུན།

༤.༡, ཆབ་སྒྲུགས་པ་བཏོན་ཐངས།

ཆབ་སྒྲུགས་པ་བཏོན་པའི་དུས་ཚོད་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དགུན་ཟླའི་

འབྲུམ་སྟེ་གྲོ་ལ། མགོན་དབང་མ་རན་པའི་མཚམས་སུ། ཚས་ཁྲིམས་རྣམ་
བཞི་གསུང་གོས་གནང་ཐོག་ལས། བྱད་དོད་དང་རྒྱ་ཅ་སྟོ་པོ་རང་མིན་པའི་དགོ་
ཕྱག་ན་གཞོན་ཁ་ཤས་ཤིག །མེ་གཉེར་ཁྲིམ་ནང་ཚས་ཁྲིམས་རྣམ་བཞི་
འཛོམས་སར་བོས་པ་བཏང་ནས།

ཁོང་ན་གཞོན་ཚོའི་གས་ལས་གང་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་གཉིས་ལ། སང་ལོའི་
ཆབ་སྲུགས་པ་འདི་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཚས་ཁྲིམས་འཛོམས་
ཐོག་ནས་བཀའ་རྒྱ་གནང་། ཐད་ཀར་དུ་ཁོང་མི་དོ་གཉིས་ཀྱིས་དོས་ནས་
ལགས་སོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་བྱས་སོང་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
ཁས་སྐྱངས་བྱས་སོང་བ་དེར་སྟོབ་ཚས་ཁྲིམས་པ་ཚོའི་དོས་ནས་ཡིན་རུང་
དགའ་ཚོར་དང་དོས་ཡོད་པར་བརྩི་བ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
དོས་ནས་མི་སྟོགས་མི་རུང་ཞེས་པ་དང་།

ཁོང་དང་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་ཡས་མས་ཀྱི་ལབ་ལབ་མང་པོ་བྱུང་ན།
གཟུགས་བྱད་ལྡན་པའི་ན་གཞོན་གཞན་ཡང་བོས་ནས་ཆབ་སྲུགས་པའི་རྒྱན་
བརྒྱབ་པ་ཞེས། མི་རེ་ནས་བཞེས་ཆས་རེ་བཏོན་ཏེ་ཚས་ཁྲིམས་མདུན་གྱི་
ཅོག་ཅེ་ཁར་བསྐྱལ། ཐོར་པ་དེ་རྣམས་མེ་གཉེར་གྱིས་གཟན་གྱི་མཐའ་མར་
སྒོར་ནས་སྟོབ་དབུ་མཛད་གྱིས་སྦྱན་གྱིས་མ་གཟིགས་པར་ཕྱག་བརྩུགས་ཏེ་
དཀྲུགས་ནས། དེའི་སྦྱག་ལས་ཐོར་པ་གཉིས་འབྲུ་སྟེ་རང་སོ་སོ་མི་ཐོར་པ་
དོ་བཟླ་བརྩུག་ནས་ཐོར་པ་གང་གི་ཡིན་པ་གཉིས་པོ་དེ་སང་ལོའི་ཆབ་སྲུགས་

ཡིན་པར་ངོས་བཟུང་བྱེད་ཅིང། དེ་ལྟར་རྒྱན་གྱི་ཕོག་པ་ཡིན་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་
ཁྲིམས་ཚོ་ལས་ཀྱང་དགའ་ཚོར་དང་ངོ་རྒྱན་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ནས་དབང་ཆེན་གྱི་སྤྲོ་རྩལ་ཏུ་མ་ཆེན་སྐུ་མདུན་དུ་ཁོང་ཚོས་ཁྲིམས་གསར་
པ་ཚོའི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཚོགས་འཁོར་ཞིག་བཏང་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེའི་ཚོག་པའི་གཤམ་དུ་
ཁོང་སང་ལོའི་ཆབ་སྐྱུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲིག་གིས་ལབ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བརྟེན།
དེ་དུས་ལས་གྲུ་སྤྱོད་གཞན་ལས་ཀྱང་སང་ལོའི་ཆབ་སྐྱུགས་པ་འདི་ཁོང་
གཉིས་ཡིན་འདུག །ཅེས་བྱ་བ་བསྐྱུགས་འཐོན་པ་དང།

༤.༡. ཆབ་བླངས་འགོ་འཛུགས་ཚེས།

དེ་ནས་སང་ལོར་རང་བྱུང་གཉིས་པའི་ཚོས་གཅིག་ཚོས་ཁྲིམས་གསར་
བསྐྱོས་ཆོ། ཁོང་ཆབ་སྐྱུགས་གསར་པའི་མི་ངོམ་གཉིས་ཀྱང་སྤྲོ་མའི་ཚོགས་
རས་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞེས་ཏེ། སྤྲོ་བྱའི་གསོལ་བའི་གཤམ་ཁར་ཅིས་ཀྱང་
སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་འདུག །དེ་དུས་སྤྲོ་མཆོད་འགོ་བཙུགས་པ་དང་བསྐྱུན་
ཚོས་ཁྲིམས་གཙོ་འཛིན་སྤྱོད་དབུ་མཛད། ཁོང་གཉིས་སྤྲོ་སྤྲོ་པའི་གཤམ་གྱི་
གདོང་ལས་བྱོན་ཏེ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་སྐལ་པར་ཕྱག་སྐྱིས་ཐེངས་རེ་གནང་བའི་
སྤྲོ་ཞིག་འདུག །འདི་དེ་རིང་ནས་བྱེད་རང་གཉིས་ཆབ་སྐྱུགས་ཡིན་ཞེས་
པའི་བརྟེན་མཆོན་ཞིག་བསྐྱུན་པ་དང། དེ་ཆོ་གསོལ་བའི་གཤམ་གྱི་ཆབ་འདི་
ཡང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་བླངས་ཏེ་ཆབ་བླངས་རྒྱུའི་འགོ་དེ་ཆོ་ཚོས་གཅིག་ལས་
བཙུགས་པ་ཡིན་འདུག །

༤.༣. སྤྱོད་པོར་བྱེད་འགོ་འཛུགས་དུས།

དེའི་སངས་ཉིན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་དགུན་ཟླའི་ཁྱུས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཁྱུས་གྲུལ་
བཅར་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པོར་ཡང་ཁོང་གཉིས་ལས་གཅིག་གིས་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། འོན་ཀྱང་གསོལ་བའི་གྲུལ་དུ་ཆབ་བྱང་བ་དང་སྤྱོད་པོར་བྱེད་བའི་ལས་
ཀ་གང་བགྱིས་ཀྱང་ན་བཟའ་གསར་པ་གསོར་བའི་ལམ་ལུགས་མེད་པ་ན་
བཟའ་སླླིག་གོས་འདི་རང་བཞེས་པ་ཡིན་འདུག་ཅིང་།

༤.༤. ན་བཟའ་སོར་དུས།

ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་འབྲུམ་སྡེ་ཆེན་མོ་དགུན་ཟླ་འགོ་བཅུ་གས་
ཆོའི་སྡེ་དོ་བཞེངས་བརྟུན་དང་བསྐྱུན་ཆབ་སྐྱུགས་གསར་པ་ན་བཟའ་སོར།
ཤམ་ཐབས་ཆོའུ་བརྟུར་ (ཤམ་ཐབས་རྒྱུ་ཀྱི་བལྟ་བ་བདུན་ཅུ་མ་བྱས་པ་ལ་
ཟེར) ཆབ་བྱུགས་ནས་ཆབ་སྐྱུགས་པ་གྲུལ་མཐའི་མི་ཡིན་རུང་དེ་ཆོ་ལས་
འབྲུམ་སྡེའི་གྲུལ་ཁར་སླླིག་རྒྱུག་པར་བྱོན་དགོས་པ་ཡིན་འདུག །

༤.༥. འབྲུམ་སྡེ་ཆེན་མོར་ཆབ་བྱངས་འགོ་འཛུགས་པ།

དེ་ལྟར་འདུ་ཁང་ནང་འབྲུམ་སྡེའི་གྲུལ་ཁར་ཆབ་བྱངས་རྒྱ་འགོ་འཛུགས་འདི།
དེ་ཆོ་འབྲུམ་སྡེ་དགུན་ཟླ་མདུན་བསྐྱེད་མཆོད་པ་རིག་མ་བཅུ་དུག་གི་ཆོག་
ནང་། སྤོན་ཟླ་ལྟར་དཀར་དོ་རྩེ་མེ་ཏྲག་མ། །ཞེས་པའི་ཆོག་དང་སླླིག་སྟེ་སྐྱེ་
དུང་གིས་ཕྱག་ཐོང་བཤེད་པ་དང་ཅིག་ཁར། ཆབ་སྐྱུགས་གསར་པ་གཉིས་པོ་
གྲུལ་ཁ་ལས་བཞེངས་ཏེ་ཆབ་བྱངས་པའི་གྲྭ་སླླིག་བྱེད། གྲུལ་ཁར་ཡོད་པའི་

གྲ་སྤྱེབ་ཚོས་ཀྱང་ཆབ་སྐྱུགས་གསར་པའི་གཟུགས་བྱད་དང་ན་བཟའི་ལེགས་
ཉེས་འགོ་ཐོག་དེ་ཆོ་མཇལ་བ་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཁར་ཚར་སྒྲུང་མ་འདྲ་བ་ཞིག་
བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་འདུག །

དེ་ནས་འཆར་ཀའི་མདོག་ལྟར་མ་བྱ་བྱུག་པ་མ། །ཟེར་བའི་ཚིག་དང་བསྐྱུན།
གཤམ་གསུམ་པའི་གཤམ་མཇུག་ལས་ཆབ་དངོས་སུ་བྱང་བར་འཇུལ་དུས།
གཤམ་བཞུགས་ལ་ལས་ཆབ་སྐྱུགས་པའི་བྱད་རོལ་བཟ། ལ་ལས་ན་བཟའི་
ལེགས་ཉེས་ལ་བཟ། ལ་ལས་ཚིག་དང་བསྐྱུན་ལས་ཀ་ཚགས་སུ་ཚུད་དམ་
མི་ཚུད་བཟླ་ནས། ཆབ་སྐྱུགས་པ་མས་ནས་བྱངས་ཏེ། རྣམ་དག་རིན་ཆེན་
དདུལ་དཀར་མེ་ལོང་གཡོ་བ། །ཅེས་པའི་ཚིག་དང་བསྐྱུན་ཡར་སྐྱབས་མགོན་
གྱི་ཁྲིའི་མདུན་དུ་ཆབ་བྱང་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་འབྱོར་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་
འབྱོར་ཚུགས་ན་གཤམ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལས་ཐུགས་ངལ་རངས་པའི་རྣམ་
འཇུར་དང་། དེ་ལྟར་འབྱོར་མ་ཚུགས་ན་ཞལ་ཐག་དབྱངས་པའི་དགར་མིང་
བཏོན་པའི་སྒོལ་འདུག་ཅིང་།

༤.༤, ཆབ་སྐྱུགས་པའི་ལས་འགན་གཞན།

སྒྲོམ་མཚན་ཆོས་བཅུ་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཆམ་གྱི་སྤྱེ་མར་སྒྲོས་པོར་ཁོང་རང་
གཉིས་པོ་རེས་མོས་སུ་བྱེར་དགོས། གསེར་སྤྱེ་གཤམ་བཅར་བའི་ཆོ་ཆབ་
སྐྱུགས་གཅིག་གསེར་སྤྱེའི་སྤྱེ་མ་དང་། གཅིག་སྐྱབས་མགོན་གྱི་སྤྱེ་མར་སྒྲོས་
པོར་བྱེར་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དམང་བྱས་ལ་བྱོན་སྐབས་སུ་དང་།

དམིགས་བསལ་གཞུང་གི་སྐྱེ་མགོན་ཆེན་པོ་ལྷོ་ཏེ་གསེར་སྤྲིའི་ཐོག་ལས་
ལྷ་དུས་ཀྱི་སྤྲོས་པོར་ཁྱེད་དགོས།

ཡང་སྤྲོས་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་རྩ་རོལ་པ་ཟེར་སྤྲོས་མཆོད་བཏོན་སར་གསུང་ཆོག་
པའི་ཕྱག་ཆས་རྩ་རོལ་བསྐྱལ་མཁན་གྲངས་སུ་གཏོགས་དགོས་པ་ཡིན་
འདུག །དེ་ནས་གསོལ་ཐབས་ཐེབས་སྐབས་སུ་ཆབ་སྒྲུགས་པ་ལའང་ཆབ་
ཁུར་མཁན་གྱི་ཕྱག་ལྷ་མི་རེ་རེ་ཐོབ་པའི་སྤྲོལ་འདུག །

༤༽ རྒྱ་གར་ཆོས་གྲངས་སུ་ངས་ཏིག་བྱ་དགོས་པའི་སྤྲིག་ལམ།

༡) འདུས་དམང་ངམ་སྤྲུག་གྲལ་པས་གསུང་ཆོག་གཙམ་རྒྱ་དང་དབྱངས་པའི་ ཕྱག་སྤྲོས་སྒྲིང་།

༡.༡, གདན་ས་སྤྲུངས་རྫོང་གི་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་སྤྲོས་སྤྲིག་ལམ།
ཐོག་མར་གདན་ས་སྤྲུངས་རྫོང་དུ་རང་རྒྱ་བརྩུག་ཅིག་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྤྲ་
རོ་ཀྱན་རུ་ནང་འཇམ་དཔལ་མཆན་བཟོད་དང་འབྲེལ་བའི་འཇམ་དཀར་གྱི་
གསུང་ཆོག་གཙམ་དགོས། དེའང་ཀྱན་རུ་ནང་གི་ཞལ་འདོན་རྣམ་འཇོམས་
མཚུགས་འཐོན་ཅམ་ནས་དབྱངས་པའི་དོ་དམ་སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་
དབྱངས་པ་འོག་མའམ་དགེ་ཕྱག་གང་རུང་གཅིག་སློབ་དཔོན་དབྱངས་སློབ་
འིན་པོ་ཆེའམ་ད་ལྟ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་སློབ་དཔོན་མཆོག་ལྷ་བར་བཏང་། སློབ་
དཔོན་ཐེབས་ནས་གཡས་ཀྱི་སྤྲུག་གྲལ་གྲལ་རྒྱབ་གྲལ་འགོ་འཇམས་ཤིག་

ཁར་ཡར་བཞེངས་བཞུགས་ཏེ། ཞལ་ལས་འཇམ་དཀར་གྱི་གསུང་ཆོག་གཅུ་
གཅུ་མ་ནི་ཁྲུས་ལས་མར་སྤར་བཞིན་གནང་། ཞེས་བུགས་ཀྱི་བློ་བསྐྱེད་ལུ་
དུས་འདིར་གཞུང་གྲྭ་ཚང་གི་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱེལ་ལུག་
གི་འདབ་མགོ་མཚུག་ནས་ཕྱག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀས་བབྱང་སྤྱུག་ལྟོད་
བཞག་ནས་ཐག་ཐག་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ཅན་ཆར་གཉིས་འཐེན་གནང་བ་དང་
ལྷན་ཅིག །གསུང་ཆོག་གཅུ་མ་ཁམ་ཆང་མས་ཞལ་མར་བཤུས་དོར་བྱིལ་
དང་དུང་མཆོད་འཐུ་བའི་ཕྱག་ལེན་བཅས། སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་གསུང་སྐད་
བཙོར་འོང་ཞེས་ལྷུ་བ་བརྒྱབ་སྟེ་ཇི་ལྟར་བལྟམས་པ་ནས་མར་གསུང་ཆོག་འགོ་
བཙུགས་ཏེ་ཆོག་མགོ་རེ་དང་མཚུག་རེ་འཐུ་སྟེ་འཐེན་གནང་།

དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་ཆོག་གཅུ་མ་གནང་ཆར་བའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་དབྱངས་
སློབ་མཆོག་གམ་ཡོན་ཏན་སློབ་དཔོན་སྤྱུག་གྲལ་གྲལ་རྒྱབ་གྲལ་འགོ་
འཆམས་ཤིག་ཁར་ཡར་བཞེངས་བཞུགས་ས་ལས་ཕྱག་ཏག་ཐེངས་གཉིས་
གནང་སྟེ་ལྷན་གསོན་གྱི་བདེ་མཛད་ནས། གསུང་ཆོག་འདི་འདྲེ་གོས་ཁྲུངས་
དང་འབྲེལ་གྲལ་ཁར་ཚུལ་མཐུན་མཛད་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོགས་
གཏམ་སངས་སྟེ་འཐོན་བྱོན། དེ་རྗེས་སློབ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ནས་ཞལ་རྒྱུན་
གང་ལ་གང་འཆམས་གསུང་ཆར་བ་དང་ཆོས་ཁྲིམས་པ་ཆོས་ཐག་གནང་སྟེ་
ཆོགས་པ་གྱེས་ནས་གསུང་ཆོག་གཅུ་མ་པའི་ལས་རིམ་མཚུག་བསྐྱབ་བ་ཡིན།
རང་ལྷོ་བཙུག་གཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱན་རུ་ནང་དགུ་ལྷོ་བདེ་
མཆོག་གི་གསུང་ཆོག་གཅུ་མ་དགོས། དེ་འདྲེ་གོང་བཞིན་ཀྱན་རུ་ནང་གི་ཞལ་

འདོན་ནམ་འཛམས་མཚུག་མ་འཐོན་ཙམ་ནས་དབྱངས་པའི་དོ་དམ་སློབ་
ལམ་དཔོན་གྱིས་དབྱངས་པ་འོག་མའམ་དགེ་ལྷན་གང་རུང་གཅིག་སློབ་
དཔོན་དབྱངས་སློབ་རིན་པོ་ཆེའམ་ད་ལྟ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་སློབ་དཔོན་མཆོག་
ལྷ་བར་བཏང་།

སློབ་དཔོན་ཐེབས་ནས་གཡམ་གྱི་སྤྱག་གཡལ་གཡལ་རྒྱབ་གཡལ་འགོ་འཛམས་
ཤིག་ཁར་ཡར་བཞེངས་བཞུགས་ཏེ། ཞལ་ལས་བདེ་མཆོག་གི་གསུང་ཆོག་
གཙམ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་ནི་དང་ཁྲུས་ལས་མར་སྤར་བཞིན་གནང་།
ཞེས་བུགས་གྱི་བྱ་བ་སྤྱུལ་ལྟ། དུས་འདིར་གཞུང་གྲ་ཚང་གི་དབུ་མཛད་ཆེན་
མོ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སློབ་ལྷན་གྱི་འདབ་མགོ་མཚུག་ནས་ཕྱག་གཡམ་
གཡོན་གཉིས་ཀས་བཟུང་སྤྱག་སྟོད་བཞག་ནས་ཐག་ཐག་ཅེས་པའི་སྒྲ་
བཙས་ཚར་གཉིས་འཐེན་གནང་བ་དང་ལྷན་ཅིག །གསུང་ཆོག་གཙམ་མཁན་
ཚང་མས་ཞལ་མར་བལྟས་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་དོར་བྱིལ་དང་དྲུང་མཆོད་
འབྲུ་བའི་ཕྱག་ལེན་བཙས། སློབ་གཡལ་ཆེན་གྱིས་གསུང་སྐད་བཙོར་འོང་ཞེས་
ལྷམ་བརྒྱབ་སྟེ་ཨོ་བཛྲ་ལྷ་པོ་ཉི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དྲུང་གསུང་ཆོག་འགོ་བཙུགས་
ཆོག་མགོ་རེ་དང་མཚུག་རེ་འབྲུ་སྟེ་འཐེན་གནང་།

དེ་ལྟར་བྱའི་གསུང་ཆོག་གཙམ་གནང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་དབྱངས་
སློབ་མཆོག་གམ་ཡོན་ཏན་སློབ་དཔོན་ནས་སྤྱག་གཡལ་གཡལ་རྒྱབ་གཡལ་འགོ་
འཛམས་ཤིག་ཁར་ཡར་བཞེངས་བཞུགས་ས་ལས་ཕྱག་ཏག་ཐེངས་གཉིས་

གནང་སྟེ་སྟན་གསོན་གྱི་བདེ་མཛད་ནས། གསུང་ཚོག་འདིའི་དགོས་ཁུངས་
དང་འབྲེལ་གྲུབ་ཁར་རྒྱལ་མཐུན་མཛད་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོགས་
གཏམ་སངས་སྟེ་འཐོན་བྱོན།

དེ་རྗེས་སློབ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ནས་ཞལ་རྒྱན་གང་ལ་གང་འཆམས་གསུང་
ཚར་བ་དང་ཚོས་ཁྲིམས་པ་ཚོས་ཐག་གནང་སྟེ་ཚོགས་པ་གྲུས་ནས་གསུང་
ཚོག་གཅུམ་པའི་ལས་རིམ་མཐུག་བསྟུ་བ་ཡིན། ཡང་ཟླ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱ་
གཉིས་ཕྱི་དོ་ཚོགས་གྲོལ་ནས་མགོན་དབང་ས་ཚོག་ཉིན་དང་པོ་སའི་ལྷ་མོ་
དང་བྱེ་བྲག་གི་ཚོག་གཅུམ་དགོས།

དེ་འང་དབྱངས་པའི་དོ་དམ་སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྟུག་གྲུལ་པའི་དགེ་ལྷན་གྱི་
གཅིག་སློབ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ལྷ་བར་བཏང་། སྟུ་བྱང་ལྷ་སྟོར་པས་ཐག་
བརྒྱབ་པ་དང་སློབ་དབུ་མཛད་གྱིས་གཙོས་ཚོག་གཅུམ་མཁན་ཚོ་སར་
བཞུགས་ཚར་བ་དང་། ཐོག་མར་སློབ་གྲུལ་ཆེན་གྱིས་ལྷུ་མ་བརྒྱབ་ནས་
མགོན་པོའི་བསྐྱང་གསོའི་ཚོག་མཐུག །ཆངས་པའི་སྤྱན་པོ་བསྟེན་པའི་
ཐུགས་དམ་བསྐྱང་། །ཞེས་པའི་ཚོག་རྒྱུ་གཅིག་གཏངས་འཐེན་པའི་མཐུག་
ལས། སློབ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོས་ཁྲེབ་ཅིག་རྒྱུ་མོ་གཉིས་བརྒྱུད་གི་གངས་
ཀ་བརྒྱབ་བརྒྱུད་སྟེ་ཕབ་ནས་བཞག་རྒྱུ་བྱ། སློབ་གྲུལ་ཆེན་གྱིས་སའི་ལྷ་
མོའི་ཚོག་འགོ་བརྒྱུགས།

དེའི་ཚིག་འགོ་རེ་དང་མཚུག་རེ་འབྲུ་ལབ། དེ་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཀྱང་བཏང་སྟེ་
 སྤར་སྟོལ་ལ་འདི་ནས་ཐངས་ཤིག་གོལ་བ་ཡིན་མོད། ཡིན་ཀྱང་དུས་སྐབས་
 དང་བསྟུན་སྐབས་བདེ་མིན་གྱི་དབང་ལས། ད་རེས་དེ་དང་འཕྲོ་མཐུད་དེ་
 འཆམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱང་དུས་འདིར་གཙམ་པ་ཡིན། དེ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་
 སྐྱེ་དུང་གིས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་ས་ཚོག་གི་ཚོག་གཙམ་རྒྱ་ཉིན་དང་པ་གོལ། ཡང་
 ལྷ་འདིའི་ཆོས་བརྩུག་སུམ་གྱི་ཕྱི་ངོ་ཚོགས་གོལ་དབང་ཆེན་ས་ཚོག་ཉིན་
 གཉིས་པ་ཚོམ་བྱའི་ཚོག་གཙམ་དགོས།

དེ་འང་དབྱངས་པའི་དོ་དམ་སྟོབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྐྱུག་གལ་པའི་དགེ་ལྷན་
 གཅིག་སྟོབ་དབྱ་མཇད་ཆེན་མོ་ཞུ་བར་བཏང། སྐྱེ་དུང་ཞུ་སྟོར་པས་ཐག་
 བརྒྱབ་པ་དང་སྟོབ་དབྱ་མཇད་ཀྱིས་གཙོས་ཚོག་གཙམ་མཁན་ཚོ་སར་
 བཞུགས་ཆར་བ་དང་། སྟོབ་གལ་ཆེན་གྱིས་ཚོམ་བྱའི་མངོན་རྟོགས་ནས་ཚོ་
 ག་གཙམ་པ་འགོ་བཙུགས།

དེའི་ཚིག་འགོ་རེ་དང་མཚུག་རེ་འབྲུ་གནང། མཐར་སྐྱེ་དུང་གསུམ་ལས་གང་
 རུང་གིས་ཐག་གནང་བ་དང་ཚོམ་བྱའི་ཚོག་གཙམ་པ་གོལ། ཡང་ལྷ་འདིའི་
 ཆོས་ཉེར་གཉིས་གྱི་སྤྱོད་ཀྱན་རུ་ནང་རྣམ་འཛུམས་གོལ་ནས་མགོན་དབང་
 སྐྱུབ་ཆེན་གྱི་དབང་ཚོག་ཚོག་གཙམ་དགོས། དེ་འང་ཀྱན་རུ་ནང་གི་ཞལ་
 འདོན་རྣམ་འཛུམས་མཚུག་མ་འཕྲོན་ཅམ་ནས་དབྱངས་པའི་དོ་དམ་སྟོབ་
 ལམ་དཔོན་གྱིས་དབྱངས་པ་འོག་མཁམ་དགེ་ལྷན་གང་རུང་གཅིག་སྟོབ་

དཔོན་དབང་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་དུ་ལྷ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་སློབ་དཔོན་མཆོག་
 ལུ་བར་བཏང་། སློབ་དཔོན་མེད་པ་ནས་གཡམ་གྱི་སྐྱུ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་
 འགོ་འཆམས་ཤིག་ཁར་ཡར་བཞེངས་བཞུགས་ཏེ། ཞལ་ལས་མགོན་པོའི་
 དབང་ཆོག་ཁྲུས་ལས་མར་སྤར་བཞིན་གནང་། ཞེས་བྱུགས་ཀྱི་དྲན་བསྐྱེད་
 ལུ། ཏུས་འདིར་གཞུང་གྲྭ་ཚང་གི་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲེལ་
 ལྷག་གི་འདབ་མགོ་མཚུག་ནས་ཕྱག་གཡམ་གཡོན་གཉིས་ཀས་བཟུང་སྐྱུ་
 ལྷོད་བཞག་ནས་ཐག་ཐག་ཅེས་པའི་སྐྱ་བཙས་ཆར་གཉིས་འཐེན་གནང་བ་
 དང་ལྷན་ཅིག །གསུང་ཆོག་གཙམ་མཁན་ཆར་མས་ཞལ་མར་བཤུས་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཞལ་ཕྱེ་དོར་བྱིལ་དང་དྲུང་མཆོད་འཇུ་བའི་ཕྱག་ལེན་བཙས། སློབ་
 གྲུ་ཆེན་གྱིས་གསུང་སྐད་བཙོར་འོང་ཞེས་ལྷེན་བརྒྱབ་སྟེ་གསུང་ཆོག་འགོ་
 བཙུགས་ནས་དབང་ཆོག་གི་ཆོག་མགོ་རེ་དང་མཚུག་རེ་འཇུ་སྟེ་འཐེན་གནང་།
 ཕྱིན་མེད་པ་དང་འཛབ་རྩིས་ཀྱི་རྩིས་མོ་སློབ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོས་ཁྲེབ་གནང་།

དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་ཆོག་གཙམ་གནང་ཆར་བའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་དབང་སློབ་
 སློབ་མཆོག་གམ་ཡོན་ཏན་སློབ་དཔོན་མཆོག་ནས་སྐྱུ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་
 འགོ་འཆམས་ཤིག་ཁར་ཡར་བཞེངས་བཞུགས་ས་ལས་ཕྱག་ཏུ་ཐེངས་
 གཉིས་གནང་སྟེ་སྟོན་གསོན་གྱི་བདེ་མཛད་ནས། གསུང་ཆོག་འདིའི་དགོས་
 ཁུངས་དང་འབྲེལ་གྲུ་ཁར་ཚུལ་མཐུན་མཛད་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོགས་གཏམ་སེང་སྟེ་འཐོན་བྱོན། དེ་རྗེས་སློབ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ནས་ཞལ་
 རྒྱན་གང་ལ་གང་འཆམས་གསུང་ཆར་བ་དང་ཆོས་ཁྲིམས་པ་ཆོས་ཐག་གནང་

སྟེ་ཚོགས་པ་གྲེས་གསུང་ཚོག་གཙམ་པའི་ལས་རིམ་མཚུག་བསྐྱབ་ཡིན། ཉི་
མར་འཆམ་རྒྱལ་ས་ཡོད། སྤྱངས་ན་མགོན་པོའི་དབང་ཆེན་གྱི་བྱམ་པ་བཟླ་
ཤིས་སྐབས་དབྱངས་པས་མཇེད་དགོས་པ། ཡང་སྒྲ་བརྩམས་པའི་ཆོས་
ཉེར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་འཇམ་ཅིས་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན་ན་སྒྲ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་
གཉིས་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་གྲུང་གི་དུས་ཚོད་ཙམ་ལ། དབྱངས་པ་རྣམས་བཞེངས་
ནས་བྱིངས་སྟོམས་སྒྲ་སྟོད་འཇམ་དང་གཟན་ཤམ་ཆོས་གོས་བཞེས་ཏེ།
མགོན་པོའི་དབང་ཆེན་གྱི་བྱམ་པ་བཟླ་ཤིས་བསྐྱལ་བར་འགྲོ་དགོས། དེ་དུས་
རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་དབང་མངའ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དབང་ཡང་བཙར་
དགོས།

མི་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་ཚར་ནས་སྒྲ་སྟེ་རྣམ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་
ཐེབས་ནས་བཞུགས་ཏེ་བྱམ་པ་བཟླ་ཤིས་བསྐྱལ་གནང་བའི་ཆོ། གཤམ་འགོ་
པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་གྱིས་གཙོས་གཤམ་གཤམ་གྲུང་ནས་དབྱངས་པ་བཞེད་དང་གཡོན་
གཤམ་ནས་དབྱངས་པ་བཞེས་རྗེ་བརྩམས་དགོས། དཀྱིལ་འཁོར་ནང་ཉེན་རྗེས་
འཇུགས་ཚར་བ་དང་མཆོད་རྗེས་སྤྱངས། ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒྲ་ཕྱག་
གནང་ནས་མཚུལ་ཕུལ་རྗེས་བཞུགས་འབེལ་གྱི་གསོལ་རྗེ་བཞེས། བཞུགས་
འབེལ་ཚར་བ་དང་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མགོན་དབང་བྱིན་རྒྱབས་དང་
གནད་ཆེ་བ་སོགས་གྱི་སྟོར་ཚོགས་གཏམ་སེང་གནང་ནས་བྱམ་པ་བཟླ་ཤིས་
གྱི་ལས་རིམ་གྲོལ། དེ་ཆོ་ཀུན་རྩ་ནང་རྣམ་འཇོམས་གྲོལ་ནས་མགོན་དབང་
སྐྱབ་ཆེན་གྱི་མཆོད་སྟོར་རྗེ་སྒྲ་བཙས་གཙམ་དགོས།

དེའང་ཀུན་རྩ་ནང་གི་ཞལ་འདོན་ནམ་འཛམས་མཐུག་མ་འཕྱོན་ཅམ་ནས་
 དབྱངས་པའི་དོ་དམ་སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་དབྱངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་
 གཅིག་སློབ་དཔོན་དབྱངས་སློབ་རིན་པོ་ཆེའམ་ད་ལྟ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་སློབ་
 དཔོན་མཆོག་ལྷ་བར་བཏང་། དབྱངས་པ་འོག་མ་གཅིག་ །ཆོས་གོས་གཉེར་
 ཚང་ནང་ནས་རྩ་ལེན་པར་བཏང་། དེ་དུས་ཀུན་རྩ་ནང་དབྱངས་པ་ནམས་རྟེན་
 གི་མདུན་སྐྱུག་གྲལ་གྲལ་མགོ་ལས་པར་ཞལ་མར་གྲལ་མཐུག་སྟེར་
 བཞུགས། སྐྱུག་གྲལ་པ་གཞན་ནམས་གྲལ་གཡས་གཡོན་ནས་གདོང་སྟོར་
 རྒྱབ་བཞེངས་བཞུགས་ནས། སློབ་དཔོན་ཕེབས་ཚར་བ་དང་སྐྱུག་གྲལ་
 གཡས་གྱི་ཁ་ཐུག་སྐྱུ་རྒྱབ་ཀ་བར་བསྟེས་ནས་བཞུགས་པ་དང་།

སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་མཆོད་རྩིས་སྐྱུངས་འགོ་འཛུགས་དུས། དབྱངས་པ་འོག་
 མ་རྩ་ལེན་མཁན་དེས། རྩ་དང་རྩ་ཐེང་ཉེ་སློབ་དཔོན་དབྱངས་པའི་ཐུག་
 ལ་ཐུལ། དེ་ནས་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྩ་བརྩུང་ཐངས་དགྲུ་ལྟོད་དེ་
 གནང་རྒྱུ་ལས། ཐངས་བརྩུད་རྩ་སྐད་རན་པར་བརྩུང་གནང་། ཐངས་མཐུག་
 གི་འདི་ཆོག་འགོ་འཛུགས་རན་པའི་བར་མཆོན་དུ་རྩ་སྐད་ཆེ་ཅམ་བརྩུང་གནང་
 ཚར་དུས། སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་ལྟེན་བརྒྱབ་སྟེ་ཤར་ནི་བའི་མཆོད་
 པ་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་འཕྱོར།

དེ་ནས་ཆོག་མེད་པར་རྩ་ཐོར་གོང་བཞིན་ཐངས་དགྲུ་ལྟོད་དེ་བརྩུང་གནང་།
 དེ་ནས་བར་གདངས་ལས་འགོ་ནས་ཆོག་ཐངས་གཅིག་དང་། མཐུག་ལས་

ཚོག་ཐངས་གཅིག་གནང་ཚུགས་ཏེ་ལྷ་པོ་འཁོར་ཆུང་པ་ཚར་བརྒྱད་གནང་
དགུ་ཟེར་བ་དང་ག་ལེར་ཕབ་པའི་རྩེས་འཕྲོ་འཕྱད་དེ་ཡང་ཆུང་པོ་ཐངས་
དགུ་གནང་བའི་རྩེས་མ་དེ་ལྷགས་ཆེ་བར་བཅད།

དེ་ནས་གལ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་སྟེན་བརྒྱབ་ནང་མཆོད་དཔག་བསམ་གིང་
བཅུད་ཀྱི་གདངས་འགོ་བཅུགས། གདངས་རིང་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་འཐེན་ནས་
གོང་བཞིན་རྩ་བརྩུང་ཐེངས་དགུ་པོ་གནང། དེ་ནས་བར་གདངས་འགོ་ནས་
གཅིག་དང་མཇུག་ལས་གཅིག་འཐེན་གནང་ནས། ཡང་རྩ་བརྩུང་ཐེངས་དགུ་
བརྩུང་གནང་སྟེ་མར་ཕབ་ཚར་བའི་འཕྲོར་ཡང་བསྐྱར་རྩ་བརྩུང་གནང་
ནས་རྩ་བརྩུང་བཅས་པའི་སྐྱབ་བ་ཚར་ཞིང། དེ་དུས་དབྱངས་པ་འོག་མ་དེས་
སྟོབ་དཔོན་ལས་ཕྱག་རྩ་ཞུ་ནས་སྐྱར་བསྐྱལ་བར་འགོ།

དེ་ཁར་མཆོད་བསྐྱོར་གཙམ་མཁན་ཆོངས་སྐྱུ་དྲུང་གིས་ཐག་གཅད་ནས་
 ཆོག་པ་པ་རང་སར་བྱས་པས་རྩ་སྐྱུ་དང་བཙས་པའི་མཆོད་བསྐྱོར་སྐྱུང་བ་ཆར་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལྷ་འདྲིའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཕྱི་ངོ་ཆོག་པ་གྲུ་ནས་མགོན་
 དབང་སྐྱུ་བ་ཆེན་མཆོད་བསྐྱོར་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་ཡོད།

དེའང་ཆོགས་གྲོལ་ནས་སྟོབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྐྱུ་རྩུང་འགན་ཅན་ནས་ཕྱག་
སྤིས་འཇུགས་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད། དབྱངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་
གཅིག་གིས་སྟོབ་དབྱངས་པའི་བཞུགས་གདན་བརྒྱབ། གཅིག་གིས་ཟླ་ཚང་

དབུ་མཛད་ཆེན་མོའི་བཞུགས་གདན་བརྒྱུ་བ། དེ་རྗེས་ཁོང་གཉིས་པོ་སོ་སོས་
 སློབ་དཔོན་རྣམས་གཉིས་ལ་ཕྱག་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་སྐོར་ལུ་བར་བཅར་ནས།
 སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་འོང་སྟེ་སློབ་རྣམས་གཉིས་བཞུགས་ཚར་བ་
 དང་། འདིར་འཛོམས་ཏེ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲལ་འགོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་
 དབྱངས་པ་རྣམས་གྲལ་ལ་བཞུགས།

དབྱངས་སློབ་བམ་ཡོན་སློབ་མཆོག་ནས་མགོན་དབང་སྐྱབ་མཛད་ཆེན་མོའི་
 མཛད་བསྐོར་གྱི་དབྱངས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་གནང་བར་ལུ། ཞེས་གནང་
 བ་གནང་ཚར་རྗེས། སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་ལྟེན་བརྒྱུ་སྟེ་མཛད་
 བསྐོར་གྱི་དབྱངས་འགོ་བཙུགས་ནས། མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་ལས་ཆོག་
 ཀླུ་ལྷ་དང་མཁུག་ལས་ཆོག་ཀླུ་ལྷ་དང་འཕུ་ནས་སྐྱབ་བ་གནང་།

དབྱངས་སློབ་མཆོག་ནས་བཞུགས་འབྲེལ་ཞིག་དེ་དུས་བྱང་དགོས། དེ་ལྟར་
 སྐྱབ་བ་གནང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་དབྱངས་སློབ་མཆོག་གིས་
 ཆོག་གསུམ་གསུམ་གསུམ་པར་བསྐྱལ་བའི་བྱ་བསྐྱལ་ཕྱག་ཏུ་ཐེངས་གཉིས་
 གནང་ནས། གསུང་ཆོག་འདིའི་དགོས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བསྐྱབ་བྱ་གང་
 འཚམས་གསུང་ནས་བཞེངས་བྱོན།

དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་དང་གྲལ་ཆེན་གྲལ་ཆུང་གཉིས་པོ་རེ་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱགས་གསོས་ལུས་ཏེ་བྱོན་ཚར་རྗེས། སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་

ཕྱག་སྤྱིས་དང་གྲུལ་ཁར་ཚུལ་མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཉེས་ཆད་བཙི་རྒྱ་དང་།
 གྲུལ་ཁར་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་འཐུས་ཤོར་མེད་པར་བྱ་དགོས་
 པའི་བློ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེས་དེ་ཆོ་སྤོའི་ཕྱག་སྤྱིས་གྲོལ་བ་ཡིན། ཡང་དེ་ཆོའི་ཕྱི་
 རོ་སྤུན་གྱི་ཕྱག་སྤྱིས་དང་བསྐྱེད་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྤྱད་འགན་ཅན་འགན་
 མེད་གཉིས་ཀ་ལས་སྤུན་ལས་ཕྱིར་ཕྱག་སྤྱིས་བསྐྱེད་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད།
 ཕྱག་སྤྱིས་གྲུལ་བཞུགས་ཟིན་པ་དང་ལམ་དཔོན་རང་ནས་གསུང་དགོས་པ་
 ཡོད་ན་གསུང་ཞིང་། དེ་མིན་ཡུད་ཙམ་ཁྱུ་སིམ་མེར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཆོ་ཉིན་
 གཅིག་གི་ཕྱག་སྤྱིས་གྲོལ་བ་ཡིན།

རང་ལྔ་དང་པའི་ཆོས་བཞི་སྐྱབ་ཆེན་གྲོལ་ཉིན་གྱི་ཕྱི་རོ་ཆོགས་གྲོལ་ནས་
 མདུན་བསྐྱེད་གསུང་ཆོག་གི་ཕྱག་སྤྱིས་ཡོད། དེའང་ཆོགས་གྲོལ་ནས་སློབ་
 ལམ་དཔོན་གྱིས་སྤྱད་འགན་ཅན་ནས་ཕྱག་སྤྱིས་འཇུགས་ཆོག་པའི་ཐང་
 ཤད་བྱེད། དབྱངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་གཅིག་གིས་སློབ་དབྱངས་པའི་
 བཞུགས་གདན་བརྒྱབ། གཅིག་གིས་གྲ་ཚང་དབྱུ་མཛད་ཆེན་མོའི་བཞུགས་
 གདན་བརྒྱབ།

དེ་རྗེས་ཁོང་གཉིས་པོ་སོ་སོས་སློབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་ལ་ཕྱག་སྤྱིས་ཀྱི་
 དགོངས་སློབ་ཀྱི་བར་བཅར་ནས། སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་ཕྱག་ཕྱིད་ཀྱི་ཁོང་སྟེ་
 སློབ་རྣམ་གཉིས་བཞུགས་ཆར་བ་དང་། འདིར་འཇོམས་ཏེ་ཡོད་པའི་སློབ་
 གྲུལ་འགོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་དབྱངས་པ་རྣམས་གྲུལ་ལ་བཞུགས།

དབྱངས་སློབ་བམ་ཡོན་སློབ་མཆོག་ནས་མགོན་དབང་མདུན་བསྐྱེད་སྐབས་
 གྱི་མཆོད་བསྐྱར་གྱི་དབྱངས་དང་ཆོག་རྣམས་རིམ་བཞིན་གཙམ་གནང་བར་
 ཟུ། ཞེས་གནང་བ་གནང་ཚར་ཇེས།

སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་ལྷུ་བ་བརྒྱབ་སྟེ་གདངས་དབྱངས་རྣམས་སྤར་
 སྐབ་ཆེན་སྐབས་ལས་བསྐྱུས་སེ་བྱས་མཆོད་བསྐྱར་གྱི་དབྱངས་འགོ་བཙུགས་
 བས། མཆོད་པ་རྣམས་གྱི་འགོ་ལས་ཆོག་རྣམས་དང་མཐུག་ལས་ཆོག་ལས་
 ཆོག་རྣམས་འབྲུག་སྤངས་སྐབ་བ་གནང། སློབ་གྲྭ་ཚང་དབྱ་མཛད་ཆེན་མོ་ནས་
 བཞུགས་འབྲེལ་ཞིག་དེ་དུས་ངང་དགོས། དེ་ལྟར་སྐབ་བ་གནང་ཚར་བའི་
 ཇེས་སུ། སློབ་དཔོན་དབྱངས་སློབ་མཆོག་གིས་ཆོགས་གཏམ་གསན་པར་
 བསྐྱུལ་བའི་ངན་བསྐྱུལ་ཕྱག་ཏུག་ཐངས་གཉིས་གནང་ནས།

གསུང་ཆོག་འདི་འོ་སྐབས་ངས་པར་དགོས་གཤམ་ཆེ་བའི་བསྐྱུལ་བྱ་གང་
 འཚམས་གསུང་ནས་བཞེངས་བྱོན། དེའི་ཇེས་སུ་སློབ་དབྱ་མཛད་ཆེན་མོ་
 དང་གྲལ་ཆེན་གྲལ་ཆུང་གཉིས་པོ་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་བུགས་གསོས་ལུས་ཏེ་
 བྱོན་ཆར་ཇེས། སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་སྤྲིས་དང་གྲལ་ཁར་ཚུལ་མཐུན་
 ཡོད་མེད་གྱི་ཉིས་ཆད་བཙུ་རྒྱ་དང། གྲལ་ཁར་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་རྒྱ་
 སོགས་འབྲུས་ཤོར་མེད་པར་བྱ་དགོས་པའི་ངན་བསྐྱུལ་སྤར་བཞིན་ལུ་ནས་དེ་
 ཆོ་སྤྱོད་ཕྱག་སྤྲིས་གྲོལ་བ་ཡིན།

ཡང་ལྷ་འདིའི་ཆེས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་ངོ་གཏོར་འབྲུལ་གྱི་གསུང་ཆོག་གཙམ་པའི་
 ཕྱག་སྤྱིས་ཡོད། དེའང་ཆོགས་གྲོལ་ནས་སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྐྱུ་བྱང་
 འགན་ཅན་ནས་ཕྱག་སྤྱིས་འཇུགས་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད། དབྱངས་པ་
 འོག་མ་གཉིས་ལས་གཅིག་གིས་སློབ་དབྱངས་པའི་བཞུགས་གདན་བརྒྱུ་
 གཅིག་གིས་གྲྭ་ཚང་དབྱུ་མཇད་ཆེན་མོའི་བཞུགས་གདན་བརྒྱུ་ དེ་རྗེས་
 ཁོང་གཉིས་པོ་སོ་སོས་སློབ་དཔོན་ལྷ་གཉིས་ལ་ཕྱག་སྤྱིས་ཀྱི་དགོངས་སྐོར་
 ལྷ་བར་བཅར་ནས། སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་ཕྱག་ཕྱིད་ལྷ་འོང་སྟེ་སློབ་ལྷ་གཉིས་
 བཞུགས་ཆར་བ་དང་།

འདིར་འཇོམས་ཏེ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲུལ་འགོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་གཙམ་
 དབྱངས་པ་ལྷ་མས་གྲུལ་ལ་བཞུགས། དབྱངས་སློབ་བམ་ཡོན་སློབ་མཆོག་
 ལས་མགོན་དབང་གཏོར་འབྲུལ་གྱི་གསུང་ཆོག་གཙམ་ནི་སྤར་བཞིན་གནང་།
 ཞེས་གནང་བ་གནང་ཆར་རྗེས། སློབ་གྲུལ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་ལྷུ་བརྒྱུ་
 སྟེ་གཏོར་འབྲུལ་གྱི་དབྱངས་འགོ་བཙུགས་ནས། འགོ་ལས་ཆོག་རྒྱུ་རེ་དང་
 མཇུག་ལས་ཆོག་རྒྱུ་རེ་འབྲུ་ནས་སྐྱུང་བ་གནང་། དེ་ལྟར་སྐྱུང་བ་གནང་ཆར་
 བའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་དབྱངས་སློབ་མཆོག་གིས་ཆོགས་གཏམ་གསན་
 པར་བསྐྱུལ་བའི་བྱ་བསྐྱུལ་ཕྱག་ཏུ་ཐེངས་གཉིས་གནང་ནས།

གསུང་ཆོག་འདིའི་སྐབས་ངས་པར་དགོས་གཤམ་ཆེ་བའི་བསྐྱུལ་བྱ་གང་
 འཆོམས་གསུང་ནས་བཞེངས་བྱོན། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དབྱུ་མཇད་ཆེན་མོ་

དང་གྲུ་ལ་ཆེན་གྲུ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་ཐུགས་གསོས་ལུས་ཏེ་
 ཐོན་ཚར་རྗེས། སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་སྦྱིས་དང་གྲུ་ལ་ཁར་རྒྱལ་མཐུན་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་ཉིས་ཆད་བཅི་རྒྱུ་དང་། གྲུ་ལ་ཁར་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་རྒྱ་
 སོགས་འབྲུས་ཤོར་མེད་པར་བྱ་དགོས་པའི་བློ་བསྐྱེད་སྤྱད་བཞིན་ལུ་ནས་
 ཕྱག་སྦྱིས་གོལ་བ་ཡིན།

རང་ལྷན་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ལ་སྤྱར་སློབ་ལས། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་
 གདུང་དུ་ལུགས་གཉིས་གྱིས། །ཞེས་ཡབ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཞབས་བརྟན་
 གདངས་ཀྱི་ཕྱག་སྦྱིས་ཤིག་འཇུགས་སློབ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་སྤྱད་མཆོད་རྒྱས་པ་
 གནངས་ཐིམ་རྫོང་ནང་ཡིན་བརྟེན་སྤྱངས་རྫོང་གི་ཕྱག་སྦྱིས་བག་ཡངས་
 གནང་ཡོད།

༡.༩. གདན་ས་ཐིམ་རྫོང་གི་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་སྦྱིས་སྦྱིག་ལས།
 དེ་ནས་དབྱར་ཐིམ་རྫོང་དུ་སྤྱར་སློབ་ལྷན་ན་རང་ལྷན་བཞི་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་གྲུ་ལྟ་
 མོའི་མདོས་ཆོག་བར་སྟོན་ནས་བྱ་རྒྱུ་འབྲུམ་སྤེའི་ཕྱག་རྒྱ་འགོ་བཙུགས་པ་
 ཡིན། དེ་ཡང་ལྷན་མོའི་མདོས་ཆོག་ཉིན་ཆོག་གོལ་ཏེ་སྤྱད་ཕྱག་སྦྱིས་བཤལ་
 ཚར་བ་དང་། ཀྱུན་རྫོང་གཟུངས་ཟླ་ལྟེ་ཆོགས་ཞིང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གནང་
 ཞིང་། དེ་སྐབས་མཚན་ཉིད་པ་མ་གཏོགས་སྤེ་ཚན་གཞན་རྣམས་ཆད་ལུས་
 མེད་པར་ཀྱུན་རྫོང་ཐོན་དགོས།

ཕྱག་རྒྱ་མཚུག་བསྐྱེ་ཚར་བ་དང་། དབྱངས་སྟོབ་དང་གྲུ་ཚང་དབྱ་མཛད་
 གཉིས་ཀྱིས་དབྱར་ཐོག་ཅིག་གི་རིང་ལ་མཛད་ཆོག་མ་ཆོག་པའི་ཆོགས་
 གཏམ་གནང་། ཕྱག་རྒྱ་གཡོན་གྲལ་ལས་གནང་ཚར་བ་དང་བསྐྱེ་ཚོགས་
 གཏམ་སེང་ཚར་ཏེ། འཆམ་གྱི་གྲལ་ཚང་མ་གྲལ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཆམ་
 ཕྱག་སྤྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅི་ནི་ཡིན། འཆམ་རྟེན་འབྲེལ་བཅི་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲ་
 མའི་ཁྲིའི་རྩ་བར་ཞུ་ནས་སྤྱིར་ཚང་ཚང་དང་གསེར་སྐྱེམས་འགོ་གཅིག་དང་
 མཚུག་གཅིག་ཕུལ་ཏེ་མཚུག་བསྐྱེ་ནི་ཡིན།

ད་དུང་དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་དབྱངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཆོགས་གཏམ་ཞིག་
 གནང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཆེ་ཉིན་གྱི་ཕྱི་ངོ་ཆོགས་གྲོལ་ཏེ་ཆོས་ཁྲིམས་ཕྱག་སྤྱིས་
 བཤལ་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས་སྐབས། ལམ་དཔོན་ཀུན་རྩ་སྟོ་ཁར་བཅར་ཏེ་ཆོས་
 ཁྲིམས་ལ་ཐང་ཤད་པ་བ་ནས་ཕྱག་སྤྱིས་བཙུགས་ཆོག་པའི་གནང་བ་ལྟ་རྒྱུ་
 ཡིན། ཕྱི་ངོ་ཕྱག་སྤྱིས་འགོ་བཙུགས་སྐབས། ཀ་ཅུང་ནང་དབྱངས་པའི་ཕྱག་
 སྤྱིས་བསྐྱང་། དབྱངས་སྟོབ། གྲུ་ཚང་དབྱ་མཛད། གྲལ་འགོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས།
 ལམ་དཔོན་དང་། ཀ་བར་བརྒྱད་པའི་དབྱངས་པའི་གྲལ་ཚང་མ་འཛོམས་
 དགོས་པ་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུ་འདི་ཡང་། བདག་ཉིད་དཔལ་ཆེན་ཚང་
 མ་དང་རྩྱུ་ལས་འཕྲོས་པའི་མེ་དཔུང་འབར་བ་འགོ་ཆོག་དང་མཚུག་ཆོག་ལས་
 མཚུག་བསྐྱེ་རྒྱུ།

དེའི་སྐབས་སུ་ཡང་། དབྱངས་པའི་སྟོབ་དཔོན། གྲུ་ཚང་དབྱ་མཛད། གྲལ་

འགོ་གཉིས་དང་། ལམ་དཔོན་བཅས་ཀྱི་ཚྲིགས་གཏམ་གོ་རིམ་བཞིན་གནང་
 རྒྱུ་ཡིད། དེ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཉིན་གཅིག་ཕྱག་རྒྱ། ཉིན་གཅིག་
 འཆམ། ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་གཉིས་ཚུན་མ་ཆད་པར་ཡིད། རང་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་
 གཅིག་ལས་གཟུངས་ལྷ་ལྷ་པའི་ཕྱག་སྤྲིས་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན།

དེའང་ཆེ་འདིའི་ཕྱི་ངོ་ཚྲིགས་གོ་ལ་ནས་སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྤྱང་འགན་
 ཅན་ལ་ཕྱག་སྤྲིས་འཇུགས་ཚྲིག་པའི་ཐང་ཤད་བྱས། དབྱངས་པ་འོག་མ་
 གཉིས་ནས་སློབ་ནམ་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་གདན་རྒྱབ་ནས་སློབ་ནམ་གཉིས་
 ལ་དགོངས་བསྐྱར་ཞུས་ཏེ་ཕྱག་ཏུ་བྱོན་བཞུགས་ཆར་བ་དང་། ཕྱག་སྤྲིས་
 འགོ་བཙུགས་ཏེ་གནང་ཆར་བ་དང་བསྐྱར། ཚྲིགས་གཏམ་སངས་སྤེལ་བཞེངས་
 བྱོན། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དབྱུ་མཇུག་ཆེན་མོ་དང་གྲུ་ཆེན་གྲུ་ཆུང་གཉིས་པོ་
 རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་ཐུགས་གསོས་ཞུས་ཏེ་བྱོན་ཆར་རྗེས་དེ་ཆེའི་ཕྱག་སྤྲིས་གོ་ལ།
 གསོལ་བ་གོ་ལ་ཏེ་ཁྲུས་བྱོན།

གཟུངས་ལྷ་ལྷ་པའི་སྐབས་ལ་ཕྱི་ངོ་དབྱངས་པའི་ཕྱག་སྤྲིས་མེད། ཐུམ་པ་བཟང་
 པོས་འཐུས་པ་ཡིན། ཆོས་བརྒྱུད་ལ་གཟུངས་ལྷ་ལྷ་གོ་ལ། སྤྲར་ཆོས་དགྲ་
 ནས་ཆོས་བཅོལ་ཚུན་འཆམ་ཕྱག་རྒྱ་གཟུངས་ལྷ་ལྷ་དང་མཚུངས། ཆོས་
 བཙུངས་ལྷ་ལྷ་པའི་ཚྲིག་གཅིག་རྒྱུའི་རིགས་གཟུངས་ལྷ་ལྷ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།
 ཆོས་བཙུངས་དུན་ནས་སློབ་དཀར་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་གོ་ལ། ཆོས་ཉེར་
 གཉིས་ནས་སྤྲར་འཆམ་ཕྱག་སྤྲིས་གཟུངས་ལྷ་ལྷ་དང་མཚུངས། ལྷ་ལྷ་པའི་

ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་ངོ་ནམ་འཛུམས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞེས་རྒྱུའི་རིགས་
གཟུངས་ལྷ་དང་མཆུངས།

ཆོས་གསུམ་ཉིན་ནམ་འཛུམས་རྒྱས་པའི་ཆོག་གཙམ་རྒྱུའི་རིགས་ཀྱང་
གཟུངས་ལྷ་ལྷ་དང་མཆུངས། ལྷ་དྲུག་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་སྤྱོད་ཆོག་
གཙམ་པ་གཟུངས་ལྷ་ལྷ་མཆུངས། ཆོས་དྲུག་སྤྱོད་ནམ་རྒྱལ་མའི་བར་སྟོན་
དང་འཁྲིལ་ཕྱག་རྒྱ་མཁུག་བསྟར་རྒྱུ་ཡིན། ཆོས་དྲུག་སྤྱོད་ནམ་རྒྱལ་མའི་བར་
སྟོན་ཉི་མར་བར་མ་གྲོལ་ཏེ་སྤྱོད་ཕྱག་སྤྱིས་བཤལ་ཆར་ཏེ་ཀུན་རྫོང་ཕོན་
པའི་སྐབས། གལ་གཡོན་པ་རྣམས་རྣམ་རྒྱལ་མའི་ཆོགས་ཞིང་གི་ཕྱག་རྒྱ།
གཡམས་ཀྱི་གོང་གལ་དུ་མི་གསུམ་བཞུགས་རྒྱ།

གཡམས་ཀྱི་མཐའ་ལས་དབྱངས་པའི་ཕྱག་སྤྱིས། དེ་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐག་
རྒྱབ་སྟེ་རྩེ་རིན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་པོ་བཞེས་པ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། རྩེ་རིན་པོ་ཆོག་ཡོན་
གལ་གཟིགས་བསྐྱོར་ཕེབས་སྐབས། གཡོན་གལ་རྣམས་རྣམ་རྒྱལ་མའི་
ཆོགས་ཞིང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གནང་རྒྱུ་དང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆོག་གཡམས་ཀྱི་གོང་གལ་དུ་
གཟིགས་བསྐྱོར་སྐབས། གོང་གལ་མི་གསུམ་ཀྱི་གལ་ལས་མི་གཅིག་གིས་
ཨེ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཟིགས་འབུལ། མི་གཅིག་གིས་དོ་རྩེ་རིགས་
དང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཟིགས་འབུལ། མི་གཅིག་གིས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་གཟིགས་འབུལ། དབྱངས་པ་རྣམས་མཐིང་ནག་ལྷ་གསུམ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
གཟིགས་འབུལ་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན། དེང་སང་གི་ལམ་སྟོལ་ལ། དེང་སང་གི་ལམ་

སྒོལ་ལ་འདིར་ཐིམ་རྫོང་དུ་རང་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལས་གདངས་དབྱངས་
 ཕྱག་རྒྱའི་ཕྱག་སྒྲིམ་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། དེའང་ཆོ་འདིའི་ཕྱི་ངོ་ཆོགས་
 གོལ་ནས་སྒོལ་ལས་དཔོན་གྱིས་སྤྱད་འགན་ཅན་ལ་ཕྱག་སྒྲིམ་འཇུགས་
 ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱས།

དབྱངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ནས་སྒོལ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་གདན་རྒྱབ་
 བྱས་སྒོལ་རྣམ་གཉིས་ལ་དགོངས་བསྐྱོར་ལུས་ཏེ་ཕྱག་ལུ་བྱོན་བཞུགས་ཆར་
 བ་དང་། ལྷ་མགོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དབྱངས་འགོ་འཇུགས་ཏེ་བཞུགས་གདོར་གྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་གནང་ཆར་བ་དང་བསྐྱོན། དེ་ཆོ་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་ཆོ་དབྱངས་སྒོལ་
 བས་ཡོན་སྒོལ་མཆོག་གིས་དབྱར་ལྷ་དུག་གི་རིང་ལ་གདངས་དབྱངས་ཀྱི་
 སྒོལ་སྒྱུང་དང་རྒྱུགས་འབྲུལ་སོགས་ལེགས་པར་འབྲུལ་དགོས་པའི་ཆོགས་
 གཏམ་གནང་ཆར་བ་དང་བཞེངས་བྱོན།

དེའི་རྗེས་སུ་སྒོལ་དབྱུ་མཛད་ཆེན་མོ་དང་གྲལ་ཆེན་གྲལ་རྒྱུད་གཉིས་པོ་རེ་རེ་
 བཞེན་གྱིས་ཐུགས་གསོས་ལུས་ཏེ་བྱོན་ཆར་རྗེས་དེ་ཆོའི་ཕྱག་སྒྲིམ་གོལ།
 དེའི་སངས་ཉིན་ནས་ལྷ་དུག་པའི་ཆོས་བཙུ་ཐམ་རྒྱུན་ལ་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་
 རྒྱའི་ཕྱག་སྒྲིམ་རྣམས་སྒོལ་ལས་དཔོན་ནས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་འཇུགས་གནང་
 བ་དང་། དབྱངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུགས་འབྲུལ་སོགས་ཀྱང་དེའི་ཆོགས་གྲལ་
 དུ་འབྲུལ་དགོས་སོ། །རང་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་གཞུངས་ལྷ་ལྷའི་
 གསུང་ཆོག་གཅུ་ལྟོད།

དེའང་སྔ་ངོ་ནམ་འཛུམས་དང་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅ་སྐབས་དབྱངས་པ་ནམས་ཀ་
 ཅུ་ནང་རྒྱལ་ས་འབྲུལ་མཁན་ཡོད་ན་རྒྱལ་ས་འབྲུལ། རྒྱལ་ས་འབྲུལ་མེད་ན་
 གྲུ་ལ་བཅད་དེ་ཕྱག་སྦྱིས་ཁོ་ན་བཞུགས་དགོས། གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅའི་དབྱ་
 མཛད་ནི། སྤྱི་གྲུ་གྲུ་པ་སང་ལོར་དབྱངས་པའི་གྲས་འཛུལ་རྒྱ་དེས་བྱེད་
 དགོས། སྤྱི་གྲུ་གྲུ་པ་དབྱངས་གྲུ་མིན་པ་ནམས་ཀྱང་གཏོར་བརྒྱ་ཅ་གཏོར་
 དགོས། གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅའི་རྒྱ་སྦྱིན་ལོག་པ་དང་སློབ་དབྱ་མཛད་ཆེན་མོས་
 གྲུ་ལ་ཁའི་དགོ་སྤྱི་གྲུ་གཅིག་སློབ་དབྱངས་པ་ཁྱུ་བར་བཏང་། ཀྱན་རུ་ནང་
 གཏོར་རྒྱ་བོར་བ་དང་བསྐྱུན།

སྤྱི་བྱང་ཁྱེ་སྤྱི་པས་ཀ་ཅུ་ནང་སྤྱི་པང་ལ་ཐག་བརྒྱབ་ནས་དབྱངས་པ་ཆོ་ཕྱག་
 སྦྱིས་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་གྲུ་ལ་བཅར་ཀྱན་རུ་ནང་གཟུངས་གྲུ་ལྗེ་ཆོག་གཅམ་
 པར་བཅུགས། དེ་ནམས་གྲུ་ལ་བཞུགས་ཆར་བ་དང་། སྤྱི་གྲུ་གྲུ་པའི་གྲུ་
 རྒྱབ་གྲུ་ལ་འགོ་འཛུམས་ཤིག་ལས་སློབ་དབྱངས་པས་གཟུངས་གྲུ་ལྗེ་དབང་
 ཆོག་སྤར་བཞིན་གནང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་ལ་ཁྱུ་སློབ་དབྱ་མཛད་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་ལྷག་
 གིས་གདངས་འགོ་བཅུགས་རྒྱའི་བད་སྟོན།

སློབ་གྲུ་ཆེན་གྱིས་ལྷེམ་བརྒྱབ་སྟེ་ཆོག་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་ནས་འགོ་
 འཛུགས། དགོ་བ་བསྟོ་བའི་བར་ཆོག་གཅམ་ཆར་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 ཆོགས་གཏམ་སེང་གནང་དགོས། ཡང་ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་ངོར་
 སློལ་དཀར་གྱི་ཆོག་གཅམ་དགོས། དེའང་སྔ་ངོ་ནམ་འཛུམས་དང་གཏོར་མ་

བརྒྱ་ཅ་སྐབས་དབྱངས་པ་རྣམས་ཀ་ཅུ་ནང་གོང་བཞིན་ཕྱག་སྤྲིས་བཞུགས་
 དགོས། གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅའི་ཚུ་སྤྲིན་ལོག་པ་དང་གོང་བཞིན་སློབ་དབྱ་མཛད་
 ཆེན་མོས་གྲལ་ཁའི་དགོ་ཕྱག་གཅིག་སློབ་དབྱངས་པ་ཞུ་བར་བཏང་། སྤྱི་ཤུང་
 ཞུ་སྐོར་པས་གཏོར་ཚུ་བོར་བ་དང་བསྐྱུན། ཀ་ཅུ་ནང་ལས་དབྱངས་པ་ཚོ་ཕྱག་
 སྤྲིས་ལས་གྲལ་བཙར་ཀྱན་རུ་ནང་སློལ་དཀར་གྱི་ཚོག་གཅམ་པར་བཅུགས།
 དེ་རྣམས་གྲལ་བཞུགས་ཚར་བ་དང་། སློབ་དབྱངས་པ་ཕེབས་ནས་སློལ་
 དཀར་གྱི་གསུང་ཚོག་སྤར་བཞིན་གནང་ཞེས་བསྐྱུལ་ཞུ།

སློབ་དབྱ་མཛད་ཀྱིས་སྤྲེལ་ལུག་གིས་གདངས་འགོ་བཅུགས་རྒྱའི་བད་སྟོན།
 སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་ལྷེམ་བརྒྱབ་སྟེ་གསུང་ཚོག་འགོ་འཛུགས། དགོ་བ་བསྟེ་
 བའི་བར་ཚོག་གཅམ་ཚར་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚོགས་གཏམ་སེང་གནང་
 དགོས། སྤྱི་ཤུག་པའི་ཚོས་གསུམ་ལ་སྤྱོད་རྣམ་རྒྱལ་མའི་གསུང་ཚོག་
 གཅམ་དགོས། དེའང་སྤྱོད་རྣམ་འཛོམས་དང་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅ་སྐབས་
 དབྱངས་པ་རྣམས་ཀ་ཅུ་ནང་གོང་བཞིན་ཕྱག་སྤྲིས་བཞུགས་དགོས། གཏོར་
 མ་བརྒྱ་ཅའི་ཚུ་སྤྲིན་ལོག་པ་དང་གོང་བཞིན་སློབ་དབྱ་མཛད་ཆེན་མོས་གྲལ་
 ཁའི་དགོ་ཕྱག་གཅིག་སློབ་དབྱངས་པ་ཞུ་བར་བཏང་།

སྤྱི་ཤུང་ཞུ་སྐོར་པས་གཏོར་ཚུ་བོར་བ་དང་བསྐྱུན། ཀ་ཅུ་ནང་ལས་དབྱངས་པ་
 ཚོ་ཕྱག་སྤྲིས་ལས་གྲལ་བཙར་ཀྱན་རུ་ནང་སློལ་དཀར་གྱི་ཚོག་གཅམ་པར་
 བཅུགས། དེ་རྣམས་གྲལ་བཞུགས་ཚར་བ་དང་། སློབ་དབྱངས་པ་ཕེབས་

གཙམ་དགོས། དེའང་གོང་བཞིན་སྤྱོད་རྣམ་འཛུམས་དང་གཏྲར་མ་བརྒྱ་ཅ་
 སྐབས་དབྱངས་པ་རྣམས་ཀ་ཅུ་ནང་ཕྱག་སྒྲིམ་བཞུགས་དགོས། གཏྲར་མ་
 བརྒྱ་ཅའི་ཚུ་སྒྲིམ་ལོག་པ་དང་གོང་བཞིན་སྒྲོབ་དབྱུ་མཛད་ཆེན་མོས་གྲལ་ཁའི་
 དགོ་ཕྱག་གཅིག་སྒྲོབ་དབྱངས་པ་ལྷ་བར་བཏང་། སྤྱི་དབྱུ་ལྷ་སྒྲོར་པས་གོང་
 བཞིན་གཏྲར་ཚུ་པོར་བ་དང་བསྐྱུན། ཀ་ཅུ་ནང་ལས་དབྱངས་པ་ཚོ་ཕྱག་སྒྲིམ་
 ལས་གྲལ་བཙར་ཀྱན་རུ་ནང་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཚོག་གཙམ་པར་བཅུགས། དེ་
 རྣམས་གྲལ་བཞུགས་ཚར་བ་དང་།

སྒྲོབ་དབྱངས་པ་ཐེབས་ནས་རྣམ་འཛུམས་རྒྱས་པའི་དབང་ཆོག་ཁྲུས་ལས་
 མར་སྤར་བཞིན་གནང་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱུལ་ལྷ། སྒྲོབ་དབྱུ་མཛད་ཀྱིས་སྒྲེལ་ལྷག་
 གིས་གདངས་འགོ་བཅུགས་རྒྱའི་བདེ་སྟོན། སྒྲོབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་ལྷེམ་བརྒྱབ་
 རྟེ་གསུང་ཆོག་འགོ་འཛུགས། ཆོག་གཙམ་ཚར་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་
 ཆོགས་གཏམ་སང་གནང་དགོས། རང་ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཕྱི་དྲོ་
 ཆོགས་གྲོལ་ནས་ལྷ་མོའི་དབང་ཆེན་བདག་བསྐྱེད་དང་ས་ཆོག་ཉིན་དང་པོ་
 སའི་ལྷ་མོ་དང་བྲེ་བྲག་གི་གསུང་ཆོག་གཙམ་དགོས།

དེའང་དབྱངས་པའི་དོ་དམ་སྒྲོབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྐྱུག་གྲལ་པའི་དགོ་ཕྱག་
 གཅིག་སྒྲོབ་དབྱུ་མཛད་ཆེན་མོ་ལྷ་བར་བཏང་། སྤྱི་དབྱུ་ལྷ་སྒྲོར་པས་ཐག་
 བརྒྱབ་པ་དང་སྒྲོབ་དབྱུ་མཛད་ཀྱིས་གཙོས་ཆོག་གཙམ་མཁན་ཚོ་སར་
 བཞུགས་ཚར་བ་དང་། ཐོག་མར་སྒྲོབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་ལྷ་མོའི་བདག་བསྐྱེད་

ཚེག་འགོ་རེ་དང་མཇུག་རེ་འབྲུ་རིམ་བཞིན་གནང་། བར་ན་རོལ་མོ་རྒྱབ་
 དགོས་པའི་རིགས་ཚོ་སློབ་དབྱ་མཇད་ཆེན་མོས་ཁྲེབ་གནང་ཐོག་ལས་གངས་
 ཀ་ཅིས་བརྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་སའི་ལྷ་མོའི་ཚོག་
 འགོ་བཙུགས། དེའི་ཚོག་འགོ་རེ་དང་མཇུག་རེ་འབྲུ་ལབ། དེ་བཞིན་བྱེ་བྲག་
 གྲང་བཏང་སྟེ་སྤར་སྟོལ་ལ་འདི་ནས་ཐངས་ཤིག་གྲོལ་བ་ཡིན་མོད། ཡིན་ཀྱང་
 དུས་ཚོད་བསྟུན་སྟབས་བདེ་མིན་གྱི་དབང་ལས། དེས་དེ་དང་འཕྲོ་མཐུད་དེ་
 འཆམ་གྱི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱང་དུས་འདིར་གཅུམ་པ་ཡིན། དེ་ཆར་བའི་རྩེ་སྤྱ་
 སྤྱད་གིས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་ས་ཚོག་གི་ཚོག་གཅུམ་རྒྱ་ཉིན་དང་པ་གྲོལ། ཡང་
 ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཙུག་སྤུམ་གྱི་ཕྱི་ངོ་ཚོགས་གྲོལ་དབང་ཆེན་ས་ཚོག་ཉིན་
 གཉིས་པ་ཚོམ་བྱའི་ཚོག་གཅུམ་དགོས།

དེ་འང་དབྱངས་པའི་དོ་དམ་སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྤྲུག་གྲལ་པའི་དགེ་སྤྲུག་
 གཅིག་སློབ་དབྱ་མཇད་ཆེན་མོ་ཞུ་བར་བཏང་། སྤྱད་ཞུ་སྟོར་པས་ཐག་
 བརྒྱབ་པ་དང་སློབ་དབྱ་མཇད་ཀྱིས་གཙོས་ཚོག་གཅུམ་མཁན་ཚོ་སར་
 བཞུགས་ཆར་བ་དང་། སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་ཚོམ་བྱའི་མངོན་རྟོགས་ནས་ཚོ་
 ག་གཅུམ་པ་འགོ་བཙུགས། དེའི་ཚོག་འགོ་རེ་དང་མཇུག་རེ་འབྲུ་གནང་།
 མཐར་སྤྱད་གསུམ་ལས་གང་རུང་གིས་ཐག་གནང་བ་དང་ཚོམ་བྱའི་ཚོག་
 གཅུམ་པ་གྲོལ། ཉིམར་འཆམ་རྒྱགས་ཡོད།

ཐིམ་ཕུ་ལྷ་མོའི་དབང་ཆེན་གྱི་བུམ་པ་བཀྲ་ཤིས་སྐབས་དབྱངས་པས་མཇད་

དགོས་པ། ཡང་ཟླ་བདུན་པའི་ཆེས་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་འཕྲུལ་ཕྱིས་པའི་དུས་
 ཚོད་ཡིན་ན་ཟླ་འདིའི་ཆེས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་ཡོལ་སྤང་གི་དུས་ཚོད་ཅམ་ལ།
 དབྱངས་པ་ནམས་བཞེངས་ནས་བྱིངས་སྟོམས་སྐྱུ་སྟོད་འཇིམ་དང་གཟན་
 ཤམ་ཚས་གོས་བཞེས་ཏེ། ལྷ་མོའི་དབང་ཆེན་གྱི་བུམ་པ་བཟླ་ཤིས་བསྐྱུལ་
 བར་འགྲོ་དགོས། དེ་དུས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་དབང་མངའ་ཞབས་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཕྱག་དབང་ཡང་བཅར་དགོས། མི་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ཚར་ནས་ཟླ་
 སྤེ་ནམ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་ཕེབས་ནས་བཞུགས་ཏེ་བུམ་པ་བཟླ་ཤིས་
 བསྐྱུལ་གནང་བའི་ཆོ། གྲལ་འགོ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་གཡས་གྲལ་
 ནས་དབྱངས་པ་བཞི་དང་གཡོན་གྲལ་ནས་དབྱངས་པ་བཞིས་རྩ་བརྩུང་
 དགོས།

དཀྱིལ་འཁོར་ནང་ཉེན་རྩིས་འཇུགས་ཚར་བ་དང་མཚོད་རྩིས་སྤྱངས། ཡན་
 ལག་བདུན་པའི་སྐྱུ་ཕྱག་གནང་ནས་མཇུལ་ཕུལ་རྗེས་བཞུགས་འབྲེལ་གྱི་
 གསོལ་རྩ་བཞེས། བཞུགས་འབྲེལ་ཚར་བ་དང་སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལྷ་
 མོའི་དབང་ཆེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་གཏམ་སེང་གནང་ནས་བུམ་པ་བཟླ་
 ཤིས་ཀྱི་ལས་རིམ་གྲོལ། དེ་ཆོ་ཀུན་རྩ་ནང་ནམ་འཇོམས་གྲོལ་ནས་ལྷ་མོའི་
 དབང་ཆེན་གྱི་མཚོད་སྟོར་རྩ་བཅས་གཅམ་དགོས།

དེའང་ཀུན་རྩ་ནང་གི་ཞལ་འདོན་ནམ་འཇོམས་མཇུག་མ་འཕོན་ཅམ་ནས་
 དབྱངས་པའི་དོ་དམ་སྟོབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་དབྱངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་

གཅིག་སྟོབ་དཔོན་དབྱངས་སྟོབ་རིན་པོ་ཆེའམ་ད་ལྟ་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་སྟོབ་
 དཔོན་མཆོག་ལུ་བར་བཏང་། དབྱངས་པ་འོག་མ་གཅིག་ ཁྲོས་གོས་གཉེར་
 ཚང་ནང་ནས་རྩ་ལེན་པར་བཏང་། དེ་དུས་ཀུན་རྫོང་དབྱངས་པ་ནམས་རྟེན་
 གྱི་མདུན་སྤྱག་གྲལ་གྲལ་མགོ་ལས་པར་ཞལ་མར་གྲལ་མཇུག་སྟོར་
 བཞུགས། སྤྱག་གྲལ་པ་གཞན་ནམས་གྲལ་གཡས་གཡོན་ནས་གདོང་སྟོར་
 རྒྱབ་བཞེངས་བཞུགས་ནས། སྟོབ་དཔོན་ཕེབས་ཚར་བ་དང་སྤྱག་གྲལ་
 གཡས་གྱི་ཁ་ཐུག་སྤྱི་རྒྱབ་ཀ་བར་བརྟེན་ནས་བཞུགས་པ་དང་། སྟོབ་གྲལ་
 ཆེན་གྱིས་མཆོད་རྩིས་སྤྱངས་འགོ་འཇུགས་དུས། དབྱངས་པ་འོག་མ་རྩ་ལེན་
 མཁན་དེས། རྩ་དང་རྩ་དེ་ལྟར་ཉེ་སྟོབ་དཔོན་དབྱངས་པ་འེ་ཐུག་ལ་ཐུལ།
 དེ་ནས་ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྩ་བརྩུང་ཐེངས་དགུ་སྟོད་དེ་གནང་རྒྱུ་ལས།
 ཐེངས་བརྒྱད་རྩ་ལྟར་རན་པར་བརྩུང་གནང་།

ཐེངས་མཇུག་གི་འདི་ཆོག་འགོ་འཇུགས་རན་པའི་བར་མཆོན་དུ་རྩ་སྟོད་ཆེ་
 ཚམ་བརྩུང་གནང་ཚར་དུས། སྟོབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་ལྟེན་བརྒྱབ་སྟེ་
 ཤར་ཞི་བའི་མཆོད་པ་ཆོག་རྒྱང་གཅིག་འཐེན། དེ་ནས་ཆོག་མེད་པར་རྩ་རྒྱང་
 པོར་གོང་བཞིན་ཐེངས་དགུ་སྟོད་དེ་བརྩུང་གནང་། དེ་ནས་བར་གདངས་ལས་
 འགོ་ནས་ཆོག་ཐེངས་གཅིག་དང་། མཇུག་ལས་ཆོག་ཐེངས་གཅིག་གནང་
 རྩིགས་ཉེ་སྟེར་བཞིན་རྩ་རྒྱང་པ་ཚར་བརྒྱད་གནང་དགུ་ཟེར་བ་དང་ག་ལེར་
 ཡབ་པའི་རྩིས་འཕྲོ་འཐུད་དེ་ཡང་རྩ་རྒྱང་པོ་ཐེངས་དགུ་གནང་བའི་རྩིས་མ་དེ་
 རྒྱགས་ཆེ་བར་བཅད།

དེ་ནས་གྲལ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་ལྟེན་བརྒྱབ་ནང་མཆོད་ཀྱི་གདངས་འགོ་
 བཅུགས། གདངས་རིང་ཆོག་ཤང་གཅིག་འཐེན་ནས་གོང་བཞིན་རྩ་བརྩུང་
 ཐངས་དགུ་པོ་གནང་། དེ་ནས་བར་གདངས་འགོ་ནས་གཅིག་དང་མཇུག་
 ལས་གཅིག་གནང་ནས། ཡང་རྩ་བརྩུང་ཐངས་དགུ་བརྩུང་གནང་སྟེ་མར་ཕབ་
 ཚར་བའི་འཕྲོར་ཡང་བསྐྱར་རྩ་བརྩུང་གནང་ནས་རྩ་བརྩུང་གཤམ་པའི་
 སྤྱང་བ་ཚར་ཞིང་། དེ་དུས་དབྱངས་པ་འོག་མ་དེས་སློབ་དཔོན་ལས་ཕྱག་རྩ་
 ལུ་ནས་སྤྱང་བསྐྱལ་བར་འགོ། དེ་ཁར་མཆོད་བསྐྱོར་གཙམ་མཁན་ཆོའང་སྤྱི་
 སྤྱང་གིས་ཐག་གནང་ནས་ཆོགས་པ་རང་སར་གྱེས་པས་རྩ་སྤྱང་བཙས་པའི་
 མཆོད་བསྐྱོར་སྤྱང་བ་ཚར་བ་ཡིན།

གསོལ་བ་གོལ་ཏེ་སྤྱག་གྲལ་པའི་བྱས། ཕྱི་ངོ་ཀྱན་རུ་ནང་དུས་མཆོད། འདྲུ་
 ཁང་ནང་གྲལ་འགོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཞལ་གྲངས་བརྒྱད་ལས་མགོན་
 གནང་སྟོལ་ཡོད། ལས་མགོན་གོལ་ཏེ་འདྲུ་ཁང་ནང་གདིང་བའམ་གདན་ཏང་
 བསྐྱལ་བྱ་ཡིན། གདན་ཏང་བསྐྱལ་ཚར་མ་ཐག་ཀྱན་རུ་ནང་ལྷ་འོ་མཆོད་
 བསྐྱོར་གྱི་དབྱངས་པའི་ཕྱག་སྤྱིས་ཡོད། ཡང་ལྷ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་གྱི་
 ཕྱི་ངོ་ཆོགས་གོལ་ནས་ལྷ་དབང་སྤྱུབ་ཆེན་མཆོད་བསྐྱོར་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱག་སྤྱིས་
 བློ། དེ་འང་ཆོགས་གོལ་ནས་སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྤྱི་སྤྱང་འགན་ཅན་ནས་
 ཕྱག་སྤྱིས་འཇུགས་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད། དབྱངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་
 གཅིག་གིས་སློབ་དབྱངས་པའི་བཞུགས་གདན་བརྒྱབ།

གཅིག་གིས་གྲ་ཚང་དབྱ་མཛད་ཆེན་མོའི་བཞུགས་གནས་བརྒྱུ། དེ་རྗེས་
 ཁོང་གཉིས་པོ་སོ་སོས་སློབ་དཔོན་རྣམས་གཉིས་ལ་ཕྱག་སྦྱིས་ཀྱི་དགོངས་སྐོར་
 ལུ་བར་བཅར་ནས། སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་འོང་སྟེ་སློབ་རྣམས་གཉིས་
 བཞུགས་ཚར་བ་དང་། འདིར་འཛོམས་ཏེ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲལ་འགོ་ཆེ་ཆུང་
 གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་དབྱངས་པ་རྣམས་གྲལ་ལ་བཞུགས། དབྱངས་སློབ་བཅ་
 ཡོན་སློབ་མཆོག་ནས་ལྷ་དབང་སྐུ་བ་མཆོད་ཆེན་མོའི་མཆོད་བསྐོར་གྱི་
 དབྱངས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་གནང་བར་ལུ། ཞེས་གནང་བ་གནང་ཚར་
 རྗེས། སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་ལྷུ་བ་བརྒྱུ་སྟེ་མཆོད་བསྐོར་གྱི་དབྱངས་
 འགོ་བཙུགས་ནས། མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་ལས་ཆོག་ཀླང་རེ་དང་མཇུག་
 ལས་ཆོག་ལས་ཆོག་ཀླང་རེ་འཇུགས་སྤྱང་བ་གནང་། དབྱངས་སློབ་མཆོག་
 རྣམས་བཞུགས་འབྲེལ་ཞིག་དེ་དུས་ངང་དགོས།

དེ་ལྟར་སྐྱུང་བ་གནང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་དབྱངས་སློབ་མཆོག་
 གིས་ཆོགས་གཏམ་གསན་པར་བསྐྱུལ་བའི་ངན་བསྐྱུལ་ཕྱག་ཏག་ཐེངས་
 གཉིས་གནང་ནས། གསུང་ཆོག་འདིའི་དགོས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱུལ་
 བྱ་གང་འཆོམས་གསུང་ནས་བཞེངས་བྱོན། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དབྱ་མཛད་
 ཆེན་མོ་དང་གྲལ་ཆེན་གྲལ་ཆུང་གཉིས་པོ་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས་ཐུགས་གསོས་
 ལུ་ཏེ་བྱོན་ཚར་རྗེས། སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་སྦྱིས་དང་གྲལ་ཁར་ཚུལ་
 མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཉེས་ཆད་བཅི་རྒྱ་དང་།

གྲལ་ཁར་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་འཕུས་ཤོར་མེད་པར་བྱ་དགོས་
 པའི་དན་བསྐྱལ་ཁྱེན་དེ་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་གྲོལ་བ་ཡིན། ཡང་དེ་ཆེད་ཕྱི་
 རྩོམ་གྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་དང་བསྐྱེད་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྤྱད་འགན་ཅན་འགན་
 མེད་གཉིས་ཀ་ལས་བྱུན་ལས་ཕྱིར་ཕྱག་སྒྲིམ་བསྐྱེད་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད།
 ཕྱག་སྒྲིམ་གྲལ་བཞུགས་ཟིན་པ་དང་ལམ་དཔོན་རང་ནས་གསུང་དགོས་པ་
 ཡོད་ན་གསུང་ཞིང། དེ་མིན་ཡུད་ཅམ་ཁྱེད་སེམ་མེར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཆེ་ཉིན་
 གཅིག་གི་ཕྱག་སྒྲིམ་གྲོལ་བ་ཡིན། རང་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བཞི་སྐྱབ་ཆེན་
 གྲོལ་ཉིན་གྱི་ཕྱི་རྩོམ་གྲོལ་ནས་མདུན་བསྐྱེད་གསུང་ཆོག་གི་ཕྱག་སྒྲིམ་
 ཡོད། དེ་འང་ཆོགས་གྲོལ་ནས་སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྤྱད་འགན་ཅན་ནས་
 ཕྱག་སྒྲིམ་འཇུགས་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད། དབྱངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་
 གཅིག་གིས་སློབ་དབྱངས་པའི་བཞུགས་གདན་བརྒྱབ། གཅིག་གིས་གྲྭ་ཚང་
 དཔུ་མཇེད་ཆེན་མོའི་བཞུགས་གདན་བརྒྱབ།

དེ་རྗེས་ཁོང་གཉིས་པོ་སོ་སོས་སློབ་དཔོན་རྣམས་གཉིས་ལ་ཕྱག་སྒྲིམ་གྱི་
 དགོངས་སློབ་ཁྱེད་པར་བཅར་ནས། སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་ཕྱག་ཕྱིད་ཁོང་སྟེ་
 སློབ་རྣམས་གཉིས་བཞུགས་ཚར་བ་དང། འདིར་འཇོམས་ཏེ་ཡོད་པའི་སློབ་
 གྲལ་འགོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་དབྱངས་པ་རྣམས་གྲལ་ལ་བཞུགས།
 དབྱངས་སློབ་བམ་ཡོན་སློབ་མཆོག་ནས་ལྷ་དབང་མདུན་བསྐྱེད་སྐབས་ཀྱི་
 མཆོད་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱངས་དང་ཆོག་རྣམས་རིམ་བཞིན་གཅམ་གནང་བར་ལྷ།
 ཞེས་གནང་བ་གནང་ཚར་རྗེས།

སྒོ་བ་གྲུ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་ལྷེས་བརྒྱབ་སྟེ་གདངས་དབྱངས་ནུམས་སྒར་
སྒྱབ་ཆེན་སྐབས་ལས་བསྐྱས་སེ་བྱས་མཆོད་བསྐྱོར་གྱི་དབྱངས་འགོ་བརྩམས་
ནས། མཆོད་པ་ནུམས་གྱི་འགོ་ལས་ཆོག་ཀང་རེ་དང་མཇུག་ལས་ཆོག་ལས་
ཆོག་ཀང་རེ་འབྲུ་ནས་སྒྱུར་བ་གནང་། སྒོ་བ་གྲུ་ཆེན་དབྱུ་མཇོན་ཆེན་མོ་ནས་
བརྒྱགས་འབྲེལ་ཞིག་དེ་དུས་ངང་དགོས།

དེ་ལྟར་སྤྱད་བ་གནང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་དབྱངས་སློབ་མཆོག་གིས་ཆོག་མ་གཏམ་གསལ་པར་བསྐྱལ་བའི་དན་བསྐྱལ་ཕྱག་ཏག་ཐེངས་གཉིས་གནང་ནས། གསུང་ཆོག་འདྲིའི་སྐབས་ངེས་པར་དགོས་གཤམ་ཆེ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གང་འཆོམས་གསུང་ནས་བཞེངས་བྱོན། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དབྱ་མཇུག་ཆེན་མོ་དང་གཤམ་ཆེན་གཤམ་རྒྱུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་བཞེན་གྱིས་བྱགས་གསོས་ཞུས་ཏེ་བྱོན་ཚར་རྗེས། སློབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་སྐྱིས་དང་གཤམ་ཁར་རྒྱལ་མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཉིས་ཆད་བཅི་རྒྱུ་དང་།

གཤམ་ཁར་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་འབྲུས་ཤོར་མེད་པར་བྱ་དགོས་
 པའི་དྲན་བསྐྱེད་སྤར་བཞིན་ཁྱེད་ནས་ཕྱག་སྦྱིས་གྲོལ་བ་ཡིན། ཡང་ཟླ་འདིའི་
 ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱི་རོ་གཏོར་འབུལ་གྱི་གསུང་ཆོག་ག་ཅུ་པའི་ཕྱག་སྦྱིས་ཡོད།

དེའང་ཆོགས་གྲོལ་ནས་སྒྲོབ་ལམ་དཔོན་གྱིས་སྐྱེ་བྱུང་འགན་ཅན་ནས་བྱག་
སྒྲིས་འཇུགས་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད། དབྱངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་

གཅིག་གིས་སློབ་དབྱངས་པའི་བཞུགས་གདན་བརྒྱབ། གཅིག་གིས་བྲལ་ཆང་
དབྱ་མཇད་ཆེན་མོའི་བཞུགས་གདན་བརྒྱབ།

དེ་རྗེས་ཁོང་གཉིས་པོ་སོ་སོས་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་ལ་ཕྱག་སྦྱིས་གྱི་
 དགོངས་སྐྱོར་ལྷ་བར་བཅར་ནས། སྟོབ་དཔོན་སོ་སོའི་ཕྱག་ཕྱིད་ལྷ་འོང་སྟེ་
 སྟོབ་རྣམ་གཉིས་བཞུགས་ཚར་བ་དང་།

འདིར་འཛོམས་ཏེ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲལ་འགོ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་
 དབྱངས་པ་རྣམས་གྲལ་ལ་བཞུགས། དབྱངས་སློབ་བཅ་ཡོན་སློབ་མཆོག་
 རས་ལྷ་དབང་གཏོར་འབུལ་གྱི་གསུང་ཆོག་གཙམ་ནི་སྤར་བཞིན་གནང་།
 ཞེས་གནང་བ་གནང་ཚར་རྗེས། སློབ་གྲལ་ཆེན་གྱིས་འོང་ཞེས་ལྷུམ་བརྒྱབ་
 སྟེ་གཏོར་འབུལ་གྱི་དབྱངས་འགོ་བརྩྭགས་ནས། འགོ་ལས་ཆོག་ཀང་རེ་དང་
 མཚུག་ལས་ཆོག་ཀང་རེ་འཐུ་ནས་སྦྱང་བ་གནང་། དེ་ལྟར་སྦྱང་བ་གནང་ཚར་
 བའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་དབྱངས་སློབ་མཆོག་གིས་ཆོགས་གཏམ་གསན་
 པར་བསྐྱལ་བའི་བླ་བསྐྱལ་ཕྱག་ཏུག་ཐེངས་གཉིས་གནང་ནས། གསུང་
 ཆོག་འདིའི་སྐབས་ངས་པར་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གང་འཚམས་
 གསུང་ནས་བཞེངས་བྱོན།

དཔེ་རྒྱུ་སྤྱོད་དབྱ་མཛད་ཆེན་མོ་དང་གྲལ་ཆེན་གྲལ་ཚུར་གཉིས་པེ་རེ་རེ་
བཞིན་གྱིས་སྤྲུགས་གསོས་ལྷས་ཏེ་བྱོན་ཆར་རྒྱུ། སྤྱོད་ལམ་དཔོན་གྱིས་

ཕྱག་སྤྲིས་དང་གྲུལ་ཁར་ཚུལ་མཐུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཉེས་ཆད་བཙི་རྒྱ་དང་།
 གྲུལ་ཁར་གདངས་དབྱངས་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་འཐུས་ཤོར་མེད་པར་བྱ་དགོས་
 པའི་བློ་བསྐྱེད་སྤྱད་བཞིན་ཉུ་ནས་ཕྱག་སྤྲིས་གྲོལ་བ་ཡིན། ལྷ་དགུ་པའི་
 ཆོས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་རྩམ་འཛུལ་དང་གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅུ་གྲོལ་བ་
 དང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གཙམ་རྒྱ་ཡོད།

གཏོར་མ་བརྒྱ་ཅུ་ཆུ་སྤྲིན་ལོག་པ་དང་གོང་བཞིན་སློབ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོས་
 གྲུལ་ཁའི་དགོ་ཕྱག་གཅིག་སློབ་དབྱངས་པ་ཉུ་བར་བཏང་། གཏོར་རྒྱ་ཤོར་བ་
 དང་བསྐྱེད་སྤྱད་བྱེད་ཉུ་སྤྲིན་པས་ཀ་རྩ་ནང་ལས་དབྱངས་པ་ཆོ་ཕྱག་སྤྲིས་ལས་
 གྲུལ་བཙར་ཀྱན་རྩ་ནང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གཙམ་པར་བཅུགས། དེ་
 རྣམས་གྲུལ་བཞུགས་ཚར་བ་དང་། སློབ་དབྱངས་པ་ཕེབས་ནས་འཇིགས་
 བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཁྲུས་ནས་མར་སྤར་བཞིན་གནང་ཞེས་བློ་བསྐྱེད་ལུ།

སློབ་དབུ་མཛད་ཀྱིས་སྤྲེལ་ལྷག་གིས་གདངས་འགོ་བཅུགས་རྒྱུའི་བད་སྟོན།
 སློབ་གྲུལ་ཆེན་གྱིས་ལྷེམ་བརྒྱབ་སྟེ་གསུང་ཆོག་འགོ་འཇུགས། ཆོག་གཙམ་
 ཚར་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཆོགས་གཏམ་སེང་གནང་དགོས། ཆོས་བཅུ་ཐམ་
 ལ་འཇིགས་བྱེད་གྲོལ་ཏེ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཕྱག་སྤྲིས་རྒྱས་པ་བཤལ་
 བ་ཡིན།

༡) གཞུངས་པའི་ནང་གི་སྤྱི་གཞི་ལམ།

༡.༡, དགུན་སྤྱངས་ཐངས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནང་གི་གཞུངས་པའི་ སྤྱི་གཞི་ལམ།

དགོ་འདུན་གསོལ་བཏབ་རང་ལྷ་བཙུ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱག་ལེབས་རྒྱུ་འཇུག་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞེངས་བདེ་
མ་ཕུལ་བའི་གོང་ནས་གཞུངས་སྤོབ་ལངས་ཏེ་ན་བཟའ་འབྲུ་རས་དམར་པོ་
ནང་དང་བཙོད་ཁམ་ཕྱིར་བྱས་བཞེས་ཏེ་ཀུན་རུའི་སྤོ་ཁར་བྱོན།

གཏོར་རྒྱུ་པོར་བའི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱུན་ཏེ་སྤྱོད་འབག་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ཕྱིར་ལུས་
ཏེ་སྤྱོད་པས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གཟིམ་ཅུ་ནང་སྤྱོད་འབག་ཆེན་པོར་སྤྱོད་པས་ཕུལ་བ་དང་
ཞལ་བསྐྱུས་པའི་ལས་རིམ་ནང་གཏོགས་དགོས་པ་དང་། འདི་ཁ་ནས་
གསོལ་ཇ་བཞེས་ཏེ་མ་ཆེན་སྤོ་ཁར་བཞུགས་འབྲེལ་དང་གསོལ་ཇའི་སྤྱོད་པས་
སྤྱོད་པས་གཤམ་གྱི་གཤམ་འགོ་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཇ་མཚོད་བཏང་དགོས།

དེ་ལས་དབུ་ཅེ་ནང་ཅེའི་ཕྱག་དབང་བྱོན་ནས་གསོལ་ཇ་བཞེས་ཏེ་ལོག །དེ་
ལས་གསོལ་བ་གོལ་ནས་འདུས་དམངས་ལྷན་ལ་བྱོན་པ་དང་གཤམ་རིམ་སྤྱི་གཞི་
པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ་ལྷན་ལ་བྱོན་དགོས། ལྷན་ལས་ལོག་སྟེ་ཁྱིམ་ནང་
བསྐྱེད་པས་པ་དང་། ནང་གི་འབྲུ་རས་དམར་པོ་འདི་བཟུས་བཞག །ཆོས་
གསུམ་ལ་དམངས་གི་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཆོག་པ་བྱོན་པའི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་རྗེ་རིན་པོ་
ཆའི་ཆོར་གཞུང་པའི་གཤམ་ཁར་སྤོད་དགོས།

དེ་ནས་བཟུང་ཆོགས་གྲལ་ལ་འགོ་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་གཟུངས་སློབ་གྱི་
 གྲལ་འདི་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཁྱིའི་བྱར་ཁ་ཚོར་གཟུང་པའི་གྲལ་འདི་ཁ་རང་
 ཡིན་ཚུལ་གོང་མ་ནམས་གྱི་ཞལ་རྒྱན་ལས་ཐོས། ཆོས་བཞི་ལས་བཀའ་
 འགྱུར་པོ་ཏི་གཅིག་ལེན་ཏེ་གྲོག་དགོས། རང་ལྷ་བཙུ་པའི་ཆོས་བདུན་གྱི་ཕྱི་
 རོ་ཐུན་ཕྱག་སྦྱིས་བཏང་བའི་སྐབས་ལས་བྱས་བུམ་ནང་ལ་རི་བཟང་ག་བུར་
 བུམ་རྩམ་ནམས་སྒྲགས་ཏེ། རང་ཁ་རས་རྒྱབ་ནས་ཐུན་བདག་ཉིད་མགོན་པོ་
 ནས་གྲལ་གཡས་གྱི་མཐའ་གྲལ་ལས་ཡར་འཛུལ་ཏེ་ནམ་འཛོམས་གྱི་དགྱིལ་
 འཁོར་ནང་བཙུགས་དགོས།

དེའི་སངས་ཉིན་ཆོས་བརྒྱད་ལས་བཟུང་། རང་ལྷ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྔ་རྒྱན་
 སྤྱོད་ཐུན་ཆོས་དང་བསྐྱུན་བཞེངས་ཏེ་ནམ་འཛོམས་བདག་བསྐྱེད་དང་བུམ་
 བསྐྱེད་བཏང་ནས་བྱས་བུམ་སྒྲབ་དགོས། ཡང་ལྷ་ཆོས་འདི་རང་ལ་གཟུངས་
 པའི་ལྷ་ཁང་ནང་རྒྱལ་བ་བུམས་པའི་རྒྱན་ཁྱེར་བཏང་ནི་འགོ་བཙུགས་ཏེ།
 རང་ལྷ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉེར་བརྒྱད་རྒྱན་རྒྱུན་ཁྱེར་བཏང་དགོས།

རང་ལྷ་བཙུ་པའི་ཆོས་དགྲུ་ལས་དབུ་ཅེ་མགོན་ཁང་ནང་གསོལ་འབུམ་སྐབས་
 ཏུང་འཕུ་མི་གཉིས་མ་གཏོགས་ཆོག་པ་གཞན་རང་གིས་འཛོལ་དགོས།
 ཆོས་བཙུ་བདུན་ལ་སྤྱོད་བར་མ་གྲོལ་ཏེ་སྤེ་སྤྱང་གི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མ་
 ཐུལ་བའི་གོང་། དཔོན་གཡོག་ཚང་མ་ཀུན་རྩ་ནང་བྱོན་ནས་འདུས་དམང་དང་
 རྩན་གཅིག་གསོལ་འབུམ་མཚུག་བསྐྱུ་དགོས། གསོལ་འབུམ་གྱི་སྐབས་སུ་

མཚན་ཉིད་པ་སྦྱིན་སྟེག་བཏང་སར་ཐབ་ཁུང་སྟོད་དགོས།

དེ་ལས་རང་ལྷ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཅུ་ཐམ་ལས་གཟུངས་པའི་ཆོས་བཅུ་
འགོ་བཅུ་གས་ཏེ་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་གྲོལ། རང་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་
གཅིག་ལ་ལས་ཚན་གསར་བསྐྱོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོ་བྱར་གལ་ཅན་གྱི་སྟེན་རེ་
བྱུང་ན་མ་གཏོགས་གཞན་ཁ་ཚང་བཞུགས་དགོས་པ་ནི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
ཞལ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། ལྷ་འདིའི་ཆོས་བདུན་གྱི་ཕྱི་ངོ་འདུ་ཁང་བར་ཐོག་ལ་ནི་
རྒྱས་དབང་བྲག་གི་ཐབ་ཁུང་སྟེན་བཞུལ་དགོས།

ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་སྔ་ངོ་གསོལ་བ་ཐག་རྒྱབ་པ་དང་བསྐྱུན་ཀུན་རུའི་སྟོ་ཁར་
སོང་ནས་ལས་སྟེ་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གཤལ་རིམ་སྒྲིག་སྟེ་ལོ་གཅིག་གི་
དོན་ལ་སྟུན་གསན་པའདུག་དགོས་པ་འདི་ཉེར་གནས་དང་གཟུངས་པའི་སྦྱ་
གཉེར་འབྲེལ་ཏེ་མི་ངོམ་གཅིག་སྒྲིག་ལམ་ལས་ཕྱི་ཁ་བཞག་ཆོག་ཅིག་ཟེར་ཞུ་
དགོས།

དེ་ལས་སྔ་མའི་ལུགས་སོལ་ལ། རང་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་
སྤྱངས་རྫོང་མགོན་པའི་དབང་ཆོག་གི་བྱམ་བུ་ཤིས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་དབང་
འདུས་པོ་བྲང་ལ་ཞལ་གངས་ཉི་ཤུ་ཙ་གངས་ཤིག་ཁིད་དེ་ཆོས་གནས་གསུང་
ཆོག་བྱོན་དགོས། དེའི་དུས་སུ་སྔ་ངོ་མི་འཁྲུགས་པ་བདག་མདུན་བུམ་
གསུམ་དབང་ཆོག་དང་བཅས་པ་གྲོལ་ནས་བཀའ་འཁྱུར་འགོ་འཛུགས་ཏེ་

ཤོག་གངས་གང་འཆམས་ཤིག་གྲོག། །གསོལ་བ་བཞེས་ནས་ཉིན་ཆོག་དང་
 དགོངས་ཆོག་སོགས་ཉིན་རེ་བཞིན་བཏང་སྟེ་ཞག་བཅུ་བཞི་སོང་བཅོ་ལྔའི་ཉི་
 མར། རང་ལྷ་དང་པའི་ཆོས་བརྒྱད་སྤྱངས་རྫོང་མགོན་པོའི་དབང་ཆོག་གི་བྱར་
 འཆམ་རྒྱས་པ་དང་བསྟན་ཏེ་སྤྱར་སྤྱངས་རྫོང་དུ་ལོག་དགོས། དེ་ལས་རང་ལྷ་
 གསུམ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་དགྲ་བཅུ་ཐམ་བཅས་ཉིན་གསུམ། མ་ཆེན་སྟོ་
 ཁར་ཞབས་དུང་སྟུ་མཆོད་ཀྱི་དབུ་མཛད་བྱེད་དགོས།

ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྔ་དྲོ་འདུ་ཁང་བར་ཐོག་ལ་དོར་སྟོབ་མེད་ན་སྦྱོན་སྟེག་ཆོགས་
 འགོ་པ་བྱེད་དགོས། ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་མ་ཆེན་སྟོ་ཁར་ཡབ་བསྟན་པའི་ཉི་
 མའི་སྟུ་མཆོད་ཀྱི་དབུ་མཛད་བྱེད་དགོས། ཆོས་ཉེར་དགྲ་ལ་སྔ་དྲོ་བཞེངས་
 བད་མ་ལུལ་བའི་གོང་དུ་བཞེངས་ཏེ་ཀུན་རུའི་སྟོ་ཁ་ནས་སྟུ་འབག་ཆེན་པོའི་
 ཕྱག་ཕྱིར་ཞུས་ཏེ་སྦྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གཟིམ་ཅུ་ནང་སྟུ་འབག་ཆེན་མོ་ཞུ་
 ཕྱི་སྟེ་སྟུ་ཁྲུས་ལུལ་ནི་དང་གསོལ་ཇ་བཞེས་སར་འགྲོ་དགོས།

རང་ལྷ་གསུམ་པའི་གནམ་གང་ལ་སྔར་བར་ལངས་ཏེ་སྦྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་
 རུའི་སྟོ་ཁར་རྒྱབ་ལ་ཁར་བཞུགས་ཆར་བ་དང་སྟོབ་ལྔའི་རྗེས་སུ་གཤམ་རིམ་
 སྦྱིགས་ཏེ་ཕྱག་དབང་ཡབ་དགོས། དེ་ལས་ཀུན་རུ་ནང་ནས་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་
 སྟུ་འབག་དང་ཁྲུས་བུམ་གཉིས་ཞུ་ནས་སྟུ་འབག་ཆེན་པོས་གཙོས་འདུས་
 དམངས་དང་ལྟན་ཅིག་བསིལ་སྡོངས་མཛད་པོ་བྱང་དུ་ཕྱག་ཤེབས་པའི་
 སྦྱབས་སུ། ལམ་བར་གསོལ་བ་དང་གསོལ་ཇའི་དུས་ཆོད་ནང་གཤམ་ཁར་

འཛོགས་དགོས། དེ་ནས་གསལ་བཤད་ཐིམ་ཚོང་དུ་ཕྱག་ལེབས་ཏེ་གཞི་ལེན་
ནས་གསུམ་གྲོལ་ནས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་གྲུལ་རིམ་གཟུང་བར་སོགས་
ཚར་ནས།

༡.༡. དབྱར་གདན་ས་ཐིམ་ཕུ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་ཚོང་ནང་གི་གཟུངས་པའི་
སྒྲིག་ལམ།

ཚོས་གཉིས་སྡེ་བར་ལངས་ཏེ་ཀུན་རུའི་སྒོ་ཁར་གཏོར་རྒྱུ་པོར་བའི་དུས་ཚོད་
དང་བསྟུན་ཏེ་ཀུན་རུའི་སྒོ་ཁ་ནས་སྐྱེ་འབག་ཆེན་པོའི་ཕྱག་ལུས་ཏེ་སྐྱབས་ཆེ་
རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་རྩ་ནང་སྐྱེ་འབག་ལ་སྐྱེ་ལུས་ཕུལ་ནི་དང་གསལ་ཇ་བཞེས་
སར་འགོ་དགོས།

དེ་ལས་དབྱ་ཅེ་ནང་སྐྱེ་གདུང་མཚད་ཏེན་གྱི་སྐྱེ་མདུན་མཇལ་ཕྱག་ལུས་
གསལ་ཕུལ་བ་འགོ་དགོས། གསལ་བ་གྲོལ་ནས་འདུས་དམངས་ལུས་ལ་བྱོན་
པ་དང་གྲུལ་ཁར་གཏོགས་དགོས། ལུས་ལས་ལོག་ཚར་བ་དང་ནང་ལས་
བཅེགས་ཡོད་པའི་འབྲུ་རས་དམར་པོ་འདི་བལྟས་དགོས། ཚོས་གསུམ་གྱི་
སྡེ་རྩོ་བཞེངས་བརྟུལ་བ་དང་དམངས་གྱི་སྐྱེ་རིམ་གྲུལ་ཁར་འགོ་དགོས། དེ་
སྐབས་སྐྱབས་ཆེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་རྩུར་ཁར་བཞུགས་ས་ཡོད་ན་འདི་ན་རང་
བཞུགས་དགོས།

བཞུགས་ས་མེད་ན་སྟོད་རྒྱན་འཇིམ་ཅན་རྣམས་བཞུགས་སའི་གྲུལ་འགོ་ལ་

བཞུགས་སྐྱུ། ཆོས་བཞི་དང་ལྔ་བཅས་ཉིན་གསུམ་གྲ་གྲལ་ཁར་བཞུགས་
 དགོས། ཆོས་དྲུག་ལས་པར་བཀའ་འགྱུར་པོ་ཉི་གཅིག་ལེན་ཏེ་གྲོག་དགོས།
 རང་ལྷ་བཞི་པའི་ཆོས་བདུན་གྱི་ཕྱི་ངོ་ཐུན་ཕྱག་སྦྱིས་བཏང་བའི་སྐབས་ལས་
 བྱས་བུམ་ནང་ལ་ངི་བཟང་ག་བྱར་བུམ་རྩམ་རྩམས་སྒྲུགས་ཏེ་རང་ཁ་རས་
 རྒྱབ་ནས་ཐུན་བདག་ཉིད་མགོན་པོ་ནས་གྲལ་གཡས་ཀྱི་མཐའ་གྲལ་ལས་
 ཡར་བྱོན་ཏེ་རྣམ་འཛུམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་བཅུགས་དགོས།

དེའི་སངས་ཉིན་ཆོས་བརྒྱད་ལས་བཟུང་ཆོས་ཉེར་ལྔ་ཚུན་སྔ་ངོ་ཐུན་ཆོས་དང་
 བསྐྱུན་བཞེངས་ཏེ་རྣམ་འཛུམས་བདག་བསྐྱེད་དང་བུམ་བསྐྱེད་བཏང་ནས་
 བྱས་བུམ་སྒྲུབ་དགོས། ཡང་ལྷ་ཆོས་འདི་ལ་རང་གཟུངས་པའི་ལྷ་ཁང་ནང་
 རྒྱལ་བ་བུམས་པའི་རྒྱུན་ཁྱེར་བཏང་ནི་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ལྷ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་
 བརྒྱད་ཚུན་རྒྱུན་ཁྱེར་བཏང་དགོས། ཆོས་དགུ་ལས་རྒྱལ་ཁང་ནང་དུང་ཕུ་མི་
 གཉིས་མ་གཏོགས་ཆོག་པ་གཞན་རང་གིས་འཛོལ་ཏེ་རང་ཚོགས་འགོ་པ་
 བྱེད་གསོལ་འབུམ་ཆོས་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་ཉིན་གངས་དགུ་བཏང་དགོས།

གྲོལ་ཉིན་སྔ་ངོ་སྔ་བར་གསུང་ཆོག་གྲོལ་ཏེ་མཇུག་བསྐྱུ་བ་ཀྱན་རུ་ནང་
 འཇུལ་དགོས། དེ་ནས་དུས་ཆེན་འཛུམས་དང་། རང་ལྷ་ལྔ་པའི་སྤྱེལ་ལྷ་
 ཆོས་བཅུ་རང་ལྷ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཞི་རྣམས་ལ་འདུས་དམང་གི་བཀའ་རྒྱ་དང་
 བསྐྱུན་མཐོང་གྲོལ་གྱི་ལས་རོགས་སུ་ཕྱག་ཕྱིར་ཞུ་དགོས། དྲུག་པ་ཆོས་བཞི་
 ལ་གཟུངས་སྤེ་པའི་ནང་ཉེན་སྐྱོའི་ཚབ་གཏེར་ལྔ་འདི་འང་མི་ཁྲོམ་ལ་མཇུག་ཁ་

འདིའི་སངས་ཉིན་མཁའ་འགོ་མ་རྒྱལ་མི་དང་གདུགས་འབྱིར་མི་རྣམས་ལ་
གསོལ་རས་གནང་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་དུས་ཀྱིས་འཕོ་འགྱུར་དང་
བསྐྱུན། སྐྱེ་བོ་མི་སེར་ཕོ་མོ་རྣམས་དང་བ་དང་དད་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་གྲུ་རུ་
འདི་སློབ་ལྗེའི་གྲལ་ལས་བྱོན་རྒྱུའི་གོས་ཚད་བྱུང་འདུག །དེ་ལས་ཆོས་བརྩ་
དུག་ལས་གཟུངས་པའི་ཆོས་བརྩ་བཅོ་བརྒྱུ་ལ་ཉེ་ཆོས་བཙུག་ལ་གོལ་
བ་ཡིན། དེ་ལྟར་གདན་ས་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་འདི་གཟུངས་སྡེ་ནང་
གི་ལོ་དུས་ཀྱི་འབྲུམ་སྡེ་གལ་ཅན་ཅིག་ཡིན་བརྟེན། རང་གི་རྒྱ་སློབས་དང་
བསྐྱུན་ཏེ་ཅི་ཕྱོགས་གང་ཕྱོགས་ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་དགོས།

དེ་ལྟར་སྤངས་ཐེམ་གཉིས་ཆར་གཟུངས་པའི་ཆོས་བརྩའི་སྐབས་སུ་དུང་འཕུ་
མི་གཉིས་མ་གཏོགས་ཆོག་པ་གཞན་རང་གིས་འཛོལ་དགོས། རང་ལྷན་དགུ་
པའི་ཆོས་བཙུག་ལ་སྡེ་རྩུམ་ཆོས་དང་བསྐྱུན་ཏེ་བཞེངས་ནས་འདུ་ཁང་སློ་
ཁང་ཆོགས་དུ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་བཞུགས་མེད་ན་ཆོགས་འགོ་པ་བྱས་ཏེ་
སྦྱིན་སྲེག་བཏང་དགོས།

དེ་ལས་རང་ལྷན་འདིའི་ཆོས་ཉེར་དགུ་ལ་སྡེ་རྩུམ་བཞེངས་བརྟེན་མ་ཕུལ་བ་ལས་
ལངས་ཏེ། ཀྱན་རུའི་སློ་ཁར་གཏོར་རྒྱུ་བོར་བའི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱུན། ཀྱན་
རུའི་སློ་ཁར་སྐྱེ་འབག་ཆེན་པོར་ཕྱག་དབང་པ་དབང་ལུས་ནས་ཕྱག་ཕྱིར་ལུ་
སྟེ། སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་རུ་ནང་སྐྱེ་འབག་ཆེན་པོ་ཞལ་ཕྱེ་ནི་དང་སྐྱེ་
ལུས་ཕྱུལ་ཏེ་གསོལ་ཇ་བཞེས་པར་གཏོགས་དགོས། རང་ལྷན་དགུ་པའི་གནམ་

གང་གི་སྤྱོད་བཞེངས་བད་ཕུལ་ནས་ལངས་ཏེ་ན་བཟའ་སོར་བ་དང་འབྲུ་རས་
གཉིས་བཅེགས་བརྒྱབ་ཀྱན་རའི་སྒོ་ཁར། སྐབས་མེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱབ་ལ་ཁར་
བཞུགས་ཚར་བ་དང་སྒོ་བ་ལྷན་རྒྱས་ནས་དང་ཅིག་ཁར་གྲལ་རིམ་སྒྲིག་སྟེ་
ཕྱག་དབང་ཕབ་དགོས། དེ་ལས་སྐྱེ་འབག་ཆེན་པོ་དང་མཁན་སྒོ་བ་འདུས་
ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱིར་ཞུས་ཏེ་ནས་འཛམས་དང་ཁྲུས་བུམ་ཁྱེར་ཏེ་སྤྱངས་ཐང་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱག་ལེབས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་སྒྲིགས་ལམ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཡང་བར་ནང་གི་
སར་སྒྲོང་ནམས་ལ། ཁ་ཞེ་སྒྲོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ལས་གྲ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ཕྱག་
ཕྱིད་ཞབས་ཏོག་གང་དྲག་ཞུ་ནི་དང་། སྐབས་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་བརྒྱ་སྤྱི་
བོར་ཁྲུ་ནས་ཕྱག་ལས་ནམས་སྤར་ནས་མཛད་ལུལ་ཡིན་པའི་ཁར། འདི་
ལས་ཀྱང་ཆེ་ཆེར་ལྷག་པའི་བྲགས་བསྐྱེད་བཞེས་དགོས་པ་ནི་འགན་བཞེས་ཆེ་
དྲག་རྒྱུ་གསུམ་ཡོངས་ལ་བྲགས་ཀྱི་སྐྱལ་མ་དང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དྲན་གསོ་
ལ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞིང་དགོངས་འགལ་མེད་པར་ཞུ།

དེ་ལས་གཞུངས་འབུལ་གྱི་ལག་ལེན་སྐབས་ཀྱན་སྒྲོད་གཙང་ཞིང་ཀྱན་སྒོང་
བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ཕན་གྱི་ལྷག་བསམ་སྤོན་དུ་
བཏང་ནས་ལུས་ལྟ་དང་མ་བུལ། དག་སྤྲུགས་དང་མ་བུལ། སེམས་ཏིང་ངེ་
འཛིན་མ་བུལ་བའི་སྒོ་ལས་ཕུལ་དགོས། གཞུངས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལག་ལེན་
སོགས་ནི་གཞུངས་དཔེ་མཐོང་བས་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་མཛད་གནང་རྒྱུ་

དང་། ཁོ་སྤྱོད་མང་ཉུང་གི་ཐད་ཉེན་གྱི་ཆེ་ཆུང་དང་བསྐྱུན་ཏེ་མཁྱེན་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །

ན) མཚན་ཉིད་སྡེ་ཚན་གྱི་འབྲུམ་སྡེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལས།

མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་འབྲུམ་སྡེའི་སྐབས་ཚོ་ནང་སྤྱོད་རྩལ་བཞེངས་བདུན་ནས་
བཟུང་། སྐབས་འགོ་མ་ནམ་མཁའ་དང་ནས་མཐུག་བསྐྱུན་པ་ཡུན་རིང་
གནས་པའི་བར། ལྷགས་ཚིག་འདོན་འདོན་དང་དབྱངས་ཀྱི་གསལ་པོ། ཏུང་
ར་རོལ་ར་དྲིལ་གསལ་མཚམས་སོགས་ཆོག་འདི་ཐོབ་ཐངས་རྣམས། སྤོན་ཕྱོན་
སྤྱོད་མ་གོང་མའི་ཞལ་རྒྱུན་དང་ཕྱག་ལེན་མན་ངག་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་
ལེན་རྣམས་གང་ཡང་མི་ཉམས་པ་ཞིག་མཛད་དགོས་པ་དང་།

དེ་ཡང་གང་ཟག་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཇི་ལྟར་སྤངས་བའི་ཚས་ཐམས་ཅད་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོར་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་སྤངས་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་
བརྟགས་ཤིང་དབྱད་ན། ཚས་ཐམས་ཅད་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་དུ་གཏན་ལ་
ཕབས་པས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་དོ་བོ་སྤྱོད་ཉིད་དམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་
སོགས་དོ་བོ་གཅིག་གམ་རྒྱ་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ངང་
ལས་ལུས་ལྟ། ངག་སྤྱགས། ཡིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དྲན་ཤེས་ལས་མི་འདའ་
བ་མཛད་པ་དང་།

འབྲིང་གིས་བདག་མཐུན་ཆོག་འདི་དམིགས་རིམ་རྣམས་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་

བཞིན་ངན་ཤེས་བག་ཡོད་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱན་སྦྲོང་སོགས་བཅས་པ། བ་
མས་ཀྱང་མགོ་མ་ནམ་མཁའ་དང་ནས་བཟུང་ཏེ་མཇུག་བཟུ་ཤིས་ཀྱི་བར།
ནམ་གཡེང་སོགས་ཀྱི་བར་མ་ཚད་པར་ཆོག་དོན་ནམས་ངན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་
པ་གལ་ཆེ། ཡང་རབ་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནས་དངོས་
གཞི་བསྐྱེད་ཚྲོགས་དམིགས་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་གང་
ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་བསྟོ་བ་དམ་པའི་ཞལ་རྒྱན་ལྟར་དང་།

འབྲིང་གིས་ཆོག་དོན་དམིགས་པའི་རིམ་པ་ནམས་ངན་ཐོག་ཏུ་ལྟང་ལྟང་
སོགས་དང་། བ་མས་ཀྱང་ཆོག་གི་འདོན་ཆ་སོགས་ཆད་ལྷག་མེད་པར་གནང་
ཏུས་ན་བསྟེན་པ་ཟེར་རུང་དགེ་འདུན་ཆོགས་པའི་ཆོག་དེལས་ལྷག་པ་གཞན་
མ་མཆིས་པ་ནི་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་
ཐུགས་ལ་འཇོག་དགོས་པ་གལ་ཆེདོ།

༣.༡, ཡང་མཚན་སྟེར་སྒྲིག་ལམ་གྱི་སྒྲོར་ཞིག །

སྒོ་བ་དཔོན་སྤེལ་ཐད་ནས་ཡིན་རུང་རང་བདག་རྒྱུན་ཐོབ་ཚར་བ་ལས་དེ་རང་
ཡིན་པ་བསམ་སྟོམས་ལས་སྤེལ་བ་ཞུགས་པར་རང་སར་གང་ལ་གང་འདོད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཅིན་དགོས། སྤྱི་ཤུང་གིས་ཡིན་རུང་བསྐྱལ་ལྷགས་སྤེལ་
སྤེལ་མཛད་དགོས་ཤིང་། སྒྲིག་པས་ཀྱང་ཁས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་ཡོན་
ཏན་གྱི་སྟེར་བསྟན་ཚར་བ་ལས། དོན་ཐུགས་སྟེ་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་
ཅི་སྟོས། སྤེལ་སྟོ་མཚད་དང་ཇ་མཚད་ཅུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་ཆོ་སངས་

རྒྱལ་བསྟན་པའི་ཞབས་འདྲེན་ཡིན་མིན་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ལྟ་མོད།

དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཅིག་དེ་རང་ཡིན་
ཆོ། དུས་རྒྱུན་དུ་གྲོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་སྤོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ་
ལ་བཙོན་འགྱུར་དག་པོའི་སྒོ་ནས་འབད་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་
སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤང་དགོས་པའི་ཁར། སྤྱིག་ལམ་གྱི་སྒོར་ཡིན་
རུང་བླ་མ་རག་དབང་ནམ་རྒྱལ་གྱི་གྲ་བུ་སྒོ་བ་བྱས་བཞུགས་པ་ལས། ལྟོ་
གོས་ཆོས་གསུམ་བླ་མའི་བཀའ་ངོན་ལས་བཞེས་པ་ཡིན་པར་བསམ། སྤྱིག་
ལམ་ནམ་གཞག་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཤ་རྩེན་གྱི་མེ་ལྷ་བུ་ཅད་མི་
ཤོང་བ་ཞིག་རང་མཛད་དགོས།

ཐུགས་གསལ་ཅུང་ཟད་ཉུང་། དུས་ཚོད་ཁར་དུས་ཚོག་འབྲུམ་སྡེ་དེ་དང་དེ་
ཞལ་འདོན་དེ་དང་དེ་ཟེར་བ་ལྷ་བུ་འབྲུམ་སྡེ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཐོན་རྒྱུ་པར་
འཐོན་རྒྱ་ཡོད་བཞེན་འདིར་བསྐྱར་སྒོས་མ་བྱས་ཤིང་། སྤྱིག་ལམ་གཞན་གྱི་
ཐད་ནི་སྤྱིག་པའི་ཀྱ་རྩ་ནང་མཚུངས་པ་ལས་འདིར་བསྐྱར་ལྷ་བུ་མ་བཀོད་ལྟ།

༤) སྤྱི་པའི་སྡེ་ཚན་གྱི་སྤྱིག་ལས།

སྤྱིར་བཏང་གོང་དུ་མཚན་ཉིད་པའི་སྐབས་སུ་ཞུས་པ་བཞིན་དང་། དམིགས་
བསལ་དུ་ཞུས་ཆེན་གྱི་ལས་འགན་ཞིག་འོག་དུ་ས་བཅད་གྱི་བབ་དང་བསྟན་
བཀོད་ཡོད་པ་ལྷར་མཛད་དགོས་པ་ཡིན།

པ) འཆམ་པའི་གས་ཀྱི་སྒྲིག་ལས།

པ.༡, གདན་ས་སྤྱངས་རྫོང་དུ་འཆམ་པའི་གས་ཀྱི་སྒྲིག་ལས།
 ས་ཚོག་གི་འཆམ་གཙམ་པའི་རིམ་པ། རང་ལྷ་བཙུག་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙུ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་དོ་ཚོགས་གོལ་སྐྱེ་དྲུང་གིས་ཕྱག་སྒྲིས་བཤལ་བ་དང་། ཆོས་
 གཉེར་གྱིས་ཕྱག་རོལ་གནང་། ལྷམ་གཉེར་གྱིས་འཆམ་དཔོན་བྱེད་དོ་གཙལ་
 ན་འཐོན་པ་དང་འབྲིལ། འཆམ་པ་གཞན་སྤྱག་གལ་པ་རྣམས་ཀ་ཅུང་ནང་
 དབྱངས་པའི་ཕྱག་སྒྲིས་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་གལ་བཙར་ཏེ་དོ་གཙལ་ན་འཆམ་
 གཙམ་པའི་ཕྱག་སྒྲིས་ལ་བྱོན་དགོས།

འཆམ་འཇུལ་འཆམ་གནང་ཚར་ནས་དགེ་སློང་སངས་རྒྱལ་ཡན་ཆད་འཆམ་
 ཁང་ནང་ན་འཆམ་ཆས་སྒྲིག་པར་བྱོན་དགོས། ཆོས་བཙུག་སུམ་སྤྱོད་སྐྱེ་དྲུང་
 གིས་གསོལ་བའི་འཐག་བརྒྱབ་སྟེ་སྐྱེ་དྲུང་ཆོས་གོས་བཞེས་པ་དང་འབྲིལ།
 དོ་དམ་གྱིས་འཆམ་པ་རྣམས་གསོལ་བ་ཕྱི་ཁར་དྲུང་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད་
 དགོས། སྐྱེ་དྲུང་གིས་གསོལ་བའི་རྒྱུ་རྩ་བཟང་བ་དང་འབྲིལ། དོ་དམ་གྱིས་
 འཐག་བརྒྱབ་སྟེ་ལས་སློབ་རྣམས་གལ་སྟེལ་ནས་གོང་གལ་ལུ་བཞུགས།

འཆམ་གཞན་ཡང་གལ་སྟེལ་ཏེ་གཡས་གཡོན་དུ་བཞུགས་དགོས། དེ་ལས་
 དོ་དམ་གྱིས་གལ་སྤྱག་ལས་བྱོན་ཏེ་སྟེབ་འཐུ་བའི་སྐབས། ལྷ་ཁྲིད་པའི་སྟེབ་
 འཐུ་བའི་རྩེས་སྟ། གལ་ཁར་བཞུགས་མི་འཆམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གངས་
 བཞི་བཞིའི་སྟེབ་རེ་རེ་བཟོ་དགོངས་བསྐྱོར་ཞུ་སྟེ་ཡོངས་བསྟོམས་མི་གངས་

ཉེར་རེ་གཅིག་ལྷ་ནག་འཆམ་རྒྱུ་པར་བྱོན་པའི་ནང་ལས། དེ་ལས་འཆམ་
སྤེབ་འཕུ་ཚར་རྗེས་ཆོས་སེམས་མི་གངས་བདུན་འཕུ་དགོས།

དེ་ལས་དོ་དམ་གྱིས་འཐག་བརྒྱུ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་བ་གྲོལ་བ་
ཡིན། སྤེམ་ཡིན་ན་སྐྱབས་རྗེ་རིམ་བྱོན་ཡང་སྐྱེ་འཆམ་གནང་སྟེ་ལོ་ད་རུང་
དེའི་ཚབ་དུ་ཆོས་གཉེར་བྱོན་དགོས་པ་ལས་སྤྲོ་ཆོག་པ་ཆོས་གཉེར་ཡང་བྱོན་
དགོས། དེར་བརྟེན་སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཆོས་གཉེར་ལ་ཇ་ཇ་མར་
སོགས་གནང་སྟེ་ལོ་ད་རུང་། གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་འཆམ་པ་རྣམས་ཐེར་གཟན་
བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྩ་རྒྱུ་ལར་བཞུགས་པ་ཡིན། དེ་ལས་དོ་དམ་ཞབས་ལྷམ་སྤེམ་
མ་ལས་བཞེས་ཀུན་རྩ་སྟོ་ལར་བྱོན། སྐྱེ་རྒྱུང་དབྱུ་མཛད་དོན་དམ་དུང་སྟོབ་
བཅས་སྐྱབས་རྗེའི་སྟོ་ལར་ལས་གཟིམ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་གིས་བད་ལེན་བྱེད་དེ་
'སྐྱེ་མདུན་ལ་ཕྱག་ཕུལ་ཕྱག་དབང་བཅར། རང་རང་སོ་སོའི་དགོངས་སྟོར་ལྷ་
ཐང་ཤད་བྱེད། བཞུགས་གྲུལ་ཚར་ནས་སྤེམ་ཀུན་རྩ་སྟོ་ལར་བྱོན། དོ་དམ་
གྱིས་འཐག་བརྒྱུ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་ཀུན་རྩ་ནང་ན་བྱོན།

འཆམ་གྱི་གྲུལ་སྐྱིགས་པའི་སྐབས་དང་པ་སྟོས་ཕོར་དང་རྒྱ་སྤྱིང་འཆམ་པའི་སྐབས་
ཁྲིད་གྱི་གཙོས་པའི་མི་གངས་བདུ་ཐམ་པའི་བར་ཆོས་གཉེར་དང་། སྟོས་ཕོར་
འཆམ་དང་འཆམ་མཚུག་གཤེན་རྗེ་ཡབ་ལ་ཕོག་པ་ཡིན། གྲུལ་བསྐྱིགས་པའི་
སྐབས་སྤྲོ་ཆོས་གཉེར་དང་དོ་དམ་གྱིས་འཆམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆམ་ཆས་ཚང་
མི་ཚང་སོགས་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་དགོས། དེ་ལས་དོ་དམ་གྱིས་འཐག་བརྒྱུ་

པ་དང་འཁྲིལ་འཆས་པ་རྣམས་གྲལ་གཡས་གཡོན་བརྒྱགས་དེ་ཞབས་ལྷམ་
བཞེས་གནང་དགོས།

སྒྲུབ་དོ་དམ་དང་སྐྱེ་བུ་སྐྱབས་ཆེ་འི་གཟིམ་ཅུང་ནང་བྱོན་ཆིབས་གྲལ་གྱི་ཐོག་
 ཏུ་ཁུ་སྟེ་བྱོན་སྐབས་ཆོས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་པའི་འཆམ་པ་རྣམས་ཀྱང་
 བྱང་ལས་གྲལ་བཙར་ཏེ་འཐོན་ནས་སྐྱབས་ཆེ་འདུ་ཁང་ནང་དུ་ཕེབས།
 འཆམ་པ་རྣམས་ཆིབས་གྲལ་པ་ཆོ་དང་གཅིག་ཁར་འདུ་ཁང་སྒོ་ཁར་
 བཞུགས། སྐྱབས་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་ལས་ཞལ་མར་སྒྲོར་བཞུགས། དེ་
 བུས་འཆམ་པ་རྣམས་འདུ་ཁང་ནང་འཇུག་ཏེ་སྐྱབས་ཆེ་འི་སྐྱེ་མདུན་ལས་གྲལ་
 གསུམ་དུ་སྒྲིགས་ཏེ་ཕྱག་ཕུལ་ཕྱག་དབང་བཙར་ཆོར་ནས།

ཐུང་ཀུན་རྩ་ནང་གྲལ་སྒྲིགས་བཟུགས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟུགས། རོ་དམ་
 གྲིས་སྐྱབས་རྗེ་ལ་ཐང་ཤད་པ་བཏེ་སྒྲོམ་ཐོང་དང་རྒྱ་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲོབ་དཔོན་
 དང་སྒྲོམ་ཐོང་འཆམ་མཁུག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཆོས་མིང་གི་རོ་སྒྲོད་ལྷུ་དགོས།

དེའི་ཐེས་སུ་སྐྱབས་ཐེ་རིན་པོ་ཆེས་འཆམ་པ་རྣམས་ལ་འཆམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་
 ཚིག་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གཏམ་གནང་ཆར་ནས། འཆམ་པ་རྣམས་སྤྱར་
 འཆམ་ཁང་ནང་བྱོན། འཆམ་ཆས་བཞེས་ཆར་ནས་མཆོད་དཔོན་གྱིས་
 དགོངས་བསྐྱར་བྱ་ཆར་བ་ནས། རོ་དམ་གྱིས་འཆམ་པ་རྣམས་ལ་བད་བྱེད་དེ་
 འཆམ་དངོས་གཞི་འདྲུ་ཁང་ནང་འཕྱོན་ཏེ་བརྒྱབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་འཆམ་

ལེའུ་རིམ་པར་འཛུལ་ཚར་ནས་འཆམ་པ་རྣམས་ཐེར་གཟན་བཞེས་ཏེ་སྐྱབས་
 རྒྱུ་མདུན་བཞུགས་འབེལ་དུ་བྱོན་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ཡིན། འཆམ་ཕྱག་
 སྤྲིས་ཀྱི་རིམ་པ། རང་ལྷ་བཙུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙུ་ནས་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཚུན་
 འཆམ་ཕྱག་སྤྲིས་དང་ཆོས་ཉི་ཤུ་གཅིག་ལ་འཆམ་ཁྲུས་དང་ཆོས་ཉི་ཤུ་གཉིས་
 ལུ་འཆམ་རྒྱུགས་ཕུལ་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་རང་ལྷ་བཙུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙུ་སྤྱོད་དང་ཉི་ཤུ་ཕྱི་སྤྱོད་འཆམ་རོལ་
 ཡང་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་གནང་དགོས། འཆམ་དཔོན་ནི་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
 བརྒྱབ་དགོས། སྤྱོད་དང་ཕྱི་སྤྱོད་ཕྱག་སྤྲིས་གཤེན་རྒྱུ་འཆམ་འདི། གཤེན་
 རྒྱུ་འཆམ་གཉིས་ཀྱིས་གནང་དགོས། ཉི་ཤུ་ཕྱག་སྤྲིས་ལ་དེའི་འོག་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་བརྒྱབ་དགོས། རང་ལྷ་བཙུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙུ་དུག་ནས་ཉི་ཤུ་ཚུན་
 འཆམ་རོལ་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནང་དགོས། རྒྱུ་འཆམ་དཔོན་
 ནི་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གྲུ་ལ་རིམ་དང་འབྲེལ་གནང་དགོས། སྤྱོད་དུས་མཆོད་
 གྲོལ་ནས་དང་པར་གཤེན་རྒྱུ་གནང་དགོས། དེའི་ཤུལ་མ་སྤྱོད་བརྒྱད་རྒྱུ་འཆམ་
 བརྒྱབ་དགོས། གཤེན་རྒྱུ་འཆམ་ཡང་སྤྱོད་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱབ་དགོས།
 ཉི་ཤུ་དེའི་འོག་མ་རྣམས་བསྐྱར་བརྒྱབ་འབད་བརྒྱབ་དགོས། ཕྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་འཆམ་
 གནང་དགོས།

གསོལ་བ་གྲོལ་ཏེ་དོ་དམ་ཀྱིས་ཀྱན་རུ་ནང་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་
 ཕྱག་སྤྲིས་ལ་བྱོན་སྐྱབས་བཙུང་ཡོད་སྐབས། གཤེན་རྒྱུ་འཆམ་ཕྱག་སྤྲིས་ཀྱན་

རྩ་སྒྲིའི་ནང་ན་གཡས་གཡོན་ཏུ་བཞུགས་དགོས། སྤྱང་བའི་གོ་རིམ་ཡང་།
 དང་པར་སྤྱི་སྟོམས་སུ་སྡེ་བརྒྱད་རྩ་འཆམ་གནང་ཚར་བ་དང་། དེ་ནས་སྡེ་ཚན་
 སོ་སོར་སྤྱང་བ་བྱེད་རྒྱུ་ནི། སྟོབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་གནང་བ་དང་འབྲེལ་
 དགོས། དེ་ལས་ཉིམར་སྐྱུ་རྩུང་ཕྱག་སྦྲིས་བཞུགས་པ་དང་འབྲེལ། དང་པ་
 གཤིན་རྗེ་དང་དེ་ལས་སྡེ་བརྒྱད་རྩ་འཆམ་གནང་དགོས།

ཕྱི་ངོ་ཚོགས་གོལ་ཕྱག་སྤྲིས་བཤལ་བ་དང་འཁྲིལ་གཤིན་རྗེའི་སྐུ་འཆམ་
གནང་དགོས། དེའི་སྐབས་གཤིན་རྗེའི་ཕུ་དང་འཁྲིལ་འདུ་ཁང་བར་ཐོག་ཏུ་
དུང་དང་རྒྱ་གྲིང་གི་ཕྱག་སྤྲིས་ནང་ཡོད་པའི་འཆམ་པ་རྣམས་གལ་བཅར་ཏེ་
འཆམ་ཁང་ནང་འོང་སྟེ་གལ་རིམ་ཁར་བཞུགས་ནས་མཚན་ཐོ་གྲོག་དགོས།
དེ་རྗེས་སྟེ་བརྒྱད་འབག་འཆམས་རྒྱབ་དགོས། དེ་བཞིན་ཆོས་བཙུ་བྱས་ནས་
ཆོས་བཙུ་དགུ་ཚུན་གོང་བཞིན་སྐྱུང་བ་གནང་དགོས། སྤྱི་ངོ་དུས་ཚོག་གོལ་
བའི་མཇུག་སྟེ་དང་གསལ་བ་གོལ་ཏེ་དོ་དམ་གྱི་ཀུན་རྩ་ནང་ན་འཆམ་ཕྱག་
སྤྲིས། ཉི་མར་སྐུ་དུང་གི་ཕྱག་སྤྲིས་བཤལ་བའི་མཇུག་སྟེ་འི་རིམ་པ། ཕྱི་ངོ་
ཚོགས་གོལ་འཆམ་ཕྱག་སྤྲིས་ཀྱི་རིགས་གོང་མཚུངས་དང་། རང་ལྷ་བཙུ་
གཉིས་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ལ་སྤྱི་ངོ་གསལ་བ་གོལ་ཀུན་རྩ་ནང་ཕྱག་སྤྲིས་བཞུགས་
སྐབས།

གཤིན་རྗེ་བརྒྱུ་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མཛད་དང་ཆོས་གཉེར་ལུ་དགོས།
 དབུ་མཛད་ཕྱོན་ཉེ་ཆོས་གཉེར་གཙོས་པའི་དགོས་པ་དང་ས་རྒྱས་ཡན་ཆད་

བཞུགས་འབྲེལ་དང་ནས། ཕྱག་རྩལ་པག་པ་གནང་སྟེ་ལས་མགོན་ཨམ་རྒྱུང་
 པའི་སྐྱེ་འཆམས་གནང་། དེའི་རྩེས་སྤྱུ་ལས་ཕྱག་གི་སྐྱེ་འཆམ་གནང་དགོས།
 དེ་ཚར་ནས་འཆམ་པ་རྣམས་འདྲུ་ཁང་ནང་ཞལ་འབག་དང་འཆམ་ཆས་
 དཔུངས་པ་བྱོན་དགོས།

ཆོས་ཉེར་གཅིག་སྤྱོད་ཕྱག་སྤྱིས་གོང་དང་འདྲ། གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་
 འཆམ་པ་རྣམས་ཁྲུས་བྱོན་པ་ཡིན། ཕྱི་དོ་ཚྭ་གས་གྲོལ་སྐྱེ་དྲུང་ཕྱག་སྤྱིས་
 བཤལ་བ་དང་འཁྲིལ། གྲ་ཚང་དབུ་མཛད་ཀྱིས་འཆམ་རྩལ་གནང་སྟེ་དང་པ་
 གཤིན་རྩེའི་འཆམ་རྩོད་གཙལ་ན་བརྒྱབ་པའི་སྐྱབས། ཀྱན་རྩ་ནང་ན་དོ་དམ་
 གྱིས་འཆམ་སྟེབ་སྤྱིགས། དེའི་བྱལ་དུ་འཆམ་དཔོན་དོ་དམ་གྱིས་གཙོས་
 པའི་སྟེ་བརྒྱད་འབག་འཆམ་མི་གངས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་པོ་རྣམས་གནང་། ཕྱི་
 དོ་སྟེན་ཕྱག་སྤྱིས་དང་འཁྲིལ་རྩོད་གཙལ་ནང་དགོས་སྤངས་རྒྱས་ཡན་ཆད་
 ཕྱག་སྤྱིས་བྱོན་དགོས། དེ་དུས་གཤིན་རྩེ་རྒྱབ་མཁན་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མཛད་
 དང་ཆོས་གཉེར་ཞུ་དགོས། དེ་ནས་གྲ་ཚང་དབུ་མཛད་ཀྱིས་བཞུགས་
 འབྲེལ་དང་ཚར་ནས་དོ་དམ་གྱིས་འཆམ་ལེའུ་ལྟ་སྟོར་ཚུལ་ཙམ་གནང་ཆར་
 རྩེས་སྤྱུ། དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཕྱག་གིས་པག་པ་གནང་ཏེ་ཆོས་གཉེར་གྱིས་ལས་
 མགོན་ཨམ་རྒྱུང་པའི་སྐྱེ་འཆམས་གནང་བ་ཡིན།

དེའི་དོ་དམ་གྱི་བཙན་བདུན་སྟོར་གྱི་ལེའུ་ཚུལ་ཙམ་གནང་བའི་རྩེས་སྤྱུ་ལས་
 ཕྱག་གི་ཀྱན་འཆམ་གནང་དགོས། དེའི་རྩེས་སྤྱུ་ཆོས་གཉེར་གྱི་གཟིམ་རྒྱུང་།

ནང་ཕྱག་སྒྲིམ་བཞུགས་དགོས། དེའི་སྐབས་ཚོས་གཉེར་ལས་བཞུགས་
འབྲེལ་ཞིག་དང་ནས་ཚོགས་གཏམ་སངས་གནང་བ་ཡིན། འཆམ་རྒྱུགས་ཀྱི་
འཇམ་པ། རང་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚོས་ཉེར་གཉིས་སྤྱོད་ཚོག་གཅམ་ཚར་
བའི་རྒྱུ་སྤྱ། རོ་དམ་གྱིས་གཙོས་པའི་གྲུ་མཐའི་འཆམ་པ་རྣམས་གྲུ་
བཅར་ཏེ་སྤྱག་གྲུ་ལས་བྱོན་གཡས་ཀྱི་གསུམ་པར་བཞུགས་དགོས།

སྤྱོད་གསལ་བ་གྲོལ་བ་དང་འཆམ་པ་རྣམས་འཆམ་ཆས་བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྩ་ན་
བྱོན་གྲུ་སྒྲིགས་ཚར་ནས། རོ་དམ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱ་
འཆིབ་གྲུ་བཅར་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་གི་ལྷ་ཁང་གཤོང་ཁང་གཟིགས་རས་
ནང་ཐེབ་ཚར་བའི་བྱུང་དུ། ལིང་ཀ་བསྐྱེད་མི་གསར་བསྐྱོས་ཡོད་ན་དུང་ཆེན་
མཛོད་དང་འཁྲིལ་ལེགས་དར་གནང་བ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཟླ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱོན་
མི་གཤིན་རྒྱུ་ལ་ལ་ལོག་པ་ཡིན། དེ་དུས་ཀུན་རྩ་ནང་གྲུ་སྒྲིགས་ནས་དོ་
དམ་དང་གཅིག་ཁར་རྩ་ལོ་འབག་མི་མི་གངས་བཞི་བཏོན་དགོས།
དེ་ལས་དུང་ཆེན་དང་དུང་རོ་གཅུལ་ནང་རྒྱུགས་སྤྱུལ་བའི་བར་ན་གྲུ་ཚང་དུ་
མཛོད་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་འབྲེལ་དང་ཚར་བའི་རྒྱུ་སྤྱོད་གི་པག་པ་གནང་སྟེ་
ལས་མགོན་ཨམ་མའི་ཀུན་འཆམ་དང་ལས་སྤྱུག་གི་སྤྱོད་འཆམ་གཅམ་དགོས།
དེ་ལས་རོ་གཅུལ་ན་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་གཤིན་རྒྱུ་འཆོད་གཅུལ་ནང་
གྲུ་གས་ཁབ་བསྐྱབ་བཞུགས། དེའི་སྐབས་འདྲུ་ཁང་ནང་ལས་དོ་དམ་
གྱིས་གཙོས་མི་གངས་ལྷས་རྩ་ལོ་འཁྲུང་ཏེ་མོ་ཚུ་ཀ་བར་བལ་རོལ་པའི་
ཕྱག་ལ་སྤྱུལ་དགོས།

དེ་ལས་དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཕྱག་རོལ་གནང་ནས་འཆམ་གྱི་རིམ་པ་གཤིན་མེ།
 ལྷེ་བརྒྱད་འབག་འཆམ། ལས་མགོན་ཨ་མའི་ཀུན་འཆམ་རྒྱལ་པ་
 ཡིན། དེའི་རྗེས་སུ་བོད་འཆམས་ཀྱི་འཆམས་རིམ་པར་ཚར་ནས་བལ་རོལ་
 དང་འཆམས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་སྟོང་གི་ལྷ་ཁང་ནང་བཞུགས་གྲལ་ལ་བྱོན་
 དགོས། རང་ལྷ་བཙུག་གིས་པའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་དམང་ཁྱུང་བཏང་། ཕྱི་
 རྩོལ་གས་དང་འཁྲིལ་དོ་དམ་སྐབས་རྗེས་སུ་མདུན་ལ་དགོངས་སྟོར་བྱོན་
 དགོས།

ཕྱི་རྩོལ་ཕྱག་སྐྱིས་དང་འཁྲིལ་དོ་དམ་གྱིས་སྐྱེ་དྲུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་དོ་
 དམ་གྱིས་འཐག་བརྒྱབ་པ་དང་འཆམ་པ་རྣམས་གྲལ་སྐྱིགས་ནས་དོ་དམ་
 གྱིས་ལྷ་ནག་ལྷ་མའི་སྤེབ་བཙུ་ཐམ་སྐྱིགས་དགོས། དེའི་སྐབས་ཡིང་ཀ་
 བསྐྱལ་མི་གསར་བསྐྱོས་ཡོད་ན་གཟའ་སྐར་དང་འཁྲིལ་སྟོ་ཐོབ་རྒྱབ་མཁན།
 གཤིན་མེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་དྲུང་བདག་གོང་མ་གཉིས་པོ་ལྷ་ནག་ལྷ་མའི་
 སྟོ་ཐོབ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། རང་ལྷ་བཙུག་གིས་པའི་ཆོས་ཉེར་བཞི་ལ།
 ལྷ་ནག་ལྷ་མའི་སྤེབ་ལྷ་ཁྲིད་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ཐོབ་གཤིན་མེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དང་
 དྲུང་བདག་གོང་མ་གཉིས་ལྷ་ནག་ལྷ་མའི་འཆམ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། ལྷ་
 ནག་ལྷ་མའི་ཕྱག་སྐྱིས་རིམ་པ། རང་ལྷ་བཙུག་གིས་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་ནས་
 རང་ལྷ་དང་པའི་ཆོས་གསུམ་ཚུན་ལྷ་ནག་ལྷ་མའི་སྤེབ་ལྷ་ཁྲིད་ཡིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་
 སྟོར་རྒྱབ་ཉིན་གངས་གཉིས་གཉིས་འཆམ་བརྒྱབ་པར་བྱོན་དགོས།

རང་ཁྱེད་དང་པའི་ཆོས་བཞི་སྐྱབ་ཆེན་གྲོལ་སྐབས་སྒྲོབ་ཆོས་གཉེར་དང་ཡིང་ཀ་
བསྐྱལ་མི་བཞི་ལྷ་ནག་ལྷ་མའི་འཆམ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། ཡིང་ཀ་
བསྐྱལ་མི་གྲས་ལས་གཅིག་ཆོས་ཁྲིམས་ལྷ་བྱའི་ལས་འགན་ཕོག་ན། དེའི་
ཚབ་ཡིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་འོག་མ་དེ་ལ་ཕོག་པ་ཡིན།

སྐྱབ་ཆེན་འགོ་བཙུགས་ལས་མདུན་བསྐྱེད་མ་གྲོལ་ཚུན། རྡོ་དམ་གྱིས་
སྐྱབས་རྗེ་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་ལྷ་ནག་ལྷ་མའི་དགོངས་སྒྲོར་ལྷ་དགོས། ད་
རུང་སྐྱབ་ཆེན་འགོ་བཙུགས་ལས་མདུན་བསྐྱེད་མ་གྲོལ་ཚུན། ཕྱི་ངོ་ཆོག་
བར་མ་གྲོལ་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་རྗེའི་སྐྱ་རྒྱབ་ལས་རྡོ་དམ་དང་འཆམ་པ་ལྷ་ཕོ་
གྲལ་བཙུང་ཏེ་སྐྱབས་རྗེ་སྐྱ་མདུན་ལ་བཞུགས་འབྲེལ་ནང་བྱོན་དགོས།

བཞུགས་འབྲེལ་ལས་འོག་པ་དང་གྲལ་འོག་མ་དེས་ལྷ་ཁྲིད་གང་ཡིན་གྱི་ཆོས་
གོས་ལྷ་སྟེ་རིམ་པར་དཔུངས་ཏེ་བཞག་དགོས། གྲལ་འོག་མ་དང་དེའི་གོང་
མ་དེས་ཆོས་གཉེར་དང་ལྷ་ཁྲིད་གང་ཡིན་གྱི་ཤག་ནང་ལས་ལྷ་ལྷམ་དང་སྟོད་
གོས་ཕོད་སྒྲོར་ལྷ་སྟེ་འཆམ་ཁང་ནང་བསྐྱལ་དགོས། ཕྱི་ངོ་གྲང་སང་བསྐྱེད་
དང་རྡོ་དམ་གྱིས་འགོ་འབྲེན་ཕོག་ལས་འཆམ་གནང་མཁན་ལྷ་ཕོ་དང་ཆོས་ས་
པའི་གྲངས་བདུན་བཙས་གྲལ་བཙུང་ཏེ་འཆམ་ཁང་ནང་ཕྱག་སྦྱིས་བཞུགས་
སྐབས། ཆོགས་ཆོག་ཞལ་འདོན་མིན་པ་སྐྱགས་ཕོག་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པ་
རྒྱུགས་པར་གནང་དགོས། དེའུས་རྡོ་དམ་འདུ་ཁང་ནང་བྱོན་ནས་ཆོག་
ཆོགས་སུལ་ཚར་མ་ཚར་གཟིགས་ནས་ཆོགས་སུལ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་རྡོ་དམ་

སྤྲུལ་ལོག་འཆམ་ཁང་ན་འོང་། ཕྱག་ལེན་གྱིས་བད་བྱེད་དེ་འཆམ་གནང་
མཁན་ལྷ་པོ་འདྲུ་ཁང་ནང་ཕྱག་འཆལ་བ་འགོ་དགོས།

དེ་ནས་བསྐང་གསོ་འགོ་འཛུགས་དང་བསྐྱུན། ད་ཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁ་ཐུག་ཞལ་
ཕྱོགས་ཏེ་ཕྱག་ཐུལ་ནས་སྤྲུལ་ལོག་སྟེ་འཆམ་ཁང་དུ་རང་སོའི་སྟོན་ཁྲི་ལ་
འདྲུག་སྟེ་བསྐང་གསོའི་ཆོག་རྫོགས་པའི་བར་ཐུགས་ཐོག་ལས་གནང་ཚར་བ་
དང་། དང་པར་ཆོས་གཉེར་གྱིས་ལྷ་མགོན་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བཤད་སྟོལ་
དང་། རོ་དམ་གྱིས་སྤྱིག་གི་རིམ་པ་ཞལ་ནས་ཞལ་དང་སྟོན་ནས་སྟོན་དུ་
བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུང་སྟོལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུས་ལྷ་མ་གཉེར་རམ་འཆམ་
གཉེར་ཡང་ཕྱག་སྤྲིས་བསྐྱེད་དགོས།

སྟོབ་རྣམ་གཉིས་ལྷ་ཁྲིད་ཡིན་ན་དེ་ལས་ཆོས་མི་གངས་བདུན་ལས་གང་
རུང་གཅིག་གིས་སྟོབ་རྣམ་གཉིས་ལས་བཞུགས་འབྲེལ་ཁྱེ། རོ་དམ་ལ་
ཐང་ཤད་བྱེད་པར་དགོས། དེ་བཞིན་ཞུ་ནག་ལྷ་མ་གནང་མཁན་རྣམས་ཀྱི་
བཞུགས་གཤམ་འདི་མི་ངོམ་ཁོང་རང་གིས་རོ་དམ་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་པར་
དགོས། དེ་ནས་ཆོག་བསྐང་བའི་བར་གདངས་དང་འཁྲིལ་རོ་དམ་གྱིས་ཕྱག་
ལེན་གྱིས་བད་བྱེད་དེ་སྟེ་འཆམ་གནང་མཁན་ལྷ་པོ་འདྲི། ཞབས་ལྷ་མ་བཞེས་
པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ཁྲིད་པ་གཤམ་འགོ་ནས་ཞལ་མར་སྒྲོར་བཞུགས། གཞན་
བཞི་པོ་གཤམ་གཤམ་གཤམ་བཞུགས་ཏེ་བཞེས་དགོས། དེ་དུས་ཆོས་གཉེར་
ལྷ་ཁྲིད་ཡིན་ན་རོ་དམ་གྱིས་ཆོས་གཉེར་གྱི་ཞབས་ལྷ་མ་འབྲུ་སྟེ་ཐུལ་དགོས།

དེ་བཞིན་དོ་དམ་ལྟ་ཁྲིད་པ་ཡིན་ན་འཆམ་གཉེར་གྱིས་དོ་དམ་གྱི་ཞབས་ལྟམ་
འཇུ་ཕུལ་དགོས།

ཞབས་ལྟམ་བཞེས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ལྟམ་གཉེར་གྱིས་ཕྱག་བསེལ་ཐུ་ཕུལ་
བའི་སྐབས། ཆོས་གཉེར་དང་དོ་དམ་ལ་གྲལ་ཁར་ཕུལ་ནས་འཆམ་གཞན་
རྣམས་གྲལ་གོ་རིམ་དུ་འཆམས་ཁང་སྒོ་ཁར་ཕུལ་བ་ཡིན། འཆམ་ཆས་
བཞེས་པའི་སྐབས་ཆོས་མཁོ་མས་ཆོས་གཉེར་གྱི་འཆམ་ཆས་ཕུལ་དགོས།
དེ་མ་ཚད་ལས་སྒོ་བ་ཚོ་ཡིན་ཡང་ཆོས་མཁོ་མས་ཕུལ་དགོས།

གཞན་ཆོས་མ་རེ་རེས་འཆམ་པ་རེ་རེར་འཆམ་ཆས་ཕུལ་བ་ཡིན། འཆམ་
ཆས་བཞེས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཆོས་མཁོ་མས་འཆམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ལ་
སྤྱང་འཁོར་ཕུལ་དགོས། སྤྱང་འཁོར་ཟེར་བ་འདི་རྩ་བུ་འདི་གཞན་གྱི་
པོ་ཡིན་དེ་ཞལ་གྱི་མཁུར་ཆོས་གཡས་གཡོན་དང་སྒྲ་རྩེར་ཕུལ་བ་ལ་ལབ་པ་
ཡིན། དེ་ལས་མཚན་དཔོན་གྱིས་འཆམ་རོལ་གྲལ་ཁར་བསྐྱུལ་ཚར་ནས་
ཤོག་གི་སྒྲ་དང་འཁྲིལ། དོ་དམ་གྱིས་ཕྱག་ལེན་བན་བྱེད་དེ་འཆམ་པ་རྣམས་
འཆམ་ཁང་ནང་ལས་འདུ་ཁང་གི་དགྱིལ་འཁོར་གཡོན་དུ་བྱོན།

རོལ་ཚར་གསུམ་པབ་སྟེ་ཁ་སང་བའི་རྗེས་སུ། དོ་དམ་གྱིས་ཕྱག་ལེན་བན་
བྱེད་དེ་འཆམ་དངོས་གཞི་གནང་བར་བྱོན་པ་ཡིན། དེ་ལས་འཆམ་གྱི་ལེའུ་
རིམ་པར་གནང་ཚར་ཏེ་འཆམ་ཁང་ན་བྱོན་ཚར་བ་དང་སྒྲ་ཆོས་གོས་བཞེས་

གྲལ་ཁར་བྱོན་དགོས། སྒྲིམ་མཆོད་འཆམ་གྱི་རིམ་པ། རང་ལྷ་དང་པའི་ཆོས་
བཞི་སྐབ་ཆེན་ཆོག་གྲོལ་ཏེ་ཆོས་སྤོང་མས་སྐབས་རྗེ་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་
སྒྲིམ་ཆེན་ཉིན་དང་པོའི་ཞལ་འབག་དང་འཆམ་ཆས་པབ་དགོས།

ཕྱི་ངོ་ཐུན་གྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་དོ་དམ་གྱིས་སྐྱུ་རྩུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་
ནས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་གྲལ་སྒྲིགས་བཞུགས་དགོས། ལྷ་མ་
གཉེར་གྱིས་མཆོན་ཐོ་གྲོག་དགོས། དེ་ལས་ལྷ་མ་གཉེར་གྱིས་འཆམ་རོལ་
གནང་། དང་པ་རྩ་འཆམ་ཉེར་གཅིག་དང་སྟེ་བརྒྱད་སྐྱུ་འཆམ་དོ་གཅལ་ནང་
དུ་གཅམ་པ་ཡིན། ཆོས་ལྷ་སྟེ་གསོལ་བ་ཆོས་གོས་བཟུགས་པ་དང་
འབྲེལ། དོ་དམ་གྱིས་ཐང་ཤད་བྱེད་ཆར་ནས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་
གྲལ་གྲལ་སྤོལ་སྟེ་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གོང་གྲལ་ལས་མར་བཞུགས། དེ་
ལས་དོ་དམ་གྲལ་སྐྱུག་ལས་བྱོན་ཏེ་སྟེ་མར་ཞུ་ནག་རྩ་འཆམ་གྱི་སྟེབ་འཐུ།
དེ་ལས་འབག་འཆམ་གྱི་སྟེབ་འཐུ་ཆར་བ་དང་། གྲལ་གོ་རིམ་དང་འབྲེལ་
རང་རང་སོ་སོའི་ཞལ་འབག་འཐུ་གནང་དགོས།

དེའི་རྗེས་སུ་དོ་དམ་གྱིས་ཆོས་མི་གངས་བདུན་བཏོན་དགོས། དེ་ནས་དོ་
དམ་གྱིས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་འཆམ་པ་རྣམས་ཐེར་གཟན་
བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྩེ་ལྷ་མ་ཐང་ཤད་བྱེད། དོ་དམ་ཞབས་ལྷ་མ་སྟེ་ནས་བཞེས་
ཏེ་ཀུན་རྩེ་ལྷ་མ་ཐོན། དོ་དམ་གྱིས་འགོ་འཕྲེན་ཐོག་སྐྱུ་རྩུང་དབུ་མཛད་དུང་
སྟོབ་བཅས་གྱིས་སྐབས་རྗེའི་སྐྱུ་མདུན་ལ་ཕྱག་འཆལ། ཕྱག་དབང་བཅས།

རང་སོ་སོའི་འཆམ་ཆས་བཞེས་ཚར་ནས། མཆོད་དཔོན་གྱིས་འདྲུ་ཁང་ནང་
 སྐྱབས་ཆེའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་དགོངས་སྐྱོར་ལུ་བའི་རྩེས་སུ། གྲྭ་ཚང་དབྱ་
 མཛད་གྱིས་འཆམ་རོལ་ཁ་སང་བ་དང་འཁྲིལ་རྩ་འཆམ་གནང་བར་འཐོན། དེ་
 ཚར་ནས་དེ་ལས་འདྲུ་ཁང་གི་མཆོད་ཁྲིའི་ནང་དུ་གྱུ་ལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ལས་
 ཀླུ་དང་གི་སྐྱ་དང་འཁྲིལ། འཆམ་དཔོན་འཐོན་ཏེ་ལེའུ་ཚར་བའི་རྩེས་སུ།
 འཆམ་པ་གཞན་རྣམས་གཉིས་གཉིས་སུ་རིམ་བཞིན་འཐོན་ཏེ་སྐྱ་འཆམ་
 གནང་བའི་སྐྱབས།

སྤྱེའུ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་འཐོན་ཐང་ནི། དང་པར་དུ་གྱུ་ལ་འཁོར་བྱུར་ལས་
 མར་འཆམ་པ་གཞན་ལྟར་འཐོན་ནས་སྐྱར་དུ་གྱུ་ལ་འཁོར་མདུན་ལ་ལོག་སྟེ་
 འདི་ནས་ཕར་རལ་གསིག་རྒྱབ་འགོ་ནས་བལ་རོལ་པའི་མདུན་སྤྱོད་པ་དང་
 བདུན་སྐྱོར་མ་བརྒྱབ། ད་རུང་རལ་གསིག་རྒྱབ་ནས་མཆོད་ཁྲིའི་མདུན་བདུན་
 སྐྱོར་མ་བརྒྱབ། འདི་ནས་འཐོན་འཆམ་རོལ་མོ་མེད་པར་ཁོ་རང་གི་ལེའུ་ཚབ་
 ཚབ་བྱེད་པ་དེ་བརྒྱབ་དགོས། དེ་ནས་འཆམ་བྱིངས་ཀྱི་གྲལ་དུ་འཛུལ་བ་
 ཡིན། ཡང་ལྟ་ཁྲིད་པའི་གདབ་ལས་ལེའུ་སང་བ་དང་བསྐྱུན་སྤྱེའུ་གཉིས་ཀྱི་
 དམིགས་བསལ་གྱི་འཆམ་ལེའུ་གནང་དགོས།

མཐར་འཛུལ་འཆམ་ནི་འཆམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་གདོང་ལོག་བརྒྱབ་སྟེ་འཛུལ་
 དགོས། དེ་ལས་དོ་དམ་གྱིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་གྲལ་བཙར་ཏེ་སྐྱབས་
 ཆེའི་སྐྱ་མདུན་ལུ་བཞུགས་འབྲེལ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། རང་བླ་དང་པའི་

ཆོས་ལུ་ནས་བདུན་ཚུན་ཉུ་ནག་ལུ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་དོ་དམ་ཆོག་པ་ཕྱོན་དགོས།
 ལྷ་ཁྲིད་པའི་ལྷ་ཐོབ་ཉིན་དང་པ་དང་གསུམ་པ་ལྷམ་གཉེར་དང་འབྲ། མདུན་
 བསྐྱེད་ཉིན་གཉིས་པ་འདི་འབྲུག་སྤྲུལ་སྤྱོད་བའི་འཆམ་གནང་མའི་གཞན་སོ་
 སོ་བཏོན་པ་ཡིན། རང་བློ་དང་པའི་ཆོས་ལུ་ལ་ཕྱི་དྲོའི་ཆོག་གོལ་ཏེ་ཆོས་ས་
 གོང་མས་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་སྒྲོམ་ཆེན་ཉིན་གཉིས་པའི་ཞལ་
 འབག་དང་འཆམ་ཆས་ཕབ་དགོས།

ཕྱི་དྲོ་ཐུན་གྱི་ཕྱག་སྤྲིས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་དོ་དམ་གྱིས་སྤྲུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་
 ནས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་གཤམ་སྤྲིགས་བཞུགས་དགོས། ལྷམ་
 གཉེར་གྱིས་མཆན་ཐོ་གྲོག་དགོས། དེ་ལས་ལྷམ་གཉེར་གྱིས་འཆམ་རོལ་
 བརྒྱབ། དང་པ་སྒྲོ་མཆོམས་བརྒྱད་ཀྱི་འཆམ་རྟོག་ཅལ་ནང་དུ་གཅམ་པ་ཡིན།
 དེ་ནས་ཐུན་ནང་དུ་བཅུགས་པ་དང་འཁྲིལ་གཤིན་རྗེ་ཡབ་རྒྱབ་མཁན་གྱིས་
 སྒྲོབ་དབུ་མཛད་ཀྱི་བཞུགས་གདན་བཏིང་། གཤིན་རྗེ་ཡུམ་རྒྱབ་མཁན་གྱིས་
 མཆོད་དཔོན་གྱི་ཤག་ནང་ལས་འཆམ་རོལ་ལེན་འཆམ་གཅམ་སར་བསྐྱལ།
 ཡང་གཤིན་རྗེ་ཡབ་རྒྱབ་མཁན་གྱིས་སྒྲོབ་གྲ་ཚང་དབུ་མཛད་ལྷ།

གཤིན་རྗེ་ཡུམ་རྒྱབ་མཁན་གྱིས་སྒྲོབ་ཆོས་གཉེར་ལྷ། མ་ཆེན་ལྷ་ཁང་མདུན་
 དུ་དགོ་སྒྲོང་སངས་རྒྱས་རྒྱབ་མི་ཡན་ཆད་ལ་སྒྲོབ་དབུ་མཛད་ལས་བཞུགས་
 འབྲེལ་ཞིག་གནང་ཆར་བ་དང་། ཀྱན་རྩ་ནང་ལས་མེ་བཤལ་འཐོན་པ་དང་
 སྒྲོབ་དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཕྱག་རོལ་གནང་།

དོ་དམ་གྱིས་སྒོ་མཚམས་བརྒྱད་འབག་འཆམ་གྱི་ལྷ་སྒོར་མ་ལེའུ་ཅུང་ཟད་
 རྒྱལ། དེ་རྗེས་ཚས་གཉེར་གྱིས་ལས་མགོན་ཨམ་རྒྱུད་པའི་ལེའུ་གནང་ཚར་བ་
 དང་ཡང་བསྐྱར་དོ་དམ་གྱིས་བཙན་བདུན་སྒོར་མའི་ལེའུ་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་
 གནང། སྤྱར་ཚས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་པའི་ལས་ལྷན་གསུམ་པོས་ཀྱན་
 འཆམ་གནང།

དེ་རྗེས་ཚས་གོས་གཉེར་ཚང་ནང་དུ་ལས་མགོན་ཨམ་མའི་ཕྱག་སྤྱིས་བཞུགས།
 དེ་དུས་ཚས་གཉེར་ནས་བཞུགས་འབྲེལ་ཞིག་ངངས། ཚོགས་གཏམ་སང་
 རས་གོལ་བ་ཡིན། ཚས་དུག་གི་སྤྱོད་གསལ་བ་སྐྱེད་ཚས་གོས་བཙེགས་
 པ་དང་འབྲེལ། དོ་དམ་གྱིས་ཐང་ཤད་བྱེད་ཚར་ནས་ཐག་རྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་
 རྣམས་གྲལ་གཡུས་གཡོན་སྟེལ་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གོང་གྲལ་ལས་མར་
 བཞུགས། དེ་ལས་དོ་དམ་གྲལ་སྐྱུག་ལས་འཇུལ་ཏེ་སྤྱོད་མར་གཤིན་རྗེའི་
 འཆམ་གྱི་སྟེབ་འཕུ་ཚར་ནས། དེ་རྗེས་ལས་མགོན་ཨམ་དང་ལས་ལྷན་གི་
 སྟེབ་འཕུ། དེ་བཞིན་སྒོ་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེབ་འཕུ།

དེ་ནས་གྲལ་གོ་རིམ་དང་འབྲེལ་རང་རང་སོ་སོའི་ཞལ་འབག་འཕུ་དགོས།
 དེའི་རྗེས་སུ་དོ་དམ་གྱིས་ཚམས་མི་གངས་བདུན་བཏོན་དགོས། དེ་ནས་དོ་
 དམ་གྱིས་ཐག་རྒྱབ་སྟེ་གསལ་བ་གོལ་ནས་འཆམ་པ་རྣམས་ཐར་གཟན་
 བཞེས་ཀྱན་རུའི་ཟུར་ཁར་བཞུགས། དོ་དམ་ཞབས་ལྷན་སྤྱར་ནས་བཞེས་ཏེ་
 ཀྱན་རུ་སྒོ་ཁར་བྱོན། དོ་དམ་གྱིས་འགོ་འདྲན་ཐོག་སྐྱེད་དབུ་མཛད་དུང་

སྒོལ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱབས་ཆེའི་སྐྱ་མདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ། ཕྱག་དབང་བཅར།
 དགོངས་སྒོར་ལྟ། ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་སྒྲར་ཀྱན་ར་ནང་བྱོན། རོ་དམ་གྱིས་ཐག་
 རྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་གྲལ་སྒྲིགས་པའི་སྐབས། དང་པ་སྟོས་ཕོར་དང་རྒྱ་
 གླིང་དེ་ལས་གཤེན་ཆེའི་སྟེབ་འབྲ། འཆམ་པའི་ལྷ་ཁྲིད་ཀྱི་ཞལ་འབག་དང་
 འཁྲིལ། ཞལ་འབག་གོ་རིམ་འབད་གྲལ་སྒྲིགས་ཚར་བའི་རྗེས་སྟ། རོ་དམ་
 དང་སྐྱ་རྒྱུ་གིས་སྐྱབས་ཆེ་གཟིམ་ཅུང་ནང་ལས་འཛིབ་གྲལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་འདུ་
 ཁང་ནང་ན་ལྟ་སྟེ། སྐྱབས་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་ལ་བཞུགས།
 འཆམ་པ་རྣམས་གྲལ་གསུམ་དུ་བཟོ་སྟེ་ཕྱག་འཚལ། ཕྱག་དབང་བཅར་ཏེ།
 ཀྱན་ར་ནང་སྒྲིགས་པ་ལྷ་བྱར་བཞུགས།

དེ་ལས་རོ་དམ་གྱིས་སྐྱབས་ཆེའི་སྐྱ་མདུན་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་དང་པར་
 གཤེན་ཆེའི་དགོངས་སྒོར་ལྟ། དེ་ཡང་གཤེན་ཆེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཆོས་
 མིང་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྟོས་ཕོར་དང་རྒྱ་གླིང་པའི་ཡུལ་དང་ཆོས་མིང་ལྟ་དེ་རྗེས་
 འཆམ་དཔོན་ཁྱུང་ལ་ང་རང་(རོ་དམ)ལས་མགོན་ཨམ་ཆོས་གཉེར་དང་ལས་
 ཕྱག་ཚེའི་ཡུལ་དང་ཆོས་མིང་དགོངས་སྒོར་ལྟ་དགོས། དེ་ལས་སྟོ་མཚམས་
 བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་སྒོར་ལྟ། དེ་ཡང་འཆམ་ལྷ་ཁྲིད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་འཆམ་
 མཁུག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞལ་འབག་གི་མིང་དང་འབྲངས་ཡུལ་ཆོས་མིང་སྒྲགས་
 ལྟ་ཚར་བའི་རྗེས་སྟ། སྐྱབས་ཆེ་མཆོག་གིས་ཚོགས་གཏམ་གསུང་ཚར་བའི་
 རྗེས་ལ།

ལས་སློབ་རྣམས་ལ་སྤྱད་འཁོར་རམ་བྱིན་སྒྲུབས་དམ་ཚུས་གནང་ནས།
 སྒྲུབས་རྗེ་གཟིགས་རས་ནང་བྱོན་འཆམ་པ་རྣམས་འཆམ་ཁང་ན་འགོ་སྟེ་རང་
 རང་སོ་སོའི་འཆམ་ཆས་བཞེས་ཆར་ནས། མཆོད་དཔོན་གྱིས་འདྲུ་ཁང་ནང་
 སྒྲུབས་རྗེའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཆམ་འཐོན་པའི་དགོངས་སྒྲོར་ལུ་བའི་རྗེས་སུ།
 གྲྭ་ཚང་དབུ་མཛད་ཀྱིས་འཆམ་རོལ་ཁ་སང་བ་དང་འཁྲིལ་གཤིན་རྗེ་འཐོན།
 དེ་ཆར་ནས་དེ་ལས་འདྲུ་ཁང་གི་མཆོད་ཁྲིའི་ནང་དང་དྲུག་ལས་འཁོར་མདུན་ལས་
 ཀྱང་དུང་གི་སྒྲ་དང་འཁྲིལ། སྒྲོ་མཆམས་ཀྱི་འཆམ་དཔོན་འཐོན་ཏེ་ལེའུ་ཆར་
 བའི་རྗེས་སུ། འཆམ་པ་གཞན་རྣམས་རིམ་བཞིན་གཉིས་གཉིས་སྒྲག་འཐོན་
 ཏེ་སྒྲ་འཆམ་གནང་ནས་ལེའུ་ལྔ་སྒྲོར་མ་ཆར་མ་ཐག་སྒྲོ་མཆམས་མ་ཡར་
 འཛུལ་ཏེ་འཆམ་ཕྱེད་ཀ་བལ་རོལ་པའི་རྒྱབ་གཡས་དང་འཆམ་ཕྱེད་ཀ་བལ་
 རོལ་པའི་རྒྱབ་གཡོན་དུ་བཞུགས།

དེ་ནས་དྲུག་ལས་འཁོར་དང་མཆོད་ཁྲིའི་བར་ནས་རྒྱང་གི་སྒྲ་སྒྲོག་ །དབུ་
 མཛད་ཀྱིས་རོལ་མོ་ཁ་སང་བ་དང་ལས་མགོན་ཨམ་རྒྱུད་པ་འཐོན། དེའི་
 ལེའུའི་མཚུག་རང་སྒྲོ་མཆམས་པ་རྣམས་ལེའུའི་འཕྲོ་རྒྱབ་པར་འཐོན། ཡང་
 ལེའུ་བཙན་བདུན་སྒྲོར་རྗེས་སུ་དང་སྒྲོ་མཆམས་པ་རྣམས་གོང་བཞིན་བལ་
 རོལ་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་འཛུལ། དེ་ནས་མཆོད་ཁྲིའི་ཟུར་ནས་ལས་མགོན་
 ལས་ཕྱག་དང་བཙན་པའི་སྒྲ་འཆམ་འཐོན། དེའི་ལེའུ་རྗེས་སུ་དང་གདབ་
 ལེའི་ལེའུ་སང་མ་ཐག་སྒྲོ་མཆམས་རྣམས་མར་འཐོན། ལས་མགོན་དང་ལས་
 ཕྱག་བཙན་སྒྲ་འཆམ་ལེའུ་གཅིག་དུ་གནང་ནས།

བསྐྱོར་འཆམ་ལས་ལས་མགོན་ལས་ཕྱག་སྒྲ་མར་སྟབས་གཅིག་ཏུ་འཇུལ།
 སྒོ་མཚམས་རྣམས་འཇུལ་འཆམ་གདོང་ལོག་མ་གནང་སྟེ་རེ་རེ་བཞིན་འཇུལ་
 བ་ཡིན། རོ་དམ་གྱིས་འགོ་འབྲེན་ཐོག་ལས་གྲུལ་བཙར་ཏེ་སྐབས་ཆེའི་སྐྱེ་
 མདུན་ལུ་བཞུགས་འབྲེལ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། ཆོས་དྲུག་གི་ཕྱི་ངོ་སྐྱེན་གྱི་
 ཕྱག་སྒྲིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་རོ་དམ་གྱིས་སྐྱེ་དྲུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས་ཐག་
 བརྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་གྲུལ་སྒྲིགས་བཞུགས་དགོས། ལྷམ་གཉེར་གྱིས་
 མཚན་ཐོ་གྲོག་དགོས། དེ་ལས་ལྷམ་གཉེར་གྱིས་འཆམ་རོལ་གནང་། དང་
 པ་གཤིན་ཆེའི་འཆམ་གཙམ། དེའི་ཆེས་སྐྱེ་དམང་འཆམ་ཞལ་འབག་གི་
 འཆམ་རྩོག་ཙམ་ནང་དུ་གཙམ་པ་ཡིན།

དེ་ལས་སྐྱེན་ནང་ན་བཙུགས་པ་དང་འབྲེལ་རོ་དམ་གྱིས་ཀྱན་རུའི་སྒོ་ཁར་སྐྱེ་
 དྲུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད། བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་རྩ་བར་དམང་འཆམ་ཕྱོགས་བགོ་
 བའི་ལེའུ་གཙམ། དེས་ཆོས་དྲུག་གི་ཕྱི་ངོའི་ལས་རིམ་ཆོགས། ཆོས་བདུན་
 གྱི་སྒྲོ་གསོལ་བ་སྐྱེ་དྲུང་ཆོས་གོས་བཙུགས་པ་དང་འབྲེལ། རོ་དམ་གྱིས་
 ཐང་ཤད་བྱེད་ཚར་ནས་ཐག་རྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་གྲུལ་གཡུས་གཡོན་
 སྟེལ་ལིང་ཀ་བསྐྱེལ་མི་གོང་གྲུལ་ལས་མར་བཞུགས།

དེ་ལས་རོ་དམ་གྲུལ་སྐྱེག་ལས་བྱོན་ཏེ་སྒྲ་མར་གཤིན་ཆེའི་འཆམ་གྱི་སྟེབ་འཐུ་
 ཚར་ནས། དེ་ཆེས་དམང་འཆམ་གྱི་སྟེབ་འཐུ། དེ་ནས་གྲུལ་གོ་རིམ་དང་
 འབྲེལ་རང་རང་སོ་སོའི་ཞལ་འབག་འཐུ་གནང་དགོས། དེའི་ཆེས་སྐྱེ་རོ་དམ་

གྲིས་ཆེམས་མི་གངས་བདུན་བཏོན་དགོས། དེ་ནས་དོ་དམ་གྲིས་ཐག་རྒྱབ་
 ལྷེ་གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་འཆམ་པ་རྣམས་ཐེང་གཟན་བཞེས་ཀྱན་རུ་ཟུར་
 ཁར་བཞུགས། དོ་དམ་ཞབས་ལྷམ་སྤར་ནས་བཞེས་ཏེ་ཀྱན་རུ་སྟོ་ཁར་བྱོན།
 དོ་དམ་གྲིས་འགོ་འཛེན་ཐོག་སྐྱེ་བྱུང་དབུ་མཛད་བྱུང་སྟོབ་བཅས་གྲིས་སྐྱབས་
 རྗེའི་སྐྱེ་མདུན་ལ་ཕྱག་འཆོལ། ཕྱག་དབང་བཅར། དགོངས་སྟོར་ལྟ། ཐང་
 ཤད་བྱེད་དེ་སྤར་ཀྱན་རུ་ནང་བྱོན། དོ་དམ་གྲིས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་
 རྣམས་གྲལ་སྒྲིགས་པའི་སྐབས། དང་པ་སྟོས་ཕོར་དང་རྒྱ་སྒྲིང་དེ་ལས་གཤིན་
 རྗེའི་སྤེབ་འབྲུ། འཆམ་པའི་ལྷ་ཁྲིད་ཀྱི་ཞལ་འབག་དང་འཁྲིལ། ཞལ་འབག་
 གོ་རིམ་འབད་གྲལ་སྒྲིགས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། དོ་དམ་དང་སྐྱེ་བྱུང་གིས་
 སྐྱབས་རྗེ་གཟིམ་བུང་ནང་ལས་འཆིབ་གྲལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་འདུ་ཁང་ནང་ན་ལྟ་སྟེ།
 སྐྱབས་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་ལ་བཞུགས།

འཆམ་པ་རྣམས་གྲལ་གསུམ་དུ་བཟོ་སྟེ་ཕྱག་འཆོལ། ཕྱག་དབང་བཅར་ཏེ།
 ཀྱན་རུ་ནང་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས། དེ་ལས་དོ་དམ་གྲིས་སྐྱབས་རྗེའི་སྐྱེ་
 མདུན་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་དང་པར་གཤིན་རྗེའི་དགོངས་སྟོར་ལྟ། དེ་ཡང་
 གཤིན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཡུལ་དང་ཆོས་མིང་ལྟ་བུ་བཞེས་དུ། སྟོས་ཕོར་དང་རྒྱ་
 སྒྲིང་པའི་ཡུལ་དང་ཆོས་མིང་ལྟ། དེ་རྗེས་འཆམ་པའི་ལྷ་ཁྲིད་ལྷང་ལ་ཆོས་
 གཉེར་གྲིས་གཙོས་པའི་འཆམ་མཁུག་ཡན་ཆད་དམང་འཆམ་གྱི་ཞལ་འབག་
 གི་མིང་དང་འཁྲུངས་ཡུལ་ཆོས་མིང་སྒྲགས་ལྟ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། སྐྱབས་རྗེ་
 མཆོག་གིས་ཆོགས་གཏམ་གསུང་ཚར་བའི་རྗེས་ལ།

ལས་སློབ་ནམས་ལ་སྤང་འཁོར་རམ་བྱིན་སྒྲུབས་དམ་རྒྱས་གནང་ནས།
 སྒྲུབས་རྗེ་གཟིགས་རས་ནང་བྱོན་འཆམ་པ་ནམས་འཆམ་ཁང་ན་འགོ་སྟེ་རང་
 རང་སོ་སོའི་འཆམ་ཆས་བཞེས་ཚར་ནས། མཚན་དཔོན་གྱིས་དོ་གཙལ་ནང་
 སྒྲུབས་རྗེའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཆམ་འཐོན་པའི་དགོངས་སྐོར་ལུ་བའི་རྗེས་སུ།
 གྲྭ་ཚང་དབུ་མཛད་གྱིས་འཆམ་རོལ་ཁ་སང་བ་དང་འཁྲིལ་གཤིན་རྗེ་འཐོན།
 དེ་ཚར་ནས་དེ་ལས་དབུ་ཕྱེའི་བྱུང་གི་ཡོལ་བའི་ནང་ལས་རྒྱ་དུང་གི་སྒྲ་དང་
 འཁྲིལ། དམང་འཆམ་གྱི་འཆམ་དཔོན་འཐོན་ཏེ་ལེའུ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ།
 འཆམ་པ་གཞན་ནམས་རིམ་བཞིན་གསུམ་གསུམ་སྒྲག་འཐོན། དེ་ལས་སྟེ་ལུ་
 འཐོན་འཆམ་འདུ་ཁང་ནང་གི་འདྲ།

གདབ་ལས་ལེའུ་སང་བ་དང་སྟེ་ལུ་ཡབ་ཡུམ་འཐོན། བརྟུ་ལོག་མ་སྟེ་ལུ་
 ཡུམ་གྱིས་གནང་སྟེ་འཆམ་དཔོན་གྱིས་ལི་རྒྱ་བསྐྱལ་བའི་བར་སྟེ་ལུས་བདུན་
 སྐོར་གནང་དགོས་དེ་ཚར་ནས་རང་སོའི་གྲལ་ཁར་འཇུག། འཇུག་འཆམ་
 ཡང་གསུམ་གསུམ་སྒྲག་གནང་སྟེ་འཇུག་བ་ཡིན།

དོ་དམ་གྱིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་གྲལ་བཙར་ཏེ་སྒྲུབས་རྗེའི་སྐུ་མདུན་ལུ་
 བཞུགས་འབྲེལ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། དེ་ཡན་ཆད་སྒྲོམ་མཚན་གྱི་ལས་
 རིམ་རྗེས་ཆོས་བདུན་གྱི་ཕྱི་ངོ་ཐུན་གྱི་ཕྱག་སྒྲིས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་དོ་དམ་
 གྱིས་སྐུ་དུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་ནམས་གྲལ་
 སྒྲིགས་བཞུགས་དགོས།

ལྷམ་གཉེར་གྱིས་མཆན་ཐོགྲོག་དགོས། དེ་ལས་ལྷམ་གཉེར་གྱིས་འཆམ་
 རོལ་གནང། དང་པ་ཐོར་འཆམ་རྒྱས་པའི་ནག་པོ་ཆེན་པོ་དོན་གཙལ་ནང་
 གཙམ། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་གསོལ་བ་སྦྱ་རྒྱུ་ཆོས་གོས་བཙེགས་པ་དང་
 འཁྲིལ། དོད་མ་གྱིས་ཐང་ཤད་བྱེད་ཆར་ནས་ཐག་རྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་
 གྲལ་གཡུས་གཡོན་སྟེལ་ལིང་ཀ་བསྒྲལ་མི་གོང་གྲལ་ལས་མར་བཞུགས། དེ་
 ལས་དོད་མ་གྲལ་སྦྱག་ལས་བྱོན་ཏེ་ཐོར་འཆམ་རྒྱས་པའི་སྟེབ་འཕུ། དེའི་
 རྩེས་སུ་དོད་མ་གྱིས་ཆོམས་མི་གངས་བདུན་བཏོན་དགོས། དེ་ནས་དོད་མ་
 གྱིས་ཐག་རྒྱབ་སྟེ་གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་འཆམ་པ་རྣམས་ཉི་མར་གསོལ་ཇ་
 གྲོལ་ཐེར་གཟན་བཞེས་ཏེ་ཀྱན་རུ་ལྷ་ལྷ་བཞུགས།

དོད་མ་ཞབས་ལྷམ་སྤར་ནས་བཞེས་ཏེ་ཀྱན་རུ་སྦྱོར་ཁར་བྱོན། དོད་མ་གྱིས་
 འགོ་འདྲེན་ཐོག་སྦྱ་རྒྱུ་ཆོས་མཛད་རྒྱུ་སྦྱོབ་བཅས་གྱིས་སྦྱབས་རྩེའི་སྦྱ་
 མདུན་ལ་ཕྱག་འཆོལ། ཕྱག་དབང་བཅར། དགོངས་སྒྲིལ་ལྷ། ཐང་ཤད་བྱེད་
 དེ་སྤར་ཀྱན་རུ་ནང་བྱོན། དོད་མ་གྱིས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམ་པ་རྣམས་གྲལ་
 སྦྱིགས་པའི་སྦྱབས། དང་པ་སྦྱོས་ཕོར་དང་རྒྱ་སྦྱིང་དེ་ལས་འཆམ་པའི་སྦྱ་ཁྲིད་
 གྱིས་གཙོས་རིམ་པར་ལྷ་པ་བཙུ་བ་བཙོ་ལྷ་བཙོ་གྲལ་སྦྱིགས་ཆར་བའི་རྩེས་སུ།

དོད་མ་དང་སྦྱ་རྒྱུ་ཆོས་སྦྱབས་རྩེ་གཟིམ་རྒྱུ་ནང་ལས་འཆིབ་གྲལ་གྱི་ཐོག་
 ཏུ་འདུ་ཁང་ནང་ལྷ་སྟེ། སྦྱབས་རྩེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་ལ་
 བཞུགས། འཆམ་པ་རྣམས་གྲལ་གསུམ་རྒྱུ་བཙོ་སྟེ་ཕྱག་འཆོལ། ཕྱག་དབང་

བཅར་ཏེ། ཀྱན་རྩ་ནང་སྤྲིགས་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས། དེ་ལས་དོ་དམ་གྱིས་
སྐྱབས་ཆེའི་སྐྱེ་མདུན་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་སྤོས་པོར་དང་རྒྱ་སྒྲིང་པའི་ཡུལ་
དང་ཆོས་མིང་ལྟ།

དེ་རྗེས་འཆམ་པའི་ལྟ་ཁྲིད་ཆོས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་པའི་ཡིད་བསྐྱེད་མཁན་
འཆམ་མཁུག་ཡན་ཆད་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ཆོས་མིང་སྤྲིགས་ལྟ་ཆར་བའི་རྗེས་
སྟ། སྐྱབས་ཆེ་མཆོག་གིས་ཆོགས་གཏམ་གསུང་ཆར་བའི་རྗེས་ལ། ལས་
སློབ་རྣམས་ལ་སྤྱང་འཁོར་རམ་བྱིན་རྒྱབས་དམ་ཚུས་གནང་ནས། སྐྱབས་ཆེ་
གཟིགས་རས་ནང་བྱོན་འཆམ་པ་རྣམས་འཆམ་ཁང་ན་འགྲོ་སྟེ་རང་རང་སོ་
སོའི་འཆམ་ཆས་བཞེས་ཆར་ནས། མཆོད་དཔོན་གྱིས་འདྲུ་ཁང་ནང་སྐྱབས་
ཆེའི་མདུན་ཚུགས་སུ་འཆམ་འཐོན་པའི་དགོངས་སྒོར་ལྟ་བུའི་རྗེས་སྟ། ཟླ་
ཆར་དབྱ་མཇེད་ཀྱིས་འཆམ་འོལ་ཁ་སང་བ་དང་འབྲིལ་སྐྱེ་འཆམ་འཐོན། དེ་
སྐབས་གཤིན་ཆེ་གཉིས་དང་དྲུར་བདག་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་གསེར་སྐྱེམས་
ཕུལ་དགོས།

འཆམ་འཇུལ་ཆར་ནས། དོ་དམ་གྱིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་གཤམ་བཅར་ཏེ་
སྐྱབས་ཆེའི་སྐྱེ་མདུན་ལུ་བཞུགས་འབྲེལ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། དེས་ཐོར་
འཆམ་རྒྱས་པའི་ལས་རིམ་རྫོགས། འཆམ་གྱི་སྤྲིག་ལམ་སྤྲོ་ཆོགས། ལས་
སློབ་གསར་བསྐོས་ཡོད་ན་དབྱར་དགུན་གང་རུང་གི་ཆོས་ཉེར་གཟིགས་ལ་རྗེ་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་གཉེར་རམ་འཆམ་སློབ་དང་དོ་དམ་གཉིས་གང་རུང་

གིས་དགོངས་སྐྱོར་ལྷན་པོས། ཆོས་གཉེར་དང་ལས་སློབ་རྣམས་ཆོག་པ་བྱོན་
སྐབས། ཆོས་གཉེར་གྱིས་གྲལ་གཡོན་གྱི་གོང་གྲལ་དང་སློབ་གཞན་རྣམས་
གཡས་གྱིས་གོང་གྲལ་ནས་མར་བཞུགས་དགོས།

གདན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡང་སློབ་ཆོས་གཉེར་ལུ་བཟུབ་གདན་བདུན་དང་ལས་
སློབ་གཞན་ལུ་བཟུབ་གདན་གསུམ་གསུམ་སྤུལ་དགོས། འཆམ་ཁང་ནང་ཞུ་
ནག་ལྷ་མའི་ཞབས་ལྷམ་བཞག་ཐང་ནི། ཆོས་གཉེར་དང་དོ་དམ་གྱི་ཞབས་
ལྷམ་གོང་གྲལ་མར་དང་། འཆམ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལྷམ་གྲལ་
གཡས་ལས་མར་གྲལ་བཅར་ཏེ། ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་དང་འཆམ་གཞན་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བྲུ་གང་དང་། འཆམ་གཞན་རང་རང་སོ་སོའི་ཞབས་ལྷམ་
གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འབྱིད་གང་རྒྱབ་བཞག་དགོས། ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་སྐབས་
ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གསར་བསྐྱོས་དང་།

དོ་དམ་གྱི་ལྷོ་ཐོབ་གཉིས་ཀྱིས་འཆམ་འཇུག་ཆར་བ་ལས་ཇ་དྲང་སློལ་ཡོད།
ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གསར་བསྐྱོས་ཀྱིས་སྤྱོད་མཆོད་བསྐྱོར་བཞེངས་པ་དང་སྐྱུ་
དྲུང་ལས་དགོངས་སྐྱོར་ལྷན་པོ། ལྷོ་ཐོབ་བཞི་དང་ཆོས་དཔོན་དང་འཆམ་རོལ་
བརྟུང་མི་དང་དྲུང་པ་གཉིས་བཅས། ཁོའི་གྲུ་ཤག་ནང་གསོལ་ཇ་བཞེས་པར་
ལྷ་སློལ་ཡོད།

དངོས་གཞི་དང་འཆམ་ཕྱག་སྤྱིས་སྐབས་ཀྱི་ཕོག་ལམ་ནི། འཆམ་དངོས་

གཞི་འཆམ་དཔོན་ཆོས་གཉེར་ཡིན་ན། འཆམ་ཕྱག་སྤྱིས་གཙམ་པའི་སྐབས་
འཆམ་དཔོན་ཡིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གྲལ་འོག་མར་ཕོག་པ་ཡིན།

འཆམ་དངོས་གཞི་འཆམ་དཔོན་དོ་དམ་ཡིན་ན། འཆམ་གཙམ་པའི་སྐབས་
ཡིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་དེའི་གོང་མ་ལ་ཕོག་པ་ཡིན། འཆམ་དངོས་གཞི་འཆམ་
དཔོན་ལྷམ་གཉེར་ཡིན་ན། འཆམ་ཕྱག་སྤྱིས་སྐབས་ཀྱི་འཆམ་དཔོན་ཡང་
ལྷམ་གཉེར་རང་གིས་རང་གནང་དགོས། འཆམ་ཕྱག་སྤྱིས་སྐབས་འཆམ་
མཚུག་གཞིན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྟོར་རྒྱབ་གནང་དགོས།

སྟོམ་ཆེན་སྐབས་སྤུའུ་ཡབ་ཡུམ་རྒྱབ་མི་གཉིས་དྲུང་བདག་གོང་མ་གཉིས་ལ་
ཕོག་པ་ཡིན། ཆོས་ལྷ་ལས་དོ་དམ་ཆོག་པ་བྱོན་སྐབས་སུ་དེའི་འགན་ཁུར་ན་
ནག་ལྷ་མའི་དགོངས་སྟོར་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྷམ་གཉེར་གྱིས་མཛད་དགོས།
འཆམས་ཁང་ནང་ན་ནག་ལྷ་མའི་ཕྱག་སྤྱིས་བཞུགས་པའི་སྐབས།

ཕྱག་གི་བད་ལེན་བྱེད་རྒྱ་དང་སེ་གོལ་གནང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
ཆོས་གཉེར་དང་དོ་དམ་ན་ནག་ལྷ་མའི་འཆམ་གནང་པར་བྱོན་སྐབས་ཕྱག་གི་
བད་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན། ལྷམ་གཉེར་མན་ཆད་ལུ་དོ་དམ་གྱིས་སེ་གོལ་གྱིས་
བད་སྟོན་པ་ཡིན། ལྷམ་གཉེར་འཆམ་དཔོན་བྱོན་སྐབས་དེའི་ལག་ལེན་འདི་
དེའི་འོག་མས་བྱེད་དགོས། འཆམ་རྒྱགས་སུལ་མི་གསར་པ་ཡོད་ན་མི་དེས་
ཆོས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་པའི་འཆམ་རྒྱགས་སུལ་མི་ཡན་ཆད་ལུ་བཞུགས་

འབྲེལ་བྱ་དགོས། དབྱར་དགུན་གང་རུང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་སྤྲོ་ཆོས་
གཉེར་ཆོག་པ་བྱོན་དགོས།

དེ་བཞིན་ཆོས་དགུ་ལ་ཞོར་བྱ་རྒྱུ་བཤམས་པར་བྱོན་པ་དང་དོ་དམ་ཡང་ཞོར་
བྱ་བསྐྱམས་ཏེ་གྲལ་བཅར་བར་བྱོན་དགོས། ཆོ་འདིའི་སྤྲོ་ཆོས་གོས་གཉེར་
ཚང་ནས་ཆོས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་པའི་དགེ་སློང་སངས་རྒྱལ་ཡན་ཆད་ཕྱག་
སྤྲིས་བཞུགས་པའི་སྐབས། འཆམ་རྒྱལ་སྤུལ་མཁན་གྲལ་འོག་མ་གཉིས་
ཀྱིས་འདྲུ་ཁང་ནང་ཆོག་གོལ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ།

ཁྱེས་རྒྱུད་དང་བདུད་རྩི་བྱེར་ཏེ་ཆོས་གོས་གཉེར་ཚང་ནང་ཕྱག་སྤྲིས་བཞུགས་
མཁན་རྣམས་ལ་བྱ་དགོས། ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་ཆོས་རྒྱལ་བྱོན་སྐབས་
ཆོས་རྒྱལ་ནང་ན་ཆོས་གཉེར་བྱོན་པའི་ཁར་དགེ་སློང་སངས་རྒྱལ་ཡན་ཆད་
ཆོས་རྒྱལ་ཕྱག་ཟུ་སྟེ་འགོ་དགོས། །ཆོས་རྒྱལ་ཁྲོམ་ཤག་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་
སྐབས་རྗེ་ལས་ཐོང་དང་ཁ་དར་གཟིམ་དཔོན་གྱིས་བསྐྱམས་བྱོན་ཏེ་སྤུལ་སྲོལ་
ཡོད། ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་གྲུ་རུ་མཚན་བརྒྱུད་དོ་གཙལ་ན་སྐྱེ་འཆམས་གནང་
བའི་བར་སྐབས་རྗེ་ལས་དོ་རྗེ་གོ་ཡོད་དང་མེད་སྤྱོད་ལུ་ཁ་དར་གནང་སྲོལ་
ཡོད། ཆོས་གཉེར་གསར་བསྐྱོས་བྱེད་པའི་སྐབས།

སྐབས་རྗེ་ལས་ལེགས་དར་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་གྲལ་ཡང་དམིགས་བསལ་
ཆོས་གཉེར་གྱི་གཉེར་ཚང་ནང་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་

དོན་ཡང་། ལེགས་དར་ཕུལ་བའི་རྗེས་སུ་ལེགས་དར་ཕུལ་མི་གཞན་རྣམས་
 ཚས་གོས་གཉེར་ཚང་ནང་ལས་ཕྱི་ཁར་འཐོན་ཚར་བ་དང་། ཚས་གཉེར་
 གསར་བགྲུས་གཉིས་ཀ་ཡར་བཞེངས་ཏེ་སྒོ་ཡང་བསྐྱམ་ནས་ཚས་གཉེར་
 གསར་པར་ཚས་གཉེར་བགྲུས་པས་ལེགས་དར་གྱི་ཚབ་ཏུ་ལས་མགོན་ཨམ་
 མའི་སྐུ་འཆམ་སྟོན་ཕུལ་བ་ཡིན།

དེ་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་གྲུལ་བྱེད་དུས་ཁྲི་དང་བཅས་པའི་བཅའ་སྒྲིགས་ངེས་
 པར་ཐོབ་པ་ཡིན། རང་ཁྱེད་དང་པའི་ཚས་རྒྱལ་ལ་འདུ་ཁང་ནང་ན་གཤིན་རྗེ་
 སེའུ་སྐྱོག་པའི་དུས་ལས། སྡེ་ཚན་གཞན་སྐྱུག་གྲུལ་དང་དུང་པ། རྒྱ་སྤྱིར་
 པ། གཏོར་མ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་རང་སོའི་སྡེ་ཚན་འགོ་དཔོན་ནམ་
 དམངས་གང་རུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་འཆམ་པའི་སྡེ་ཚན་ན་ངེས་པར་བཞུགས་
 དགོས་ལགས། ཚོགས་ཚོགས་དང་འཁྲིལ་གཤིན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཀྱུན་རྒྱུ་ཁར་སྐུ་དུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་ཀྱུན་རྒྱུ་ལས་བཞི་སྟོར་རྒྱུ་
 ཚར་བ་དང་གཏན་འབོག་འདིལ་ཕྱི་ཁར་བཏོན་འགོ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
 དབྱངས་དཔོན་གྱིས་ཀྱུན་རྒྱུ་ཁར་སྐུ་དུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་ཚར་བའི་རྗེས་
 ལས། ཚས་བཅུ་མ་གྲོལ་གྱི་བར་སྒྲིགས་ཁར་བྱོན་མི་དགོས་པ་རིག་མ་བཅུ་
 རྒྱལ་གི་ཕྱག་སྤྲིས་སྒོ་འདྲེན་བྱེད་དགོས་སོ། །

འཆམ་ཕྱག་སྤྲིས་ཀྱི་སྒྲིགས་ལམ་ཡོད་པའི་རིང་ལ། ཚས་གཉེར་དང་དོ་དམ་
 བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་རྣམས་ཟུར་ཁ་སྟོད་དགོས། ལྷ་

མགོན་སྐྱབ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་སུ། ཕྱི་ངོ་ཆོག་གོལ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུ་
ནག་ལྷ་མའི་གྲལ་འོག་མ་མི་ངོམ་དེས་དཀྱིལ་འཁོར་གཡོན་ཕྱོགས་སུ། སྐྱེ་
དྲུང་གསོལ་ཇ་བཞེས་སའི་ས་ཁོངས་ནང་ལས་དོད་མ་ལ་སྐྱབ་ཆེན་མ་གོལ་གྱི་
བར་ཐང་ཤད་བྱེད་དགོས།

སྐྱབ་ཆེན་ཆོག་བཞུགས་མི་མི་ངོམ་འདི་ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་སྐྱེ་འཆམ་སྒྲོར་རྒྱབ་
ཕོག་པའི་དུས་སུ། རང་གི་གྲལ་ཁ་ཚབ་དྲུ་མི་ངོམ་ཞིག་ཆོག་བར་མ་དང་
འཁྲིལ་བཏོན་དགོས། དེ་ལས་མི་ངོམ་དེ་ཀྱན་རུའི་བྱུང་ཁ་སྔོན་དེ་སྐྱེ་དྲུང་གིས་
ཤུངས་ཐང་བསྐྱབ་བ་དང་སྐྱབས་རྗེ་ལུ་བ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ། མི་ངོམ་འདིས་
འཆམ་རོལ་སྔོན་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད་དགོས།

འཆམ་ཕྱག་སྤྱིས་དང་སྒྲོམ་ཆེན་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་འཆམ་པའི་མཚན་
ཐོ་ནང་ཡོད་མི་ངོམ་དེ་བཤལ་འབྲུམས་ལ་སོང་སྟེ་སྤྱི་གསལ་ཁར་འོང་བའི་
སྐབས། ཆོས་གོས་གཉེར་ཚང་ནང་དགེ་སྤྱོད་སངས་རྒྱུས་ཡན་ཆད་གསུང་
གོས་གནང་ཏེ་དུར་བདག་བཞི་དང་གཤེན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས། མི་ངོམ་
དེ་ཆོས་གོས་གཉེར་ཚང་ནང་བསྐྱེལ་ནས་ཉེས་རྒྱ་བཀལ་སྔོལ་ཡོད། རིག་མ་
བརྩུ་དུག་གི་ཕྱག་སྤྱིས་སྐབས། ཆོས་གཉེར་གཙོས་པའི་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་
ཡན་ཆད་ཡོད་ན། དབྱངས་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་སྤྱིས་སོགས་ཕུལ་མི་ཆོག །
ཆོས་གོས་གཉེར་ཚང་ནང་འཛོམས་པའི་སྐབས་གསོལ་ཆོགས་བཞེས་པའི་
དུས་སུ་བང་ཁ་སྒྲོར་ཏེ་བཞེས་དགོས་ལགས།

དེ་ལས་འཆམ་གྱི་དོ་དམ་གྱིས་ཅ་ཆས་ཚུ་ཚང་མ་ཚང་ཚུ་ལ་མཐུན་ཡོད་མི་ཡོད་
 བཟླ་ཚར་ནས་སེལ་གོལ་གཏོགས་ནས་འཆམ་ཆས་བཞེས་པ་ཡིན། སྤྱིར་
 གྱིས་འཆམ་ཁང་ནང་སྤྱིགས་ལ་ཚུ་ལ་མཐུན་བྱ་དགོས་པའི་ཁར། དམིགས་
 བསལ་གྱིས་ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་ཕྱག་སྤྱིས་འདི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཚུ་ལ་མཐུན་ལ་གནས་
 དགོས་པ་ཡིན། །འཆམ་པ་གསུང་ཆོག་འགོ་དགོས་པའི་རིམ་པ། སྤྱི་གོ་
 གསུང་ཆོག་བྱོན་སྐབས་འཆམ་གྲལ་ལས་ཆོས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་པའི་མི་
 གངས་ཉེར་གཅིག་འགོ་དགོས།

མགར་ས་གསུང་ཆོག་ལ་གཤིན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་འགོ་དགོས། གཞན་
 གསུང་ཆོག་དབང་འདུས་པོ་བྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མི་གངས་གཉིས་
 གཉིས་སྒྲོར་རྒྱུ་བྱེད་འགོ་དགོས། སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རྟེན་འབྲེལ་བྲིད་ལ་
 སོགས་པ་གནང་པའི་སྐབས་མེ་དབང་སྟོན་གྱི་འཆམ་ལྷམ་གཉེར་གྱིས་
 གཙོས་པའི་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་ཡན་ཆད་ལ་ཕོག་པ་ཡིན། རང་ལྷ་བཅུ་གཉིས་
 པའི་ཆོས་དྲུག་ཕྱི་རྩོམ་གཤིན་རྗེ་འམ་དུར་བདག་གི་མཛད་སྒྲོའི་རིམ་པ་དེའང་
 གོང་དང་འདྲ། རོལ་མོ་དང་རྒྱུ་ལའི་ཕོག་ལམ་དགེ་སློང་སངས་རྒྱས་གཉིས་
 ལ་ཕོག་པ་ཡིན། ལྷ་འདིའི་ཆོས་བདུན་གྱི་སྤྱི་རྩོ་གསེལ་བ་གོལ་ནས་དོ་དམ་
 དང་དུར་བདག་བཞི་པོ་སྐབས་རྗེའི་སྐྱེ་མདུན་ལ་བཞུགས་འབྲེལ་བྱོན་སྤྱིར་
 ལོག་འདུ་ཁང་ནང་བྱོན་ཏེ་འཆམས་ཆས་བཞེས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། ལམ་
 དཔོན་གྱིས་གཙོས་པའི་ཆོག་པས་དུར་བྲོད་བདག་མོ་གནང་རྒྱུ་ཡོད།

རང་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བཅུ་ཐམ་ལ་ཕྱི་ངོ་རླུང་བདག་གི་ཕྱག་སྤྲིས་རིམ་པ་ནི།
 རང་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་དྲུག་གི་ཕྱི་ངོ་ལྷ་མོ་གཙོ་མོའི་ཕྱག་སྤྲིས་རིམ་པ་དང་
 འབྲ། རང་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་ཕྱི་ངོ་ཕྱག་སྤྲིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཚར་
 ཉས་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་རྩ་ཅུའི་གདངས་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱག་སྤྲིས་རིམ་པ་ཀ་ཅུང་
 ཉང་ལ་གནང་དགོས། སྤྱོད་ཆེན་འགོ་བཅུ་གས་དང་འཁྲུལ་མཚོ་སྤྱིང་གི་ཕྱག་
 སྤྲིས་བཅུ་གས་པའི་སྐབས། བདག་འཛིན་པ་གཤེན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཐུང་འཆམས་རྒྱགས་སྤུལ་མཁན་ཡན་ཆད་ཕྱག་སྤྲིས་བྱོན་པའི་ཁར་རོལ་མོ་
 ཡང་གཤེན་རྗེ་ཡབ་ཀྱིས་བརྒྱུད་དགོས།

འཆམས་དཔོན་དང་འཆམས་མཚུག་དགེ་སྤྱོད་སངས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་གནང་
 དགོས་ལགས། །ལས་སྤོབ་གསར་བསྐྱོས་ཡོད་ན་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་རྗེ་
 མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་གཉེར་རམ་འཆམ་སྤོབ་དང་དོ་དམ་གཉིས་གང་རུང་
 གིས་དགོངས་སྐྱོར་བྱ་དགོས། མགོན་དབང་སྐྱབ་ཆེན་ཁོ་ན་སྐབས་ཀྱི་འཆམ་
 གནང་ས་དང་དེ་དུས་ཀྱི་ཕྱག་སྤྲིས་འཆམས་སོགས་ཀྱི་རྒྱགས་འབུལ་སྐྱོར་ལ།
 སྤྱངས་ཐང་ཁ་མགོན་དབང་སྐྱབ་ཆེན་སྐབས། རང་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་
 བཅུ་གསུམ་ལ་ས་ཆོག་སྐྱུ་འཆམ་ཞུ་ནག་ཉེར་གཅིག་མ་འདུ་ཁང་ནང་གནང་
 དགོས། རང་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙོ་ལྷ་ལས་རྩོད་གཙལ་ནང་དང་ཀུན་རྩ་
 ཉང་འཆམས་ཕྱག་སྤྲིས་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཚུན་ཞལ་འབག་བཞེས་རྒྱ་མེད་པ་མ་
 གཏོགས་གཞན་ལེའུ་རྣམས་དངོས་གཞི་ལྟར་བརྒྱུད་དགོས།

༥.༣, གདན་ས་ཐིམ་ཕུའི་འཆམ་པའི་གས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ།

དམ་སྲི་ལྷ་མོའི་སྐུ་འཆམ། རང་ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ལ་དམ་སྲི་ལྷ་
མོའི་ཆོའི་སྐུ་འོ་གསོལ་བ་བཞེས་པ་བྱོན་སྐབས། ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མཁན་འོག་
མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་གཉེར་དང་དོ་དམ་གྱི་གསོལ་བ་བཟེད། ལིང་ཀ་བསྐྱལ་
མཁན་གོང་མས་ལྷ་མ་གཉེར་རམ་འཆམ་གཉེར་གྱི་གསོལ་བ་བཟེད་དེ་ཕུལ་
དགོས། དེའི་སྐབས་གལ་གོང་གལ་ནང་བཞུགས་དགོས།

གསོལ་བ་གྲོལ་དམ་སྤྱི་ལྟ་མོའི་ཆོག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་འཆམས་སྒྲུབ་
མཁན་ཆས་གཉེར་རམ་འཆམ་སྟོབ་དང་ལས་སྟོབ་བཞི་པོ་སྟོང་གསོལ་བ་
གྲོལ་ནས་ཆོག་ར་བྱོན་དགོས། དེ་ལས་དོད་མ་དང་ལྷན་གཉེར་གཉིས་ཆོག་
བྱོན་མི་དགོས། ཕྱི་ངོ་ཆོག་གྲོལ་བའི་རྗེས་སུ་དོད་མ་གྱིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་
ལས་སྐྱུ་འཆམས་གནང་མཁན་ལྟ་པོ་གྲལ་བཅར་ཏེ་སྐབས་རྗེའི་སྟོང་ཕྱེད་ལས་
པ་དང་སྒྲ་མའི་གཟིམ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་ལེན་གྱིས་ནང་དུ་བྱོན་ཆོག་པའི་བར་
བྱེད་འཆམ་པ་རྣམས་སྐབས་རྗེའི་སྐྱུ་མདུན་དུ་ཕྱག་ཕུལ་ཕྱག་དབང་བཅར།

དོ་དམ་གྱིས་ཐང་ཤད་བྱེད་སྐབས་ན་བཟའ་སེར་ཆོག་པའི་དགོངས་སྒོར་ཁྱ་
 ཚར་རྗེས། བཞུགས་གཤམ་བྱངས་ནས་ཕྱག་དབང་ཁྱ་སྟེ་ཕྱི་ཁར་སླེབས་པ་
 དང་། ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མཁན་འོག་མ་འདིས་ཆོས་གོས་གཉིར་པའི་ཆོས་གོས་
 ཁྱ་སྟེ་འདྲུ་ཁང་ཀ་ཅུང་ན་དཔུངས། གཞན་འཆམས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་
 རང་སོས་དཔུངས་ཏེ་བཞག་དགོས།

དེ་ལས་ཕྱི་ངོ་གྲུང་སང་བསྐྱབ་བ་དང་འཁྲིལ་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མཁན་འོག་མ་
 གཉིས་གྱིས་ཚས་གོས་གཉིར་པའི་ཞབས་ལྷན་དང་སྟོད་གོས་ཕུད་སྟོར་ལུ་སྟེ་
 འཆམས་ཁང་ནང་བསྐྱམས་བྱོན་དགོས། དེ་ལུ་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་
 ཚས་གཉིར་ལུ་གྲུང་སང་བསྐྱབ་བའི་བདེ་ཕུལ་བ་ཡིན། ཕྱི་ངོ་གྲུང་སང་བསྐྱབ་བ་
 དང་དོ་དམ་གྱིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་སྐྱེ་འཆམས་གནང་མཁན་ལྟ་པོ་དང་
 ཚེམས་པའི་གྲངས་བདུན་བཅས་གྲལ་བཙར་ཏེ་འཆམས་ཁང་ནང་ཕྱག་སྦྱིས་
 བཞུགས་པའི་བར། དོ་དམ་འདུ་ཁང་ནང་བྱོན་ནས་ཚོག་ཚོགས་ཕུལ་ཚར་
 བའི་རྗེས་སུ་དོ་དམ་སྤྱར་འཆམས་ཁང་ན་བྱོན། ཕྱག་ལེན་གྱིས་བདེ་བྱེད་དེ་སྐྱེ་
 འཆམས་གནང་མཁན་ལྟ་པོ་འདུ་ཁང་ནང་ཕྱག་འཆལ་བ་བྱོན་དགོས།

སྤྱར་འཆམས་ཁང་ན་ཕྱག་སྦྱིས་བཞུགས་སྐབས་ཚོགས་ནས་བསྐྱང་གསོ་
 རྒྱུ་གས་པའི་བར་གསུང་ཚོག་གི་ཆོག་ཞལ་འདོན་མིན་པ་ཐུགས་ཐོག་ལས་
 ལྷག་ཆད་མེད་པ་རྒྱུ་གས་པར་གནང་དགོས། བསྐྱང་གསོ་འགོ་འཛུགས་དང་
 བསྐྱུན་འཆམ་པ་ཚོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁ་ཐུག་ཞལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་ཕུལ་ནས་
 སྤྱར་འཆམ་ཁང་དུ་རང་སེའི་སྟོད་ཁྲི་ལ་འདུག་ཚར་བ་དང་།

དང་པར་ཚས་གཉིར་གྱིས་ལྷ་མགོན་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བཤད་སྟོལ་དང་། དོ་
 དམ་གྱིས་སྤྱི་གྲི་གི་རིམ་པ་ཞལ་ནས་ཞལ་དང་སྟོན་ནས་སྟོན་དུ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་གསུང་སྟོལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུས་ལྷན་གཉིར་རམ་འཆམ་གཉིར་ཡང་
 ཕྱག་སྦྱིས་བཞུགས་དགོས། དེ་ལས་ཚེམས་མི་གྲངས་བདུན་ལས་གང་རུང་

གཅིག་གིས་སློབ་ཆོས་གཉེར་ལས་བཞུགས་གྲུ་ལྟ་སྟེ། རོ་དམ་ལ་ཐང་ཤད་
བྱེད་དེ་བཞུགས་གྲུ་བྱང་དགོས།

ཆོ་ག་བསྐྱང་བའི་བར་གདངས་དང་འཁྲིལ་རོ་དམ་གྱིས་ཕྱག་ལེན་གྱིས་བད་
བྱེད་དེ་སྐྱེ་འཆམས་གཞན་མཁན་ལྟ་པོ་འདི། ཞབས་ལྷམ་བཞེས་པའི་སྐབས་
སྤྱ་གྲུ་གཡས་གཡོན་བཞུགས་ཏེ་བཞེས་དགོས། རོ་དམ་གྱིས་ཆོས་གཉེར་
གི་ཞབས་ལྷམ་འབྲུ་སྟེ་ཕུལ་དགོས། ཞབས་ལྷམ་བཞེས་ཚར་བའི་རྗེས་སྤྱ་
ལྷམ་གཉེར་གྱིས་ཕྱག་བསིལ་ཁྱུ་ཕུལ་བའི་སྐབས། ཆོས་གཉེར་ལ་གྲུ་ཁར་
ཕུལ་ནས་འཆམས་གཞན་རྣམས་གྲུ་གོ་རིམ་དུ་འཆམས་ཁང་སྒྲོ་ཁར་ཕུལ་
བ་ཡིན། འཆམས་ཆས་བཞེས་པའི་སྐབས་ཆོས་གོང་མས་ཆོས་གཉེར་གྱི་
འཆམས་ཆས་ཕུལ་དགོས།

གཞན་ཆོས་མ་རེ་རེས་འཆམས་པ་རེ་རེར་འཆམས་ཆས་ཕུལ་བ་ཡིན།
འཆམས་ཆས་བཞེས་ཚར་བའི་རྗེས་སྤྱ་ཆོས་གོང་མས་འཆམས་པ་རྣམས་
གྱི་ཞལ་ལ་སྤྱང་འཁོར་ཕུལ་དགོས། སྤྱང་འཁོར་ཟེར་བ་འདི་རྩ་བའི་སྤྱ་བུའི་
མདོག་ནག་པོ་ཡིན་དེ་ཞལ་གྱི་མཁུར་ཆོས་གཡས་གཡོན་དང་སྤྱ་ཕྱེར་ཕུལ་བ་
ལ་ལབ་པ་ཡིན། དེ་ལས་མཆོད་དཔོན་གྱིས་འཆམས་རོལ་གྲུ་ཁར་བསྐྱུལ་
ཚར་ནས་ཤོག་གི་སྤྱ་དང་འཁྲིལ། རོ་དམ་གྱིས་ཕྱག་ལེན་བད་བྱེད་དེ་
འཆམས་པ་རྣམས་འཆམས་ཁང་ནང་ལས་འདུ་ཁང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཡོན་
དུ་བྱོན། རོལ་ཚར་གསུམ་པབ་སྟེ་ཁ་སང་བའི་རྗེས་སྤྱ། རོ་དམ་གྱིས་ཕྱག་

ལེན་བདུན་བྱེད་དེ་འཆམས་དངོས་གཞི་གནང་བར་བྱོན་པ་ཡིན། དེ་ལས་
འཆམས་ཀྱི་ལེའུ་རིམ་པར་གནང་ཚར་ཏེ་འཆམས་ཁང་ན་བྱོན་ཚར་བ་དང་
སྤྱར་ཚས་གོས་བཞེས་གྲལ་ཁར་བྱོན་དགོས།

ས་ཚོག་ཕྱག་སྤྲིས། དབྱར་ལྷ་བདུན་པའི་ཚེས་བཙེ་ལྷ་ལས་འཆམ་ཕྱག་སྤྲིས་
ཀྱི་དོན་དུ། འཆམ་པའི་དོ་དམ་གྱིས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེན་ས་ཐང་ཤད་པ་བ་དགོངས་
སྒོར་ལུ་དགོས་ལ། རང་ལྷ་བདུན་པའི་ཚེས་བཙུག་སྤྲུམ་སྤྱོད་འདུ་ཁང་ན་
གསུང་ཚོག་གོལ་བ་བསྟུན། ཚེས་གཉེར་གྱིས་ཕྱག་རོལ་གནང། ལྷ་མ་
གཉེར་གྱིས་འཆམ་དཔོན་བྱེད་དོ་གཙལ་ན་འཐོན་པ་དང་འཁྲིལ། འཆམ་པ་
གཞན་རྣམས་ཀ་རུང་ནང་ཕྱག་སྤྲིས་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་གྲལ་བཙར་ཏེ་དོ་
གཙལ་ན་འཆམ་གཙམ་པའི་ཕྱག་སྤྲིས་ལ་བྱོན་དགོས།

འཆམ་འཇུལ་འཆམས་གནང་ཚར་ནས་སྤྱད་ཐེངས་གསོལ་བའི་འཐག་
བརྒྱབ་སྟེ་སྤྱད་ཚས་གོས་བཞེས་པ་དང་འཁྲིལ། དོ་དམ་གྱིས་འཆམ་པ་
རྣམས་གསོལ་བ་བྱི་ཁར་དང་ཚོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད་དགོས། སྤྱད་ཐེངས་
གསོལ་བའི་རྒྱུ་རྩེ་བཟང་བ་དང་འཁྲིལ། དོ་དམ་གྱིས་འཐག་བརྒྱབ་སྟེ་ལས་
སྒོར་རྣམས་གྲལ་སྤེལ་ནས་གོང་གྲལ་ལུ་བཞུགས། འཆམས་གཞན་ཡང་
གྲལ་སྤེལ་ཏེ་གཡས་གཡོན་དུ་བཞུགས་དགོས། དེ་ལས་དོ་དམ་གྱིས་གྲལ་
སྤྱག་ལས་བྱོན་ཏེ་སྤེབ་འཐུ་བའི་སྐབས། ལྷ་ཁྱིད་ཀྱི་སྤེབ་འཐུ་བའི་རྩེས་སྤྱ།
གྲལ་ཁར་བཞུགས་མི་འཆམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གངས་བཞི་བཞིའི་སྤེབ་རེ་རེ་

བཅོ་དགོངས་བསྐྱར་ལྷ་སྟེ་ཡོངས་བསྐྱོམས་མི་གངས་ཉེར་རེ་གཅིག་ལྷ་ནག་
 འཆམ་རྒྱུ་པར་བྱོན་པའི་ནང་ལས། སྤུ་མ་ཡིན་ན་སྐྱབས་ཆེ་རིམ་བྱོན་ཡང་སྐྱ་
 འཆམ་གནང་སྟོལ་ཡོད་རུང་དེའི་ཚབ་ཏུ་ཆོས་གཉེར་བྱོན་དགོས་པ་ལས་སྤྱོ་
 ཆོ་གར་ཆོས་གཉེར་ཡང་བྱོན་དགོས། དེར་བརྟེན་སྐྱབས་ཆེ་རིམ་པོ་ཆེ་ལས་
 ཆོས་གཉེར་ལ་ཇ་ཇ་མར་སོགས་གནང་སྟོལ་ཡོད།

དེ་ལས་འཆམས་སྟེ་བ་འབྲུ་ཚར་རྗེས་ཆོས་མི་གངས་བདུན་འབྲུ་དགོས། དེ་
 ལས་དོ་དམ་གྱིས་འཐག་བརྒྱུ་སྟེ་འཆམས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་བ་གྲོལ་བ་
 ཡིན། གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་འཆམ་པ་རྣམས་ཐེར་གཟན་བཞེས་ཏེ་ཀུན་ར་
 ཟུར་ཁར་བཞུགས་པ་ཡིན། དེ་ལས་དོ་དམ་ཞབས་ལྷན་སྤུ་མ་ལས་བཞེས་
 ཀུན་ར་སྐྱོ་ཁར་བྱོན། དོ་དམ་སྐྱུ་བྱུང་དབྱ་མཛད་བྱུང་སྟོབ་བཅས་སྐྱབས་ཆེའི་
 སྐྱོ་ཁར་ལས་གཟིམ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་གིས་བད་ལེན་བྱེད་དེ་སྐྱུ་མདུན་ལ་ཕྱག་
 ཕུལ་ཕྱག་དབང་བཅར། རང་རང་སོ་སོའི་དགོངས་སྐྱོར་ལྷ་ཐང་ཤད་བྱེད།
 བཞུགས་གཤམ་ཚར་ནས་སྤྱར་ཀུན་ར་སྐྱོ་ཁར་བྱོན།

དོ་དམ་གྱིས་འཐག་བརྒྱུ་སྟེ་འཆམས་པ་རྣམས་ཀུན་ར་ནང་ན་བྱོན།
 འཆམས་ཀྱི་གཤམ་སྐྱིགས་པའི་སྐྱབས་དང་པ་སྟོས་ཕོར་དང་རྒྱ་གྲིང་འཆམས་
 པའི་སྤྱ་ཁྲིད་ཀྱི་གཙོས་པའི་མི་གངས་བདུ་ཐམ་པའི་བར་ཆོས་གཉེར་དང་།
 སྟོས་ཕོར་འཆམས་དང་འཆམས་མཇུག་གཤིན་ཆེ་ཡབ་ལ་ཕོག་པ་ཡིན།
 གཤམ་བསྐྱིགས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་གཉེར་དང་དོ་དམ་གྱིས་འཆམས་པ་

ནམས་ཀྱི་འཆམས་ཆས་ཚང་མི་ཚང་སོགས་ཞིབ་དཔྱད་མཛད་དགོས། དེ་
ལས་དོ་དམ་གྱིས་འཐག་བརྒྱབ་དང་འབྲིལ་འཆམ་པ་ནམས་གྲལ་གཡས་
གཡོན་བཞུགས་དེ་ཞབས་ལྷམ་བཞེས་གནང་དགོས། སྤྱི་དོ་དམ་དང་སྤྱི་
དྲུང་སྤྱིབས་ཇེ་གཟིམ་ཅུང་ནང་བྱོན་ཆིབས་གྲལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་བྱོན་སྐབས་འཆམ་
པ་ནམས་ཀྱི་རྩ་ནང་ལས་གྲལ་བཅར་ཏེ་འཐོན།

སྐྱབས་མཛེ་ཆིབས་གཤམ་གྱི་ཐོག་འདུ་ཁང་ནང་བྱོན། དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་ལས་
ཞལ་མར་སྒོར་བཞུགས། འཆམ་པ་ནམས་སྐྱབས་མཛེའི་སྐུ་མདུན་ལས་གཤམ་
གསུམ་དུ་སྒྲིགས་ཏེ་ཕྱག་ཕུལ་ཕྱག་དབང་བཙུང་ཆོར་ནས། སྒར་ཀྱན་རུ་ནང་
གཤམ་སྒྲིགས་བཞུགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་བཞུགས། དོ་དམ་གྱིས་སྐྱབས་མཛེལ་
ཐང་ཤད་པ་ཏེ་སྒོས་ཕོར་དང་རྒྱ་སྒྲིང་སྒྲུ་བྱིད་སྒོལ་དཔོན་དང་སྒོས་ཕོར་
འཆམས་མཚུག་བཙས་གྱི་ཡུལ་དང་ཆོས་མིང་གི་དོ་སྒྲོན་ལུ་དགོས།

དེའི་ཐེས་སུ་སྐྱབས་ཆེ་རིན་པོ་ཆེས་འཆམ་པ་རྣམས་ལ་འཆམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་
 ཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་གཏམ་གནང་ཆར་ནས་སྐྱབས་ཆེ་གཟིགས་རས་
 བྱང་བྱོན། འཆམ་པ་རྣམས་སྤྲར་འཆམ་ཁང་ནང་བྱོན། འཆམ་ཆས་བཞེས་
 ཆར་ནས་མཆོད་དཔོན་གྱིས་དགོངས་བསྐྱོར་ཁྱེ་ཆར་བ་ནས། དབུ་མཛད་གྱི་
 རོལ་མོ་ཁ་སང་བ་འཁྲིལ། རོ་དམ་གྱིས་འཆམ་པ་རྣམས་ལ་བད་བྱེད་དེ་
 འཆམ་དངོས་གཞི་འདྲུ་ཁང་ནང་འཐོན་ཏེ་བརྒྱབ་པ་ཡིན།

དེ་ལས་འཆམས་ལེའུ་རིམ་པར་འཇུལ་ཚར་ནས་འཆམས་པ་རྣམས་ཐེར་
གཟན་བཞེས་ཏེ་སྤྱབས་རྗེའི་སྤྱོད་མཐུན་བཞུགས་འབྲེལ་དུ་བྱོན་ནས་མཇུག་
བསྟུ་བ་ཡིན། འཆམས་ཕྱག་སྤྲིས། རང་ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ནས་
ཆོས་ཉི་ཤུ་ཚུན་འཆམ་ཕྱག་སྤྲིས་དང་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་འཆམ་ཁྲུས་དང་
ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་འཆམ་རྒྱགས་སྤུལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་ལྷ་བདུན་པའི་
ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་གཅིག་གི་འཆམ་རོལ་ཆོས་གཉེར་གྱིས་གནང་དགོས།
འཆམ་དཔོན་ནི་ལྷམ་གཉེར་ཡིན།

སྤྱོད་དང་སྤྱི་བྱེད་དུ་བདག་འཆམ་གྱི་ཕྱག་སྤྲིས་འདི། དུར་བདག་རྒྱལ་
བཞེས་གནང་དགོས། ཉིམ་ཕྱག་སྤྲིས་ལ་དེའི་འོག་མ་བཞེས་རྒྱབ་དགོས།
རིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་སྤྱོད་དང་དབྱངས་དཔོན་མཇུག་དཔོན་རྒྱལ་གྱིས་
གནང་དགོས། རང་ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཉི་ཤུ་ཚུན་འཆམ་རོལ་
ལྷམ་གཉེར་གྱིས་གནང་དགོས། རྒྱ་གཙུག་ནང་གི་འཆམ་དཔོན་ནི་ལིང་ཀ་
བསྟུལ་མི་གྲལ་རིམ་དང་འབྲེལ་ཡིན། དུར་བདག་གི་འཆམ་ཡང་སྤྱོད་རྒྱལ་
གྱིས་རྒྱབ་དགོས།

སྤྱོད་དེའི་འོག་མ་བཞེས་གནང་དགོས། ཉིམ་དེའི་འོག་མ་རྣམས་བསྐྱོར་
རྒྱབ་བྱེད་གནང་དགོས། སྤྱོད་དུས་མཆོད་གྲོལ་ནས་དང་པར་དུར་བདག་
རྒྱབ་དགོས། དེའི་ཤུལ་མ་སྤེལ་བརྒྱུད་རྩ་འཆམ་དང་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་རྩ་བུ་
གནང་དགོས། གསོལ་བ་གྲོལ་ཏེ་དོ་དམ་གྱིས་ཀུན་རྩ་ནང་ཐག་བརྒྱབ་སྤེལ་

འཆམ་པ་ནམས་ཕྱག་སྒྲིམ་ལ་བྱོན་སྐྱེད་བ་བྱེད་ཡོད་སྐབས། གཤེན་རྗེ་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་སྒྲིལ་ནང་ན་གཡས་གཡོན་དུ་བཞུགས་དགོས། དང་པ་
ཆོས་བཅུ་ལྔ་འཆམ་གནང། དེ་ལས་སྡེ་ཆན་བཟོ་རྒྱུ་ནི་སྒྲོབ་ནམ་གཉིས་ཀྱི་
བཀའ་གནང་བ་དང་འབྲེལ་དགོས། དེ་ལས་ཉིམར་སྐྱེད་ཕྱག་སྒྲིམ་བཤལ་
བ་དང་འབྲེལ། དང་པ་དུར་བདག་དང་ཆོས་བཅུ་ལྔ་འཆམ་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་
ལྔ་ཅུང་གནང་དགོས།

ཕྱི་ངོ་ཆོགས་གྲོལ་ཕྱག་སྒྲིམ་བཤལ་བ་དང་འབྲེལ་དུར་བདག་སྐྱེད་འཆམ་
གནང་བའི་བར་འཆམ་པ་ནམས་འདུ་ཁང་སྒྲོ་ཁ་ལས་ཐང་ཡོན་ཏན་པའི་སྒྲོབ་
དཔོན་ཆོ་ལས་ཤད་བྱེད་དེ་འཆམ་གྱི་གས་ཁར་བྱོན་དགོས། དེ་ལས་ལྷམ་
གཉེར་གྱིས་མཆན་ཐོ་གྲོག་ཆར་ནས་འཆམ་རྩལ་གནང་སྟེ་འབག་འཆམ་རིག་
མ་བཅུ་དྲུག་དཔའ་ཅུང་ནམས་གནང་དགོས།

དེ་བཞིན་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཆོས་བཅུ་དགུ་ཚུན་སྔ་ངོ་དང་ཉིམར་འཆམ་དུར་
བདག་དང་ཆོས་བཅུ་ལྔ་འཆམ་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལྔ་ཅུང་གནང་དགོས། ཕྱི་
ངོ་འཆམ་སོ་སོར་གྲུ་རུ་མཆན་བརྒྱུད་གཏུམ་རམ་གྱི་འཆམ་གནང་དགོས།
རང་ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ལ་སྔ་ངོ་གསལ་བ་གྲོལ་ཀྱི་རྩ་སྒྲིལ་ཕྱག་
སྒྲིམ་བཞུགས་སྐབས། དུར་བདག་རྒྱུ་མཁན་ཆོས་དབུ་མཛད་དང་ཆོས་གཉེར་
ལྷ། དབུ་མཛད་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་པའི་དགེ་སྒྲོང་སངས་རྒྱུ་
ཡན་ཆད་བཞུགས་འབྲེལ་བྱང་ཆར་བ་དང།

དོ་དམ་གྱིས་འཆམ་ལེའུ་བཙན་བདུན་སྒོར་མ་ཚུལ་ཙམ་གནང་ནས། སློབ་
 དབུ་མཛད་གྱིས་ཕྱག་རོལ་པག་པ་གནང་སྟེ་ལྷ་མོ་གཙོ་མོའི་སྐུ་འཆམ་གནང་
 ཚར་བའི་རྩེས་སུ། འཆམ་པ་རྣམས་འདུ་ཁང་ནང་ཞལ་འབག་དང་འཆམ་
 ཆས་དཔུངས་པར་བྱོན་དགོས། ཆོས་ཉེར་གཅིག་སྒྲ་རྩོར་ཕྱག་སྤྱིས་གོང་དང་
 འབྲེ། དུར་བདག་དང་ཆོས་བཙུང་འཆམ་རིག་མ་བཙུངུག་རྩུང་གནང་
 དགོས། གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་འཆམ་པ་རྣམས་ཁྲུས་བྱོན་པ་ཡིན། ཕྱི་རྩོ་
 ཆོགས་གྲོལ་སྐུ་དུང་ཕྱག་སྤྱིས་བཤལ་བ་དང་འཁྲིལ། གྲུ་ཚང་དབུ་མཛད་
 གྱིས་འཆམ་རོལ་གནང་སྟེ་དང་པ་དུར་བདག་འཆམ་རྩོ་གཙལ་ན་བརྒྱབ་པའི་
 སྐབས། ཀུན་རྩ་ནང་ན་དོ་དམ་གྱིས་འཆམ་སྟེ་བ་སྤྱིགས།

དེའི་ཤུལ་དུ་འཆམ་དཔོན་ཆོས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་པའི་གྲུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་
 འཆམ་མི་གངས་ཉེར་གཅིག་གིས་གནང་། དེའི་ཤུལ་དུ་དབུངས་དཔོན་གྱིས་
 གཙོས་རིག་མ་བཙུངུག་གི་འཆམ་གནང་བ་ཡིན། ཕྱི་རྩོ་ཐུན་ཕྱག་སྤྱིས་དང་
 འཁྲིལ་རྩོ་གཙལ་ནང་དགེ་སློང་སངས་རྒྱུ་ཡན་ཆད་ཕྱག་སྤྱིས་བྱོན། དུར་
 བདག་རྒྱབ་མཁན་ཆོས་དབུ་མཛད་དང་ཆོས་གཉེར་ལྷ། དེ་དུས་གྲུ་ཚང་དབུ་
 མཛད་གྱིས་བཞུགས་འབྲེལ་བྲང་ཚར་ནས་དོ་དམ་གྱིས་འཆམ་ལེའུ་བཙན་
 བདུན་སྒོར་ཚུལ་ཙམ་གནང་ཚར་རྩེས་སུ། དབུ་མཛད་གྱིས་ཕྱག་གིས་པག་པ་
 གནང་ཉེ་ཆོས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་ཡན་ཆད་ལྷ་མོ་གཙོ་མོའི་
 སྐུ་འཆམས་གནང་བ་ཡིན།

དེའི་སྐབས་དབྱངས་དཔོན་གྱིས་ཐུན་ཕྱག་སྤྲིས་དང་འཁྲིལ་སྐྱེ་དྲུང་ལས་ཐང་
 ཤད་བྱེད་དེ་འདུ་ཁང་སྒོ་ཁར་རྒྱ་རུའི་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གཅུམ་དགོས། དེ་རྗེས་
 ཚེས་གོས་གཉེར་ཚང་ནང་ཕྱག་སྤྲིས་བྱོན་དགོས། འཆམ་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ།
 རང་ལྷ་བདུན་པའི་ཚེས་ཉེར་གཉིས་སྤྱོད་ཚེ་ག་གཅུམ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། རོ་
 དམ་གྱིས་གཙོས་པའི་གྲལ་མཐའི་འཆམ་པ་རྣམས་གྲལ་བཙར་ཏེ་སྤྱུག་གྲལ་
 ལས་བྱོན་གཡས་གྱི་གསུམ་པར་བཞུགས་དགོས།

སྤྱོད་གསལ་བ་གྲོལ་བ་དང་འཆམ་པ་རྣམས་འཆམ་ཆས་བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྩ་ན་
 བྱོན་གྲལ་སྤྱིགས་ཚར་ནས། དེའི་སྐབས་ཀུན་རྩ་ནང་གྲལ་སྤྱིགས་ནས་རོ་
 དམ་དང་གཅིག་ཁར་རྩ་ལོ་འབག་མི་མི་གངས་བཞི་བཏོན་དགོས། རོ་དམ་
 དང་སྐྱེ་དྲུང་གིས་སྐབས་རྗེ་ལྷ་འཆིབ་གྲལ་བཙར་ཏེ་ཀུན་རྩ་བར་ཐོག་གཟིགས་
 རས་ནང་ཐོག་ཚར་བའི་ཤུལ་དུ། ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གསར་བསྐྱོས་ཡོད་ན་དྲུང་
 ཚེན་མདོར་དང་འཁྲིལ་ལེགས་དར་གནང་བ་ཡིན།

དེའི་སྐབས་ཐོང་བསྐྱམས་བྱོན་མི་གཤིན་རྗེ་ཡབ་རྒྱབ་མཁན་ལ་ཕོག་པ་ཡིན།
 དེ་ལས་དྲུང་ཚེན་དང་དྲུང་རོ་གཅུམ་ནང་རྒྱལ་སྤུལ་བའི་བར་ན་སྤྱ་ཚང་དབྱ་
 མཇེད་བྱོན་ཏེ་བཞུགས་འབྲེལ་དྲང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱག་གི་པག་པ་གནང་སྟེ་
 དྲུང་བདག་དང་ལྷ་མོ་གཙོ་མའི་འཆམ་གཅུམ་དགོས། དེ་ལས་རོ་གཅུམ་ན་
 རྒྱ་སྤྱིང་རྒྱལ་སྤྱིང་དང་འཁྲིལ་ཏེ་དྲུང་བདག་བཞི་པོ་རོ་གཅུམ་ནང་གྲལ་སྤྱིགས་
 ཁབ་བཞུབ་བཞུགས། དེའི་སྐབས་འདུ་ཁང་ནང་ལས་རོ་དམ་གྱིས་གཙོས་མི་

གངས་ལྷས་རྩ་ལོ་འཁྲར་ཏེ་ཀུན་རྩ་སྒྲིལ་བའ་ལོ་ལོ་པའི་ཕྱག་ལ་ཕུལ་
 དགོས། དེ་ལས་དབྱུ་མཛད་གྱིས་ཕྱག་ལོ་གནང་ནས་འཆམས་རིམ་པ་དུར་
 བདག །ལྷ་མོ་གཙོ་མོ། གྲུ་རུ་མཚན་བརྒྱད། རིག་མ་བཅུ་དྲུག་དཔའ་ཅུ་
 དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྦྱོན་བདག་འཐོན་ན་གཏུམ་རམ་གྱི་འཆམས་ཡང་
 གནང་སྒོལ་ཡོད།

དེའི་རྩེས་སུ་བོད་འཆམ་གྱི་འཆམ་རིམ་པར་ཚར་ནས་བའ་ལོ་ལོ་དང་འཆམ་པ་
 རྣམས་ཀུན་རྩ་བར་ཐོག་བཞུགས་གཤམ་ལ་བྱོན་དགོས། ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་ཕྱག་
 སྒྲིལ། རང་ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་དམང་ཁུས་བཏང་། ཕྱི་རོ་
 ཆོགས་དང་འཁྲིལ་དོ་དམ་སྦྱབས་རྩེ་སྦྱ་མདུན་ལ་དགོངས་སྒྲིལ་བྱོན་དགོས།
 ཕྱི་རོ་ཐུན་ཕྱག་སྒྲིལ་དང་འཁྲིལ་དོ་དམ་གྱིས་སྦྱ་དུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་དོ་
 དམ་གྱིས་འཐག་བརྒྱབ་པ་དང་འཆམས་པ་རྣམས་གཤམ་སྒྲིགས་ནས་དོ་དམ་
 གྱིས་ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་སྒྲེབ་བཅུ་ཐམ་སྒྲིགས་དགོས།

དེའི་སྐབས་ཡིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གསར་བསྐྱོས་ཡོད་ན་གཟའ་སྐར་དང་འཁྲིལ་སྒྲོ་
 ཐོབ་རྒྱབ་མཁན། དུར་བདག་བཞི་པོ་ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་སྒྲོ་ཐོབ་གནང་བར་བྱོན་
 དགོས།

རང་ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་ཉེར་བཞི་ལ། ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་སྒྲོ་ཁྲིད་ལྷམ་གཉེར་
 དང་། དེ་ནས་དུར་བདག་བཞི་ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་འཆམ་གནང་བར་བྱོན་དགོས།

རང་ལྔ་འདི་འཛིན་ཉེར་ལྔ་ནས་རང་ལྔ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཚུན་ལྔ་ནག་
ལྔ་མའི་ལྔ་ཁྱིད་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་སྐོར་རྒྱུ་ཉིན་གངས་གཉིས་གཉིས་འཆམ་
བརྒྱུ་པར་བྱོན་དགོས།

རང་ལྔ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བཞི་སྐྱབ་ཆེན་གྲོལ་སྐབས་སྐོབ་ཆོས་གཉེར་དང་ལིང་
ཀ་བསྐྱལ་མི་བཞི་ལྔ་ནག་ལྔ་མའི་སྐྱུ་འཆམ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། སྐྱབ་
ཆེན་འགོ་བརྩུགས་པ་ལས་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་བར། ཕྱི་ངོ་ཆོག་བར་མ་གྲོལ་
བའི་རྗེས་སུ་སྐྱབས་རྗེའི་སྐྱུ་རྒྱུ་ལས་དོ་དམ་དང་འཆམ་པ་ལྔ་པོ་གྲལ་བཙར་
ཏེ་སྐྱབས་རྗེ་སྐྱུ་མདུན་ལ་བཞུགས་འབྲེལ་བྱེད་པ་ལྔ་བྱར་བྱོན་དགོས།

ཕྱི་ངོ་ཆོག་གྲུང་མེད་བསྐྱུ་བ་དང་འཁྲིལ། དོ་དམ། འཆམ་པ། ཆོས་པ་
རྣམས་གྲལ་བཙར་ཏེ་འཆམ་ཁང་ནང་ལྔ་བྱར་ཕྱག་སྦྱིས་བྱོན་སྐབས། ཕྱི་ངོ་
ག་གྲོལ་བའི་རྗེས་སུ་དོ་དམ་གྱིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་སྐྱུ་འཆམས་གནང་
མཁན་ལྔ་པོ་གྲལ་བཙར་ཏེ་སྐྱབས་རྗེའི་སྐོ་བྱང་སྐྱབས་པ་དང་སྐྱུ་མའི་གཟིམ་
དཔོན་གྱིས་ཕྱག་ལེན་གྱིས་ནང་དུ་བྱོན་ཆོག་པའི་བདེ་བྱེད་འཆམ་པ་རྣམས་
སྐྱབས་རྗེའི་སྐྱུ་མདུན་དུ་ཕྱག་ཕུལ་ཕྱག་དབང་བཙར། དོ་དམ་གྱིས་ཐང་ཤད་
བྱེད་སྐབས་ན་བཟའ་སོར་ཆོག་པའི་དགོངས་སྐོར་ལྷ་ཆར་རྗེས།

བཞུགས་གྲལ་བྱངས་ནས་ཕྱག་དབང་ལྷ་སྟེ་ཕྱི་ཁར་སྐྱབས་པ་དང་། འཆམ་
པ་གྲལ་འོག་མ་དེས་ལྔ་ཁྱིད་པའི་ཆོས་གོས་ལྷ་སྟེ་འདུ་ཁང་ཀ་ཅུང་ན་དཔྱངས།

གཞན་འཆམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་རང་སོས་དཔུངས་ཏེ་བཞག་དགོས།
 དེ་ལས་ཕྱི་ངོ་གྲང་སང་བསྐྱུ་བ་དང་འཁྲིལ་གྲལ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་
 གཉེར་པའི་ཞབས་ལྷན་དང་སྟོད་གོས་ཕུད་སྐྱོར་ལྷན་ལྷེ་འཆམས་ཁང་ནང་
 བསྐྱམས་བྱོན་དགོས། དེ་ལྷན་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཆོས་གཉེར་ལུ་གྲང་
 སང་བསྐྱུ་བའི་བད་ཕུལ་བ་ཡིན།

ཕྱི་ངོ་གྲང་སང་བསྐྱུ་བ་དང་དོ་དམ་གྱིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་སྐྱུ་འཆམས་
 གནང་མཁན་ལྷ་པོ་དང་ཆོས་པའི་གྲངས་བདུན་བཅས་གྲལ་བཅར་ཏེ་
 འཆམས་ཁང་ནང་ཕྱག་སྦྱིས་བཞུགས་པའི་བར། དོ་དམ་འདུ་ཁང་ནང་བྱོན་
 རས་ཆོག་ཆོགས་ཕུལ་ཆར་བའི་རྗེས་སུ་དོ་དམ་སྤྱར་འཆམས་ཁང་ན་བྱོན།
 ཕྱག་ལེན་གྱིས་བད་བྱེད་དེ་སྐྱུ་འཆམས་གནང་མཁན་ལྷ་པོ་འདུ་ཁང་ནང་ཕྱག་
 འཆལ་བ་བྱོན་དགོས།

སྤྱར་འཆམས་ཁང་ན་ཕྱག་སྦྱིས་བཞུགས་སྐབས་ཆོགས་ནས་བསྐྱང་གསོ་
 རྒྱུ་ལས་པའི་བར་གསུང་ཆོག་གི་ཆོག་ཞལ་འདོན་མིན་པ་ཐུགས་ཐོག་ལས་
 ལྷག་ཆད་མེད་པ་རྒྱུ་ལས་པར་གནང་དགོས། བསྐྱང་གསོ་འགོ་འཛུགས་དང་
 བསྐྱུ་འཆམ་པ་ཆོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁ་ཐུག་ཞལ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱག་ཕུལ་ནས་
 སྤྱར་འཆམ་ཁང་དུ་རང་སོའི་སྟོད་ཁྲི་ལ་འདུག་ཆར་བ་དང་། དང་པར་ཆོས་
 གཉེར་གྱིས་ལྷ་མགོན་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བཤད་སྟོལ་དང་།

དོ་དམ་གྱིས་སྤྱི་གཤིས་པ་ཞལ་ནས་ཞལ་དང་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱད་པའི་
ལོ་རྒྱུས་གསུང་སྟོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུས་ལྷམ་གཉེར་རམ་འཆམ་གཉེར་ཡང་
ཕྱག་སྤྱིས་བཞུགས་དགོས། དེ་ལས་འཆམ་པ་ཞུ་ནག་ལྷ་པོ་གྲལ་གོ་རིམ་དུ་
རང་སོ་མི་ངོམ་གྱིས་དོ་དམ་ལས་ཐང་ཤད་ཞུ་སྟེ་བཞུགས་འབྲེལ་བྱེད་དགོས།
ཆོས་མི་གྲངས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་གིས་སྟོབ་ཆོས་གཉེར་ལས་
བཞུགས་གྲལ་ཞུ་སྟེ། དོ་དམ་ལ་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་བཞུགས་གྲལ་བྱེད་དགོས།
ཆོག་བསྐྱང་བའི་བར་གདངས་དང་འཁྲིལ་དོ་དམ་གྱིས་ཕྱག་ལེན་གྱིས་བརྟ་
བྱེད་དེ་སྤྱི་འཆམས་གནང་མཁན་ལྷ་པོ་འདི། ཞབས་ལྷམ་བཞེས་པའི་སྐབས་
སུ་གྲལ་གཡས་གཡོན་བཞུགས་ཏེ་བཞེས་དགོས།

དོ་དམ་གྱིས་ཆོས་གཉེར་གྱི་ཞབས་ལྷམ་འབྲུ་སྟེ་ཕུལ་དགོས། ཞབས་ལྷམ་
བཞེས་ཆར་བའི་རྩེས་སུ་ལྷམ་གཉེར་གྱིས་ཕྱག་བསིལ་ཁྱུ་ཕུལ་བའི་སྐབས།
ཆོས་གཉེར་ལ་གྲལ་ཁར་ཕུལ་ནས་འཆམས་གཞན་རྣམས་གྲལ་གོ་རིམ་དུ་
འཆམས་ཁང་སྒོ་ཁར་ཕུལ་བ་ཡིན། འཆམས་ཆས་བཞེས་པའི་སྐབས་ཆོས་
གོང་མས་ཆོས་གཉེར་གྱི་འཆམས་ཆས་ཕུལ་དགོས། གཞན་ཆོས་རེ་རེས་
འཆམས་པ་རེ་རེར་འཆམས་ཆས་ཕུལ་བ་ཡིན། འཆམས་ཆས་བཞེས་ཆར་
བའི་རྩེས་སུ་ཆོས་གོང་མས་འཆམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ལ་སྤྱང་འཁོར་ཕུལ་
དགོས། སྤྱང་འཁོར་ཟེར་བ་འདི་རྩ་བུའི་མདོག་ནག་པོ་ཡིན་དེ་ཞལ་གྱི་
མཁུར་ཆོས་གཡས་གཡོན་དང་སྤྱི་ཆེར་ཕུལ་བ་ལ་ལབ་པ་ཡིན།

དེ་ལས་མཆོད་དཔོན་གྱིས་འཆམས་རྩལ་གྲལ་ཁར་བསྐྱལ་ཚར་ནས་ཤོག་གི་
སྒྲ་དང་འཁྲིལ། རོ་དམ་གྱིས་ཕྱག་ལེན་བད་བྱེད་དེ་འཆམས་པ་རྣམས་
འཆམས་ཁང་ནང་ལས་འདྲུ་ཁང་གི་དགྱིལ་འཁོར་གཡོན་དུ་བྱོན། རྩལ་ཚར་
གསུམ་པབ་སྟེ་ཁ་སང་བའི་རྩེས་སུ། རོ་དམ་གྱིས་ཕྱག་ལེན་བད་བྱེད་དེ་
འཆམས་དངོས་གཞི་གནང་བར་བྱོན་པ་ཡིན། དེ་ལས་འཆམས་གྱི་ལེའུ་རིམ་
པར་གནང་ཚར་ཏེ་འཆམས་ཁང་ན་བྱོན་ཚར་བ་དང་སྒྲར་ཆོས་གོས་བཞེས་
གྲལ་ཁར་བྱོན་དགོས། ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་ཕྱག་སྤྲིས་སྐབས་ལིང་བསྐྱལ་མི་ཡིན་
ན་ཞབས་ལྷམ་བཞེས་ནི་དང་ཕྱག་བསིལ་ནི་གྲལ་རིམ་དང་འཁྲིལ་དགོས།

དེའི་སྐབས་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གསར་བསྐྱོས་དང་། རོ་དམ་གྱི་ལྟོ་ཐོབ་གཉིས་
གྱིས་འཆམས་འཇུལ་ཚར་བ་ལས་རྩ་དང་སྒྲལ་ཡོད། ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་
གསར་བསྐྱོས་གྱིས་སྒྲ་རྩ་མཆོད་བསྐྱོར་ལས་དགོངས་སྐྱོར་ལུ་སྟེ། ལྟོ་ཐོབ་
བཞི་དང་ཆོས་དཔོན་དང་འཆམ་རྩལ་བརྩལ་མི་དང་དྲུང་པ་གཉིས་བཅས།
ཁོའི་གྲ་ཤག་ནང་གསོལ་རྩ་བཞེས་པར་ལུ་སྒྲལ་ཡོད། རང་ལྷ་བརྒྱད་པའི་
ཆོས་ལྷ་ནས་བདུན་ཚུན་ཞུ་ནག་ལྷ་མའི་ལྷ་ཁྲིད་རོ་དམ་ཆོག་པར་བྱོན་དགོས།
ཉིན་དང་པ་དང་གསུམ་པ་ལྷམ་གཉེར་དང་འབྲུ་བ་དྲུར་བདག་བཞེས་བརྒྱབ་
དགོས། ཉིན་གཉིས་པ་འདི་འཆམ་གནང་མའི་འབྲུག་སྐབས་བདེ་བའི་འཆམ་
པ་གཞན་སོ་སོ་འགྲོ་བ་ཡིན། སྒྲུམ་མཆོད་འཆམ་གྱི་རིམ་པ། རང་ལྷ་བརྒྱད་
པའི་ཆོས་བཞི་སྐབ་ཆེན་ཆོག་གྲོལ་ཏེ་ཆོས་ཤོང་མས་སྐབས་རྩེ་ལས་ཐང་
ཤད་བྱེད་དེ་ཉིན་དང་པོའི་ཞལ་འབག་དང་འཆམས་ཆས་པབ་དགོས། ཕྱི་རྩ་

ཐུན་གྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་དོ་དམ་གྱིས་སྐྱུ་རྩུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས་
ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམས་པ་རྣམས་གྲལ་སྒྲིགས་བཞུགས་དགོས།

ལྷམ་གཉེར་གྱིས་མཚན་ཐོགྲོག་དགོས། དེ་ལས་ལྷམ་གཉེར་གྱིས་འཆམས་
རོལ་གནང་། དང་པ་ར་འཆམ་ཉེར་གཅིག་དང་སྟེ་བརྒྱད་སྐྱུ་འཆམ་དོ་གཙལ་
ནང་དུ་གཙལ་པ་ཡིན། ཆོས་ལྷ་སྟོན་གསོལ་བ་ཆོས་གོས་བརྩེགས་པ་དང་
འཁྲིལ། དོ་དམ་གྱིས་ཐང་ཤད་བྱེད་ཚར་ནས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམས་པ་རྣམས་
གྲལ་གཡས་གཡོན་སྟེལ་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གོང་གྲལ་ལས་མར་བཞུགས། དེ་
ལས་དོ་དམ་གྲལ་སྒྲིག་ལས་བྱོན་ཏེ་སྟེ་མར་ཞུ་ནག་ར་འཆམས་ཀྱི་སྟེབ་འཐུ་
ཚར་ནས།

སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེབ་མཐུ། དེ་ཆོས་གྲལ་གོ་རིམ་དང་འཁྲིལ་རང་རང་སོ་སོའི་
ཞལ་འབག་འཐུ་གནང་དགོས། དེའི་རྗེས་སུ་དོ་དམ་གྱིས་ཆོམས་མི་གངས་
བདུན་བཏོན་དགོས། དེ་ནས་དོ་དམ་གྱིས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་
འཆམས་པ་རྣམས་ཐར་གཟན་བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྩེ་ཟུར་ཁར་བཞུགས། དོ་
དམ་ཞབས་ལྷམ་སྟེར་ནས་བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྩེ་ཁར་བྱོན་དོ་དམ་གྱིས་འགོ་
འཛེན་ཐོག་སྐྱུ་རྩུང་དབུ་མཛད་དུང་སྟོབ་བཙས་ཀྱིས་སྐྱབས་རྗེའི་སྐྱུ་མདུན་ལ་
ཕྱག་འཚལ། ཕྱག་དབང་བཙར། དགོངས་སྟོར་ལྷ། ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་སྟེར་
ཀུན་རྩེ་ནང་བྱོན། དོ་དམ་གྱིས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམས་པ་རྣམས་གྲལ་སྒྲིགས་
པའི་སྐབས། དང་པ་སྟོས་མོར་དང་ཀྱི་སྒྲིང་དེ་ལས་ར་འཆམས་ཀྱི་གྲལ་
སྒྲིག །

དེ་རྗེས་འཆམས་པའི་ལྷ་ཁྱིད་དང་འཁྲིལ། ཞལ་འབག་གོ་རིམ་དུ་གྲལ་
 སྒྲིགས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། རོ་དམ་དང་སྐྱུ་དྲུང་གིས་སྐྱབས་རྗེ་གཟིམ་ཅུང་ནང་
 ལས་འཁིབ་གྲལ་གྱི་ཐོག་དུ་འདུ་ཁང་ནང་ན་ཁྱ་སྟེ། སྐྱབས་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་མདུན་ཕྱོགས་ལ་བཞུགས། འཆམས་པ་རྣམས་གྲལ་གསུམ་དུ་བཟེ་སྟེ་
 ཕྱག་འཆལ། ཕྱག་དབང་བཅར་ཏེ། ཀྱན་རྩ་ནང་གྲལ་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུར་
 བཞུགས། དེ་ལས་རོ་དམ་གྱིས་སྐྱབས་རྗེའི་སྐྱུ་མདུན་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་
 དང་པ་རྩ་འཆམ་གྱི་དགོངས་སྒྲོར་ལྟ་དགོས།

དེ་ཡང་འཆམ་པའི་ལྷ་ཁྱིད་ཚོས་གཉེར་གྱི་ཡུལ་དང་ཚོས་མིང་ལྟ་བ་བཞིན་དུ།
 ལྷ་པ། བརྩུཔ། བཅོ་ལྷ་པ་དང་འཆམས་མཆུག་བཅས་གྱི་དགོངས་སྒྲོར་ལྟ་
 དགོས། དེ་ལས་འབག་འཆམ་གྱི་དགོངས་སྒྲོར་ནི། དང་པ་སྒྲོས་པོར་དང་རྒྱ་
 གླིང་པའི་ཡུལ་དང་ཚོས་མིང་ལྟ། དེ་ལས་འཆམས་ལྷ་ཁྱིད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་
 འཆམས་མཆུག་ཡན་ཆད་གྱི་ཞལ་འབག་གི་མིང་དང་འཁྲུངས་ཡུལ་ཚོས་མིང་
 སྒྲགས་ལྟ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ། སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་གིས་ཆོགས་གཏམ་གསུང་
 ཚར་བའི་རྗེས་ལ། ལས་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་སྤྱང་འཁོར་རམ་བྱིན་ལྟུབས་དམ་
 རྩས་གནང་ནས། སྐྱབས་རྗེ་གཟིགས་རས་ནང་བྱོན་འཆམས་པ་རྣམས་
 འཆམས་ཁང་ན་འགྲོ་སྟེ་རང་རང་སོ་སོའི་འཆམས་ཆས་བཞེས་ཚར་ནས།
 མཆོད་དཔོན་གྱིས་རོ་གཙལ་ནང་ལས་སྐྱབས་རྗེའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་དགོངས་
 སྒྲོར་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ། བྲ་ཚང་དབུ་མཛད་ཀྱིས་འཆམས་རོལ་ཁ་སེང་བ་དང་
 འཁྲིལ་རྩ་འཆམས་གནང་བར་འཐོན། དེ་ཚར་ནས་དེ་ལས་འདུ་ཁང་གི་རྩ་བ་

ཡོལ་བའི་ནང་ལས་རྟེན་དུ་གྱི་སྐྱེ་དང་འཁྲུག་། འཆམས་དཔོན་འཐོན་ཏེ་
ལེན་ཚར་བའི་རྩེས་སུ། འཆམས་པ་གཞན་རྣམས་མི་གངས་གཉིས་གཉིས་
ཟིམ་བཞིན་འཐོན་ཏེ་སྐྱེ་འཆམས་གནང་ཚར་ནས།

འཇུལ་འཆམ་གྱི་སྐྱབས་མི་རེ་རེ་བཙར་ཏེ་འཇུལ་དགོས། དེ་ལས་དོ་དམ་
གྱིས་འགོ་འདྲན་ཐོག་ལས་གྲུལ་བཙར་ཏེ་སྐྱབས་རྩེའི་སྐྱེ་མདུན་ལུ་བཞུགས་
འབྲེལ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། རང་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་ལུ་མདུན་བསྐྱེད་ཆོ་
ག་གོལ་ཏེ་ཆོམས་གོང་མས་སྐྱབས་རྩེ་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་ཉིན་གཉིས་པའི་
ཞལ་འབག་དང་འཆམས་ཆས་པ་དགོས། ཕྱི་ངོ་བྱུན་གྱི་ཕྱག་སྒྲིལ་དང་
འཁྲུག་ཏེ་དོ་དམ་གྱིས་སྐྱེ་དུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམས་
པ་རྣམས་གྲུལ་སྐྱིལ་བཞུགས་དགོས།

ལྷམ་གཉེར་གྱིས་མཚན་ཐོ་གྲོག་དགོས། དེ་ལས་ལྷམ་གཉེར་གྱིས་འཆམས་
རོལ་གནང་། ལྷ་མོ་རེ་མ་ཉིས་གཙོས་པའི་ལྷ་མོ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་བཞི་
སོགས་ཀྱི་འབག་འཆམ་རྩི་གཙལ་ནང་དུ་གཙམ་པ་ཡིན། ཆོས་ལུ་ཕྱི་ངོ་བྱུན་
ནང་ན་བཙུགས་པ་དང་འཁྲུག་། དོ་དམ་གྱིས་ཐང་ཤད་བྱེད་ཚར་ནས་དགོ་
སྒྲོང་སངས་རྒྱལ་ཡན་ཆད་ཕྱག་སྒྲིལ་བྱོན། དེ་ལས་དུར་བདག་གོང་མ་གཉིས་
གྱིས་ཆོས་གཉེར་དང་གྲ་ཚང་དབྱུ་མཛད་ལྟ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་གྱིས་རྒྱབ་
ལ་དང་རོལ་མོ་ལེན་བཞག་དགོས། དེ་ལས་དབྱུ་མཛད་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་
སངས་རྒྱལ་ཡན་ཆད་ལ་བཞུགས་འབྲེལ་དང་དགོས། དེ་ལས་མེ་བཤལ་དང་

འཁྲིལ། དབུ་མཛད་གྱིས་ཕྱག་རོལ་གནང། རོ་དམ་གྱིས་འཆམས་ལེའུ་
བཅན་བདུན་སྟོར་ཚུལ་ཅམ་གནང་ཆར་བ་དང།

ཆོས་གཉེར་གྱིས་གཙོས་པའི་མི་གངས་བདུན་ལྟ་མོ་གཙོ་མོའི་སྐུ་འཆམས་
གཙམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆོས་གཉེར་དང་གཉེར་ཆང་ན་ཕྱག་སྤྱིས་བྱོན་པའི་སྐབས་
སུ། ཆོས་གཉེར་དང་རོ་དམ་གྱིས་ཆོགས་གཏམ་གནང་ཆར་ནས་ཆོས་གཉེར་
ལས་བཞུགས་འབྲེལ་གནང་ཏེ་གྲོལ་བ་ཡིན། ཆོས་དྲུག་སྤྱོད་གསོལ་བ་ཆོས་
གོས་བཙུགས་པ་དང་འཁྲིལ། རོ་དམ་གྱིས་ཐང་ཤད་བྱེད་ཆར་ནས་ཐག་རྒྱབ་
སྟེ་འཆམས་པ་རྣམས་གྲལ་གཡས་གཡོན་སྤེལ་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གོང་གྲལ་
ལས་མར་བཞུགས།

དེ་ལས་རོ་དམ་གྲལ་སྐྱག་ལས་བྱོན་ཏེ་སྤྱོད་མར་ལྟ་མོ་གཙོ་མོའི་སྤེབ་མཐུ་ཆར་
ནས། འཆམ་པ་གཞན་གྱི་སྤེབ་མཐུ། དེ་ཆོས་གྲལ་གོ་རིམ་དང་འཁྲིལ་རང་
རང་སོ་སོའི་ཞལ་འབག་འཐུ་གནང་དགོས། དེའི་རྗེས་སུ་རོ་དམ་གྱིས་
ཆོས་མི་གངས་བདུན་བཏོན་དགོས། དེ་ནས་རོ་དམ་གྱིས་ཐག་རྒྱབ་སྟེ་
གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་འཆམས་པ་རྣམས་ཐེར་གཟན་བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྩའི་བྱར་
ཁར་བཞུགས། རོ་དམ་ཞབས་ལྷམ་སྤར་ནས་བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྩ་སྟོ་ཁར་བྱོན་
རོ་དམ་གྱིས་འགོ་འབྲེན་ཐོག་སྐུ་དྲུང་དབུ་མཛད་དུང་སྟོབ་བཅས་གྱིས་སྐྱབས་
རྗེའི་སྐུ་མདུན་ལ་ཕྱག་འཆལ། ཕྱག་དབང་བཅར། དགོངས་སྟོར་ལྷ། ཐང་
ཤད་བྱེད་དེ་སྤྱོད་ཀུན་རྩ་ནང་བྱོན། རོ་དམ་གྱིས་ཐག་རྒྱབ་སྟེ་འཆམས་པ་

ནམས་གྲལ་སྒྲིགས་པའི་སྐབས། དང་པ་སྒྲོས་པོར་དང་རྒྱ་གྲིང་དེ་ལས་ར་
 འཆམས་ཀྱི་གྲལ་སྒྲིག །དེ་རྗེས་འཆམས་པའི་ལྟ་ཁྲིད་དང་འཁྲིལ། ཞལ་
 འབག་གོ་རིམ་དུ་གྲལ་སྒྲིགས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ།

དོ་དམ་དང་སྐྱེ་དྲུང་གིས་སྐྱབས་རྗེ་གཟིམ་ཅུང་ནང་ལས་འཆིབ་གྲལ་གྱི་ཐོག་
 ཏུ་འདུ་ཁང་ནང་ན་ཁྱ་སྟེ། སྐྱབས་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་ལ་
 བཞུགས། འཆམས་པ་ནམས་གྲལ་གསུམ་དུ་བཟོ་སྟེ་ཕྱག་འཆལ། ཕྱག་
 དབང་བཙུང་། ཀྱན་ར་ནང་སྒྲིགས་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས། དེ་ལས་དོ་དམ་
 གྱིས་སྐྱབས་རྗེའི་སྐྱེ་མདུན་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་དང་པ་སྒྲོས་པོར་དང་རྒྱ་གྲིང་
 པའི་ཡུལ་དང་ཆོས་མིང་ལྟ།

དེ་ལས་འཆམ་ལྟ་ཁྲིད་ལ་ང་རང་། དེ་ལས་ལྟ་མོ་གཙོ་མོ་དང་གཅེར་བུ་རལ་
 ཅན་གསུམ་གྱི་ལྟ། དེ་ཆོས་གཙོས་པའི་འཆམ་མཁུག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞལ་
 འབག་གི་མིང་དང་འཁྲུངས་ཡུལ་ཆོས་མིང་སྒྲགས་ལྟ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ།
 སྐྱབས་རྗེ་མཆོག་གིས་ཆོགས་གཏམ་གསུང་ཚར་བའི་རྗེས་ལ། ལས་སྒྲོབ་
 ནམས་ལ་སྤྱང་འཁོར་རམ་བྱིན་རྒྱབས་དམ་རྗེས་གནང་ནས། སྐྱབས་རྗེ་
 གཟིགས་རས་ནང་བྱོན་འཆམ་པ་ནམས་འཆམ་ཁང་ན་འགྲོ་སྟེ་རང་རང་སོ་
 སའི་འཆམས་ཆས་བཞེས་ཚར་ནས། མཆོད་དཔོན་གྱིས་དོ་གཙལ་ནང་ལས་
 སྐྱབས་རྗེའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་དགོངས་སྒྲོར་ལྟ་བའི་རྗེས་སུ། བྲ་ཚང་དབུ་
 མཛད་ཀྱིས་འཆམ་རོལ་ཁ་སང་བ་དང་འཁྲིལ་ར་འཆམ་གནང་བར་འཐོན། དེ་

ཚར་ནས་དེ་ལས་འདྲུ་ཁང་གི་རྩ་བ་ཡོལ་བའི་ནང་ལས་རྒྱུ་དང་
 འཁྲིལ། འཆམས་དཔོན་འཐོན་ཏེ་ལེའུ་ཚར་བའི་རྒྱུ་སྤྱོད། འཆམས་པ་
 གཞན་ལས་མི་གངས་གཉིས་གཉིས་རིམ་བཞིན་འཐོན་ཏེ་སྤྱོད་འཆམས་
 གནང་བའི་ལེའུ་བཙན་བདུན་སྟོར་མ་ཚར་བ་དང་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཏི་སོགས་སྤྱོད་
 འདྲུ་ཁང་འཇུག་མ་ཐག། དེ་ལས་འདྲུ་ཁང་གི་རྩ་བ་ཡོལ་བའི་ནང་ལས་རྒྱུ་དང་
 འཁྲིལ། ལྷ་མོ་གཙོ་མོའི་སྤྱོད་འཆམ་འཐོན་ལེའུ་འཇུག་པར་མཚམས་
 སྤྱོད་གནང་བ་ལས་སེང་བ་དང་འཁྲིལ་ལྷ་མོ་རེ་མ་ཏི་སོགས་སྤྱོད་དོ་གཙལ་ནང་
 འཐོན་ཏེ་ལེའུ་གཅིག་ཁར་གནང་ནས། རེ་མ་ཏིས་ལྷ་མོ་གཙོ་མོ་གྲལ་གྱི་སྤྱོད་
 ལས་ལྷ་སྟེ་མཐའ་མའི་གྲལ་དུ་བཀལ།

དེ་ནས་ལེའུ་སེང་བ་དང་ལྷ་གཙོ་མོའི་སྤྱོད་འཆམ་ལས་སྤྱོད་ཏེ་འཇུག་
 འཆམ་གྱི་སྤྱོད་པས་མི་རེ་རེ་བཙན་ཏེ་འཇུག་དགོས། དེ་ལས་དོ་དམ་གྱིས་འགོ་
 འདྲན་ཐོག་ལས་གྲལ་བཙན་ཏེ་སྤྱོད་པས་རྒྱུ་མཐུན་ལུ་བཞུགས་འབྲེལ་
 གནང་བར་བྱོན་དགོས། རང་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་དུག་མཐུན་བསྐྱེད་ཆོག་
 གྲོལ་ཏེ་ཆོས་པ་གོང་མས་སྤྱོད་པས་རྒྱུ་མཐུན་ལུ་བཞུགས་པའི་ཞལ་
 འབག་དང་འཆམས་ཆས་ཕབ་དགོས། ཕྱི་དོ་བུན་གྱི་ཕྱག་སྤྱོད་དང་འཁྲིལ་ཏེ་
 དོ་དམ་གྱིས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས་ཐག་བརྒྱུད་སྤྱོད་འཆམས་པ་རྣམས་
 གྲལ་སྤྱོད་པས་བཞུགས་དགོས། ལྷ་མོ་གཙོ་མོ་གྲལ་མཚན་ཐོ་གྲོག་དགོས། དེ་
 ལས་ལྷ་མོ་གཙོ་མོ་གྲལ་འཆམས་རོལ་གནང་། སྤྱོད་པས་གཙོ་མོ་པའི་འབག་
 འཆམ་རྣམས་དོ་གཙལ་ནང་དུ་གཙལ་པ་ཡིན། ཆོས་དུག་ཕྱི་དོ་བུན་ནང་ན་

བཙུགས་པ་དང་འཁྲིལ། རོ་དམ་གྱིས་ཐང་ཤད་བྱེད་ཚར་ནས་དགེ་སློང་
 སངས་རྒྱུ་ཡན་ཆད་ཕྱག་སྤྲིས་བྱོན། དེ་ལས་དགེ་སློང་སངས་རྒྱུ་རྒྱལ་མི་
 གཉིས་གྱིས་ཆོས་གཉེར་དང་གྲྭ་ཚང་དབྱུ་མཛད་ཟུ། རྒྱལ་ལ་དང་མཛོད་
 དཔོན་གྱི་བྲིལ་ཚང་ནང་ལས་རོལ་མོ་ལེན་བཞག་དགོས།

དེ་ལས་དབྱུ་མཛད་གྱིས་དགེ་སློང་སངས་རྒྱུ་ཡན་ཆོད་ལ་བཞུགས་འབྲེལ་
 རྩེད་དགོས། དེ་ལས་མེ་བཤལ་དང་འཁྲིལ། དབྱུ་མཛད་གྱིས་ཕྱག་རོལ་
 གནང། དུར་བདག་བཞིའི་སྐུ་འཆམ་རྩོལ་ནང་གནང་བ་ཡིན། དེ་ལས་
 ཆོས་གོས་གཉེར་ཚང་ན་ཕྱག་སྤྲིས་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་གཉེར་དང་རོ་
 དམ་གྱིས་ཆོགས་གཏམ་གནང་ཚར་ནས་ཆོས་གཉེར་ལས་བཞུགས་འབྲེལ་
 གནང་ཏེ་གྲོལ་བ་ཡིན།

ཆོས་བདུན་སྡེ་བྲོ་གསོལ་བ་ཆོས་གོས་བཅུགས་པ་དང་འཁྲིལ། རོ་དམ་གྱིས་
 ཐང་ཤད་བྱེད་ཚར་ནས་ཐག་རྒྱལ་སྤྲེ་འཆམས་པ་རྣམས་གྲལ་གཡས་གཡོན་
 སྤེལ་ལིང་ཀ་བསྐྱལ་མི་གོང་གྲལ་ལས་མར་བཞུགས། དེ་ལས་རོ་དམ་གྲལ་
 སྐྱག་ལས་བྱོན་ཏེ་སྡེ་མར་དམང་འཆམ་གྱི་སྤེབ་མཐུ་ཚར་ནས། དེ་ཆོས་
 གྲལ་གོ་རིམ་དང་འཁྲིལ་རང་རང་སོ་སོའི་ཞལ་འབག་འཐུ་གནང་དགོས།

དེའི་རྗེས་སུ་རོ་དམ་གྱིས་ཆོམས་མི་གངས་བདུན་བཏོན་དགོས། དེ་ནས་རོ་
 དམ་གྱིས་ཐག་རྒྱལ་སྤྲེ་གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་འཆམས་པ་རྣམས་ཐེར་གཟན་

བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྩི་ཟུར་ཁར་བཞུགས། རོ་དམ་ཞབས་ལྷམ་སྤར་ནས་བཞེས་
 ཏེ་ཀུན་རྩི་ཁར་བྱོན། རོ་དམ་གྱིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་སྐྱུ་རྩུང་དབྱ་མཛད་རྩུང་
 སློབ་བཅས་གྱིས་སྐྱབས་ཆེའི་སྐྱུ་མདུན་ལ་ཕྱག་འཆེལ། ཕྱག་དབང་བཅར།
 དགོངས་སྒྲོར་ལྷ། ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་སྤྲོད་ཀུན་རྩི་ཞུ་བྱོན།

རོ་དམ་གྱིས་ཐག་རྒྱབ་སྟེ་འཆམས་པ་རྣམས་གྲལ་སྒྲིགས་པའི་སྐབས། དང་
 པ་སློབ་ཕྱིར་དང་རྒྱ་གྲིང་དེ་ལས་འཆམས་པའི་ལྷ་ཁྲིད་དང་འཁྲིལ། ཞལ་
 འབག་གོ་རིམ་དུ་གྲལ་སྒྲིགས་ཆར་བའི་རྩིས་སུ། རོ་དམ་དང་སྐྱུ་རྩུང་གིས་
 སྐྱབས་ཆེ་གཟིམ་རྩུང་ནང་ལས་འཆིབ་གྲལ་གྱི་ཐོག་དུ་འདུ་ཁང་ནང་ན་ལྷ་སྟེ།
 སྐྱབས་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་ལ་བཞུགས། འཆམས་པ་རྣམས་
 གྲལ་གསུམ་དུ་བཟོ་སྟེ་ཕྱག་འཆེལ། ཕྱག་དབང་བཅར་ཏེ། ཀུན་རྩི་ནང་
 སྒྲིགས་པ་ལྷ་བྱར་བཞུགས། དེ་ལས་རོ་དམ་གྱིས་སྐྱབས་ཆེའི་སྐྱུ་མདུན་ལས་
 ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་དང་པ་དུར་བདག་བཞིའི་དགོངས་སྒྲོར་ལྷ། དེ་རྩིས་སློབ་ཕྱིར་
 དང་རྒྱ་གྲིང་པའི་ཡུལ་དང་ཆོས་མིང་ལྷ།

དེ་ལས་འཆམ་ལྷ་ཁྲིད་གྱིས་གཙོས་པའི་འཆམ་མཚུག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཞལ་
 འབག་གི་མིང་དང་འཁྲུངས་ཡུལ་ཆོས་མིང་སྒྲགས་ལྷ་ཆར་བའི་རྩིས་སུ།
 སྐྱབས་ཆེ་མཆོག་གིས་ཆོགས་གཏམ་གསུང་ཆར་བའི་རྩིས་ལ། ལས་སློབ་
 རྣམས་ལ་སྤྱང་འཁོར་རམ་བྱིན་སྐྱབས་དམ་རྩིས་གནང་ནས། སྐྱབས་ཆེ་
 གཟིགས་རས་ནང་བྱོན་འཆམ་པ་རྣམས་འཆམ་ཁང་ན་འགྲོ་སྟེ་རང་རང་སོ་

སེའི་འཆམས་ཆས་བཞེས་ཚར་ནས། མཆོད་དཔོན་གྱིས་དོ་གཙལ་ནང་ལས་
 སྐབས་མཇེའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་དགོངས་སྒྲོར་ལཱ་བའི་མེས་སུ། གྲ་ཚང་དབུ་
 མཇོད་གྱིས་འཆམ་རོལ་ཁ་སང་བ་དང་འཁྲིལ་དུར་བདག་འཕྱོན། དེ་ཆར་
 རས་དེ་ལས་འདུ་ཁང་གི་རྩ་བ་ཡོལ་བའི་ནང་ལས་རྒྱ་དུང་གི་སྐྱ་དང་འཁྲིལ།
 འཆམས་དཔོན་འཕྱོན་ཏེ་ལེའུ་ཆར་བའི་མེས་སུ། འཆམས་པ་གཞན་རྣམས་
 མི་གྲངས་གསུམ་གསུམ་རིམ་བཞིན་འཕྱོན་ཏེ་སྐྱ་འཆམས་གནང་ཆར་བའི་
 མེས་སུ་འཇུལ་འཆམ་གྱི་སྐབས་མི་གསུམ་གསུམ་གྲལ་བཙར་ཏེ་འཇུལ་
 དགོས།

དེ་ལས་དོ་དམ་གྱིས་འགོ་འདྲན་ཐོག་ལས་གྲལ་བཙར་ཏེ་སྐབས་མཇེའི་སྐྱ་
 མདུན་ལུ་བཞུགས་འབྲེལ་གནང་བར་བྱོན་དགོས། ཆོས་བདུན་གྱི་ཕྱི་དྲོར་
 དུར་བདག་བཞེས་དོ་དམ་དང་གཅིག་ཁར་འདུ་ཁང་ནང་ན་གཉིས་སྒྲོར་མ་
 གནང་བ་བྱོན་དགོས། ཆོས་བདུན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཐུན་གྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་
 དོ་དམ་གྱིས་སྐྱ་དུང་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་འཆམས་པ་རྣམས་
 གྲལ་སྒྲིགས་བཞུགས་དགོས། ལྷམ་གཉེར་གྱིས་མཆན་ཐོ་གྲོག་དགོས། དེ་
 ལས་ལྷམ་གཉེར་གྱིས་འཆམས་རོལ་གནང། ཐོར་འཆམ་རྒྱས་པའི་ནག་པོ་
 ཆེན་པོ་དོ་གཙལ་ནང་དུ་གཙམ་པ་ཡིན།

རང་ལྷ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྤྱོད་ཆོས་གཉེར་ཆོག་པ་བྱོན་དགོས། ཉིམ་
 གྲུང་ཇ་གྲོལ་ཏེ་འཆམས་པ་རྣམས་ཐེར་གཟན་བཞེས་ཏེ་ཀུན་རྒྱུ་ལུ་ཁར་

གཅིག་གི་ཕྱི་ངོ་ཕྱག་སྤྲིས་ཀྱི་རིམ་པ་ཚར་ནས། རིག་མ་བཅུ་དྲུག་རྩ་ཅུའི་
གདངས་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱག་སྤྲིས་རིམ་པ་ཀ་ཅུང་ནང་ལ་གནང་དགོས།

སྤྲོམ་ཆེན་འགོ་བཅུགས་དང་འཁྲིལ་མཚོ་ལིའི་ཕྱག་སྤྲིས་བཅུགས་པའི་སྐབས།
བདག་འཛིན་པ་གཤིན་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད། འཆམ་རྒྱལ་སྤྱུ་ལ་
མཁན་ཡན་ཆད་ཕྱག་སྤྲིས་བྱོན་དགོས་པའི་ཁར་རོལ་མོ་ཡང་གཤིན་རྗེ་ཡབ་
ཀྱིས་བརྟུང་དགོས། འཆམས་དཔོན་དང་འཆམས་མཚུག་དགོ་སྤྲོང་སངས་
རྒྱས་གཉིས་ལ་ཕོག་པ་ཡིན། ཆོས་བཅུ་ཐམ་ལ་ཆོས་བཅུ་ཞུ་ནག་དང་ཆོས་
བཅུ་རྩ་འཆམ་གནང་དགོས།

ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་དུར་བདག་དང་གཏུམ་རམ་ཆོས་རྒྱལ་གནང་དགོས།
ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་མཚོ་སྤིང་དང་གྲུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་རྩ་ཅུ་
དང་དཔའ་རུ་བཅས་ཀྱིས་མཚུག་བསྐྱུ་བ་ཡིན། དྲན་གསོ། ཆོས་བཅུ་གཉིས་
ལ་གྲུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་དོ་གཅེལ་ན་སྐྱུ་འཆམས་གནང་བའི་བར་སྐབས་རྗེ་ལས་
དོ་རྗེ་གོ་ལོད་དང་སེལ་སྤྲོ་སྤྲོག་ལུ་ཁ་དར་གནང་སྟོན་ཡོད། ཆོས་བཅུ་གཅིག་
ལ་ཆོས་རྒྱལ་བྱོན་སྐབས་ཆོས་རྒྱལ་ནང་ན་ཆོས་གཉིས་བྱོན་པའི་ཁར་དགོ་སྤྲོང་
སངས་རྒྱས་ཡན་ཆད་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱག་ཞུ་སྟེ་འགོ་དགོས།

ཆོས་རྒྱལ་ཁྲོམ་ཤག་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་སྐབས་རྗེ་ལས་བོང་དང་ཁ་དར་གཟིམ་
དཔོན་གྱིས་བསྐྱམས་བྱོན་ཏེ་སྤྱལ་སྟོན་ཡོད། སྤྲོམ་ཆེན་སྐབས་སྤྱེུ་ཡབ་

ཡུམ་རྒྱལ་མི་གཉིས་དྲུང་བདག་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཕོག་པ་ཡིན།

༤) གཏོར་སྒྲིལ་གྱི་ལམ།

༤.༡, སྤངས་རྒྱུ་གཏོར་སྒྲིལ་མཛད་དགོས་པ།

རང་ལྟར་བཅུ་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་དམང་གི་སྐྱེ་རིམ་གཏོར་མ་ལྟ་ལོ། དགོ་བསྟེན། དགོན་བླ་མ་པ། སྤྱི་འགོ་བཅས་བཞེངས་དགོས་པ་ཡིན། ལྷ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་རྒྱུན་གཏོར་འཇུག་མཚེག་དོན། ལྟ་ལོ་སྒྲེར་གསེལ་བཏང་སར། ལྟ་ལོ། དགོ་བསྟེན། དགོན་བླ་མ་པ་གསུམ། དེ་བཞིན་སྒྲེར་གསེལ་བཏང་སར་ལས་མགོན། ཆོ་རིང་མ། དགོ་བསྟེན། སྤྱི་འགོ་བཅས་ཀྱི་གཏོར་མ་བཞེངས་དགོས། ལྷ་འདིའི་ཆོས་དགྲུ་ལས་ཀྱན་རྩ་ནང་གསེལ་འབྲུམ་དོན། གཏོར་མ་རྒྱུན་གཏོར་སྤྱོད་མ་ཅུ་གསུམ་སོ་སོར་བཞེངས། དེའི་ནང་པ་ལས་ཁ་གསོ་བཞེངས་དགོས།

ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལས་སྤྱི་བསགས་ནང་། གཏོར་མ་རྩམ་སྤྱོད་ཆོ་རིང་མ་རྒྱུན་གཏོར། དགོ་བསྟེན། ལྟ་ལོ། དགོན་བླ་མ་པ། སྤྱི་འགོ་བཅས་དཀར་གཏོར། ཆོ་རིང་མའི་གངས་གཟུགས་ནེའུ་ལི་གོལ་མའི་ལྗོངས་ཅུང་བཅས་བཞེངས་དགོས། ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་སྤྱེ་སྤངས་མགོན་ཁང་ནང་མགོན་པོ་ལྷུ་མ་འཕྲུལ་རྒྱུན་གཏོར། སྒྲེར་གསེལ། གཞན་རྩམས་དཀར་གཏོར། འཕྲུལ་པོ་དམར་ཆེན་གཏོར་མ་ནི་སྤངས་འཁོར་པས་བཞེངས་དགོས། དེ་བཞིན་སྤྱོད་མ་མཁན་པོའི་གཟིམ་ཅུང་ནང་མགོན་པོ་ལྷུ་མ་འཕྲུལ་རྒྱུན་

གཏོར། སྒྲེར་གསེལ་དཀར་གཏོར་བཞེངས་དགོས།

ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་མགོན་པོའི་མདོས་ཆོག །གཏོར་མ་མགོན་པོ་ལྷུ་མ་དཔ་
གསུམ་རྒྱུན་གཏོར། སྒྲེ་བརྒྱད་དམར་གཏོར་ཁྲོ་ཞལ་བརྒྱད། གཙཱ་བོ་ལྷ་
མགོན་གཉིས་ཁྲོ་ཞལ། མདོས་ཀྱི་བྱར་དུ་མགོན་པོའི་བསྟན་མ་བཞི། ལྷ་
མོའི་བསྟན་མ་གཉིས་བཞེངས་དགོས། ལྷ་བཙུག་ཅིག་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་
མཚན་བརྗོད་འཇམ་དཀར་གཏོར་མ་རྒྱུན་གཏོར། ཞལ་བས་ཁ་གསེ་བཅས་
བཞེངས་དགོས། ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཙུག་ཅིག་ལ་ཨ་ཞེའི་སྐྱབ་ཆེན་ས་ཆོག །
སའི་ལྷ་མོ་དང་བྱེ་བྲག་གཏོར་མ་དཀར་གཏོར།

བདེ་མཆོག་གཏོར་མ་དང་མགོན་པོ་ལྷུ་མ་དཔ་གསུམ། དགེ་བསྟོན། སྒྲེ་མོ།
དགོན་བྲག་པ། སྤྱི་འགྲོ་བཅས་རྒྱུན་གཏོར། ཞལ་བས་ཁ་གསེ་བཅས་
བཞེངས་དགོས། ལྷ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་ལ་ན་རྒྱ་བསྐྱང་བཤགས་གཏོར་མ་
མགོན་པོ་ལྷུ་མ་དཔ་གསུམ་རྒྱུན་གཏོར། ལྷ་བཙུག་ཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་
དགུན་ལྷ་བདེ་མཆོག ། གཏོར་མ་རྒྱུན་གཏོར། ཞལ་བས་ཁ་གསེ་བཅས་
བཞེངས། ལྷ་འདིའི་ཆོས་ལྷ་ལས་ལྷ་མོ་གཏོར་ཅུང་བརྒྱ་ཆར་གཏོར་མ།

ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཙུག་སུམ་དང་བཙུ་བཞི་གཉིས་མགོན་དབང་ས་ཆོག་གཏོར་
མ་སའི་ལྷ་མོ་དང་བྱེ་བྲག་གཏོར་མ་དཀར་གཏོར། ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཙུ་ལྷ་
ལྷ་མོ་ལྷ་ཏྲ་གཏོར་མ་དཀར་གཏོར། བྱེ་མར། དབང་གཏོར། མགོན་པོ་ལྷུ་མ་

དཔལ་གསུམ། ཅིག་ཅར། སྦྱོང་ལ། དགོ་བསྟེན། སྒོ་མོ་བཅས་རྒྱུན་གཏོར་
 བཞེངས་དགོས། གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་འཆམ་ཁང་ལྟ་མོ། ལྟ་མོའི་གཏོར་མ་
 རྒྱུན་གཏོར། དགོ་བསྟེན། དགོན་བྲག་པ་བཅས་དཀར་གཏོར་བཞེངས་
 དགོས། ལྷ་འདྲིའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་དབང་ཆོག་བུམ་བཟ་གིས། གཏོར་མ་
 མགོན་པོ་སྤགས་བྱང་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་གཏོར། བསྐྱང་གཏོར་གྲགས་པའི་
 ལས་མགོན་རྒྱུན་གཏོར། རྩྱགས་བཞི་མའི་གཏོར་མ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་བཞི།
 ཞལ་ཟས་ཆོན་ཁ་ཅན། སྒྲེར་གསོལ། ཅིག་ཅར། སྦྱོང་ལ། དགོ་བསྟེན།
 སྒོ་མོ་བཅས་རྒྱུན་གཏོར་བཞེངས་དགོས།

ལྷ་དང་པའི་ཆོས་བཅུ་ཐམ་ལ་ཆོས་བཅུ་གཏོར་མ་སྤྲུལ་ཅ་གསུམ་རྒྱུན་གཏོར།
 ཞལ་ཟས་ཁ་གསོ་བཅས་བཞེངས་དགོས། ལྷ་འདྲིའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་
 བསྟེན་རྩྱགས་གནང་སར་ཞལ་ཟས་བྱ་རྒྱུ། ལྷ་འདྲིའི་ཆོས་བཅུ་ལྔ་ལ་སྤྲོ་
 གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གཏོར་མ་ནི་གནས་བརྟན་སྦྱ་གཉེར་ནས་བཞེངས་
 དགོས། ལྷ་འདྲིའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཁྱུར་གྲོག་སར་ཞལ་
 ཟས། ལྷ་འདྲིའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་རྒྱལ་ཁང་ནང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུང་གཅོད་
 བཏང་སར་རྒྱལ་པོའི་སྦྱ་སྦྱང་དང་། མགར་བའི་གཏོན་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོ་
 བསྐྱལ་དགོས། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ལས་རྒྱལ་པོའི་མདོས། རྒྱལ་པོའི་དཀོན་
 གཉེར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་གཏོར་མ་བཞེངས་དགོས།

ཡང་ལྷ་འདྲིའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་དམ་ཆོག་གཏོར་མ། མགོན་པོ་དང་།

ལས་མགོན་རྒྱུན་གཏོར། གདོང་བརྟན་བཅུ་གསུམ་མཉམ་ལས་མགོན་གྱི་ཁོ་
 ཞལ་མཆུ་ཅན་བཅུ་གསུམ། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཕྱར་པའི་དབལ་གྱི་མགོ་ཚུ་སྟོན་གྱི་
 ཞལ་འབྲུ་བ་བཞེངས་པའི་སྟེང་། སྐྱེ་གཟུགས་དང་བཅས་པ་བཞེངས་དགོས།
 ཟླ་གཉིས་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ལྟན་སྟེས་དྲུང་འཕྱར་ལྟན་སྟེས་གཏོར་མ་རྒྱུན་
 གཏོར་ཞལ་བས་ཁ་གསོ་བཅས། རྒྱལ་ཆོག་མགོན་པོ་ལྷམ་པལ་གསུམ།
 སྟེར་གསོལ་དྲུང་བེར་དཀར་གཏོར། ཟླ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་སྟེ་པའི་མ་
 ཁི་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱི་གཏོར་མ་རྒྱུན་གཏོར་ཞལ་བས་ཁ་གསོ་བཅས།

ཟླ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་རྩ་ཐོག་སྟུན་རས་གཟིགས་སྟུན་སྟེག་བཅའ་
 སྐྱིག་ནི་གྲྭ་ཚང་མཆོད་དཔོན་ལས། གཏོར་མ་གཏོར་ཁང་ལས། ཟླ་འདིའི་
 ཆོས་ཉེར་ལྔ་ལ་སྟེ་པའི་བྱར་མདོས་གཏོར་མ་མགོན་པོ་ལྷམ་པལ་གསུམ་
 དཀར་གཏོར། གཏན་མ་དང་འབར་མ་སྟེ་གཉིས་སྐྱེ་སྟུང་གཏོར་ཁང་ནང་
 ལས། དཀྱིལ་འཁོར་པ་ལས་མདོས་བཅུ་གསུམ་དགོས། ཟླ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་
 བདུན་ནས་ལྔ་མོ་ཞག་གསུམ་གཏོར་མ། ལྔ་མོའི་གཏོར་མ་རྒྱུན་གཏོར། ཟླ་
 འདིའི་གནམ་གང་ལ་སྟེ་འོ་གནས་བརྟན་ལྟ་ཁང་ནང་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་
 གཏོར་མ་ནི་གནས་བརྟན་དཀོན་གཉེར་གྱིས་བཞེངས་དགོས།

ཟླ་གསུམ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་རྟེན་མདོས་གཏོར་མ། མགོན་པོ་ལྷམ་པལ་
 གསུམ་རྒྱུན་གཏོར། གྲོལ་དུས་སྟེར་གསོལ་དྲུང་བེར་དཀར་གཏོར། ཟླ་
 འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཞབས་དྲུང་སྐྱེ་མཆོད། ཟླ་མཆོད་གཏོར་མ་དཀར་

གཏོར་ཚོན་ཁ་ཅན་བཟིན་ལྷན་ཞིག་བཞེངས་དགོས། ཟླ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱ་
བཞེ་ལ་སླ་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་གཟིམ་ཅུང་ནང་རྒྱན་གཏོར་བཤགས་ཆོག་གཏོར་མ་
ཁ་གསོ། ཟླ་འདིའི་ཆོས་བཙུ་ལ་དབུ་ཅེ་མགོན་ཁང་ནང་དག་ལྷ་ལྷ་
བསངས་གཏོར་མ་ནི་དབུ་ཅེ་བསྐྱང་རྒྱན་པས་བསྐྱལ་དགོས།

ཟླ་ཆོས་འདིར་འདུ་ཁང་ཐོག་མི་འཁྲུགས་པའི་སྒྲིན་སྟེག་བཙའ་སྒྲིག་ནི་གྲྭ་ཚང་
མཆོད་དཔོན་ནས་བརྒྱབ་དགོས། ཟླ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱ་བདུན་ལ་དབུ་ཅེ་ནང་
མགོན་པོ་ཞིག་གསུམ་གཏོར་མ། མགོན་པོ་ལྷ་མ་འལ་གསུམ་དང་། སྒྲེར་
གསོལ་དུང་ཐེར་དཀར་གཏོར་དབུ་ཅེ་བསྐྱང་རྒྱན་པས་བཞེངས་དགོས། ཟླ་
འདིའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་ཡབ་ཀྱི་སྐུ་མཆོད་སླ་མཆོད་གཏོར་མ་ཚོན་གཏོར།
ཡང་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་རྒྱན་གཏོར་བཤགས་ཆོག་གཏོར་མ་ཁ་གསོ།

༤.༡, ཐུམ་ཚྭ་དུ་གཏོར་སྟེ་ནས་མཛད་དགོས་པ།

ཟླ་བཞེ་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་དམང་གི་སྐུ་རིམ་གཏོར་མ་ལྷ་མོ་རྒྱན་གཏོར། ཟླ་
འདིའི་ཆོས་བཞེ་ལ་དམང་གི་སྐུ་རིམ་དག་དམར་སྐྱབ་ཆོག་གཏོར་མ་དག་
དམར་རྒྱན་གཏོར་གཡས་གཡོན་པ་ར་ཅན་གཉིས། ཟླ་འདིའི་ཆོས་ལྷ་ལ་སླ་
མའི་ཉིལ་མར། ལྷ་མོའི་གཏོར་མ་དཀར་གཏོར། དག་བསྟེན། རྩ་ཐེང་དག་
རྩལ་བཙས་བཞེངས་དགོས།

ཟླ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་རྒྱན་གཏོར་གཏོར་མ་སྤྲངས་ཚྭ་དང་འདྲའང་དགོན་

བྲག་པའི་ཚབ་དོ་རྩེ་དྲག་རྩལ་བཞེངས་དགོས། ཟླ་འདིའི་ཆོས་དགུ་ལ་
གསེལ་འབུམ་གཏོར་མ་སྤྲུངས་རྫོང་དང་འདྲ། གསེལ་འབུམ་གྱི་གཏོར་མ་
བཞེངས་དུས་བྲག་པ་དམ་གྱི་སྒྲོར་གཡོན་གྱི་གོང་གྲལ་ནང་དྲག་དམར་དང་
ལྷན་སྦྲེས་མགོན་པོ་ལུམ་པ་ལ་གསུམ་རྒྱུན་གཏོར། གཡས་གྱི་གོང་གྲལ་ནང་
ནམ་འཛམས་རྒྱུན་གཏོར་བཅས་གོང་འཁོད་གཏོར་མ་ནམས་གཏོར་ཁང་ནང་
ལས་བཞེངས་དགོས། དུས་ཚོག་གི་གཏོར་མའི་རིགས་ནི་ཀུན་རྫ་དགོན་
གཉིར་ནས་བཞེངས་པས་གཏོར་སྡེ་ནས་བཞེངས་མི་དགོས།

ཟླ་ལྷ་པའི་ཆོས་བཞེ་ལས་གཟུངས་གྲྭ་ལྷ་གཏོར་མ་རྒྱུན་གཏོར། ཟླ་འདིའི་
ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལས་སྒྲོལ་དཀར་གཏོར་མ་རྒྱུན་གཏོར། ཟླ་འདིའི་ཆོས་ཉིར་
གསུམ་ལ་ལྷ་མོའི་མདོས་ཆོག །ལྷ་མོའི་གཏོར་མ་རྒྱུན་གཏོར། ལྷ་མོའི་
གཏན་མ་གཉིས། འབར་མ་སྒྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྤྱད། གྲོལ་དུས་དཀྱིལ་
འཁོར་པས་མདོས་བཅུགས་དགོས།

ཟླ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཞེ་ལ་ནམ་རྒྱལ་མའི་གཏོར་མ་རྒྱུན་གཏོར་དང་ཞལ་ཟས་
ཁ་གསོ། ཟླ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་བཞེ་ལས་རྟེན་མདོས་གཏོར་མ་སྤྲུངས་རྫོང་
བཞིན། ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་གཉིས་ལས་ནམ་འཛམས་རྒྱས་པ་གཏོར་མ་རྒྱུན་
གཏོར་ཞལ་ཟས། ཟླ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་བཞེ་ལ་ས་ཆོག་གཏོར་
མ་སྤྲུངས་རྫོང་བཞིན། ཟླ་འདིའི་ཆོས་ཉིར་གཉིས་ལས་ལྷ་མོའི་དབང་ཆོག་
གཏོར་མ། ལྷ་མོའི་གཏོར་མ་སྤྲུགས་བྱང་བཅས་པའི་བསྐྱང་གཏོར། དུམ་

བསྐྱེད་གཏོར་མ་རེ་མ་ཉིའི་གཏོར་མ་རྒྱན་གཏོར་དང་། ཕྱོགས་བཞི་མའི་
གཏོར་མ་དང་སྐར་གསལ་བཞི་སྤྱངས་རྫོང་བཞིན་ཡིན།

ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བརྩ་ཐམ་ལས་ཆོས་བརྩ་ཞག་གསུམ་གཏོར་མ་སྤྱངས་རྫོང་
བཞིན། ཟླ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་ལྷ་ལ་སྟེ་པའི་བྱར་མདོས་གཏོར་མ་སྤྱངས་རྫོང་
བཞིན། ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལས་འཇིགས་བྱེད་གཏོར་མ་རྒྱན་གཏོར་
ཞལ་ཟས་བགོགས་གཏོར་སོགས། ཟླ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་རྒྱན་གཏོར་
གཏོར་མ་སྤྱངས་རྫོང་དང་མཚུངས། ཆོས་བརྩ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་མཆོད་
གཏོར་མ་བདེ་མཆོག་ཆོན་གཏོར།

༤.༣. གསུང་ཆོག་གཏོར་མ།

གསལ་བཏབ་སྤྱངས་རྫོང་དུ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་གཏོར་མ། རང་ཟླ་
བརྩ་པའི་ཆོས་ཉི་ཤེས་ལ་མགར་ས་གསུང་ཆོག་ཐེབས་ཏེ་ཉེར་གཅིག་ཅོད་པ་ལྟ་ཏེ་
ལྟ་བསངས་གཏོར་མ་མགོན་པོ་ལུ་མ་དལ། ཅིག་ཅར། སྦྱོང་ཁ། དགོ་
བསྟེན། སྒོ་མོ་དཀར་གཏོར་བཞེངས་དགོས། ཟླ་བརྩ་གཅིག་པའི་ཆོས་ལ་ཉི་
ལོག་གསུང་ཆོག་ཉེར་མདོས་སྐབས་གཏོར་མ་མགོན་པོ་ལུ་མ་དལ་གསུམ་
ལྟན་སྐྱེས་རྒྱན་གཏོར། དབང་འདུས་གསུང་ཆོག་ཐེང་གཉིས་པ་བཀའ་འགྱུར་
གྲོག་སར་ཞལ་ཟས། ཕྱི་ངོ་མི་འཁྲུགས་པའི་གཏོར་མ། ཡང་དབང་འདུས་
གསུང་ཆོག་ཉིན་དང་པོ་ལྟ་ཏེ་གཏོར་མ་ལྟ་བསངས་དང་མགོན་པོ་ལུ་མ་དལ་
གསུམ་ཅིག་ཅར་སྦྱོང་ཁ་དགོ་བསྟེན་སྒོ་མོ་རྩ་བཀའ་བཅས་བཞེངས་དགོས།

གསོལ་ཐབས་ཐིམ་ཕུ་བཞུགས་དུས་གསུང་ཆོག་གཏོར་མ། ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་
ལྷགས་རི་གསུང་ཆོག་གཏོར་མ་མགོན་པོ་ལུམ་བླ་གསུམ་རྒྱུན་གཏོར་ནི་སྤྱི་
སྡེ་ནས་བཞེངས་པས་གཏོར་སྡེ་ནས་བཞེངས་མི་དགོས།

ཟླ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་སྤྱི་གོ་གསུང་ཆོག་གཏོར་མ། ཆོས་བཙུ་ལ་
ཁོ་བོ་ཆོན་གཏོར། ཟླ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་རྟེན་མདོས་གཏོར་མ་མགོན་
པོ་ལུམ་བླ་གསུམ་རྒྱུན་གཏོར་སྤྱི་གསོལ་དུང་ཐེང་དཀར་གཏོར། ཟླ་
འདིའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་ལྷ་རྟ་གཏོར་མ་ལྷ་བསངས་དཀར་གཏོར། ཟླ་
འདིའི་ཆོས་ཉེར་བཞི་ལ་ལས་མགོན་གཏོར་མ་དཀར་གཏོར། ཟླ་འདིའི་ཆོས་
ཉེར་ལྔ་ལ་ལྷ་མོའི་མདོས་ཆོག་གཏོར་མ། ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་
དབང་འདུས་ཅེ་གཏོར་མ་མགོན་པོ་ལུམ་བླ་གསུམ་རྒྱུན་གཏོར་སྤྱི་གསོལ་
དུང་ཐེང་དཀར་གཏོར་བཞེངས་དགོས།

ལྷ་མགོན་དང་ཆོ་རིང་མའི་མདོས་ནི་དཀྱིལ་སྡེ་ནས། ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཅུ་
དགུ་ལ་སྤྱང་རི་ཟམ་པ་དང་སེམས་རྟོགས་ཁ་ཞག་བཞི་མའི་གསུང་ཆོག་
གཏོར་མ་མགོན་པོ་ལུམ་བླ་གསུམ་རྒྱུན་གཏོར། ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་གཅིག་
ལས་ལྷགས་རི་གསུང་ཆོག་གཏོར་མ་ལྷ་བསངས་མགོན་པོ་ལུམ་བླ་གསུམ།
དགེ་བསྟན་སྒྲོ་མོ་ཨ་རྩར་ཕུ་རྟི་བཅས་དཀར་གཏོར། དེ་ལས་རྟེན་མདོས་
གཏོར་མ་མགོན་པོ་ལུམ་བླ་དང་སྤྱི་གསོལ་དུང་ཐེང་བཅས་དཀར་གཏོར་
སོགས་གོང་འཁོད་གཏོར་མའི་རིགས་གཏོར་ཁང་ནས་བཞེངས་དགོས་

འདུག །

༦,༧, གཏོར་མེའི་སྒྲིག་གི་དགོངས་སྒྲེང་།

ཟླ་བཅུ་པའི་ཆེས་གཉིས་ལ་ཁྱས་ཀྱི་ཉག་དང་འབྲིལ། གཏོར་གདན་སྤང་
མིའམ་གཏོར་ མའི་དོ་དམ་པས། ཆོས་ཁྲིམས་གསུམ་གར་ཐང་ཤད་བྱེད་
ནས། ཁྱས་དང་དུས་ཆོག་ ལས་ཕྱིར་སྡོད་ཆོག་པ་ཞིག་ཅེས་དགོངས་སྒྲོར་
ཞུ་དགོས། དེ་བཞིན་འབྲུམ་སྤེའི་སྐབས་སུ་གནས་བརྟན་ལྟ་ཁང་གི་མཆོད་
རིལ་དང་འབྲིལ། ཆོག་ལས་ལངས་ཏེ་འགོ་ཆོག་པ་ཞིག་དང་། དུས་མཆོད་
སྐབས་སུ་རྣམ་འཛུལ་སྤྱོད་པ་ཐག་ལངས་འགོ་ཆོག་པ་ཞིག་ཟེར་ཞུ་དགོས།
ཟླ་བཅུ་པའི་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་ལུ་མོ་མེ་བཤལ་ཀྱན་རུ་ལས་འཐོན་ཀྱན་རུ་སྒོ་
ཁར་སྤར་སྤྲིས་བཅུ་མ་ཐག། །གཏོར་མའི་དོ་དམ་པས་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས་
གཏོར་མ་བཅུ་གས་ཆོག་པ་ཞིག་ཟེར་དགོངས་སྒྲོར་བརྒྱབ་སྤེལ། གསོལ་
འབྲུམ་གྱི་གཏོར་མ་འཛུགས་དགོས།

དེ་བཞིན་སངས་ཉིན་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་གཏོར་མ་བཞེངས་པའི་དོན་ལས། དེ་རིང་
 རྩོམ་པ་རྣམས་འཛོམས་གྲོལ་བ་དང་བསྐྱུན་ཐང་ཤད་བྱེད་དགོས། ཐང་ཤད་བྱས་
 ཚར་བའི་རིགས་ཕྱི་རྩོམ་སྟོན་ཐུན་བཏང་བར་གཞན་མཚུངས་འགྲོ་མི་
 དགོས་པར། རྒྱ་དམར་རྒྱབས་འགྲོ་བདག་ནི་མགོན་པོ་དང་བསྐྱུན་ཀྱན་
 རུའི་གྲལ་མཐུག་ལས་ཕྱག་ཕུལ་འཇུལ་དགོས། དེ་ཡང་ཐད་ཀར་གྲལ་ཁར་
 སྟོན་རྒྱ་མིན་པ། དང་པར་རང་སའི་འཕོག་སྒྲིལ་རྩ་བར་འགྲོ་ནས་ཤུམ་ཐབས་
 ཕུད་དེ་བཟླབ་ནས་འཕོག་སྒྲིལ་ཁར་བསྐྱུལ་ནས་གྲལ་དུ་འཇུལ་དགོས། ལྷ་
 བཙུག་ཉིས་པའི་ཆོས་བཙུགས་པོ་རྩོམ་མགོན་པོའི་དབང་ཆོག་གཏོར་མ་

བཞེངས་སྐྱུའི་དོན་ལས། གཏོར་གདན་སྤང་མཁན་དེས་ཆོས་བྲིམས་ལ་ཐང་
ཤད་བྱེད་དགོས།

དེ་བཞིན་གསེལ་བ་གྲོལ་ཏེ་འཆམ་གྱི་ཕྱག་སྤྲིས་འགོ་བཙུགས་པ་དང་བསྐྱུན།
 ཆོས་གོས་གཉེར་པ་དང་འཆམ་གྱི་དོད་མ་གཉིས་ལ། གཏོར་སྤེཾ་ཚང་མ་གྲལ་
 བཙར་ནས་ཐང་ཤད་བྱེད། འཆམ་གྱི་ཕྱག་སྤྲིས་ལས་ཕྱིར་སྤྲོད་ཆོག་པ་ཞིག་
 ཟེར་དགོངས་སྒྲོར་ལྷ་དགོས། ཡང་དེ་མཚུངས་ཕྱག་རྒྱའི་ཕྱག་སྤྲིས་ཡོད་པའི་
 སྐབས། དབྱ་མཇོད་དང་ལམ་དཔོན་གཉིས་ལ་ཐང་ཤད་བྱེད། ཕྱག་རྒྱ་ལས་
 ཕྱིར་སྤྲོད་ཆོག་པ་ཞིག་ཟེར་དགོངས་སྒྲོར་ལྷ་དགོས།

ཡང་འཆམས་སྐྱུགས་ཀྱི་ཚེ། ཕྱི་ངོ་འི་ཚོགས་གྲོལ་བ་དང། གཏྲར་གདན་སྤྱང་
མིའམ་དོ་དམ་པས། མཚན་གཡོག་སྟོམ་ཤོས་ལ་ཐང་ཤད་བྱེད། ཀླང་བཞི་
སྐྱེལ་གནང་བེར་དན་གསོ་བྱེད་དགོས། དེ་ནས་ཀླང་བཞི་ཁར་གཏྲར་མ་
བསྐྱལ་བའི་གོ་རིམ་ཡང། གཤམ་འགོར་བསྐྱང་གཏྲར། དེ་ལས་བྱམ་བསྐྱེད་
གཏྲར་མ། དེ་རྗེས་ལས་བཞིའི་གཏྲར་མ། དེ་ནས་སྟེར་གསོལ་བཞིའི་གཏྲར་
མ་བསྐྱལ་དགོས། དེ་ལས་བྱམ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་ངོ་བ་འདྲུ་ཁང་ནང་སྐྱབས་
མགོན་པེབས་མ་ཐག། །དབྱ་མཛད། ཚོས་ཁྲིམས། མཚན་དཔོན། གཏྲར་
སྟོབ། དཀྱིལ་སྟོབ་ཚོ་མཉམ་ཅིག་རྒྱ་ཕྱག་དབང་ལྷ། དེ་ནས་གཏྲར་སྟོབ་
ཀྱིས་སྐྱབས་མགོན་ལ་ཐང་ཤད་བྱེད། གཏྲར་མ་གཟིགས་གནང་བར་བྱོན་
ཐུབ་ཅིག་ཟེར་དགོངས་སྟོར་ལྷ། དེ་རྗེས་དཀྱིལ་སྟོབ་ཀྱིས་ཀྱང་གཏྲར་སྟོབ་

བཞིན་སྐྱབས་མགོན་ལ་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་གཟིགས་གནང་བ་
ཕྱོད་ཐུབ་ཅིག་ཟེར་དགོངས་སྒྲོར་ལུ་དགོས།

དེ་ནས་བུམ་པ་བཀྲ་ཤིས་ཆེད་ཕྱི་དོ་ཐུན་གྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་བཏང་པུལ། གཏོར་
གདན་སྤང་མཁན་དེས། ཀྱན་རུ་སྒྲོ་ཁར། སྐྱ་རྩུང་འགན་ཅན་བཞུགས་
སར། ཐང་ཤད་བྱེད་ཀླང་བཞི་བསྐྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་ཟེར་དགོངས་སྒྲོར་ལུ་དགོས།

༥,༥ ཞོར་དུ་གཏོར་གས་ནང་འཁོད་གྱི་ཕོག་ལམ།

སྤྲ་གོ་གསུང་ཆོག་སྐབས་གཏོར་སྒྲོབ་རྩིས་མི་ལ། དེ་དུས་གཏོར་སྒྲོབ་ནི་
ཆོགས་གཏོར་ མཆོད་པ། དཀར་མེ། དཀར་རྒྱ། ཆོགས་ཤེས་གས་
གཏོང་བའི་གཉིས་པ་དང། མཆོད་དཔོན་དང་དོ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་དགོས།
དབང་འདུས་རྩེ་གསུང་ཆོག་ལ། གཏོར་གདན་སྤང་མིའམ་དོ་དམ་དང་མི་
གཅིག་འགོ་དགོས། ལྷགས་རི་གསུང་ཆོག་ལ། གཏོར་སྒྲོབ་གཙོས་པའི་མི་
གསུམ། སེམས་རྟོགས་ཁར། ཕྱོགས་བཤེད་མིའམ་ཕྱོགས་བཟུང་མཁན་
གོང་མ་གཉིས། སྤང་རི་ཟམ་པར་དོ་དམ་ཁར་མི་གཉིས། མགར་སར་གཏོར་
སྒྲོབ་རྩིས་མི་གསུམ། དབང་འདུས་ལ་གཏོར་སྒྲོབ་རྩིས་མི་གསུམ། ཡང་
དབང་འདུས་ལ་གཏོར་སྒྲོབ་རྩིས་མི་གསུམ།

ལ) དགྲིལ་འཁོར་སྡེ་ཚན་གྱི་སྒྲིག་ལས།

ལ, ༡, ཐོག་མར་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པ་སྤྲངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པའི་ཕོ་
ཐང་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དེའང་།

རང་ཁྱེད་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་ཐམ་ནས་མགོན་པོའི་མདོས་ཆོག་གི་བཅའ་སྒྲིགས་
དོན་ལ། ཕྱི་ངོར་ཆོགས་རྒྱུ་རྒྱ་གཉིད་ཚར་བ་དང་ཆོས་ཁྲིམས་པ་རྒྱལ་ལ་ཁར་
ཐེབས་པ་དང་། དགྲིལ་སྡེའི་ཤིང་བྱང་བྲིས་མིས་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་
ནམས་ཕྱིར་བཞག་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད། ཁྱེད་འདིའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནས་
མདོས་གྱི་བཅའ་སྒྲིགས་གྱི་ལས་སྡེ་འགོ་འཛུགས།

ཡང་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལའང་གོང་ལྟར་ཆོས་ཁྲིམས་པ་འགན་ཚན་དང་འགན་
མེད་གཉིས་ནས་ཕྱི་ངོར་ཐུན་ལས་ཕྱི་རོལ་བཞག་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད་དེ་
ཐོག་སྒར་བཏབ་རྒྱུ་དང་། ཁྱེད་འདིའི་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་སྡེ་རྩིས་སློབ་གྱི་
གཟའ་སྐར་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྤྲངས་ཆས་སྟོར། གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་ཉིན་
མར་ཁྱེད་གྱི་ཆེད་དུ་ཁྱེད་ཏག་རྒྱལ་ཚར་བ་དང་བསྐྱེད་དགྲིལ་སྡེའི་སློབ་ཕྲུག་
ནམས་ཁྱེད་ལས་ལས་ཀར་བཞག་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས་ཉིན་མར་
མདོས་སྒྲིགས་དགོས།

ཡང་རྩིས་སློབ་གྱིས་གཟའ་སྐར་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་སྤྲངས་ཐང་གཉིས་པ་
སྟོར་བ་དང་བསྐྱེད་མཆོད་གཤམ་སྒྲིགས་གནང་རྒྱུ་ལོ། །རང་ཁྱེད་བཅུ་གཅིག་

པའི་ཆོས་བཅུ་ཐམ་ལའང་ཆོགས་རྒྱུ་རྩ་བ་ཤུང་ཆར་བ་དང་གོང་ལྟར་བདེ་
མཆོག་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་རྩལ་ཆོན་སྒྲུགས་རྒྱུ་འོན་ལ་དགྱེལ་འཁོར་པ་ཕྱིར་
བཞག་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད། ཆོགས་གྲོལ་ནས་སངས་པྲ་ཏོ་ས་ཆོག་གི་
དགྱེལ་འཁོར་སྒྲུགས་ཁྲི་དང་རྩལ་ཆོན་སོགས་འདྲུ་ཁང་ནང་བཤམ་ནས་སྟ་
གོན་གྱི་རིམ་པ་བྱས། སྔ་རྩོམ་དགྱེལ་སྒྲོབ་གྱིས་གཙོས་པའི་ལས་བྱེད་པ་
རྣམས་ཐིག་ཆོག་དང་ཆོས་བྱའི་ཆོག་གཞན་ས་ཆང་བར་འཛོམས་དགོས།

ཆོགས་དབུ་པས་དགྱེལ་སྒྲུགས་ཁང་དེ་བཟང་བྱུག་ནས་འབྲུའི་ཆོས་བྱ་དང་མེ་
རྟོག་གི་ཆོས་བྱ་བཀོད་སྐབས་སུ་དགྱེལ་སྒྲོབ་གྱིས་ལྟ་གནས་གྱི་རོ་སྒྲོད་འབུལ་
དགོས། ཡང་གསུང་ཆོག་གྲོལ་ནས་ཆོགས་དབུ་པ་དང་དབུ་མཛད་དགྱེལ་
འཁོར་རས་ནང་བྱོན་ནས་རྩལ་ཆོན་ཆོས་བྱ་བཀོད་གནང་དགོས་པ་སོགས་
མགོན་དབང་སྐྱབ་ཆེན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཡང་ཟླ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་བཞི་
ལའང་ཐང་ཤད་བྱས་ཏེ་ཕྱག་ལས་གོང་ལྟར་གནང་ཞིང་ཆོས་ཉེར་ལྔ་ལ་ཉིན་
ཆོག་གྲོལ་ནས་ཆོགས་དབུ་པ་དང་དབུ་མཛད་རྣམ་གཉིས་དགྱེལ་འཁོར་པའི་
རས་ནང་བྱོན་ཏེ་གོང་བཞིན་ཆོས་བྱ་བཀོད་ནས་བདེ་མཆོག་གི་རྩལ་ཆོན་སྒྲུག་
པ་ཡིན། །

རང་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་ཕྱི་རོ་ཆོགས་རྒྱུ་རྩ་བ་ཤུང་ཆར་བ་
དང་ཆོས་ཁྲིམས་ལྟར་སྒྲོར་པ་ལས། ཤིང་བྱང་བྲིས་མིས་སངས་ཉིན་ནས་མགོན་
དབང་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་རྩལ་ཆོན་སྒྲུགས་རྒྱུ་འོན་ཏེ་སྒྲུགས་ལམ་

ནས་ཕྱིར་འཐོན་ཆོག་པའི་ཐང་ཤད་བྱེད། ཆོགས་གྲོལ་ནས་སངས་པྲ་ཏོ་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྟ་གོན་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་སྟེགས་དང་རྩལ་ཆོན་རྣམས་བཤམ་དགོས།
 ཆོས་བརྩ་བཞི་ལ་སྟེ་ཏོ་གསུང་ཆོག་དབུ་ཚུགས་པ་དང་དཀྱིལ་སྟོབ་གིས་
 གཙོས་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཕྱག་ལུལ། ཆོག་བར་མ་གྲོལ་བ་དང་། གདན་
 གཉེར་གྱིས་ཆོགས་དབུ་པ་དང་དབུ་མཛད་ཀྱི་བཞུགས་གདན་བཤམ།
 མཆོད་དཔོན་གྱིས་མཆོད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པས་རྩལ་ཆོན་སྟ་ལྷ་དཀྱིལ་
 སྟེགས་ཁར་བཤམ།

མཆམས་འདིར་ཆོགས་དབུ་དང་དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཐིག་ཆོག་གནང་ནས་
 ཆོགས་དབུ་པ་དང་མཆོད་དཔོན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་རྒྱབ། དེའི་རྗེས་
 ཆོགས་དབུ་པ་ཕྱག་བསིལ་རྩ་བར་བཞུགས་ནས་དཀྱིལ་སྟེགས་ཁར་དེ་བཟང་
 གི་རྩ་བུག་པ་དང་འབྲུ་དང་མེ་ཏྲོག་གི་ཆོམ་བུ་བཀོད་སྐབས་དཀྱིལ་སྟོབ་ནས་
 ལྷ་གནས་ཀྱི་ཏོ་སྟོན་འབུལ་དགོས། ཕྱག་ལས་ཆར་བ་དང་མཆོད་དཔོན་གྱིས་
 སྟེགས་ཁྲི་བསྐྱལ་ནས་ཐོག་གོང་མར་བུམ་པ་རྣམས་བཤམ། ཐོག་བར་མ་
 དཀྱིལ་འཁོར་པས་རྩལ་ཆོན་སྟ་ལྷ་བརྩུགས། མཆོད་གཡོག་གིས་མཆོད་པ་
 བཤམས་ཟིན་ནས།

གསུང་ཆོག་པ་རྣམས་སྟར་བཞིན་གྲལ་ཁར་བཞུགས་ཏེ། ཆོམ་བུ་དང་བུམ་
 བསྐྱེད་ཀྱི་གསུང་ཆོག་གནང་རྒྱ་དང་། ཡང་ཆོག་གྲོལ་བ་དང་ཆོགས་དབུ་པ་
 སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ན་སྐུ་བྱུང་ཞུས་སྟོར་པས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་རས་ནང་

ལྷ་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་ཚོགས་དབུ་དང་དབུ་མཛད་ནས་གཉིས་དཀྱིལ་
འཁོར་པའི་རས་ནང་བྱོན་ཚར་བ་དང་། དཀྱིལ་སློབ་པས་ཕྱག་ལན་གསུམ་
ཕུལ་ནས་དར་བཏང་སྐབས། སྐབས་ཐེ་ཡིན་ན་དར་སྐྱེ་བྱུང་གིས་ལེན་ནས་
དར་གྱི་འཛིན་ཐངས་ཀྱང་གཟིགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། ཡང་ཕྱག་ལན་
གསུམ་ཕུལ་ནས་གསོལ་པ་དང་སྐབས།

དབུ་མཛད་ནས་པ་མཚོད་དཔལ་ལྡན་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
བཏང་གནང་སྟེ། གསོལ་པ་དང་ཚར་བ་དང་ཚོགས་དབུ་པ་ཕྱག་བསེལ་ནས།
དཀྱིལ་སྟེགས་དབུས་སུ་དང་པོར་ཉི་གདན་སྒྲགས། དེའི་ཁར་ལྷ་གཙོ་བོའི་
ཚོས་བུ་བཀོད་ནས། ཚོགས་དབུ་པ་དང་དབུ་མཛད་རང་གི་གཟིམ་ཁང་དུ་
བྱོན། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རུལ་ཚོན་གྱི་ལས་འགོ་
འཛུགས་ཏེ་གྲུབ་པ་དང་། ཚོས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་རྟོག་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་
ལྷས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཁྲུས་ཕུལ། ཕྱི་ངོ་བུན་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས།
དཀྱིལ་འཁོར་ལྷས་ཏེ་འདྲུ་ཁང་ནང་ཁང་བཟང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ནང་
དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ།

འདིར་གནད་གལ་ཆེའི་གཏམ་རྩུང་བཤད་ཅིང་ལྷ་ན། སྤར་ས་ཚོག་གི་ཚོས་བུམ་
དང་བུམ་བསྐྱེད་བཏང་ཚར་བ་ནས། མཚོད་དཔོན་གྱིས་བུམ་པ་རྣམས་ལྷས་
ཏེ་བྱིལ་ཚང་ནང་བཤམ་ནས། བུམ་པ་བཟང་གིས་ཚུན་དབང་ཚོག་གི་བུམ་
བསྐྱེད་ཆ་ཚང་བྱིལ་ཚང་ནང་མཚོད་དཔོན་གྱིས་གནང་དགོས་པ་སྤར་གི་ཕྱག་

ནས། ཚོགས་དབུ་པ་དང་དབུ་མཛད་ནམ་གཉིས་དགྱིལ་འཁོར་རས་ནང་བྱོན་
 ཏེ་ཚོས་བཅུ་ཉེ་ཚོམ་བྱ་བ་ཀོད་ཚུལ་དང་སྒྲིགས་ལས་སོགས་མགོན་དབང་སྐྱབ་
 ཚེན་དང་མཚུངས། ཡང་རང་ལྷ་དང་པའི་ཚོས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཚོགས་རྒྱུང་རྩ་དང་
 བསྐྱུན་ཐང་ཤད་བྱས་ཏེ་ཚོས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུང་གཙོད་
 མདོས་ལས་འགོ་འཛུགས་ཏེ་ཚོས་ཉི་ཤེས་ལ་མདོས་སྒྲིགས།

ཡང་ཚོས་ཉེར་གཅིག་ལ་ཡང་གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་མགོན་ཁང་ནང་དམ་ཚིག་
 གཏོར་མའི་རྩལ་ཚོན་ལྷགས་དགོས། ཡང་ཚོས་ཉེར་བཞི་ལ་གོང་ལྟར་ཚོགས་
 རྒྱུང་རྩ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཐང་ཤད་བྱས་ཏེ་ཚོས་ཉེར་ལྔ་ལ་དམ་ཚིག་གཏོར་མའི་
 ཉིན་ཚོག་གྲོལ་བ་དང་། གོང་ལྟར་དགྱིལ་རས་ནང་བྱོན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་དུང་
 འཕྱར་གྱི་ཚོམ་བྱ་བ་ཀོད་རྒྱ། རང་ལྷ་གཉིས་པའི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་ལ་གོང་
 ལྟར་ཚོགས་རྒྱུང་རྩ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཐང་ཤད་བྱས་ཏེ་ཚོས་བཅུ་བཞི་ལ་སྡེ་པའི་
 ཟུར་མདོས་དང་ལྷ་མོ་ཞག་གསུམ་བཅས་ཀྱི་མདོས་ལས་འགོ་འཛུགས།

ཚོས་ཉེར་གཉིས་ལ་གོང་ལྟར་ཕྱི་ངོ་བུན་ནས་ཐང་ཤད་བྱས་ཏེ་སློག་པར་བཏབ་
 རྒྱུ་དང་། ཚོས་ཉེར་བཞི་ལྔ་པའི་སློབ་ཀྱི་གཟའ་སྐར་དུས་ཚོད་དང་འཁྲིལ།
 སྡེ་པའི་ཟུར་མདོས་ཀྱི་སྤྱང་ཆས་སྐོར་རྒྱུ་དང་། ཉིན་མར་ཁུས་ཀྱི་སྒྲིགས་ལམ་
 སོགས་གོང་ལྟར་བྱས་ཏེ་མདོས་སྒྲིགས། ཚོས་ཉེར་ལྔ་ལ་གོང་ལྟར་བུན་ནས་
 ཐང་ཤད་བྱས་ཏེ་སློག་པར་བཏབ་རྒྱུ་དང་། ཚོས་ཉེར་དྲུག་ལ་སྡེ་པའི་གཟའ་
 སྐར་དང་བསྐྱུན་སྤྱང་ཆས་སྐོར་རྒྱུ་དང་། ལྷ་མོའི་ཞག་གསུམ་ཀྱི་མདོས་

སྒྲིགས་རྒྱུ། ཆོས་སྤྱོད་ཅུངས་གནས་གང་ལ་གཟའ་སྐར་དང་བསྐྱེད་ནས་
མགོན་ཁང་ནང་ཉེན་མདོས་ཁ་གསོ་ཆོགས་དབུ་པའི་ཕྱག་ལ་ཕུལ་ནས་མཆོད་
གཤོམ་སྒྲིགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན།

ཡང་རང་ལྷ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་དབུ་ཅེ་ལྷ་མོ་བཏངས། རྒྱལ་ཁང་ནང་།
དབང་ཕྱག་ལྷ་ཁང་། རྫོང་རྒྱུང་ནང་གི་དཀོན་གཉེར་དང་བསྐྱེད་རྒྱུན་པ་རྣམས་
མདོས་བཏང་དོན། སྤྱོད་ནས་མདོས་ཀྱི་ཟད་འབྲུས་དང་བཅས་ཉེན་མདོས་
ཀྱི་ཁ་གསོ་ལེན་པ་དཀྱིལ་སྤེལ་ནང་འོང་དགོས་པ་ཡིན། ཕྱོགས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་
ཉེན་མདོས་བཏང་དགོས་པའི་རིགས་རྣམས་ལ། དཀྱིལ་སྤེལ་ནས་མི་གཅིག་
མདོས་ཀྱི་ཁ་གསོ་བྱེད་ཏེ་གསུང་ཆོག་འགྲོ་དགོས།

ལ,ཨ, གཉིས་པ་བཟ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་དཀྱིལ་སྤེལ་ནས་བྱེད་དགོས་པ།
དེའང་རང་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་ལྷ་མོའི་མདོས་ཆོག་གི་ལས་འགོ་
འཛུགས། ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་མདོས་སྒྲིགས། སྒྲིགས་ལམ་གཞན་རྣམས་
སྤྱངས་མགོན་པོའི་མདོས་ཆོག་དང་འདྲ།

རང་ལྷ་དུག་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་དཀྱིལ་སྤོབ་ཀྱིས་གཙོས་མི་གངས་ལྷ་སྤྱོད་
གོ་གསུང་ཆོག་ལྷ་མོའི་མདོས་ཆོག་གི་བཅའ་སྒྲིག་རྒྱུ་རྒྱུའི་དོན་ལ་བསྐྱེད་
དགོས་པ་མ་ཆད། ཉིན་དང་པོ་ཆོ་དཔག་མེད་ཆོགའི་གཤམ་ཁར་སྤོབ་དཔོན་
དང་ཉེར་གནས་གཉིས་འགྲོ་མི་དགོས། གཞན་མི་གསུམ་པོ་གཤམ་ཁར་ཡིན།

རྟེན་མདོས་ནས་འགོ་འཇུགས་མདོས་ཚོག་གི་བཅའ་སྒྲིགས་རྒྱུ་སྟེ་ཚེས་ཉེར་
བཞི་ལ་མདོས་སྒྲིགས་རྒྱུ་ཡིན།

རང་ལྷ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་ལྔ་ལ་སྤྱངས་ཏེ་ལོག་དགོན་པར་ལྷ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་
མདོས་ཚོག་བཅའ་སྒྲིགས་དོན་ལས་མི་གཉིས་བཏང་དགོས། རང་ལྷ་དྲུག་
པའི་ཚེས་ལྔ་ལ་ཚོགས་རྒྱུ་རྩ་བ་བཏང་ཆར་བ་དང་རྣམ་འཛོམས་རྒྱས་པའི་ས་
ཚོག་གི་དོན་སྤྱད་ལུས་སྒྲོར་པ་ནས་ཐང་ཤད་བྱེད། ཚོགས་གྲོལ་ནས་རྒྱལ་
ཚོན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེགས་ཁྲི་འདུ་ཁང་ནང་སྤྱོད་པའི་བཅའ་སྒྲིག་གི་དོན་
ལ་བཤམ། སྤྱོད་གསུང་ཚོག་གི་སྐབས་ཚོགས་དབུ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཕྱག་ལས་གནང་སྐབས་དཀྱིལ་སྒྲོབ་པས་ཟིན་བྲིས་གྲོག་སྤུལ་དགོས།

ལག་ལེན་གཞན་རྣམས་མགོན་དབང་རྒྱུ་བཞུག་གི་སྐབས་དང་འདྲ། རང་ལྷ་
བདུན་པའི་ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་ལྷ་དབང་རྒྱུ་བཞུག་ཆེན་མོ་ཚོག་གི་སྒྲིགས་ལམ་དང་
ལས་བྱེད་ཐང་བུམ་པ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་སྤྱངས་མགོན་དབང་རྒྱུ་བཞུག་ཆེན་དང་
འདྲ། ལྷ་འདིའི་ཚེས་བཅུ་ལྔ་ལ་གསོལ་བ་གྲོལ་ནས་ཀྱན་རྩ་ནང་འཆམ་གྱི་
ཕྱག་སྦྲིས་བཅུགས་ཆར་བ་དང་། དབང་ཚོག་གི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་འཆམ་
གྱི་དོད་མ་ལས་ཐང་ཤད་བྱེད་དགོས།

དེ་བཞིན་ཉིན་མའི་གསོལ་རྩ་གྲོལ་ནས་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་དུང་རྒྱ་གླིང་དཀར་
དུང་གི་ཕྱག་སྦྲིས་ལས་གོང་གི་སྒྲོབ་གསུམ་ལ་ཐང་ཤད་བྱེད་ནས་དཀྱིལ་

འཁོར་རྩལ་ཆོན་གྱི་ལས་ཀ་འགོ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན། །ཡང་ཟླ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་
 དགུ་ལ་ཆོས་བཅུ་རྩལ་ཆོན་སྒྲུགས་རྒྱུའི་ལས་བྱེད་ཐང་དང་སྒྲིགས་ལམ།
 དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲིགས་རྒྱུ་སོགས་སྤྲུངས་ཆོས་བཅུ་ཞག་གསུམ་དང་འདྲ།

རང་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ་སྡེ་པའི་བྱར་མདོས་གྱི་ལས་བྱེད་ཐང་དང་
 སྒྲིགས་ལམ་མཆོད་བཤམ་སྒྲིག་རྒྱུ་སོགས་སྤྲུངས་སྡེ་པའི་བྱར་མདོས་དང་
 འདྲ། ཆོས་ཉེར་ལྔ་ལ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཆོས་བྱ་བཀོད་ནས་ལས་འགོ་
 བཅུགས། རང་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་ལ་འཛིགས་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲིགས་
 པའི་ལས་བྱེད་ཐང་དང་སྒྲིགས་ལམ་སོགས་རྩལ་ཆོན་སྒྲུགས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
 འབྲུམ་སྡེ་གཞན་དང་འདྲ།

ལ, ༣, དཀྱིལ་འཁོར་པ་སྤྱིར་གྱི་སྒྲིག་ལམ་ནི།

འབྲུམ་སྡེའི་ལས་ཀ་སྐབས་སུ་ཕྱི་ངོ་བུན་ལས་ཡིན་ན་བདག་ནི་མགོན་པོ་ནས་
 ཕྱག་འཆལ་ཏེ་སྤྱི་སྒྲུགས་པ་དང་མཉམ་འཛུལ་རྒྱུ། སྤྱི་ཡོན་ན་ནས་
 འཛམས་གྲོལ་ནས་སྐྱེ་འདབ་བཞེས་ཏེ་ཆོས་ཁྲིམས་པས་གྲལ་བཞི་སྐྱོར་རྒྱུ་
 ཚར་བ་དང་དུས་མཚུངས་ཕྱི་ཁར་འཐོན་རྒྱུ་ཡིན། འབྲུམ་སྡེ་དམངས་ཁར་
 ཡིན་ན་སྤྱི་ངོ་ཇ་བཞེས་ཚར་ནས་ཆོག་འགོ་འཛུགས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ཕྱིར་
 འཐོན་རྒྱུ།

ལ, དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་འགན་ཕོག་ལམ་ནི།

དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་སྒྲིག་ལམ་དང་འབྲེལ། དུང་དང་། རྒྱ་སྒྲིང་། འཆམ་
བཅས་གཙམ་མར་གཏོགས་དགོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཤིང་བྱང་བྲིས་མིའི་ལས་
འགན་བྱས་ཚར་བ་ནས་གཞན་གྱི་གཙམ་མར་གཏོགས་མི་དགོས།

ལ, དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་འགན་གོ་རིམ་ནི།

དཀྱིལ་འཁོར་སློབ་དཔོན། ཤིང་བྱང་བྲིས་མི། ཅེས་བྲིས་མི། ཕྱོགས་ཤེད་མི་
བཞི། གོང་མ་གོང་མའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཇུག་བའི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་
དགོས་པ་ཡིན་ལྟ།

༡) ཕྱིས་པའི་སྡེ་ཚོན་གྱི་སྒྲིག་ལམ།

༡.༡, ཐོག་མར་སྤྱད་སྡེ་ཚོང་དུ་བྱེད་དགོས་པ།

རང་ལྷན་བཅུ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་རང་ལྷན་གསུམ་པའི་གནམ་
གང་བར་གྱི་གསུང་ཆོག་གི་གཟུང་སྐར་ལྷག་ཆད་ཆོ་སྤྱད་དག་ཏུ་རང་ལྷན་དགུ་
པའི་ཆོས་ཉིད་དགུ་དང་གནམ་གང་གཉིས་ལས་ལེགས་པར་སྒྲིག་ནས། དགོ་
འདུན་གསོལ་བཏབ་སྤྱད་སྡེ་ཚོང་ནང་འཇུག་ཚར་བའི་སྡེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱབས་རྩེ་
ལས་དབུ་བཟུང་སློབ་དཔོན་ལྷན་རྒྱུ། སློབ་ཅེ་མ་ཆེན། སློབ་གྲྭ་ཚང་དབུ་
མཛད། ཆོས་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ། སྤྱི་མཚན་དབུ་མཛད་དང་ཁུས་དག་པ་
སོགས་གསུང་ཆོག་གི་ལས་འགན་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱབ་པར་བཀའ་དགོས།

རང་ཁྱེད་བཅུ་པའི་ཉེར་ལ་སྐབས་དང་བསྟུན་ཏེ་མགོན་པོའི་མདོས་ཚག་གི་
མཚན་བཤམ་སྒྲིག་པའི་དུས་ཚོད་བདུན་ཅི་ཐུན་མཚམས་སོགས་སྐབས་རྗེའི་
སྐུ་མདུན་དུ་ཚགས་ཀྱི་དགོངས་བསྐྱར་དང་བསྟུན་ཏུ་དགོས།

དེ་ནས་དམ་སྤེའི་རྩལ་གྱི་ཕྱིན་ལྟ་བུ་དང་ཕྱི་ངོ་མཚན་རྩལ་སྤངས་པའི་དུས་ཚོད་
གོང་བཞིན་ཏུ་དགོས། ཚེས་ཉེར་དགུ་ལ་མདོས་ཟོར་གྱི་དུས་ཚོད་ཉེར་བརྒྱད་
ཀྱི་ཕྱི་ངོ་ཚགས་ཀྱི་དགོངས་བསྐྱར་དང་སྒྲིག་སྟེ་ཏུ་དགོས། དེ་སྐོར་བདག་
སྤྱོད་ཡིག་ཚང་དུ་འང་འབྲེལ་ཡོད་ཚེ་ལ་བརྟེན་ལ་བཞུགས་ཏེ་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཡི་གེ་
བསྐྱུལ་དགོས། དེ་བཞིན་ཚེས་ཉེར་དགུ་འི་ཚེ་ཅིས་སློབ་ཀྱང་མདོས་ཟོར་ཕྱི་
རོལ་བཏོན་པའི་གོགས་བྱེད་དགོས། ཡང་ཁྱེད་བཅུ་པ་འདི་ནང་སྐབས་དང་
བསྟུན། ལུ་མ་ར་འོག་མ། ལུ་མ་ར་འོག་མ། ལུ་མ་ར་འོག་མ། ལུ་མ་ར་འོག་མ།
སོགས་ནང་། ལོ་ནག་ཁྱེད་ལ་ཞག་ནག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅོས་དང་མཚན་སྟན་
ལྟ་མདོས་བསྐྱུལ་དགོས།

སྐོ་བྱར་ས་གཡོས་དང་ཉི་ཟླར་སྐོ་གཅན་ལྷགས་པའི་ལྟ་མཚན་གྱི་ཁ་དམར་
དང་བསྒྲིག་ཐབས་ཀྱི་སྟན་ཏུ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དགེ་འདུན་དམངས་
སློབ་ལྷན་རྒྱུ་ཚོ་ལ་འབྲུལ་དགོས།

རང་ཁྱེད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གསུང་ཚོག་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་མདོས་ཀྱི་མཚན་
བཤམ་སྒྲིག་རྒྱ་དང་སྟན་དར་གྱི་དུས་ཚོད་བཏོན་དགོས། རང་ཁྱེད་བཅུ་གཉིས་

པའི་ཆེས་གཅིག་ལས་ཆེས་བཅུ་ཐམ་ཚུན་མཚམས་ཁོངས་སུ་སྡོད་དེ་ཆོས་
 ཁྲིམས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱོག་ཐབས་དང་ལྷ་ཐོ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

དེའང་སྤྱི་ལོ་བསངས་དང་དགུ་ལྷ་གནས་པོ་སོགས་བཏང་ཞིང་། ཉི་མར་
 འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གངས་གསོག་དང་ཆབ་གཅིག་ལྷ་ཐོ་བཏོན་དགོས།
 ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་སྤྱི་ལོ་ཕྱུག་སྤྱི་ལོ་ཕྱུག་པ་དང་བསྐྱུན་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་
 ཚོགས་གཏམ་གནང་ཚར་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་ལས། ཕྱིས་སློབ་ནས་གསོན་
 གཤེན་གཉིས་ཀྱི་ལས་དོན་ལས་ཕྱི་ཁར་འགོ་ཚུགས་པའི་དགོངས་བསྐྱོར་ཐང་
 ཤད་བཅས་ལུ་དགོས།

རང་ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཉེར་གཉིས་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ལྷ་དང་པའི་ཆེས་
 དགུ་ཚུན་ཕྱི་ལོ་མ་ཉལ་བར་ལྷ་བཏོག་པོར་པའི་ཆད་ཀྱི་དང་འབྲེལ་སྦྱབས་མེད་
 སྦྱོར་མཐུན་དུ་བཅར་ནས་བཞེངས་བཅད་དགོངས་བསྐྱོར་ལུ་དགོས།

ལྷ་དང་པའི་ཆེས་དགུ་ལ་གསེར་སྟེང་གི་གཡལ་བཅར་བའི་དུས་ཚོད་དགོངས་ལུ་
 དགོས་པའི་ཁར་ཕྱིས་སློབ་ཀྱང་གསེར་སྟེང་གཡལ་ཁར་སྤྲོ་མ་ལས་ཕྱོགས་
 གཤེན་སྟེ་འགོ་དགོས། རང་ལྷ་དང་པའི་ཉེར་ལ་སྦྱབས་དང་བསྐྱུན་དམ་ཚིག་
 གཏོར་མའི་མཆོད་བཤམ་སྤྱི་གཉིས་དང་གཏོར་བསྐྱོག་གི་དུས་ཚོད་ལུ་དགོས།
 དེ་དུས་གཏོར་བསྐྱུན་ཕྱི་ཁར་བཏོན་གོགས་ཀྱང་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་བདག་
 སྦྱོང་གི་ཡིག་ཚང་དུ་འང་འབྲེལ་ཚོ་ལ་བཅད་བཏང་ཆེད་ཡི་གེ་བསྐྱུལ་དགོས།

རང་ལྔ་གཉིས་པའི་ཉེར་ལ་ལྷ་མོའི་མདོས་ཀྱི་དགོངས་བསྐྱོར་དང་འབྲེལ་ཡོད་
ལ་བད་བཏང་རྒྱུ་ཡི་གེ་བསྐྱུལ་བ་སོགས་གོང་མཚུངས་བྱེད་དགོས། རང་ལྔ་
གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་རྟེན་མདོས་མཆོད་བཤམ་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་སྟན་དར་འབྲུལ་
རྒྱུ་འདུས་ཆོད་སྐྱབས་རྒྱུ་མདུན་ཆོགས་ཀྱི་དགོངས་བསྐྱོར་དང་བསྐྱུན་ལྷ་
དགོས།

༤.༢. ཐིམ་ཐོང་དུ་བྱེད་དགོས་པ།

རང་ལྔ་བཞི་པའི་ཆོས་ལས་འགོ་བཟུང་དབྱར་ལྔ་དུག་གི་རིང་ལ་མཛད་གནང་
དགོས་པའི་འབྲུལ་སྒྲིལ་འདུས་ཆོད་ནི། རང་ལྔ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉེར་དགྲ་དང་
གནམ་ལས་ལེགས་པར་སྒྲིག་ནས། ལྔ་བཞི་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་དགེ་འདུན་
གསོལ་བཏབ་ཐིམ་ཐོང་ནང་ཕེབས་ཆར་བའི་སངས་ཉིན་ནས་ཡི་གེ་བཀྲམ་
དགོས།

རང་ལྔ་བཞི་པའི་ཆོས་ལ་ལོ་ནག་ལྔ་ནག་ཞག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅས་དང་།
ལྔ་བཅན་བདུད་དང་མཆོ་སྟན་གྱི་གཞོད་ཁ་བསྒྲིག་ཐབས་བཅས་རིམ་ལྔ་
མདོས་སོགས་བསྐྱུལ་དགོས། རང་ལྔ་ལྔ་པའི་ནང་ལྷ་མོའི་མདོས་ཆོག་གི་
མཆོད་བཤམ་སྒྲིག་ནི་མདོས་ཐོང་འཕང་སྐབས་ཀྱི་དུས་ཆོད་དགོངས་བསྐྱོར་
ལྷ་རྒྱུ་དང་། མདོས་ཐོང་ཕྱི་ཁར་བཏོན་པའི་གོགས་བྱེད་དགོས་རྒྱུ། རང་ལྔ་
དུག་པའི་ནང་རྒྱ་ནག་སྒྲིལ་མདོས་ཀྱི་སྒྲིལ་འགོ་བཅའ་སྒྲིག་དང་བཅས་དངོས་
གཞི་ཆོག་བཏང་རྒྱུ་དང་། མགོན་པོའི་རྟེན་མདོས་ཀྱི་མཆོད་བཤམ་སྒྲིག་པའི་

དུས་ཚོད་དང་རྟེན་མདོས་གྲོལ་སྐབས་སྟན་དར་དུས་ཚོད་ལྷ་དགོས། རང་ལྷ་
 བདུན་པའི་ཆོས་བཅོམ་དག་ལྟ་གནང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་ཕྱི་ངོ་
 དགོངས་བསྐྱར་དང་ཆབ་ཅིག་དུས་ཚོད་ལྷ་དགོས། ཡང་ལྷ་བདུན་པ་འདིའི་
 ཉིར་གཉིས་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ལྷ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་དག་ཚུན་ཕྱི་ངོ་མ་ཉལ་
 བར་རྒྱ་བརྟག་པོར་པའི་ཆད་ཀ་དང་འཁྲིལ་སྐབས་རྗེའི་སྐྱེ་མདུན་དུ་བཅར་
 བས་བཞེངས་བརྟེན་དགོངས་བསྐྱར་ལྷ་དགོས། རང་ལྷ་དག་པའི་ནང་ཕྱི་ཁའི་
 གསུང་ཆོག་སོགས་ཀྱི་མཆོད་བཤམ་སྒྲིག་རྒྱ་དང་སྟན་དར་གྱི་དུས་ཚོད་
 བལྟས་ཏེ་ལྷ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥) དུང་པའི་སྒྲིག་ལམ།

༥.༡, སྤྱངས་རྗེའི་དུ་མཛད་དགོས་པ།

ལྷ་བཅུ་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་དགོ་འདུན་གསལ་བཏབ་འདིར་ཤེབས། ལྷ་
 འདིའི་ཆོས་གཉིས་ལ་དམང་ཁྲུས་ཤེབས་རྒྱ་ལས། དེ་ཆོ་གསལ་བ་གྲོལ་ཁྲུས་
 ཀྱི་ཏག་དང་འཁྲིལ། དུང་སྟོབ་ཀྱིས་སྐྱེ་དུང་ལྷ་སྐྱོར་པར་ཐང་ཤད་བྱེད།
 དུང་པ་ཀྱན་ཁྲུས་ནས་ཕྱིར་བཞུགས་ཆོག་པ་ཞིག་ཅེས་དགོངས་སྐྱོར་ལྷ། དེ་
 བས་དུང་པ་ཀྱན་ཁྲུས་ལས་ཕྱིར་བཞུགས། དུང་ཆང་ནང་ལས་དུང་བརྟོན་དུང་
 སྟོབ་བཞུགས་སར་བསྐྱལ། ཡང་ཕྱི་ངོ་འམ་སོད་ལ་བུན་གྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་དང་
 བལྟན། དུང་སྟོབ་ཀྱིས་སྐྱེ་དུང་ལྷ་སྐྱོར་པར་ཐང་ཤད་བྱེད། བུན་ལས་ཕྱིར་
 བཞུགས་ཆོག་པ་ཞིག་དང་། དུང་ཕྱོགས་སམ་སྐལ་བ་བགོ་ཆོག་པ་ཞིག་ཅེས་

དགོངས་སྒྲོར་ལྟ། དེ་བཞིན་དྲུང་པ་ཀུན་སྒྲིབ་ཀྱི་དུས་འདིར་དྲུང་སྒྲོབ་
བཞུགས་སའ་འཛོམས། དཀྱུན་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་སྐྱལ་བཞོ་བཤའ་བྱེད་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་ལྗོངས་བཅུ་པ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་རྒྱུན་གཏོར་འཇུགས་ཆོག་ལག་
གཉིས་སུ་དྲུང་གོང་མ་བཞིའི་ལས་སྐྱལ་ཡིན་འདུག །

ཟླ་འདིའི་ཆོས་དགུ་ལས་གསེལ་འབྱུང་ཞག་དགུ་དེའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྒྱུ་ནང་།
 དུང་འཕུ་མི་དུང་གོང་མ་བཞི་ལ་ཕོག་པ་དང་། དེ་ནས་དབུ་ཅེ་ནང་དུང་པ་ཆ་
 གཅིག །སྟེ་པའི་གཟིམ་ཅུང་ནང་ཆ་གཅིག །འདུ་ཁང་ནང་ཆ་གཅིག །རྒྱལ་
 སྟོང་པ་ཆ་གཅིག །ཟླ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་རྗེའི་གཟིམ་ཅུང་ནང་ཆ་
 གཅིག་ནམས་དུང་སྟོབ་ཀྱིས་བརྟོན་ནས་བཏང་བ་དང་། དེ་ནས་ཟླ་འདིའི་
 ཆོས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ཉི་མར་ལུས་བཏང་། ཆོག་ས་གོལ་ལྷག་སྟེས་བཤལ་བ་
 དང་དུང་སྟོབ་ཀྱིས་སྐུ་དུང་ལྷ་སྟོར་པར་ཐང་ཤད་པ་བ། བངས་པ་མགོན་པོའི་
 མདོས་ཆོག་གི་དུང་གཅུ་ཆོག་པ་ཞིག་ཅེས་དགོངས་སྟོར་ལྷ། དུང་གཅུ་
 དུས་དུང་པ་ཆང་མ་དགོས་པ་ཡིན།

ཡིན་ཡང་དྲུང་འཕུ་མ་འདི་དྲུང་གོང་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ཡང་དྲུང་གཙམ་
དུས་མགོན་པོའི་མདོས་ཀྱི་སྤྱན་འཛེན་དང་། ལྷ་མོའི་མདོས་ཀྱི་སྤྱན་འཛེན་
གཉིས་རོལ་མོ་དངོས་སུ་བརྟུང་སྟེ་གཙམ་དགོས། དེ་ནས་ལྷ་བརྟུང་གཙམ་
པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་བྱས་བཟང་། ཆོགས་ཐོལ་ཕྱག་སྤྲིས་དང་འཁྲིལ་དྲུང་
སྟོབ་ཀྱིས་སྒྲུང་བྱ་སྟོར་པར་ཐང་ཤད་བྱེད། ཀྱན་རུ་ནང་ཕྱག་སྤྲིས་བརྟུང་གསུམ་

ཚོག་པ་ཞིག་ཅེས་དགོངས་སྐོར་ལུ་ཕྱག་སྤྱིས་བཙུགས། དེ་དུས་དྲུང་མི་གྲལ་
ལས་ཆ་གཅིག་གིས་བདེ་མིལ་དང་མདུན་བསྐྱེད་མཆོད་པ་ཞིག་འཕུ། ཟླ་
འདིའི་ཆོས་དགུ་ལས་ཨ་ཞེའི་སྐྱབ་ཆེན་བུམ་པ་བཟླ་ཤིས་བསྐྱལ་བའི་བསྐྱང་
ལས། དྲུང་པ་གཉིས་བཏང་སྟེ་ཆོས་བཙུ་དྲུག་ལ་དངོས་གྲུབ་བྲངས་ཚོག་
ཚུན་འཕུ་དགོས། ཟླ་འདིའི་ཆོས་གཉིས་ལས་ཆོས་བཙུ་དྲུག་ཚུན། བ་རྩ་ཀ་
བསྐྱང་བཤགས་མགོན་པོ་ཞག་ལྷ་མའི་དྲུང་པ་བཏང་དགོས།

ཟླ་བཙུ་གཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་ཁྲུས་བཏང་ཕྱི་ངོ་ཚོགས་གོལ། ཕྱག་སྤྱིས་
དང་བསྐྱེད་ཐང་ཤད་ཕྱེད། དེ་དུས་ནངས་པ་ཕྱག་སྤྱིས་བཙུགས་ཚོག་པ་ཞིག་
ཟེར་དགོངས་སྐོར་ལུ། དེའི་ཉིན་ཀུན་རུ་ནང་དྲུང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་མིལ་
དང་མདུན་བསྐྱེད་མཆོད་པ་གཉིས་འཕུ། ཟླ་འདིའི་ཆོས་བཙུ་གཅིག་གི་
ཕྱི་རུ་བུན་གྱི་ཕྱག་སྤྱིས་བཏང་བ་དང་། དྲུང་སྟོབ་ཀྱིས་ཐང་ཤད་ཕྱེད། དེ་དུས་
དྲུང་པ་ཀུན། ཐུན་ལས་ཕྱིར་ཕྱག་སྤྱིས་བཞུགས་ཚོག་པ་ཞིག་ཟེར་དགོངས་
སྐོར་ལུ། དེ་ལས་ཀུན་རུ་འོ་ཁར་དྲུང་པ་ཀུན་སྤྱངས་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་བཞི་
ལས་ཚོགས་གཏམ་གསན་དགོས།

ཚོགས་གཏམ་འདི་འང་ཆོས་བཙུ་གཅིག་ལས་འགོ་བཙུགས་ཆོས་ཉེར་གཅིག་
གི་བར་ཕྱག་སྤྱིས་ཚུལ་མཐུན་ཚོགས་དགོས་པའི་སྐོར་ལས་ཡིན། ཟླ་འདིའི་
ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་ཁྲུས། ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་འཆམ་རྒྱུག་ཡིན། དེའི་
སྐབས་སུ་དང་པ་རང་དྲུང་ཆེན་གྱི་རྒྱགས་ཕུལ་དགོས། དེ་དུས་སྐབས་མགོན་

གཟིགས་རས་ནང་བཞུགས་ཚར་མ་ཐག། ཆོས་གོས་གཉེར་པ་དང་དྲུང་སྟོབ་
 སོགས་སྐྱབས་མགོན་སྐྱེ་མདུན་ཕྱག་ཕུལ། ཐང་ཤད་པ་བ་ཕྱག་དབང་ལྷ། དེ་
 ལས་ཡར་ཐོག་ལས་མར་བད་ཞིག་བསྟན་པ་དང་དྲུང་ཆེན་འཕུ་ནི་འགོ་
 བཅུགས། དྲུང་ཆེན་གྱི་རྒྱགས་དེ་ཡང་། མགུལ་རྒྱ། རྒྱང་། གཉིས་མཐུད།
 ཏིག། ཏིག་མདོར་སོགས་ཕུལ་དགོས། ཟླ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་
 ཆོགས་གོལ་ཕྱག་སྦྱིས་བཤལ་བ་དང་འཁྲིལ། དྲུང་སྟོབ་ཀྱིས་སྐྱེ་དྲུང་ལྷ་སྟོར་
 པར། དྲུང་གི་ཕྱག་སྦྱིས་བཅུགས་ཆོག་པ་ཞིག་ཟེར་དགོངས་སྟོར་ལྷ། དེ་
 ལས་ཀྱན་ར་ནང་མགོན་པོའི་དབང་ཆོག་བྱིན་པེབས་རོལ་མོ་བརྟུང་སྟེ། དྲུང་
 གོང་མོས་དྲུང་གཙམ་དགོས།

དེ་ནས་ཟླ་དང་པའི་ཆོས་ལྷའི་ངོ་པ་ཆོག་གོལ། དྲུང་སྟོབ་ཀྱིས་སྐྱེ་དྲུང་ལྷ་སྟོར་
 པར་ཐང་ཤད་བྱེད། ཕྱག་སྦྱིས་བཅུགས་ཆོག་པ་ཞིག་ཟེར་དགོངས་སྟོར་ལྷ་
 ཕྱག་སྦྱིས་བཅུགས་དགོས། དེ་ཡང་སྟེ་བརྟུང་ལས་མར་ཚང་གིང་ཁར་ཐུག་
 གཉིས་བརྟུང་རམ་བདར། གསུམ་བརྟུང་རམ་བདར། དགུ་བརྟུང་ཆོ་རོལ་མོ་
 དངོས་སུ་བརྟུང་སྟེ་རྩལ་རང་འཕུ་བ་གཙམ་དགོས། ཡང་དེ་ཆོས་ཉི་མ་ར་
 དྲིལ་དང་བསྟན་ཐང་ཤད་བྱེད། ཕྱག་སྦྱིས་བཅུགས་དགོས། དེ་དུས་དཔལ་
 ལྷན་མགོན་པོ་དང་སྟོ་མཚམས་རམ་བདར་འཕུ་རྒྱ་ཡིན།

ཟླ་འདིའི་ཆོས་དྲུག་གི་ཉི་མ་ར་གོལ་ཐང་ཤད་བྱེད་ཕྱག་སྦྱིས་བཅུགས་དགོས།
 དེ་དུས་ལྷ་ནག་ལྷ་མའི་སྐབས་ཀྱི་དྲུང་བེལ་མ་རྒྱས་པ་རྩལ་རང་འཕུ་བ་གཙམ་

དགོས། ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་ཐམ་ལས་འགོ་བཅུགས་ཆོས་བཅུ་ཞག་གསུམ་
 གྱི་དྲུང་འཕུ་མི་བཏང་དགོས། ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་ལྔ་ལ་གནས་བཅུའི་དྲུང་
 འཕུ་མི་བཏང་དགོས། ལྷ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་ཁྲུས་བཏང་། ཕྱི་ངོ་
 ཆོགས་གོལ་ཐང་ཤད་བྱེད་ཕྱག་སྒྲིས་བཅུགས། དེ་ཡང་རོལ་མོ་དངོས་སུ་
 བརྟུང་སྟེ་ལས་མགོན་ཅུལ་བརྒྱབ་འཕུ་ནི་གཙམ་དགོས། ལྷ་གཉིས་པའི་ཆོས་
 གཅིག་ལས་ལྷན་སྒྲིས་དྲུང་འཕུར་འགོ་འཛུགས་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་གོལ།
 ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་ལྷན་སྒྲིས་དྲུང་འཕུར་རྒྱབ་ཆོག་མགོན་པོ་ཉིན་
 གཅིག ། ལྷ་འདིའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལས་འགོ་བཅུགས་སྟེ་པའི་མ་ཁི་ཆོས་ཉེར་
 གཉིས་ལ་གོལ། ལྷ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་ལྔ་ལ་སྟེ་པའི་བྱར་མདོས་མགོན་པོ་ཉིན་
 གཅིག ། ལྷ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་བདུན་ལས་འགོ་བཅུགས་ལྔ་མོ་ཞག་གསུམ་
 གཏོར་རྒྱབ། ལྷ་འདིའི་གནམ་གང་ལ་ཁྲུས་བཏང་།

ཕྱི་ངོ་ཆོགས་གོལ་ཕྱག་སྒྲིས་དང་བསྐྱུན་ཐང་ཤད་བྱེད། ཀུན་རྩ་ནང་མགོན་
 པོའི་མདོས་དང་ལྷ་མོའི་མདོས་ཀྱི་སྤྱན་འདྲེན་འཕུ་བ་གཙམ། ཆོས་བདུན་གྱི་
 རྩ་པ་གོལ། ཆོས་བརྒྱད་ལས་ཞབས་དྲུང་སྐྱེ་མཆོད། ཆོས་བཅུ་ལྔ་ལ་གོལ།
 ཆོས་བཅུ་བདུན་ལས་མགོན་པོ་ཞག་གསུམ། ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་ཡབ་
 བསྐྱུན་པའི་ཉི་མའི་སྐྱེ་མཆོད། ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་རྒྱན་གཏོར།

༧.༢, མཛད་སྟོན་གཞན་རྒྱ་གྲིང་པ་དང་རིགས་བསྐྱེ་རྒྱ།

དེ་བཞིན་དབྱར་བཟུ་ཤིས་ཆོས་ཚོང་དུ་བཞུགས་རིང་གི་ལྷ་དྲུག་ནང་དུ་འདྲ།

དུང་གི་དགོངས་སྒོར་ཕྱག་སྦྱིས་ཚོའི་སྒོར་ལས། ཟླ་གངས་གཅིག་གིས་མ་
གཏོགས་གཞན་འདིར་སྤངས་ཆོང་དུ་གནང་བ་ལུགས་བཞིན་ཡིན་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་
དང་། ཡང་ཞུ་དོན་ཞིག །དུང་ཆེན་དང་དུང་གང་ཡིན་ཡང་། དབང་ཆེན་དང་
སྦྱོམ་མཆོད་ཆེས་བཅུའི་ སྐབས་སུ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐང་ནམས།
ཏུ་སྤྲོད་ཐུག་ཆོད་ཀྱི་ལས་ཀ་ནང་ཚུད་ཡོད་ཅེས་ཞུའོ།

༡༠) ཏུ་སྤྲོད་པའི་སྦྱིག་ལས།

༡༠.༡. སྤངས་ཆོང་དུ་མཇོང་དགོས་པ།

ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་གསུམ་ལ་སྤྲོད་གསོལ་བ་གྲོལ་ནས། ཏུ་དུང་
ཞུ་སྒོར་པ་ དང་། འཆམ་པའི་དོད་པ་ དུང་པའི་སྦྱོབ་དཔོན། ཏུ་སྤྲོད་སྦྱོབ་
དཔོན་བཅས་སྐབས་མགོན་གྱི་སྤྲོ་མཁུན་དུ། ཕྱག་སྦྱིས་ཚོའི་སྒོར་ལས་
དགོངས་སྒོར་བྱོན་ནས་སྤྲོད་ཐེབས་པ་དང་། འདྲེ་ཁང་གི་ནང་དུ་དུང་དང་ཏུ་
སྤྲོད་གི་ཕྱག་སྦྱིས་འགོ་བཅུགས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཕྱག་སྦྱིས་བཞུགས་མཁན་ཚོ་དུང་གི་གྲལ་གཉིས་དང་ཏུ་སྤྲོད་གི་གྲལ་
གཉིས་སུ་བྱེད་གྲལ་བཞིར་བཅད་དགོས། དེ་ལས་ཕྱག་སྦྱིས་འགོ་བཅུགས་ནི་
འདི་ཡང་དང་པ་དུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དུང་ཆེན་བཏང་སྟེ། དུང་ཆེན་གྱི་ནང་ལས་
མགྲལ་རྒྱན་ཞེས་པ་བཏང་ཚར་བ་དང་། ཏུ་སྤྲོད་པའི་གྲས་ལས་མི་གཉིས་
ཀྱིས་ཏུ་སྤྲོད་འཕུ་འགོ་འཇུགས་ཏེ་ཏུ་སྤྲོད་ལེའུ་བཅུན་མ་ཟེར་བ་འདི་འཕུ་བ་

ཡིན། དེ་བཞིན་དུང་ཆེན་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་འཕུ་སྟེ་མཆུག་རང་དུང་ཆེན་
གྱི་རྣམ་གྲངས་ཚང་བ་དང་ཕྱག་སྦྱིས་མཆུག་བསྟུ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་ལྷ་བཙུག་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙུ་བཞིའི་ཕྱི་ངོ་ཆོགས་གལ་ལས། ཀ་ཅུ་སྟོ་
ཁར་ཡོན་ཏན་པའི་སྟོབ་དཔོན་འཆམ་པའི་དོ་དམ། དུང་པའི་སྟོབ་དཔོན། རྒྱ་
སྟོབ། དཀར་སྟོབ་བཅས་ལ་ཆོས་ཁྲིམས་རྣམ་བཞིས་སང་ཉིན་ནས་ཕྱག་
སྦྱིས་བཙུགས་དགོས་པའི་དྲན་གསོ་དང་འབྲེལ་གནད་དོན་དེ་ཆོའི་སྟོར་ནས་
ཆོགས་གཏམ་ཞིག་གསེང་རྒྱུ་འདུག །དེ་བཞིན་སང་ཉིན་ལྷ་བཙུག་གཉིས་པའི་
ཆོས་བཙུ་བའི་ངོ་པ་རྣམ་འཛུམས་གྲོལ་ནས་གསོལ་བ་རན་གྱི་བར་དུ། ཡོན་
ཏན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་རང་སའི་ཕྱག་སྦྱིས་བཙུགས་ཏེ་གནང་བ་ཡིན།

དེ་ནས་ལྷ་བཙུག་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་འཆམ་རྒྱུགས་གཟིགས་འབུལ་
གྱི་ཉིམ་འདིར། སྐབས་མགོན་པོ་ཆོས་གཟིགས་སར་དོ་གཅུལ་སྐྱུག་
ལས། དང་པ་རང་དུང་ཆེན་དུང་སོགས་རིམ་བཞིན་རྒྱུགས་འབུལ་བ་ཡིན།
གོང་འཁོད་ལྷ་བའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ཕྱི་ངོ་འམ་དགོངས་ཀར་ཆོགས་གྱི་
དགོངས་སྟོར་གྱི་དུས་ཚད་ཁར། སྟོབ་དབུ་མཛད་དང་། སྐྱ་དུང་། འཆམ་གྱི་
དོ་དམ། དུང་སྟོབ། རྒྱ་སྟོབ། དཀར་སྟོབ། ཕྱིས་སྟོབ་སོགས་སྟོབ་དེ་
རྣམས་སྐབས་མགོན་པོ་ཆོས་ཉེར་སྐྱེ་མཐུན་དུ། རང་སའི་ཕྱག་པའི་
ལས་འགན་དགོངས་སྟོར་ལྷ་བར་བཅར་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱ་གྲིང་སློབ་དཔོན་གྱིས། སྤྱི་ལོ་ལྷ་མོ་དབང་གི་ཅེད་སྐོར་པ་
 དཔལ་ལྷན་དབང་ཕྱུག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་ཟེར་ཞུ་ཆར་བ་ཅིག་རྒྱུ་
 བཤུད་བརྒྱུ་ལོ། དེ་བཞིན་སློབ་དཔོན་ཚང་མས་ཞུ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་
 དགོངས་སྐོར་ནི་དབང་ཆེན་མ་གྲོལ་བར་དུ་ཞུ་དགོས་པ་ལས། དེའི་སངས་ཉིན་
 བས་འདུ་ཁང་ནང་རང་། དབང་ཆེན་དེ་ཆེ་ཉིན་གྱི་གསུང་ཆེན་གྲོལ་ཆར་བ་
 དང་། སྐབས་མགོན་པོ་ཆེ་ཙམ་གྱི་ལུང་ལུང་མཚུགས་ཐོན་ནས་བཞེངས་
 བཞུགས་པའི་སྤྱན་སྦྲུང་། གོང་ཞུས་སློབ་ཀླུ་མས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཐང་ཤད་
 ཕབ་ནས་དགོངས་སྐོར་ཞུ་བ་ཡིན་འདུག།

དེ་ལས་སངས་ཉིན་རྒྱ་གྲིང་འཕུད་མཁན་གྱི་བན་ལབ་རྒྱ་ནི། རྒྱ་སློབ་རང་གིས་
 ཉིན་ལྟར་སྐྱབ་ཆེན་གསུང་ཆེན་གྲོལ་རན་པའི་འཛུགས་ཀྱི་ལུང་བ་དང་། རྒྱ་
 རྒྱུང་པའི་དགེ་ཕྱུག་གཉིས་ལ་སངས་ཉིན་གྱི་རྒྱ་གྲིང་འཕུད་མཁན་འདི་ཁྱེད་
 གཉིས་ཡིན་ཟེར་བན་ལབ་ཡིན། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱ་སློབ་ཀྱིས་སྐྱོམ་མཆོད་ཆོས་
 བཅུ་གཉིས་ཀར། དགེ་ཕྱུག་རྒྱ་གྲིང་པ་ཆོ་ལས་རེ་མོས་སུ་བན་སྐྱུལ་ཁྱེད་
 དགོས།

དེ་བཞིན་དབང་ཆེན་མཆོད་སྐོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཅེད་སྐོར་པ་ཆོ་རང་སོའི་ལས་
 འགན་དང་བསྐྱུན་པའི་ལག་ལེན་འཐབ་ས་ཡང་། དཀར་དུང་འཕུ་མི་ཤར་ནི་
 བར། དུང་འཕུ་མི་སྟོ་རྒྱས་པར། རྒྱ་གྲིང་འཕུ་མི་ལུང་དབང་ལ། བྱ་རྒྱུ་འཕུ་
 མི་བྱང་དག་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡིན། མཆོད་པའི་སྐྱོད་བྱངས་དེ་ཀླུ་མས་འཕུད་

ཐངས་ཀྱང་། དབང་ཆེན་མཆོད་སྐྱོར་བཞེངས་པ་དང་། དང་པ་རང་དྲུང་ཆེན་
མགུལ་རྒྱན་ཞེས་པ་ཚང་བར་འཕུ། དེ་ཆར་བ་དང་རྒྱ་གྲིང་བཙུན་མོ་ཟེར་བ་
འཕུ་སྟེ་ཆར་མ་ཐག་ཆོག་འགོ་འཛུགས་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་མཆོད་སྐྱོར་ཤར་ནི་
བ་ལས་སྟོ་རྒྱས་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་དྲུང་འཕུ་དགོས།

དེ་བཞིན་སྟོ་རྒྱས་པ་ལས་ལུབ་དབང་ལ་བྱོན་དུས་རྒྱ་གྲིང་མཆོད་མ་ཞེས་པ་
འཕུ་དགོས། ཡང་ལུབ་དབང་ལས་བྱང་ཅག་པོར་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གྲིང་
གར་སྒྲིག་མོ་ཞེས་པ་འཕུ་དགོས། སྐར་བྱང་ཅག་པོ་ནས་ཤར་ནི་བ་ལ་བྱོན་
དུས་རྒྱ་གྲིང་བཙུན་མོ་ཞེས་པ་འཕུ་དགོས། འོན་ཀྱང་གསུང་ཆོག་གི་གདངས་
དབྱངས་དང་རྩ་རྒྱུ་སྒྲིག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གྲིང་འཕུ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་
ནས་མཆོད་སྐྱོར་བྱེད་པ་བཞིར་བསྐྱོར་ཆར་ནས་ཤར་ནི་བར་ཐེབས་ནས་བར་
གདངས་རྒྱུ་རྩ་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བ་དང་། རྒྱ་གྲིང་ཆངས་པའི་མཆོད་པ་དང་
དྲུང་ཆེན་ཡང་འཕུ་དགོས། ཡང་ལྷ་བཙུག་ཉིས་པའི་ཆོས་བཙུ་བཞིའི་སྟོན་བྱུན་
ཀྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་དང་བསྟན་དྲུང་སྟོན་དང་རྒྱ་སྟོན་གཉིས་ཀྱིས་དྲུང་དང་རྒྱ་གྲིང་གི་
ཕྱག་སྒྲིམ་བཙུགས་དགོས། ཕྱག་སྒྲིམ་དེའི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་ཕྱག་སྒྲིམ་གྱི་
སྒྲིག་ལམ་ཁར་བཞུགས་རྒྱ་མ་གཏོགས། དངོས་སུ་ལག་ལེན་འཐབ་རྒྱ་མེད།
དེ་ལྟར་བཞུགས་ས་ཡང་ཀུན་རྩེ་བྱུང་དུ་ཡིན།

དེ་ལས་ཅག་དམར་གྱི་སྒྲིག་ཤོང་མ་དེ་བཟང་བའི་བསྐྱང་ལས་དགོ་ཕྱག་ཆོ་
ཐད་ཀར་ཡར་ཀུན་རྩེ་ནང་གཤམ་ཁར་བྱོན། ཤམ་ཐབས་ཕྱད་བཞུགས།

མཐུན་ནང་ན་བཙུགས་པ་དང་རྒྱ་སྤོབ་ཀྱིས་གྲལ་བཤལ། དེ་ཡང་གྲལ་
གཡས་ཀྱི་མཐའ་ལས་ཡར་འཛུལ། རྒྱ་པ་ལས་མར་འཐོན། རྒྱ་པ་གཡོན་
ཀྱི་རྒྱ་པ་ལས་ཡར་འཛུལ་མཐའ་ལས་མར་འཐོན་ནས་སྤྲུག་གྲལ་གྲལ་
མཐུག་འགོ། ཞལ་རྟེན་ཁ་ཐུག་སྒྲོར་ནས་སེ་གོལ་ཚར་གཉིས་སྒྲོག་ཉེ་དགོང་
ཕུག་སྤྱིས་བཞུགས་མཁན་ཚོར་བད་ལུ།

དེ་ལས་ཕུག་སྤྱིས་ནང་ལོག་མཁན་ཚོ་ཚང་མ་ཀྱུན་རྩ་སྒྲོ་ཁར་བྱོན། ཚོས་
ཁྲིམས་བཞི་ལས་ཚོགས་གཏམ་གསལ། ཚོགས་གཏམ་གསལ་ཚར་བ་ཅིག་
ཐུན་ནང་ཡོད་མཁན་ཚོ་བྱོན་ཐུན་བཏང་། སྤོབ་དཔོན་ཚོ་རང་སེའི་གཟིམ་ཁང་
ནང་བྱོན་པ་ཡིན། དེ་ལས་ལྷ་འདིའི་ཚོས་བཙུལ་འདི་དོ་པ་ཐུན་ཚོས་དང་འཁྲིལ་
དུང་ཆེན་འཕུ་མི་གོང་མ་གཉིས་དང་། རྒྱ་སྤོབ་འཕུ་མི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་དུང་
ཆེན་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་སྤོབ་རྒྱས་པ་རང་འཕུ་དགོས།

དེ་ནས་ཚོགས་འདུ་བའི་དོན་ལ་སྤྲུག་སྤྱིས་བདེ་བ་པ་དང་དུང་ཆེན་དང་རྒྱ་སྤོབ་
བསྐྱས་པ་འཕུ་དགོས། དེ་ལས་ལྷ་རྟ་གོལ་རན་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་པ་བའི་
བསྐྱང་ལས། དུང་ཆེན་དང་རྒྱ་སྤོབ་འཕུ་མི་གྲལ་ལས་བཞེངས་ཕྱི་ཁར་བྱོན།
ནང་ན་ཚོགས་ཕྱི་མར་དངས་པ་དང་བསྐྱས་པ་ཞིག་འཕུ། ཚོ་ག་གོལ་རང་
གོལ་བ་ནའང་ཚར་གཅིག་འཕུ་དགོས། དེ་ལྟར་དུ་ལྷ་གསུམ་པའི་ཚོས་བཙུ་
བཞི་དང་བཙུ་གཉིས་ལ་ཡང་གོང་གི་ལྷ་བཙུ་གཉིས་པའི་ནང་གི་དབང་
དང་འདྲ་བར་འཕུ་དགོས།

མགོན་དབང་སྐབས་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉི་མ་དབང་ཆོག་གི་གསུང་ཆོག་བར་མ་
 གྲོལ་བ་དང་། ཅུང་སློབ་། རྒྱ་སློབ་། དཀར་སློབ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་རྩི་རྒྱབ་
 ལ་སོང་སྟེ། རྩོལ་སྐྱབ་ཆེན་གྲོལ་བའི་གྲ་སྒྲིག་དོན་ལས། ཅུང་དང་རྒྱ་སྒྲིང་
 གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཅུང་རྒྱ་སྒྲིང་འཕུ་དགོས། དེ་སྐབས་ཕྱག་སྒྲིས་གྲལ་ཡོད་
 པའི་སྒྲིག་པ་ཀུན་ཚང་བར་འོང་ནས་གྲལ་སར་བཞུགས། དེ་ཆུ་ཆོད་གཅིག་
 ཅུམ་གྱི་རིང་ལ་ཡིན།

དེ་ལས་ཆོས་བཞིའི་རྩོལ་མཆོད་སྐྱོར་བསྐྱོར་སར་བཞུགས་ཚར་བ་དང་། ཕྱག་
 སྒྲིས་གྲལ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ཁ་སྔོན་མི་ཆོ་ཡང་འོང་སྟེ་འདྲུ་ཁང་གྲལ་མཐའ་ལས་
 ཡར་བཞེངས་ཏེ་བཞུགས། ཕྱག་སྒྲིས་བཙུགས་དགོས། ཕྱག་སྒྲིས་གྲོལ་བ་
 དང་། རྒྱ་ཅུང་གིས་རྩེ་ལྷ་སྟེ་ཆོག་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་
 བསྐྱེད་གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱག་སྒྲིས་བཙུགས་དགོས། དེ་ལས་སློམ་
 མཆོད་སྐབས་སུ་རྩོལ་འཆམ་ལེའུ་དང་པ་དེ་འཐོན་པའི་ཆོ། ཅུང་ཆེན་རྒྱ་སྒྲིང་
 རྒྱས་པ་འབད་རང་འཕུ་སྟེ་འཆམ་དཔོན་གྱི་པ་ཡེཌ་རྒྱབ་རྒྱབ་གྱི་བར་འཕུ་
 དགོས།

པ་ཡེཌ་བརྒྱབ་ཚར་བ་ཞིག་འཕུ་མི་དགོས། དེ་ལས་འཆམ་ལེའུ་ཆང་སྐྱོར་
 འཆམ་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། ཅུང་ཆེན་དང་རྒྱ་སྒྲིང་བསྐྱེད་པ་འཕུ་དགོས།
 དེ་བཞིན་དུ་འཆམ་འཆམ་མཐུག་འཇུལ་ཚར་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ཞིག་འཕུ་
 དགོས། ཅུང་ཆེན་དང་རྒྱ་སྒྲིང་འཕུ་དགོས་མ་དགོས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། གཤམ་
 རྩེའི་སྐབས་འཕུ་མི་དགོས།

སྡེ་བརྒྱད་ལྷ་ནག་རྩ་འཆམ་དང་ཆོས་བརྒྱལ་ལྷ་ནག་རྩ་འཆམ་ཡིན་ནའང་འཕུ་མི་
 དགོས། འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དུ་གཤིན་རྗེ་དྲུག་སྐྱོར་ཆང་བ་དང་བསྐྱས་
 པ་འཕུ་དགོས། སྡེ་བརྒྱད་རྩ་འཆམ་དང་ཆོས་བརྒྱལ་རྩ་འཆམ་སྐྱོར་འཆམ་
 སྐབས་འཕུ་དགོས། ལྷ་གསུམ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ནས་ཞབས་དྲུང་སྐྱུ་མཆོད་
 ཡིན་པ་ལས། དེ་ཡང་ཆོས་བརྒྱལ་གྱི་ཉི་མར་རྩ་གྲོལ་ཏེ་ཞབས་དྲུང་སྐྱུ་འབག་
 ཆེན་མོ་རྗེའི་སྐྱུ་མཐུན་ལས་ལོག་དུས། དྲུང་ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྒྱ་
 གླིང་འཕུ་འབངས་རྩ་ཏིང་ཏིང་བརྒྱུད་སྐྱུ་འབག་འདུ་ཁང་ནང་ཕེབས་ཆར་
 ཆར་སྡོད་དགོས། དེ་ནས་ལྷ་འདྲིའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་གསུང་ཆོག་པ་ནང་ན་
 འཇུལ་ཆར་ཏེ་སྤྱོད་རྩ་འབྱར་བ་དང་། དྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཏྲག་ཐེང་གཉིས་བརྒྱབ་སྡེ་
 དྲུང་ཆེན་དང་རྒྱ་གླིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱ་གླིང་འབངས་རྩ་ཀྱང་ཏིང་བཏང་དགོས།
 དེ་ཡང་བསྐྱས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་གསུང་ཆོག་དེའི་སྐབས་བཅའ་མིལ་གི་རིགས་ལ། ཐོག་ཁར་བོད་ཀྱི་
 རྒྱ་གླིང་དང་འབངས་རྩ་ཏིང་ཏིང་། དྲུང་ཆེན་རྒྱ་གླིང་རྒྱས་པ་འཕུ་དགོས། དེ་
 ལས་ཆོས་བརྒྱལ་དགུ་གཉིས་ལ་གསོལ་རྩ་བཞེས་ནི་ཡོད་པའི་རིགས་དང་།
 བར་མ་གྲོལ་ཏེ་ཕྱི་ཁར་བྱོན་པ་དང་ནང་དུ་འཇུལ་བ་གཉིས་ལ་བསྐྱས་པ་འཕུ་
 དགོས། དེ་ཡང་དྲུང་སྐྱོབ་ཀྱིས་རྩ་ཆར་རེ་བཅུ་གས་པ་དང་ཏྲག་བརྒྱབ་དགོས།
 དེ་ལས་ཆོས་བརྒྱལ་ཐམ་ལ་རྩ་ཆར་བཅུ་གས་པ་མ་ཆད། བཤལ་རྩ་འཇུག་ལ་
 ཡང་ཅུད་སྐྱོར་པ་ཀྱན་གྱིས་འཕུ་དགོས། ཡབ་ཀྱི་སྐྱུ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱང་
 ཞབས་དྲུང་སྐྱུ་མཆོད་ཆོས་བརྒྱལ་ཐམ་དང་འབྲུ་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཅིང་སྒོར་པ་ཆོས་གཏོར་བརྒྱུ་འཕང་མདོས་ཀྱི་རིགས་ལ་འཕུ་
 དགོས། དེ་ཡང་མགོན་པོའི་མདོས་ཆོག་དང་དམ་ཆོག་གཏོར་མའི་སྐབས་
 གཉིས་ལ་ཡིན། རྩལ་ཆོག་འབྲུམ་སྤེའི་གྲལ་ཁ་འཕུ་དགོས་པའི་རིགས་
 ཞབས་བྱུང་སྐྱེ་མཆོད་དང་སྦྱིག་གི་སྐྱེ་མཆོད། ཡབ་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད། དཔུན་ཟླ་
 གྲོལ་སྐབས་ཆོ་ལ་མ་གཏོགས་འཕུ་མི་དགོས།

༡༠.༤, ཐིམ་ཚོང་གི་སྦྱིག་ལས་སྤྱངས་ཚོང་དང་མཚུངས་ཚུལ།
 སྐབས་འདིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཞིག་ཀྱི་སྦྱིག་ལས་འདི་ཡང་། དཔུན་སྤྱངས་
 ཚོང་དུ་མ་ཟད་དབྱར་ཐིམ་ཚོང་དུ་བཞུགས་རིང་གི་ཟླ་དུག་ནང་དུ་འང་ཟླ་
 གངས་གཅིག་གིས་མ་གཏོགས་འདིར་སྤྱངས་ཚོང་གི་སྦྱིག་ལས་ལྷགས་
 བཞིན་ཡིན།

༡༡) དཀར་དུང་པའི་སྦྱིག་ལས།

‘༡༡.༡, དཀར་དུང་ཕྱག་སྦྱིས་དུས་ཆོད།
 ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཙུ་ལས་ཉེར་གཅིག་བར་དཀར་དུང་གི་ཕྱག་
 སྦྱིས་ཡོད། ཕྱག་སྦྱིས་བཙུགས་ས་འདི་འདྲུ་ཁང་བར་ཐོག་ལ་ཡིན། སྤྱང་
 བ་གནང་ཐང་ནི། དཀར་དུང་འབྲུག་སྐད་བཏང་བ་ཟེར། དཔུགས་མ་ཆད་པ་
 ཞིག་དང་། སྐད་ལྟངས་འཐོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་འདྲ་སྤྱང་བ་བྱེད་
 དགོས། དེ་ནས་དཀར་དུང་འབྲུད་དུས་ལུས་གཡོན་ཕྱོགས་ནས་ཕར་འབྱེར་

ནས་ཆེད་པ་བཅག་སྟེ་གདོང་ཐད་མར་ཕབ། ད་དུང་དེ་བཞིན་ཚར་གསུམ་བྱེད་
དེད་ཀར་དུང་ལག་གཡོན་པའི་སྒྲ་མོར་ལྷུ་མས་བཞག། །དེ་སྟེང་དཀར་དུང་གི་
མཇུག་ཁར་དཔུང་སྟེ་ཡོད་པའི་དར་དང་བྱེ་འཕུར་གཉིས་བཟུབ་ནས་བསྐྱལ་
བཞག་དགོས།

༡༡.༩. ཉིན་གཅིག་ནང་གི་དུས་ཚོད།

ངོ་པ་དུས་ཚོག་གོལ་འཆམ་གྱི་ཕུག་སྤིས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། གཤིན་རྗེ་འཕོན་
པའི་ཕ་ཡེའ་གཉིས་པ་བརྒྱབ་བརྒྱབ་ཀྱི་བར་ཡིན། ཕ་ཡེའ་གཉིས་བརྒྱབ་མ་
ཐག་དུང་རྒྱ་སྤིང་། དཀར་དུང་པ་གསུམ་ཀ་གཡལ་བཙར་ནས་མ་ཆེན་གཟིམ་
རུང་འོག་ཐོག་གམ་དང་ཕུ་ཀ་རུང་ནང་ཞེས་པར་བྱོན། དེ་ནང་ཆོས་གཉིར་དང་
འཆམ་གྱི་དོ་དམ་པ་སོགས་ཀྱིས་མིང་ཐོག་གྲོག་རྗེས། འཆམ་གྱི་སྦྱང་བ་བྱེད་
དགོས།

༡༡.༩. རྒྱ་འབུལ་དུས་ཚོད།

དཀར་དུང་རྒྱགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ནི། ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ངོ་
པ་གསེལ་བ་གྲོལ། དང་པ་རང་སྦྱབས་མགོན་གཟིགས་རས་ནང་ལྷ་ཚར་བའི་
རྗེས་སུ། ཆོས་གོས་གཉིར་པ། དུང་སྟོབ། རྒྱ་སྟོབ། དཀར་སྟོབ་ཆོས་ཕུག་
ཕུལ་ཐང་ཤད་བྱེད། སོ་སོའི་རྒྱགས་ཕུལ་ཆོག་པའི་དགོངས་སྟོར་ལྷ། ཕུག་
དབང་ལྷ་ནས་རང་སོའི་སྟོབ་ཕུག་ཡོད་སར་འགོ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་བྱིན་པ་དང་ཅིག་
ཁར་དང་པར་དུང་ཆེན་རྒྱགས་ཕུལ། དེ་ནས་དུང། དཀར་དུང་སོགས་རིམ་

བཞིན་རྒྱལ་སྤུལ་ཚར་ཏེ་འཆམ་རྒྱལ་སྤོ་བཅུགས་པ་ཡིན།

དཀར་དྲུང་རྒྱལ་སྤུལ་མཁན་ནི། སྤྱག་གལ་པ། གཏོར་དཀྱིལ། འཆམ་
 ཐོར་ཡོད་མཁན་ཚོ་ནས་དྲུང་དང་རྒྱ་གྲིང་པའི་གངས་སུ་གཏོགས་མཁན་
 འཐོན་ཚར་བའི་ལྷག་ལུས་དཀར་དྲུང་གི་ཕྱག་སྤྱིས་ནང་ཡོད་མཁན་ཚོ་ཡིན།
 དཀར་དྲུང་ཕྱག་སྤྱིས་ནང་གཏོགས་དགོས་མི་དགོས་ནི། འཆམ་པ་ལིང་ཀ་
 བསྐྱལ་མི་མན་ཆད་འཆམ་དྲུང་རྒྱ་གྲིང་གི་རྒྱལ་སྤུལ་ཚར་ཡང་། ཕྱག་སྤྱིས་
 གངས་སུ་འོང་དགོས། དཀར་དྲུང་འཕུ་རྒྱ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐང་གི་
 སྒོར་ལས། ལྷ་མགོན་དབང་ཆོག་སྐབས་སུ་སྐབས་མགོན་ལ་དགོངས་སྒོར་
 ལུ་བ་དང་། བདེ་ལབ་ཐང་། རང་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་ཐང་གི་སྒོར་དྲུང་སྒོར་དང་
 རྒྱ་སྒོར་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཟུར་གསལ་ནང་བཞིན་ཡིན།

༡༡.༤ དཀར་དྲུང་འབྱུང་དགོས་པའི་དུས་སྐབས་གཞན་ཡང་།

སྤྱ་དྲུང་གསར་བསྐྱོས་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་འབེལ་གྲོ་མ་འགོ་འཛུགས་དུས་
 ཀུན་རྩ་བར་ཐོག་ལས་འཕུ་དགོས། དེ་བཞིན་གསོལ་བཏབ་པར་ཕེབས་ཚུར་
 ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་བཞུགས་འབེལ་སྐབས་སུ་ཡང་འཕུ་དགོས།

དཀར་དྲུང་གཤོག་པ་ཅན་བསྐྱལ་དགོས་པ་དེ་ཡང་། འབུམ་སྡེ་ཆེན་མོ་གསུང་
 ཚོག་རྩ་སེལ་གྱི་སྐབས་དང་། རྣམ་རྒྱལ་སྤྱོད་མཆོད་ཆོར་བསྐྱལ་དགོས།
 འབུམ་སྡེ་ཐ་མ་དང་དུས་ཚོག་དགེ་ཅའི་མི་འབྲུགས་པ་སོགས་སུ་བསྐྱལ་མི་

དགོས། དེ་ལྟར་དཀར་རྩེ་ལ་ཕུ་མཁན་ཡང་དཀར་སྟོང་གིས་ཕྱི་ཕྱི་ངོའི་ཚོགས་
གཡེན་ནས་བདེ་ལེ་དགོས། །

༡༢) བྱ་ཚང་ཆོམས་དཔོན་གྱི་ལྷན་པ་ལས།

༡༣,༡, སྤངས་ཚྱང་དུ་མཛད་དགོས་པ།

རང་ལྔ་བཅུ་པའི་ཆོས་གཅིག་དང་། ཆོས་གསུམ་དམང་གི་སྐུ་རིམ། ཆོས་
 བརྒྱད་རྒྱུན་གཏོར་འཛུགས་སྐབས་ལ་སྟུན་དར་ཁུ་དགོས། ཆོས་བཅུ་བདུན་
 ལ་གསལ་འབྲམ་གྲོལ་སྐབས་སྟོམ་ཞུ་བ་དང་རྒྱ། ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་མགོན་
 པའི་མདོས་ཆོག་གི་བཅའ་སྒྲིགས། ཆོས་བཅུ་དགུ་ལ་དབུ་སྟོམ་བྱང་ནས་
 ཆོགས་འགོ་པའི་སྒྲགས་ཆས་འབུལ་དགོས་རྒྱུ་ཡིན། རང་ལྔ་བཅུ་གཅིག་
 པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་མཚན་བཅོད་ཀྱི་བཅའ་སྒྲིགས། ཆོས་བརྒྱད་ལ་མཚན་
 བཅོད་གྲོལ་སྐབས་དབུ་སྟོམ་བྱང་རྒྱ། ཆོས་བཅུ་གཅིག་ལ་བདེ་མཆོག་སྐུ་བ་
 ཆེན་ཀྱི་བཅའ་སྒྲིགས། ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་བེར་གོས་དང་ཅེད་གོས་འབུལ་
 རྒྱ། ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་ན་རྒྱག་བསྐྱང་བཤགས་ཀྱི་བཅའ་སྒྲིགས། ཆོས་
 ཉེར་དགུ་ལ་ན་རྒྱག་བསྐྱང་བཤགས་གྲོལ་སྐབས་དབུ་སྟོམ་བྱང་ས་རྒྱུ་ཡིན།
 རང་ལྔ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་ལ་བདེ་མཆོག་བཅའ་སྒྲིགས། ཆོས་དགུ་
 ལ་སྦྱིན་སྲེག་གནང་ས་ཅེད་གོས་འབུལ་རྒྱ། ཆོས་བཅུ་ཐམ་ལ་བདེ་མཆོག་
 གྲོལ་སྐབས་དང་། ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་ས་ཆོག་གྲོལ་སྐབས་དབུ་སྟོམ་བྱང་ས་
 རྒྱ། ཆོས་བཙེལ་ལ་མགོན་དབང་སྐུ་བ་མཆོད་ཀྱི་བཅའ་སྒྲིགས། ཆོས་བཅུ་
 དགུ་ལ་ཁོར་བུ་ཅིས་ཁྱ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཅའ་སྒྲིགས།

ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་འཆམ་རྒྱུ་འདི་བེད་གོས་དང་ཅེད་གོས་དབུ་སྒྲོམ་འབུལ་རྒྱ།
 ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་ལྷ་ཏྲོ་བུམ་པ་བཟ་གིས་གྱི་བཅའ་སྒྲིགས། ཆོས་ཉེར་བཞི་
 ལ་མགོན་དབང་རྒྱལ་ཆེན་མ་གྲོལ་གྱི་བར་ཆོམས་པ་ཞལ་གངས་དགུས་
 བེད་གོས་དང་ཅེད་གོས་དབུ་སྒྲོམ་རྩལ་སོགས་པ་ལུལ་རྒྱ། ཟླ་དང་པའི་ཆོས་
 བཞི་ལ་རྩོ་གཅལ་ནང་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་བཅའ་སྒྲིགས། ཆོས་ལྷ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་
 དང་ཆོས་བརྩམ་གྲོལ་གྱི་བར་སྒྲོམ་མཆོད་གྱི་ཁྲི་པ་དང་ཁྲི་རྒྱལ་པའི་བེད་གོས་
 དང་ཅེད་གོས་དབུ་སྒྲོམ་རྩལ་སོགས་པ་དྲང་དགོས།

ཆེས་དགུ་ལ་ཐུ་བྱ་བ་ཉེན་པོ་ལྷན་ཉིམ་གསེར་སྒྲིབ་སྐབས་སྐབས་རྩེ་ལ་
 ཐུགས་ཆས་སུ་ལ་བ་དང་དབུ་སྒྲིམ་བྱངས་སྐྱུ། ཆེས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆེས་བཅུ་
 གྲོལ་སྐབས་དབུ་སྒྲིམ་བྱངས་སྐྱུ། ཆེས་ཉེར་གཉིས་ལ་དམ་ཆོག་གཏོར་མའི་
 བཅའ་སྒྲིགས། ཆེས་ཉེར་དགུ་ལ་དམ་ཆོག་གཏོར་མ་གྲོལ་སྐབས་དབུ་སྒྲིམ་
 བྱངས་སྐྱུ་ཡིན། རང་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆེས་གཅིག་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དྲུང་འཕྱུར་གྱི་
 བཅའ་སྒྲིགས། ཆེས་བཅུ་གཅིག་ལ་ལྷན་སྐྱེས་དྲུང་འཕྱུར་གྲོལ་སྐབས་དང་།
 ཆེས་ཉེར་གཅིག་ལ་སྒྲེ་པའི་མ་ཁི་གྲོལ་སྐབས། ཆེས་ཉེར་ཐུ་ལ་སྒྲེ་པའི་ཐོར་
 མདོས་གྲོལ་སྐབས་དབུ་སྒྲིམ་བྱངས་སྐྱུ། ཆེས་ཉེར་བཞི་ལ་ལྷ་མོའི་མདོས་ཆོག་
 བཅའ་སྒྲིགས། ཆེས་ཉེར་བདུན་ལ་ལྷ་མོ་མདོས་ཆོག་གྲོལ་སྐབས་ཐུགས་
 ཆས་སུ་ལ་བ་དང་དབུ་སྒྲིམ་བྱངས་སྐྱུ། ཆེས་ཉེར་བརྒྱད་ལ་རྟེན་མདོས་བཅའ་
 སྒྲིགས། རང་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་དྲུག་ལ་རྟེན་མདོས་གྲོལ་སྐབས་ལྷན་དར་

ཀྱི་སྐྱ་མཆོད་སྐབས་དབུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་དགོས། ཟླ་ལྔ་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་འདྲེ་
ཁང་ནང་སྤྱད་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་དབུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་རྒྱ། ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ཀྱུན་
རུ་ནང་སྒྲོམ་དཀར་བྱེད་པ་སྐབས་དབུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་རྒྱ། ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་ལྟ་
མའི་མདོས་ཆོག་གི་བཅའ་སྤྱི་བརྒྱུ་བརྒྱུ་དགོས།

ཆོས་ཉེར་དགུ་ལ་ཟླ་མར་སྤྲུག་ཆས་འབྲུལ་རྒྱ་དང་གཏོར་མ་བཤམས་
སྐབས་ཟླ་མའི་ཕྱག་ལྷ་ཕྱོན་དགོས་པ་དང་དབུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་རྒྱ། ཟླ་དྲུག་པའི་
ཆོས་བརྒྱུད་ལ་འདྲེ་ཁང་ནང་དུ་ནུམ་རྒྱལ་མ་བྱོལ་སྐབས་དབུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་རྒྱ།
ཆོས་བཅོལ་ལ་འདྲེ་ཁང་ནང་དུ་མགོན་པོའི་རྟེན་མདོས་ཀྱི་བཅའ་སྤྱི་བརྒྱུ་བརྒྱུ་
དགོས་པ་དང་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་རྟེན་མདོས་བྱོལ་སྐབས་སྟོན་དར་དང་དབུ་
སྒྲོམ་བྱེད་པ་རྒྱ། ཆོས་ཉེར་དྲུག་ལ་ནུམ་འཛམས་རྒྱས་པའི་ས་ཆོག་བྱོལ་
སྐབས་དབུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་རྒྱ།

ཆོས་ཉེར་དགུ་ལ་ལྟ་ཁང་གསར་པོར་སྐྱ་པའི་སྤེ་ཆོན་ནས་གནང་བའི་སྤེ་
བཞེག་འཁོར་ལོའི་གཏོར་བཞེག་བྱོལ་སྐབས་སྟོན་དཔོན་ལ་སྤྲུག་ཆས་
འབྲུལ་རྒྱ་དང་གཏོར་བཞེག་གཞན་མཚུངས་ཕྱི་ཁར་གཏོར་མ་འཕངས་སར་
སྟོན་དཔོན་གྱི་ཕྱག་ལྷ་འཕྱོད་དགོས་རྒྱ། ཟླ་བདུན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་ནུམ་
འཛམས་རྒྱས་པ་བྱོལ་སྐབས་དབུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་རྒྱ། ཆོས་བརྒྱུད་ལ་སྤེ་
ལྟ་བུའི་སྐབས་དབུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་རྒྱ། ཆོས་བཅོལ་ལ་སྤེ་དྲུག་ལྟ་བུའི་
སྐབས་དབུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ་རྒྱ། ཆོས་བཅོལ་ལ་ལྟ་དབང་སྤྱུ་བཆོན་གྱི་བཅའ་

སྒྲིག་བརྒྱབ་དགོས། ཆོས་བཅུ་དགུ་ལ་ལོ་རྒྱུ་ཅིས་ལྷ་རྒྱ་དང་ཞལ་འབག་གི་
 ཆོག་གནང་དགོས། ཆོས་ཉི་ཤེས་ལ་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲིགས་དགོས། ཆོས་ཉི་རྒྱུ་
 གཉིས་ལ་ལྷ་དབང་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་ཕྱག་འགན་མཛད་དགོས། ཆོས་ཉི་རྒྱུ་བཞི་ཉི་
 སྒྲོ་མ་ནམ་བཞི་སྒྲོར་དང་འཁྲིལ་ཆོམས་མི་གངས་བརྒྱད་ཕྱག་འཛུལ་
 དགོས། སྤྱན་འཛེན་དང་འཁྲིལ་ཆོམས་དཔོན་ཕྱག་འཛུལ་དགོས།

ཆོས་འདི་ཉི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་དཔོན་གྱིས་གཙོས་པའི་ཞལ་གངས་དགུས་ཉིན་
 གངས་བཙུལ་ལྷའི་རིང་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲོར་ར་འཁོར་བར་ཅེད་གོས་དང་ར་
 སོགས་བཀའ་དགོས། ལྷ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་ཀུན་རྫོགས་ལ་སྒྲོམ་
 མཛད་སྒྲུབས་གྱི་ཁྲི་པའི་བཙུལ་སྒྲིག་བརྒྱབ་དགོས། ཆོས་ལྷ་ལས་ཉིན་
 གངས་གསུམ་གྱི་རིང་ཁྲི་པ་དང་ཁྲི་རྒྱབ་པ་རྣམས་ལ་ཅེད་གོས་དང་ར་སོགས་
 བཀའ་དགོས། ཆོས་བརྒྱད་ལ་འདྲུ་ཁང་ནང་ཐོར་འཆས་རྒྱས་པའི་ཁྲི་པ་དང་
 ཁྲི་རྒྱབ་པ་རྣམས་ལ་ཅེད་གོས་དང་ར་སོགས་བཀའ་དགོས། ཆོས་དགུ་ལ་སྒྲོ་
 རྩོ་གཏོར་འབྲུལ་སྒྲུབས་ཀྱང་ཅེད་གོས་དང་ར་སོགས་བཀའ་དགོས་པ་དང་
 སྤྱན་དར་ལྷ་དགོས།

ཆོས་འདིར་སྒྲོ་རྩོར་གསེར་སྒྲིང་བྱོན་སྒྲུབས་བེར་གོས་དང་ར་སོགས་བཀའ་
 དགོས། ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཀུ་རུ་མཚན་བརྒྱད་སྒྲུབས་ཀུ་རུ་ལྷའི་ཞལ་འབག་
 ཕུལ་རྒྱ་དང་རྩོ་གཙལ་ནང་ཀུ་རུ་ལྷའི་ཕྱག་ལྷ་སྒྲེ་འགྲོ་དགོས། ཆོས་འདིར་འདྲུ་
 ཁང་ནང་དུ་ཆོས་བཅུ་གོ་ལ་དུས་དབུ་སྒྲོམ་བྱངས་རྒྱ། ཆོས་བཙུལ་ཁྲོ་བོ་ལྷ་

མངས་གྲོལ་སྐབས་དང་། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞི་བ་ལྟ་མངས་གྲོལ་སྐབས་དབུ་
 སྒོམ་བྱངས་རྒྱ། ཆོས་བཅུ་བདུན་ལ་ལྟ་དབང་སྒྲུབ་ཆེན་སྐབས་མཆོད་ཁྲི་
 བཅའ་སྒྲིག་བཞིག་པ་དང་། ཆོས་ཉེར་ལྔ་ལ་འདུ་ཁང་ནང་སྟེ་པའི་བྱར་མདོས་
 གྲོལ་སྐབས་དབུ་སྒོམ་བྱངས་དགོས། སྒོམ་མཆོད་དང་ཆོས་བཅུ་སྐབས་སུ་
 སྐབས་རྗེའི་ཕྱག་ཏུ་སྟེ་ཆེབས་གལ་ལ་འགོ་དགོས། ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་བཅུ་ལ་
 འཇིགས་བྱེད་གྲོལ་སྐབས་དབུ་སྒོམ་བྱངས་དགོས།

ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་བ་ཤུ་གཉིས་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་བཅའ་སྒྲིགས་བརྒྱབ་དགོས་
 པ་དང་། ཆོས་བཅུ་གསུམ་ལ་སྐྱེ་མཆོད་གྲོལ་སྐབས་དང་། ཆོས་བཅུ་དགུ་ལ་
 མགོན་པོ་ཞག་གསུམ་གྲོལ་སྐབས་དབུ་སྒོམ་བྱངས་རྒྱ། ཡང་ཆོས་བཅུ་དགུ་
 འདིར་ལྟ་ཁང་གསར་པོར་མཆོན་ཉིད་སྟེ་ཆོན་ནས་གནང་བའི་ཕུར་པའི་གཏོར་
 བཞོག་གྲོལ་སྐབས་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྤྲུགས་ཆས་འབུལ་རྒྱ་དང་གཏོར་བཞོག་
 གཞན་མཚུངས་ཕྱི་ཁར་གཏོར་མ་འཕངས་སར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་འགོ་
 དགོས་རྒྱ། ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་རྒྱུན་གཏོར་བཤགས་སྐབས་སྟན་དར་ཏུ་
 དགོས།

ཉ། ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་ཟླ་གངས་ཆོས་གངས་སུ་ངེས་ཏིག་བྱ་དགོས་ པའི་སྒྲིག་ལམ།

༡) རྫོང་རྫོས་དཔོན་མཆོག་གི་སྒྲིག་བསྟན་ཕྱག་འགན།

གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲིག་ལས་བསྟན་པ་སྤྱད་བའི་སྤྱད་ཏུ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་
བཞི་སོགས་ལས་འབྱམས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འདིར་བསྟན་གཙོ་བོ་མནན་
སྒྲིག་འཕང་གསུམ་དང་དེ་ལས་རྣམ་གངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལས།

ད་ལྟ་ཟླ་དང་པའི་ཆོས་ཉེར་གཅིག་ལ་འདྲུ་ཁང་ནང་དམ་ཆོག་གཏོར་མའི་
མཆོད་བཤམས་བཅའ་སྒྲིགས་སྐབས་སུ་བསྟན་ལ་གནག་པའི་དག་བགེགས་
ཐལ་བའི་རྒྱལ་དུ་སྒྲིག་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་ཁོངས་སུ་རྫོང་རྫོས་མཆོག་ནས་དམ་
ཆོག་གཏོར་མའི་བཅའ་གཞི་ཡིད་བྱིས་ཚུལ་དང་རོ་བཟུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཞལ་
བཀོད་ལྟར་དུ་བྲིས་པ་ནི། ཐོག་མར་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤྲུགས་དང་
འདོད་གསོལ་དཔེ་རིས་ལྟར་དུ་དུག་ཁྲག་སྤྲུགས་པའི་སྤྲུག་ཆས་གཏོར་བོར་
གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་བྲིས།

དེ་ལྟགས་པར་སྐམ་ཆར་བའི་སྤྱང་ནས་ཕར་ཡང་དུག་ཁྲག་བྱུགས། དེ་ནས་
དཀར་བྱང་གི་ཡིད་ཀྱི་འདི་རྣམས་འདྲུ་ཁང་མགོན་ཁང་གི་ནང་དུ་བསྐྱལ། ཕྱིས་
པའི་གཟུང་སྐར་དང་བསྟན། སྐབས་མགོན་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྫོང་
རྫོས་མཆོག་ཉིད་རང་། རྫོས་དབྱུ་མཛད། མཆོད་དཔོན་བཅས་ཞལ་གངས་

ནམ་བཞིས། དཀར་བྱང་ཡིད་དྲན་མཁའ་ལ་ས་ཆུ་མེ་རླང་གི་དག་སྦྱང་མཛད། དེ
ལྟར་གནང་ཚར་བའི་རྩེས་སྤྱོད་ཉིད་ནས་རོ་བཟུབ་གནང་ཚུལ་ནི། དེ
ཡང་དཀར་བྱང་ཡིད་དྲན་ནམས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དང་པ་ཡིད་དྲན་པ་
ཡིད་དྲན་ཀླང་པའི་རྟེན་པར་བཟུབ། གཉིས་པ་རྟེན་པ་ནས་ཡར་གཉིས་བཟུབ་
བརྒྱབ། གསུམ་པ་ལག་པ་གཡོན་དཔུང་པ་གཡས་སྤྱོད་བཟུབ། བཞི་པ་ལག་
པ་གཡས་དཔུང་པ་གཡོན་དུ་བཟུབ། ལྷ་པ་རྟེན་པ་གཡོན་ཕུས་མོ་གཡས་སྤྱོད་
བཟུབ། རྒྱལ་པ་རྟེན་པ་གཡས་ཕུས་མོ་གཡོན་དུ་བཟུབ་ནས།

མཐུག་རང་ཡིད་དྲན་རོ་བཟུབ་བརྒྱབ་ཚར་བ་དེའི་ཕྱི་ནས་སྤྱད་པ་སྒྲ་ལྷས་གྲྭ་
གསུམ་དུ་བསྐྱམ་ཚར་བ་ནམས། དེ་ཚར་ལ་ཆས་བྱགས་ནས་ཕྱར་པའི་ཁོ་
ཞལ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ། རེ་རེ་བཞིན་དུ་དམ་ཚིག་གཏོར་མའི་བྱ་གདོང་ཚེའི་
ཞལ་དུ་ཕྱལ་བཞག། །དེ་ནས་དེ་ཚེ་ཉི་མ་དམང་ཁྲུས་ལས་ལོག་སྟེ་རྩ་གོལ་
བའི་རྩེས་སྤྱོད་ ཕྱིས་པའི་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན། རྒྱབས་མགོན་རྩེ་མཁན་རིན་
པོ་ཆེ་དང་། སྤྱོད་དབྱ་མཛད། མཚོད་དཔོན་གསུམ་གྱིས་སྤྱར་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་
རླང་གི་དུག་སྦྱང་མཛད།

དེའི་རྩེས་སྤྱོད་མཚོད་རྩེས་ཕྱིན་རྒྱབས་གནང་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཞོར་དུ་སྤྱི་
མནན་བཅའ་གཞི། དམ་སྤྱི་ཕྱང་སྤྱི་དག་སྤྱི་གོད་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་ཡིད་དྲན་ནི། དག་
བོའི་ཟག་རྩེས་ཁྲག་དང་རྟེན་རྩེས་ཀྱི་ས་སོགས་དུག་ཁྲག་གིས་སྦྱགས་པའི་
སྤྱུག་ཆས་སྤྱར་བརྒྱབ་པའམ་བྱིས། དེ་སྟེང་དུག་ཁྲག་བྱགས། སྤྱི་དགུག་གི་

ཚོག་གནང་སར་བསྐྱལ་ནས་དྲུག་སྦྱང་བྱེད། ལྷགས་ཀྱི་གྲུ་ཁྲུང་དུ་བཅུག །
 ཚོག་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་ལས་སྦྱོར་སོགས་གནང་སྟེ་ གདབ་ལས་སྐབས་སུ་
 འགྲུག་གཞུག་ཡང་ཡང་གནང་། དེ་ནས་འབོད་སྒྲགས། ཅད་སྒྲགས།
 གསལ་སྒྲགས། མནན་སྒྲགས་སོགས་ཀྱང་གྲངས་ཡང་ཡང་བསག །དེ་ཡང་
 ཡིད་འགྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་མ་འཐོན་བར་དུ་བསགས། སྤི་
 མནན་ལ་ཤིས་པའི་གཟུང་སྐར་དང་བསྐྱེད་ཚོག་གྲོལ་ཉིན་དེར། ཡིད་རོ་
 བལྟ་དང་ཁྲོ་ཞལ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ་དམ་ཚིག་གཏོར་མའི་རོ་བལྟ་བྱི་
 སྐབས་བཞིན་མཛད།

དེ་ནས་ཡིད་དེ་བྱི་ཐོད་རྟ་ཐོད་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག །གདབ་ལས་གནང་
 སྐབས་ཀྱི་བྱུང་ཚོ་ཡང་བཅུག །ཐོད་པ་དེ་ཡང་བྱུབ་ཁྲུང་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
 བཅུག་ནས། དེའི་ཕྱི་ནས་རལ་བ་ནག་པོ་ཞེས་ཁལ་གཟན་གྱིས་སྦྱར། དེའི་
 ཕྱི་ནས་བྱི་ར་གང་རུང་གི་པགས་པའི་སྦྱ་ནང་དུ་བསྐྱེད་པས་སྦྱར་ནས་ཚོན་སྦྱང་
 ལྷ་ལྷའི་གནག་ཐག་གིས་དམ་པར་བསྐྱེད། སྐབས་དང་བསྐྱེད་པའི་ས་གནས་
 དཔེར་ན་དག་སྤི་གངས་ལ་མནན། ཡུང་སྤི་སྤོའི་རྩར་མནན། དམ་སྤི་དགོ་
 འདུན་གྱི་ཐེམ་པ་དང་། རྟེན་བྱིན་ལྷུ་བས་ཅན་གྱི་འོག་དུ་མནན་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའི་སྤི་མནན་ས་འདི་ནང་ས་དོང་གྲུ་གསུམ་བཞོས་པའི་ནང་དུ་བཅུག །

སྤི་མནན་གྱི་ཚོག་སྐབས་མགོན་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་གཤེན་
 རྩའི་ཚོག་ལྟར་དུ་བཏང་ནས། ས་དོང་གྲུ་གསུམ་ཁར་རོ་གཡམ་ཞེས་དུར་

ཁྱོད་ལས་ལོན་པའི་དོ་ལེབ་ཁར་རི་རབ་སྒྲིང་བཞི་དང་དོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་བྲིས་པ་ལ་
འོག་ཏུ་བསྟན་པས་མནན། དེའི་སྟེང་དུ་བོ་བརྩུང་བྱེད་པས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

༡) སྐྱ་པའི་ཞུས་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་ལས།

- ༡, ཟླ་དང་པའི་ཆོས་བརྩུ་བཞིའི་ཉིན་བསྟོན་རྫོགས་གནང་དུས་སུ་བྱ་
དགོས་པ།
- ༡' དང་པ་རང་བསྐྱབ་བྱ་ནང་དུ་བརྩུགས།
- ༢' མེ་རྟོག་གི་འབྲུ་བཏང།
- ༣' མཁན་པོས་སྟན་གསོལ་གནང་ཆར་བའི་མཇུག་ཏུ། བདག་ཅག་གི་
སྟོན་པའི་སྤང་བརྟན་མཆན་དཔེའི་གཟི་འོད་འབར་བ་ལ་སྟོན་པ་
དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཞོག་ལ་ཕྱག་གསུམ་ཆོལ་ཅིག །ཅེས་བརྗོད།
བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་གསུམ་འཆལ་ཆར་བ་ན། མེ་རྟོག་
འཐོར། ཅེས་བརྗོད།
- ༤' མཁན་པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་གསུམ་ཆོལ་
ཅིག །ཅེས་བརྗོད། བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་གསུམ་འཆལ་ཆར་
བ་ན། མེ་རྟོག་འཐོར། ཅེས་བརྗོད།
- ༥' གསང་སྟོན་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་གསུམ་ཆོལ་
ཅིག །ཅེས་བརྗོད། བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་གསུམ་འཆལ་ཆར་
བ་ན། མེ་རྟོག་འཐོར། ཅེས་བརྗོད།

- [illegible]

གསུམ་ཚེལ་ཅིག

༡༥་ མཁན་པོས་དེསྐབས་ཀྱི་མདོ་འདོན་ཚར་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྤྱིར་
བཏང་སྤྱིར་བཏོན། གསུམ་འདིར་བཞག་ནས།

༡༦་ བསྐྱབ་བྱའི་ལྷུང་བཟེད་བཟང་ངན་བརྟག་པའི་སྤྲད་དུ་ཐོགས་དན་
པས་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་གི་ལྷུང་བཟེད་སྤངས་ནས། མཁན་པོ་དང་
སློབ་དཔོན་སོགས་ལས་གྲུལ་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ལ་ལྷུང་བཟེད་
བསྟན་སྤྱིར་ཐོག་མར་མཁན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ། མཁན་པོ་
འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་མིང་
འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་ལྷུང་བཟེད་འདི་མི་རྒྱུང་ངམ། མི་ཆེ་འམ། མི་སྐྱ་
འམ་ཞེས་དྲི། མཁན་པོས་ལྷུང་བཟེད་བཟང་ངོ་ཞེས་བཟྍེད། དེ་
བཞིན་ལྷུང་བཟེད་དེ་ཁྱེར་ཏེ་ལས་སློབ། གསང་སྟོན་པ། གྲིབ་ཚོད་
པ་སོགས་ལས་གྲུལ་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དྲི་བ་བཀོད་པས། ལས་གྲུལ་
པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ལྷུང་བཟེད་བཟང་ངོ་ཞེས་ལན་བཟྍེད་ཚར་བ་ན།
མཁན་པོས་ལྷུང་བཟེད་སོགས་སྐུ་སྤྱིར་བར་བྱིན་རྒྱབས་མཛད་ཚར་
བའི་རྗེས་སུ།

༡༧་ ཁོང་གསུམ་པོར། དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་སྐུ་སྤྱིར་གྱོན་ཚོག་པའི་
གཏང་རག་གི་ཕྱག་ལན་གསུམ་འཚལ་ཞེས་བཟྍེད། ཁོང་གསུམ་པོ་
ཕྱག་འཚལ་ཚར་བ་ན་ཁོང་ཕར་བཏོན་ཏེ། ཕྱི་ཁར་ཡོད་པའི་བསྐྱབ་
བྱ་ཚོ་མི་གསུམ་གསུམ་སྤེབ་རེ་བཅོས་ཏེ་སྤེབ་རེ་རེ་བཞིན་བཅུགས་
ཏེ་ལྷུང་བཟེད་བཟང་ངན་དྲི་བ་ལས་འགོ་བཟུང་གཏང་རག་གི་ཕྱག་

འཆའ་ཆར་བའི་བར་བྱེད། ལས་གྲུལ་པ་རྣམས་ལྟར་བ་ཕྱིར་བཅོས་
སོགས་གནང་། མཁན་པོས་གསང་སྟོན་པ་བསྒྲོ། གསང་སྟོན་པས་
སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་ངི་བ་སོགས་བྱེད།

༡༥་ གྲོགས་དན་པས་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ནང་ཏུ་བཅུགས། སོ་པག་སྟེང་
བཞུགས་སུ་བཅུག །

༡༦་ ཡང་གོང་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་སྟོན་པ་དང་ལས་གྲུལ་པ་རེ་རེ་ལ་
ཕྱག་གསུམ་རེ་འཆའ་ཏུ་བཅུག །མཁན་པོས་བར་ཆད་ངིས།

༡༧་ བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིར་བཏང་ཕྱིར་བཏོན། སྟེ་བ་རེ་བཅུགས་དེ་ཏུས་མཁན་
པོས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་སྟོམ་པ་དངོས་གཞི་གནང་། གྲིབ་ཆོད་
པས་ཏུས་བསྒྲོ་བར་བྱེད།

༡༨་ བསྐྱབ་བྱ་ཆང་མ་སོ་པག་སྟེང་ཏུ་བཞུགས་སུ་བཅུག །དེ་ཏུས་མཁན་
པོས་གདམས་ངག་བརྗོད་པར་བྱེད།

༡༩་ གཏང་རག་གི་ཕྱག་འཆའ་ཏུ་བཅུག་ནས་ཅོག་ཕུར་བཞག །ལས་
གྲུལ་པས་ཤིས་བརྗོད་གནང་།

༢༠་ དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཆང་མ་སར་བཞུགས་སུ་བཅུག་སྟེ་བསྟོ་སྟོན་བཀ་
ཤིས་བཅས་གནང་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༢༡་ དེའི་ཞོར་ཏུ་གྲིབ་ཆོད་པས་ཏུས་བསྒྲོ་བའི་འདོན་ཆོག །ཏུས་བསྒྲོ་
བའི་དོན་ནི། བསྟོན་བཀྱར་གྱི་གནས། བསྟོན་བཀྱར་གྱི་གནས་མ་
ཡིན་པ། བསྟོན་བཀྱར་རང་གི་དོན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ཞིང་
རིག་པ། སྐྱོན་ལྡན་པས་བསྟོན་ཏེ།

བསྟན་བཀྱར་གྱི་གནས་ནི། དགེ་སློང་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་ཆུན་པ་སྟེ།
བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ཐུན་ཚོད་གཅིག་ཙམ་གྱི་སྒྲ་བ་ཡན་ཆད་དོ། །

བསྟན་བཀྱར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི། དགེ་སློང་ས་གཞན་ན་གནས་
པ་རྣམས་དང་། དགེ་སློང་མ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་
དག་ཀྱང་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་བསྟན་བཀྱར་གྱི་གནས་མ་ཡིན། དགེ་
སློང་རང་རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་བྱིས་པ་
ཐམས་ཅད་བསྟན་བཀྱར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་བཀྱར་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། བསྟན་བཀྱར་གྱི་གནས་དེ་དག་གྲུལ་
གོང་དུ་འཁྲུ། རྟེན་པ་དང་པོར་སྟོབ། ཕྱག་དང་ལྷང་བ་སོགས་ཞེ་
ས་དང་བཀྱར་བསྟོ་ལེགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན། གང་ལ་བརྟེན་
ནས་གོ་ཞིང་རིག་པར་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟའི་ལོ་དཔེར་ན་༼ཀུན་འཛིན་
ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ལྷ་ལྷན་ས་པོ་གྱི་བ་༽དེ་ལ་མདོ་རྩུ། རྟེན་ཚོད་ནི་
ལྷ་སྟེ། དཔུན་གྱི་རྟེན་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་རྟེན་དང་། དབྱར་གྱི་རྟེན་
དང་། དབྱར་ཐུང་ཅུའི་རྟེན་དང་། དབྱར་རིང་པོའི་རྟེན་སོ། །དང་པོ་
གཉིས་ནི་ཁྲ་བ་བཞི་བཞིའོ། །

དེའི་འོག་མ་ནི་ཁྲ་བ་གཅིག་གོ། །མཐའ་མ་ནི། དེས་ཁྲ་བ་གསུམ་དུ་
མ་ཆོག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལས། དཔྱིད་ཁྲ་ལྷ་བྱ། དེ་ལ་ཁྲ་

བ་བཞི་ཡོད་པའི་བཞི་པ་སྟོན་ཟླ་དེ་ལ་མར་ངོ་དང་ཡར་ངོ་འཕྱུགས་
 གཉིས་ལས་དཔེར་ན་འདི་མར་ངོ་འཕྱུགས་ཆོས་གསུམ་པ་དེ་ལ་
 ཉིན་མཚན་གྱི་ཆུ། ལྷ་པོ་དང་། དགུང་དང་། ཕྱི་པོ་དང་། མཚན་
 མོའི་ཐུན་དང་པོ་དང་། ཐུན་དང་པོའི་ཕྱིད་དང་། དགུང་ཐུན་དང་།
 དགུང་ཐུན་གྱི་ཕྱིད་དང་། ཐུན་མཐའ་མ་དང་། ཐུན་མཐའ་མའི་ཕྱིད་
 དང་། སྐྱ་རེངས་མ་ཤར་བ་དང་། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་མ་
 ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་
 བཞི་ཆ་ཤར་བ་དང་། དགུང་ཆོགས་མ་ཡོལ་བ་དང་། ཉི་མ་བཞི་ཆ་
 ལུས་པ་དང་། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ་དང་། ཉི་མ་མ་རུབ་པ་དང་།
 ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། སྐྱ་སྐར་ནམས་མ་ཤར་བ་དང་། སྐྱ་སྐར་ནམས་
 ཤར་བ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཡོད་པའི་དཔེར་ན་ཉི་མ་བཞི་ཆ་ཤར་བའི་
 འཁོར་ལོའི་ཚུ་ཚོད་བཅུ་ཐམ་པ་འདི་ལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་གཙུག་ལག་
 ཁང་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཉེ་དུ་ནམས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པོ་ཞིང་རིག་པར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཀན་རབས་ལ་བཀྲར་
 སྟེ་བྱས་པས་གྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་འཕེལ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་
 ལ་གཅེས་སྤྲུས་སུ་བྱས་པར་སོང་། གཞོན་རབས་ཀྱི་བསྟན་བཀྲར་
 སྤངས་པས་དེ་དག་གི་ཆོགས་འཕེལ། མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་དང་
 མཐུན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་ཁྲིམས་བཅས་པ་ལ་གནས་པས་ལེགས་པ་

ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་མཁུ་དང་མི་རྒྱུ་འུ་ས་བཞིན་
 དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

༣) དབྱར་བལྟགས་པ་དམང་གིས་མཛད་དགོས་པའི་སྒྲིག་ལམ།
 ཐོག་མར་རང་ལྟེ་དགྲ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལ། སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཕོ་བྲང་ལེགས་པར་སྦྱོང་ཞིང་སྤྱང་བའི་གནས་བདག་ལྟ་བུ་བཙན་
 ཆེན་པོ་དགོན་བྲག་པ་འཁོར་དཔུང་ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 དབྱར་ལྟེ་དུག་གི་བལྟགས་གནས་མགར་ས་བཟུ་ཤིས་མཐོང་སྒྲོན་
 ལས། དགྲ་ལྟེ་དུག་གི་བལྟགས་གནས་སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་འདབ་གནས་ཁང་བག་གོ་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་
 འདིར་ཕེབས་བསུ་ལུ་བའི་སྤྱད་དུ། ཆོས་བཙུ་ལུ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་
 རིས་གསལ་བ་ཙམ་ལས། དགོན་བྲག་པའི་ཆིབས་དམར་གདན་
 དམར་ཤོས་བརྒྱབ། སྒྲོབ་དཔོན་ཅེ་གཟིམ་དང་སྤྱངས་ཐང་བདག་
 བྲང་དཔོན་གྱིས་གཙོས་པའི་གྲ་ཚང་གི་དབྱར་བལྟགས་པ་སྤྱོད་
 དང་ཡིག་ཚང་འགོ་དཔོན་ལས་བྱེད་པ་ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཆིབས་གྲལ་
 བཙན་ཏེ་མོ་རྒྱ་ལུ་པའི་སྤྱོད་ལས་གནས་བདག་དགོན་བྲག་པ་ལུ་
 ལྟེ་གནས་ཁང་གི་ནང་དུ་གདན་འདྲེན་ནས།

ཕེབས་ཇས་ཐོག་གྲངས་ཆོག་པ་ཆོས་ལྟེ་ཏུ་བཅས་དགོན་བྲག་པའི་

གསོལ་བསྐྱར་འབྲུལ་བ་དང་། ལྷ་བཅུ་པའི་ཆོས་དགུ་ནས་རྫོང་རྩུང་
 རང་དགོན་བྲག་པ་བརྒྱ་ཚར་བཏང་དུས་ཀྱི་ཆོག་འཛིན་པ། བདག་
 བསྐྱེད་ལྷ་བསངས་གནང་བ་དང་། གསུང་ཆོག་ཞག་ལྷ་མ་འཛུགས་
 བར་གྲོལ་གསུམ་ལས། འགོ་འཛུགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱན་འབྲེན་ཅུལ་
 བརྒྱབ། བར་སྟོན་ལ་མཆོད་པ་ཅུལ། གྲོལ་སྟོན་གྱི་ཉིན་མོར་བསྟོད་
 པ་ཅུལ་བརྒྱབ། ཉིན་གཞན་རྣམས་སུ་ཆང་བརྒྱབ་ནས་བཏང་བ་
 ཡིན།

ལྷ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་དགོན་བྲག་པའི་ལོ་ཆོག་ཅེས་པའི་
 གསོལ་ཆོག་རྒྱས་པ་ཞིག་གཏོང་དགོས་འདུག་པ་དེ་ཡང་། སྤྱངས་
 རྫོང་ནང་འབྲུལ་སྤེད་གུན་ལྷ་འགོ་འཛུགས་དང་བསྐྱེད་སངས་ལྷ་བར་
 དགོན་བྲག་པའི་ཆིབས་དེད་མར་གདན་དམར་ཤོས་བརྒྱན། དབྱར་
 བཞུགས་པའི་སྤྱ་སྟོབ་རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གི་འགོ་དཔོན་བླ་མ་དཔོན་
 ལས་བྱེད་པ་སོགས་གྲ་ཐོགས་མེད་འཛོམས། ཁང་གཉིར་གྱི་འགོ་
 བྲས། འབངས་རྩ་ཏིང་ཏིང་རྩུང་མཁའ། རྒྱ་སྤྱིང་འཕུ་མི་བཅས་འདུ་
 ཁང་བར་ཐོག་རྩ་གྲ་ཁད་ཁད་དུ་བསྐྱེད་དེ་དགུན་ལྷའི་ཕྱག་འཆལ་
 རོལ་མོ་འཁྲོལ་བ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་འདུ་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་
 པ་ཆོས་ལུ་དང་དུ་བརྒྱབ་པ་དང་།

འདུ་ཁང་བར་ཐོག་ལས་འབངས་རྩ་ཏིང་ཏིང་བརྩུང་། རྒྱ་སྤྱིང་འཕུ་

ནས་མར་བབ་ཅིང། ཆིབས་གྲལ་སྣ་ཁྲིད་བྱེད་དེ་དགོན་བླ་པའི་
 ཆིབས་ཏྲ་དང། དེ་ནས་སློབ་ཅེས་དབྱ་བཟུང། རྫོང་བདག །
 ཁྲིམས་དཔོན། ཆོག་པ། ལས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆིབས་གྲལ་
 བཙུང་ཏེ་དགོན་བླ་པའི་གནས་ཁང་ནང་ཕེབས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཕེབས་པའི་དུས་སུ་རྫོང་ཅུང་གནས་པོ་ལས་ཤོ་ལྷ་ཆེད། རྫོང་
 ཅུང་དགོན་གཉེར་གྱིས། ཐང་རྫོང་སློ་ཁར་ཁ་རས་བརྒྱབ་སློམ་
 བཏེག། ཤོ་ལྷ་པོ་ལེ་ལག་པར་བཟུང་ནས་སྤྱུག་སྤྲོད་པ་ལས། ཤོ་ལྷ་
 འདོད་ཡོད་པ་ཆོས་ཤོ་ལྷ། དེ་མིན་པ་ཆོས་སྤྲོད་དར་བཅུགས་ནས་
 འགོ་བ་ཡིན།

དེ་དང་ཅིག་ཁར་ཁང་གཉེར་གྱི་འོག་ལས་ལཱ་འབད་མི་གཅིག་གིས་
 དར་ཅུང་སྤེམ་ལྟ་གསུམ་བྱེད་ཏེ། གཅིག་ཐང་རྫོང་སློ་ཅུང་འཕྱར། དེ་
 ཁར་སྤྲོད་དར་ཕུལ། ཆིབས་གྲལ་ནང་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 སྤྲོད་དར་ཕུལ་སློལ་ཡོད། དར་ཅུང་གཅིག་འོར་བུ་ཅུང་བཤགས་
 སར་འཕྱར། གཅིག་ལུང་ཡུལ་ཟམ་པའི་སྤྱ་ཁར་འཕྱར་ཏེ། ཆིབས་
 གྲལ་པ་ཚོ་གྲལ་བཙུང་ཏེ་གནས་ཁང་ནང་བྱོན། དང་པ་རང་ཕེབས་
 ར་བཞེས། དེ་ལས་གསུང་ཆོག་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱིས་འགོ་བཅུགས་ཏེ།
 དགོན་བླ་པའི་གསོལ་ཆོག་ཡོངས་རྫོགས་རྩལ་བརྒྱབ་བཏང། དེ་
 ལས་ཆོག་གྲོལ་བཞེས་ཆ་ལྟ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་གསོལ་བ་བཞེས།

དེ་ནས་ཡས་ནས་མར་ཡང་དགོང་བཞིན་ཆིབས་གྲལ་བཅར་ཏེ།
 རྫོང་ནང་དགུན་ཟླ་གསུང་ཆོག་སྤྱན་འབྲེན་བརྒྱབ་དུས་ཕྱག་འཆལ་
 བར་འབྱོར་དགོས། ཡང་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཅོམ་ལའང་དགོན་
 བླ་པ་དབྱར་གྱི་བཞུགས་གནས་མགར་སར་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་
 ཞབས་སྐྱེལ་ཡང་གོང་དུ་ཕེབས་བསུ་ཞུ་བར་འགྲོ་བའི་སྐབས་བཞིན་
 ཆིབས་གྲལ་བཅར་ཏེ་འགྲོ་དགོས་སོ། །

༥) གདན་ས་པན་ཚུན་གཉིས་སུ་རྫོང་གོང་མའི་དཔོན་ཁག་ངོས་ནས་ལོ་
 ཟླ་རེ་བཞིན་མཇུག་དགོས་པའི་སྒྲིག་ལམ།

དེའང་སྤྱངས་ན་རྫོང་བདག་གམ་ཐིམ་ཕུ་རྫོང་བདག་གིས་འགོ་འབྲེན་
 ཐོག། རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཆོས། སྤར་སྒྲིལ་བཟང་
 པོའི་ལམ་ལུགས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་ཀྱི་
 ཆེད་དུ། ལོ་བསྟར་མཇུག་གནང་བཞིན་ཡོད་པ། གྲ་ཚང་འཕགས་
 པའི་དགེ་འདུན་པ་ཚོ། རང་ཟླ་དགུ་པའམ་རང་ཟླ་གསུམ་པའི་
 གནས་གང་ལ་གསོལ་བཏབ་ཞུ་བ་འགྲོ་བའི་ཉིན་ལས་འགོ་བཙུགས་
 ཏེ། ལོ་ངོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་མཇུག་དགོས་པའི་ལས་རིམ། དགེ་
 འདུན་གསོལ་བཏབ་རང་ཟླ་བཞི་པའམ་རང་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་
 གཅིག་ལ་ཞབས་སྐྱེལ་འགྲོ་བ་ཚུན། ཟླ་ངོ་ཆོས་གངས་དང་འཁྲིལ།
 རྫོང་ཁག་གཉིས་ཀྱི་བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་ཁ་ཐུག་ལས་འཕགས་

ཚོགས་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱག་ཕྱིད་ལྷུ་དགོས་པ་འདི་ལྟར།

༡.༡, ལོ་བསྟར་རང་ལྷན་དགུ་པའི་གནམ་རང་ལྷན་གསུམ་པའི་གནམ་གང་ལ། གདན་ས་གར་བཞུགས་ལས་གསོལ་བཏབ་ཞབས་བསུའི་དོན་ལས། རྫོང་ཁག་ལས་ཕྱག་མཇལ་བཅའ་སྤྲིན་ཐོག་། གསོལ་བཏབ་གང་དུ་ཕེབས་སའི་རྫོང་བདག་དང་དྲུང་དཔོན་གཉིས་སྐྱབས་ཆེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་སར་ཕྱག་དབང་བཅར་དགོས།

༡.༢, ལོ་བསྟར་སྐྱེ་འབག་ཞབས་བསུའི་དོན་ལ་རྫོང་ཁག་ལས་སྐྱམ་འཁོར་གཅིག་ལེགས་པར་ཁྲུས་ཏེ་ཁམས་བསངས་བཅོས། ཚེས་ཉེར་དགུ་ལ་སྐྱེ་འབག་དོ་དམ་ལ་སྐྱུན་བསྐྱེད་མཇེད་དགོས།

༡.༣, རང་ལྷན་དགུ་པའི་གནམ་གང་རམ་རང་ལྷན་གསུམ་པའི་གནམ་གང་གི་བོ་པ་རྒྱ་ཚོད་དུག་ཙམ་ལ་ཆིབས་གྲལ་ནང་གཙམ་མར་གཏོགས་རིགས་ནམས་སྐྱབས་ཆེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཅུང་སྒོ་ཁར་བཅར་སྟོད་དགོས།

༡.༤, དེ་ནས་གསོལ་བཏབ་གྲལ་བཅར་རན་པའི་དུས་ཚོད་དང་བསྐྱུན་སྐྱབས་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆིབས་གྲལ་ཐོག་ཀུན་རྩ་ནང་ལྷུ་དགོས།

༡.༥, ཀུན་རྩ་ནང་གི་ཞལ་འདོན་ཚོགས་གནང་ཚར་བའི་བྲལ་ལས། དག་འདུན་གསོལ་བཏབ་ཕེབས་འགོའི་རྩ་བར་ཐུག་ཆིབས་གྲལ་ཐོག་གྲལ་བཅར་ཏེ་བྱོན་པ་ཡིན།

༡,༤, དེ་ནས་གསོལ་བཏབ་ཐིམ་རྫོང་ལས་ཕེབས་ན་ཐིམ་ཕུ་རྫོང་
ཁག་ངོས་ལས་དོ་རྒྱུང་ལར་བཞེས་ཐུག་དང་གསོལ་ཇའི་བཅའ་སྒྲིག་
བརྒྱབ་བྱངས་དགོས། གསོལ་བཏབ་སྤངས་རྫོང་ལས་ཕེབས་ན་སྟོད་
པ་འཕྲིན་ལས་སྦྲང་ལ་གསོལ་ཇའི་བཅའ་སྒྲིག་བརྒྱབ་བྱངས་དགོས།

༡,༥, ཡང་གསོལ་བཏབ་ཐིམ་རྫོང་ལས་ཕེབས་ན་སྤངས་ན་ཐང་
རྫོང་ནང་ལམ་དར་འཕྱར། ཕྱོན་སྒོ་བཟོ། དབུ་གུར་སྤྱབས་ཏེ་
བཞུགས་འབྲེལ་གོ་མ་དེ་བུ་གསོལ་ཇའི་འབྲས་བུ་ཤིང་འབྲས་སྣ་ཁ་
དང་བཅས་པའི་བཅའ་སྒྲིག་བརྒྱབ་ནས་གསོལ་བཏབ་ཕེབས་པ་དང་
རྫོང་ཁག་གི་གཞུང་གཡོག་པ་དང་མི་སེར་ཚོ་གྲལ་སྒྲིག་སྟེ་ཕེབས་
བསྐྱེད་ཐུག་དབང་བཅར། དབུ་གུར་ནང་ལྷ། དབུ་གུར་གཙོ་བོ་ནང་
སྤྱབས་རྗེ་དང་སྟོབ་ལྷ་རྒྱས་ཞབས་སྐྱེལ་འོངས་པའི་དཔོན་ཁག་ཚོ་
བཞུགས་བཅུག་སྟེ། བཞུགས་འབྲེལ་དགོངས་སྒོར་ལྷ་སྟེ་བྱང་བྱས་
མར་ཆང་གི་ཕུད་རྫོང་བདག་གིས་ཕུལ་དགོས། ཡང་གསོལ་བཏབ་
སྤངས་རྫོང་ལས་ཕེབས་ན་ཐིམ་ཕུ་ཐ་ར་གླིང་ཤིང་ཙ་བ་ད་ལྷ་རྫོང་
མཚུག་གྲུ་རིའི་པར་ཀིང་ཆེ་བ་འདི་ནང་གོང་བཞིན་མཇུག་དགོས།

༡,༦, དེ་ནས་དགེ་འདུན་གསོལ་བཏབ་ཐང་རྫོང་ནང་ལས་རྫོང་
ཁག་གི་གཞུང་གཡོག་པ་དང་དཔོན་ཁག་ཚོས་སྣ་འབྲེན་ཏེ་ཆིབས་
གྲལ་ཐོག་གྲལ་བཅར་ཏེ་རྫོང་ནང་ཀུན་རྩི་སྒོ་ཁར་ཚུན་ལྷ་སྐྱེལ་
དགོས།

༡.༩, ཐིམ་ཚྫོང་ངམ་སྤྱངས་ཚྫོང་ལ་དགེ་འདུན་གསེལ་བཏབ་
 ཐེབས་ཚར་ཏེ། ཚྫོང་ཁག་འདི་ནང་དགུན་ཟླ་དྲུག་གམ་དབྱར་ཟླ་
 དྲུག་བཅུགས་རིང་ལ། ཚྫོང་ཁག་ཁང་གཉེར་གྱིས་གྲ་ཚང་གི་བདག་
 རྒྱུ་འགོ་དཔོན་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་སྟེ། ཚྫོང་བདག །ཚྫོང་རབ།
 བྱང་དཔོན། བྱང་རབ། ཡིག་ཚང་འགོ་དཔོན་ཚོ་ལ། གྲ་ཚང་ནང་སྤྱོད་
 རིམ་དང་དུས་མཚན་འབྲུམ་སྟེ་སོགས་གང་གནང་དང་བསྐྱུན་སྐྱུན་ལུ་
 བྱེད་དགོས།

༢.༩, དམིགས་བསལ་གྱིས་ཚྫོང་ཁག་སོ་སོར་ཟླ་གངས་ཆོས་
 གངས་སུ་མཇུག་དགོས་ཡོད་པ་ལས། དང་པ་སྤྱངས་ཚྫོང་དུ་མཇུག་
 དགོས་པའི་ལས་རིམ་གཤམ་གསལ་ལྟར།

༩.༡, རང་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་གྲ་ཚང་ནང་ལས་མགར་ས་
 གསུང་ཆོག་བྱོན་དུས་ཀྱི་དོས་བསྐྱལ་སྟོར། གྲ་ཚང་གི་བཀའ་ཤོག་
 དང་འབྲེལ། ཆེད་འོག་ལས་དོས་པ་དང་ཞོན་ཏྲ་ཚོ་བརྟོན་ཕུལ་
 དགོས། རང་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་ཉེར་དགུ་མགོན་པོའི་གཏོར་རྒྱུ་
 སྐབས། ཚྫོང་ཁག་ཁང་གཉེར་གྱིས། གྲ་ཚང་ཕྱིས་པའི་སྟོབ་དཔོན་
 ཀྱི་རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་གཏོར་འཕང་མེ་ཕུང་བཟོ་
 དགོས། གཏོར་འཕང་སྐབས་དར་སྟེ་ལྷ་ཁྱེར་མཁན་ཆེད་འོག་རེས་
 མོས་བྱེད་དེ་བཅུ་དཔོན་ལྷ་རེ་བརྟོན་དགོས། གཏོར་འཕང་གི་མཇུག་

དུ་བད་རྒྱུ་མཁན་གཅིག་ །བཙན་དར་འཁྱར་མཁན་གཅིག་
 དཀར་སྤྲིས་དང་། ཤེལ་ར་སྤྲེད་སྤྲད། སྤྲོད་མང་ཆེད་འོག་གསུམ་
 ལས་རེས་མོས་བྱེད་བཏོན་དགོས། གཏོར་མ་འཕང་སར་རྫོང་
 བདག་ རྫོང་རབ། བྱང་དཔོན། བྱང་རབ། དཔོན་ཁག་ཆོ་ཆེབས་
 གལ་བཙར་བ་བྱོན་དགོས། གཏོར་མ་འཕང་དུས་འགས་རྩེས་པག་
 དུམ་ཆོ་རྫོང་ཁག་ལས་བརྒྱུ་དགོས།

༡,༡, ལོ་བསྟར་ལྷ་བཙུག་གཅིག་པའི་ནང་གྲུ་ཚང་གིས་བདེ་མཆོག་
 སྐྱབ་ཆེན་ཆོས་དགྲུ་ལས་ལས་འགོ་བཙུགས་གནང་བ་ཡིན། བདེ་
 མཆོག་སྐྱབ་ཆེན་འདི་ལ་མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་གནང་
 བ་ཡིན། སྐྱབ་ཆེན་མ་གྲོལ་རིང་མི་དབང་རྒྱལ་ཡུམ་རིན་པོ་ཆེ་གླིང་
 ཀ་ནང་ཕོ་བྲང་ལ་བཞུགས་སྐབས་རྫོང་བདག་ཕྱག་ཞུས་སྤྲོད་དགོས།
 སྐྱབ་ཆེན་སྐབས་གྲུ་ཚང་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་སྟེ་གསེར་སྤྲོད་དེ་ཁར་
 གྲུ་ཚང་གི་ཞལ་བཀོད་ལྟར་དུ་རྫོང་ཁག་ལས་བྱེད་དགོས།

༡,༢, རང་ལྷ་བཙུག་གཉིས་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་དགུན་ལྷ་གསུང་ཆོག་
 རྫོ་པ་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་ཙམ་ལ་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། ཕྱག་འཆལ་
 རོལ་མོ་དང་འཁྲིལ། དགོན་བླ་པར་གསོལ་མཆོད་སྤུལ་བར་ཕྱ་
 དང་དུ་སྐད་བརྒྱུ་ནས་རང་ལྷ་དགྲུ་པའི་ནང་དགོན་བླ་པ་གསོལ་
 མཆོད་ཆེབས་གལ་བཙར་འགོ་དགོས། ཆོས་བཙུགསུམ་ལ་ས་ཆོག་
 ཡིན། དེ་དུས་འཆམ་རོལ་མཁན་བཞུགས་ས་རྒྱུ་ལ་ཆོ་དང་སྤྲུན་

བྲལ་དོ་ཁང་གཉེར་གྱིས་བསྐྱལ་དགོས། འདྲུ་ཁང་ནང་ས་ཆོག་གནང་
 སར། སྤ་ཏོ་ཆུ་ཆོད་དགྲ་དང་བཅུ་ཐམ་ཙམ་ལ་སྐྱབས་ཆེ་རིན་པོ་ཆེའི་
 ཕྱག་ཁྱུས་ཆོང་ཁག་གི་དཔོན་ཁག་ཆོ་འགོ་དགོས། ཆོས་བཙུ་ལྟ་
 ཏྲ་གསུང་ཆོག་གནང་སར་བཙན་ཏྲ་ཆོ་གྲལས་སྒྲིགས་བྱེད་དེ་འདྲུ་ཁང་
 སྒོ་ཁར་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་ཕྱི་ཏོ་ལས་ཁང་གཉེར་གྱིས་བདག་འཛིན་
 ཐོག་བསྐྱལ་བཞག་དགོས། ཆོས་ཉེར་གཉིས་ལ་མགོན་དབང་སྐྱབ་
 ཆེན་གྱི་འཆམ་རྒྱལ་ས་ཕུལ་སྐྱབས། མོ་ཆུ་ཀ་སྐྱུག་ཐོག་ཁར་
 གཟིགས་རས་བཙའ་སྒྲིགས་གྲུ་ཚང་དང་ཆོང་ཁག་མཉམ་འབྲེལ་
 ཐོག་བསྐྱབ་དགོས།

ཆེས་ཉེར་གསུམ་གྱི་ལྷ་དོ་ཚུ་ཆོད་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་མགོན་དབང་
རྒྱལ་ཆེན་གྱི་བྱམ་བུ་ཤིས་གནང་སྐབས་མི་དབང་མངའ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་གནང་བ་ཡིན། དེའི་སྐབས་གཞུང་གྲྭ་ཚང་གི་སློབ་
དཔོན་ལྷན་རྒྱུ་དང་སྐུ་བྱུང་དཔོན་ཁག་བཅས་ཕོ་ཆུང་ཁ་ཐུག་སྐྱུ་
འཁོར་བཞག་ཐང་ནང་ཕྱག་དབང་བཅར་ཏེ་ཕེབས་བསུ་ཞུ་བ་ཡིན།
འདྲེ་ཁང་ནང་མགོན་དབང་རྒྱལ་ཆེན་གནང་སར་ཆེས་གནམ་གང་ལ་
རྫོང་ཁག་ལས་མངར་ཇ་ཁ་ཟས་དང་ཕྱག་དགྲེབ་ཆོ་བྱངས་སྟོལ་ཡོད།

༡.༤ རང་ལྔ་དང་པའི་ཆོས་ལྟ་ལས་མགོན་དབང་སྐྱབ་ཆེན་མཛུགས་
བསྐྱེད་འགོ་བཙུགས་གནང་སྐབས་འདྲེ་ཁང་ནང་སྐྱེ་འཆམ་གནང་

སར་སྐྱབས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་གནང་དོན། རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་
 དཔོན་ཁག་ཚོ་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་དགུ་ཙམ་ལ་སྐྱབས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་
 གཞིམ་ཅུང་སྒོ་ཁར་བཅར་དགོས། དེ་ནས་རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་
 དཔོན་ཁག་ཚོས་ཆིབས་གྲལ་ཐོག་འབངས་རྩ་ཉིང་ཉིང་དང་རྒྱ་སྒྲིང་
 འཕུ་སྟེ་སྐྱབས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་གཞིམ་ཅུང་ནང་ལས་ འདུ་ཁང་ནང་ལ་
 ཟུ་དགོས། སྐུ་འཆམ་འཇུལ་ཚར་བ་དང་སྤྲར་འདུ་ཁང་ནང་ལས་
 རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོས་ཆིབས་གྲལ་ཐོག་འབངས་རྩ་
 ཉིང་ཉིང་དང་རྒྱ་སྒྲིང་འཕུ་སྟེ་སྐྱབས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་གཞིམ་ཅུང་ནང་ལ་
 ཟུ་དགོས། ཡང་ཆོས་དྲུག་ལ་རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོ་
 སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་དགུ་ཙམ་ལ་སྐྱབས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞིམ་ཅུང་སྒོ་ཁར་
 བཅར་དགོས།

རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོས། སྐྱབས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་གཞིམ་
 ཅུང་ནང་ལས་ཕེབས་དུས། ཆིབས་གྲལ་ཐོག་འབངས་རྩ་ཉིང་ཉིང་
 དང་རྒྱ་སྒྲིང་འཕུ་སྟེ་འདུ་ཁང་ནང་ལ་ཟུ་བསྐྱལ་དགོས། འཆམ་
 འཇུལ་ཚར་བ་དང་སྤྲར་འདུ་ཁང་ནང་ལས་རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་
 དཔོན་ཁག་ཚོས་ཆིབས་གྲལ་ཐོག་བང་རྩ་ཉིང་ཉིང་དང་རྒྱ་སྒྲིང་འཕུ་
 སྟེ་སྐྱབས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་གཞིམ་ཅུང་ནང་ཟུ་དགོས། ཡང་ཆོས་དྲུག་
 འདིར་མང་ཆོ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་གཟར་པ་དང་སྒྲིང་མུ་དར་ཤིང་
 འཁྱར་མཁན་དཔལ་གཟར་པ་བཅས། དུལ་ཕྱོགས་ལས་འོང་ནས་

རང་སོའི་ཕྱོགས་སྤྱད་ཕྱོད་སྒྲར་བཅགས་དགོས།

ཕང་ཚྡེ་ཆེན་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་པོ་ཚྡེ་སྐྱབས་མཛེས་པོ་ཆེའི་ཞབས་སར་
སྒྲིམ་མཚན་གྱི་དཔའ་གཟར་པ་འོང་ཡོད་པའི་སྙན་འབྲུལ་ཁྱུ་བ་དང་
འབྲེལ་ཕྱག་དབང་བཅར་དགོས། དེ་བཞིན་རྫོང་བདག་གི་གཟིམ་
ཅུང་ནང་ལ་ཡང་རྒྱུད་པོ་ཚྡེ་སྐྱབས་པ་ཚྡེ་སྒྲིམ་མཚན་བརྒྱུ་
པར་འོང་ཡོད་པའི་སྙན་འབྲུལ་ཁྱུ་བ་དང་འབྲེལ་ཕྱག་དབང་བཅར་
དགོས། རྫོང་བདག་ནས་ཁྱེད་ཕང་ཚྡེ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔའ་གཟར་པ་
ཚྡེ་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཟང་པོ་འདི་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མི་ཉམས་
གོང་འཕེལ་བཏང་དོན་དུ་ཕྱག་ཕྱིད་ཁྱུ་དགོས་པ་གཤམ་ཆེ་བའི་སྒྲོར་
ལས་བཀའ་སློབ་གནང་དགོས་པ་མ་ཚད་དེའི་སྐྱབས་གསོལ་ཇ་
གནང་དགོས། ཆེས་བདུན་ལ་བདེ་ཡངས་ཆེ་བའི་དོན་གཅུལ་ནང་ལུ་
བར་རོལ་སྒྲོར་སའི་ལམ་གདན་འཐིངས་རྒྱ་ཚོ་རྫོང་ཁག་ཁང་གཉེར་
བྱིས་བཅའ་སྒྲིགས་བརྒྱུ་བ་དགོས།

ཆེས་འདིར་རྫོང་ཁྱིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོ་རྒྱ་ཚོད་བདུན་ཅུ་
ལ་སྐྱབས་མཛེས་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཅུང་སྒྲོ་ཁར་བཅར་དགོས། རྫོང་
ཁྱིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོ་གཤམ་བཅར་ཏེ་སྐྱབས་མཛེས་པོ་ཆེ་
གཟིམ་ཅུང་སྒྲོ་ཁ་ལས་མ་ཆེན་དོན་གཅུལ་ནང་ཁྱུ་དགོས། འདི་ན་
དགོངས་སྒྲོར་དང་ཚོགས་གཏམ་རིགས་གནང་ཚར་བ་དང་། སྤར་

བཞིན་མ་ཆེན་ཊོ་གཙལ་ནས་ཐད་ཀར་གྲལ་བཙར་ཏེ་འདྲུ་ཁང་བར་
 ཐོག་ལས་མོ་ཚུ་ཀ་སྤྱག་ཐོག་ཁར་གཟིགས་རས་ནང་ཁྱུ་བསྐྱལ་
 དགོས།

དེ་ནས་དཔོན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འགོ་དཔོན་ཆེད་སྤྱི་མི་ཚོ་
 བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་སར་གྲལ་བཙར་རྒྱུ་དོན་ལ་འདྲུ་ཁང་སྒྲོ་ཁར་སྤྱོད་
 དགོས། འདྲུ་ཁང་སྒྲོ་ཁ་ལས་གྲལ་བཙར་ཏེ་བདེ་ཡངས་ཆེ་བའི་རྩོ་
 གཙལ་ནང་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་ས་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ལས་གྲལ་བཙར་འགྲོ་
 དགོས། བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་ཚར་བ་དང་འཆམ་དང་པ་གཤིན་རྗེ་ཡབ་
 ཡུམ་གནང་འོང་། གཉིས་པ་སྤྱེ་བརྒྱད་དམངས་འཆམ་གནང་འོང་། སྤྱེ་
 བརྒྱད་དམངས་འཆམ་གནང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུངས་ལས་གཟིགས་རས་ནང་
 གཟིགས་མ་བྱུང་དགོས། སྤྱེ་བརྒྱད་དམངས་འཆམ་དང་འཁྲུལ་དཔལ་
 གཟུར་པ་ཚོ་འགྲིམ་དཔོན་དཀར་སྤྱེ་ཆེད་པོ་དང་བར་པའི་ཆེད་པོས་
 འཁྲུལ་དེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་པོ་ཚུ་ཀ་སྤྱག་ཁ་སྤྱག་སྤྱོད་དགོས།
 དམངས་འཆམ་འཛུལ་ཚར་བ་དང་གཟིགས་རས་ནང་ལས་ཐད་ཀར་
 ཚུངས་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོ་གྲལ་བཙར་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྗེ་རིན་པོ་
 ཆེ་བཀའ་བརྒྱུད་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་ཁྱུ་དགོས།

ཀ་བརྒྱུད་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་འཆམ་གྱི་བཞུགས་འབྲེལ་བྱུང་འོང་།
 འཆམ་གྱི་བཞུགས་འབྲེལ་བྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔལ་གཟུར་པ་ཚོ་ཀ་བརྒྱུད་

མའི་ལྷ་ཁང་སློལ་ཁར་སྤྱངས་སྡོད་བཅུག་དགོས། འཆམ་གྱི་བཞུགས་
འབྲེལ་བྱང་ཆར་ཏེ་ཕྱི་ཁར་འཐོན་གནང་འོང། དེ་ལས་རྫོང་བདག་
གིས་ཚོ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་སྐྱབས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་
མདུན་ལ་ཕྱག་དབང་བཅར་དོན་དགོངས་སྒྲུབ་ཏུ་དགོས།

དེ་རྩེས་རྫོང་བདག་གིས་ཚོ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་སྐྱབས་
རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ལ་ཕྱག་དབང་བཅུགས་དགོས། དཔའ་
གཟར་པ་ཚོ་ཕྱག་དབང་བཅར་ཆར་བ་དང་། སྐྱབས་རྩེའི་སྐུ་མདུན་
ལས་འགྲིམ་དཔོན་རྟེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཁྲིད་དེ་དཔལ་གཟར་པ་ཚོ་
གཤམ་སྒྲིགས་ཏེ་ཅུ་བར་སྡོད་དགོས།

དེ་ནས་རྫོང་བདག་གིས་བཞུགས་འབྲེལ་དགོངས་སྒྲུབ་ཏུ་དགོས།
རྫོང་ཁག་ལས་བཞུགས་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གོ་མ་བྱི་བཟང་ཇ་
བཞེས་ཅུམ་ཚོ་ཨམ་རི་བཅད་དེ་བྱང་དགོས། ཆང་ཕུད་མར་ཆང་ཕྱེ་
མར་དང་བཅས་ཁང་གཉེར་གྱིས་བཅའ་སྒྲིགས་བརྒྱབ་དགོས། མར་
ཆང་ཕུད་གཏོར་སྐབས་གཡས་ཁ་ཐུག་ཆང་གི་ཀྲ་ཅུང་རྫོང་རབ་ཀྱིས་
བཟུང་རྒྱུ་དང་། སྤྱག་ནང་རྫོང་བདག་གིས་ཕུད་སྒྲིགས་བསྐྱམ་རྒྱུ་
གཡོན་ཁ་ཐུག་ཁང་གཉེར་གྱིས་ཕྱེ་མར་བཟུང་སྟེ་ཆང་ཕུད་ཕུལ་
གཏོར་དགོས། ཆང་ཕུད་ཆོག་གཞན་ཡང་གདན་ས་སོགས་གསུང་
སྐབས། རྫོང་བདག་གིས་རྫོང་རབ་ལས་ཀྲ་ཅུང་ལེན་ཏེ་ཕྱི་ཁར་

གཏོར་བ་ལས་སྐྱར་སྐྱབས་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་མདུན་ལ་ཨམ་ཇི་བཅད་
དགོས། རྫོང་བདག་གིས་ཆང་ཕུད་ཨམ་ཇི་བཅད་སྐྱབས། དར་ཤིང་
རྫོང་རབ་ཀྱིས་བཟུང་སྟོད་དགོས།

རྫོང་བདག་ཨམ་ཇི་བཅད་ལོག་སྟེ་རྫོང་རབ་ལས་དར་ཤིང་ལེན་ཏེ་
དམོད་བཅོལ་ཕུལ་དགོས། དར་ཤིང་ཕུལ་ཚར་ཕུལ་བཞུགས་
འབྲེལ་དོ་མ་པ་ནི་ཤིང་འབྲས་ཚུ་བྱང་རྒྱ། སྐྱབས་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞབས་ལས་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་ལ་དཔའ་གཟར་པའི་བཅའ་ཡིག་
གསུང་གནང་ནི། བཅའ་ཡིག་གསུང་སྐྱབས་ཇ་གསུར་མར་འཕུས་
དུལ་གྱི་ལི་ཕག་གཉིས་པོ་གྲུལ་གཡས་གཡོན་སྟོད་མི་འགྲིམ་
དཔོན་དཀར་སྟེ་ཆེད་པོ་དང་བར་པའི་ཆེད་པོ་གཉིས་ལ་རྫོང་བདག་
གིས་སྟོད་དགོས།

བཅའ་ཡིག་གསུང་གནང་ཚར་བ་ལས་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་ཀ་བརྒྱད་
མའི་ལྷ་ཁང་ནང་ལས་ཕྱི་ཁར་འཕྱོན་འགོ་སྐྱབས་མེ་མདའ་ཚབ་
འགས་རྫུས་པག་དུམ་བརྒྱབ་སྟེ་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་གྲུལ་བཅར་རང་
སོའི་ཕྱོགས་སྟོད་སྐྱར་ནང་འགོ་བ་ཡིན། རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་
དཔོན་ཁག་ཚོ་གྲུལ་བཅར་ཏེ་ཀ་བརྒྱད་མའི་ལྷ་ཁང་ལས་སྐྱབས་མེ་
རིན་པོ་ཆེ་གཟིམ་ཅུང་ནང་ཉུ་དགོས། དེ་ལས་ཕྱི་ངོ་འཚམས་ལ་རྫོང་
བདག་གིས་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་རང་སོའི་སྟོད་སྐྱར་ནང་དཔའ་གཟར་

པའི་བཤོ་ཆས་དང་སྒྲགས་ཏེ་ཚུལ་མཐུན་སྟོན་ཡོད་མེད་བརྟག་ཞིབ་
ལ་འགོ་དགོས། ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྔ་དྲོ་དཀར་སྟེ་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་
ཚུ་ཚོ་ད་བཞི་ཙམ་ལ་ཅང་ཡུལ་གྱི་གཞི་ཁྲིམ་ཆང་ལྟ་བུ་གཏོར་བ་
དང་རྒྱུ་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོ་བརྟག་ཞིབ་ལ་འགོ་དགོས།

སྔ་དྲོ་ཚུ་ཚོ་ད་ལྟ་ལ་དཔའ་གཟར་པ་ཆ་མཉམ་རྒྱུ་ཆོད་གཞི་གཡས་སྟོར་
བརྒྱབ་སྟེ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཀྱི་སྒྲིང་ཀྱི་ཉེ་འདབས་ཐང་ནང་ལ་སོང་སྟེ་ཕྱོགས་
གཉིས་སུ་བཤོ་སྟོན་དགོས། རྒྱུ་ལྡན་པ་ཆོད་བདག་དང་རྒྱུ་ལྡན་པ་
དཔའ་གཟར་པ་གྲལ་བཅད་སར་ཚུལ་མཐུན་སྟོན་མི་སྟོན་བཟླ་བར་
འགོ་དགོས། རྒྱུ་ལྡན་པ་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་ལ་གསོལ་ཇ་ཇ་
སྤྲིས་གང་རེ་དང་འཛར་བ་བཅས་གང་རེ་བསྐྱུལ་དགོས། དཔའ་
གཟར་པ་ཁོ་རང་གི་གསོལ་ཇ་འཛར་བ་བྱང་ཚུལ་འབད་དགོས།

༡, དཔལ་གཟུང་པའི་སྤྲོད་མོ་བརྒྱབ་ཐུ།

༡, གཟིམ་དཔོན་ཚོས་ཐད་བརྒྱབ་ཐུ།

གཟིམ་དཔོན་ཚོས་ཐད་ཚར་བ་དང་ཏའི་འཐེན་ཏེ་དཔལ་གཟུང་པ་ཚོ་རང་སེའི་
 རྩོགས་སྒྲོར་ཏེ་ཆང་ཕུད་གཏོར་བར་འགོ་དགོས། རྩོད་དགུ་ལ་རྫོང་གི་བདེ་
 ཡངས་ཆེ་བའི་དཔལ་གཟུང་པ་ཚོ་ལྟོ་གྲུལ་བཅད་ཐུ། དཔལ་གཟུང་པ་ལྟོ་གྲུལ་
 བཅད་སར་རང་སེའི་དཔལ་གཟུང་པའི་བགོ་ཆས་ཆང་སྤྲོགས་ཡོད་མེད་རྫོང་
 བདག་གིས་ལྟོ་ཞིབ་བྱེད་དགོས།

ལྟོ་གྲུལ་བཅད་སར་རྫོང་ཁག་ལས་དཔལ་གཟུང་པ་ཚོ་ལ་འགས་རྒྱས་པ་དུས་
 དང་ར་དུང་བགོ་བཀའ་བྱེད་དེ་བྱིན་དགོས། སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་
 ལས་བཀའ་བཀོད་གནང་བ་བཞིན། དཔལ་གཟུང་པ་ཚོ་ལ་རིམ་ཐང་ཚོ་ཆེན་
 བརྒྱད་གྱི་ཁྲོ་བངས་ཆེན་མོ་ལྟ་སྟེ་བདེ་ཡངས་ཆེ་བའི་ནང་དཔལ་གཟུང་པའི་
 ཆང་ཕུད་བསྐྱུལ་དགོས། ཉི་མ་རྩོད་གཅིག་ལ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདུ་ཁང་
 ནང་ཐེབས་དོན། རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོ་གྲུལ་བཅར་རྒྱའི་དོན་
 ལ་སྤྲོ་མ་ལས་སྐབས་རྗེའི་གཟིམ་གཙུང་སྒྲོ་ཁར་བཅར་དགོས།

རྫོང་ཁྲིམས་དཔོན་ཁག་ཚོས་གྲུལ་བཅར་ཏེ། སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདུ་ཁང་
 ནང་ལྟུང་དགོས། འཆམ་དོ་དམ་གྱིས་སྐབས་རྗེ་སྐུ་མདུན་ལ་འཆམ་གྱི་
 དགོངས་སྒྲོར་ལྟོ་འོང། སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འཆམ་པ་ཚོ་ལ་ཚོགས་གཏམ་

གསུང་གནང་འོང། འཆམ་ཟོར་འཆམ་རྒྱས་པ་གནང་འོང། འཆམ་གྱི་
བཞུགས་འབྲེལ་བྱང་གནང་འོང། འདུ་ཁང་ནང་ལས་རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་
དཔོན་ཁག་ཚོ་གྲལ་བཙུག་ཏེ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གཟིམ་ཅུང་ནང་ཁྱུ་དགོས།
ཟོར་འཆམ་རྒྱས་པ་གནང་བ་དང་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་བདེ་ཡངས་རྒྱུ་བའི་ནང་
སྤྲོད་དགོས།

སྐབས་རྗེ་གཟིམ་ཅུང་ནང་བྱོན་ཚར་མ་ཐག་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་གྲལ་བཙུག་ཏེ་
རྩ་བར་སྤྲོད་དགོས། ཁང་གཉེར་གྱིས་སློབ་སྤྱང་འཁོར་པ་ཁྱེ་སྟེ་བདེ་ཡངས་
རྒྱུ་བའི་ནང་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་ལ་བཞུགས་འབྲེལ་བྱང་དགོས། མར་ཆང་
ལུ་རྫོང་རབ་གྱིས་གཏོར་དགོས། བཞུགས་འབྲེལ་དོག་མ་པ་ནི་ཤིང་འབྲས་
ཚོ་རྫོང་ཁག་ལས་བྱང་དགོས། སློབ་སྤྱང་འཁོར་པས་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་ལ་
ཆོག་དང་མི་ཆོག་བཙུག་ཡིག་གྲོག་གནང་དགོས།

དེ་ལས་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་ལེགས་སོ་འཐེན་གྲལ་བཙུག་རང་སོའི་སྤྲོད་སྐྱར་
ནང་འགོ། རྫོང་བདག་གཟིམ་གཅུང་ནང་ལས་རྫོང་ཁག་གི་གསོལ་རས་
དཔའ་གཟར་པའི་གཟིམ་དཔོན་ཚོ་ལ་བྱིན་དགོས། ཆོས་དགའི་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆོད་
བཞི་ཙམ་ལ་གཏོར་འབུལ་གནང་སར་ལམ་གདན་ཚུ་ཁང་གཉེར་གྱིས་
འཐིངས་དགོས། གཏོར་འབུལ་སྐབས་གྲལ་བཙུག་རབ་རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་
ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོ་འགོ་དགོས། གཏོར་འབུལ་གྲོལ་རྗེས་རྫོང་ཁྲིམས་ཀྱི་དཔོན་
ཁག་ཚོ་འང་གྲལ་བཙུག་ཏེ་འདུ་ཁང་ནང་སྐྱོན་དར་འབུལ་དགོས།

སྤྱི་ཚུ་ཆོད་བདུན་ལ་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་བདེ་ཡངས་ཆེ་བའི་དོ་གཙལ་ནང་
 འཛོམས་གྲལ་བཙར་ཡར་ལོང་སྟོད་དགོས་པ་ཡིན། སྐབས་མེ་རིན་པོ་ཆེ་
 གཟིགས་རས་ནང་ཕེབས་དོན། རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོ་གྲལ་
 བཙར་ལུ་ཆེད་སྤྱི་མ་ལས་སྐབས་མེ་རིན་གཟིམ་ཅུང་སྟོ་ཁར་བཙར་དགོས། དེ་
 བཞིན་རྫོང་ཁྲིམས་དཔོན་ཁག་ཚོས་གྲལ་བཙར་ཏེ་སྐབས་མེ་རིན་པོ་ཆེ་
 གཟིགས་རས་ནང་ལུ་བ་ཡིན།

སྐབས་མེ་རིན་པོ་ཆེ་གཟིགས་རས་ནང་ཕེབས་ཚར་མ་ཐག །དཔའ་གཟར་
 པའི་དབྱངས་དཔོན་ཚོས་གླེང་མོ་ཕུལ་དགོས། དེ་ལྟར་གླེང་མོ་ཕུལ་སྟོད་
 སྐབས་རྫོང་ཁག་ལས་གཟིགས་ཇ་བྱང་དགོས། དཔའ་གཟར་པའི་གླེང་མོ་
 ཕུལ་ཚར་ཕུལ་སྟོབ་སྲུང་འཁོར་པས་གསེར་སྟེང་བཙའ་ཡིག་གྲོག་གནང་
 དགོས། ཀ་བརྒྱད་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་ཆང་ཕུད་ཀྱི་དོན་དུ་མར་ཆང་ཕྱེ་མར་དང་
 བཙས་ཁང་གཉེར་གྱིས་བཙའ་སྒྲིགས་བརྒྱབ་དགོས། སྟོབ་སྲུང་འཁོར་པས་
 བཙའ་ཡིག་གྲོག་གནང་དུས་དྲུང་པ་བཞི་ཀ་བརྒྱད་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་འགོ་
 དགོས།

དེ་དུས་རྫོང་ཁྲིམས་དཔོན་ཁག་ཚོས་གྲལ་བཙར་ཏེ་སྐབས་མེ་རིན་པོ་ཆེ་
 གཟིགས་རས་ནང་ལས་ཀ་བརྒྱད་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་ལུ་དགོས། ཀ་བརྒྱད་མའི་
 ལྷ་ཁང་ནང་མར་ཆང་ཕུད་གཏོར་སྐབས་གཡས་ཁ་ཐུག་ཆང་གི་ཀྱ་ཅུང་རྫོང་
 རབ་གྱིས་བཟུང་རྒྱ་དང་། སྐྱུག་ནང་རྫོང་བདག་གིས་ཕུད་སྒྲིགས་བསྐྱམ་རྒྱ།

གཡོན་ཁ་ཐུག་ཁང་གཉིས་གྱིས་ཕྱི་མར་བབུང་སྟེ་ཆང་ཐུད་གཏོར་དགོས།

མར་ཆང་ཕུད་ཕུད་སྒྲིགས་ནང་ཞལ་དུ་ཨ་མི་ཏ་ཟེར་དུས་ ཨམ་ཇི་རྩལ་པ་བཞི་
ལ་བཅད་དགོས་པ་ཡིན། དར་ཤིང་གི་ཆབ་ཁ་དར་རེ་རྩལ་པ་བཞི་ལ་རྫོང་
བདག་གིས་སྤལ་རྒྱ་ཡིན། ཁ་དར་སྤལ་ཆར་སྤལ་རྩལ་པ་བཞི་རེ་རེ་བཞིན་
བད་བརྒྱབ་དགོས། རྩལ་པ་བཞི་ཀ་བརྒྱད་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་བད་བརྒྱབ་སྟོད་
པ་དང་། དཀར་སྟེ་དང་སྟོད་པའི་གཟིམ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཆེན་རྩོ་གཙལ་
ནང་བད་བརྒྱབ་དགོས་པ་ཡིན།

རྩུང་པ་བཞི་ཅན་བརྒྱབ་ཚར་བ་ཞིག་ཀྱང་བརྒྱད་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་ལས་ཕྱི་ཁར་ཕུ་
 དང་རྩུ་བརྒྱབ་བཞིན་འཐོན་འགོ་དགོས། དེ་ལྟར་ཕྱི་ཁར་འཐོན་འགོ་བ་དང་
 དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་ཁག་བཞི་སྟོ་གོང་མོ་ལས་ཅན་བརྒྱབ་ཀྱིན་འཐོན་ཏེ་རང་
 མོའི་ས་སྤྱང་ས་སྤྱོགས་ཁར་འགོ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་ཁག་
 བཞི་སྟོ་འོག་མོ་ལས་འཐོན་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་ཅན་བརྒྱབ་མི་དགོས།

དེ་ནས་མུ་ཚོ་དང་བསྐྱེད་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་འི་ཤུལ་དུ་གསེར་སྤྲོད་ཀྱི་གནད་
བཡིན། གསེར་སྤྲོད་དང་བཅས་ནོར་བུ་མུ་བཤགས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ཐང་ཚོང་
ནང་མཇུག་གནད་བཡིན། དེ་བཞིན་གསེར་སྤྲོད་ཕྱོན་སྐབས་ཚོང་ཁྲིམས་
དཔོན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་འགོ་དཔོན་མེད་སྤྱི་མི་ཚོ་གྲུལ་བཅར་ཏེ་
ཆིབས་གྲུལ་ནང་འགོ་དཔོན། གསེར་སྤྲོད་ལས་ཁུངས་ཕྱོན་སྐབས་གོང་

བཞིན་གྲུལ་བཙར་ཏེ་རྫོང་ནང་བྱོན་དགོས། བདེ་ཡངས་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཁྲོ་ཆེན་
བྱི་ནང་མར་ཆང་ཁང་གཉེར་གྱིས་སྒྲིགས་དགོས།

དེ་ལྟར་གསེར་སྒྲིང་མཚུག་བསྐྱེད་ཚར་མ་ཐག་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་སྤར་ལོག་བདེ་
ཡངས་ཆེ་བའི་དོ་གཅེན་ནང་འཛོམས་ཏེ་ལེགས་དཔལ་གཞས་འཐེན་སྟོད་པ་
ཡིན། དེ་སྐབས་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གཟིམ་ཅུང་ལས་རྫོང་ཁྲིམས་དཔོན་ཁག་
ཚོས་གྲུལ་བཙར་ཏེ་གཟིགས་རས་ནང་ཁྱུ་དགོས། བདེ་ཡངས་ཆེ་བའི་ནང་
དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་གྲུལ་བཙར་དེ་སྟོད་པའི་སྐྱུག་ནང་ལས་གཟིམ་དཔོན་ཚོས་
ཐད་བརྒྱབ་དགོས། དཔའ་གཟར་པ་དབྱངས་དཔོན་ཚོས་གྲུལ་སྒྲིགས་ཏེ་
སྒྲིང་མོ་བཟ་གིས་དབྱངས་འཐེན་ཞིང་།

ཁང་གཉེར་གྱིས་སྒྲོབ་སྐྱུང་འཁོར་པ་དོ་གཅེན་ནང་ཁྱུ་སྟེ་རྫོང་བདག་གིས་བཟ་
གིས་ཁ་དར་སྒྲོབ་སྐྱུང་འཁོར་པ་ལ་ཕུལ་ཏེ་སྐྱུང་འཁོར་པས་འགྲིམ་དཔོན་ཆེད་
པོ་གཟིམ་དཔོན་སྒྲིང་མོ་དབྱངས་དཔོན་སྤྲ་མ་མ་ཉི་པ་བཙས་ལ་བཟ་གིས་ཁ་
དར་རེ་གནང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནང་ཡང་མར་ཆང་སྐྱུང་རྫོང་བདག་གིས་
གཏོར་དགོས། མར་ཆང་གི་བདུད་རྩི་དང་པ་དཔའ་གཟར་པ་ཚོ་ལ་བྲངས།
དེ་ལས་མི་དམངས་ལོངས་ལ་བདུད་རྩི་བྱུང་པར་བྱིན་ནས་བཟ་གིས་སྒྲོན་ལམ་
དང་བཙས་པར་སྒྲོམ་མཆོད་ཀྱི་ལས་རིམ་མཚུག་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ནས་རྫོང་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཚོས་གྲུལ་བཙར་ཏེ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་

ཆེ་གཟིགས་རས་ནང་ལས་གཟིམ་ཅུང་ནང་ཁྱ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིམ་མཆོད་ཀྱི་ལས་
 རིམ་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་མཐུག་བསྐྱེད་གནང་བ་ཡིན།

༡.༥ རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉིད་དགྲུ་ལ་གཞུང་དགེ་འདུན་གྲྭ་ཚང་གིས་དམ་
 ཆོག་གཏོར་རྒྱུ་གནང་སར་རང་རྒྱ་བཅུ་པའི་གཏོར་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱུ་
 བྲིམས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་ཆོ་ཆིབས་གྲུ་ལ་ནང་འགྲོ་དགོས།

༡.༦ རང་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཅུ་ཐམ་ལ་ཞབས་བྱུང་སྐྱེ་མཆོད་གནང་
 སར་མི་དབང་མངའ་ཞབས་སྐྱེ་འཁོར་ཤེབས་གནང་བ་ཡིན། དེ་དུས་གྲྭ་ཚང་
 གི་སྒྲོབ་ལྷན་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་དང་དཔོན་ཆོ་རྒྱུ་དང་གི་ཉི་འདབ་ཤེབས་
 འགོ་བཞག་སར་ཕྱག་དབང་འཐོན་དགོས། ཞབས་བྱུང་སྐྱེ་མཆོད་ཉིན་གྲངས་
 གསུམ་གྱི་རིང་ཁང་གཉིས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ཐོག་རྒྱ་སྤྱིང་འབངས་རྩ་ཉིང་ཉིང་
 པ་ཆོ་གསུང་ཆོག་དང་འཁྲིལ་ལག་ལེན་འཐབ་ཆེད་རྒྱུ་དང་འོང་དགོས།
 ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་དགྲུ་ལྟ་གསོལ་བར་དཔའ་གཟར་པ་བཞི་བཅུ་འཁྲིལ་དེ་
 དཀར་སྤྱོད། ཤེལ་རྩ་སྤྱོད། སྤྱོད་མང། བར་པའི་ཆེད་འོག་བཅས་ཆེད་པོ་
 བཞི་འོང་དགོས། ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལྟ་རྩ་རྒྱ་ཆོད་གསུམ་ཙམ་ལ་དགྲུ་ལྟ་གསུང་
 ཆོག་དང་འཁྲིལ་དཔའ་གཟར་པ་ཆོས་དགྲུ་ལྟ་གསོལ་དགོས། མར་ཆང་ཕུད་
 ཁང་གཉིས་ཀྱི་གྲྭ་སྤྱིགས་བྱེད་དགོས། ཆོས་འདི་ལྟ་རྩ་རྒྱ་ཙམ་ལ་
 རང་རྒྱ་དགྲུ་པའི་ནང་དགོན་བྲག་པའི་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་བ་ལྟར་དགོན་བྲག་
 པ་གསོལ་བར་འགྲོ་དགོས།

ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཡབ་བསྟན་པ་ཉི་མའི་སྐུ་མཆོད་གནང་སར་རྒྱ་གྲིང་
 འབངས་རྩ་ཉིང་ཉིང་པ་ཆོ་སྒར་བཞིན་གཏོང་དགོས། ལྷ་འདིའི་ཆོས་ཉེར་དགུ་
 ལ་རྫོང་ཁག་ལས་གནས་གང་གི་ཆོ་སྐུ་འབག་ཁུ་དོན། སྐུ་འཁོར་གཅིག་
 རྒྱས་འབྱུང་ཁམས་སངས་སངས་བཅོས་སྟེ་ཉི་མ་རྒྱ་ཆོད་གསུམ་ཙམ་ལ་སྐུ་
 འབག་དོ་དམ་ལ་ཕྱིས་ཕུལ་དགོས།

རང་ལྷ་གསུམ་པའི་གནས་གང་གི་ཆོ་སྒར་སྟོལ་བཟང་པོའི་ལམ་ལུགས་བཞིན་
 དབྱར་གྱི་བཟུགས་གནས་ཐིམ་ཕུག་ཏུ། འཕགས་ཆོགས་དགེ་འདུན་གྲ་ཚང་
 གསོལ་ཐབ་ཐེབས་གནང་བ་ཡིན། དེའང་གནས་གང་གི་སྤྱོད་རྒྱ་ཆོད་དུག་
 ཙམ་ལ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཅུང་སྟོ་ཁར་བཅར་ཏེ་ཕུག་དབང་བཅར།
 གཟིམ་ཅུང་ལས་ཆིབས་གཤམ་ཐོག་ཀྱན་རྩ་ནང་ལྷ། ཀྱན་རྩ་ནང་གི་ཞལ་འདོན་
 གྲོལ་ཚར་བ་ན་སྤར་ཆིབས་གཤམ་བཅར་ཏེ་སྟོ་འོག་མ་ལས་མོ་རྒྱ་ཟམ་པའི་ལུང་
 ཁར་སྐུ་འཁོར་བཞག་ཐང་རྒྱན་བྱོན། དེ་ལས་སྐུ་འཁོར་ནང་གོ་གནས་ཀྱི་
 རིམ་པ་དང་འབྲེལ་སྤྱངས་ན་ཁ་ལས་ཐིམ་ཕུག་ལུ་གསོལ་ཐབ་ཐེབས་གནང་
 སྐབས་རྫོང་བདག་དང་བླ་དཔོན་ཆོ་ཕུག་ལྷ་ཞབས་བསྐུལ་འགོ་དགོས།

དེའང་རང་ལྷ་བཞི་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཞབས་བསྐུལ་ཐིམ་ཕུ་རྫོང་ནང་རྒྱན་
 འགོ་ནས་དེར་གྱི་མཇུག་རིམ་ཚར་བ་དང་སྤྱངས་ན་རྫོང་བདག་དང་བླ་དཔོན་
 ཆོ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཕུག་དབང་ལུས་ཏེ་འོག་རྒྱ་ཡིན། རང་ལྷ་ལྷ་པ་
 དང་དུག་པ་བདུན་པ་གསུམ་པོ་ལམ་སྟོལ་བསྟར་གྲ་ཚང་ནང་མཇུག་དགོས་པ་

ག་ཡང་མེད། རང་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བཙུ་ཞག་གསུམ་འདི་མོ་ཚུ་ག་སྤྲུག་
ནང་སྤོན་སྤོལ་བཟང་པོའི་ཁྱུ་མ་ཉམས་པར་གནང་སྤོལ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཆོས་བཙུ་གནང་སའི་ས་སྤོ་འདི་རྫོང་ཁག་ལས་འཕྲུག་བདར་བརྒྱབ་ཕྱི་ལས་
ལོགས་སྤྱིར་འགོར་ཏེ་གྲུ་བ་སྤྲིགས་བྱེད་དགོས། ལྷ་ཆོས་འདིའི་ཆོས་བཙུ་ཞག་
གསུམ་གྱི་ཐོག་ཕྱད་ཕྱུལ་དགོས་པའི་སྤོར། རྫོང་ཁག་ལས་ཆེད་འོག་ཆེད་པོ་
དགུ་ལ་བཀའ་ཤོག་བཏང་དགོས། མི་སེར་གྱི་ཐོག་ཕྱད་ཆོ་ཆོས་ལྷ་ལ་སྤོབ་
མ་ཆེན་གཟིམ་དཔོན་དང་སྤོབ་ཅེ་གཟིམ་དཔོན་མཆོག་ལ་ཆེད་པོ་དང་སྤྱི་
འབོད་གང་རུང་གིས་འགོ་འདྲེན་ཐོག་ལས་ཐོག་ཕྱད་ཆད་ལུས་མེད་པར་ཅིས་
ཕྱུལ་དགོས། ཆོས་བཙུའི་བཟང་འགྲོའི་རིགས་སྤོབ་མ་ཆེན་གཟིམ་དཔོན་དང་
སྤོབ་ཅེ་གཟིམ་དཔོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འགོ་འདྲེན་མཇུག་གནང་བ་ཡིན།

༡.༢, ཆོས་བདུན་ལ་བུམ་བཀྲ་ཤིས་ལ་རྟེན་ཁུ་སྤྲུགས་གྲུལ་བཙར་ཐོག་
ལས་ཁུ་དོན། རྫོང་ཁག་གི་དཔོན་ཁག་ཆོ་གྲ་ཚང་གི་བརྟུ་བཀོད་དང་འབྲེལ་
འདུ་ཁང་སྤོ་ཁར་འགོ་དགོས། དེའང་ཆོས་བརྒྱུད་དང་དགུ་བཙུ་ཐམ་ཚུན་
ཆོས་བཙུ་ཞག་གསུམ་གནང་སྤོ་ཆོས་བཙུ་ཐམ་གྱི་ཉིན་ལ་མི་སེར་ཆོ་ལ་སྤོབ་
རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲོམ་དབང་གནང་བ་ཡིན། ཁྲོམ་དབང་གནང་སྤྲུགས་མེ་
དབང་དོན་གྱི་མཁོ་ཆས་ཆོ་རྫོང་ཁག་ལས་གྲུ་བ་སྤྲིགས་བྱེད་དགོས། ཆོས་
བཙུ་གཅིག་ལ་མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད་གནང་། ཆོས་བཙུ་གཉིས་ལ་མགོན་
པོ་སྤོར་ཆོགས་གནང་སྤོ་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་བཙུ་ཞག་གསུམ་གྲོལ་གནང་བ་

ཡིན། ཆོས་བརྒྱ་གནད་སྐབས་རྫོང་ཁག་ལས་གསེལ་རྩ་མའར་མོ་དང་ཕྱག་
དབྱེ་བོ་མོ་ཕུལ་དགོས། རང་ཁྱེད་ཀྱི་པའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་ལོ་བསྟར་དགོན་
བྲག་པའི་གསེལ་མཆོད་ཕུལ་སྟེ་ལོ་དེ།

དེའི་བཅའ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲིག་དོན་དུས་ཆོད་ཁར་གསལ་རྒྱས་ཁང་དགོན་
གཉེར་གྱིས་རྫོང་ཁག་ཁང་གཉེར་ལ་དཔྱད་གསེལ་བྱེད་དགོས། རྫོང་ཁག་ཁང་
གཉེར་གྱིས་དུས་ཆོད་དང་འབྲེལ། རྫོང་བདག་རྫོང་རབ་དང་དཔོན་དང་རབ་
སོགས་རྫོང་གོང་མོའི་དཔོན་ཁག་ཆོ་ལ་སྟུན་ཅུ་འབུལ་དགོས། ཆོས་བཅོའི་
ལྟ་བུ་ཆུ་ཆོད་ལྟ་ཅམ་ལ་རྫོང་ཁག་གི་བོད་རྒྱ་སྒྲིང་འཕུ་འབངས་རྩ་ཉིང་ཉིང་
བརྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་སྟོབ་ཅེ་གཟིམ་གྱིས་དུས་གཙོས་ཆོག་པ་རྣམས་
དང་རྫོང་བདག་དང་དཔོན་རྫོང་རབ་དང་རབ་སོགས་དཔོན་ཁག་ཆོ་དང་
བཅས་ཆིབས་གྲལ་ཐོག་བྱོན་སྐབས་ལྟ་དང་ཅུ་སྐད་བརྒྱབ་འགས་རྩལ་པག་
དུས་བཏང་སྟེ་འགོ་དགོས།

དགོན་བྲག་པའི་བཅོན་ཏྲ་འདི་ཞོན་སྐབས་བརྒྱབ་སྟེ་ལྟ་དང་ཅུ་བ་ལས་རྒྱ་སྒྲིང་དང་
འབངས་རྩ་ཉིང་ཉིང་པའི་ལྟུང་ལྟུང་འབྲེལ་དགོས། མོ་རྒྱ་བཅས་པའི་ལྟུང་
ཁར་བསྐྱབས་པ་དང་དར་ཁ་དང་སྟུན་དར་ཕུལ་དགོས། དར་ཁ་ཆོ་ཁང་
གཉེར་གྱིས་བཅའ་སྒྲིགས་རྒྱབ་སྟེ་དར་ཁ་ཁྱེར་མི་དགོན་བྲག་གནས་ཁང་
བདག་འཛིན་པ་ཅང་ལྟུང་ལས་འོང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལས་དུང་ལོར་བྱ་
རྒྱུ་བཤགས་སའི་གདོང་ཁར་བསྐྱབས་པ་དང་དར་ཁ་སྟུན་དར་ཕུལ་དགོས།

དེའི་ཤུལ་དུ་ཅང་ཡུལ་གྱིས་གྱི་གདོང་ཁར་བསྐྱེབས་པ་དང་ད་རུང་དར་ཁ་དང་
སྟན་དར་ཕུལ་དགོས། དེ་ནས་དགོན་བླ་པའི་གནས་ཁང་ལ་ཕེབས་པ་དང་
གསོལ་མཆོད་འགོ་བཙུགས་གནང་རྒྱུ་དང་།

གསལ་རྒྱས་ཁང་དགོན་གཉེར་གྱིས་བཞེས་ཆ་ལྷ་མ་བྲངས་དགོས། གསོལ་
མཆོད་གྲོལ་སྐར་ལོག་སྐར་བཞིན་ཆིབས་གྲལ་ཐོག་ཚྱང་ནང་ཕེབས་རྒྱུ་ཡིན།
ཆོས་བཅོལ་ལ་ཚྱང་གི་རྩ་བར་ལྷ་དར་གསར་པ་བརྗེ་སོར་འཕྱར་དོན་སྣ་མ་
ལས་ཆེད་པོ་ཆོ་ལ་བཀའ་ཤོག་བཏང་དགོས། ལྷ་དར་རྟིང་པ་འདི་ཆོས་བརྩ་
བཞི་ལས་ཕབ་དགོས་པ་དང་ཆོས་བཅོལ་ལ་གསར་པ་འདི་འཕྱར་རྒྱུ་ཆོ་སྣ་
སྟོལ་ལམ་ལུགས་བཞིན་ཆེད་ཤོག་དགྲའི་ཆེད་པོ་ཆོ་ས་རང་སོའི་སྤྱི་འབོད་ཆོ་
འཁྲིད་དེ་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཚྱང་གི་ལྷ་དར་གསུམ་པོ་གསར་པ་བརྗེ་སོར་བྱེད་འཕྱར་སྐབས་ཚྱང་
བདག་གིས་བལྟ་རྟོག་མཛད་དེ་བཀོད་རྒྱ་བྱིན་དགོས། ལྷ་དར་གྱི་དར་རས་
ཆོ་ཚྱང་ཁག་ལས་གྲལ་སྒྲིགས་དགོས་པ་ཡིན། ལྷ་དར་ཕབ་དུས་དང་འཕྱར་
དུས་ཐག་པ་དང་ཨོམ་གྱི་ཤིང་དགོས་མཁོ་རིགས་ཚྱང་ཁག་ཁང་གཉེར་གྱིས་
གྲལ་སྒྲིགས་བྱེད་སྟོན་དགོས། ལྷ་དར་འཕྱར་སྐབས་ཚྱང་ཁག་ལས་མངར་ཇ་
ཁ་བས་སྒྲགས་ཐངས་གཅིག་བྱིན་དགོས། དེ་ནས་གཞུང་དགེ་འདུན་གྲྭ་ཚང་
སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆོས་དབུ་གཙོས་དབུ་གྱི་བཞུགས་གནས་ཐིམ་ཕུ་ལས་
སྐྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ལ་མ་ཕེབས་གོང་ལས། ཚྱང་མཐའ་སྒྲོར་

ཚུ་ཙུ་སེལ་སྒྲེ་སེལ་ཀ་ར་བཏང་དགོས་པ་ཚེ་ལྷ་དགུ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷའི་ནང་
འཁོད་ཚར་བར་བྱེད་དགོས། དགེ་འདུན་གྲྭ་ཚང་གསོལ་ཐབ་མེབས་སྐབས་
ཐང་རྫོང་ནང་སྤར་སྒོལ་ལམ་ལུགས་བཞིན་བཞུགས་འབྲེལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དངས་དོན་བཅའ་སྒྲིགས་དབྱ་གྲུར་སྤྱབས་ནི་ལམ་དར་འཕྱར་ནི་ཕྱོན་སྒོ་
བཅོ་ནི་ཚོ་གནམ་ནང་འཁོད་བརྒྱབ་ཚར་དགོས།

དགེ་འདུན་གསོལ་ཐབ་མེབས་སྐབས་ལམ་བར་མེབས་བསུའི་དོན་ལ་རྫོང་
ཁག་ལས་དྲེ་གྲོང་ལ་ཁར་བཞེས་ཐུག་གསོལ་ཇ་དངས་སྒོལ་ཡོད་པ་འདིའི་
བཅའ་སྒྲིགས་བརྒྱབ་པར་རང་ལྷ་དགུ་པའི་ཆོས་ཉེར་དགུ་ལ་འགོ་དགོས། དྲེ་
གྲོང་ལ་ཁར་བཞེས་ཐུག་དང་གསོལ་ཇའི་བཅའ་སྒྲིགས་བརྒྱབ་མཁན་རྫོང་
ཁག་ཁྲིམས་ཁང་ལས་འགོ་དཔོན་གཅིག་དང་རྫོང་ཁག་ལས་འགོ་དཔོན་
གཅིག་འགོ་འདྲེན་པ་བྱེད། ཆེད་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་སོའི་སྤྱི་དཔོན་ཁྲིད་དེ་
འགོ་དགོས།

གོང་འཁོད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཚེ་རྫོང་ཁག་ལས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་
དཔལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱམས་པའི་གནས་ཡིན་པ་མ་ཆད། སྒོས་སུ་སྤྱབས་
མགོན་དམ་པ་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ས་ཡིན་
པའི་ཁར། ལྷག་པར་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིག་ཤིང་ངོ་མ་གཅིག་ཡིན་པ་ལས།
སྒོན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་སྤར་སྒོལ་བཟང་པོ་
ཚོ། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱད་བདག་འཛིན་བྱེད་པའི་

འགན་ཁུར་ཅིལ་པོར་གཞུང་གྲ་ཚང་དང་ཚོང་ཁག་གཉིས་ལ་ཕོག་པ་ལས་
བརྟེན། སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་འདི་ནང་དཔོན་ཁག་སྲུ་ཞིག་བྱོན་
རུང་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྒོ་ལས་དམ་ཚིག་དཔང་བཙུགས་ཏེ་བཙུ་བཀྲར་
གནང་དགོས་པ་ཡོད་ལྟ།

༤.༣. དེ་བཞིན་ཐིམ་ཕུ་བཀྲ་ཤིས་ཚས་ཚོང་ཕོ་བྲང་དུ་འང་ཚོང་གོང་མོའི་
དཔོན་ཁག་ངོས་ནས་འབྲུམ་མདོས་གཏོར་པངས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་དང་། ལྷ་
ཏྲ་ཏེན་འཇུགས་ཀྱི་རིགས། སྒྲིམ་མཚད་ཆོས་བཙུའི་རིགས། གདན་ས་པན་
ཚུན་གསལ་ཤེབས་ཀྱི་རིགས་ནམས་སྲུ་ཕྱག་ཕྱིད་ཆེ་འབྱོར་ཆུང་འབྱོར་ལྟ་
དགོས་པ་གོང་འཁོད་སྤྱངས་ཚོང་གིས་དཔོན་ཁག་ནམས་ཀྱིས་མཛད་བྱ་ལས་
ཟུར་ཙམ་འགལ་བ་མེད་པར་ལོ་བསྟར་ཆགས་སྲུ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་
སྒྲིག་ལམ་གཙོགས་ཁུངས་མཛད་དེ་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་ད་ཚུན་བར་དུ་བྱོན་
པའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པའི་འགན་བཞེས་གོང་མ་ངེས་བྱོན་ཚོས་
མཁུན་གསལ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ་ལགས་སོ། །

༡༥ སྤྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིལ་བཞུག་ཡང་།

१) སོ་སོས་འགན་འཁུར་དང་བསྐྱོན་དང་བྱུང་ས་མཛད་དགོས་པ་གོང་མི་
 གསུང་རྒྱན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིག་ལམ།
 སྒོ་རི་ཆེའི་གསུང་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཚོང་དང་ཁེ་བསྐྱུར་བྱས་བཀ་མེད་དག་འབདེ་གྲུ་ཡང་གི་བཀྲུགས་ས་ནི་མིན།
 དང་ཐོག་ཚོས་སྒོར་ཀྲུགས་པའི་སྐབས་ལས། འདུལ་བའི་ལུགས་སྒོལ་བ་ཆེ་
 བ་རྣམས་གསུམ་ཟེར། ཁྱིམ་པའི་གོས་སྒྲུ་བོ་ལུང་ནས་ན་བཟའ་རྩེར་སྒྲིག་གི་
 རྒྱལ་མཚན་གྱོན། མི་བཞེན་ས་ཚོས་མིང་བཏགས། བསམ་པ་འདོད་ཆུང་
 ཚོག་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་སྡོམ་ཐམས་ཅད་སྦྲུང་བར་དམ་བཅས། དགེ་
 འདུན་གྱི་སྡེ་འདིར་ཀྲུགས་པའི་དོན་ཡིན་པས།

དེ་བཞིན་ནའང་སྤང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས་ཡིན་རུང་། མྱི་འདུལ་བ། བྱ་
གསང་སྒྲགས། གསང་བ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་གནད་དང་ལྟན་པ་
ཞེས་གསུང་བ་བཞིན། མྱི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྨྱོད་འདི་ཡང་། འོན་ཀྱང་གསལ་
བསྐྱེལ་ན། འདུལ་བ་ཡུལ་ཆོས་དང་བསྐྱེད་པ་ཟེར་མྱི་གཞན་གྱིས་མངལ་ཆེ་
དུང་བ་འདྲེན་ཞིང་མོས་གུས་སྦྱེ་བ་ཞིག་དགོས་ནི་ཡིན།

དེ་བཞིན་མཇུག་ཆོ་འདུལ་པའི་བསྐྱེད་སྐྱོམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་འདུས།
བསམ་པ་གཞན་པར་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ན་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས། ཉང་

དུ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མ་ཡེངས་དྲན་པའི་ངང་ནས་སྦྱིན་བདག་གི་ཚོགས་གསེག་འཇུག་བ་
 འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་ཞིག་མཛད་དགོས། དེ་ཡིན་པའི་དགོས་དོན་འཕགས་
 པའི་དགེ་འདུན་ནི་དང་པོར་ཞུགས་པ། མཐུན་པར་ཞུགས་པ། ཐལ་མོ་སྦྱར་
 བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། དུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། ཡོན་ཡེངས་སུ་བྱང་བ་
 ཆེན་པོ། སྦྱིན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཀྱན་དུ་ཡང་སྦྱིན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་
 པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།

སྦྱིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་སྐོར་ཐམས་ཅད། ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་
 རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལྟོ་གོས་ཚོས་གསུམ་གྱི་དྲིན་ལན་ཡིན་པས། ཆེ་ཕྱ་མེད་པ་གང་
 ཅིན་ས་ཀྱང་མདའ་བས་གཞུང་ར་བའི་དཔེ་བཞིན་མཛད་དགོས། དོན་གྱི་
 སྤྱིང་པོ་ལག་ཆེ་བ་ཞབས་དྲུང་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་པ་ཚོས་བྱ་ཚོས་ཟེར་
 བའི་དོན་དཀར་བརྒྱད་གོང་མའི་གདམས་ངག་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུན་དང་འབྲུ་བ་
 སྤྱིང་པོ་གསུམ་དེལ། བསྐྱེད་འཕྲོ་སྐོར་གསུམ། བྱིད་ཆེན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་
 ཚོས་སྐྱོད་རྗེ་འཆང་ཆེན་ནས་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར། མཁའ་འགྲོའི་ཁ་བླངས་
 མ་ཡལ་བར་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱུང་བའི་བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 འདི་ལ་པ་ཚོས་ཟེར་བ་ཡིན།

དེའི་ཆ་ལག་གྲྭ་སྒྲེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེར་མཁོ་མེད་ཐབས་མེད་པ། གར་ཐིག་
 དབྱངས་གསུམ། དུང་རྒྱ་གླིང་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲེ་ག་ཅིའི་ཐེད་ལ་སློབ་

དཔོན་མཁས་པའི་ཞལ་རྒྱན་བཞིན་བསྐྱབ་སྦྱང་ན་ཐན་མཛད་དགོས། དགེ་
འདུན་གྱི་སྤེལ་འདྲིར་སྒྲིག་ལམ་རྣམ་གཞག་གང་དང་གང་གི་ཐེད་ཀྱང་འགག་
འདྲ། སྐལ་བ་ལ་ནི་སྒྲོམ་རྒྱུ་མེད། ཐོག་མི་ཐོག་ཉི་འཛུགས་ཀྱི་མེད་པར།
ཆེ་བ་འབྱུང་སྤེལ་དང་རྒྱུང་བ་དུས་ཚོག་ཡན་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། གསུང་
ཚོག་གང་གནང་གི་སྐབས་སུ། བཞེངས་པ། བཞུགས་པ། བཞེས་པ་ལ་
སོགས་མཛད་སྦྱོད་གང་གི་ཐེད་ལ་བྱུང་ཤེས་བག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོམ་ནས། ཕྱི་
འདུལ་བའི་ཀྱན་སྦྱོད་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མཐུན་པ། རང་སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
སྒྲོ་དང་མ་བུལ་བ།

གསང་བ་སྦྱང་བྲགས་བྱུང་ན་གསུམ་ལྟ་སྤྲུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོལ་པ་ལས་མི་
འདའ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་མཛད་དགོས། དེ་བཞིན་ཆེ་ཕྱ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བྲུ་མ་
ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྒྲེས་བྲུ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་འཆལ་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་ལགས་ཆོ། ཕྱལ་
དགའ་བདེ་གྲུ་ཡངས་བག་མེད་སྒྲོམས་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར། སྤྱིང་
སྒྲོབས་དང་བཙུན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་ནས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱུང་དུ་
འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གངས་ལ་ཉི་མཁའ་བ་ལྟ་
བུ་ཞིག་བཀའ་ངོན་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

ཡང་ཚོགས་གྲལ་སྒྲིག་ལམ་སྒྲོ་རི་རྩེའི་གསུང། གསང་སྤྲུགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་

དགྲིལ་ཚོག་འདི། ལུས་ལྟ་སྐྱར་སྐྱབ་པའི་ནམ་འབྱུར་ཐོག་མར་བཞེངས་པ་
 བས་འགོ་འཛུགས། བ་བཟའ་བཞེས་པ། ཞལ་ཕྱག་བསིལ་བ། གོམ་
 ལྷབས་གྱི་བྱོན་བཞུད། གལ་གྱི་བཞུགས་སྤངས། ར་སིལ་བྲིལ་བ། ཚོག་འི་
 ཕྱག་ཁྱ། བཞེས་པ་བདུང་བ་སོགས་གང་ཅིར་རེ་རེ་ལ་དོན་རེ་ཡོད་པ་རྣམས།
 སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤང་སྟོང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐྱར་སྐྱབ་པ་ཞིག་དང།

ངག་ནས་ཚོག་གི་འདོན་ཆ་དབྱངས་གྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཀྱང་རྒྱད་དང་མན་
 ངག་གི་དགོངས་དོན་བཞིན་མ་ལོར་བར། གཞོམ་བྱ་མེད་པའི་སྐྱ་བཞུན་
 བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་པར་ཤར་བ་ངག་གཤམ་སྟོང་ཡོངས་སྐྱར་སྐྱབ་པ་དང།
 དེ་ལས་ཁག་ཆེ་བ་ཡིད་ལ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་མ་ཡོངས་པའི་བྲན་པས་ཟིན་
 པ་ཡིད་ཚེས་སྐྱར་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སྤང་གཤམ་བྲན་གསུམ་ལྟ་སྐྱགས་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངང་ལས་མི་འདའ་བ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་བསྐྱེད་
 རྟོགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། ཚོག་འི་ཕྱག་ལེན་གཙོ་བོ་གར་ཐིག་དབྱངས་
 གསུམ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དང་པོ་དབྱངས་གྱི་ཡན་ལག་དེ་ཡིན་པས།

དེ་བཞིན་སྐྱ་མ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་རང་གི་ཞལ་རྒྱན་ལ་ཡང། སྐྱབས་འགོ་
 མ་ནམ་མཁའ་མ་མཚོ་འབྲིལ་བ་ལྟ་བུ། བཙོམ་ལུན་སྤྱང་རྩེ་སོགས་བསྟོད་
 ཚོགས་སྟོན་འགོ་རྣམས་མཚོ་རྩོལ་བའམ་འཇམ་ཆར་དལ་གྱིས་འབབ་པ་ལྟ་
 བུ། བཀའ་བསྟོན་བགཤགས་བསྐྱེད་སྤྱང་འཁོར་རྣམས་གཡུ་འབྲུག་སྟོན་མོའི་
 ལྷིང་སྐྱེད་ཟེར་དལ་གྱིས་ལྷིང་ལ་དར་འཐོན་པ། སྤྱན་འབྲེན་དབྱངས་མས་བྱ་

གཅིག་ཕུ་འབོད་པ་ལྟ་བུ་སྟོད་ལ་སྟན་པ། མཆོད་དབྱངས་སྟན་ལ་རིང་བ་ཇི་
 ལྟར་རྒྱས་རྒྱས། བསྟོད་དབྱངས་བཟིང་ཆེ་ལ་ཟེལ་ཆེ་བ། འཁོར་དང་སྒྲེར་
 གསོལ་རྣམས་ལྷ་ཐུང་ལ་ལིང་བ། བསྐྱལ་དབྱངས་ལྷ་ཐུང་ཞིང་ལྷ་ལ་རྩལ་
 པ་ཁྱི་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་སོགས།

མདོར་ན་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རེ་ལ་དཔེ་རེ་དང་དོན་རེ་སྦྱར་ནས་སྤྲོ་མ་གོང་
 མ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱན་དང་རག་རྒྱན་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཉམས་པ་མེད་པར་འབྱུང་
 བ་འདི། སྦྱར་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡང་སྒྲོས་དཔལ་
 མགོན་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་དབྱངས་སྟན་རོལ་མེའི་སྤྲོ་ལ་ཤིན་ཏུ་དབྱེས་
 པ་ཡིན།

དེལས་གསུང་ཚོག་པ་ཞལ་གྲངས་དམང་གི་ཐེད་ཡིན་རུང་། གསང་སྤྲགས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་མཉམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ། བྱི་སྐལ་བའི་མཐོ་
 དམན་དང་། རང་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ། བར་ཚོགས་ཆོག་དང་དབྱངས།
 ཕྱག་ལེན་སོགས་སོག་མི་སོག་ཉེ་རིང་ཕྱེ་ཤོད་མེད། སྤྲོ་མ་སྤྲགས་རྗེ་བྱིན་
 ལྷབས་ཆེ། རྟེན་རྫས་མཆོད་རྫས་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་འདི་ལྟ་བུར་འཇུག་ནི་ཡོད་པའི་སྐྱབས། མཆོག་དང་སྦྱར་མོང་གི་དངོས་
 གྲུབ་ལུ་མི་ལུ་རང་སེའི་སྤྲགས་སྟོད་ལ་རག་ལས། སྤྲགས་བསམ་རྒྱ་ཆེས་
 ལས་བཞེས། རང་མགོ་ན་སོག་པ་དེ་ན་ཐན་ཞིག་མཇོང་ཁྱེར་ན། ཆོས་སྦྱབ་
 པའི་གནས་སྤྲོ་མ་གོང་མའི་གདན་ས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་འདི་ལྟ་བུ་

བཞག་ །འོགས་སྤྱ་མཆོམས་ལ་བྱོན་དགོས་པའི་དོན་ཡང་མི་འདུག་ །དཔེ་
ཤིང་བྲངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་གཅིག་གིས་བྲང་ན་དགའ་ལས་ཆེ་བ་དེ། མི་མང་
པོས་བྲངས་ན་དགའ་ཆོགས་མེད་པར་སྒྱུར་དུ་འབྲོངས་པ་བཞིན།

རང་གཅིག་ཕུ་མཆོམས་ལ་ལོ་མང་པོའི་བར་སྐྱབ་པ་ལས། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་
ཆོག་འདི་ལྟ་བུར་ཆོགས་པ་གཅིག་དུ་སྐྱབ་ན། གང་ཟག་བསོད་ནམས་དང་
སྐལ་བ་ཅན་མང་། སྤྱ་མའི་བྱིན་ལྟུངས་དང་། རྟོན་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་
པའི་རྟོན་བེལ་གྱིས་འབྲུབ་སྤྱོད་བྱས་པ་སྤྱ་མ་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་འདུག །

དེ་ཡིན་པ་བཞིན་ལ་ལས་ཆོགས་བསགས་པའི་སྐྱབས་ལ་ལས་བརྒྱག་མ་
བསགས། རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྟ་དང་མ་འབྲེས་པར། གསུང་ཆོག་མ་
ནམ་མཁའ་ནས་བཟུང་མཐུག་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་ཀྱ་ཤེས་ཤོག་གི་
བར། བཞེངས་པ། བཞུགས་པ། བཞེས་པ། མཛེད་པ་ཐམས་ཅད་བྲན་
ཤེས་བག་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས། ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀྱན་སྦྱོད་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་
མཐུན་པ་གཞན་གྱི་མིག་ངོར་མཛེས་པ། རང་སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་དང་མ་
བུལ་བ། གསང་བ་སྤང་སྤྲགས་བྲན་གསུམ་ལྟ་སྤྲགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོལ་
པ་ལས་མི་འདའ་བར།

ཆོག་འདི་ཆོག་གི་འདོན་ཆ་རོལ་དུང་དང་རྟེན་གྱི་ཐོབ་ཐང་། དབྱངས་ཀྱི་

ཡར་གསེང་མར་ཕབ། ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་འགྱུར་སོགས་གང་ཅིར་གྲ་ཁད་ཁད་གྲ་
ལམ་ལམ་བཞིན་མཛད་དགོས། དེ་བཞིན་ཆེ་ཕྱ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ངག་
དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྦྱོར་བ། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཕྱག་འཆལ་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་ལགས་ཆོ། སྤལ་དགའ་
བདེ་གྲ་ཡངས། བག་མེད་སྟོམས་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སྦྱིང་སྟོབས་
དང་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་སྟོན་མོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་
སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གངས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
མཛད་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །

ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་རྗེ་ངག་འཕྲིན་གསུང་། སྤྱིར་གྱི་ཆོས་སྟོར་ཞུགས་
པའི་དགོས་པ་ཡིན་པས་གང་ལའང་ཉེ་རིང་མེད་པའི་རང་ནས་ཕན་པའི་སེམས་
ཀྱིས་ཀློན་ནས་སྤངས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཡང་། མི་སེམས་གཞུ་མོ་
འགྲུགས་པ་ལ། རང་སེམས་གཞུ་རྒྱུད་སྒྲིམ་དགོས་བྱ་བ་ཡིན་པས། རང་གི་
སྟོན་གསུམ་ལ་ཉིས་སྟོན་མེད་པ་དང་སྔོང་འཁར་བ་མདུན་བཙུགས་ཟེར་བ་
བཞིན་གཙོ་བོར་སྟོན་དགོས་ཤིང་།

དེ་ནས། མ་ཉན་པ་ཡི་སྤྲང་ཆེན་ལ། །རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས་དབྱུག་པ་
བཙན། །བྱ་བ་ཡིན་པས། མ་ཉན་པ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་མཆམས་ངོ་
འཛངས་བྱ་དོན་མེད། བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་གང་འོས་ཀྱི་འདུལ་ལྷགས་ཤེས་
དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་ཁྲིམས་པ་བྱ་བ། བཞིན་ལ་བསྟན་ན་ར་ནག་དུག་བློས་

པ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་ནས་བལྟས་ན་ལྟག་པར་མིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། དབྱུག་པ་
 གཡས་སུ་དེངས་བྱས་ཆེ་མིག་གིས་གཡོན་ལ་ལྟ་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 མདོར་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཡེངས་པ་མེད་པ་ཞིག་གཡེ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས།
 ཡང་ཆོས་ཁྲིམས་པའི་སྐོར་སྐོར་རི་རྒྱུ་ལྟར། ཆོས་ཁྲིམས་པས་ཡིན་རུང་
 གསུང་ཆོག་པའི་ཞབས་བསྐྱལ། ར་འི་ལ་དང་བྲང་མཚམས། ཆོགས་དང་
 ཆོགས་རྩལ་བྲང་རྒྱ་སོགས་ལ་ཐོབ་ཐང་རིམ་པ་དང་བསྐྱུན། བཞེས་དགོས་
 རིགས་ལྟག་ཆད་མེད་པར་བྲང་བ་དང་། མི་དགོས་པའི་རིགས་ལ་གཉེར་ཆང་
 གི་བདག་འཛིན་ན་ཐེན་གཟིགས་དགོས།

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གདོང་ར་ནག་དུག་གིས་བཟི་བ་ལྟ་བུ། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དང་ལྟན་པ། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ལྟག་པར་མིག་ཡོད་པ་བཞིན།
 གང་ཅིར་དམངས་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱིར་འགྱུར་བ། བསམ་པ་ལ་ཐོབ་མེད་པ། སྐལ་
 བ་གཉིས་སྐལ་མདུན་ངོ་མི་ཆ་བ་ཞིག་མཛད་དགོས། གཙོ་ཆེ་བ་ལས་ཆན་
 གསར་བཀོད་ཀྱི་ཐེད་ཁར་ཡང་། ལོ་རེ་ལ་སྟོ་བཞག་མཛད་དགོས་པ་དེ་
 སྒྲིགས་ལམ་གྱི་བྱད་པར་ཉམས་ཀྱི་དོགས་ནས་མཛད་པ་ཡིན།

རང་སོའི་འདོད་ཞེན་གྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་བསྐྱུན་པ་དཔང་བཅོལ་གྱི་བྲང་
 ཐིག་མཛད་པ་མ་གཏོགས་ཆགས་སྤང་དང་ཕྱོགས་རིགས་ཀྱི་ཡ་ཡོར་མ་སོང་
 བ་ཞིག་མཛད་དགོས། བྱ་བ་གང་ཅིའི་ཐེད་ལ་ཡང་མངས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་
 ཅི་འགྱུར་དང་སྒྲིགས་ལམ་རས་སུ་མ་བོར་བ། དཔེ་བྱ་དན་སྟོད་དན་ལ་སྐྱུན་

སྟོས་མ་གཟིགས་པར་ལེགས་པའི་དཔེ་སྟོལ་ཀྱན་དཔང་པོར་བཅོལ་ནས།
 ཞབས་རྩལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིགས་ནམ་གཞག་འདི་ཚུལ་བཞིན་སྦྱང་སྟེ། དགོ་
 འདུན་གྱི་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའདི་སྤྲུགས་མཐུན་ཞིང་ཁྲིམས་གཙང་བ་ཞིག་དགོས་
 ཡིན། སྐབས་རྗེ་དགོ་རིན་གསུང་ལས། འདུས་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁོད་དུ་
 བཞུགས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་ནམས་ཀྱི་བཅས་ཁྲིམས་ནི། ཕྱི་འདུལ་
 བ། རང་གསང་སྤྲུགས། གསང་བ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་གནད་དང་
 ལྟན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ཕྱི་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་པ་ཞི་ཞིང་དུལ་བ། རང་
 གསང་སྤྲུགས་ཉམས་ལེན་གྱིས་སྒྲི་གསུམ་ལྟ་སྤྲུགས་ཚས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པ་
 ལས་མི་འདའ་བ། གསང་བ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་ལྟན་པའི་སྒྲི་ནས་དུས་རྒྱུན་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་མི་
 འབྲེལ་བ་གཞིར་བཅས། དུས་རྒྱུན་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་གོང་དུ་བྱོན་པའི་ཆོའང་སྦྱོད་
 ལམ་ཞི་དུལ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱོན་པ་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་མ་དད་པའི་
 རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་སྦྱོད་ལམ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་ངེས་
 ཤེས་འབྱོངས་པ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྒྲི་གསུམ་
 བག་དང་ལྟན་པར་མཇེད་དགོས།

དེར་མ་ཟད་བླ་རྒྱུར་དང་ཁྲོམ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ཆེད་དུ་བྱོན་མི་ཆོག །གལ་
 སྤྱིད་བྱོན་དགོས་པའི་སྐབས་རེ་ཤར་ན་འང་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་གཞིར་

མི་བཀྱར་བར་གང་བྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡ་མ་བྱུང་སྟོན་ཏེ་ཤ་ཁང་དང་ཆང་ཁང་དུ་
བག་མེད་དུ་བྱོན་ན་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེན་དེ་བས་བྱ་བ་མི་འདུག། །ཞུ་ནག་
ལྷ་འཆམ་གནང་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་རྗེ་དགེ་རིན་གྱི་གསུང་། མཐའ་རྟེན་
ནག་པོའི་མཐུ་ཡིས་བསྟན་དག་ཚར་བཅད་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ལས་སྒྲུབ་གྱི་
རིམ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལགས་པས། དེ་ཡང་ཁབ་དུ་རྒྱལ་པོ་གཙོ་ཡང་
དམག་ལ་དམག་དཔོན་གཙོ་བཅུ་བ་ལྟར།

འདི་སྐབས་ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། དེ་ཉིད་བཅུ་ལྷན་དུ་བཤད་ཀྱང་བསྟུན་གསུམ་སྟེ།
རབ་ལྟ་བས་ལྟ་འཆུན་པ། འབྲིང་ཏིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ལྟ་འཆུན་པ། ཐ་མ་
བསྟེན་པས་ལྟ་འཆུན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དམག་གི་གཡུལ་རོང་
ཞུགས་པའི་ཐོག་མར་རང་ཉིད་བཅན་པའི་གོ་བོ་དགོས་པ་ལྟར།

དག་པོ་མངོན་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མར་རང་ཉིད་བསྐྱུང་བའི་གོ་
བོ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལས། བསྟེན་པ་ཉེ་བར་བསྟེན་
པ་དང་། སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །ཁྱད་པར་རིམ་པ་རྟགས་དང་
དུས། །ལས་ལ་སྒྲུབ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟེན་
སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོན་དུ་བྱ་བའི་བསྟེན་པ་རྣམས་གངས་དང་
རྟགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བེན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལས་བྱ་བ་
ལས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ནི། ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་ཁ་གསོ་དགོས་

ཤིང། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་ཡང་ཕྱི་བདག་བསྐྱེད་སྐབས་རང་ལྟའི་གསལ་
 དག་བརྟན་གསུམ་གྱི་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་བའི་གོ་བོ་
 དགོས་པ་ཡིན། སྤྱིར་ཕོད་ཀ་དང་ཞུ་ནག་གྲུ་དང་སྟོག་ཕུར་སོགས་སྤྲུགས་
 ཆས་བཞེས་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་ལྔ་ན་ཞིག་དགོས་
 པ་དང་། ལྟག་པར་ད་ལྟ་གདབ་ལས་ཀྱི་སྐབས་གནད་ལྡ་གཟེར་ལྡ་དང་།
 རྫོང་འཕྲང་སྟོག་གསུམ་གྱི་མན་ངག་དང་ལྔ་ན་ཞིག་མེད་ན་རང་སྟོག་ལ་
 གཟན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བསྟན་པའི་དགྲ་བགེགས་སྒྲོལ་མི་རུས་པར་
 གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་འཆམས་ཆས་གསོལ་ཏེ་འཐོན་སྐབས་གཡས་བཅག་གཡོན་བཅག་
 སོགས་ཀྱི་ལེན་འཁྱུངས་བསྐྱེད་ཀྱང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་འཁྱེད་དང་བསྐྱེད་
 པར་སྟོན་མ་རན་ཚུན་དལ་ལ་འབྱིང་ཆེ་བ་བྱུར་ཆ་འཐོན་པར་གནད་དགོས།

དངོས་གཞི་བསད་པའི་ལས་ལ་ཀྱན་མཁྱེན་ཞབས་ཀྱི་སྤྱི་སྒོམ་ལས། གསེར་
 སྒྱེམས་གཟུ་དཔང་བྱུབ་སོགས་བསྐྱེད། །དགུག་བསྐྱེད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དཔེ་དང་
 བསད། །བརྟུང་དང་བསྐྱེད་ཞེས། ས་བཅད་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་
 ལས། དང་པོ་གསེར་སྒྱེམས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་དམིགས་མཐུན་མཁར་བླ་མ་ཡི་
 དམ་བྱུགས་གསུང་སྤྱི་ལྟ་ཆོགས་མཛོན་སྤྱི་བཞུགས་པར་དམིགས་ཏེ།
 དགྲ་འདུལ་གྱི་སྟོགས་སུ་གཟུ་དཔང་མཛད་དགོས་པའི་རྩ་ཆེན་འབྲུལ་བ་ལྟ་
 བྱ་ཡིན། གཟུ་དཔང་སྐབས། དགྲ་བོ་འདིས་མི་འཆམས་པའི་ལས་འདི་དང་

འདི་བྱས་སོ་ཞེས་དགའི་མཚང་བརྟེན་པ་དང་། རང་མ་ཉེས་པའི་བདེན་
གཏམ་བརྗོད་ནས་དགའ་འདི་ཡལ་བར་འདོར་མི་རིགས་ཞེས་དཔང་དུ་གསོལ་
བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྤྱན་རླུང་ལྟར་བསྐྱེད་སྐབས། རྩམ་རྣམས་བཅས་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མི་
རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱར་པ་ལས་དགྱིལ་དང་། སྤྱན་རླུང་རྣམས་རིམ་པར་ཡུངས་
སྤྱན་པོ་བརྒྱད་མགོན་པོ། ལྷག་སྤྱན་པོ་བརྒྱད་ལྟ་ལོ། གཞན་རྣམས་སྟེ་བརྒྱད་
མགོན་པོ་སོ་སོའི་ལྟར་གསལ་བཏབ་སྟེ་དམ་ཡེ་བསྐྱེད་ནས་མཚོན་བསྟོད་
འབུལ་བ་རྣམས་དགའ་གཞོམ་པའི་བཀོད་པ་བཤམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤྱབ་
བསྐྱེད་སྐབས། རྟེན་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་གཤམ་ཁང་མུན་ནག་གཏིང་རིང་བ་
གསལ་བ་ནི་གསོད་པའི་ཁང་བ་བརྩམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

རྟེན་ལི་རྒྱ་གསལ་སྐབས། ལས་མི་འབྲམས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ནང་དུ་བརྟེན་པ་
ལས་ངན་གྱི་ལུས་ཅན་གྱི་ཉམས་ཐག་པ་ཙམ་དུ་གསལ་བ་ནི་དགའ་ངོས་
ཟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བདེན་བདར་སྐབས། ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཅེར་
རྩེ་གསལ་བ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་ཏེ་དགའ་བོའི་རྣམ་ཤེས་
དགྲུག་བསྟོན་བྱ་བ་དང་།

དམ་ཅན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལས་བྱེད་གྱི་པོ་ཉ་རྣམས་བསྐྱལ་ཏེ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བ་ནི་དགའ་བཙོན་ཁང་དུ་བཅིངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤྱིག་བསྐྱོད་གཉིས་

རྩོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ནིག་ངེས་པར་མཛད་གནང་དགོས་རྒྱུ་ཡིན།
 དེ་ཁར་སློབ་དཔོན་དང་ཡིད་བསྐྱེད་མི་འཆམ་པ་གང་གིས་ཡིན་རུང་སྐྱབ་ཆོག་
 མ་གྲོལ་བར་གྱི་ཐོར་འཆམ་མནན་དགོས་སར་ལེའུ་ཁ་གང་བ་བྱས་མནན་པ་
 དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཆོར་བེལ་དགོས་སར་སློག་འབྲུག་པ་ལྟ་བུར་སྤར་སློལ་
 བཞིན་དུ་འཐུད་ཤོར་མེད་པར་མཛད་དགོས་པ་དང་།

སློལ་མཆོད་ཆོས་བརྩུ་སོགས་འཆམ་སྤྱིར་བཏང་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིག་ལམ་སློ་རི་
 རྩེའི་གསུང་། གསང་སྤྲུགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་དང་བསྐྱེད་པ་འདི་ཆེ་བ་ལྟག་ལེན་
 གྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟག་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ད་ངེས་
 ལག་ཆེ་བ་ཀུན་འཆམ་གྱི་སློར་འདི་ཡིན་པས། དེ་ཡང་སྤྲུགས་གསང་མ་ནས་
 ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་མཛད་པར་གནང་བའི་མགོན་པོའི་དབང་ཆོག་གི་ས་
 ཆོག་སྐབས་བཤད་པའི་རིགས་ལྗེའི་གོམ་སྟབས།

ལྟག་རྒྱ་རྣམ་འགྱུར་སོགས་ད་ངེས་འཆམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཅིང་།
 གཞན་གྱུ་རུ་མཛན་བརྒྱུད། ཆོས་རྒྱལ་གཤེན་རྩེ། བོད་འཆམ་སོགས་གསང་
 སྤྲུགས་སྤྱིགས་མ་གྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་
 བྱི་འཆམ་དཔོན་གྱིས་ཡིན་རུང་དོན་ཅན་གཉེར་བཅོལ་ན་བདག་པོའི་ཚུལ་
 ཟེར་དཔེ་གཏམ་ལས་བཤད་པ་བཞིན།

ཕར་ལོག་མ་མི་དགའ་བས་མཐོ་གང་ཡང་མི་གསུང་བར་བཞུགས་མ་བཏང་།

རང་གིས་གང་ཤེས་སྤྲ་གསང་མ་བྱེད་པར་ན་ཐན་བསྟན། སློབ་མིས་ཡིན་རུང་
བག་མེད་སྟོམས་ལས་དགའ་བདེ་གྲུ་ཡངས་བྱས་མ་བཞུགས་པར། སྤྲ་མ་
ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྟོ་གོས་ཚས་གསུམ་གྱི་དྲིན་ལན་ཡིན་པས་རྩ་ཚིག་
དང་ལེའུ་ཐམས་ཅད་གོང་འོག་མ་འབྲུགས་པར་བྱགས་ལ་བཞག། །ལུས་བདེ་
བའི་དབང་དུ་བཏང་མགོ་གསིག་ཀང་གསིག། སྦྱིར་སྦྱིར་མང་བ། གང་བྱུང་
མང་བྱུང་སྦྱོན་པའི་ཅེད་མོ་ལྟ་བུ་དེ་རྩ་ནས་མཛད་མི་ཚོག། །

ཐོག་མར་ད་རེས་བསྟུབ་པའི་བསྐྱང་ལས། ཕྱག་ཡིན་རུང་མར་མ་གཞོལ་བར་
ཡར་སང་། རལ་གསིག་དང་གོམས་པའི་སྟབས་སོགས་གང་ཅིར་ཡང་རྩོམ་
དང་བསྟན་པའི་ཉམས་དང་། རྣམ་འགྱུར་དོད་པ། ལེའུ་ཁ་གང་བ། མཇལ་
མི་ཡིན་རུང་དད་པ་དང་མོས་གུས་སྦྱེས་པ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་འདི་
རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་འོང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་དང་བེལ་ཆེ་བ་མཛད་དགོས།

ཡང་སྒོ་རི་རྗེའི་གསུང་ཞིག། ཐོག་མར་གཤིན་རྗེ་འདོན་འཆམ་དང་དེ་ལས་
འཆམ་དཔོན་རང་གི་འདོན་འཆམ་སོགས་བརྗེད་ཆེ་ལ་ཉམས་དོད་པ་བེལ་ཆེ་
བའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་མཛད་དགོས་པ་མ་ཆད། སྦྱ་འཆམ་པ་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་གྲལ་སྦྱོགས་པའི་རིམ་པར་སངས་ལྷན་རྒྱུ་དོར་སྤྲུག་ཞི་བ་བཞི་དང་དགེ་
སློང་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་བཅས་བསྟོད་པའི་གོ་རིམ་མ་ཉོར་བར་ད་བྱག་
བར་ལྟབ་སྦྱང་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་གང་བ་ཞིག་
མཛད་དགོས།

དེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱང་བདེ་ཡངས་གཡས་བསྐྱོར་ནས་ཕྱོན་སྐབས་བདག་ཉིད་
 པསྒྲ་འབྱུང་གནས་སྐྱར་གསལ་བའི་ཞལ་འདོན་བསམ་ལྷན་དང་བཟླ་གུ་རུ་
 གནང་ཞིང་མོས་ངོར། ཡར་ངོའི་ཚས་བཅུའི་དུས་སུ་དངོས་སུ་ཕྱོན། །འགྲོ་
 དོན་སྟོབས་ཆེན་མཛད་པའི་བྱུགས་རྩེ་ཅན། །ཞེས་དེ་ལྟར་གསལ་བ་བཏབ་
 པའི་གདུང་བྱུགས་ཀྱིས། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་
 པའི་ལམ་དུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ལྷ་སྤྱིན་བླུགས་པ་ཅན་ནམས་ཞི་རྒྱས་དབང་འགྲུག་གི་སྤྱོད་ནས་ཚར་བཅད་དེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་སྟོན་འདེབས་དང་།
 མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་མཐར་བུག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པསྒྲ་འབྱུང་
 གནས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་བྱུགས་སྟོན་མཛད་དེ་གནང་དགོས། འགྲུག་
 པོ་མངོན་སྟོད་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིག་ལམ་རྩེ་དག་འཕྲིན་གསུང་།

རྒྱུད་སྤེ་ནམས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུག་པོ་མངོན་སྟོད་ཀྱི་
 སྐྱོར་རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད། བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པའི་དབང་བཞུགས་
 འདུལ་བར་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་ཡང་ཆགས་སྤང་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ཀྱན་སྟོང་ངན་པ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས། ཉོན་
 མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བྲང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅི་ནས་གལ་ཆེ་བ་
 ཡིན། དཔེར་ན་བྱ་རྒྱུད་གཡངས་ར་རྩེ་བ་ལ། དེའི་མས་ལྷུང་གི་དོགས་ནས་
 དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅེས་གཤེབ་དང་བདེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ནས་བསྐྱོག་པ་

དང་འདྲ་བར། ལས་ངན་ཚབས་པོ་ཆེ་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བཟོད་
མེད་ཀྱི་སྤྲིང་རྩི་ཤུགས་དག་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

འགག་ངེལ་ན། དག་པོ་མངོན་སྟོད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བསྟན་
པ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་དགོས་པ་ཡིན། བསྟན་པ་ཡང་རྫོང་གཞིས་དཔོན་
འབངས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་ཕྱན་ལ་བསྟན་པ་སྤང་བ་མི་ཟེར། བསྟན་པ་རང་
གང་ལ་ཟེར་ན། སྤྲིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །དགོ་བ་ཕྱན་སྤུམ་ཚོགས་པར་
སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྲིང་པོ་རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་ལ་སོང་ཆོ། དེ་ལ་གཞོད་
བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བགེགས་དེ་རང་གང་ཡིན་ན། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ངན་
སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་ལ་ཡང་ཡང་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ངར་
འཛིན་གྱི་འགོང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་འདུལ་དགོས་པ་ཡིན།

ཁོ་ཆོམས་པ་ཅིག་བྱུང་ན་དགྲ་དང་གཏན་བྲལ་ལ་འགོ་བ་ཡིན། གཞན་རྩ་བ་
རྩུབ་མང་པོས་མི་པན་གསུངས། །ཡང་གཏོར་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་རྩི་དག་
འཕྲིན་གྱི་གསུང་། སྤྲིང་མངོན་སྟོད་ཀྱི་རིགས་འདི་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་བྲངས་པའི་སྤྲིང་རྩི་ཆེན་པོས་ཟིན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན།
རྩིས་སྤྲུགས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རྩུས་པ་མི་བསྐྱེད་པས་རྟགས་ཐོན་པ་བྱུང་ཡང་།
བྱེད་པོ་ཤས་རའི་གཤམ་པ་དང་འདྲ་བས་ངན་སོང་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་སྤྱི་
གནས་སུ་སྤྲིས་ནས་ནམ་སྤིན་མི་ཟད་པ་མྱོང་ངེས་ཡིན་ཆོ། །ཞེ་སྤང་གི་ཀྱན་

སྒྲོང་ཆོའདྲིའི་ཆགས་སྣང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་པ་ཅི་ནང་གལ་ཆེ་བ་དང་།
བསྟན་ལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་གཞུགས་ཅན་གཞུགས་མེད་ཅི་མཆིས་ཀྱང་དེ་ལ་
བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བྲངས་པའི་ཁོའི་ལས་ངན་སྒྲོང་ཐབས་སུ་
དམིགས་དགོས་པ་དོན་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཀྱང་འདོན་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་
པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་སྟབ་དཀྱིལ་དང་ལས་དཀྱིལ་གཉིས་ཀའི་དབྱེ་བ་སོགས་
བསྟན་དག་འཛུམས་པའི་སྟུ་གིར་བཤད་པ་ལྟར་ལྷགས་བཤད་རྒྱས་པར་
མཛད་ཅིང་། འགག་དོན་ཅིལ་ཏེ་བྱིལ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་གནས་ལྷགས་བྱི་མེད་ཀྱི་དང་ལས་འདའ་ས་མེད་པ་རྒྱ་དང་རྒྱབས་
ལྟར་སྟོན་པའི་གྲ་ཡངས་པོ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ཡིན།

ཡང་དྲག་པོ་མངོན་སྲིད་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་སྒོ་རི་རྗེའི་གསུང་། གཏོར་བརྒྱབ་
སོགས་གསུང་ཆོག་དེ་ཆོ་རྒྱན་དུ་གནང་ནི་མེད་པར་བརྒྱ་ལམ་རེ་ལས་ལྷག་
པར་གནང་དགོས་མེད་པ་དང་བསྟན་ཟུ་མི་འགྲིག་པ་བྱུང་གིས་དོགས་པ་ཡིན།
དེ་བཞིན་ལྷགས་ཆོག་འདོན་ནི་ཆོ་ཡང་ཚབས་མ་དྲགས་པར་ལྷོད་ཆ་གཙོ་བོར་
སྟོན་ཏེ་གནང་ན་གཞན་གྱིས་མཇལ་རུང་ངོམ་ཞིང་། རང་ཡང་འོ་མི་བརྒྱལ་བ་
འོང་། དེ་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡང་རང་གི་མཛུན་དུ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མགོན་པོའི་དགེལ་འཁོར་གསལ་བཞིན་པར་དེའི་མཛུན་ལ་ཡང་མདོས་དང་
དམར་གཏོར་རྣམས་ལས་དགེལ་ཟེར་དགེལ་འཁོར་ཞིག་ལོགས་སུ་སྒྲོམ་

དགོས་པ་ཡིན་པས། ཡིན་ཀྱང་དམར་གཏོར་དེ་ལ་འང་། མཆོད་དུས་གཏོར་
མ། བསྐྱབ་དུས་ཁང་པ། བསྐྱལ་དུས་ལྷ། འཕང་དུས་ཟོར་ཞེས་གཏོར་མ་
འདུ་ཤེས་བཞི་ལྟན་བྱེད་བཞག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མཆོད་དུས་གཏོར་མ་ཞེས་པ་
སྤྱོད་ཀྱི་གཏོར་བསྐྱོས་ཀྱི་སྐབས་གཏོར་རྩལ་སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ཁྲག་ཅིག་
ཅེས་གསུང་པ་ཡང་། གཏོར་མ་དག་བཞག་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་ཏུ་དམིགས་ནས་
ཕུལ་བ་དེ་ཡིན།

བསྐྱབ་དུས་ཁང་པ་ནི་བསྐྱང་གསལ་སྐབས་བྱ་ལིང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོས་བྲགས་
དམ་བསྐྱང་བེར་ཕོ་བྲང་བྱས་ཕུལ་བ་དེ་ཡིན། བསྐྱལ་དུས་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་
བསྐྱལ་བཏང་སྐབས་ལྷར་གསལ་བ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནང་རྒྱན་
དུ་རྒྱལ་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དམག་ལ་འགོ་དུས་སྒོན་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་དཔེ་
བཞིན་རྒྱན་དུ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་རང་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དྲག་པོའི་ལས་
བྱེད་དུས་སྤྱོད་ལས་མགོན་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་བཞག་པ་དང་བསྐྱུན། ཡེ་
ཤེས་མགོན་པོའི་མདུན་དང་པོར་ལས་མགོན་གྱིས་གཙོ་མཛད་ལྷ་ཚོགས་
ནམས་ཀྱང་སར་བཞུགས་པ་མིན་པར་ཐམས་ཅད་བཞེངས་ནས།

ཕྱག་ན་མཆོན་ཆ་སྤྱོད་ཚོགས་ཐོགས་ཏེ་ནམ་ཐོས་སྤྱོད་ཀྱི་དམག་ཚོགས་ལྷ་བྱར་
བཞུགས་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཕྱ་དང་རུ་དང་ཀི་སྐྱ་དང་སྤྱ་སྐྱ་ལ་སོགས་པས་
གནམ་ས་འགོངས་པ་དང་། དག་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་གོ་ཁབ་བཞེས་ཅིག་ཟེར་བ་
ལྟར། སྤྱོད་ཡང་གོ་ཁབ་ཐོན་ཏེ་འཇིགས་ཤིང་སྤྱི་གཡའ་བ་བྱས་བཞུགས་པ་

ལ། ཐུགས་མ་ཡེངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པའི་དགྲ་བགེགས་
 དང་། ཆོས་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དགྲ་བགེགས་རྣམས་སྒྲོལ་བ་ལ་
 ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པར་བསམ་མཛད། དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་བྱོན་སྐབས་ཀྱང་
 དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པའི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁར་སྤྱིན་འཐིབས་
 པ་དང་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་ཀྱི་དམག་ཆོགས་ལྷ་བྱར་བྱོན་པའི་ཕྱག་ཕྱིར་རང་ཡང་
 འགོ་བར་བསམ་སྟེ་མཛད།

ཞལ་ནས་ཀྱང་བྱང་བ་ཁྲག་འབྲུང་གི་སྤྲགས་སམ། ཡང་ན་ཞབས་དྲུང་དག་
 དབང་རྣམ་རྒྱལ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཤིན་རྗེའི་བསྐྱོག་སྤྲགས་ཨོ་རྩྭ་ཏི་ཁྲོ་དེ་
 རང་གནད་སྟེ་བྱོན་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་བྱོན་བསྐྱོག་བསྐྱར་ཡོན་བདག་བྱོལ་ཁ་
 སོགས་གནད་ཆར་ནས། གཏོར་མ་འཕང་སྐབས་གཏོར་མ་ཆར་རེ་འཕང་བ་
 དང་རོལ་མོ་ཕབ་པ་དང་བསྟན་ཆོག་པས་ཀྱང་ཐལ་མོ་ཆར་གསུམ་རེ་བཟུང་
 དགོས། གཏོར་མ་འཕངས་པའི་དམིགས་པ་ཡང་འཕང་དུས་ཐོར་ཞེས་པས་
 དེ་སྐབས་ལྷ་མིན་པར་ལྷ་མཆོན་སྒྲ་ཆོགས་སུ་བསྐྱུར་ནས། སངས་རྒྱས་
 བསྟན་པའི་སྤྱི་དགྲ་དང་། བྱེད་པར་དཔལ་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་
 པའི་དགྲ་བགེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕངས་པ་དང་།

དེ་རྣམས་ཐལ་བའི་རུལ་བཞིན་བརྟག་པར་བསམ། དེ་སྐབས་ཐད་སྤྲགས་
 གནད་བ་ཡིན། ཐུགས་མ་ཡེངས་པའི་བྱ་པས་ཟིན་ན་མ་གནད་རུང་
 ཆོག །དོན་ལ་དགྲ་བོ་ཟེར་ལོགས་སུ་བཞག་ནི་མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་

མོངས་དྲུག་ལྷ་དང་བདག་འཛིན་དེ་རང་བཙམ་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྩེ་བཙུན་གྱིས།
 ཕྱི་ཤ་བ་བསད་པས་ཅི་ལ་འགྲངས། །ནང་དྲུག་ལྷ་བསད་ན་ཅི་བསམ་
 འགྲུབ། །ཅེས་དང་། ཕྱི་དག་པོ་བདུལ་གྱིན་རྩེ་མང་འགོ། །ནང་རང་སེམས་
 དུལ་ན་དག་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་དྲུག་ལྷ་དག་
 དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ནང་དྲུག་ཕྱོན་པ་དང་ཕྱི་མིག་མི་གཟིགས་པར་ཕྱོན་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པོ་
 གནང་སྟེ་བསྐྱོད་གནང་ནེ་ཆོ་ཡང་རང་ཉི་ཤེན་གྱི་འཁྱུ་གྱིས་ཕྱག་གཡས་པ་
 ཉི་མ་དང་གཡོན་པ་ལྷ་བར་བསམ་སྟེ་ཐལ་མོ་བརྟུང་བའི་བར། སངས་རྒྱུས་
 བསྟན་པའི་སྤྱི་དག་དང་དཔལ་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པའི་གཟུགས་
 ཅན་གྱི་དག་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བགོགས་ཐམས་ཅད་ཐལ་བའི་རྩལ་བཞིན་
 བསྐྱུག་པར་བསམ།

དོན་ལ་ཉོན་མོངས་དྲུག་ལྷ་རྩེ་ཤེས་དགོས་ནེ་རང་ཡིན། སྤྱགས་མ་ཡེངས་
 པར་གནང་ན་སྤྱོད་མ་ནམ་མཁའ་སྐྱབས་འགོ་བཞི་བསྐྱོར་གྱི་སྐྱབས་ནས་
 གཏོར་མ་འཕངས་པའི་མཐར་ཐུག་དེ་རང་ཐོག་ལ་ཚང་འགོ། དེ་ནས་ཆོག་
 གོལ་སྐྱབས་བཞུགས་གདན་དཀྱུགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མངོན་སྟོན་
 ཀྱི་ལས་བྱེད་དུས་ལས་ཀྱི་རྩེ་མི་མངོན་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས། མངོན་
 སྟོན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་ཆོས་སྦྱོང་སྤྱང་མའི་རྩལ་མཐུས་དག་ཕྱོགས་སུ་རྟགས་
 མཚན་དང་རྩལ་པ་མི་འཐོན་པ་དཔེར་མི་སྤྱིད་པས། དེས་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་

འདྲེན་མས་ཀྱིས་བལྟ་བར་འོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ཚོས་མཐོང་ན་ནལ་འབྱོར་པ་
 ཚུལ་ལྡན་ལུས་མཐུ་ཅན་ལ་བར་གཙུག་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཆོག་ཀྱི་
 མཆུག་བསྟུ་ཚོ་ཡང་ལམ་ལམ་བྱས་བསྟུས་ནས་ཆོག་བཏང་བའི་རྗེས་ཡང་མེད་
 པར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་མཆུག་པ་མཛད་དགོས།
 གསུང་ཆོག་གིས་གཙོས་ལས་བྱེད་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་སྒྲི་རི་རྗེའི་གསུང་། སྒྲ་
 མ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་རང་གི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་ལས་ཡིན་རུང་། ཕྱི་
 འདུལ་བ། རྒྱུ་གསལ་སྤྲུགས། གསལ་བ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་པའི་གནད་
 དང་ལྡན་པ་གལ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།

དེ་ཡང་ཁག་ཆེ་བ་ནང་པ་གསུང་ཆོག་འགོ་འཛུགས་པ་ནས། མཆུག་གཏོར་
 འབུལ་བཏུ་གིས་ཀྱི་བར་སྒྲིག་ལམ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དཔོན་
 མཁས་པའི་ཞལ་རྒྱུན་བཞིན་གྲ་ཁད་ཁད། སྒྲ་ལམ་ལམ་ཞིག་མཛད་དགོས།
 དབུ་མཛད་དང་གལ་མགོ་པ་ཀ་བར་བརྒྱད་དང་དབྱངས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་བུ་
 སོགས་ཆོག་ཀྱི་འགན་བཞེས་མི་ཚོས་ཀྱང་། རོལ་མོའི་ཚང་དང་འདེག་འཛུག་
 ར་ལྗོངས་ཀྱི་ཡར་སེང་མར་ཕབ།

ཕྱག་རྒྱའི་འཛིན་སྤངས་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱས་བསྟུས་སོགས་གང་ཅིར་ཐོབ་ཐང་དང་
 བསྟུན་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་དག་མཛད་པ་དང་། ཚོས་འཁོར་དང་འཛབ་སྟོར།
 དུང་རྒྱ་སྒྲིང་རྒྱ་སྒྲིང་སོགས་གོང་མའི་ཕྱག་སྟོལ་གང་ཡིན་པ་མ་ཞོར་བ་དང་།
 དུང་རྒྱ་སྒྲིང་པའི་ཐེད་ཀྱང་། དོན་ཅན་རེ་རེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་རེ་བཏོན་ནས་

བཞག་པའི་མདོ་ཡིན་པས། གོང་མའི་ཞལ་རྒྱུན་དག་ལྷན་བཞིན་ཆོག་འདི་ཐོབ་
 ཐངས་དང་བསྐྱུན། དུང་པས་ཡིན་རུང་ཞི་སར་ཞི་བའི་དུང་མར་མནན་ཤིན་ཏུ་
 ལྷན་པ། ཡང་དྲག་པོ་མདོན་སྦྱོང་སོགས་རྩམ་བཏོན་དགོས་པའི་རིགས་ལ་
 ཟེར་འགྲོངས་བ་བྱས་བཅད་ཁམས་དང་། ཟད་ཁམས་དོད་པ་འཇིགས་ཤིང་
 སྦྱི་ཟིང་བའི་རྣམ་འགྱུར་འཐོན་པ།

ཁྲོམ་དུང་འཆམ་དུང་སོགས་ཀྱང་རང་སེའི་ཐོབ་ཐང་དང་བསྐྱུན་འཐུས་ཤོར་
 མེད་པར་སློབ་སྦྱང་ན་ཐན་གནད་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་སྤྱིང་པས་ཡིན་རུང་།
 ཡར་མེང་མར་ཕབ་བཅད་ཁམས་དང་། དེ་མཚུངས་བཞིན་རང་སེའི་ཐོབ་ཐངས་
 འཇུག་ཁྱབ་སོགས་གང་ཅིར་ངེས་ཤེས་འགྲོངས་པའི་སློབ་སྦྱང་ན་ཐན་མཛད་
 དགོས། དེ་ལས་གཏོར་མ་དགྱིལ་འཁོར་སོགས་སྒྲིལ་ན་གཞན་གྱི་ཐེད་ཀྱང་
 འདི་ནས་ཁྱུ་མ་ཁྱུ་མེད་པར། ཆེ་ཕྱ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐུགས་འཇིན་
 མཛད་དེ་འདི་ལ་འདི་དགོས་རྣམས་སྦྱང་བཅར་ན་ཐན་མཛད་དགོས།

འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷགས་ཡིན་རུང་། དག་ནམ་འོང་མེད་གྲབ་ཐོགས་མེད་
 སྤྱིགས་ཟེར་བ་དང་འདྲ། སློབ་སྦྱང་སྒྲིལ་ཐེད་ཀྱང་། དགའ་བདེ་གྲ་ཡངས་
 བག་མེད་སྒྲིམས་ལས་བྱས་རང་མགོར་བབ་བབ་བཞུགས་མ་བཏང་། མགོར་
 བབ་པ་ལས་འཐུས་ཤོར་བའི་གཞི་ལས་མེད། དེ་བས་རྒྱུ་མ་འོངས་གོང་ནས་
 རགས་ཟེར་བ་བཞིན། གང་ཅིར་ཡང་ང་ལ་མི་ཐོག་མ་སྒྲབ་རུང་ཁྱད་མེད་མཐོ་
 ནས་བཞུགས་མ་བཏང་བར་སྒྲིལ་ལ་ན་ཐན་བཙོན་དགོས། ཡོན་ཏན་སྒྲ་

གཅིག་ཤེས་ན་གསེར་སྒང་བརྒྱ་བས་དགའ་བེར་བ་ཡིན།

ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལས་ཀྱང་། མཁས་པ་སློབ་པའི་དུས་སུ་
སྤྱག་ཤེས་ན་རིན་ཆེན་གསེར་ལས་དགའ། །ཡང་། ཁག་ཁག་སྐྱོ་སྐྱོ་བའི་
ལས་མ་བྱས་པར། །མངར་ལྷན་ལྷན་པའི་བས་མི་ཆེད། །ཟེར་བ་བཞིན་
དགའ་ཞོར་སྒྲིད་ཞོར་ལ་ཡོན་ཏན་མི་ཐོབ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་སྡིང་རུས་ན་
ཐེན་བསྒྲིད་དགོས།

ཚམས་པ་མཚོད་བཤམས་པའི་ཐེད་ཀྱང་། རང་མགོར་ཕོག་པའི་ཕྱག་ལེན་
 ཚམས་སྐར་སྟོལ་ཉམས་པ་མེད་པ། མཚོད་ཆས་དང་འཆམ་ཆས་སོགས་ལ་
 གཅེས་སྤྱོད་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་དང་། དེ་ལས་ཁག་ཆེ་བ་
 ལས་ཀ་བ་སོགས་གངགིས་ཡིན་རུང་། སྤྱང་དང་རིག་དང་འབྲུག་དང་
 གསུམ། ཁྲི་མང་འཛོམས་སར་དགོས་པ་ཡིན། །ཟེར་བ་བཞིན་ཕྱག་ལེན་
 གང་མཛད་ཐེད་ལ་མ་ཡེངས་པར་བྱགས་ཁར་བཀལ་མཛད་དགོས།

གཉེར་ཚང་བཏང་མི་ཚོའི་ཐེད་ཀྱང་། ཚོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་དབང་ཡོན་ལྷན་པ་
 འཇལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་བར་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་གསུང་
 ཚོག་འདི་ཚོ་ཞབས་རྩུང་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་ཕྱག་ལེན་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཚེ།
 གཉེར་ཚང་ནམས་དཀོན་མཆོག་མཚན་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་སྦྱར་བ་མ་གཏོགས།
 འདོད་དང་ཞེན་གྱི་མི་སྟོགས་ཡུལ་ཁར་མི་ཆགས་པ་ནམས་ཀྱི་བླ་མེད་བྱས་སྦྱར་

བཞག་པ་ནི་མིན། ཐོབ་ཐང་གང་ཡིན་ལྟ་མ་ཆོས་སྐྱོང་གི་མདུན་ངོ་ཚ་བ་ཞིག་
བྱས། བསམ་པ་ནམ་དག་དག་གི་སྒོ་ནས་བྱང་དགོས།

བཞེས་མི་ཡིན་རུང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི་བྱང་པོར་ཞུགས་པ། མཐུན་
པར་ཞུགས་པ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་
པ། སྦྱོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཀྱན་ནས་ཀྱང་སྦྱོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
ཟེར་བ་བཞིན། སྦྱོན་བདག་གི་ཟས་ཕྱད་ནོར་ཕྱད་འདི། ཆོག་འདི་དག་འཕྱུད་
སྤིང་རུས། བསྐྱེད་རིམ་རྩོགས་རིམ་སོགས་རང་གི་ཁྱེར་ཀོག་གང་ཤེས་དང་
བསྐྱེད། དད་ཟས་དཀོར་ཟས་ཞུ་བ། སྦྱོན་བདག་གི་ཆོགས་བསགས་སྦྱིབ་
སྦྱོང་། གང་གི་ཐེད་ཀྱང་བཟང་བ། བདག་གཞན་གཉིས་པན་གྱི་ཐུགས་
བསམ་ན་ཐན་བཞེས་དགོས།

དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་སྦྱབ་ཆོག་ཆེན་མོ་འདི་ཚོ། ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་གསུང་ཆོག་གི་
ཡང་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་གྱི་མིག་ལྟོས་མཇལ་ས་ཞིག་ཡིན་ཆོ། འགོ་བླ་མ་དབུ་
མཇེད་ནས་གཞི་བཟུང་། ཐ་མ་ཕྱག་མའི་ལས་ཀ། ཁེ་གཉེར་དང་མེ་སྟེག་མི་
ཆོའི་བར། རང་རང་སོ་སོར་སྦྱིག་ལམ་ནམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཞབས་བྱུང་
རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཞལ་རྒྱན་བཞིན། དུས་རྒྱུན་གྱི་
བྱ་བཞག་ཉམས་ལེན་རང་ཡིན་ཆོ། འདི་ནས་ཁྱུ་མ་ཁྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར།
མདའ་བས་གཞུང་ར་བ། གང་ཅིའི་ཐེད་གྲ་ཁད་ཁད། གྲུ་ལམ་ལམ་ཞིག་ཆེ་
ཕྱ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐུགས་ཁར་བཀལ་བཀལ་ངོན་བསྐྱུང་། དོན་གྱི་

སྒྲིང་པོ་དེ་རང་ཕྱིའི་མཇལ་མི་དད་པ་དང་མོས་གུས་སྦྱེ་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་འདུལ་
བའི་ཀུན་སྦྱོང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་རྩལ་མཐུན་མཛད།

ནང་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་གསེར་ལྟར་
བབང་བ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་རྗེས་སུ་སློབ་པ་དང་། དོན་
མཐར་ཐུག་སླེ་མ་བབང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གདམས་བབ་མང་པོ་
ཞུས་པའི་ཡང་སྒྲིང་གསུང་ཆོག་སྐབས་དང་། བཞེས་པ་བཞུགས་པ། དུས་
དང་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་མ་ཡེངས་པ་དང་ལྡན་པ། སློ་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པ་ཞིག་བཀའ་ངོན་བསྐྱང་།

༡) སླིག་ལས་ཁ་འཐོར་གཅིག་བསྐྱུས།

སྒྲིང་འགྲིམས་པས་འཁྱུར་དགོས་པའི་སླིག་ལས་ཁ་ཤས་ཤིག །སྤྱི་
བཞེངས་བདུ་ལུ་ཚར་བ་ན་གཟིམས་བཞུགས་ཏེ་ཡོད་པའི་སླིག་པ་ཆོ་
བཞེངས་ཏེ་སྒྲིང་གཡོག་གཅིག་སུ་བཞེས།

ཆོགས་རས་གཡོགས་ཏེ་ཐད་ཀར་གསང་ཆབ་བྱོན་རྒྱུ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་འདབ་
བཞེས་མི་ཆོག །སྐྱེ་འདབ་ནི་གསང་ཆབ་ལས་ཐེབས་ཏེ་ནུས་འཛུམས་གནང་
ནས་ནུས་འཛུམས་གྲོལ་བ་དང་བཞེས་རྒྱུ་ཡིན། དམིགས་བསལ་དུ་འདུ་ཁང་
ནང་འབྱུང་སྤྱི་ཡོད་དུས་འབྱུང་སྤྱིའི་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྩེ་ནང་གི་སླིག་པ་

ཚོ། ཐོར་བྱུན་བཏང་དུས་ནས་སྐྱེ་འདུག་བཞེས་ཚོགས། །

སྒྲིག་པ་གསོལ་བ་ནང་ན་བཞེས་པའི་རིགས་ཚོ། རྩོལ་ཆང་སྒྲོམ་གྱི་ཙ་བ་ལས་
གསོལ་སྒྱུར་བཞེས་ཆ་ནང་སྒྲུགས་ཏེ་ངེས་པར་ཁྱེར་དགོས། ཡིན་ཡང་ལྟོ་
མཚན་བཏང་དུས་གསོལ་སྒྱུར་བཞེས་ཆས་གདོང་ཁར་བཞག་མི་ཚོགས་པ་དང་།
གལ་སྲིད་གསོལ་བ་ནང་ན་གསོལ་སྒྱུར་ཁྱེར་སྐྱེ་མེད་ན་ཚོས་ཁྲིམས་ཚོས་ཨུ་
ཚུགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་མཉམ་དུ་བཟུགས་པ་ཡིན། དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱ་
རྒྱུ་སྒྲོལ་བའི་ལས་འགན་ནི་མེ་གཉེར་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཕོག་པ་ཡིན་འདུག །

ཕྱི་ཁ་མི་སེར་ལས་དགེ་འདུན་དམངས་ཁར་སྒྲོག་ཆེ་སྐྱབ་དང་བསྡེ་སྒྲོན་བཏང་
མཁན་འོང་དུས། དེ་གཉིས་ཀ་བཏང་སྒོལ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་གང་བྱུང་མ་
བྱུང་གུང་མེད་བསྐྱེ་སྒྲེ་བཏང་མི་ཚོགས་པ། ཕྱི་གོ་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱགས་མ་
ཚར་ཏེ་བྱག་སྒྲིས་བཤལ་ཚར་བ་དང་སྐྱེ་དྲུང་གིས་གུང་ཚོགས་བསྐྱེ་སྒྲེ་བཏང་བ་
ཡིན། སྒོན་དུས་འབྱུང་སྒྲེའི་སྐབས་སུ་ཞལ་གངས་བརྒྱ་པ་དང་དམངས་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པ་ལས། ཞལ་གངས་བརྒྱ་པ་བཟུང་བ་ནི་སྐྱུག་གལ་པ་
དམངས་ལ་ཁྱེབ་པ་ཡིན་འདུག །

བཞེངས་བདུ་ཕུལ་བའི་བྱུང་པར་ཡང་། འདུ་ཁང་ནང་གི་གསུང་ཚོགས་ཞལ་
གངས་བརྒྱ་པ་ཡིན་ན། མཚན་དེལ་གསོལ་རྒྱུ་དང་བྱག་སྒྲིས་བདུ་པ་
སོགས་གང་ཡང་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ། སྤྱི་སྒྲིས་གཅིག་ཕུ་དོག་དོག་ཅེས་བདུ་པ་

སྟེ་བཞེངས་བདུལ་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྐྱེ་པའི་སྟེ་ཚན་ཚོ་མེ་བཤལ་ནང་ན་
སྟོན་དགོས་ཀྱང་། སྤྱོད་ནམ་འཛམས་གྲོལ་ཚར་བ་ཞིག་ཁོང་རང་གི་ཀྱན་རུ་
ནང་འགོ་སྟེ་མཚན་བརྟེན་བཏང་དགོས་པ་ཡིན།

སྟོན་རྒྱུ་འགོ་དོན་དམངས་ཁར་ཡིན་རྒྱུ་གལ་ཁར་ཆབ་ཡང་བྱངས་སྟོལ་
འདུག །ཡིན་ཡང་ཆབ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཆབ་བྱུམ་གྱི་ཆབ་ཏུ་མེ་ཏོག་དང་སྟོ་
ལྷུ་གང་ཡོད་ཀྱིས་འཐུས་པ་དང་། གལ་ཁར་བཞུགས་མཁན་ནམས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཆབ་བཞེས་ཚུལ་ལག་པས་བདུ་སྟོན་མི་དགོས་པ་དང་། འགོ་དོན་གྱི་
སྐབས་སུ་བར་མ་ཡང་གྲོལ་སྟོལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

॥

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

*** THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL***

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

*** The Vows of Samantabhadra ***

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

*** The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra ***

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文(竹巴噶舉):吉祥不丹中央僧伽傳規持教青年喜苑—日常課誦全集 第三冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F, No. 55, Sec. 1, Hang Chow South Road, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.

ཕུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱོད་དུ་འབུལ་གྱི་ལས། ཚོར་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

Printed in Taiwan

3,200 copies; May 2019

TI1583 - 16618

